

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

27.0.114
L V C I A N I

SAMOSATENSIS

O P E R A

GRAECE LATINE

CVM NOTIS SELECTIS

Ex

Praefectura

T O M V S V

CVRAVIT

IO. PETR. SCHMIDIUS

MITAVIAE

APVD IACOBVM FRIDER. HINZIUM

M D C C L X X V I I I .

B. St.

I-Ga 4 / v.

Δημώνακτος βίος.

Εμελλεν ἄρα μηδὲ ὁ καθ' ἡμᾶς βίος τὸ παντά-
 πασιν ἁμοιρος ἔσεσθαι ἀνδρῶν λόγῃ καὶ
 μνήμῃς ἀξίων, ἀλλὰ καὶ σώματος ἀρετὴν ὑπερ-
 φυᾷ, καὶ γνώμην ἄκρως φιλόσοφον ἐκφαίνειν.
 λέγω δὲ εἰς τε τὸν Βοιωτίον Σώστρατον ἀναφύ-
 ρων, ὃν Ἑρακλέα οἱ Ἕλληνες ἐκάλειν, καὶ ὥντο
 εἶναι, καὶ μάλιστα εἰς Δημώνακτα τὸν φιλόσο-
 φον, ἔς καὶ εἶδον αὐτός· καὶ ἰδὼν ἐθαύμασα·
 θατέρω δὲ, τῷ Δημώνακτι, καὶ ἐπὶ μήκισον
 συνεγενόμην. περὶ μὲν ἔν Σωστράτῃ ἐν ἄλλῳ
 βιβλίῳ γέγραπται μοι, καὶ δεδήλωται μέγεθος

78

Demonactis vita.

Debebat ergo neque nostrum saeculum expers
 omnino esse hominum sermone et comme-
 moratione dignorum; sed tum corporis ingens
 robur, tum animum summo opere philosophum
 proferre. Dico autem hoc ad Boeotium Sostratum
 respiciens, quem Herculem vocabant Graeci, et
 putabant esse; et maxime ad Demonactem Philo-
 sophum: quos et vidi ipse, et visos admiratus
 sum; altero vero, Demonacte, diutissime etiam
 sum usus. Ac de Sostrato quidem alio in libro
 a me scriptum est, et tum magnitudo illius osten-

Luc. Op. T. V.

A

sa,

τε αὐτῷ, καὶ ἰσχύος ὑπερβολή, καὶ ἡ ὑπαιθρος
ἐν τῷ Παρνασσῷ διαίτα, καὶ ἡ ἐπίπονος I) εὐνή,
καὶ τροφαὶ ὄρεοι, καὶ ἔργα ἐκ ἀπωδὰ τῷ ὄν-
ματος, καὶ ὅσα ἡ λησὴς αἰρῶν ἔπραξεν, ἡ ὁδο-
ποιῶν τὰ ἄβατα, ἡ γεφυρῶν τὰ δύσπορα.

Περὶ δὲ Δημόναικος ἤδη δίκαιον λέγειν ἀμ-
φοῖν ἕνεκα, ὡς ἐκεῖνός τε διὰ μνήμης εἶη τοῖς
ἀρίστοις τότε κατ' ἐμέ, καὶ οἱ γενναϊότατοι τῶν
νέων, καὶ πρὸς Φιλοσοφίαν ὀρῶντες, ἔχοιεν μὴ
πρὸς τὰ ἀρχαῖα μόνι τῶν παραδειγμάτων σφᾶς
αὐτὰς ῥυθμίζειν, ἀλλὰ καὶ τῷ ἡμετέρῳ βίον κα-
νόνα

sa, tum excedens prope fidem robur hominis, et
subdualis in Parnasso mora, et cubile in grami-
ne, et siluestris victus, et opera a nomine *Hercu-
lis* non abhorrentia, quaeque aut tollendis latro-
nibus perfecerit, aut viis per inuia muniendis,
aut cum pontibus iunxit loca traiectu difficillima.

2. De Demonaste autem iam dicere fas fuerit
duarum rerum causa, ut et ille in memoria ver-
setur quantum fieri opera mea potest, praestan-
tissimorum hominum, et iuuenum generosissimi,
qui ad philosophiam appulere animum, non an-
tiqua tantum exempla habeant ad quae se ipsos
componant, sed etiam e nostro saeculo illum sibi
tan-

I. Ἐπίπονος] Valde mihi suspecta est hoc in
loco illa ἐπίπονος εὐνή. Nullus equidem
dubito, quin corrigendum sit, ἡ ἐπὶ πρῶας
εὐνή. cubile in gramine. Iensus.

νόνα προτίθεσθαι, καὶ ζηλῶν ἐκείνον, ἄριστον,
ὃν οἶδα ἐγὼ, φιλοσόφῳ γενόμενον.

Ἦν δὲ τὸ μὲν γένος Κύπριος, ἐ τῶν ἀφανῶν,
ἔσα εἰς ἀξίωμα πολιτικόν, καὶ κτῆσιν. ἐ μὴν
ἀλλὰ καὶ πάντων τῶν ὑπεράνω γενόμενος, καὶ
ἀξιῶσας ἐαυτὸν τῶν καλλίστων, πρὸς φιλοσο-
φίαν ὤρμησεν, ἐκ Ἀγαθοβέλου, μὰ Δί', ἐδὲ
Διηγητῆρα πρὸ αὐτοῦ, ἐδὲ ἐπιεικῆ ἐπεχειράν-
των, ἀλλὰ πᾶσι μὲν συνεγένετο τῶτοις, καὶ ἔτι
Τιμοκράτει τῷ Ἡρακλεώτῃ, σοφῷ ἀνδρὶ, Φω-
νὴν τε καὶ γνώμην μέλιστα κεκοσμημένῳ. ἀλλ'
ὁ γὰρ Δημόναξ, ἐχ' ὑπὸ τῶν τινος, ὡς ἔ-
φην, παρὰ κληθεὶς, ἀλλ' εἰκείας πρὸς τὰ καλὰ
ὁρμῆς καὶ ἐμφύτης πρὸς φιλοσοφίαν ἐρώτος ἐκ
παίδων

tanquam canonem proponant atque aemulentur,
optimum, quos ego novi, Philosophorum.

3. Fuit autem genere Cyprius non obscuro-
rum vnus, neque quantum ad dignitatem in re-
publica, neque diuitiarum nomine. Verum
enim vero superior hisce omnibus, atque ad ea
quae pulcherrima sunt, adspirans, animum ad
philosophiam appulit, non Agathobulo profecto,
neque ante ipsum Demetrio, neque Epicteto ex-
citantibus; quibus omnibus quidem vnus est, et
insuper Heracliensi Timocrate sapienti viro, et
linguae pariter atque animi ornatissimi: sed non
ab vlllo horum incitatus, vti dixi, Demonax, ve-
rum a domestico ad honesta impetu, et insito

παίδων εὐθύς κεινημένος, ὑπερεῖδε μὲν τῶν ἀν-
θρωπείων ἀγαθῶν ἀπάντων. ὅλον δὲ παραδὼς
ἑαυτὸν ἐλευθερίᾳ καὶ παρρησίᾳ διετέλεσεν, αὐ-
τός τε ἐρῶν καὶ ὑγιὲς καὶ ἀνεπιλήπτῳ βίῳ χρω-
μένος, καὶ τοῖς ἐρῶσι καὶ ἀνάσσει παραδείγμα
παρέχων τὴν ἑαυτῷ γνώμην, καὶ τὴν ἐν τῷ Φι-
λοσοφῆν ἀλήθειαν.

Οὐ μὲν ἀνίπτοις γε ποσὶ, τὸ τῷ λόγῳ, πρὸς
ταῦτα ἤξεν, ἀλλὰ καὶ ποιηταῖς σύντροφος ἐγέν-
ετο, καὶ τῶν πλείων ἐμέμνητο, καὶ λέγειν
ἡσκητο, καὶ τὰς ἐν Φιλοσοφίᾳ προαφεσείς ἐν
ἐπ' ἐλίγον, εἰδὲ κατὰ τὴν παροιμίαν, ἀκρῶ τῷ
δακτύλῳ ἀψάμενος, ἠπίεσato, καὶ τὸ σῶμα δὲ
ἐγεγύμνασο, καὶ πρὸς καρτερίαν διεπεπόνητο,
καὶ

philosophiae amore a puero inde statim commo-
tus, humana bona omnia despexit, totumque se
libertati et fiducia cum tradidisset, ita vixit; re-
cta cum ipse, sobria, atque experte reprehensio-
nis vita usus, tum praebens videntibus audienti-
busque exemplum, suam prudentiam, suamque
in philosophando veritatem.

4. Nec tamen illotis, quod aiunt, pedibus
haec aggressus est. Sed poëtis innutritus erat, ac
plerosque tenebat memoria, exercebaturque di-
cendo: tum sectas philosophorum non pauxil-
lum, neque extremo, secundum proverbiū,
digito attigerat, verum sciebat: corpus vero ex-
ercuerat, et ad patientiam laborum subegerat.

In

καὶ τὸ ὅλον, ἐμελεῖται αὐτῷ μηδενὸς ἄλλ' προσ-
δεῖ εἶναι· ὥς ἐπεὶ καὶ ἔμαθεν ἔτι ἑαυτῷ
διαρκῶν, ἐκὼν ἀπῆλθε τῆ βίᾳ, πολὺν ὑπὲρ αὐ-
τῆ λόγον τοῖς ἀρίστοις τῶν Ἑλλήνων καταλιπών.

Φιλοσοφίας δὲ εἶδος ἔχ' ἐν ἀποτεμνόμενος,
ἀλλὰ πολλὰ ἐς ταῦτ' οὐ καταμίξας, ἃ πάντι
ἐξέφατε, τίτι αὐτῶν ἔχαρεν· ἐώκει δὲ τῷ Σω-
κράτει μᾶλλον ὠκειῶσθαι, εἰ καὶ τῷ σχήματι,
καὶ τῇ τῆ βίᾳ ῥασιῶν τὸν Σινωπέα ζηλῶν ἔδο-
ξεν, ἔ παραχαράττων τὰ ἐς τὴν δίαιταν, ὡς
θαυμάζοιτο, καὶ ἀποβλέποιτο ὑπὸ τῶν ἐντυγ-
χανόντων, ἀλλ' ὁμοδίσαιτος ἅπασιν, καὶ πεζὸς
ὢν,

In vniuersum cura illi, ne cuiuscumque alterius
rei indigeret: adeo vt cum intelligeret, se non
amplius sibi sufficere, de vita sponte abierit, re-
licto Graecorum optimis quibusque multo de se
sermone.

5. Philosophiae autem non vnam aliquam spe-
ciem sibi reseculit, sed multis in vnum commi-
stis, non satis declarauit, qua illarum praeter
caeteras gauderet. Videbatur tamen Socratis ma-
xime ad familiam se applicuisse, licet habitu et
illa victus facilitate aemulari Sinopensem videre-
tur. Neque tamen ea quae ad victum pertinent
in deterius mutabat, vt admirarentur ipsum, et
oculos in ipso defigerent vulgo homines, sed eo-
dem quo caeteri victus cultusque genere vtens,

ῶν, καὶ ἔδ' ἐπ' ὀλίγον τύφῳ κατόχος, συνῆν
καὶ ξυνεπολιτεύετο.

Καὶ τὴν μὲν τῷ Σωκράτῃ εἰρωνεῖαν ἔπροσίε-
μενος, χάριτος δὲ Ἀττικῆς μεσῶς ἀποφαίνων
τὰς συνουσίας· ὡς τὰς προσωμιλήσαντας ἀπιέ-
ναι, μήτε καταφρονήσαντας ὡς ἀγενεῖς, μήτε
τὸ σκυθρωπὸν τῶν ἐπιτιμήσεων ἀποφεύγοντας,
παντοίως δὲ ὑπ' εὐφροσύνης γενομένους, καὶ κοσ-
μιωτέρους παρὰ πολὺ, καὶ Φαιδρότερους καὶ πρὸς
τὸ μέλλον εὐέλπιδας.

Οὐδεπώποτε γὰρ ὥφθη κεκραγώς, ἢ ὑπερ-
διατεινόμενος, ἢ ἀγανακτῶν, ἔδ' εἰ ἐπιτιμᾶν
τῷ δέοι, ἀλλὰ τῶν μὲν ἀμαρτημάτων καθή-
πτετο, τοῖς δὲ ἀμαρτάνεσι συνεγίνωσκε, καὶ
τὸ

communis, ne pauxillum quidem tumidus, ver-
fabatur priuatim et publice cum omnibus.

6. Socratis quidem illam dissimulationem non
admittens, sed plenam Attica quadam gratia con-
suetudinem prae se ferens. Itaque sic ab eo dis-
cedebant, qui cum illo fuerant, ut neque con-
temnerent tanquam ignauum, neque asperitatem
reprehensionum eius refugerent: sed prae volu-
ptate quasi immutati, decentiores multum, et
hilariores, et spei in futurum melioris essent.

7. Nunquam enim visus est clamare, aut su-
pra modum contendere, aut indignari, neque si
quis reprehendendus esset: sed peccata cum per-
stringeret, ignoscebat peccantibus, volebatque
exem-

τὸ παράδειγμα παρὰ τῶν ἰατρῶν ἤξις λαμβάνειν, τὰ μὲν νοσήματα ἰωμένων, ὀργῇ δὲ πρὸς τὰς νοσούντας ἐχρωμένων. ἤγειτο γὰρ ἀνθρώπων μὲν εἶναι τὸ ἀμαρτάνειν, θεῶν δέ, ἡ ἀνδρὸς ἰσθῆς, τὰ πτασθέντα ἐπανορθῆναι.

Τοιούτῳ δὲ βίῳ χρώμενος, εἰς ἑαυτὸν μὲν ἔδενός ἐδίδετο, φίλοις δὲ συνέπραττε τὰ εἰκότα, καὶ τὰς μὲν εὐτυχεῖν δοκούντας αὐτῶν ὑπεμύνησεν, ὡς ἐπ' ὀλιγοχρονίῳ τοῖς δοκῶσιν ἀγαθοῖς ἐπαιρομένους· τὰς δὲ ἢ πενίαν ἀδυρομένους, ἢ Φυγὴν δυσχεραίνοντας, ἢ γῆρας, ἢ νόσον αἰτιωμένους, σὺν γέλῳτι παρεμυθεῖτο, ἔχοντων ἅτι μετὰ μικρὸν αὐτοῖς παύσεται μὲν τὰ ἀνιῶν-

exemplum nos capere a medicis, sanantibus quidem morbos, ira autem in aegrotos non utentibus. Putabat enim, hominis quidem esse peccare, Dei autem aut aequalis Deo hominis, peccata corrigere.

8. Hanc vitam cum viueret, pro se ille quidem nullius rei indigebat, sed amicos in iis, quae e re esse indicaret, adiuvabat: et si qui illorum felices sibi viderentur, submonuit, quam breuib, quae nunc viderentur, bonis efferrentur. Qui vero aut paupertatem deplorarent, aut exilium aegre ferrent, aut senectutem, vel morbum accusarent, consolatus cum risu est, qui non viderent, post pusillum temporis cessatura quae ipsos

ἀνιῶντα, λήθη δέ τις ἀγαθῶν καὶ κακῶν, καὶ ἐλευθερία μακρὰ πάντας ἐν ὀλίγῳ καταλήψεται.

Ἐμελε δὲ αὐτῶ καὶ ἀδελφεὲς σαστάζοντας διαλλαττεν, καὶ γυναιξὶ πρὸς τὰς γεγαμηκότας εἰρήνην πρυτανεύειν. καίπε καὶ δήμοις ταραττομένοις ἐμμελῶς διελέχθη, καὶ τὰς πλείους αὐτῶν ἔπεισεν ὑπεργεῖν τῇ πατρίδι τὰ μέτρια. τοιοῦτός τις ἦν ὁ τρόπος τῆς φιλοσοφίας αὐτῆς πρῶτος, καὶ ἡμέρος, καὶ Φαιδρός.

Μόνον αὐτὸν ἡνία Φίλκ νόσος ἢ θάνατος, ὡς ἂν καὶ τὸ μέγιστον τῶν ἐν ἀνθρώποις ἀγαθῶν τὴν Φίλκην ἡγέμενον· καὶ διὰ τῆτο Φίλος μὲν ἦν

ipfos contristarent, oblivionem vero quandam bonorum pariter ac malorum, ac libertatem longam breui omnes occupaturam.

9. Curae hoc quoque sibi habebat, vt dissidentes inter se fratres in concordiam redigeret, mulieribusque pacem cum maritis conciliaret. Est etiam vbi in populo turbis agitato concinne verba fecit, persuasitque maiori parti, vt ministrarent patriae tributa mediocria. Talis erat ratio illius philosophiae, mitis, mansueta, hilaris.

10. Solum molestia ipsum afficiebat morbus aut mors amici, qui maximum inter homines bonum amicitiam iudicaret. Ac propter haec
amicus

ἡ ἀπαντα, καὶ ἂν ἔσιν ὅν τινα ἂν οἰκεῖον ἐνόμιζεν,
ἀνθρωπὸν γε ὄντα. πλεόν δὲ ἢ ἔλαττον ἔχαιρε
συνῶν ἀνίοις αὐτῶν, μόνοις ἐξισάμενος, ὅποσοι
ἐν ἐδόκεν αὐτῷ ὑπὲρ τὴν τῆς θεραπείας ἐλπίδα
διαμαρτάνειν. καὶ ταῦτα πάντα μετὰ Χαρί-
των καὶ Ἀφροδίτης αὐτῆς ἐπραττέ τε καὶ ἔλε-
γεν, ὡς αἰετὸ κωμικὸν ἐκέννο, Τὴν Πειθῶ τοῖς
χείλεσιν αὐτῆς ἐπικαθῆσθαι.

Τοιγαρὲν καὶ Ἀθηναίων ὃ τε σύμπας δῆμος,
καὶ σὶ ἐν τέλει ὑπερφυῶς ἐθαύμαζον αὐτὸν, καὶ
διετέλχον, ὡς τινα τῶν κρείττονων προσβλέπον-
τες. καίτοι ἐν ἀρχῇ προσέειπε τοῖς πολλοῖς
αὐτῶν, καὶ μῖσος ἔμειον τῆ παρὰ τοῖς πλή-
θεσιν

amicus erat omnibus, nec est, quem non dome-
sticum et familiarem putaret, in quantum homo
esset. Caeterum magis minusve quorundam in-
ter illos consuetudine delectabatur, a solis illis
se remouens, qui ultra spem emendationis pec-
care ipsi viderentur. Atque haec cum Gratiis
et ipsa Venere faciebatque et dicebat, vt semper,
quod est in Comoedia, *Suada in labiis illius infi-*
deret.

II. Itaque Atheniensium cum vniuersus po-
pulus, tum principes, supra modum illum ad-
mirabantur, et vt ad Deum aliquem semper ad
ipsum respiciebant. Quamquam initio plerisque
illorum offensus est, odiumque non minus po-

θεσιν ἐκτῆσατο ἐπὶ τε τῇ παρρησίᾳ καὶ ἐλευθερίᾳ. καὶ τινες ἐπ' αὐτὸν συνέστησαν "Ανυτοὶ καὶ Μελίτοι, τὰ αὐτὰ κατηγοροῦντες, ἅπερ καὶ κείνοι τότε, ὅτι ἔτε θυῶν ᾤφθη πώποτε, ἔτε ἐμυήθη μόνος ἀπάντων ταῖς Ἑλευσινίαις. πρὸς ἅπερ ἀνδρείως μάλα σεφανισάμενος, καὶ καθαρὸν ἱμάτιον ἀνελθὼν, καὶ περὶ τοῦ εἰς τὴν ἑκκλησίαν, τὰ μὲν ἐμμελῶς, τὰ δὲ καὶ τραχύτερον ἢ κατὰ τὴν ἐαυτοῦ προαίρεσιν ἀπελογήσατο. πρὸς μὲν γὰρ τὸ μὴ τεθυκέναι πώποτε τῇ Ἀθηνᾷ, Μὴ θαυμάσητε, ἔφη, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰ μὴ πρότερον αὐτῇ ἔθυσα. εἰς γὰρ δεῖσθαι αὐτὴν τῶν παρ' ἐμῷ θυσιῶν ὑπελάμβανον. πρὸς δὲ θάτερον τὸ τῶν μυσηρίων, ταύτην ἔφη ἔχειν τὴν

pulari illo contraxit loquendi illa fiducia atque libertate. Iamque confurrexerant contra illum Anyti quidam et Meliti, accusantes eadem, quae illi quondam, quod neque sacrificare unquam visus esset, neque initiatus esset solus omnium Eleusiniis. Ad quae quidem ille viriliter sane, coronatus et pura veste indutus cum in concionem prodiiisset, partim concinne, partim vero asperius quam pro suo instituto causam dixit. Ad illud enim crimen, quod nunquam rem sacram Mineruae fecisset, Nolite, inquit, mirari, Athenienses, si non prius ei sacrum feci; neque enim indigere meis illam victimis putabam. Ad alterum vero illud de Mysteriis, Hanc sibi causam esse

τὴν αὐτίαν, τῷ μὴ κοινωνῆσαι σφίσι τῆς τελε-
τῆς, ὅτι ἂν τε Φαῦλα ἢ τὰ μυστήρια, ἃ σιω-
πῆσεται πρὸς τὰς μηδέπω μεμνημένους, ἀλλ'
ἀποτρέφει αὐτὰς τῶν ὀργίων· ἂν τε καλὰ, πᾶ-
σιν αὐτὰ ἐξαγορεύσειν ὑπὸ Φιλανθρωπίας. ὥς τε
τὰς Ἀθηναίους ἤδη λίθους ἐπ' αὐτὸν ἐν ταῖν χε-
ροῖν ἔχοντας, πρᾶξας αὐτῶν καὶ ἰλασῶς γενέσθαι
αὐτίκα, καὶ τὸ ἀπ' ἐκείνων ἀρξαμένους τιμᾶν, καὶ
αἰδέσθαι, καὶ τὰ τελευταῖα, θαυμάζειν. καί-
τοι εὐθύς ἐν ἀρχῇ τῶν πρὸς αὐτὰς λόγων, τρα-
χυτέρῳ ἐχρήσατο τῷ προσμύῳ. "Ἄνδρες γὰρ,
ἔφη, Ἀθηναῖοι, ἐμὲ μὲν ἐρῶντες ἐσεφανωμένον,
ὑμεῖς ἤδη καὶ με καταδύσατε· τὸ γὰρ πρότερον
ἐκ ἐκαλλεσθήσατε.

Βέλο-

*esse dicebat, cur non veniret in communionem ini-
tiorum: quod, si mala sint mysteria, taciturus non
esset apud non initiatos, sed deboraturus illos ab
orgiis, si bona, indicaturum prae humanitate omni-
bus. Igitur Athenienses qui iam lapides contra
ipsum haberent in manibus, mites illi et propitii
statim sunt facti, et illo initio facto honorarunt
virum, reueriti sunt, ac denique admirati: quam-
quam in principio statim suae ad illos orationis
asperiori paullum usus esset prooemio. Nam,
Athenienses, inquit, cum coronatum me (victimae
instar) videatis, vos iam me quoque mactate; priore
enim hostia non lirastis.*

Βάλομαι δὲ ἓν ἡ παραδέσθαι τῶν εὐσόχως
 τε ἅμα καὶ ἀσειώς ὑπ' αὐτῷ λελεγμένων· ἄρξα-
 σθαι δὲ ἀπὸ Φαβωρίνου καλόν, καὶ ὧν πρὸς ἐκεί-
 νον εἶπεν. ἐπεὶ γὰρ ὁ Φαβωρίνος ἀκέραιος τις, ὡς ἐν γέλωτι ποιοῖτο τὰς ὁμιλίας αὐτῷ, καὶ μά-
 λιστα τῶν ἐν αὐταῖς μελῶν τὸ ἐπικεκλασμένον
 σφόδρα, ὡς ἀγενεὲς καὶ γυναικεῖον, καὶ Φιλο-
 σοφία ἥκιστα πρέπον, προσελθὼν, ἠρώτα τὸν
 Δημόνακτα, τίς ὧν χλευάζοι τὰ αὐτῷ; Ἀνθρω-
 πος, ἔφη, ἐκ εὐαπάτητα ἔχων τὰ ὦτα. ἐγκεί-
 μέναι δὲ τῷ σοφιστῷ, καὶ ἐρωτῶντος, τίνα δὲ
 καὶ ἐφόδια ἔχων, ὦ Δημόναξ, ἐκ παιδὸς ἐς Φι-
 λοσοφίαν ἤκει; ὄρεται, ἔφη.

Ἄλλο-

12. Volo iam subiicere quaedam acute pariter
 et urbane ab illo dictorum. Incipiat autem a Pha-
 vorino et his, quae ad illum dixit, incipere.
 Cum enim audisset e quodam Phavorinus, deri-
 diculo ab illo haberi ipsius cum familiaribus ser-
 mones, maxime versiculos illis immistos, quod
 fracti nimis, ignavi, muliebres, philosophiam
 minime decentes essent: accessit ad Demonactem
 rogavitque, *Quis esset*, (quid sibi arrogaret) *qui*
sua derideret? Is, *Homo*, inquit, *aures habens de-*
ceptu non nimium faciles. Instante vero Sophista
 atque interrogante, *Quo vero viatico instructus,*
Demonax, a puero ad Philosophiam accessisti? *Te-*
sticulis, inquit.

13. Alio

Ἄλλοτε δὲ ποτε ὁ αὐτὸς προσελθὼν ἡρώτα τὸν Δημόνωνα, τίνα αἵρεσιν ἀσπάζεταιται μᾶλλον ἐν Φιλοσοφίᾳ, ὁ δὲ, τίς γάρ σοι εἶπεν, ὅτι Φιλοσοφῶ; καὶ ἀπὼν ἤδη παρ' αὐτῷ ἡδὺ μάλα ἐγέλασε. τῷ δὲ ἐρωτήσαντος ἐφ' ὧν γελά, ἐκείνος εἶφεν, Γελοῖόν μοι εἶναι ἔδοξεν, εἰ σὺ ἀπὸ τῷ πώγωνος ἀξιοῖς κρίνεσθαι τὰς Φιλοσοφῶντας, αὐτὸς πώγωννα οὐκ ἔχων.

Τῷ δὲ Σιδωνίᾳ πρὶν σοφιστῶν Ἀθήνησιν εὐδοκίμῳντος, καὶ λέγοντος ὑπὲρ αὐτῷ ἑπαινὸν τινα τινέστων, ὅτι πάσης Φιλοσοφίας πεπείραται, ἔχειρον δὲ αὐτὰ εἰπεῖν ἃ ἔλεγεν· εἰν Ἀριστοτέλης με καλῇ ἐπὶ τὸ Λύκειον, εἴσομαι· εἰν Πλάτων ἐπὶ τὴν Ἀκαδημίαν, ἀφίξομαι· εἰν Ζήνων ἐπὶ

13. Alio quodam tempore idem accedens interrogat Demonacem, *Quam maxime sectam in philosophia amplecteretur*: At ille, *Quis vero tibi*, inquit, *dixit me philosophari*? et iam discedens apud se suauiter sane risit. Illo vero interrogante, *Quid rideret*? *Ridiculum mihi*, inquit, *esse videbatur, te a barba iudicari velle philosophos, barbam cum ipse non habeas*.

14. Sidonio aliquando Athenis florente, ac de se laudem commemorante eiusmodi, se philosophiam vniuersam explorasse, sed nihil impedit verba ipsa referre: Si Aristoteles me vocet in Lyceum, sequar: si Plato in Academiam, veniam:
fi

ἐπὶ τῇ Ποικίλῃ, διατρέψω· ἂν Πυθαγόρας κα-
λῇ, σιωπήσομαι· ἀναστὰς ἔν ἐκ μέσσι τῶν ἀκρω-
μένων ἔτος, ἔφη, προσειπὼν τὸ ὄνομα, καλεῖ
σε Πυθαγόρας.

Πύθωνος δὲ τῶς τῶν ἐν Μακεδονίᾳ εὐπαρέ-
φω, νεανίσκος ὥραίς, ἐρεσχέλευτος αὐτὸν, καὶ
προτείνοντος ἐρώτημά τι σφισικόν, καὶ κελεύ-
οντος εἰπεῖν τῷ συλλογισμῷ τὴν λύσιν, Ἐν,
ἔφη, οἶδα τέκνον, ὅτι περαίνει· 2) ἀγανακτή-
σαντος δὲ ἐκείνου ἐπὶ τῷ τῆς ἀμφιβολίας σκώμ-
ματι,

*si Zeno ad Poecilē, ibi commorabor: si Pythago-
ras vocet, silebo: surgens igitur ex mediis audito-
ribus, Heus tu inquit, nomine illum appellans, vo-
cat te Pythagoras.*

15. Pythonis quidam Purpuratorum Macedo-
niae filio pulchro; irritante illum nugis et sophi-
sticam interrogationem proponente, eiusque syl-
logismi solutionem dicere illum iubente, *Vnum,*
inquit, *puer, noui, te περαίνεσθαι.* Aegre au-
tem ferente illo lusum ex ambiguo, et vna mi-
nitan-

2. *Περαίνει*] Nescio an habeat Latina lingua
vocabulum amphiboliae huic exprimendae
aptum, nec vehementer quaerendum putavi:
περαίνειν est dialecticum, significatque, vt
Latinum *efficere*, concludere aliquid et demon-
strare ex sumtis quibusdam. Sed *περαίνε-
σθαι* etiam obscoenum est, vt *confici* Latino-
rum. *Gesner.*

ματι, καὶ συναπειλήσαντος· Αὐτίκα σοι μάλα τὸν ἄνδρα ἐπιδείξω, ὃ δὲ σὺν γέλῳτι ἠρώτησε, καὶ γὰρ ἄνδρα ἔχεις;

Ἐπεὶ δὲ τις ἀθλητὴς καταγελασθεὶς ὑπ' αὐτῷ, ὅτι ἐσθῆτα ᾤφθη ἀνδρείην ἀμπεχόμενος, Ὀλυμπιονίκης ὢν, ἐπάταξεν αὐτὸν εἰς τὴν καφαλὴν λίθῳ, καὶ αἷμα ἐρέυη. οἱ μὲν παρόντες ἠγανάκτων, ὡς αὐτὸς ἕκαστος τετυπτημένος, καὶ ἐβόων ἐπὶ τὸν ἀνθύπατον ἰέναι· ὃ δὲ Δημῳναξ, Μηδαιῶς, ἔφη, ἄνδρες, πρὸς τὸν ἀνθύπατον, ἀλλ' ἐπὶ τὸν ἰατρόν.

Ἐπεὶ δὲ ποτε καὶ χρυσὸν δακτύλιον ὁδῶ βαδίζων εὔρε, γραμμάτιον ἐν ἀγορᾷ προτιθεὶς, ἤξιε τὸν ἀπολέσαντα· ὅστις εἶη τῷ δακτυλίῳ δεσπό-

nitante, Statim tibi virum monstrabo! cum risu interrogavit, Virum nempe habes?

16. Cum vero athleta quidam derisus ab illo, quod in florida veste, Olympionices licet, visus esset, caput illius lapide percussisset, et sanguis efflueret: praesentes quidem indignari, quasi unusquisque ipsorum pulsatus esset, clamareque, ad Procontulem eundum esse; at Demonax, *Nequaquam, inquit, viri, ad Proconsulem; sed ad Medicum.*

17. Inuenerat aureum anulum incedens per viam, tabellaque in foro proposita postulabat, ut qui perdididisset, dominus annuli, veniret, dictoque

δεσπότης, ἦκειν. καὶ εἰπόντα ὅλην αὐτῷ, καὶ λίθον, καὶ τύπον, ἀπολαμβάνει· ἦκεν ἂν τις μετράκιςκος ὠραῖος, αὐτὸς ἀπολωλενέαι λέγων· ἐπεὶ δὲ ἔδεν ὑγιὲς ἔλεγεν, Ἄπιθι, ἔφη, ὦ παῖ, καὶ τὸν ἑαυτῷ δακτύλιον φύλασσε, τῷτον γὰρ ἐκ ἀπολώλεκας.

Τῶν δὲ ἀπὸ τῆς Ῥωμαίων βελῆς τις Ἀθήνησιν υἱὸν αὐτῷ δείξας πάνυ ὠραῖον, θηλυδρίαν δὲ καὶ διακεκλασμένον, Προσαγορεύει σε, ἔφη, ὁ ἐμὸς υἱὸς ἄποσί· καὶ ὁ Δημώναξ, Καλὸς, ἔφη, καὶ σὺ ἄξιος, καὶ τῇ μητρὶ ὅμοιος.

Τὸν δὲ Κυνηκὸν, ἐν ἄρκτη δέρματι φιλοσοφῶντα, ἐκ Ὀνώρατον, ὥσπερ ὠνομάζετο, ἄλλ' Ἀρκεσίλαον καλεῖν ἤξιε.

Ἔρω-

Stoque pondere illius et gemma, et imagine, eum reciperet. Venit adolescentulus formosus, se perdidisse dicens. Cum vero sani nihil diceret, Abi, puer, inquit, et tuum ipsius anulum serua: hunc quidem non perdidisti!

18. De Romano Senatu aliquis Athenis filium ipsi suum ostendens formosum valde, sed effeminatum fractumque, *Salutat te, inquit, filius hic meus. Et Demonax Pulcher, inquit, et te dignus et matris similis.*

19. Cynicum illum in vr̄si pelle philosophantem, non Onoratum, quod illi nomen erat, sed Arcefilaum vocari volebat.

20. In-

Ἐρωτήσαντος δὲ τίνος τίς αὐτῷ ὄρος εὐδαιμονίας εἶναι δοκεῖ, μόνον εὐδαίμονα, ἔφη, τὸν ἐλεύθερον· ἡμεῖς δὲ φησαντος, πολλὰς ἐλευθέρους εἶναι, Ἀλλ' ἐκείνον νομίζω, τὸν μήτε ἐλπίζοντά τι, μήτε δεδιότα. ὁ δὲ, Καὶ πῶς ἂν, ἔφη, τὰ τοῖς δύναιτο; ἅπαντες γὰρ ὡς τὸ πολὺ τὰ τοῖς δεδλωμένα. Καὶ μὴν, ἔφη, εἰ κατανοήσεις τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα, εὖ-
ροις ἂν αὐτὰ ἔτε ἐλπίδος, ἔτε φόβου ἄξια, παυσαμένων πάντως καὶ τῶν ἀνιερῶν, καὶ τῶν ἡδέων.

Περεγρίνῃ δὲ τῇ Πρωτέως ἐπιτιμῶντος αὐτῷ, ὅτι ἐγέλα τὰ πολλὰ, καὶ τοῖς ἀνθρώποις προσέπαιζε, καὶ λέγοντος, Δημιῶναξ ἔκ κύνες, ἀπεκρίνατο· Περεγρίνῃς ἔκ ἀνδρωπίζεις.

Καὶ

20. Interrogante quodam, *Quis ipsi finis felicitatis videretur?* Solum felicem, ait, liberum: illo vero dicente, *multos liberos esse;* At ego, inquit, illum puto, qui neque speret quidquam, neque metuat. Ille, *Ex quomodo quis illud possit?* Omnes enim ut plurimum hisce rebus servimus. Quin si perspicies, inquit, res hominum, deprehendes, illas neque spe neque metu dignas, cum desinant omnino molesta pariter et iucunda.

21. Peregrino illo Proteo increpante, quod multum rideret, atque alluderet hominibus, ac dicente, *Demonax non agis canem (Cynicum)* respondit, *Peregrine, non agis hominem!*

Luc. Op. T. V.

B

22. Ve-

Καὶ μὴν καὶ Φυσικόν τινα περὶ τῶν ἀντιπό-
δων διαλεγόμενον, ἀναστήσας, καὶ ἐπὶ Φρέαρ
ἀγαγὼν, καὶ δείξας αὐτῷ τὴν ἐν τῷ ὕδατι
σκιάν, ἤρετο, Τοιότῃς ἄρα τὰς ἀντίποδας εἶ-
ναι λέγεις;

Ἀλλὰ καὶ μάγῃ τινὸς εἶναι λέγοντος, καὶ ἐπω-
δὰς ἔχεν ἰσχυράς, ὥς ὑπ' αὐτῶν ἅπαντας
ἀναπείθειν, καὶ παρέχειν αὐτῷ ὅποσα βέλε-
ται, Μὴ θαύμαζε, ἔφη, καὶ γὰρ αὐτὸς ὁμό-
τεχνός εἰμί σοι, καὶ εἰ βέλει, ἔπαρ πρὸς τὴν
ἄρτέπωλιν, καὶ ὄψει με διὰ μιᾶς ἐπώδῃς, καὶ
μικρὰ τῶν Φαρμάκων πείθοντα αὐτὴν δὲναί μοι
τὸν ἄρτον· ἀνιττόμενος τὸ νόμισμα, ὥς τὰ
ἴσα τῇ ἐπώδῃ δυνάμενον.

Ἐπεὶ

22. Verum Physicum quendam, de antipodi-
bus disputantem, excitavit, et ad puteum dedu-
cto ostendit in aqua vimbram, interrogans: *Ta-
les igitur ais esse Antipodas?*

23. Cum aliquis magum se esse diceret, et car-
mina habere potentissima, quibus persuadere pos-
set omnibus, ut praeberent sibi quaecunque vel-
let: *Noti admirari*, inquit; *Nam et ego artis*
 tuae sum: et, si vis, sequere ad panem venditri-
 cem, et videbis, uno me carmine, et pauxillo ve-
 neno, inducere illam ut panem mihi det, num-
mum indicans, cuius eadem quae carminis vis
esset.

24. Cum

Ἐπεὶ δὲ Ἡρώδης ὁ πᾶνυ, ἐπένθει τὸν Πολυ-
δεύκη πρὸ ὥρας ἀποθανόντα, καὶ ἤεις ὄχημα
ζεύγυσθαι αὐτῷ, καὶ ἵππους παρίσχεσθαι ὡς
ἀναβήσομένῳ, καὶ δεῖπνον παρασκευάζεσθαι,
προσελθὼν, παρὰ Πολυδεύκης, ἔφη, κομίζω
σεί τινα ἐπισολήν. ἡσθέντος δὲ ἐκείνου, καὶ οἰη-
θέντος ὅτι κατὰ τὸ κοινὸν καὶ αὐτὸς τοῖς ἄλ-
λοις συντρέχει τῷ πάθει αὐτῶ, καὶ εἰπόντος·
Τί ἔν, ὦ Δημόναξ, Πολυδεύκης ἀξιοῖ; Αἰτιᾶ-
ταί σε, ἔφη, ὅτι μὴ ἤδη πρὸς αὐτὸν ἄπει.

Ὁ δ' αὐτὸς υἱὸν πενθῶντι, καὶ ἐν σκότῳ ἑαυ-
τὸν καθεύδοντι, προσελθὼν ἔλεγε, μάγος τε
εἶναι καὶ δύνασθαι αὐτῷ ἀναγαγεῖν τῶ παιδὸς
τὸ εἶδωλον, εἰ μόνον αὐτῷ τρεῖς τινὰς ἀνδρῶ-
πας

24. Cum Herodes ille celeberrimus Pollucem
suum lugeret ante pubertatem defunctum, iube-
retque currum illi iungi, et equos adstare tan-
quam conscensuro, et coenam parari, accedens,
A Polluce, inquit, *adfero tibi epistolam*. Dele-
ctato autem illo, atque putante, pro communi
reliquorum ratione, et ipsum suo subseruire mor-
bo, dicenteque: *Quid ergo, Demonax, Pollux*
postulat? Accusat te, inquit, *quod non iam ad*
ipsum abeas.

25. Idem lugenti filium, et in tenebris se con-
cludenti, accedens dixit, *Magum se esse et posse*
ipsi euocare filii umbram, modo sibi tres quosdam
B 2 homi-

πας ὀνομάσεις, μηδένα πώποτε παπενθηκότας.
ἐπιπολὺ δὲ ἐκείνα ἐνδοιάσαντος, καὶ ἀπορῥήντος,
ὃ γὰρ εἶχε τινα, οἶμαι, εἰπεῖν ταῖς, εἴτ'
εἶφη. ὦ γελοῖε, μόνος ἀφόρητα πάσχειν νο-
μίζεις, μηδένα ὁρῶν πένθους ἁμοιβόν;

Καὶ μὴν καὶ κείνων καταγελαῖν ἤξις, τῶν ἐν
ταῖς ὀμιλίαις πάνυ ἀρχαίοις καὶ ξένοις ὀνόμασι
χρωμένων. ἐνὶ γὰρ ἐρωτηθέντι ὑπ' αὐτῆς λόγον
τινα, καὶ ὑπεραττικῶς ἀποκριθέντι. Ἐγὼ μὲν
σε εἶφη, ὦ ἐταῖρε, νῦν ἡρώτησα, σὺ δέ μοι ὡς
ἐπ' Ἀγαμέμνονος ἀποκρίνη.

Εἰπόντος δέ τινος τῶν ἐταίρων, Ἀπίωμεν Δη-
μόναξ εἰς τὸ Ἀσκληπιεῖον, καὶ προσευξώμεθα
ὑπὲρ

homines nominaret, qui neminem unquam luxerint.
Multum autem illo dubitante et haerente; neque
enim habebat, opinor, quem talem nominaret,
Tum tu, inquit, ridicule, solum te intolerabilia
pati arbitraris, cum tamen experiem luctus videas
neminem?

26. Etiam illos risu solebat excipere, qui in
congressibus vterentur antiquatis omnino pere-
grinisque nominibus. Vni ergo interrogato a se
aliquid, et supra modum Attice respondenti,
Equidem te iam nunc, inquit, interrogavi: at tu
mibi tanquam sub Agamemnone respondes.

27. Dicente sodalium quodam, *Abeamus, De-*
monax, in Aesculapii, et oremus pro filio, Vtique,
inquit,

ὑπὲρ τῆς υἱᾶς. Πάνυ, ἔφη, κωφὸν ἡγῇ τὸν Ἀσκληπιὸν, εἰ μὴ δύναται κἀντεῦθεν ἡμῶν εὐχομένων ἀκῆεν.

Ἰδὼν δὲ ποτε δύο τινὰς φιλοσόφους κομιδῇ ἀπαδευῆτας ἐν ζητήσει ἐρίζοντας, καὶ τὸν μὲν ἄτοπα ἐρωτῶντα, τὸν δὲ ἄδὲν πρὸς λόγον ἀποκρινόμενον· Οὐ δοκεῖ ὑμῖν, ὦ Φίλοι, ἔφη, ὁ μὲν ἕτερος τῶν τῶν τράγον ἀμέλγειν, ὁ δὲ αὐτῷ κόσκινον ὑποτιθέναι;

Ἀγαθοκλέους δὲ τοῦ Περιπατητικοῦ μέγα φρονούντος, ὅτι μόνος αὐτός ἐστι καὶ πρῶτος τῶν διαλεκτικῶν, ἔφη, Καὶ μὴν, ὦ Ἀγαθόκλης, εἰ μὲν πρῶτος, καὶ μόνος, εἰ δὲ μόνος, καὶ πρῶτος.

Κεθή-

inquit, *furdum iudicas Aesculapium, si non potest hinc etiam orantes audire.*

28. Videns aliquando duos quosdam philosophos omnino indoctos in disputatione contendere, et alterum quidem absurda obiicere, alterum nihil quod ad rem faceret respondere, *Nonne videtur vobis, inquit, amici, alter horum mulgere bircum, alter cribrum ei supponere?*

29. Agathocle Peripatetico gloriante, *solum se et primum dialecticorum, Quin tu, inquit, Agathocles, si quidem primus, non solus: si vero solus, non primus.*

Κεθήγχε δὲ τῷ ὑπατικῷ, ὅποτε διὰ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Ἀσίαν ἀπῆει πρεσβεύσων τῷ πατρὶ, πολλὰ καταγέλασα καὶ λέγοντος καὶ ποιῶντος, ἐπειδὴ τῶν ἐταίρων τις ὁρῶν ταῦτα ἔλεγεν, αὐτὸν μέγα κάθαρμα εἶναι, Μὰ τὸν Δί', ἔφη ὁ Δημῶναξ, εἰδὲ μέγα.

Καὶ Ἀπολλώνιον δὲ ποτε τὸν Φιλόσοφον ἰδὼν μετὰ πολλῶν τῶν μαθητῶν ἐξελαύνοντα, ἤδη δὲ ἀπῆει μετὰ πτερυγίου, ὡς ἐπὶ παιδείᾳ τῷ βασιλεῖ συνεσόμενος. Προσέρχεται, ἔφη, ὁ Ἀπολλώνιος, καὶ οἱ Ἀργοναῦται 3) αὐτῷ.

Ἄλλε

30. Cethego Consulari, cum per Graeciam in Asiam pergeret legatus patri futurus; ridicula multa et dicente et faciente; atque sodalium ipsius uno, qui ista videret, dicente: *magnum eum purgamentum esse*; *Medius fidius*, inquit Demonax, *ne magnum quidem*.

31. Apollonium aliquando Philosophum cum videret multis cum discipulis exeuntem, ibat autem arcessitus, ut institutionis causa cum Imperatore esset: *Accedit*, inquit, *Apollonius, cum suis Argonautis*.

32. In-

3. ὁ Ἀπολλώνιος, καὶ οἱ Ἀργοναῦται] Dubitat *Cresollus* Theatro Rhett. 4, 11. extr. vtrum hoc laudis causa dixerit Demonax, tanquam florem Graeciae, an exprobrandae pigritiae, ut Latinus poeta: *Non nautas puto vos; sed Argonautas* (Martial. 3, 67.) sed

Ἄλλα δέ ποτε ἐρομένα, εἰ ἀθάνατος αὐτῷ ἡ ψυχὴ δοκεῖ εἶναι; Ἀθάνατος, ἔφη, ἀλλ' ὡς πάντα.

Περὶ μάντοι Ἡρώδου ἔλεγεν ἀληθεύειν τὸν Πλάτωνα Φάμενον οὐ μίαν ἡμᾶς ψυχὴν ἔχειν, οὐ γὰρ εἶναι τῆς αὐτῆς ψυχῆς, Ῥηγίλλαν καὶ Πολυδεῖκην ὡς ζῶντας ἐσιᾶν, καὶ τὰ τοιαῦτα μελετᾶν.

Ἐτόλμησε δέ ποτε καὶ Ἀθηναίως ἐρωτῆσαι δημοσίᾳ, τῆς προρρήσεως ἀκούσας, διὰ τίνᾳ αἰτίαν ἀπακλείβει τοὺς βαρβάρους, καὶ ταῦτα, τῷ

32. Interrogante alio, *Virum immortalis illi videatur anima? Immortalis, inquit, sed ut omnia.*

33. De Herode dicebas, verum dicere Platonem, non unam nos animam habere. Neque enim eiusdem esse animae, Regillam et Pollucem (mortuos) ut viuentes convivio excipere, et talia declamare.

34. Ausus est aliquando publice interrogare Athenienses, audita illa denuntiatione, *Propter quam caussam excludant sacris Barbaros, idque,*
B 4 cum

sed mihi simpliciter respicere videtur ad stuporem Imperatoris, ouiculae, et avaritiam inhiantium aureo ipsius velleri philosophorum etc. Tanto autem facilius hoc in mentem venire illi poterat, quod Apollonii Argonautica nota sunt. *Gesner.*

τῇ τὴν τέλει τὴν αὐτοῖς κατασησαμένῃ Εὐμόλ-
πῃ, βαρβάρῃ καὶ Θρακίῃ ὄντος.

Ἐπεὶ δὲ ποτε πλεῖν μέλλοντι αὐτῷ διὰ χου-
μῶνος, ἔφη τις τῶν φίλων, Οὐ δέδοικας μὴ
ἀνατραπέντος τῇ σκάφῃ, ὑπὸ ἰχθύων κατα-
βρωθῆς; καὶ τα, ἀγνώμων ἂν εἴην, ἔφη, ὁκνεῖν
ὑπὸ ἰχθύων καταδασθῆναι, τοσέτους αὐτὸς
ἰχθύς καταφαγών.

Ῥήτορι δὲ τινὶ κάκις μελετήσαντι, συνε-
βέλευσεν ἀσκεῖν, καὶ γυμνάζεσθαι· τῇ δὲ εἰ-
πόντος, Ἀεὶ ἐπ' ἑμαυτῇ λέγω· Εἰκότως τοῖνυν,
ἔφη, τοιαῦτα λέγεις, μωρῷ ἀκροατῇ χρώμενος.

Καὶ μάντιν δὲ ποτε ἰδὼν δημοσίᾳ ἐπὶ μισθῷ
μαντευόμενον, Οὐχ ὄρῳ, ἔφη, ἐφ' ὅτῳ τὸν
μισθὸν

*cum constituerit illis initia Eumolpus, Barbarus e
Thracia?*

35. Cum nauigaturo per hiemem diceret ami-
corum aliquis, *Non metuis, ne euerso nauigio de-
voreris a piscibus? Tum ingratus fuerim, inquit,
si grauarer consumi a piscibus, qui ipse multos adeo
pisces epulatus sim.*

36. Rhetori cuidam pessime declamanti consu-
luit exercere se, et meditari. Hoc autem dicen-
te: *Semper apud me dico; Non igitur mirum est,*
inquit, talia te dicere, qui stultum adeo auditorem
adhibeas.

37. Diuinatorem videns publice accepta mer-
cede diuinantem, *Non video, inquit, pro qua re*
merce-

μισθὸν ἀπαιτεῖς· εἰ μὲν γὰρ ὡς ἀλλοίξαι τι δυνάμενος τῶν ἐπιπεκλωσμένων, οὐκ αἰτῆς, ὅποσον ἂν αἰτῆς· εἰ δὲ ὡς δεδוקται τῷ θεῷ, πάντα ἔσαι, τί σε δύναται ἡ μαντική;

Πρὸςβύτη δὲ τινος Ῥωμαίου εὐσωματῆντος, καὶ τὴν ἐνόπλιον αὐτῷ μάχην πρὸς πάτταλον ἐπιδειξαμένον, καὶ ἐρομένον, Πῶς σοι Δημώναξ μισμαχῆσθαι ἔδοξα; Καλῶς, ἔφη, ἂν ξύλινον τὸν ἀνταγωνιστὴν ἔχης.

Καὶ μὴν καὶ πρὸς τὰς ἀπόρους τῶν ἐρωτήσεων, πάνυ εὐσόχως παρεσκεύαστο. ἐρομένον γὰρ τινος ἐπὶ χλευασμῷ, εἰ χιλίας μναῖς ξύλων καύσαιμι, ὦ Δημώναξ, πόσαι μναῖ ἂν καπνῆ γένοιοντο; Στῆσον, ἔφη, τὴν σποδὸν, καὶ τὸ λοιπὸν πᾶν καπνὸς ἐσι.

Πολυ-

mercedem repezas. Si enim, ut qui mutare aliquid possis de faris, parum nimis exigis, quantumcunque exigas. Sin vero ut decretum Deo est, sic erunt omnia; tua quid prodest diuinationo?

38. Sene quodam Romano, corporis bene curati, armatam ipsi pugnam ad palum ostendente, atque interrogante, *Quomodo tibi, Demonax, pugnassee videor? Praeclare, inquit, ligneum si hostem habueris.*

39. Etiam ad difficiles quaestiones acute admodum paratus erat. Per ludibrium enim interrogante quodam, *Si mille minas lignorum cremauero, Demonax, quot ibi minae fumi fuerint? Appende, inquit, cineres; reliquum omne fumus est.*

Πολυβίῳ δέ τινος, κομισθῆ ἀπαιδεύτε ἀνδρώ-
 πῃ, καὶ σολοίῃ, εἰπόντος, Ὁ βασιλεὺς με-
 τῇ Ῥωμαίων πολιτείᾳ τετίμηκεν· Εἶθε σε,
 ἔφη, Ἑλληνα μᾶλλον ἢ Ῥωμαῖον πεποίηκεν.

Ἰδὼν δέ τινα τῶν εὐπαρέμφων, ἐπὶ τῷ πλά-
 τει τῆς πορφύρας μέγα φρενῶντα, κύψας αὐ-
 τῷ πρὸς τὸ ἄς, καὶ τῆς ἐσθῆτος λαβόμενος, καὶ
 δείξας, ἔφη, Τῷτο μέντοι πρὸ σῶ πρόβατον
 ἐφόρει, καὶ ἦν πρόβατον.

Ἐπεὶ μέντοι λαόμενος ὤκνησεν εἰς τὸ ὕδωρ
 ζέον ἐμβῆναι, καὶ ἠτιάσατό τις ὡς ἀποδειλιά-
 σαντα, Εἰπέ μοι, ἔφη, ὑπὲρ πατρίδος αὐτὸ
 πείσσεσθαι ἔμελλον;

Ἐρομένῃ δέ τινος, Ὅποῖα νομίζεις εἶναι τὰ ἐν
 ἁδᾷ; Περιμένειν, ἔφη, καὶ κῆδέν σοι ἐπιτελεῶ.

Ἀδμή-

40. Polybio cuidam indocto plane homini, et
 vitiose loquenti, cum diceret: *Imperator Roma-
 na me ciuitate honorauit: Utinam, inquit, Grae-
 cum te potius quam Romanum fecisset!*

41. Cum praetextatum aliquem videret, latitu-
 dine clauī superbientem, ad aurem illius inclina-
 tus, et prehensa veste ostensaue, *Hanc quidem,*
inquit, ante te ouis gestabat, et erat ouis.

42. In balneo cum ingredi in feruentem aquam
 cunctaretur, et vt timidum aliquis accusaret,
Dic mihi, inquit, an pro patria subiturus eram?

43. Interrogante quodam, *Quid putas agi apud
 inferos? Expecta, inquit, inde tibi rescribam.*

44. Ad-

Ἀδμήτῳ δὲ τινι, ποιητῇ Φαύλῳ, κέγοντι
 γηγραφέναι μονόσιχον ἐπίγραμμα, ὅπερ ἐν ταῖς
 διαθήκαις κεκέλευεν ἐπιγραφῆναι αὐτῷ τῇ σή-
 λῃ, ἔχειρον δὲ καὶ αὐτὸ εἰπεῖν.

Γαῖα λάβ' Ἀδμήτην ἑλντρον, βῆ δ' εἰς θεὸν
 αὐτός.

γελάσας εἶπεν· Οὕτω καλὸν ἐσιν, ὧ Ἀδμητε,
 τὸ ἐπίγραμμα, ὥς ἐβλόμην αὐτὸ ἤδη ἐπιγε-
 γράφθαι.

Ἰδὼν δὲ τις ἐπὶ τῶν σκελῶν αὐτῷ οἷα τοῖς γέ-
 ρουσιν ἐπισικῶς γίγνεται, ἤρετο, τί τῷτο, ὧ Δη-
 μῶναξ; ὁ δὲ μειδιάσας, Χάρων με ἔδασκεν, ἔφη.

Καὶ μέντοι καὶ Λακεδαιμονίων τινα ἰδὼν τὸν
 αὐτῷ οἰκέτην μασιγῆντα, Παύσαι, ἔφη, ὁμό-
 τιμον σαυτῷ τὸν δῆλον ἀποφαίνων.

Δανάης

44. Admeto cuidam, malo poëtae, cum dice-
 ret scriptum a se epigramma unius versus, quod
 testamento iussisset suae columellae sepulcri inscri-
 bi: sed quid prohibet ipsum ponere,

Terra cape Admeti utriculum, Deus exit ipse!
 ridens dixit: *Adeo pulchrum est, o Admete, epi-*
gramma, ut velim illud iam inscriptum esse.

45. Videns aliquis in cruribus illius, qualia fere
 solent accidere senibus, rogarat: *Ecquid hoc Demo-*
nax? Ille subridens, Cerberus, inquit, me moruordix.

46. Lacedaemonium quendam cum vidisset fla-
 gelli caedere servum suum, *Desine*, inquit, *pa-*
rem tibi honore reddere servum tuum.

47. Da-

Δανάης δέ τινος πρὸς τὸν ἀδελφὸν δίκην ἐχέ-
σης, Κρίθῃτι, ἔφη, ἔ γάρ εἰ Δανάη, ἡ Ἀκρι-
σίῃ θυγάτηρ.

Μάλισα δὲ ἐπολέμει τοῖς ἔ πρὸς ἀλήθειαν,
ἀλλὰ πρὸς ἐπίδειξιν Φιλοσοφῆσιν. ἕνα γὰρ ἰδὼν
Κυνικὸν, τρίβωνα μὲν καὶ πήραν ἔχοντα, ἀντὶ
δὲ τῆς βακτηρίας, ὑπέρογκον κεκραγότα 4), καὶ
λέγον-

47. Danaë quaedam litem contra fratrem cum
haberet, *In ius ambula*, inquit, *neque enim illa*
es Danaë Acrisii (iniudicati) *filia*.

48. Maxime autem impugnabat, qui non vere,
sed ostentationis causa philosopharentur. Vnum
enim videns Cynicum pallium quidem habentem
ac peram, pro claua autem pistillum, claman-
tem

4. Ὑπέρογκον κεκραγότα] Eam sententiam esse
huius loci, quam in versione dedi, certus
sum: hoc est, ὑπερον, *pistillum* pro claua
habuit hic Cyniscus. Sed de hoc ambigo,
pepereritne ὑπερον illud τὸ ὑπέρογκον, quod
plane huc non pertinet; an ab eo haustum
deuoratumque sit. Nam vtrumque Luciano
dignum, ἔχοντα ἀντὶ βακτηρίας ὑπερον,
ὑπέρογκον κεκραγότα, et, ἔχοντα ἀντὶ
βακτ. ὑπερον, κεκραγότα κ. τ. λ. Qui
characterem quasi dictorum Demonactis no-
stri norit, qui cogitarit, necessario deside-
rari aliquid, quod pro baculo seu claua vsur-
parit Cyniscus; qui *Hyperidis* nomen, cum
ὑπέρω comparauerit: ille nobiscum, puto,
sentiet. *Gesner*.

λέγοντα, ὅτι Ἀντισθένης, καὶ Κράτητος, καὶ Διογένης ἐς ζήλωτῆς, Μὴ ψεύδῃ, ἔφη, σὺ γὰρ Ὑπερίδῃ μαθητῆς ὢν τυγχάνεις.

Ἐπεὶ μέντοι πολλὰς τῶν ἀθλητῶν εἰργαζομένην, καὶ παρὰ τὸν νόμον τὸν ἐναγωνιον, ἀντὶ τῆς παγκρατιάζειν δάκνοντας, Οὐκ ἀπεικόντως, ἔφη, τὰς νῦν ἀθλητὰς, οἱ παρομαρτάνοντες λέοντας καλῶσιν.

Ἀξίον δὲ καὶ κεῖνο αὐτῷ, καὶ δηκτικὸν ἅμα, τὸ πρὸς τὸν ἀνθύπατον εἰρημένον. ἦν μὲν γὰρ τῶν πιττεμένων τὰ σκέλη, καὶ τὸ σῶμα ὅλον· Κυνηγῶ δὲ τιγὸς ἐπὶ λίθον ἀναβάντος, καὶ αὐτὸ τῷτο κατηγοροῦντος αὐτῷ, καὶ εἰς κιναιδίαν διαβάλλοντος, ἀγανακτήσας, καὶ κατασπασθῆναι

tem ultra modum, dicentemque se Antisthenis, et Cratetis et Diogenis aemulum, *Noli mentiri*, inquit, *tu enim Hyperidis* (q. d. pistoris, aut pistorarii) *discipulus es.*

49. Cum multos Athletarum videret male pugnantes, et contra legem certaminis loco pancratiis mordentes, *Haud iniuria*, inquit, *hodie nos Athletas sui sectatores leones appellant.*

50. Lepidum sane illud quoque ipse et mordax simul ad Proconsulem dictum. Erat is nempe ex eo numero, qui crura ac totum corpus velarent. Cynico autem quodam adscendente in lapidem, atque id ipsum accusante, mollitiemque illius traducendo, indignatus, detrahique iubens

ναί τὸν Κυνικὸν κελεύσας, ἔμελλεν ἢ ξύλοις συν-
 τρέψαι, ἢ καὶ Φυγῇ ζημιώσεν· ἀλλ' ὅγε Δη-
 μῶναξ παρατυχὼν παρητῆτο συγγνώμην ἔχειν
 αὐτῷ, κατὰ τινὰ πάτριον τοῖς Κυνικοῖς παρ-
 ῥησίαν θρασυνομένῳ. εἰπόντος δὲ τῷ ἀνθυπά-
 τε, Νῦν μὲν σοι ἀΦίημι αὐτὸν, ἂν δὲ ὕστερον
 τοιῷτόν τι τολμήσῃ, τί παθεῖν ἄξιός ἐστι; καὶ
 ὁ Δημῶναξ· Δρωπακισθῆναι τότε αὐτὸν κέ-
 λυσον.

Ἄλλω δὲ τινι στρατοπέδῳ ἅμα καὶ ἔθνεσ τῷ
 μεγίστου τὴν ἀρχὴν ἐμπιστευθέντι ἐκ βασιλείας,
 ἐρομένῳ, πῶς ἂν τις ἄριστα ἀρξῇ; Ἀδργητος,
 εἶφη, καὶ ὀλίγα μὲν λαλῶν, πολλὰ δὲ ἀκῶν.

Ἐρο-

iubens Cynicum, aut fustibus contundere aut
 multare exilio parabat. Forte autem superueniens
 Demonax deprecatus est, veniam illi dari, qui
 patria quadam Cynicis libertate hoc ausus esset.
 Dicente vero Proconsule: *Iam quidem illum tibi*
dimittio, sed si in posterum tale quid ausus fueris,
quid pati dignus est? Demonax, *Tum dropace il-*
lum velli iube, inquit.

51. Alii cuidam, cui legionum et prouinciae
 maximae imperium commissum fuerat ab Impe-
 ratore, interroganti, *Quomodo optime imperaret*
aliquis? respondit: *Si non irascatur, et loquatur*
pauca, multa vero audiat.

52. In-

Ἐρομένω δέ πινι εἰ καὶ αὐτὸς πλακῆντας ἐσθίει; Οἷε ἔν, ἔφη, τοῖς μωροῖς τὰς μελίσσας τιθέναι τὰ κηρία;

Πρὸς δὲ τῇ Ποικίλῃ ἀνδριάντα ἰδὼν τὴν χεῖρα ἀποκεκομμένον, Ὅψέ ποτε, ἔφη, Ἀθηναίης εἰκόνι χαλκῇ τετιμημένῃ τὸν Κυναέγειρον.

Καὶ μὴν καὶ Ῥαφῆνον τὸν Κύπριον, λέγω δὲ τὸν χωλὸν, τὸν ἐκ τῷ Περιπάτῃ, ἰδὼν ἐπιπολὺ τοῖς Περιπάτοις ἐνδιατρίβοντα, Οὐδέν ἐστιν, ἔφη, ἀναισχυντότερον χωλῷ Περιπατητικῷ.

Ἐπεὶ δὲ ποτε ὁ Ἐπίκτητος ἐπιτιμῶν ἅμα συνεβάλευεν αὐτῷ ἀγαγέσθαι γυναῖκα, καὶ παιδοποιήσασθαι, πρέπεω γὰρ καὶ τῷτο Φιλοσόφῳ ἀνδρὶ, ἕτερον ἀνδ' αὐτῷ καταλιπεῖν τῇ Φύσει,

52. Interrogante quodam, Num et ipse placentias ederez? Putasne igitur, inquit, stultis fauos strui ab apibus?

53. Ad Poecilen cum vidisset statuam manu truncatam, Sero tandem, ait, statua aenea bonorum ab Atheniensibus Cynaegirum.

54. Rufinum Cyprium, dico autem illum claudum, illum de Peripato, videns multum in illis ambulationibus versantem, Nihil est, inquit, claudo Peripatetico impudentius.

55. Cum quondam Epictetus non sine reprehensione confuleret illi uxorem ducere, et procreare liberos, decere enim hoc quoque virum philosophum, ut alium pro se rerum naturae relinqueret,

σει, ἐλεγκτικώτατα πρὸς αὐτὸν ἀπειρώατο, Οὐκᾶν, ὦ Ἐπίκτητε, δός μοι μίαν τῶν σαυτῶ θυγατέρων.

Καὶ μὴν καὶ τὸ πρὸς Ἑρμῖνον τὸν Ἀριστοτελικὸν ἄξιον ἀπομνημονεῦσαι. εἰδὼς γὰρ αὐτὸν παγκράτιστον μὲν ὄντα, καὶ μυρία καὶ ἐργασζόμενον, τὸν Ἀριστοτέλη δὲ διὰ σώματος καὶ αὐτῶ τὰς δέκα κατηγορίας ἔχοντα, Ἑρμῖνε, ἔφη, ἀληθῶς ἄξιός ἐστι δέκα κατηγορικῶν.

Ἀθηναίων δὲ σκεπτομένων κατὰ ζῆλον τὸν πρὸς Κορινθίους καταστήσασθαι θεῶν μονομάχων, προσελθὼν εἰς αὐτὰς, Μὴ πρότερον, ἔφη, ταῦτα, ὦ Ἀθηναῖοι, ψηφίσασθε, ἂν μὴ τῷ ἐλέει τὸν βωμὸν καθέλῃτε.

Ἐπεὶ

quai, sic respondit, ut planissime illum refutaret, Da mihi igitur, Epictete, unam filiarum suarum.

56. Etiam illud quod ad Aristotelicum Herminum dixit, commemorabile est. Cum observaret pessimum hominem et infinita patrantem mala, Aristotelem autem et decem illius categorias (*praeaelementa*) in ore habentem; Vere, ait, Hermine dignus es decem categoriis (accusationibus).

57. Atheniensibus aemulatione quadam Corinthiorum de gladiatorum constituendo spectaculo deliberantibus, progressus inter illos, Ne prius, inquit, o Athenienses, de his in suffragium ire, quam Misericordiae aram sustuleritis.

58. Cum

Ἐπεὶ δὲ εἰς Ὀλυμπίαν ποτὲ ἐλθόντι αὐτῷ, Ἥλαιοι εἰκόνα χαλκῇν ἐψηφίσαντο, Μηδαμῶς τῆτο, ἔφη, ὦ ἄνδρες Ἥλαιοι, μὴ δόξητε ἐνειδίζειν τοῖς προγόνοις ὑμῶν, ὅτι μήτε Σωκράτες, μήτε Διογένης εἰκόνα ἀνατεθείκασιν.

Ἦκιστα δὲ αὐτῷ ποτε καὶ πρὸς τὸν τῶν νόμων ἔμπειρον ταῦτα λέγοντος, ὅτι κινδυνεύει αἱ χρησοὶ εἶναι οἱ νόμοι, ἂν τε πονηροῖς, ἂν τε ἀγαθοῖς γράφονται· οἱ μὲν γὰρ ἐδέοντα νόμων, οἱ δὲ ὑπὸ νόμων εἰδὲν βελτίους γίνονται.

Τῶν δὲ Ὀμήρου σίχων ἕνα ἦδε μάλισα,

Κάτθαν' ὁμῶς ὃ, τ' ἀεργὸς ἀνὴρ, ὃ, τε πολλὰ
λαῖ ἐοργῶς.

Ἐπὶ

58. Cum Olympiam venienti Elienses aeneam statuam decernerent, *Nequaquam*, inquit, o viri Elienses, hoc facite, ne exprobrare videamini maioribus vestris, qui neque Socrati statuam, neque Diogeni posuerint.

59. Audiui illum quondam adiurisperitum ista dicere, Inutiles fere leges esse, siue bonis scribantur, siue malis: alteros enim nec indigere legibus, alteros nihilo a legibus fieri meliores.

60. Homeri versuum vnum maxime cantillabat:

Mors simul ignavum rapit, et qui multa paravit.

Luc. Op. T. V.

C

61. Ther-

Ἐπῆναι δὲ καὶ τὸν Θερσίτην, ὡς Κυνικὸν τι-
να δημηγόρον.

Ἐρωτηθεὶς δὲ ποτε, τίς αὐτῷ ἀρέσκοι τῶν
Φιλοσόφων, ἔφη, Πάντες μὲν θαυμαστοί· ἐγὼ
δὲ Σωκράτη μὲν σέβω, θαυμάζω δὲ Διογένην,
καὶ Φιλῶ Ἀρίστιππον.

Ἐβίβη δὲ ἔτη ὀλίγα δέοντα τῶν ἑκατὸν, ἄνο-
σος, ἄλυπος, ἄδενά ἐνοχλήσας τί, ἢ αἰτήσας;
Φίλοις χρήσιμος, ἐχθρὸν ἄδενά ἄδὲ πώποτε ἐ-
σχηκώς. καὶ τοσούτον ἔρωτα ἔσχον πρὸς αὐτὸν
Ἀθηναῖοί τε αὐτοί, καὶ ἅπανσα ἡ Ἑλλάς, ὥς
παρίσιντι ὑπεξάνισσασθαι μὲν τὴν ἀρχοντας, σιω-
πὴν δὲ γίγνεσθαι παρὰ πάντων. τὸ τελευτᾶν
δὲ,

61. Therfitem laudabat vt Cynicum quendam
concionatorem.

62. Interrogatus, *Quis philosophorum maxime
sibi probaretur? Omnes quidem, ait, admirabiles:
ego vero Socratem veneror, miror Diogenem, amo
Aristippum.*

63. Vixit annos non multos infra centum, sine
morbo, sine dolore, nemini molestus cum fuisset,
a nemine quidquam cum petiisset: utilis amicis,
qui inimicum nunquam quemquam habuisset.
Tanto illum amore profecuti sunt cum ipsi Athe-
nienſes, tum vniuerſa Graecia, vt prodeunti in
publicum affurgerent principes, silentium autem
ab omnibus illi praestaretur. Denique cum vlti-
mam

δὲ, ἤδη ὑπέργηρος ὢν, ἀλλητος εἰς ἣν τύχοι
παριῶν οἰκίαν, ἐδείπνει, καὶ ἐκάθευδε, τῶν ἐνοι-
κούντων θεῖ τινα ἐπιφάνειαν ἡγαγμένων τὸ πρᾶ-
γμα, καὶ τινα ἀγαθὸν δαίμονα εἰσεληλυθέναι
αὐτοῖς εἰς τὴν οἰκίαν. παρίοντα δὲ αἱ ἀρτοπώ-
λιδες ἀνθεῖλκον πρὸς αὐτάς, ἐκάσῃ ἀξιῶσα παρ'
αὐτῆς λαμβάνειν τὸν ἄρτον, καὶ τῷτο εὐτυ-
χίαν ἑαυτῆς ἢ δεδωκυῖα ᾤετο. καὶ μὴν καὶ οἱ παῖ-
δες ὁπώρας προσέφερον αὐτῷ, πατέρας ἀνομά-
ζοντες.

Στάσεως δὲ ποτε Ἀθήνησι γενομένης, εἰς-
ῆλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ Φανείς μόνον, σιω-
πᾶν ἐποίησεν αὐτάς. ὁ δὲ, ἰδὼν ἤδη μετεγνω-
κότας, ἔδ᾽ ἐν εἰπῶν καὶ αὐτὸς ἀπηλλάγη.

“Οτε

mam senectutem iam egressus esset, inuocatus
quancumque luberet domum ingressus, coena-
bat ibi pernoctabatque, quam rem Dei alicuius
aduentum interpretabantur incolae, bonumque
aliquem genium domum ad se introiisse. Praeter-
euntem panum venditrices certatim ad se trahere,
postulans vnaquaeque a se panem uti caperet, eo-
que se feliciorē, quae dederat, iudicare. Quin
pueri fructus illi offerre, et appellare patrem.

64. Seditione aliquando Athenis exorta, in
concionem prodiit, ipsaque praesentia sua silen-
tium procuravit. At ille cum videret, iam illos
resipuisse, verbo nullo prolato iterum discessit.

· Ὅτε δὲ συνῆκεν ἐκ ἐθ' οἷός τε ὧν αὐτῷ ἐπι-
κρεῖν, εἰπὼν πρὸς τὰς παρόντας τὸν ἐναγώνιον
τῶν κηρύκιων πόδα,

· Λήγει μὲν ἀγὼν τῶν καλλίστων ἀθλων τα-
μίας·

· Καιρὸς δὲ καλεῖ μῆκέτι μέλλειν.

· καὶ πάντων ἀποσχόμενος ἀπῆλθε τῷ βίῃ Φα-
δρὸς, καὶ οἷος αἰεὶ τοῖς ἐντυγχάνουσιν ἐφαίνεται,
· Ὅλιγον δὲ πρὸ τῆς τελευτῆς ἐρομεῖσθαι τῶς, πε-
ρὶ ταφῆς τί κελεύεις; Μὴ πολυπραγμονεῖτε, ἔ-
φη· ἡ γὰρ ὁδὸς με θάψει. Φαμένε δὲ ἐκείνῃ, τί
ἔν ἐκ αἰσχροῦ ὀφνέοις καὶ κυσὶ βορὰν προτεθεῖναι
τηλικῶτα ἀνδρὸς σῶμα; Καὶ μὴν ἔδεν ἄτοπον, ἔ-
φη, τῷτο, εἰ μέλλω καὶ ἀποθανὼν ζῶοις τισὶ
χρήσιμος ἔσεσθαι.

Οἱ

65. Cum intelligeret se non amplius praeftare
sibi opem posse, dixit ad praesentes, praeconum
illud in certaminum ludis carmen:

Ludus finit Pulcbram tribuens

Meritis laurum, Tempusque vocat,

Prohibetque moras:

· atque abstinens omnibus vitā discessit hilaris, et
· qualis semper his, qui illum vidissent, apparuit.

66. Paulo ante mortem interrogante aliquo,
De sepultura quid iubes? Nolite laborare, inquit,
odor me sepeliet. Dicente autem illo: *Quid? non-*
ne turpe auihus canibusque cibum iacere talis viri
corpus? Quin, ait, nihil absurdi hoc, si mortuus
etiam animalibus quibusdam utilis sim.

67. Ve-

Οἱ μέντοι Ἀθηναῖοι καὶ ἔθαψαν αὐτὸν δημο-
σίᾳ μεγαλοπρεπῶς, καὶ ἐπιπολὺ ἐπένθησαν,
καὶ τὸν θῶκον τὸν λίθινον, ἐφ' ᾧ εἰώθει, ἐπά-
τε. καί μνηοι, ἀναπαύεσθαι, προσεκύνεν, καὶ ἐστὶ
Φάνην ἐς τιμὴν τῷ ἀνδρὶ, ἡγάμενοι ἱερὸν εἶναι
καὶ τὸν λίθον, ἐφ' ᾧ ἐκαθέζετο. ἐπὶ μὲν γὰρ
τὴν ἐκφοράν. ἐκ ἔσιν ὅσις ἐκ ἀπῆντησε, καὶ μά-
λισα τῶν φιλοσόφων. ἔτοι μέντοι ὑποδύντες
ἐκόμενον αὐτὸν ἄχρη πρὸς τὸν τάφον. Ταῦτα
ὀλίγα πάνυ ἐκ παλῶν ἀπεμνημόνευσα· καὶ ἔστι
ἀπὸ τέτων τοῖς ἀναγινώσκουσι λογίζεσθαι, ὅ-
ποιος ἐκεῖνος ἀνὴρ ἐγένετο.

67. Verum Athenienses et publico illum fune-
re magnifico extulere, et luxerunt diu, et lapi-
deam sedem, in qua acquiescere fessus solebat,
adorabant, coronabantque honoris viro habendi
caussa; rati sacrum etiam esse, in quo federat,
lapidem. Ad funus quidem nemo fuit quin pro-
cederet, philosophorum praesertim. Hi quidem
subeuntes *feretro* ad sepulcrum illum portarunt.
Haec pauca sane de multis commemoravi. Et est
de his quoque existimandi copia lectoribus, qua-
lis ille vir fuerit.

"Ερωτες I).

Λυκῖνος καὶ Θεόμνητος.

ΛΥΚ. Ερωτικῆς παιδιᾶς, ἑταῖρές μοι Θεόμνη-
 τος, ἐξ ἐωθινῆ πεπλήρωσας ἡμῶν τὰ
 κακημῶτα πρὸς τὰς συνεχεῖς σπουδὰς ὧτα.
 καὶ μοι σφόδρα διψῶντι τοιαύτης ἀνέσεως, εὐ-
 καιρος ἡ τῶν ἱλαρῶν σου λόγων ἐρρύη χάρις.
 Ἀσθενὴς γὰρ ἡ ψυχὴ διηνεοῦς σπουδῆς ἀνέ-
 χεσθαι. ποθοῦσι δ' οἱ φιλότιμοι πόνοι, μι-
 κρὰ

Amores.

Lycinus ac Theomnestus.

LYC. Amatorio lusu, Theomneste sodalis, a
 mane inde impleuisti mihi fatigatas
 ad perpetua feria aures; mihi que vehementer
 cuiusmodi remissionem sitienti, opportuna admo-
 dum fluxit hilarium sermonum tuorum venustas.
 Infirrior enim est animus, quam qui perpetuam
 contentionem ferre possit: desiderantque ambitio-
 si

t / 1. "Ερωτες] Lucianeus sit hic foedus nec ne am-
 bigo. Certe si Luciani opus sit, iuuenile
 est; priusque scriptum, quam facilem, quem
 in eo miramur et versatilem stylum conse-
 cutus esset. Ne dicam iam de instituto ipso,
 quod pro rei atrocitate satis culpari non posse
 tibi ostendimus. du Soul.

κρά τῶν ἐπαχθῶν Φροντίδων χαλασθέντες,
εἰς ἡδονὰς ἀνίσσθαι. πάνυ δὲ με ὑπὸ τὸν ὄρ-
θρον ἢ τῶν ἀκολάσων σε διηγημάτων αἰμύλη
καὶ γλυκεῖα πειθῶ κατεύφρηνεν. ὥς' ἐλίγου
δεῖν Ἀριστείδης ἐνόμιζον εἶναι, τοῖς Μιλησianoῖς
λόγοις ὑπερηλέμενος. ἄχθομαί τε, νῆ τοὺς
σὺς ἔρωτας, οἷς πλατὺς εὐρέθῃ σκοπὸς 2), ὅτε
πέπαυσαι διηγέμενος. καὶ σε πρὸς αὐτῆς ἀν-
τιβολᾷμεν Ἀφροδίτῃ, εἰ περιττὰ με λέγειν
ἔοικας, εἴ τις ἄρῃην, ἢ καὶ, νῆ Δία, θῆλυς
ἐφείταί σοι πόθος, ἡρέμα τῇ μνήμῃ ἐγκαλέσα-
σθαι.

fi labores, grauib. parumper curis laxati, in
voluptates remitti. Me sane hoc matutino petu-
lantium sermonum tuorum loquacitas, dulcisque
suada oblectauit, vt parum abesset, quin Aristi-
des mihi viderer, Milesiis sermonibus supra mo-
dum oblectatus: atque fero moleste, per tibi
tuos amores *iure*, quibus latus adeo scopus in-
uentus es, quod narrare desisti: ac per ipsam
te Venerem obsecro ('si forte vana me dicere pu-
tas) siue masculus aliquis, siue femineus tibi amor
immissus est, vt placide illum memoriae ope huc
euoces.

C 4

2. Πλατὺς εὐρέθῃ σκοπός] Quo latior est sco-
pus, tanto facilius est illum ferire. Theo-
mnestus hic magnum se amatorem deinde
fatetur. Itaque suspicor, legendum esse
εὐρέθῃς vertique adeo, *inuentus es*: quo ni-
hil facilius, cum sequatur σκοπός. Gesner.

σθαι. καὶ γὰρ ἄλλως ἑορταστικὴν ἄγομεν ἡμέραν,
 Ἡρακλεῖα θύοντες. ἐκ ἀγνοεῖς δὲ δήπου τὸν
 θεὸν ὡς ὁξὺς ἦν πρὸς Ἀφροδίτην· ἔδισα οὖν
 δοκεῖ μοι τῶν λόγων τὰς θυσίας προσήσεσθαι.

ΘΕΟΜΝ. Θᾶπτον ἂν μοι, ὦ Λυκίῃς, θα-
 λάττης κύματα, καὶ πυκινὰς ἀπ' ἔραν' νιφάδας
 ἀριθμήσεαι, ἢ τὰς ἐμὰς ἑρωτάς. ἔγωγ' ἔν' αἶ-
 πασαν αὐτῶν κενὴν ἀπολελεῖσθαι Φαρέτραν
 νομίζω, καὶ ἐπ' ἄλλον πρὸς πτῆναι θελήσωσιν,
 ἄνοπλος αὐτῶν ἢ δεξιὰ γελασθήσεται. σχεδὸν
 γὰρ ἐκ τῆς ἀντίπαιδος ἡλικίας 3) εἰς τοὺς ἐφή-
 βους

epoces. Nam alioquin festum agimus diem, sa-
 crificantes Herculi: non ignoras autem Deum
 hunc, quam acer fuerit in Venerem: lubentissime
 igitur videtur mihi sermonum talium victimas
 admitturus.

2. THEOMN. Citius mihi, Lycine, fluctus
 maris, densosque niuis floccos numeraveris, quam
 meos Amores. Equidem omnem illorum ina-
 nem relictam pharetram arbitror, et si inuolare
 in alium quemquam voluerint, inermis illorum
 dextra ridebitur. Nam ab eo fere inde tempore
 quo

3. Ἀντίπαιδος ἡλικίας] Sic Somn. §. 16. ἀντί-
 παϊς ἔτι ὢν, modo pueritiam egressus. Ex
 ipsis, de quibus Lucianus hic loquitur, amo-
 ribus patet, non pueritiam ipsam siue pri-
 mam intelligendam; sed initium adolescen-
 tia, quod et ipsa praepositio ἀντί ostendit,
 quae

βες κρηθεῖς, ἀλλὰ ἐπ' ἄλλων ἐπιθυμίαις βου-
 κοῦμαι· διάδοχοι ἔρωτες ἀλλήλων, καὶ πρὶν
 ἢ λῆξαι τὰς προτέρας, ἀρχονται δευτέραι, κα-
 ῖθηνα Λερναῖαν τῆς παλιμΦυῖς Ὑδρας πολυπλο-
 κώτερα, μὴδ' Ἰόλεων βοηθὸν ἔχειν δυνάμενα.
 πυρὶ γὰρ ἔσβέννυται πῦρ, ἔτω τις ὑγρὰς τοῖς
 ὀμμασιν ἐνοικεῖ μύωψ, ὅς ἅπαν κάλλος εἰς αὐ-
 τὸν ἀρπάζων ἐπ' ἑδενὶ κόρω παύεται. καὶ συν-
 εχὲς ἀπορεῖν ἐπέεχεται μοι, τίς ἔτος Ἀφρο-
 δίτης ὁ χάλος· ἔ γάρ Ἡλιάδης ἐγὼ τις, ἔδ᾽ ἂν
 Λημνιάδων ἕρις, οὐδ᾽ Ἰππολύτειον ἀγροικίαν
 ὠφρυνώ-

quo e puerili aetate ad pubertati proximos transiī,
 ab aliis cupiditatibus post alias ludor. Succedunt
 sibi inuicem amores, et ante adeo quam priores
 definant, incipiunt alteri, Lernaea capita, re-
 nascentis illius Hydrae capitibus magis multipli-
 cia, nec Iolaum adiutorem admittentia. Neque
 enim igni ignis extinguitur. Vegerum adeo ocu-
 lis meis oestrum insidet, quod pulchritudinem o-
 mnem ad se rapiens satietate nulla quiescit. Ac
 saepe in mentem mihi venit dubitare, quae sit
 tanta Veneris ira. Neque enim de Solis proge-
 nie sum, neque Lemniarum offensionis reus, ne-

C 5

que

quae permutationem quandam aetatis indi-
 cat; quare Cl. Hemsterb. in Somn. l. c. ἀν-
 τύπαις optime reddidit, pueritiam tantum
 quod egressus. Reitz.

ὠφρυνώμενος, ὡς ἐρεθίσαι τῆς θεᾶς τὴν ἄπαυσον ταύτην ὀργήν.

ΛΥΚ. Πέπαιστο τῆς ἐπιπλάσσει καὶ δυσχερεῖς ταύτης ὑποκρίσεως, Θεόμνησε. ἄχθη γὰρ ὅτι τέτω τῷ βίῳ ἢ τύχῃ προσεκλήρωσέ σε, καὶ χαλεπὸν εἶναι νομίζεις, εἰ γυναικῶν ὡραίας, καὶ μετὰ παίδων τὸ καλὸν 4) ἀνθρώπων ὁμιλεῖς· ἀλλὰ σοὶ καὶ καθαρσίῳν τάχα δέησει πρὸς τὸ δυσχερεῖς ἔτῳ νόσημα· δεινὸν γὰρ τὸ πάθος· ἀλλ' ἔχι τέτον τὸν πολὺν ἐκχέας λῆρον, εὐδαίμονα σαυτὸν εἶναι νομιεῖς, ὅτι σοὶ ὁ θεὸς ἐκ αὐχμηρᾶν γεωργίαν ἐπέκλωσεν, εἰδ' ἐμπορικὰς ἄλλας,

que Hippolytea ruficitate superciliosus, ut irriterim implicabilem hanc Deae iram.

3. L Y C. Define fictam hanc et molestam simulationem, Theomneste. Grauaris enim hanc te vitam a Fortuna fortitum, ac durum esse putas inter mulieres formosas, et pueros pulchre florentes versari? Forte etiam piaculis tibi quibusdam opus erit ad difficilem adeo morbum: Grauis enim aegrimonia. Quin tu effusis multis id genus nugis beatum te esse putas, quod non squalidam tibi agriculturam fato Deus attribuit, neque mercatorum errores, militare in

- 4. Τὸ καλὸν] pro καλῶς. Sic *Alciphron*. I. ep. 36. p. 162. ἐγὼ δὲ ἂν μὴ τις ὁ διδῶς ἦ, πεινήσω τὸ καλόν. *Reitz*.

ἄλῃς, καὶ στρατιώτην ἐν ὅπλοις βίον, ἀλλὰ λι-
παρὰ παλαῖσσαι μέλῃσί σοι, καὶ Φαιδρὰ μὲν
ἑσθῆς μέχρι ποδῶν τὴν τρυφὴν καθεμένη, δια-
κριδὸν δ' ἡσκημένης κόμης ἐπιμέλεια. τῶν γε
μὴν ἐρωτικῶν ἱμέρων καὶ αὐτὸ τὸ βασανίζον εὐ-
φραίνει, καὶ γλυκὺς ὁδὸς ὁ τῷ πόντῳ δάκνει·
πειράσας μὲν γὰρ ἐλπίζεις· τυχὼν δ' ἀπολέ-
λαυκας· ἴση δὲ ἡδονὴ τὸ παρῆναι καὶ τὸ μέλλειν.
ἔναγχος γὰρ διηγούμενε σε τὸν πολὺν, ὡς καὶ
παρ' Ἡσιόδῳ, κατάλογον, ὃν ἀρχῇθεν ἠγά-
σθης, ἱλαρὰ μὲν τῶν ὀμμάτων αἱ βοαὶ τακε-
ρῶς ἀνυγραίνοντο· τὴν Φωγὴν δ' ἴσην τῇ Λυ-
κάμβῃ θυγατρὶ λεπτόν ἀφηδύγων, ἀπ' αὐτῇ
τῷ σχήματος εὐθύς δῆλος ἦς, ἐκ ἐκείνων μένων,
ἀλλὰ

in armis vitam: sed pingues tibi palaestrae curae
sunt, ac laeta vestis ad pedes usque luxum de-
mittens; comaeque cura in discrimen pexae. Cae-
terum amatoriorum desideriorum ipsa etiam tor-
menta exhilarant, dulcisque dens cupiditatis mor-
det. Post experimenta enim speras; frueris iam
potitus. Aequae voluptati est, praesens ac futu-
rum. Nuper enim cum recitares longum, qua-
lis est apud Hesiodum, catalogum amorum ab
initio inde tuorum, hilares oculorum coniectus
molliter fluctuabant: vocem vero, qualis Lycam-
bae filiae fuit blande suauiterque extenuans, ipso
illo habitu statim declarabas, te non ipsos modo,
sed

ἀλλὰ καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῖς μνήμης ἐρῶν. ἀλλ' εἴ
τι σοι τῷ κατὰ τὴν Ἀφροδίτην περίπλε λεί-
ψανον ἀφείτομ, μηδὲν ἀποκρύψῃ, τῷ δὲ Ἡρα-
κλεῖ τὴν θυσίαν ἐντελῇ περᾶσχε.

ΘΕΟΜΝ. Βρφαγος μὲν ὁ δαίμων, ὦ Λυκί-
νε, καὶ ταῖς ἀνάπνοις, ὡς Φασι, τῶν θυσιῶν
ἦκιστα τερπόμενος. ἐπεὶ δ' αὐτῷ τὴν ἐτήσιον
ἐορτὴν λόγῳ γεραίρομεν, αἱ μὲν ἐμαὶ διηγήσεις
ἐξ ἑωθινῶ παραταθεῖσαι κόρον ἔχουσιν. ἡ δὲ σὴ
Μῆσα τῆς συνήθους μεθαρμοσαμένη σπουδῆς,
ἱλαρῶς τῷ θεῷ συνδιημερευσάτω. καὶ μοι γε-
νῶ δικασῆς ἴσος, ἐπεὶ μὴδ' εἰς ἕτερόν σε τῷ πά-
θος ῥέποντα ὄρῳ, ποτέρως ἀμείνονας ἡγῇ τὰς
Φιλᾶ-

fed eorum quoque amare memoriam. Sed si quae
tibi de illa Venerea circumnauigatione sunt reli-
quiae repositae, ne quid occulta, verum perfe-
ctam Herculi victimam praesta.

4. THEOMN. Ille quidem Deus, Lycine, so-
lidos boues vorat, et victimis sine fumo, vt aiunt,
minime delectatur. Quandoquidem autem an-
nuum illius diem festum sermone honoramus,
meae narrationes a matutino inde extentae satie-
tatem habent. Tua vero Musa a consueto studio
ad aliud quasi cantus genus concinnata, hilariter
cum Deo hunc diem transigat: fiasque mihi ae-
quus arbiter, cum in neutrum te morbum pro-
cliuem videam, quos meliores putes, puerorum-
ne

Φιλόπαιδας, ἢ τὰς γυναῖκας ἀσμενίζοντας; ἐγὼ μὲν γάρ ὁ πληγεὶς ἐνατέρῳ, καθάπερ ἀκριβὴς τρυτάνη ταῖς ἐπ' ἀμ. Φότερα πλάσιγξιν, ἰσορρόπως ταλαντεύομαι· σὺ δὲ ἐκτὸς ὦν, ἀδεκάσω κριτῇ τῷ λογισμῷ τὸ βέλτιον αἰρήσῃ. πάντα δὲ περιελὼν ἀκκισμὸν, ὦ Φιλότης, ἣν πεπίστυπές σοι ψῆφον ἢ περὶ τῶν ἐμῶν ἐρώτων κρίσις, ἤδη Φέρε.

ΛΥΚ. Παιδιᾶς, ὦ Θεόμνησε, καὶ γέλωτος ἤγῃ τὴν διήγησιν· ἢ δ' ἐπαγγέλλεται τι καὶ σπευδᾶν. ἐγὼ γ' ἔν ἐξ ὑπογυῖα 5) τῆς ἐπιχειρήσεως

ne amatores, an eos qui feruntur in mulierculas? Ego enim utroque amore percussus, ut exacta trutina utrisque lancibus, momentis libror aequalibus. Tu vero, qui extra causam sis, incorrupto iudice, ratiocinatione, quod melius est eliges. Omni igitur resecta dissimulatione, sodalis, quem tibi calculum iudicium de meis amoribus permisit, eum iam ferto.

5. L Y C. Ludine tu, Theomneste, et risu putas eam tractationem? at ea serium etiam quiddam pollicetur. Ego enim nuper manum operi admo-

5. Ἐγὼ γὰρ ἐξ ὑπογυῖα] Locum hunc, ut adhuc lectus et expositus est, corruptum esse, certe obscurissimum, non temere quisquam negabit. Intelligere eum mihi videbar, si legatur ἐγὼ γὰρ — ἀλλ' ἔ παιδιᾶς. Prius cum sola diuisione vocum constet, facile conce-

ρήσεως ἡψάμην, εἰδὼς ὅτι λίαν, ἀλλ' ἔπαλαιās
 ἐξ ὅτα δυοῖν ἀνδροῖν ἀκηκῶς, περὶ τέτοιον συν-
 τόνως ὡς ἀμιλλωμένοις, ἔτι τὴν μνήμην ἔναυ-
 λον ἔχω. διήρητο δ' αὐτῶν ἅμα τοῖς λόγοις
 τὰ πάθη, καὶ ἔχ' ὥσπερ σὺ κατ' εὐκολίαν ψυ-
 χῆς αὐπνος ὢν, διττὰς ἀρτυσαι μισθὰς,

Τὸν μὲν βεκολέων, τόνδ' ἄργυρα μῆλα
 νομεύων.

ἀλλ' ὁ μὲν ὑπερφυῶς παιδικοῖς ἤδετο, τὴν θή-
 λειαν Ἀφροδίτην βάραθρον ἡγάμενος, ὁ δ' ἄ-
 γνεύων

admoui, ac scio, valde *id quidem serium*, ac mi-
 nime ludi, ex quo duo viros audiui de hisce re-
 bus quanta potest contentione certantes, cuius
 memoria aures adhuc personare videntur. Diuisi
 erant illorum cum sententiis etiam affectus: nec
 uti tu, prout commodum est, peruigil mercede-
 dem capis duplicem,

*Hanc armenta regens, pecora illam candida
 pascens:*

Sed alter supra modum puerorum oblectabatur
 amoribus, barathrum iudicans Venerem mulie-
 brem:

concedetur. Sed quantillum distant ΠΑΙ-
 ΔΙΑΣ et ΠΑΛΑΙΑΣ? Sic certe inter-
 pretatus sum. *Gesner*. Certe male sanus
 est; sed ἐξ ἀφαιρέσεως mihi sanandus vide-
 tur, qui coniicio illa λίαν, ἀλλ' ἔπαλαιās
 ex glossa nata esse, qua quis interpretatus
 erat verbum praecedens ὑπογυῖς. *Reitz*.

γενέων ἔρωτος ἄρρενος, εἰς γυναῖκας ἐπτόητο.
 φθοῖν ἔν μαχομένοιν παθεῖν ἀγνοομένησας ἄ-
 μιλλαν, ἔδ' ἂν εἰπεῖν δυναίμην, ὡς ὑπερευφράν-
 θην. καὶ μοί τὰ τῶν λόγων ἰχνη ταῖς ἀκκαῖς
 ἐνεσφράγισαι σχεδόν, ὡς ἀρτίως εἰρημέια. πᾶ-
 σαν ἔν ἐπιτιμῆσεως ἀφορμὴν ἐκ ποδῶν ἀποδέ-
 μενος, ἃ παρ' ἀμφοῖν ἤκιστα λεγόντοιν, κατὰ
 τὸ ἀκριβές ἐπέχειμί σοι. ΘΕΟΜΝ. Καὶ μὴν
 ἔγωγε ἐπαναστὰς ἐν-θεν, ἀπαντικρὺ καθεδῶμαι σε.

Δέγμενος Αἰακίδην, ἐπότε λήξειν αἰεῶν.

Σὺ δ' ἡμῖν τὰ πάλα κλέα τῆς ἐρωτικῆς διαφο-
 ρᾶς, μελωδία περαίνειν.

ΛΤΚ. Ἐπ' Ἰταλίαν μοι πλεῖν διανοομένῳ
 ταχυναυτῶν σκάφος εὐτρέπισο, τᾶτων τῶν
 διερρό-

brem: alter purus ab amore masculino, furebat in
 feminas. Cum igitur arbiter essem certaminis
 inter pugnantes duos affectus, dicere non possum,
 quam incredibiliter delectatus sim. Atque ser-
 monum mihi illorum vestigia, velut sigillo quo-
 dam, impressa sunt auribus, quasi modo dicta
 essent. Quare deposita statim omni reprehensio-
 nis tuae occasione, quae utrisque dicentibus au-
 diui accurate tibi enarro. THEOMN. At ego
 paullum hinc discedens e regione tibi confidebo

Aeacidi intentus, dum cesser fundere carmen.

Tu vero iam nobis antiquam gloriam amatoriae
 illius concertationis, cantu perage.

6. LYC. Versus Italiam nauigare mihi cogi-
 tanti nauigium velox paratum erat, de biremium
 illo

δικρότων, οἷς μάλιστα χρῆσθαι Λιβυρνοὶ δοκῶ-
σιν, ἔθνος Ἰωνίῳ κόλπῳ παρικοισμένον. ὥς δ'
ἐνῆν, πάντας ἐπιχωρίους θεὰς προσκυνήσας, καὶ
Δία ξένιον ἵλεω συνεφάψασθαι τῆς ἀποδήμου
στρατείας ἐπιμαλεσάμενος, ἀπ' ἄσσεος ὀρεκῶ ζεύ-
γει κατῆειν ἐπὶ θάλασσαν. εἴτα τοὺς παρα-
πέμποντάς με δεξιωσάμενος (ἠκολάθει δὲ παι-
δείας λιπαρῆς ὄχλος, οἱ συνεχῆς ἡμῖν ἐντυγχά-
νοντες ἀνιαρῶς διεξεύγνυντο) τῆς πρύμνης γοῦν
ἐπιβὰς πρὸς ἐμχυτὸν ἴδρυσεν τῆς κυβερνήτου.
καὶ ῥοθίῳ τῷ τῶν ἐλατήρων μετὰ μικρὸν ἀπὸ
τῆς γῆς ἀναχθέντες, ἐπειδὴ μάλα καὶ κατόπιν
ἡμᾶς ἐκύμαινον αὖρα, τὸν ἰσὲν ἐκ τῶν μεσοκοί-
λων ἀπάραντες καρχησίῳ τὸ κέρας προσεσεί-
λαμεν.

illo genere, quibus maxime uti videntur Liburni,
ad Ionium sinum gens habitans. Quantum vero
licebat, patrios Deos omnes cum adorassem et
Ioue hospitali inuocato, ut volens propitius pe-
regrinam militiam una capefferet, inulis iunctis
ab vrbe ad mare descendi. Tum complexus eos,
qui me deduxerant, (sequebatur autem assidua
eruditionis (*eruditorum*) turba, qui perpetuo me-
cum versati cum molestia iam disiungebantur) et
puppim conscendens prope gubernatorem assedi.
Atque remorum impetu breui tempore de terra
in altum euecti, cum etiam post nos aurae flu-
ctus vehementer mouerent, malum ex media naui,
et carchesio autem antennam statim protendimus:
dein-

λαμεν. εἴτ' ἀθρόας κατὰ τῶν καλῶν τὰς ὀφύ-
νας ἐκχέαντες, ἡρέμα πιμπλαμένε τῷ λίνου,
κατ' ἐδὲν, οἶμαι, βέλτε ἐλάττονι ῥοίζῳ διίπτα-
μεθα, βαρὺ τῷ κύματος ὑποβρυχομένε περὶ
τὴν σχίζεσαν αὐτὸ πρῶραν.

Ἄλλ' αἶ γε μὴν ἐν τῷ μεταξὺ παράπλω σπκ-
δῆς ἢ παιδιᾶς ἐχόμενα συνηνέχθη, καιρὸς οὐ
πάνυ μηκύνειν. ὥς δὲ τῆς Κιλικίας τὴν ἑφάλῃ
ἀμείψαντες, εἰχόμεθα τῷ Παμφυλίᾳ κόλπῳ,
Χελιδονέας ὑπερθεόντες, ἐκ ἀμοχθεὶ τὰς εὐ-
τυχεῖς τῆς παλαιᾶς Ἑλλάδος ὅρας 6), ἐκάστη
τῶν

deinde collecta per rudentes vela cum effudisse-
mus, impleto sensim linteo, impetu, qui nihil
puto, telo concederet, volauimus fluctu grauiter
circa findentem illum proram remugiente.

7. Verum quae inter illum cursum vel seria
vel ludicra acciderunt, ea non nimis producenda
sunt. Cum vero maritimam Ciliciae partem prae-
teruecti Pamphylium sinum attigissemus, supera-
tis non sine labore Chelidoneis, felicibus illis an-
tiquae Graeciae terminis, ad singulas Lyciae vr-
bes

6. Τὰς εὐτυχεῖς — ὅρας] Nempe respicit ad
foedus illud Atheniensium et sociorum cum
Persis, de quo *Diod. Sic.* 12. 4. p. 293 B.
quo cautum est, μηδὲ ναῦν μακρὰν (Περ-
σῶν) πλὴν ἐντὸς Φασηλίδος καὶ Κυανέων.
Sunt autem *Chelidoneae* insulae subiectae Pha-
selidi. Quorsum illud ἐκ ἀμοχθεὶ refera-
tur,
Luc. Op. T. V. D

τῶν Λυκικῶν πόλεων, ἐπεξέμεθα, μύθοις
τὰ πολλὰ χαίραντες· κδεν γὰρ ἐν αὐταῖς πα-
Φές εὐδαιμονίας ὁράται λείψανον. ἄχρι τῆς
Ἡλιάδος ἀψάμενοι Ῥόδον, τὸ συνεχές τῷ μετα-
ξὺ πλεῖ διαναπαύσασθαι πρὸς ὀλίγον ἐκρίναμεν.

Οἱ μὲν ἐν ἑρέται, τὸ σκάφος ἐξελοντες τῶν
ἀνασπάσαντες, ἐγγὺς ἐσκήνωσαν· ἐγὼ δ' εὐ-
τρεπισμένη μὲν ξενῶνος, ἀπαντικρὺ τῷ Διονυσίῳ,
κατὰ σχολὴν ἐβάδιζον, ὑπερφυῖς ἀπολαύσεως
ἐμπιπλάμενος· ἐπεὶ γὰρ οὕτως ἡ πάλαι Ἡλίου,
πρίπον ἔχουσα τῷ θεῷ τὸ κάλλος, ἐκπεριτὼν
δὲ τὰς ἐν τῷ Διονυσίῳ σοῦς, ἐκίστην γραφὴν
κατω-

bes deuertimus, sermonibus plerumque nos oble-
tantes; nullae enim euidentes in illis Fortuna-
rum spectantur reliquiae; donec facram Soll' Rho-
dum attigimus, vbi perpetuam quae adhuc fue-
rat nauigationem intermittere aliquantum decre-
vimus.

8. Remiges igitur subducto e mari in terram
nauigio; tentoria in proximo habuerunt. Ego
vero, cum hospitium mihi e regione aedis Bac-
chi paratum esset, otiose incedebam, incredibilis
voluptatis fructu implendus. Est enim vere So-
lis vrbs, dignam Deo pulchritudinem habens.
Circumiens autem porticus templi picturam vnam
quam-

tur, intelligas ex his, quae infra in Naui-
gio, non procul ab initio narrantur. *Gesner.*

κατέβπτουον, ἄρα τῷ τέρποντι τῆς ὁψείας, Ἡ-
ρωϊκὰς μύθας ἀνανεόμενος. εὐθὺ γὰρ μοι δύο,
ἢ καὶ τρεῖς προσερέχοντο, ὀλίγα διαφόρου 7)
πα-

quamque confidero, cum visus oblectatione He-
roicas simul instaurans fabulas. Statim enim duo
aut tres etiam ad me confluebant, qui parua in-

D 2

terce-

7. Ὀλίγα διάφοροι] Sententiam huius loci ad-
secutus mihi videor, de lectione adhuc du-
bito. Si dedisset auctor ὀλίγα διαφόρα, pla-
ne nihil haererem. Est enim διάφορον pre-
tium, pecunia. Itaque si mutato solum ei
in ου legere liceat ὀλίγα διαφόρα, plana
erunt omnia. Sed quid si intellectus oritur,
seruata librorum lectione, et ὀλίγα διάφο-
ροι sunt paruo venales, paruo pretio, minu-
ta pecunia, conducti et operam suam ven-
dentes? Cum enim τὸ διάφορον sit quod in-
terest, potest fieri, vt dixerint Graeci ὀλίγα
διάφορος τῷ το ποιεῖ, parua mercede hoc fa-
cis. Sed nondum ausim quidquam adseuerare.
Illud maneat, praesto fuisse homines ex eo
genere, quos Graeci ἐξηγητὰς dixere, vel
περιηγητὰς. Φράσοντας τῶν ἐγχωρίων ap-
pellauit Aeschylus Supp. 501. Siculi Cicero-
nis aetate mystagogos vocabant, qui hospites
ad ea, quae visenda sunt, adducere solent, et
vnumquodque ostendere. Cic. Verr. 4, 59.
Gefner,

πᾶσαν ἱστορίαν ἀφηγέμενοι· τὰ δὲ πολλὰ καὶ αὐτὸς εἰκασίᾳ πρὸς ἀμύβανον.

Ἦδη δὲ τῆς θέας ἄλλῃς ἔχοντι, καὶ διανοαμέ-
νω μοι βαδίζεν οἴκαδε, τὸ ἥδισον ἐπὶ ξένης ἀπ-
ήντησέ μοι κέρδος, ἄνδρες ἐν παλαιᾷ χρόνου
συνήθεις, ἧς ἔδ' αὐτὸς ἀγνοεῖν μοι δοκεῖς, πολ-
λάκις ἡμῖν ἰδὼν ἐπιφοιτῶντας ἐνταῦθα, τὸν
ἐν Κορίνθῃ Χαρίκλέα νεανίαν, ἐν ἄμορφον ἔ-
χοντά τι καὶ κομμωτικῆς ἀσκήσεως, ἅτε οἶμαι
γυναίοις ἐνωραϊζόμενον· ἅμα δ' αὐτῷ καὶ Καλ-
λικρατίδαν τὸν Ἀθηναῖον, τὸν τρόπον ἀπλοῖ-
κόν. προηγεμένως γὰρ πολιτικῶν λόγων προϊ-
σατο, καὶ ταυτησί τῆς ἀγοραίας ῥητορικῆς. ἦν
δὲ

tercedente mercedula omnem mihi historiam enar-
rarent, pleraque autem et ipse coniectura prae-
cipiebam.

9. Iam satiatum eram spectaculo, iam domum
ire cogitabam, cum quod iucundissimum est in
peregrina regione lucrum mihi obtigit, viri a
longo inde tempore familiares, quos nec tibi in-
cognitos esse arbitror, qui saepe hic ad me ven-
titantes videris, Corinthium Chariclem iuuenem
non deformem, habentem aliquid illius exer-
citionis quae formae studet, qui mulierculis, pu-
to, pulcher videri gestiat; et una cum illō Cal-
licratidem Atheniensem, moribus simplicem:
nam ducem veluti se atque antistitem civilium
orationum et forensis illius dicendi facultatis prae-
bebat

δὲ καὶ τῷ σώματι γυμνασικός, ἔ' δι' ἄλλο τι
μοὶ δοκεῖν τὰς παλαιὰς ἀγαπῶν, ἢ διὰ τὰς πα-
δικὰς ἔρωτας· ἔλως γὰρ εἰς τὸ ἐπτόητο· τῷ
δὲ πρὸς τὸ θῆλυ μίσει πολλὰ καὶ Προμηθεὶ κατη-
ρᾶτο. πόρρωθεν ἔν ιδὼν ἐκάτερός με, γῆθους καὶ
χαρὰς πλεοὶ προσέδραμεν. εἴθ' ὁποῖα Φιλῆ, δε-
ξιωσάμενοι, πρὸς αὐτὸν ἔλθεῖν ἐκάτερος ἤξιεν με,
καὶ γὰρ Φιλονεικῆντας ὄρων περαιτέρω, τὸ μὲν τῇ
μερον, εἶπον, ὦ Καλλιμαχίδα, καὶ Χαρίκλεις, ἄμ-
φω καλῶς ἔχον ἐς ἰνύμας παρ' ἐμὲ φοιτᾶν, ἵνα μὴ
πλείω τὴν ἔριν ἐγείρητε. ταῖς δὲ ἐφεξῆς ἡμέραις,
τρῆς γὰρ ἐνταῦθα ἢ τέτταρας διέγνωκα μένειν,
ἀμοιβᾶν ἀνθρσιάζεστέ με· κλήρω διαμεριθεῖς
ἐ πρότερος. δοκεῖ ταῦτα.

Καίει-

bebat. Sequebatur vero etiam corporis exercita-
tiones, non aliam ob causam amans, ut mihi vi-
debatur, palaestrae, quam ob puerorum amores,
quorum studio plane esset attonitus: odio autem
feminei sexus Prometheo maledicebat. Uterque
igitur e longinquo me cum conspexissent, gau-
dio et laetitia pleni accurrunt: tum ut assolet,
complexi, ad se quisque venire me postulant.
Et ego, ultra modum ambitiose petentes cum vi-
derem, Hodie, inquam, vos ambo ad me venire
optimum fuerit, ne maiorem tollatis rixam; proxi-
mis vero diebus, tres enim hic aut quatuor decreui
manere, vicissim mihi coenam praebebitis; uter au-
tem prior, sorte decernetur. Placent ista.

Κακείνην μὲν τὴν ἡμέραν εἰσιάρχαν ἐγώ, τῇ δ' ἐπὶ ἐσῇ Καλλικρατίδας, εἶτα μετ' αὐτὸν ὁ Χαρικλῆς. εὐώρων δὴ καὶ παρὰ τὴν ἐσίασιν ἐναργῇ τῆς ἐκατέρᾳ διαθέσεως τεκμήρια. ὁ μὲν γὰρ Ἀθηναῖος εὐμόρφοις παισὶν ἐξήσκητο, καὶ πάς οἰκέτης αὐτῷ σχεδὸν ἀγένειος ἦν, μέχρι τῆς πρώτον ὑπογράφοντος αὐτοῖς χεῖ παραμένοντες. ἐπειδὴν δὲ ἰέλοις αἱ παρειαὶ πυκνασθῶσιν, οἰκονόμοι, καὶ τῶν Ἀθηνησὶ χωρίων κηδεμόνες ἀπεσέλλοντο. Χαρικλῆς γὰρ μὴν πολλὰς ὀρχηστρίδας καὶ μεσσεργῶν χορὸς εἶπας, καὶ πᾶν τὸ δωμάτιον, ὡς ἐν Θεσμοφορίᾳς, γυναικῶν μεσὸν ἦν, ἀνδρὸς ἔδ' ἀναρῇ παρόντος, εἰ μὴ τι πρηνήπιον, ἢ γέρον ὑπερήλιξ ὀψοποιὸς ὀφθείη, τῷ χρόνῳ
 ζηλο-

IO. Itaque illo die conuiuator ego, postridie Callicratidas, et post ipsum Charicles. Animad-verti autem etiam in conuiuio manifesta animi vtriusque indicia. Nam Atheniensis formosis pueris erat instructus, et vnusquisque prope seruus illi imberbis, qui nempe, dum prima illos languo obumbraret, apud ipsum manerent, cum primum vero prima barba densarentur genae, dispensatores, et villici agrorum in Attica dimitterentur. Verum Chariclem multus saltatricularum et musicarum chorus sequebatur, totaque domus, velut in Bonae Deae sacris, plena erat mulierum, viro planè nullo praesente, nisi forte alicubi infans, aut vetulus coquus videretur;
 illius

φροσύνης ὑπαίτιον δι' ἔχοντος, ἤμιν αὖτ'
ὡς ἔφην, καὶ ταῦθ' ἰακὴν αἷς ῥιμφοτέρων γυναι-
κας δεικνύσας· πολλὰ γέ μιν ἐκ' ὀλίγον ἀν-
ψιμαχίᾳ τινὲς ἀπ' αὐταῖς ἐμνηθίσαν, ἔχ' ὥς
πέρας ἔχον τι πῦρ ζήτησιν· οὐδ' ἐπεὶ καιρὸς
ἦν ἀνάγκησθαι, συμπλας ἐβλήσαντας αὐτοὺς
ἐπηγόμην· διενέοντο γάρ εἰς Ἰταλίαν ἀπαίρεσθαι
ἐμάκως ἐμοί.

Καὶ δόξαν ἡμῖν Κνωσὶ προσεμίσηται ἄθανε,
καὶ τὸ Ἀφροδίτης ἰδεῖν ποθήσαντες ἱερὸν· ὑ-
πνέται δὲ τότε τὸ τῆς Πραξιτέλεος εὐχερείας
ὄντως ἀπαφρόδιτον· ἡρέμα τῇ γῇ προσηνέχθη-
μεν, αὐτῆς, σίμας, τῆς θεᾶς λιπαρὰ γαλήνη
πομπή.

illius nempe aetatis, in quam zelotypa suspicio
non caderet. Erant igitur ista quoque, ut dixi,
facilis aperta sententiae utriusque specimina. Saepe
autem ad parvum tempus velitationes quaedam
inter illos commotae sunt, non solum ut exitum
haberet disputatio. Verum cum discedendi tem-
pus esset, navigationis illos socios, quod sic vel-
lent, assumpsi: cogitabant enim non minus quam
ego in Italiam.

11. Et cum placuisset ad Enidum appellere spe-
laculi causa, et templum Veneris videre cupe-
re; celebratur autem in illo Praxiteles artis
opus reuera venustum: paulatim ad terram de-
lati sumus, ipsa, puto, Dea splendida serenitate

πομποσολέσης τὸ σκάφος. τοῖς μὲν ἔν ἄλλοις
 ἔμελον αἰσυνήθεις παρασηνυαί. ἐγὼ δὲ τὸ ἔρω-
 τικὸν ζῦγος ἐκατέρωθεν ἐξαψάμενος, κύκλω
 περιήειν τὴν Κνίδον, καὶ ἀγελασί τῆς κεραμευτι-
 κῆς ἀκολασίας μετέχων, ὡς ἐν Ἀφροδίτῃς πό-
 λει. σοῖς δὲ Σωσράτῃ, καὶ ταῖς ἄλλαις, ὅσα τέρε-
 πειν ἡμᾶς ἐδύνατο, πρῶτον ἐμπεριελθόντες,
 ἐπὶ τὸν νεὼν τῆς Ἀφροδίτης βαδίζομεν, καὶ μὲν
 ἐγὼ τε καὶ Χαρικλῆς πάντῃ προθύμως· Καλλι-
 κρατίδας δ' ὡς ἐπὶ θῆραν θήλειαν, ἄκων· ἥδιον
 ἔν, οἶμαι, τῆς Κνιδίας Ἀφροδίτης τὸν ἐν Θε-
 σπιάϊς ἀντικαταλλαζόμενος ἔρωτα.

Καὶ πῶς εὐθύς ἡμῖν ἀπ' αὐτῆς τῆς τεμένης Ἀ-
 φροδίσιμοι προσέπνευσαν αὔραι. τό γὰρ αἰθριον
 καὶ

nauigium nostrum deducente. Reliquis in ap-
 paratu consueto occupatis, ego amatorium illud
 par vtrunque suspensum *ducens brachiis*, in orbem
 Cnidum circumibam, non sine risu figulinae la-
 sciuiæ, tanquam in Veneris vrbe, particeps. Cum
 autem Sostrati porticus, et quæ oblectare nos
 poterant reliqua, primum obiissemus, ad Vene-
 ris templum progredimur, nos quidem, id est
 ego et Charicles lubenti animo. Callicratides
 autem tanquam ad muliebrem spectaculum, inui-
 tus; qui iucunditus, puto, pro Cnidia Venere eum
 qui Thespiis est Cupidinem permutaturus fuerat.

12. Et ab ipso statim conspecto Veneræe velut
 auræ nobis adspirabant. Subdualis enim *area*
 maio-

οὐκ εἰς ἔδαφος ἄγονον μάλισσά, λίθων πλαξί-
 λαιαίς ἐςρωμένον, ἀλλ' ὡς ἐν Ἀφροδίτης, ἅπαν
 ἦν γόνιμον ἡμέρων καρπῶν, ἀ τὰς κόμαις εὐ-
 θαλέσιν ἄχρι πόρῳ βρύοντα τὸν πέριξ αἴερα
 συνωρόφαν. περιττὸν γε μὴν ἡ πυκνόκαρπος
 ἐτεθήλει μυρρίνη, παρὰ τὴν δέσποιναν αὐτῆς,
 δαψαλῆς πεφυκυῖα, τῶν τε λοιπῶν δένδρων
 ἱκασον, ὅσα κάλλος μετείληχεν. ἐδ' αὐτὰ γέ-
 ροντος ἤδη χρόνος παλιὰ καθαύαιενεν, ἀλλ' ὑπ'
 αἰμῆς σφρηγῶντα νόσις κλωστήν ἦν ὥρια. τέταρ-
 τ' ἀνεμέμικτο καὶ τὰ καρπῶν μὲν ἄλλως ἄγο-
 να, τὴν γ' εὐμορφίαν ἔχοντα καρπὸν, κυπα-
 ρίττων γε καὶ πλατανίσων αἰθέρια μήκη, καὶ
 συν

maiorem partem non in sterile solum politis la-
 pidum tabulis strata; sed tanquam in Veneris
 sacro totum erat mansuetorum fructuum fertile,
 quum arbores viridantibus comis in longinquum
 usque exuberantes, circumiectum aërem quasi
 tecto concluderent. Praeter caeteras illa denso
 fructu myrtus suam apud heram vigebat, felici-
 ter enata, reliquarumque arborum vnaquaeque,
 quotquot pulchritudinem sortitae sunt. Neque
 illas longae aetatis canities reddiderat marcidas,
 sed sub ipso maturitatis fastigio novis luxuriantes
 ramis tempestivae erant. His immixtae erant ste-
 riles alioquin, sed pulchritudinem pro fructu
 habentes, cupressorum platanorumque procerita-

σὺν αὐταῖς αὐτόμολος Ἀφροδίτης, ἢ τῆς θεᾶς
 πάλαι Φυγᾶς Δάφνης. παντὶ γὰρ μὴ δένδρῳ πε-
 रिπλῆσθην ὁ Φίλερος προσείρυε κίττος· αἰ-
 ΦιλαΦεῖς τε αἰπελοὶ πυκνοὶς κατήρεντο βό-
 τρυσι· περσιότερα γὰρ Ἀφροδίτῃ μετὰ Διου-
 νύσσ, καὶ τὸ παρ' αἰμοφῶν ἡδύ, σύμφρατον· τὰ
 δ' ἀποζευχθεῖεν ἀλλήλων, ἥττον εὐφραίνουσιν.
 ἦν δ' ὑπὸ ταῖς ἄγχι παλινσκίοις ἕλαις ἰλαράν
 καλίσαν τοῖς ἐνεσιᾶσθαι θέλουσιν, εἰς αὐτῶν μὲν
 ἄσικῶν σπανίως ἐπεφούτων 8) τινὲς· ἀθρόους
 δ' ὁ

tes aëriæ, et cum illis transfuga iam Veneris
 olim fugitivæ eius Deæ, laurus. Verum ad
 nunquamque arborem ambitiose amatoria illa
 hedera adrepserat. Densis vitibus crebrae pen-
 debant vuæ, iucundior quippe cum Baccho Ve-
 nus, miscerique se, quod utrinque suave est,
 patitur, leiuncti a se inuicem minus oblectant.
 Erant, quæ densior umbrosiorque silva, hilares
 coenationes pro his, qui convivia ibi agitare
 vellent, in quos urbanorum hominum raro qui-
 dam ventitabant, frequens autem popularium
 turba.

8. Ἀσικῶν σπ. ἐπεφ] Τὰς ἀσικὰς et τὰς πο-
 λιτικὰς ita distingui posse putabam, ut ipsum
 ἄστυ et πόλις differant. Nempe ἄστυ urbs
 est, caput rerum, πόλις ciuitas, quæ multo
 patet latius. Ἀσικοί, urbani ut fit, negli-
 gebant, cuius quotidiana erat copia; reliqui
 ciues et populares, aliquantum remotiores,
 tanto

δ' ἂν πολιτικὸς ὄχλος ἐπανηγύριζεν, ὄντως Ἀφροδισιαῖζοντες.

Ἐπεὶ δ' ἱκανῶς τοῖς φυτοῖς ἐτέρφθημεν, εἶπω τῷ νῦν παρήειμεν. ἡ μὲν γὰρ θεὸς ἐν μέσῳ καθιδρύεται, Πάριος δὲ λίθος δαίδαλμα κάλλιπον ὑπερήφανον· καὶ σεσηρότι γέλωτι μικρὸν ὑπομειδιῶσα. πᾶν δὲ τὸ κάλλος αὐτῆς ἀκάλυπτον, ἔδουκ' ἑσθλῆτος ἀμπεσχέσης, γεγύμνωται, πλὴν ὅσα τῇ ἐτέρᾳ χειρὶ τὴν αἰδῶ λεληθότως ἐπικρύπτει. τοσούτο γε μὴν ἡ δημιογὸς ἰσχυσε τέχνη, ὥς τὴν ἀντίτυπον εἶτω καὶ καρτεράν τ' ἑλθε Φύσιν ἐκάστοις μέλεσιν ἐπικρέπειν. ὁ γάρ οὖν Χαρίκλῆς, ἑμμανὲς τι καὶ
παρ-

turba festos ibi dies, re quidem vera Veneri operantes, obibant.

13. His plantis satis oblectati, intus in ipsum templum ingressi sumus. Dea igitur in medio collocata est, e Pario marmore, pulcherrimum ac superbum opus, rictu aliquantulum hiascente subridens. Omnis autem illius pulchritudo nihil tecta, vestitu nullo circumposito, nudata est, nisi quod altera manu pubem furtim occultat. Tantum quidem ars statuaria hic valuit, ut dura adeo et valida lapidis natura membris omnibus decora videatur. Charicles igitur, quasi furibun-

tanto obibant diligentius, quoties ad urbem essent. Gesner.

παράφορον ἐμβοήσας, Εὐτυχέστατος, εἶπε,
 θεῶν ὁ διὰ ταύτην δεθείς Ἄρης, καὶ ἅμα προσ-
 δραμὼν, λιπαροῖς ταῖς χεῖρεσιν ἐφ' ὅσον ἦν δυ-
 νατὸν ἐκτείνων τὸν αὐχένα, κατεφίλει· σιγῇ
 δ' ἐφ'esώς ὁ Καλλιματίδας κατὰ νῦν ἀπεθαύ-
 μαζεν. ἔσι δ' ἀμφίδυρος αὐτῆς ὁ νεῶς, καὶ
 τοῖς θέλῃσι τὴν θεὸν ἰδεῖν ἀκριβῶς, καὶ κατὰ
 νῶτα, καὶ ἵνα μηδὲν αὐτῆς ἀθαύμαστον ᾖ. δι'
 εὐμαρείας οὖν ἐσι τῇ ἐτέρᾳ πύλῃ παρελθούσι,
 τὴν ὁπίσθεν εὐμορφίαν διαθρῆσαι.

Δόξαν ἔν ὅλην τὴν θεὸν ἰδεῖν, εἰς τὸ κατό-
 πιν τῆ σηκῶ περιήλθομεν. εἴτ' ἀνοιγείσης τῆς
 θύρας ὑπὸ τῆ κλειδοφύλακος εἶναι πεπιστευμέ-
 νῃ

ribundum quiddam alienata mente exclamans,
Beatissimus, inquit, *Deorum victus propter hanc*
Mars! et accurrens simul adpressis labiis, protensa
 quantum poterat ceruice, illam deosculatur. At
 silentio adstans Callicratides intra animum admi-
 ratur. Est autem vtrinq̃ue aperta illius aedicula,
 volentibusque accurate contemplari Deam *licer*,
 a tergo. etiam et sic, vt nulla eius pars admi-
 rationi non exponatur. Facile ergo est per alte-
 ram ianuam accedentibus eam etiam, quae a ter-
 go est, pulchritudinem perspicere.

14. Cum ergo placuisset, totam videre Deam,
 ad posticum aediculae transiuimus. Tum aperta
 ianua per mulierculam, cui clauium credita cu-
 stodia

τῇ γυναικί, θάμβος αἰφνιδίον ἡμᾶς εἶχε τοῦ
 κάλλους. ὁ γὰρ Ἀθηναῖος, ἡσυχῇ πρὸ μακροῦ
 βλέπων, ἐπεὶ τὰ παιδικὰ μέρη τῆς θεᾶς κατώ-
 πτευσεν, ἀθρόως πολὺ τῷ Χαρικλέῳ ἐμμανέ-
 σερων ἀνεβέησεν, Ἡράκλεις, ὅση μὲν τῶν με-
 ταφρένων εὐρυθυμία, πῶς δ' ἀμφιλαφεῖς αἱ
 λαγόνες, ἀγκάλισμα χειρόπληθες, ὡς δ' εὐπε-
 ρίγραφοι τῶν γλατῶν αἱ σάρκες 9) ἐπικυρτῶν-
 ται, μὴτ' ἄγαν ἐλλιπεῖς αὐτοῖς ὀστέοις προσε-
 σαλμένα, μήτε εἰς ὑπέρογκον ἐκκεχυμένα πύο-
 τητα· τῶν δὲ τοῖς ἰσχύοις ἐνεσφραγισμένων ἐξ-
 ἑκατέρων τύπων, ἐκ ἂν εἴποι τις ὡς ἡδὺς ὁ γέ-

λως;

stodia erat, subitus nos stupor ad tantam pulchri-
 tudinem corripuit. Atheniensis igitur, qui otio-
 se paullo ante spectasset, pueriles Deae partes
 contemplatus, repente furiosius etiam quam Cha-
 ricles exclamavit, *Hercules! quanta dorso concin-
 nitas, quam aptum ad amplexandum manusque im-
 plendas latus. Quam venuste circumscriptae clunium
 carnes sinuantur, neque deficientes nimium, et ipsis
 adstrictae ossibus, neque in nimiae molis pinguedi-
 nem effusae. Lacunarum autem, coxis ipsis utrin-
 que impressarum, nemo dixerit quam suavis sit ri-*
 sus;

9. Αἱ σάρκες] Sic solet plurali numero efferri
 σάρξ, quando de musculis est sermo. vid.
 Foëf. Oecon. Hippocr. Sed et generaliter de
 partibus mollioribus; vid. peculiarem Hip-
 pocratis Librum περὶ σάρκων. Reitz.

λως, μηρῶ τε καὶ κνήμης ἐπ' εὐθὺ τεταμένης
 ἄχρη ποδός, ἠκριβωμένοι ξυθμοί. τοιῆτος ἄρα
 Γανυμήδης ἐν ἄρανῳ Διὶ τὸ νέκταρ ἡδίων ἐγχεῖ·
 παρὰ μὲν γὰρ Ἡβης ἔκ' ἂν ἐγὼ διακοναμένης
 ποτὸν ἐδεξάμην. ἐνθασιαστὴς ταῦτα τῷ Καλλι-
 κρατίδῃ βουώντος, ὁ Χαρικλῆς ὑπὸ τῷ Ἰσφόδρῳ
 θάμβως ὀλίγου δὲν ἐπεπήγει, τακερόν τε καὶ
ῥέον ἐν τοῖς ὀμμασι πάθος ἀνυγραινών.

Ἐπεὶ δὲ τῷ θαυμάζειν, ὁ κέρος ἡμᾶς ἐπήλλα-
 ξεν, ἐπὶ θατέρῃ μηρῷ σπῖλον εἶδομεν, ὥσπερ
 ἐν ἐσθῇτι κηλὶδα. ἤλεγχε δ' αὐτῷ τὴν ἄμω-
 Φίαν ἢ περὶ τᾶλλα τῆς λίθου λαμπρότης. ἐγὼ
 μὲν ἂν πιθανῇ τάληθές εἰνασίας τοπάζων, Φύ-
 σιν ὤμην τῷ λίθῳ τὸ βλεπόμενον εἶναι. πάθος
 γὰρ

*sus; femorisque et tibiae recta linea ad pedem usque
 protensae quam exacta proportio. Talis igitur Ga-
 nymedes in coelo Ioui nectar ob id ipsum suavius
 infundit: ab Hebe equidem ministrante potum non
 acceperim. Fanatico more ista clamante Callicra-
 tide, prae nimio stupore Charicles tantum non
 dirigit, molli quadam tabe se diffluere natan-
 tibus oculis confessus.*

15. Cum vero ipsa satietas videndi admiratio-
 nem absterfisset, labem in altero femore vidimus,
 ut in veste maculam, cuius deformitatem reliquus
 saxi candor argueret. Atque ego quidem proba-
 bili coniectura verum colligens, lapidis ingenium
 esse, quod videbamus, putabam. Neque enim
 haec

γὰρ ἄδὲ τέτων ἐσὶν ἕξια, πολλὰ δὲ τοῖς κατ'
 ἄκρον εἶναι δυναμένοις καλοῖς, ἡ τύχη παρεμ-
 ποδίζει. μέλαινα ἐν ἐσπληῶσθαι Φυσικὴν τι-
 να κηλῖδα νομίζων, καὶ κατὰ τὸτο τῷ Πραξι-
 τέλει εὐθαύμαζον, ὅτι τῷ λίθῳ τὸ δύσμορφον,
 ἐν τοῖς ἥττον ἐλέγχεσθαι δυναμένοις μέρεσιν
 ὑπέκρυψεν. ἡ δὲ παρεσῶσα πλησίον ἡμῶν ζά-
 κορος ἀπίστου λόγου κακὴν παρέδωκεν ἰστορίαν.
 ἔφη γὰρ ἐκ ἀσημε γένεσθαι κεανίαν (ἡ δὲ πρῶξις
 ἀνώγειμον αὐτὸν ἐσέχευε) πολλὰς ἐπιφοιτῶν-
 τα τῷ τεμένει σὺν θεῶν δαίμονι ἐρασθῆναι
 τῷ θεῷ, καὶ πανήμερον αὐτὸν ἐνδιατρίβοντα
 τῷ ναῷ, κατ' ἀρχὰς ἔχεν, δεισιδαίμονος ἀγι-
 σίας

haec talia quoque morbi et vitii omnis expertia
 sunt, multumque his, quae summo gradu pul-
 chra esse poterant, fortuna obstat. Nigrum ergo
 naturalem quendam naevum adpersum ratus, in
 hoc ipso, admirabar Praxitelem, qui deforme illud
 in lapide in iis partibus, quae minus deprehendi
 possent, abscondisset. Verum adstans prope nos
 aeditima incredibilem dictu novamque nobis hi-
 storiam tradidit. Narrabat enim, genere non
 ignobili iuvenem, (nomen ut reticeatur, ipsam
 fecisse actionem) qui saepe in templum hoc ven-
 titarent, in amorem Deae malis auspiciis incidisse,
 qui cum totos dies in templo transigeret, initio
 superstitionis venerationis opinionem sustinuisse.

Ex

ζειας δόκησιν. ἔκ τε γὰρ τῆς ἐωθινῆς κοίτης, πολὺ προλαμβάνων τὸν ὄρθρον, ἐπεφοίτα, καὶ μετὰ δύσιν αἰών ἐβάδιζεν οἴαδε, τήνδ' ὅλην ἡμέραν ἀπαντικρὺ τῆς θεᾶς καθεζόμενος, ὄρθας ἐπ' αὐτὴν διηνεῶς τὰς τῶν ὀμμάτων βολὰς ἀπὴρσεν. ἄσχημοι δ' αὐτῷ ψιθυρισμοί, καὶ κλεπτομένης λαλιᾶς ἐρωτικαὶ διεπεραίνοντο μέμψεις.

Ἐπειδὴν δὲ καὶ μικρὰ τῆ πάθος ἑαυτὸν ἀποβιολῆσαι θελήσειε, προσειπὼν, τῇ δὲ τραπέζῃ τέτταρας ἀσραγάλας Λιβυκῆς δορκὸς ἀπαριθμήσας, διεπέττειε τὴν ἐλπίδα· καὶ βαλὼν μὲν ἐπὶ σκοπῆ, μάλιστα δ' εἴ ποτε τὴν θεὸν αὐτὴν εὐβολήσειε, μηδενὸς ἀσραγάλου πεσόντος

ἴσω

Ex ipso enim cubili mane, occupata multum aurora; ventitabat, et post occasum denique inuitus domum redibat, totumque diem ex aduerso Dese residens, rectos in eam perpetuo oculorum coniectus defigebat. Obscuri autem sermones illi, et furtiui sermonis amatoriae querelae peragebantur.

16. Si quando vero fallere parumper amorem suum vellet, allocutus ante Deam, atque quatuor talis de dama Africana in mensam numeratis, iactu spem suam experiebatur. Et si ex sententia iactasset, maxime, si quando ipsam Deam (*Venerem*) iecisset, nullo talo eadem facie cadente, adora-

ἰσὺ σχήματι, προσκύνει, τῆς ἐπιθυμίας 10)
 τεύξεσθαι νομίζων· εἰ δ', ὅποια Φιλῆι, Φαύ-
 λως κατὰ τῆς τραπέζης εἴψαιεν, οἷδ' ἐπὶ τὸ
 δυσφημότερον ἀναστῆναι, ὅλη Κνίδω καταρώμε-
 νος, ὡς ἐπ' ἀνηέσω συμφορᾷ, καὶ κατηφῆι,
 καὶ δι' ὀλίγου συναρπάσας, ἐτέρῳ βάλῃ τὴν
 πρὶν ἀσοχίαν ἐθεράπευεν. ἤδη δὲ πλέον αὐτῷ
 τῶ πάθος ἐρεθιζομένῃ, τοῖχος ἅπας ἐχαράσ-
 σετο, καὶ πᾶς μαλακῶ δένδρε Φλοιὸς Ἀφροδί-
 τῃ καλὴν ἐκέρυσσεν. ἐτίμῃτο δ' ἐξίσου Διὶ
 Πραξιτέλῃ, καὶ πᾶν ὃ, τι κειμήλιον εὐπρεπὲς
 εἰκοι φυλάτταται, τῷτ' ἦν ἀνάθημα τῆς θεοῦ.
 πέρας

adorabat, suae se cupiditatis compotem futurum
 putans; Sin, vt fieri solet, male iactasset in men-
 sam, iique sinistra omine starent, toti maledi-
 cens Cnido, tanquam in tristi et incurabili cala-
 mitate; interiecto tamen paruo tempore corri-
 piens denuo, priorem infelicitatem emendabat.
 Iam vero magis irritato morbo, paries insculpi
 omnis, vnusquisque arbusculae mollis cortex
 pulchram Venerem praedicare, aequo ac Iupiter
 in honore esse Praxiteles; si quid domi pretiosum
 et decens repositum custodiret, donarium offerri
 Deae.

10 Ἐπιθυμίας] ἐπιθυμίαν potissimum esse de-
 siderium Venereum, amorem impurum hoc Lu-
 ciani, aliisque testimon. docet *Elfner*. ad
Aroc. XVII, 14. Reitz.
Luc. Op. T. V. E

πέρας αἱ σφοδραὶ τῶν ἐν αὐτῷ πόθων ἐπιτά-
σεις ἐπενόηθησαν. εὗρέθη δὲ τόλμα τῆς ἐπι-
θυμίας μακροπός. ἤδη γὰρ ἐπὶ δύσιν ἤλκε κλί-
νοντος, ἡρέμα λαθὼν τὰς παρόντας ὀπισθετῆς
θύρας παρεισερῆναι, καὶ εἰς ἀφανὲς ἐνδοσάτω,
σχεδὸν ἐδ' ἀναπνέων ἡτρεμέει, συνήθως δὲ τῶν
ζακόνων ἔξωθεν τὴν θύραν ἐφελκυσσάμενων, εἰ-
δὼν ὁ καινὸς Ἀγχίστης καθεῖρκετο. καὶ τί γὰρ
ἄρρητον νυκτὸς ἐγὼ τόλμαν, ἢ ἄλλος, ἐπ' ἀκρι-
βὲς ὑμῖν διηγεσάμαι τῶν ἐρωτικῶν περιπεσῶν
ἵχνη ταῦτα μεθ' ἡμέραν ὤφθη, καὶ τὸν σπῆ-
λον εἶχεν ἡ θεὸς, ὣν ἔπαθεν, ἔλσυχον. αὐ-
τόν γε μὴν τὸν νεανίαν, ὡς ὁ δημῳδὸς ἰσορεῖ
λόγος, ἢ κατὰ πετρῶν, φασιν, ἢ κατὰ πε-
λαγίε

Deae. Tandem vehemens desideriorum illius con-
tentio expetit in amentiam; ac praesto est, quae
cupiditati lenocinetur, audacia. Iam enim ad
occasum inclinato sole, sensim, clam praesenti-
bus, post ianuam correpsit, et stans occultus in
penitissimo angulo, vix respirans se continuit.
Aeditimis autem pro more extrorsum ad se ia-
nuam trahentibus, intus Anchises novus inclu-
ditur. Et, quid enim infandae noctis facinus
aut ego aut alius accurate enarret? amplexatio-
num amatoriarum vestigia isthaec interdum con-
specta sunt, et maculam habet Dea eorum quae
passa est indicium. Ipsum quidem adolescentem,
ut popularis fert sermo, aut per petras, aiunt,
aut

λαγίη κύματος ἐνεχθέντα, παντελῶς ἀφανῆ γενέσθαι.

Ταῦτα τῆς ζακόρης διηγεμένης, μεταξύ τοῦ λόγου διαβοήσας εἶπεν ὁ Χαρίκλῆς, Οὐκοῦν τὰ θῆλυ, καὶν λίθινον ἤ, Φιλεῖται. τί δ' εἴ τις ἔμψυχον εἶδε τοιοῦτο κάλλος; ἄρ' ἐκ αὐτῆς μίας ρυτίδος τῶν τῷ Διὸς σκήπτρων ἐτιμᾶτο; μειδιάσας δὲ ὁ Καλλικρατίδας, Οὐδέπω, Φησὶν, ἴσμεν, ὦ Χαρίκλεις, εἰ πολλῶν ἀκασόμεθα τοιούτων διηγημάτων, ὅταν ἐν Θεσπιαῖς γενώμεθα. καὶ νῦν δὲ τῆς ὑπὸ σὺ ζήλευμένης Ἀφροδίτης ἐναργεῖς ἐστὶ τὸ δεῖγμα· πῶς; ἐρομένη τῷ Χαρίκλεις, ἄγαν πιθανῶς μοι ἔδοξε λέγειν ὁ Καλλι-

κρατί-

aut in pelagios fluctus praecipitem, omnino e conspectu hominum abiisse.

17. Haec narrante aeditima, clamore sermonem illius interpellans Charicles Ergo, ait, femina, si vel e lapide sit, amatur! Quid vero si quis animatam eiusmodi pulchritudinem videat? Nonne una illius nox Iouis sceptris aestimetur? Subridens autem Callicratides, Nondum, inquit, Charicles novimus, an multas id genus narrationes audituri simus, cum erimus Thespiis. Et nunc iam ipse, quam tanto opere admiraris, Veneris manifestum est hoc documentum. Qui istuc? interrogante Charicle, probabili admodum sermone uti mihi visus est Callicratides, cum diceret,

ἡρατίδας· ἔφη γάρ, ὡς ὁ ἔρασθεὶς νεανίας, παν-
 νυχτὸς σχολῆς λαβόμενος, ὥσθ' ἔλην τῇ πάθας
 ἔχειν ἐξουσίαν κορυσθῆναι, παιδιτικῶς τῷ λίθῳ
 προσωμίλησε, βεληθεὶς, οἷδ' ἔστι, μηδὲ πρό-
 σθεν εἶναι πρὸ θῆλυ. πολλῶν ἔν' ἀκρίτων ἀφυ-
 λακτεμένων λόγων, τὸν συμμιγῇ καταπαύσας
 ἐγὼ θόρυβον, Ἄνδρες, εἶπαν, ἐταῖροι, τῆς κα-
 τὰ κόσμον ἔχουσθε ζητήσεως, ὡς εὐπρεπὴς ἐστὶ
 νόμος παιδείας. ἀπαλλαγέντες ἔν' τῆς ἀτάκτης,
 καὶ πέρας ἔδδ' ἐχέσθης φιλονεικίας, ἐν μέρει ὑπὲρ
 τῆς αὐτοῦ ἐαυτῇ δοξῆς ἐλάτερος ἀποτεινᾶσθε·
 καὶ γὰρ ἔδέπω καίρεθ' ἐπὶ ναῶν ἀπέναι· τῇ δὲ
 σχολῇ καταχρησάμενοι εἰς ἰλαρίαν, καὶ μετὰ τέρ-
 ψως ὠφελῆσαι δυναμένην σπαδῇ. ὑπεκστάν-
 τεσ

*Amatorem illum iuvenem, totius noctis otiosam vsu-
 ram noctem, adeo ut integram exsatiandae cupidi-
 tatis facultatem haberet, puerilem in modum saxo
 fe applicuisse, qui vellet, scilicet neque anteriori
 eam parte esse feminam. Multis igitur indiscretis
 incaute prolatis sermonibus, promiscuum ego tu-
 multum sedans, Viri, inquam, sodales, mode-
 stum servate disputandi ordinem, ut venusta lex est
 eruditionis. Relicta ergo perturbata illa et exitum
 habente nullum rixa, per vices pro sua quisque sen-
 tentia contendere. Etenim tempus nondum adest
 eundi ad uivum; otio autem abutamur ad hilarita-
 tem, et ad eiusmodi, quod cum delectatione prodesse
 etiam queat, studium. Egressi itaque templo, (quan-*
 do

τες ἔν τῃ νῆῳ (πολύς γὰρ ὁ κατ' εὐσέβειαν ἐπι-
φοιτῶν ὄχλος) εἰς ἐν τι τῶν συμπόσιων ἀπο-
κλίνωμεν, ὅπως δι' ἡρεμίας ἀκχεῖν τε καὶ λέγειν
ἄττ' ἦν βαλομένοις, ἐξῇ· μεμνησθαι δ' ὡς ὁ
τῆμερον ἡττηθεὶς ἐκ ἐτ' αὐθις ἡμῖν περὶ τῶν
ἰσῶν διοχλήσει.

Καλῶς ἔδοξα ταῦτα λέγειν, καὶ συγκατανε-
σάντων, ἐξήειμεν, ἐγὼ μὲν ἡδόμενος, ἄδεμιάς
με πιεζέσης Φροντίδος· οἱ δ' ἐπὶ συννοίας, με-
γάλην ἐν ἑαυτοῖς σκέψιν ἄνω καὶ κάτω κυκλῶν-
τες, ὡς περὶ τῆς προπομπίας ἀγωνιζόμενοι Πλα-
ταιᾶσιν II). ἐπεὶ δ' ἤκομεν εἰς τί συνηρεφές

καὶ

*do quidem multa turba religionis caussa adfluit) in
coenationum vnam devertamus, ut oriose audire et
dicere, quaecumque libuerit, liceat. Memento
autem, qui hodie victus fuerit, cum non amplius
de iisdem rebus molestum nobis futurum.*

18. Recte ista dicere visus sum, et comprobantibus illis egressi sumus, laetus ego, quem cura nulla angeret: at isti cogitabundi, qui magnam intra se commentationem sursum deorsum voluerent, quasi de pompae ducatu Plataeis decertaturi. Cum autem delati essemus ad tecta vndi-

E 3

que

II. Περὶ τῆς προπομπίας — Πλαταιᾶσιν.]

Referas forte hoc certamen ad Daedala, solenne Plataeensem, de quo Pausan. Boeot.

P. 547, 38. κληρῶνται, καθ' ἣντινα τάξιν
τὴν πομπὴν ἀνάξασι κ. τ. λ. vnde forte
colli-

καὶ παλίνσκιον, ὦρα θέρους, ἀναπαυσήριον, Ἡ-
δύς, εἰπὼν, ὁ τόπος, ἐγώ. καὶ γὰρ οἱ κατὰ
κορυφὴν λιγυρὸν ὑπερηχῶσι τέττιγες, ἐν μέσῳ
πάνυ δικασικῶς καθεζόμεν, αὐτὴν ἐπ' αὐταῖς
ἐφρύσει τὴν Ἡλιαίαν ἔχων. πρεθεῖς δ' αὐφω-
τέροις κληρὸν ὑπὲρ τῶ, τίνα χρὴ πρῶτον εἰπεῖν,
ἐπειδὴ Χαρικλῆς ἐλελόγχει πρότερον, εὐθύς
ἐνάρχασθαι τῶ λόγῳ διεκελευσάμην.

Ὁ δὲ τῇ δεξιᾷ τὸ πρόσσωπον ἀνατρέψας, ἡ-
συχῇ, καὶ μικρὸν ἐπισχὼν, ἄρχεται τῇ δέ πῃ,
Σέ, δέσποινα τῶν ὑπὲρ σὺ λόγων, Ἀφροδίτη,
σέ βοηθὸν αἰ ἐμαὶ δεήσεις καλῶσιν· ἅπαντι μὲν
γὰρ

que et vmbrosa ipso aestatis tempore sedilia, sua-
vis locus, dicens ego, etenim in cacumine iucun-
dum quiddam cicadae strepunt, in medio, plane
iudicis in morem, confedi, ipsam in ipsis super-
ciliis Heliaeam praeferens. Cum vero fortem
vtrisque, de eo, vter prior diceret? proposuis-
sem, et Charicles priorem locum fortitus esset,
cum statim ingredi orationem iussi.

19. At ille dextra mulcens faciem, aliquan-
tum cunctatus, sic fere exorsus est: Te, Domi-
na, caussae pro te, Venus, dicendae, adiutri-
cem preces meae aduocant. Cuicumque enim
operi,

— colligas contentiones de ordine illius pom-
pae olim fuisse. Gesner.

γὰρ ἔργω, καὶ βραχὺ τῆς ἰδίας πειθῆς ἐπιστά-
 ξης, τελειότατόν ἐστιν, οἱ δ' ἐρωτικοὶ λόγοι
 περιττῶς σε δέονται· σὺ γὰρ αὐτῶν γνησιω-
 τάτη μήτηρ· ἴθι δὴ γυναιξὶ συνήγορος, ἡ δὴ-
 λεια· χάρισται δὲ καὶ τοῖς ἀνδράσι μένειν ἄρρε-
 σιν, ὡς ἐγεννήθησαν. ἔγωγ' ἂν εὐθύς ἐν ἀρχῇ
 τῶ λόγου, τὴν προμήτορα, καὶ πάσης γενέσεως
 πρωτόρριζον, ὣν ἀξιῶ, μάρτυρα ἐπικαλοῦμαι·
 λέγω δὲ τὴν ἱερὰν τῶν ὅλων Φύσιν, ἡ τὰ πρῶ-
 τα πηξασμένη σοιχεῖται τῷ κόσμῳ, γῆν, αἴρα,
 πῦρ, ὕδωρ, τῇ πρὸς ἀλλήλα τέτων ἐπιεράσει
 πᾶν ἐξωογόνησεν ἔμψυχον. ἐπισαμένη δ' ὅτι
 θνητῆς ἐσμεν ὕλης δημιούργημα, καὶ βραχὺς χρό-
 νος

operi, vel paruum quiddam tuae suadetae, ad-
 sperferis, illico perfectissimum est. Amatorii au-
 tem sermones praeter caetera te indigent, tu enim
 germanissima illorum mater. Veni sane aduo-
 cata mulieribus, quae es ipsa femina. Largire
 viris, ut mares manere velint, prout nati sunt.
 Equidem in principio statim orationis primam
 matrem, primam generationis omnis radicem,
 eorum quae vera esse censeo, testem aduoco,
 sanctam illam dico universorum naturam, quae
 prima cogens et concilians mundi elementa, ter-
 ram, aëra, ignem, aquam, horum ad se inui-
 cem commissione animata omnia ad vitam gene-
 ravit. Quod vero sciret, mortalis nos materiae

νος ὁ τῶ ζῆν ἐκάσῳ καθείμαρται, τὴν ἐτέρου
 Φθορὰν ἄλλου γένεσιν ἐμήχανήσατο, καὶ τῷ
 θνήσκοντι τὸ τιτκόμενον ἀντεμάρτησεν, ἵνα
 ταῖς παρ' ἀλλήλων διαδοχαῖς εἰς τὸν αἰὶ χρόνον
 ζῶμεν. ἐπεὶ δ' ἦν ἀπορον ἐξ ἐνός τι γεννᾶσθαι,
 διπλὴν ἐν ἐκάσῳ φύσιν ἐμήχανήσατο. τοῖς μὲν
 γὰρ ἄρρεσιν ἰδίας καταβολαῖς σπερμάτων χα-
 ρισαμένη, τὸ θῆλυ δ' ὥσπερ γονῆς τι δοχεῖον
 ἀποφῆνασαι. κοινὸν ἔν ἀμφοτέρῳ γένει πόθον
 ἐγκερασαμένη, συνέζευξεν ἀλλήλοις θεσμόν ἀ-
 νάγκης ὅσιον, καταγράψασα μένειν ἐπὶ τῆς οἰ-
 κείας φύσεως ἐκάτερον, καὶ μήτε τὸ θῆλυ πα-
 ρὰ φύσιν ἀρρενῆσθαι, μήτε τὰρρεν ἀπρεπῶς
 μαλα-

opificium esse, et breue viuendi tempus fato vni-
 cuique assignatum, vt vnus interitus generatio
 alterius esset machinata est, et pro his, quae mo-
 riuntur, ea quae nascuntur admensa est, vt mu-
 tuis successionibus perpetuo tempore viuamus.
 Cum autem fieri non posset, ex vno vti quid-
 quam nasceretur, duplicem in vnoquoque ge-
 nere naturam machinata est, maribus suas semi-
 num coniectiones largita, feminam autem velut
 receptaculum geniturae constituens. Cum igitur
 communis vtrique generi desiderium admi-
 scaisset, ea sibi inuicem copulauit, sacra necessi-
 tatis lege praescripta, vt in sua vnumquodque
 natura maneat, et neque muliebri genus praeter
 naturam affectet virilia, neque indecenter virile
 molle-

μαλακίζεσθαι. διὰ τῷ αἱ σὺν γυναιξὶν ἀνδρῶν ὁμιλίαι, μέχρι δεῦρο τὸν ἀνθρώπινον βίον ἀθανάτοις διαδοχαῖς. Φυλάττουσιν· ἔδεις ἀνὴρ ἀπ' ἀνδρὸς αὐχεῖ γενέσθαι. δυοῖν δ' ὀνομάτοιν σεβασμίον· πᾶσαι τιμὰί μένουσιν, ἔξις πατρὶ μητέρα προσκυνάντων.

Κατ' ἀρχὰς μὲν ἔν' ἔθ' ἡρώϊα Φρονῶν ὁ βίος, καὶ τὴν γείτονα θεῶν σέβων ἀρετὴν, οἷς ἐνομοθέτησεν ἡ Φύσις ἐπειθ' ἀρχεῖ, καὶ κατ' ἡλικίας μέτρα γυναιξὶ ζευγνύμενοί, γενναίων πατέρες ἐγίγνοντο τέκνων. κατὰ μικρὸν δ' ὁ χρόνος ἀπ' ἐκείνης τῆς μεγέθους ἐς τὰ τῆς ἡδονῆς καταβαίνων βίραθρα, ξένας ὁδὸς καὶ παρηλαγμένους ἀπολαύ-

mollescat. Itaque virorum cum mulieribus consuetudo, ad hunc diem immortalibus humanam vitam successionibus custodit. Neque enim quisquam vir ex viro se natum gloriatur: duobusque nominibus venerabilibus honores omnes tribuuntur, *hominibus* ex aequo patri matrem etiam adorantibus.

20. Initio igitur, cum Heroicis adhuc sententiis viverent homines, et vicinam Deorum virtutem colerent, legibus a natura constitutis obtemperarunt, et pro aetatis modo coniuncti mulieribus, generosorum patres liberorum facti sunt. Paullatim vero vita ab illa magnitudine ad voluptatis barathra se demittens, novas *quasdam* vias

ἀπολαύσεων ἔτεμεν. εἴθ' ἡ πάντα τολμῶσα
 τρυφή τὴν φύσιν αὐτὴν παρηνόμησε· καὶ τις
 ἄρξ πρῶτος ἐφθαλμοῖς τὸ ἄρρεν εἶδεν ὡς θῆ-
 λυ, δυοῖν θάτερον, ἢ τυραννικῶς βιασάμενος,
 ἢ πείσας πανέργως· συνῆλθε δ' εἰς μίαν κοί-
 τιν μίᾳ φύσιν· αὐτὰς δ' ἐν ἀλλήλοις ὀρώντες
 ἔθ' ἂ δρωσιν, ἔθ' ἂ πάσχουσιν, ἡδύντο· κα-
 τὰ πετρῶν δέ, Φασιν, ἀγόνων σπείροντες, ἐ-
 λίγης ἡδονῆς ἀντικατηλλάξαντο μεγάλην ἀδοξίαν.

Τούτοις γε μὴν 12) εἰς τοσοῦτον τυραννικῆς
 βίας ἢ τόλμας προέκοψεν, ὡς μέχρι σιδήρεω τὴν
 φύσιν

et immutatas fruendi secuerunt. Deinde luxuria
 nihil non audens naturae ipsam legem violavit.
 Atque aliquis igitur primus ita marem oculis ut
 feminam intuitus, alterutrum horum, aut ty-
 rannico cum more violavit, aut callidis persua-
 sionibus induxit: intrauitque cubile unum unus
 sexus: cumque se alterum in altero quisque vide-
 ret, neque quae facerent, neque quae paterentur,
 erubescabant, atque per sterilia, quod aiunt, saxa
 feminantes, pro parua voluptate magnam permu-
 tabant infamiam.

21. Nonnullis quidem eo, usque violentiae ty-
 rannicae processit audacia, ut ferro etiam sacri-
 lego

12. Εἴποις γε μὴν] Inconcinna et absurda le-
 ctio. *Aldina* non melius τῆτοις. Legen-
 dum ἐνίοις γε μὴν; ut interpretatus sum.
Gesner.

Φύσιν ἱεροσυλήσαι· τῶν δ' ἀρρένων τὸ ἀρρεν ἐκ-
κενώσαντες, εὖρον ἡδονῆς παρέλκοντα μέτρα,
οἱ δ' αἰθλιοὶ καὶ δυσυχεῖς, ἵν' ἐπιπλέον ᾧσι παῖ-
δες, εἰς ἔτι μένυσιν ἄνδρες, ἀμφίβολον αἰνιγμα-
διπλῆς Φύσεως, ἕτ' εἰς ὃ γεγέννηνται φυλαχθέν-
τες, ἕτ' ἔχοντες ἐφ' ὃ μετέβησαν. τὸ δ' ἐννεότη-
τι παραμείναν ἄνθος εἰς γῆρας αὐτὰς μαρμαίρει
πρώτως. ἅμα γὰρ ἐν παισὶν ἀριθμῶνται, καὶ γε-
γηράκασιν, εἰδὲν ἀνδρῶν μεταύχμιον ἔχοντες· ἕ-
τως ἡμιαρὰ, καὶ παντὸς κακῆ διδάσκαλος τρυφῇ,
ἄλλην ἀπ' ἄλλης ἡδονὰς ἀνασχύοντες ἐπινοῶσα,
μέχρι τῆς εἰς ῥηθῆναι δυναμένης εὐπρεπῶς νόσος
κατ' ὥλισθεν, ἵνα μηδὲν ἀγνοῇ μέρος ἀσελγείας.

Εἰ

lego naturam violarent: mariumque exhausta vi-
rilitate, cumulum quendam voluptatis inueni-
rent. At miseri illi atque infelices, ut diutius sint
pucri, non iam manent viri, ambiguum aeni-
gma sexus duplicis, qui neque in quem nati sunt
seruauerint, neque habeant ad quem transire:
flos autem ille qui in iuuentute *aliquantum* man-
serat, in senectutem uti praematuram flaccescant,
efficit. Simul enim in pueris censentur, et con-
fenuere, nullum virorum interuallum habentes;
adeo impura illa et mali omnis magistra luxuria
voluptates impudentes aliam ex alia excogitans,
ad eum usque morbum qui neque nominari ho-
neste potest, lubrico vestigio prolapsa est, ut nul-
lam libidinis partem ignoraret.

Εἰ δ' ἐφ' ὧν ἡ πρόνοια θεσμῶν ἔταξεν ἡμᾶς,
 ἕκαστος ἴδρυτο, ταῖς μετὰ γυναικῶν. ἂν ὁμιλίαις
 ἤρκαμεθα, καὶ παντὸς ὀνείδης ὁ βίος ἐκασθάρευν.
 ὠμέλει παρὰ τοῖς ἔδεν ἐκ πονηρᾶς διαθέσεως
 παραχαράξαι δυναμένοις ζώοις, ἄχραντος ἡ τῆς
 Φύσεως νομοθεσία. Φυλάττεται. λέοντες οὐκ
 ἐπιμαίνονται λέκσιν, ἀλλ' ἡ κατὰ καιρὸν Ἀφρο-
 δίτη. πρὸς τὸ θῆλυ τὴν ὀρεξίν αὐτῶν ἐκκαλεῖται.
 ταῦρος ἀγελάρχης βεσὶν ἐπιθόρυπται, καὶ κριὸς
 ὄλην τὴν ποιμνὴν ἄρ' ἔρεος πληρεῖ σπέρματος. τί
 δὲ, ἔ. συῶν. μὲν εὐνάς μεταδιώκῃσι κἄπροι; λυ-
 καίναις δ' ἐπιμύγχονται λύκοι; καθόλα δ' εἰπεῖν,
 ἔθ' οἱ αἰρία ῥοιζῶντες ὄρνεις, ἔθ' ὅσα τὴν ὑγρὰν
 καθ' ὕδατος εἰληχε λῆξιν, ἀλλ' ἔθ' ἐπὶ γῆς τι
 ζῶον,

22. Si vero in qua nos lege constituit Proui-
 dentia, unusquisque permaneret, mulierum con-
 suetudine contenti essemus, criminis omnis vita
 esset pura. Nempe apud animalia, quae vitare
 nihil praua affectione animi possunt, nihil polluta
 naturae lex feruatur. Non furunt leones in
 sui sexus leones, sed tempestiua Venus ad femi-
 nam libidinem illorum excitat. Dux gregis tau-
 rus in vaccas salit: et aries vniuersam gregem
 masculo implet semine. Quid vero? non suum
 cubilia persequuntur apri? et lupas lupi incen-
 dunt? Vniuersim dicamus, neque qui aërias re-
 giones perstrepunt volucres, nec quaecumque
 humidam per aquas sortem sortita sunt; sed ne-
 que

ζῶον, ἀρρενος ὁμιλίας ἐπ' ὤρεσθῃ, μένει δὲ ἀκίνητα τῆς προνοίας τὰ δόγματά. ὑμεῖς δ', ὁμᾶτην ἐπὶ τῷ Φρονεῖν εὐλογέμενοι, θηρίον ὡς ἀληθῶς Φαῦλον ἄνθρωποι, τίνι καινῇ νόσῳ παρανομήσαντες, ἐπὶ τὴν κατ' ἀλλήλων ὕβριν ἡρέθισθε; τίνα τῆς ψυχῆς τυφλὴν ἀναίσθησίαν καταχέαντες, ἀμφοῖν ἡσοχήκατε, Φεύγοντες ἃ διώκειν ἔδει, καὶ διώκοντες ἃ Φ' ὦν ἔδει Φεῦγειν; καὶ κατ' ἓνα τοιαῦτα ζῆλῶν πάντων ἐλομέσιν, ἔδὲ εἰς ἔσται.

Ἀλλὰ γὰρ ἐνταῦθα τοῖς Σωκρατικοῖς καὶ ὁ θαυμαστὸς ἀναφύεται λόγος, ὅφ' οὗ παιδικαὶ μὲν ἀκοαὶ τελείων ἐνδεεῖς λογισμῶν φενακίζονται.

que in terra vllum animal masculam illam consuetudinem appetiit, sed iminota manent decreta prouidentiae. Vos vero, o frustra sapientiae nomine bene audientes, mala profecto bestia, homines, quo nouo morbo contra leges in mutuum contumeliam irritati estis? Quo caeco mentibus stupore offuso vtrinq̃ aberrastis, fugientes quae consecretari oportebat, et a quibus fugiendum erat, ea consecretantes? Ac si singulatim omnes eandem sibi rationem sequendam eligant, neque vnus paullo post superstes fuerit.

23. Verum enim vero hic etiam Socraticis praeclara illa, *si Dis placet*, nascitur oratio, qua pueriles aures, et plena ratiocinandi facultate destitutae,

ται· τὸ δ' ἤδη κατὰ Φρένησιν ἐς ἄκρον ἔχον ἐκ
 ἀνύπαχθῆναι δύναίτο. ψυχῆς γὰρ ἔρωτα πλάτ-
 τονται, καὶ τὸ τῷ σώματος εὐμορφον αἰδέμε-
 νοι φιλεῖν, ἀρετῆς καλῶσιν αὐτὰς ἐραζάς· ἐφ'
 οἷς μοι πόλλάκις καγχάζειν ἐπέρχεται. τί γὰρ
 παθόντες, ὦ σεμνοὶ Φιλόσοφοι, τὸ μὲν ἤδη
 μακρῷ χρόνῳ δεδοκός ἐαυτῷ πεῖραν ὀποῖν ἐσιν,
 ὦ πολυὰ προσήκησα καὶ γῆρας ἀρετὴν μαρτυρεῖ,
 δι' ὀλιγωρίας παρπέμπετε; πᾶς δὲ ὁ σοφὸς
 ἔρως ἐπὶ τὸ νέον ἐπτόηται, μηδέπω τῶν λογι-
 σμῶν ἐν αὐτῷ, πρὸς ἃ τραπήσονται, κρίσιν
 ἐχόντων; ἢ νόμος ἐστὶ, πᾶσιν μὲν ἀμορφίαν
 πονηρίας εἶναι κατάνηκτον, εὐθὺ δ' ὡς ἀγαθὸν
 ἐπαι-

tae, decipiuntur: quisquis ad maturitatem quan-
 dam mentis perucnerit, supplantari non iam
 possit. Animi enim quendam amorem fingunt,
 et cum pudeat illos corporis amare formam, vir-
 tutis se amatores vocant. Qua in re cachinnari
 saepe me subit. Quid enim vobis in mentem ve-
 nit, venerabiles Philosophi, quod *eam aetatem*,
 quae longo iam tempore sui experimentum dedit,
 cui aduentans canities et senectus virtutis testi-
 monium perhibet, contemtam transmittitis? sed
 sapiens omnis amor in teneram aetatem attonito
 impetu fertur, in qua iudicatum nondum est,
 quorsum se conuersura sit sententia? Vtrum lex
 est, deformitatem omnem prauitatis esse damna-
 tam, continuo tanquam bonum laudari, quid-
 quid

ἐπαινέσθαι τὸν καλόν; ἀλλὰ μοι κατὰ τὸν μέ-
γαν ἀληθείας προφήτην Ὅμηρον

— εἶδός τις ἀκιδνότερος πέλει ἀνὴρ·

Ἄλλ' ἄθεός μοι Φῆν ἔπεισι σέφει· οἱ δέ τ' ἔς
αὐτὸν

Τετπόμενοι λεύσασιν, ὁδ' ἀσφαλές ἀγο-
ρεύει

Αἰδοῖ μιλίχλῃ, μετὰ δὲ πρέπει ἀγρομένοισιν·

Ἐχόμενον δ' ἀνὰ ἄστρ, θεὸν ὡς εἰσορῶσι.

καὶ πάλιν εἶπέ τις λέγων,

— οὐκ ἄρα σοί γ' ἐπὶ εἶδει καὶ φρένας
ἦσαν.

Ἀμέλει τοῦ καλοῦ Νιρέως ὁ σοφὸς Ὀδυσσεὺς
πλέον ἐπαινέται.

Πῶς

quid pulchrum est? Verum enim vero secundum
magnum veritatis interpretem Homerum

alius pulchro minus enitet ore,

At formam eloquio Deus ornat, eumque ruen-
tur

Laeti omnes: suavi intrepidus commixta pu-
dore

Dum fatur, medioque in coetu praestat honore.

Perque urbem adspiciunt gradientem numinis
instar.

Et rursus alio loco,

At tibi formoso sub corpore non habitat mens.

Videlicet pulchro Nireo sapiens Vlysses magis lau-
datur.

24. Quo

Πῶς οὖν Φρονήσεως μὲν, ἢ δικαιοσύνης, τῶν
 τε λοιπῶν ἀρετῶν, αἱ τελείοις ἀνδράσι σύγκλη-
 ρον εἰλήχασι τάξιν, εἰς ἑρως ἐντρέχει, τὸ δ'
 ἐν πασι κάλλος ὀξύτατας ὀρμας παθῶν ἐγεί-
 ρει; πάνυ γὰρ ἐρᾶν ἔδει Φαίδρε δια Λυσίαν, ὦ
 Πλάτων, ἐν πρᾶδωκεν; ἢ τὴν ἀρετὴν Φιλεῖν
 Ἀλκιβιάδης εἰκὸς ἦν, διότι ἠκρωτηρίαζε τὰ θεῶν
 ἐγάλματα, καὶ τὴν ἐν Ἐλευσίνι τελετὴν αἱ πα-
 ρὰ πότον ἐξορχέοντο Φωναί; τίς ἐρασῆς ὁμο-
 λογεῖ γενέσθαι, προδιδομένων Ἀθηνῶν, καὶ
 Δεικελείας ἐπιτειχιζομένης, καὶ βία τυραννίδα
 βλέποντος; ἀλλ' ἄχρι μὲν εἰδέπω κατὰ τὸν ἱε-
 ρὸν Πλάτωνα πώγωνος ἐμπίπλατο, πᾶσιν ἐπέ-
 ρατος

24. Quomodo igitur prudentiae quidem aut
 iustitiae, reliquarumque virtutum, quae forte qua-
 dam maturae aetatis viris adiunctae sunt, amor
 non conuenit; sed ea quae in pueris est pulchri-
 tudo acutissimos perturbationum impetus excitat?
 Omnino enim amare oportebat Phaedrum propter
 Lysiam, o Plato, quem prodidit; aut virtutem
 amare Alcibiadis conueniebat, propterea quod
 Deorum statuas truncauit, et quod Eleusinia my-
 steria voces inter comissionem fusae propalarunt.
 Quis amatorem se profitetur, cum produntur
 Athenae, cum munitur Decelia, cum vita spe-
 ctat ad tyrannidem? Sed quamdiu nondum, ut
 diuinus Plato ait, barba erat oppletus amabilis
 erat

ρατος ἦν. μεταβάς δ' ἀπὸ τῆ παιδὸς εἰς τὸν ἄνδρα, καθ' ἣν ἡλικίαν ἢ τέως ἀτελὴς Φρόνησις ὁλόκληρον εἶχε τὸν λογισμόν, ὑπὸ πάντων ἐμισθεῖτο. τί δὴ; πάθεσιν αἰσχροῖς ὀνομάτων ἐπιγράφοντες αἰδῶ, ψυχῆς ἀρετὴν λέγουσι τὴν τῆ σῶματος εὐπρέπειαν οἱ Φιλόνεοι. μᾶλλον ἢ Φιλόσοφοι. καὶ ταῦτα μὲν ἡμῖν ὑπὲρ τῆ μὴ δοκεῖν ἐπισήμων ἀνδρῶν Φιλαπεχθημένως μνημονεύειν, ἐπὶ τοσῷτον εἰρήσθω.

Μικρὰ δ' ἀπὸ τῆς ἄγαν σπαδῆς ἐπὶ τὴν ὑμετέρην, ὦ Καλλιμαρτίδα, καταβάς ἡδονὴν, ἐπιδείξω παιδικῆς χερίσεως πολὺ τὴν γυναικείαν ὑμείνω. καὶ τό γε πρῶτον ἐγὼ πᾶσαν ἀπόλαυσιν

erat omnibus: cum vero e puero transiisset in virum, qui aetate imperfecta adhuc prudentia plenam adsecuta rationem est, odio erat omnibus. Quid ergo? Turpibus animi affectionibus nomina verecunda tribuentes, virtutem appellant corporis decorem, adolescentiae magis amatores, quam sapientiae. Et haec quidem, ne insignium virorum infesto animo videamur meminisse, huc usque dicta sunt.

25. Paullum vero a nimio illo studio (*quo feruntur in adolescentulos sic dicti philosophi*) ad vestram illam, Callicratides, voluptatem delatus, ostendam, consuetudine puerorum praestantiorum longe esse muliebrem. Ac primum quidem

Luc. Op. T. V.

F

volupta-

σιν ἡγῶμαι τερπνοτέραν εἶναι τὴν χρονιωτέραν. ὀξεία γὰρ ἡδονὴ παραπτῶσα Φθάνει, πρὶν ἢ γνωσθῆναι πεπαυμένη· τὸ δ' εὐφραΐνον, ἐν τῷ παρέλκοντι κρεῖττον, ὡς εἶθε καὶ βίε μακρὰς προθεσμίας ἢ μικρολόγος ἡμῖν ἐπέκλωσε μοῖρα, καὶ τὸ πᾶν ἦν διηνεκὴς ὑγίεια, μηδεμιᾶς λύπης τὴν διάνοιαν ἐκνεμομένης. ἐρετὴν γὰρ ἂν καὶ πανήγυριν τὸν ὅλον χρόνον ἡγομεν. ἀλλ' ἐπεὶ τῶν μειζόνων ἀγαθῶν ὁ βάσκανος δαίμων ἐνεμέσησεν, ἐν γε τοῖς παρῆσιν ἤδιστα τὰ παρέλκοντα. γυνὴ μὲν ἔν ἀπὸ παρθένῃς μέχρις ἡλικίας μέσης, πρὶν ἢ τελέως τὴν ἐσχάτην ῥυτίδα τοῦ γήρεως

voluptatis quemcunque fructum delectabiliorem arbitror, quo sit longior. Praeteruolans enim celeris voluptas prius quam cognoscatur definit. Quidquid autem oblectat, eo ipso quod protrahitur, melius est. Itaque optabile erat, ut etiam vitae longiorem diem sordida nobis Parca destinauisset, atque vniuersum illud spatium nobis esset perpetua sanitas, dolore nullo mentem depascente. Festum enim diem et celebritatem totum illud tempus transigeremus. Sed quandoquidem maiora nobis bona inuida fortuna negavit; in praesentibus certe suauissima, quae longissime durant. Mulier quidem igitur a virginitate inde ad mediam usque aetatem, ante quam omnino extrema senectutis ruga incurset, res est

γῆρως ἐπιδραμεῖν, εὐχάκαλον ἀνδράσιν οὐμίλημα,
καὶν παρέλθῃ τὰ τῆς ὥρας, ὅμως ἡ ἐμπειρία
ἔχει τι λέξαι τῶν νέων σόφωτερον.

Εἰ δ' εἴκοσιν ἐτῶν ἀποπειρώῃ παῖδ' ἄ τις, αὐ-
τὸς ἔμοι γε δοκεῖ πασχητιᾶν, ἀμφίβολον Ἀ-
Φροδίτην μεταδιώκων· σκληροὶ γὰρ οἱ τῶν με-
λῶν ἀπανδρωθέντες ὄγκοι, καὶ τραχὺ μὲν ἀντί-
τ' ἅλα μαλακῆ πικασθὲν ἰσλοῖς τὸ γένειον·
οἱ δ' εὐφυεῖς μηροὶ θριξὶν ὥσπερ εἰ ῥυπῶντες.
ἂδ' ἐς τέτων ἀφανέζεσθαι, τοῖς πεπειραμένοι
ὑμῖν εἰδέναι παρήμι. γυναικὶ δὲ αἰεὶ πάσῃ ἢ τ' ἔ-
χρῶματος ἐπισίλβει χάρις, καὶ δαψιλῆς μὲν
ἀπὸ τῶν βοσρύχων τῆς κεφαλῆς ἑλικες, ὑακίν-
θοις

est amplexu et consuetudine viri dignissima. Et
licet illa formæ maturitas præterierit; tamen ex-
perientia illius habet, quod dicat sapientius ado-
lescentulis.

26. At si quis viginti annorum adolescentulum
aggrediatur, ipse pathicus esse mihi videatur,
qui ambiguum adeo sectetur Venerem. Dura et-
enim membrorum in his qui viri facti sunt robo-
ra, et asperum pro molli quondam mentum, quod
prima barba densavit, et femora illa bene nata
pilis velut sordescunt. Quæ hisce magis latent,
vos qui experti estis, scire patior. In muliere
autem semper omni coloris relucet gratia, et den-
sæ de cincinnis capitis spiræ, hyacinthorum et

θοις τὸ καλὸν ἀνθ᾽ ἑσὶν ὅμοια πορφύροντες· οἱ μὲν, ἐπινώτῳ κέχυνται, μεταφρένων κόσμος, οἱ δὲ παρ' ὦτα καὶ κροτάφες, πολὺ τῶν ἐν λειμῶνι ἐλότεροι σελίνων· τὸ δ' ἄλλο σῶμα, μηδ' ἀκαρῇ τριχὸς αὐτᾶς ὑποφυομένης, ἡλέκτρα, Φασὶν, ἢ Σιδωνίας ὑέλου διαφεγγέζερον ἀπαγράφει.

Τί δ' ἐχὶ τῶν ἡδονῶν καὶ τὰς ἀντιπαθεῖς μεταδιωκτέον, ἐπειδὴν ἐξίσχ τρεῖς διατιθεῖσιν οἱ πάσχοντες εὐφραίνωνται; σχεδὸν γὰρ ἔ κατὰ ταυτὰ τοῖς ἀλόγοις ζώοις τὰς μονήρεις διατριβάς ἀσμενίζομεν, ἀλλὰ πῶς φιλεταίρῳ κοινωνία συζυγέστες, ἡδίω τὰ τε ἀγαθὰ σὺν ἀλλήλοις ἡγάμεθα, καὶ τὰ δυσχερῇ καφότερα μετ' ἀλλήλων.

purpureae instar pulchram florent, partim per tergum fusae scapularum decus, partim circa aures ac tempora, pratenibus apiis multo laetiores. Reliquum vero corpus, ne minimo quidem illis succrescente pilo, electro, quod aiunt, vel Sotnio v tro refulget lucidius.

27. Quidni vero in voluptatum genere eas praefertim persequamur, quae sunt mutuae? ubi aequaliter, qui inferunt amorem, et qui excipiunt, oblectantur. Fere enim non eo modo, quo animalia rationis expertia, solitariam vitam amamus; sed sociali quadam communione coniuncti, cum suaviora putamus bona, quae communiter habemus, tum mala leuiora. Vnde mensa communis

λων. ὅθεν εὐρέθη τράπεζα κοινή· καὶ Φιλίας
 μεσίτιν τράπεζαν παραθέμενοι, γαστρὶ τὴν ὀφει-
 λομένην ἀπομετρᾶμεν ἀπ' ἐλαυσιν, ἔ' μόνον τὸν
 Θάσιον, εἰ τύχοι, πίνοντες οἶνον, ἔδ' ἐ κατ'
 αὐτὰς τῶν πολυτελῶν πιμπλάμενοι σιτίων, ἀλ-
 λὰ δοκεῖ τερπνὸν ἐκάσῳ τὸ μετ' ἄλλῃ, καὶ τὰς
 ἡδονὰς κοινωσάμενοι μᾶλλον εὐφρανόμεθα. αἱ
 μὲν ἔν γυναικεῖσι σύνοδοι, τῆς ἀπολαύσεως ἀν-
 τίδοσιν ὁμοίαν ἔχουσιν· ἀλλήλας γὰρ ἐξίσχ δια-
 θέντες, ἡδέως ἀπηλλάγησαν· εἰ γὰρ μὴ δικασῇ
 Τειρεσίᾳ προσεκτέον, ὅτι ἡ θήλεια τέρψις ὅλη
 μοῖρα πλεονεκτεῖ τὴν ἀρρενα. καλὸν δ' οἶμαι,
 μὴ Φιλαύτως ἀπολαύσαι θελήσαντας, ὅπως
 ἰδίᾳ

munis inuenta est, et parariam amicitiae mensam
 apponentes, debitam ventri voluptatem admeti-
 mur, non soli Thasium, ut hoc utar, vinum
 bibentes, neque priuatim singuli pretiosis nos
 cibis implentes: sed iucundum unicuique vide-
 tur, quo fruitur cum alio, et communicatis vo-
 luptatibus magis delectamur. Congressus autem
 cum mulieribus, mutuum quendam voluptatis
 fructum habent: cum enim aequaliter se inui-
 cem afficiant, delectati ambo abeunt, nisi forte
 Tiresias iudex audiendus est, feminae volupta-
 tem altero tanto maiorem esse virili *pronuntians*.
 Honestum autem puto, homines non prae amo-
 re sui nimio, frui cum volunt, hoc spectare, ut

ἰδίᾳ τι χρηστὸν ἀπαίссοντα, σκοπεῖν ὅλην παρὰ
 τε λαμβάνοντας ἡδονήν, ἀλλ' ἐκείνο μερισμαμέ-
 νες, ἔ τυχάνουσιν, ἀντιπαρσχέειν ὁμοίᾳ· τῷ-
 το δ' ἐκ αὐτῶν ἐπὶ παίδων εἴποι τις, ἔχ' ἔτω μέ-
 μηνεν. ἀλλ' ὁ μὲν διαθείς, ἡ νομίζει πρὸς ταῦ-
 τα, τὴν ἡδονὴν ἐξαίρετον λαβὼν, ἀπέσχετο·
 τῷ δὲ ὑβρισμένῳ, κατ' ἀρχὰς μὲν ὀδύναι, καὶ
 δάκρυα, μικρὸν δὲ ὑπὸ χρόνου τῆς ἀλγηδόνος
 χαλασάσης, πλέον, ὥς Φασιν, ἔδεν αὖ ἐχλή-
 σειας, ἡδονὴ δ' ἔδ' ἡτίσεν. εἰ δὲ δεῖ τι καὶ
 περιεργότερον εἰπεῖν (δεῖ δὲ ἐν Ἀφροδίτῃς τε-
 μένει) γυναικὶ μὲν, ὧ Καλλικρατίδᾳ, καὶ παι-
 δικιώτερον χρώμενον ἔξεσιν εὐφρανθῆναι, δι-
 πλασίας ἀπολαύσεως ὁδοὺς ἀνοίξαντα, τὸ δ'
 ἄρ' ἔρεν

ipsi pro se bonum quiddam auferant, totam ex
 aliquo voluptatem capientes; sed ut partientes
 quod consequuntur, vicissim praebeant similia.
 Hoc autem in pueris *ita se habere* non dixerit quis-
 quam: non ita insanierit. Verum amator qui-
 dem, prout de his existimat, eximia voluptate
 percepta abit: at passio contumeliam ab initio qui-
 dem dolores et lacrumae; remittentibus autem
 paululum ipso tempore doloribus, nihil amplius,
 aiunt, molestus fueris, voluptas autem nec tan-
 tilla. Si quid vero curiosius dicendum, dicen-
 dum autem in luco Veneris, muliere quidem,
 Callicratides, etiam puerilem in morem utenti
 oblectari licet, duplici fructus via aperta: sed
 femi-

ἄρρεν οὐδενὶ τρόπῳ χαρίζεται θήλειαν ἀπο-
λαυσιν.

Ὡς εἰ μὲν καὶ ὑμῖν ἀρέσκειν δύναται, πρὸς
ἀλλήλους δὲ ἡμεῖς ἀποτειχισώμεθα. εἰ δὲ τοῖς
ἄρρεσιν εὐπρεπῆς αἰ μετα ἀρρένων ὁμιλία, πρὸς
τὸ λοιπὸν ἐράτωσαν ἀλλήλων καὶ γυναῖκες. ἄγε
νῦν, ὦ νεώτερες χρόνε, καὶ τῶν ξένων ἡδονῶν το-
μοθέτα, καινὰς ὁδὸς ἀρρένος τρυφῆς ἐπινοήσας
χάρισαί τὴν ἴσῃν ἐξουσίαν καὶ γυναιξίν· ἀλλήλαις
ὁμιλησάτωσαν, ὡς ἄνδρες· ἀσελγῶν δὲ ὀργάνων
ὑποσυγώσασθαι τέχνασμα, ἀσπόρων τεράσιον
αἰνιγμα, κοιμάσθωσαν γυνὴ μετὰ γυναικὸς, ὡς
ἀνὴρ· τὸ δὲ εἰς ἀκοὴν σπανίως ἦκον ὄνομα. (αἰ-
σχύ-

femineum fructum nullo modo mas praebere
potest.

28. Itaque si vobis etiam, *puerorum amatoribus*, placere potest *mulier*; a nobis inuicem, qua-
si interiecto pariete, abstineamus. Si vero decet
vivos cum viris consuetudo, in posterum etiam
ament se inuicem mulieres. Age iam, nouum
saeculum, et peregrinarum voluptatum legisla-
tor, cum nouas virilis libidinis vias excogitaue-
ris, aequam potestatem feminis etiam indulge:
secum inuicem, vt viri, coeant: lasciuorumque
instrumentorum commenta substringentes, por-
tentosum steriliū aenigma, cum muliere mulier,
vt vir cum viro cubent: illudque ad aures raro

σχύνομαι καὶ λέγειν) τῆς τριβακῆς ἀσελγείας, ἀναιδὴν πομπευέτω. πᾶσα δ' ἡμῶν ἡ γυναικωνίτις ἔσω Φιλαινίς, ἀνδρογύνες ἔρωτας ἀσχημονῆσα. καὶ πόσω κρεῖττον εἰς ἄρρενα τρυφὴν βιάζεσθαι γυναῖκα, ἢ τὸ γενναῖον ἀνδρῶν εἰς γυναῖκα θηλύνεσθαι;

Τοιαῦτα συντόνως μεταξὺ παθαινόμενος ὁ Χαριμλῆς ἐπαύσατο, δεινόν τι καὶ θηριῶδες ἐν τοῖς ὄμμασιν ὑποβλέπων. ἔωκει δέ μοι καὶ καθαρσίῳ χρῆσθαι πρὸς τοὺς παιδικοὺς ἔρωτας. ἐγὼ δὲ ἡσυχῇ μειδιάσας, καὶ πρὸς τὸν Ἀθηναῖον ἡρέμα τῷ ὀφθαλμῷ παραβαλὼν, Παιδιάς, ἔφην, καὶ γέλωτος, ὦ Καλλικρατίδα, δικαστῆς κατε-
δεῖσθαι

perueniens nomen, pudet etiam dicere† tribadicae obscenitatis, sublato pudore triumphet: gynaecum omne nostrum est Philaenis, feminares amores contra decus vsurpans. Et quanto melius, feminam in luxuriam irrumperem masculinam, quam, quod in viris generosum est, in mulierem effeminari?

29. Talia contentius, et tanquam qui mouere vellet animos, cum dixisset Charicles, conticuit, vehemens quiddam et ferinum oculis cernens. Videbatur autem mihi piammentis quibusdam contra masculos amores vti. Ego vero placide subridens coniectis in Atheniensem oculis *Ludi*, inquam, et *risus*, *Callicratide*, me sedere ratus *arbitrum*,

δεῖσθαι προσδοκήσας, καὶ οἷδ' ὅπως ὑπὸ τῆς
 Χαρικλέας δεινότητος ἐπὶ σπινθαιότερον ἡγμαι.
 σχεδὸν γὰρ ὡς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ περὶ Φόνος καὶ
 πυρκαϊῶς, ἢ, νῆ Δία, Φαρμάκων, ἀγωνιζόμε-
 νος, ὑπερφυῶς ἐπαθήνατο. καιρὸς δ' οὗτος,
 εἴ ποτε καὶ πρότερον, ἀπαιτεῖν σε τὰς Ἀθήνας.
 Περικλέας δὲ πειθῶ, καὶ τῶν δέκα ῥητόρων τὰς
 Μακεδόσιν ἀνθ' ὧπλισμένας γλώσσας, ἐνὶ τῷ
 σῷ λόγῳ διατρέψαι, μιᾶς τῶν ἐν Πνυκί δημη-
 γοριῶν ἀναμνησθέντι.

Μικρὸν ἔν ἐπισχὼν ὁ Καλλικρατίδας (ἐφίκει
 δὲ ἀπὸ τῆ προσώπῃ μοι τεκμαριζομένῳ, καὶ λίαν
 ἀγωνίας μεσὸς εἶναι) λόγων ἀμοιβαίων ἐνάρχε-
 ται. Εἰ γυναῖξιν ἐκκλησίᾳ, καὶ διμαστήρια, καὶ
 πολί-

*bitrum, nescio quomodo a Chariclis vehementia ad
 seriam curam traductus sum. Fere enim ut in Mar-
 tino Colle de caede, aut incendiario crimine, aut
 veneficio, Medius fidius, decertans, ultra modum
 commotus est. Nunc igitur, si usquam alias, tem-
 pus est reposcere te Athenas tuas; Pericleamque
 suadam, et oratorum decem armatas aduersus Ma-
 cedoniam linguas, in una hac tua versari oratione,
 teque concionis in Pnyce unius iam esse memorem.*

30. Parum igitur cum sustinuisset se Callicra-
 tides (videbatur autem, quantum ex vultu lice-
 bat colligere, plenus et ipse certaminis esse) ora-
 tionem contrariam exorsus est; Si concio mulie-
 ribus,

πολιτικῶν πραγμάτων ἦν μετὰ σία, στρατηγὸς
 αὖν, ἡ προσάτης ἐκχειροτόνησο, καὶ σε χαλκῶν
 ἀνδριάντων ἐν ταῖς ἀγοραῖς, ὦ Χαρίκλεις, ἐτί-
 μων. σπᾶδὸν γὰρ ἔδδ' αὐτὰ περὶ αὐτῶν, ὁπό-
 σοι πρὸς ἑν κατὰ σοφίαν ἐδόκην, εἴ τις αὐ-
 ταῖς τὴν τῷ λέγειν ἐξουσίαν ἐφῆκεν, ἔτω μετὰ
 σπᾶδῆς αὖν εἶπον. ἔχ' ἡ Σπαρτιάταις ἀνθρωπι-
 σμένη Τελσσίλλα, δι' ἣν ἐν Ἀργεὶ θεὸς ἀριθ-
 μεῖται γυναικῶν Ἀρης· ἔχ' τὸ μελιχρὲν αὐχην-
 μα Λεσβίων Σαπφῶ, καὶ ἡ τῆς Πυθαγορείου
 σοφίας θυγάτηρ Θεανώ· τάχα δ' οὐδὲ Περι-
 κλῆς οὕτως αὖν Ἀσπασία συνήγορήσεν. ἀλλ'
 ἐπειδήπερ εὐπρεπὲς ἄρρενας ὑπὲρ θηλειῶν λέ-
 γειν, εἴπωμεν καὶ ἄνδρες ὑπὲρ ἀνδρῶν. σὺ δὲ
 ἴλεως

ribus, et tribunalia, et ciuiliū rerum esset com-
 munio, Imperator tu quidem aut praetor delige-
 reris, et aeneis te per fora statuis, Charicles, ho-
 norarent. Vix enim ipsae de se, quotquot illa-
 rum praestare sapientia visae sunt, si quis illis
 dicendi potestatem permetteret, tanto studio di-
 cerent: non illa armata contra Spartanos Tele-
 filla, propter quam Argis in feminarum numi-
 nibus Mafis memoratur: non flaua illa Lesbiorum
 gloria Sappho, et filia sapientiae Pythagoreae
 Theano. Sed forte nec Pericles ita Aspasiae caus-
 sam egit. Verum enimuero quandoquidem vi-
 rum dicere pro feminis decet, pro viris etiam
 dica-

ἴλεως Ἀφροδίτῃ γενοῦ, καὶ γὰρ ἡμεῖς τὸν σὸν ἔρωτα τιμῶμεν.

Ἐγὼ μὲν ἔν ἐνόμιζον ἄχρι παιδιᾶς ἰλαρὰν τὴν ἔριν ἡμῶν προκόψαι· ἐπεὶ δὲ οἱ παρὰ τὰττε λόγοι καὶ Φιλοσοφεῖν ὑπὲρ γυναικῶν ἐπενόηθησαν, ἀσμένως τὴν ἀφορμὴν ἤρπακα. μόνος γὰρ ὁ ἄρ-
 ῆν ἔρως κοινὸν ἀρετῆς καὶ ἡδονῆς ἐστὶν ἔργον. εὐξαίμην γὰρ ἂν, εἴπερ ἦν ἐν δυνατῷ, τὴν ἐπὶ ἡ-
 κοὸν ποτε τῶν Σωκρατικῶν λόγων πλατάνισον, Ἀκαδημίας καὶ Λυκείου δένδρον εὐτυχέσερον, ἐγ-
 γὺς ἡμῶν ἐξάναι, πεφυκῆσαν ἐνθ' ἡ Φαίδρα προσ-
 ἀνάκλησις ἦν, ὥσπερ ὁ ἱερὸς εἶπεν ἀνὴρ, πλεί-
 σων ἀψάμενος Χαρίτων. αὐτὴ τὰχα ἂν ὥσπερ
 ἡ ἐν Δωδώνῃ Φηγὸς ἐκ τῶν ὀροδάμνων ἱεράν
 ἀπορ-

dicamus viri. At tu propitia, Venus, esto. Nam tuum nos quoque Amorem colimus.

31. Equidem putabam intra ludum hilarem contentionem nostram processisse: quando vero istius oratio philosophari etiam pro mulieribus instituit, lubens eam occasionem arripui. Solus enim amor masculus commune virtutis atque voluptatis opus est. Optauerim enim, si quidem fieri posset, arbitram aliquando Socraticorum sermonum platanum, Academia pariter et Lyceo arborem feliciorē, prope nos stare enatam, ubi acclinabat se Phaedrus, ut sanctus vir dixit, qui multas eo loco dicendi veneres assecutus est. Ipsa forte velut illa Dodonae fagus, sacram erumpens de

ἀπερρήξασα Φωνήν, τὰς παιδικὰς εὐφήμησεν
ἔρωτας, ἔτι τῷ καλῷ μεμνημένη Φαίδρα. πλὴν
ἐπεὶ τῷτ' ἀμήχανον·

— ἢ γὰρ πολλὰ μεταξὺ

Οὐρεὰ τε σκιοέοντα, θάλασσά τε ἠχήεσσα,
ξένοι τε ἐπ' ἀλλοτρίας γῆς ἀπειλείμεθα, καὶ
πλεονέκτημα Χαρικλέες ἐσὶν ἢ Κνίδος· ὅμως
τᾷληθές ἔ' προδύομεν, εἴζαντες ὅκνη.

Μόνον ἡμῖν σὺ, δᾶμιον ἔρανε, κορείως πα-
ράσηθι, Φιλίας εὐγνώμων ἱεροφάντα μυστηρίων
ἔρωτος, ἔ' κακὸν νήπιον, ὅποῖα ζωγράφων παί-
ζουσι χεῖρες, ἀλλ' ὃν ἡ πρωτόσπορος ἐγέννησεν
ἀρχή, τέλειον εὐθὺ τέχθέντα. σὺ γὰρ ἐξ ἀ-
φανῶς καὶ κεχυμένης ἀμορφίας τὸ πᾶν ἐμόρφω-
σας.

de ramis vocem, pueriles amores formosi Phaedri
adhuc recordata probauerit. Verum cum fieri
hoc nullo modo possit,

multa enim nimis intercedunt,

Montes umbrosi, resonanti murmure pontus;
cum peregrini in aliena terra relictī simus, et
praerogatiue Chariclis sit Cnidus: tamen verum
non prodemus, concedentes ignauiae.

32. Modo tu nobis, caelestis geni, opportune
ades, amicitiae cognitor, arcanorum reuelator
Amor, non infans vilis, qualem pictorum ludunt
manus, sed quem seminandi princeps origo ge-
nuit ab ipsa statim natiuitate perfectum. Tu
enim ex obscura et profusa informitate vniuersum
hoc

τας. ὥσπερ ἔν' ὅλῳ κόσμῳ τάφον τινὰ κοινὸν
ἀφελὼν τὸ περικείμενον χάος, ἐκείνο μὲν ἐς
ἐσχάτῃ ταρτάρῳ μυχὰς ἐφυγάδευσας, ἔνθα
ὡς ἀληθῶς

— σιδήρεαι τε πύλαι, καὶ χάλκεος ἔδξ,
ὅπως ὑπ' ἀρρήκτῃ δεθὲν Φρενᾶς, τῆς ἔμπαλιν
ὁῦ' εἰργηται· λαμπρῷ δὲ Φωτὶ τὴν ἀμαυρὰν
νύκτα πετάσας, παντὸς ἀψύχῃ τε, καὶ ψυχὴν
ἔχοντος ἐγένε' ἡμιεργός· ἐξαίρετον δὲ ἐγνερά-
σας ἐμόνοϊαν ἀνθρώποις τὰ σεμνὰ Φιλίας πά-
θη συνῆψας, ἵν' ἐξ ἀνάγκῃ καὶ ἀπαλῆς ἔτι ψυ-
χῆς ἡ εὐνοία συνεκτρεφομένη, πρὸς τὸ τέλειον
ἀνδρῶται.

Γάμοι

hoc formasti. Igitur velut commune quoddam
vniuersi mundi sepulcrum auferens, circumfufum
illi chaos, hoc quidem in vltimi recessus tartari
fugasti, vbi vere

*Sunt portae ex ferro, sunt duri liminis aera,
vti perrumpenda nunquam custodia vinctum a
reditu arceatur: ac splendida luce obscuram no-
ctem explicans, inanimatorum omnium anima-
torumque factus es opifex: eximie autem homi-
nibus concordia affundenda honestas amicitiae
affectiones coniunxisti, vt ex innocenti et molli
adhuc anima simul enutrita beneuolentia ad viri-
lem maturitatem perueniat.*

33. Nu-

Γάμοι μὲν γὰρ διαδοχῆς ἀναγκαίης εὐρηνται
 Φάρμακα. μόνος δὲ ὁ ἄρρην ἔρως, Φιλοσόφῃ
 καλὸν ἐστὶ ψυχῆς ἐπίταγμα. πᾶσι δὲ τοῖς ἐν
 τῷ περιόντῳ εἰς εὐπρέπειαν ἡσκημένοις, ἔπε-
 ται τιμὴ πλείων, ἢ ὅσα τῆς παραυτίκῃ χρεῖας
 ἐπιδεῖται· καὶ πάντα τῷ ἀναγκαίῳ τὸ καλὸν
 κρεῖττον. ἄχρι μὲν ἔν ὁ βίος ἀμαθῆς ἦν, ἐδέ-
 πω τῆς κατ' ἡμέραν πείρας πρὸς τὸ βέλτιον εὐ-
 σχολῶν, ἀγαπητῶς ἐπ' αὐτὰ τὰ ἀναγκαῖα συν-
 ἐσέλλετο· τῆς δὲ ἀγαθῆς διαίτης ἐπείγων ὁ χρό-
 νος, καὶ παρέσχεεν εὐρεσιν· ἐπειδὴ δὲ αἱ μὲν ἐ-
 σπευσμέναι χρεῖαι πέρας εἶχον, οἱ δὲ τῶν ἐπι-
 γιγνομένων αἰεὶ λογισμοὶ τῆς ἀνάγκης ἀφεθέν-
 τες

33. Nuptiae enim, ut necessariae successionis
 remedia, inuentae sunt: solus amor masculus
 honestum philosophae mentis imperium est. Quae-
 cumque autem praeter necessitatem decoris causa
 exercentur, ea maior consequitur honor, quam
 quibus usus quaedam indigentia adiecta est: et
 omnino pulchra necessariis sunt praestantiora. Do-
 nec ergo imperiti erant homines, necdum satis
 otii ad quotidiana meliorum experimenta habe-
 rent, contenti praesentibus intra ipsa se necessaria
 continebant; vrgensque tempus bonae viuendi
 rationis inueniendae opportunitatem non praebe-
 bat. Postquam vero vrgentes illae indigentiae
 finem habuere; posterorumque ingenia, necessi-
 tate

τες ἠυκαίρην, ἐπινοεῖν τι τῶν κρηττόνων ἐκ
 τέττε κατ' ὀλίγον ἐπισήμια συνηύζοντο. τῷτο
 δ' ἡμῖν ἀπὸ τῶν ἐντελεσεύρων τεχνῶν ἕνεσιν εἰ-
 κάζειν. αὐτίκα πρῶτοί τινες ἄνθρωποι γενόμε-
 νοι, τῷ καθ' ἡμέραν λιμῷ Φάρμακον ἐζήτουν,
 εἰθ' ἀλισκόμενοι τῇ πρὸς τὸ παρὸν ἐνδείᾳ, τῆς
 ἀπορίας ἐκ ἐώσης ἐλέσθαι τὸ βέλτιον, τὴν εἰ-
 κλίαν πόαν ἐσιτῶντο, καὶ μαλθακὰς ῥίζας ὀρύτ-
 τοντες, καὶ τὰ πλεῖστα δρυὸς καρπὸν ἐσθίοντες.
 ἀλλ' ἡ μὲν ἀλόγοις ζώοις μετὰ χρόνον ἐρρίφη,
 σπόρον δὲ πυρρὴ καὶ κριθῆς εἶδον αἱ γεωργῶν ἐπι-
 μέλεια, εὐρέσασα κατ' ἔτος ἐκνεάζοντα· καὶ εἰδὲ
 μανεῖς ἂν εἴποι τις, ὅτι δρυὶς σάχυος ἀμείνων.

Τί

tate soluta, otii satis nata sunt melioribus inue-
 niendis; ex ea re paullatim artes enatae sunt.
 Hōc nobis de villioribus illis licet coniicere. Vix
 nati erant primi quidam homines, cum quoti-
 dianae famis remedium quaesiuere: tum depre-
 hensi a praesente inopia, cum indigentia, quod
 melius esset, eligendi facultatem non concederet,
 fortuita herba vescebantur, cum et molles radices
 effoderent, et quercus plerumque fructum ede-
 rent: sed haec quidem post tempus aliquod mutis
 animantibus abiecta sunt: sed tritici sementem at-
 que hordei videbant agricolarum curae, quam
 inuenerant, quotannis instaurari. Nec adeo in-
 saniat quisquam, qui spica meliorem dicat quer-
 cum.

34. Quid

Τί δ' ἐκ ἐν ἀρχῇ μὲν εὐθὺ τῷ βίῃ, σκέπης
 δεηθέντες ἄνθρωποι, νάκη, θηρία δείραντες
 ἡμφιέσχοντο; καὶ σπῆλυγγας ὄρεων, κρύας κα-
 ταδύσεις ἐπειέσσαν, ἢ παλαιῶν ῥιζῶν (13), ἢ
 φυτῶν αὖα κοιλώματα; τὴν δὲ ἀπὸ τῶν μί-
 μῃσιν,

34. Quid vero? nonne principio statim vitae,
 indigentes tegumento homines, excoriorum
 pellibus animalium inducebantur? et montium
 speluncas perfugia frigoris excogitabant, aut rur-
 sus radicum plantarumque *asseruandarum* fccas
 cauernas? Verum *coeptam* ab his imitationem,
 trans-

13. Ἡ πάλαι ριζῶν] Suspicio legendum ἢ πάλιν, ut disiunctioni modo seruiat. Non semper *iterationem* aut *reciprocum* quiddam significari hac particula, sed connexioni s. disiunctioni potius seruire apparet, V. G. ex Themistoclis ad Artaxerxen epistola apud Thucyd. I, 137. ἐπειδὴ ἐν τῷ ἀσφαλεῖ μὲν ἐμοί, ἐκείνῳ δὲ ἐν ἐπικινδύνῳ πάλιν ἡ ἀποκομιδὴ ἐγίγνετο. Sic Latini *contra* adhibent et *rursus*. Sic Noster paullo post c. 35. extr. ἀλλὰ τὰ μὲν παλαιὰ — ἃ δὲ αὐθις — ὁ βίος ἐξεῦρεν. *Gesner*. Etsi scio αἱ πάλαι ρίζαι aequae Graecum esse atque παλαιαί, tamen obsecundavi *Solano* (παλαιῶν volenti) quia sensus aduerbii foret alius, et hic ineptus; nam οἱ πάλαι sunt quidem antiqui; sed ii, qui non amplius sunt. Iam non intelligendae radices quae olim fuere, nunc non sunt amplius, sed *inuesteratae* et *robustae*. Reitz.

μησιν, ἐπὶ τὸ κρεῖττον αἰεὶ μεταχροντες, ὕφηναν μὲν ἑαυτοῖς χλαυίδας, οἴκας δὲ ὠκίσαντο, καὶ λεληθότως αἰεὶ περὶ ταῦτα τέχνας τὸν χρόνον λαβῆσαι διδάσκαλον, ἀντὶ μὲν λιτῆς ὕφης τὸ κάλλισον ἐποίκησαν, ἀντὶ δὲ εὐτελεῶν δωματίων, ὕψηλὰ τέρεμνα, καὶ λίθων πολυτέλειαν ἐμνηχανήσαντο, καὶ γυμνὰ τοίχων ἀμορφίαν εὐανθέσι βαφαῖς χρωμάτων κατέγραψαν. πλὴν ἐκάστη γε τέτων τῶν τεχνῶν, καὶ ἐπισημῶν, ἀφῶνες ἔσα, καὶ βαθεῖαν ἐπιτεθειμένη λήθην, ὡς ἀπὸ μακρᾶς δύσεως κατὰ μικρὸν εἰς τὰς ἰδίας ἀνέτειλεν ἀκτῖνας. ἕκαστος γὰρ εὖρων τι, παρεδίδεχε τῷ μετ' αὐτόν· εἴθ' ἡ διαδοχὴ τῶν λαμβανόντων, οἷς ἑμαθεν ἤδη προσιδεῖσα, τὸ ἐνδόν ἐπλήρωσε.

Mη

transferentes semper in melius, texuere sibi laenas, domus aedificarunt, et sensim artes istarum rerum tempus magistrum natae, pro simplici textura pulchrius quiddam variegarunt; pro vili-bus casis, sublimia tecta, et saxa sumtuosa machinati sunt, et nudam parietum informitatem floridis colorum tincturis pinxere. Verum una-quaeque harum artium ac scientiarum, muta olim et profunda oblivionemersa, velut post longum occasum paulatim in suos radios exorta est. Unusquisque enim, si quid inuenisset, suo successori tradidit: tum ipsa accipientium series, addendo his, quae didicisset, quod deficiebat explevit.

Luc. Op. T. V.

G

35. Ne

Μὴ δὴ τις ἔρωτας ἀρρένων ἀπαιτείτω παρὰ τῆ παλαιᾷ χρόνῳ. γυναιξὶ γὰρ ὁμιλεῖν ἀναγκαῖον ἦν, ἵνα μὴ τελείως ἀσπερσθῇ ἡμῶν φθαρῇ τὸ γένος. αἱ δὲ παικίλαι σοφίαι, καὶ τῆς φιλοκαλῆς ταύτης ἀρετῆς ἐπιθυμίαι, μόλις ὑπὸ τῆ μηδὲν ἐὼντος ἀνίχνευτον αἰῶνος εἰς τὰ μφανές ἐμελλον ἤξειν, ἵνα τῇ θείᾳ φιλοσοφίᾳ καὶ τῷ παρδρασεῖν συνακμάσῃ. μὴ δῆτα, Χαρίκλεις, ὃ μὴ πρότερον εὔρητο, πᾶτο ἐπνοηθέν αὐθις ὡς Φαῦλον εὔθυε· μὴδ' ὅτι τῶν παιδικῶν ἐρώτων αἱ γυναικῆαι σύνοδοι πρεσβυτέραις ἐπιγρά-
 Φονται χρόναι, ἐλάττω θάτερον. ἀλλὰ τὰ μὲν παλαιὰ τῶν ἐπιτηδευμάτων ἀναγκάζει νομί-
 ζομεν.

35. Ne igitur a vetusto tempore masculos amores quisquam repetat. Cum mulieribus enim congredi necesse erat, ne plane feminis expers genus nostrum interiret. Varia autem eruditio, et virtutis huius, pulchri amore accensae, cupiditates vix ab ipso, quod nihil imperuestigatum relinquit, aevo in lucem venturae erant, ut cum diuina philosophia puerorum etiam amor adolesceret. Quare noli, Charicles, quod prius inventum non erat, postquam excogitatum est, rursus tanquam prauum sub censuram vocare, nec ideo, quod puerorum amoribus muliebres congressus antiquiora tempora inscripta habent, alteri generi detrahe. Sed vetera quidem studia
 necessaria

ζομεν· ἃ δὲ αὐτοῖς ἐνευσχολήσας τοῖς λογισμοῖς
ὁ βίος ἐπεξεῦρεν, ὡς ἐκείνων ἀμείνω τιμητέον.

Ἐμοὶ μὲν γὰρ ὀλίγα καὶ γελαῖν ἑναγχος ἐπῆει,
Χαρικλέης ἄλογα ζῶα καὶ τὴν Σκυθῶν ἐρημίαν
ἐπαινῶντος· ὀλίγα δὲ ὑπὸ τῆς ἄγαν Φιλονεικίας
καὶ μετενόει, γενόμενος Ἕλλην.· εἰδὲ γὰρ ὡς ἐν-
αντία φθηνόμενος, οἷς ἐπεχείρει λέγειν, ὑπέ-
καλμένῳ τῷ τῆς Φωνῆς τόνῳ τὸ ῥηθῆν ἐκλε-
πτεν 14), ἀλλ' ἐπικρμένη Φωνῇ λαρυγγίζων,
Οὐκ ἐρῶσι, Φησὶν, ἀλλήλων λέοντες, εἰδ' ἄρ-
κτοι;

necessaria putemus; quae autem rursus vita, ex-
cogitandi otium nata, adinuenit, ea tanquam
meliora illis honorare oportet.

36. Equidem paullo ante vix a risu mihi tem-
perabam, Charicle muta animalia et Scytharum
laudante solitudinem: parum aberat, quin prae
nimia contentione, quod Graecus esset, ipsum
poeniteret. Neque enim, ut qui contraria pro-
posito diceret, submissa voce ipsa dicta sua quasi
suffurabatur; sed sublata voce, dilatato guttore
boans, *Non amant, inquit, se inuicem leones ma-*

G 2

res,

14. [Ἐκλεπτεν] Non verere vertere *abscon-*
didit, et si proprie sit, *subtraxit* scil. audien-
tibus. Nam κλέπτειν eleganter dici de iis
qui clam aliquid agunt, si non satis notum,
adeatur *Periz.* ad Aelian. III, 47. κλέπτων
τὴν τῶν Ἀθηναίων τεύχισιν. *Reitz.*

κτοί, καὶ σύες, ἀλλ' αὐτῶν ἢ πρὸς τὸ θῆλυ μόνον ὄρμη κρατεῖ· καὶ τί θαυμασέν; ἃ γὰρ ἐκ λογισμῶ δικαίως ἂν τις ἔλοιτο, ταῦτα τοῖς μὴ δυναμένοις λογίζεσθαι δι' ἀφροσύνην ἐκ ἐνεσὶν ἔχειν. ἐπὶ τοι Προμηθεὺς, ἡ θεῶν τις ἄλλος, εἰ νῦν ἐκείνῳ συνέβηεν ἀνθρώπινον, ἐκ ἂν ἐρημία, καὶ βίος ὄρειος αὐτὰς ἐπείμανεν, εἰ δὲ ἀλλήλας περρῶν εἶχον. ἐξίσχ δὲ ἡμῖν ἱερὰ δειμάμενοι, καὶ μέσσην ἐσίαν τῶν ἰδίων ἐκαστος οἰκῶν 15),
ὑπὸ

res, neque urfi, neque apri, sed ipsos solus in feminas impetus superat. Et quid mirum? quae enim ratione ductus merito elegerit aliquis, ea his, quae rationes non possunt subducere, propter suum stuporem habere non licet. Nam si Prometheus, aut Deorum quis alius, mentem unicuique humanam adiunxisset; non solitudo sane et siluestris victus ea pasceret, neque in cibo se inuicem haberent: sed aequae ac nos templis aedificatis, et mediis suarum quisque aedium Penatibus,

15. Καὶ μέσσην ἐσίαν τῶν — οἰκῶν] Addi potest hic locus, de Vesta in media domus parte culta, his, quae habet *Spanhem.* tum in diatr. de Vesta et Pryt. Gr. tum ad *Callim.* H. in Del. 325. p. 323. itemque alius e Scholiis ad *Hesiodi Theogon.* 454. ubi causam reddit, cur ἐσία etiam appelletur Terra Mater, Ceres, *δημήτηρ*, παρ' ὅσον τῷ παντὸς τὸν μέσον λαχέσα τέκον ἡ γῆ, σάσεως

ὑπὸ τοῖς κοινοῖς ἐπολιτεύοντο νόμοις. τί δὲ
παράδοξον, εἰ ζῶα τῆς φύσεως κατὰκριτα, μη-
δὲν, ὧν λογισμοὶ παρέχονται, παρὰ τῆς προ-
νοίας λαβεῖν ἡτυχηκότα, προσαφῆρηται με-
τά

natibus, communibus legibus in ciuitate viue-
rent. Quid mirum autem, si animalia, ab ipsa
natura damnata, quibus nihil eorum, quae ratio
suppeditat, accipere a Prouidentia contigit, inter
alias

G 3

σεως καὶ μονῆς αἰτία ἐστὶ τοῖς ἄλλοις. Cae-
terum ἐξίαν ἴ. Vestam hic respondere *Pena-*
tibus, Laribusque Romanorum hominum;
οἴκας autem eadem ratione pro pluribus
membris vnus domus poni, vt *aedes* Roma-
nis; vix opus est hic admoneri: vt nec illud,
separatis reuera pluribus aediculis aedes ho-
nestiorum constituisse, qua de re, qui *Pli-*
nianas villas, et aedificandi legem a Colu-
mella 1, 6. propositam attentius considera-
verit, vix est vt dubitet. Illud propius ad
rem nostram pertinet. Verti hunc locum
ita, vt μέσσην ἐξίαν referam ad δεινόμενοι,
ac legam οἴκων ἰδίων, quod vnice verum
puto. Sed si quis, vt adhuc editum est, οἰ-
κῶν praeferat, ille etiam, vt adhuc factum
video, interpretabitur, *medios* *privatae do-*
mus penates incolens. Nempe τὰ ἴδια dein-
de *domum* significabunt, vel totum forte
praedium, in cuius media parte domus ex-
structa sit. Notum est illud ex Evangelio
ἦλθεν εἰς τὰ ἴδια κ. τ. λ. *Gesner.*

τὰ τῶν ἄλλων καὶ τὰς ἄρρενας ἐπιθυμίας; καὶ ἔρωσι λέοντες, καὶ δὲ γὰρ Φιλοσοφῶσιν· καὶ ἔρωσιν ἄρκτοι, τὸ γὰρ ἐκ Φιλίας κελόν, καὶ ἴσασιν. ἀνθρώποις δ' ἡ μετ' ἐπισήμης φρόνησις, ἐκ τῆς πολλάνης πειρᾶσαι τὸ κάλλιστον ἐλομένη, βεβαιοτάτας ἐρώτων ἐνόμισε τὰς ἄρρενας.

Μὴ τοίνυν, ὦ Χαρίκλεις, ἀκολάστῃ βίῃ συμφροῆσας ἑταιρικά διηγήματα, γυμνῶ τῷ λόγῳ τῆς σεμνότητος ἡμῶν καταπόμπει, μηδὲ τὸν ἑράνιον ἔρωτα τῷ νηπίῳ συναριθμεῖ· λογίζε δὲ ὅψε μὲν ἡλικίας τὰ τριαῦτα μεταμνησάτων· ὅμως δ' ἐν λογίζῃ νῦν γε, ἐπειδήπερ καὶ πρότερον, ὅτι διπλᾶς θεὸς ὁ ἔρως, καὶ κατὰ μίαν ὁδὸν Φοιτῶν,

alias res masculis etiam cupiditatibus priuata sunt? Non amant leones? sed nec philosophantur: non amant vrsi? Quantum enim oriatur ex amicitia bonum, nesciunt. Sed inter homines prudentia scientiae coniuncta, frequentibus *collecta* experimentis, optimum quod est eligens, firmissimos amores decreuit masculos.

37. Noli igitur, Charicles, meretriciis vitae libidinosae collatis narrationibus, nudo sermone pudori nostro et grauitati insultare, nec caelestem Amorem cum illo infante adnumerare: et cogita, sero tu quidem aetatis ista demum aliter discens, verum tamen cogita nunc certe, quando non prius, duplicem Deum esse Amorem, non eadem

Φοιτῶν, ἔδδ' ἐνὶ πνεύματι τὰς ἡμετέρας ψυχὰς
 ἐρετίζων. ἀλλ' ὁ μὲν, ὡς αὖ οἶμαι, καρμὶδὴ νή-
 πια Φρονῶν, ἔδενός αὐτῆ τὴν διάνοιαν ἠνιοχέειν
 δυνάμεναι λογισμῷ, πολὺς ἐν ταῖς τῶν ἀφρονῶν
 ψυχῇ ἀδρούμεται. μάλιστα δὲ αὐτῷ γυναικεῖοι
 πόθοι μέλπον· ὅτος ἐσμὶν ὁ τῆς ἐφημέρας ταύ-
 της ὑβρεως ἐταῖρος, ἀκρίτω Φορῶ πρὸς τὸ βα-
 λόμενον ἄγων· ἕτερος δὲ ἔρωι ὠκυγίων πατὴρ
 χρόνων, σαρμὸν ὀφθαλμοῦ, καὶ πάντοθεν ἱερο-
 πρεπὲς θῆμα, σωφρονέκτων ταμίας παθῶν,
 ἥπια ταῖς ἐκάστῃ διανοίᾳ ἐμπνέει, καὶ λαχόν-
 τες ἴλω τῷδε τῷ δαίμονος, ἡδονὴν ἀρετῇ με-
 μνημένην ἀσπαζόμεθα. δισσὰ γὰρ ὄντως κα-
 τὰ

*eadem utrumque via venientem, nec spiritu eo-
 dem animos nostros incitantem. Sed alter, pue-
 riliter omnino, ut arbitror animatus, cuius nulla
 gubernare mentem prudentia possit, multus in
 imprudentium animis colligitur: maxime autem
 illi muliebria desideria cordi sunt. Hic est illius
 diem modo durantis contumeliae fodalis, indis-
 creto impetu agens in id quod appetitur. At
 alter Amor Ogygiorum pater temporum, hone-
 stum visu et sacrum vndique spectaculum, sana-
 rum promus affectionum, mite quiddam vnius-
 cuiusque mentibus inspirat. Hunc deum propi-
 tium nacti mixtam virtute voluptatem amplecti-
 timur. Duplices enim reuera spiritus Amor*
G 4 spirat,

τὰ τὸν τραγικὸν πνεύματα πνεῖ ὁ ἔρως· ἐνὰς
δὲ ὀνόματος· καὶ ὅμοια τὰ πάθη κεκοινωνημέ-
· καὶ γὰρ αἰδώς, ὡφελείας ὁμῆ καὶ βλάβης ἀμ-
Φιβολὰς ἐστὶ δαίμων·

Αἰδώς, ἥτ' ἄνδρας μέγα σίνεται, ἥδ' ὀνί-
· νησιν. ●

Οὐ μὴν εἰδ' ἐρίδων γένος ἐστὶν ἓν, ἀλλ' ἐπὶ
· γαῖαν.

Εἰσὶ δὺν, τὴν μὲν κεν ἐπαινήσεις νοήσας,
· ἥ δ' ἐπιμωμητή. διὰ δ' ἀνδριχα θυμὸν
· ἔχουσιν.

οὐδὲν οὖν παράδοξον, εἰ πάθος ἀρετῇ κοινὴν
· προσηγορίαν ἔχειν ἔτυχεν, ὥς ἐρωτα καλεῖσθαι,
· καὶ τὴν ἀκράσιν ἡδονήν, καὶ τὴν σωφρο-
· νῆσαν εὖ νοιαν.

Γάμος

spirat, vt est apud Tragicum, idemque nomen
· habent affectiones minime similes. Nam Pudor
· quoque vtilitatis simul et noxae ambiguus Deus
· est, Pudor, inquam,

Et multum prodesse et laedere idoneus idem.

*Nec contendendi genus unum est, sed duo terras
· Sollicitant, unum, qui nouit, laudibus ornet;*

Alteri inest labes: in partes pectora scindunt.

Neque igitur mirum est, si affectio communem
· virtuti appellationem forte accepit, vt amor vo-
· caretur et voluptas libidinosa, et sapiens bene-
· volentia.

Γάμος ἔν, Φησι, τὸ μηδὲν οἶμαι καὶ τὸ θῆ-
 λι τὸ βίη Φυγαδύεις, ἵνα πῶς μείνωμεν 16).
 ἀνδραποδοί, ζηλωτὸν μὲν ἦν κατὰ τὸν σοφώτα-
 τον Εὐριπίδην, εἰ δίχα τῆς πρὸς γυναῖκας συνά-
 δα, Φοιτῶντες ἐπὶ ἱερῶ, καὶ ναῶς, ἀργύρου,
 καὶ χρυσῶ τέκνα ὑπὲρ τῆς διαδοχῆς ἐωνέμεθα.
 ἀνάγκη γάρ, βαρὺν κατ' αὐχένα ζυγὸν ἡμῶν ἐπι-
 θεῖσα, τοῖς κτελειομένοις πειθαρχεῖν βιάζεται.
 τὸ μὲν ἔν καλὸν αἰρώμεθα τοῖς λογισμοῖς, εἰ-
 κέτω δὲ τῇ ἀνάγκῃ τὸ χρεῖωδες. ἄχρι τέκνων,
 γυναῖκες ἀριθμὸς ἔξωσαν· ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις, ἄ-
 παγε, μὴ μοι γένοιτο. τίς γὰρ ἂν εὖ Φρονῶν
 ἀνέχε-

38. Nuptias igitur, ait, nihili putas? et mu-
 liebre genus exulare e vita iubes? Deinde quo-
 modo duremus homines? Optabile quidem erat,
 de Euripidis doctissimi viri sententia, vt absque
 congressu cum mulieribus, in templa et aedes sa-
 cras venientes argento et auro liberos successio-
 nis causa emeremus. Necessitas enim graue cer-
 vicibus nostris iugum imponens imperiis parere
 nos cogit. Quod igitur pulchrum est ratione eli-
 gamus, cedat autem necessitati vtilitas. Libero-
 rum tenuis numerus sancto mulieres. In reliquis
 vero; apage ne mihi sit mulier. Quis enim bene

G 5

fanus

16. Ἴνα πῶς μ. Iam vidit prior interpres, le-
 gendum εἶτα, de cuius vi in absurda con-
 sequentia indicanda omnia plena sunt. Ges-
 ner.

ἀνέχουσαν δύνατο, ἐξ ἰσθμῆ γυναικὸς αἰραζομένης ἐπικτήτοις ποσίσμασιν; ἥς ὁ μὲν ἀληθῶς χαρακτήρ αἰμορφος· ἀλλ' ἄλλοι δὲ κόσμοι τῷ πῆς φύσει ἀρεπὲς βεκοῦσιν.

Εἰ γὰρ ἀπὸ τῆς νυκτὸς κοίτης πρὸς ἑσθρον ἂν ἴδοι τις ἀνισαμένας γυναῖκας, αἰσχίῳ ναμίσει θηρίων τῶν πρωΐας ὥρας ὀνομασθῆναι δυσκληδονίσων (17). ὅθεν ἀκριβῶς οἵκοι καθέργουσαν αὐτάς, ἐδονὶ τῶν ἀρρένων βλεπομένας· γεῖας δὲ καὶ θεραπαινίδων ὁ σύμμορφος ὄχλος, ἐν κύκλῳ παρῆσιν, ποικίλοις φαρμάκοις κατα-
Φαρμα-

fanus perferre possit mulierem, a mane inde adscitis artificiis formam interpolantem? cuius vere turpis est facies, alieni vero ornatus, quod natura indecens est, *lenociniis quibusdam* demulcent.

39. Si enim a nocturno cubili mane surgentes aliquis videat mulieres, turpiores censebit illis animalibus quae matutina hora nominare male auspicatum est. Vnde diligenter domi se concludunt, virorum nulli videndas. Aniculae autem et similis ancillarum grex circulo adstant, variis medi-

17. Θηρίων — δυσκληδονίσων] Simias intelligi, illud maxime suadet, quod Lucianus ἀποφρ. c. 17. hoc animal inter ea refert, quibus mane conspectis homines metuant, tanquam ὑπὸ πικρῶν τῶν πρώτων καὶ δυσφήμῳ κληδονίσματι. Gesner.

Φαρμεύσαι τὰ δυσυχῇ πρόσωπα· ἔ γὰρ ὕδα-
τος ἀκράτῳ νάματι τὸν ὑψηλὸν ἀπονηφάμενα
κάρον, εὐθύς ἄπτονται σπεδῆς ἔχομενα τινὸς
πράγματος, ἀλλ' αἱ πλεῖαί τῶν διαπασμάτων
συνθέσεις, τὸν ἀηδὴ τῷ προσώπῳ χρῶτα Φαι-
δρύνουσιν. ὡς δὲ ἐπὶ δημοτελῆς πομπῆς, ἄλλοι
τις ἄλλη τῶν ὑπηρετησῶν ἐγκεχειρίζεται, λεκα-
νίδας ἀργυρᾶς, καὶ προχόας, ἔσποτρά τε, καὶ
καθάπερ ἐν Φαρμακοπόλῃ, πυξίδων ὄχλον, ἀγ-
γῆα μετὰ πολλῆς κακοδαιμονίας, ἐν οἷς ὀδόντων
σμηκτικαὶ δυνάμεις, ἢ βλέφαρα μελαίνουσα
τέχνη θησαυρίζεται.

Τὸ δὲ πλεῖστον ἀναλίσκει μέρος ἡ πλοκή τῶν
τριχῶν· αἱ μὲν γὰρ Φαρμάκοις ἐρυθαίνειν
δυναμένοις πρὸς ἡλίᾳ μεσημβρίαν τὰς πλοκάμους,
ἴσα

medicamentis infelices vultus inficientes. Non
enim puro aquae liquore altum somnum abluen-
tes, statim ad honestum aliquod opus accedunt;
sed multae fucorum compositiones insuauem fa-
ciei colorem lactiorem reddunt: ac tanquam in
publica pompa, aliud alii ministrarum comen-
datum est, pelues argenteae, et gutturnia, specu-
laque, et turba pyxidum, vasa multa infelicitate re-
pleta, in quibus aut dentium deterforiae facultates,
aut nigrorem inducens superciliis ars reposita est.

40. Maiorem autem partem temporis et operarum
consumit cura capillorum. Aliae enim medica-
mentis rutilare valentibus ad solem meridianum
cincin-

ἴσα ταις τῶν ἐρίων χροιαῖς, ξανθῷ μεταβάπτει-
σιν ἄνθει, τὴν ἰδίαν κατακρίνεσθαι Φύσιν· ὁπό-
σαις δὲ ἀρκεῖν ἢ μέλαινα χεῖρ νομίζεται, τὸν
γυγαμηνότων πλάτον εἰς ταύτην ἀναλίσκουσιν,
ἄλην Ἀραβίαν σχεδὸν ἐκ τῶν τριχῶν ἀποπνέε-
σθαι· σιδηρᾶ τε ὄργανα, πυρὸς ἀμβλεία, φλογὶ
χλιαυθέντα, βίᾳ τὴν ἐλείκων εὐλόγητα διαπλέ-
κει· καὶ περίεργοι μὲν αἱ μέχρι τῶν ὀφρύων
ἐφεικυσμέναι κόμαι, βραχὺ τῷ μετώπῳ με-
ταχμῶν ἀφιαῖσι· σοβαρῶς δὲ ἄχρι τῶν μετα-
φρένων οἱ ὀπισθεν ἐπισαλεύονται πλόκαμοι.

Καὶ μετὰ τῆτο, ἀνθοβαφῇ 18) πέδιλα τῆς
σαρκὸς ἐνδοτέρῳ τῆς πόδας ἐπισφίγγοντα, καὶ

λεπτὰ

cincinnos, instar lanarum infectionis, flavo tin-
gunt flore, propriam naturam (*nativum colorem*)
damnantes. Quibus autem sufficere nigra coma
solet, illae maritorum diuitias in hanc impendunt,
totam fere de capillis Arabiam spirantes. Et in-
strumenta ferrea, obtuso ignis ardore calefacta,
vi quadam crispas cincinnos implicant, et minu-
ta industria ad supercilia usque deductae comae,
breue fronti interstitium relinquunt: superbe au-
tem ad scapulas usque posterioris comae annuli
fluctuant.

41. Et post haec florei coloris sandalia intra
ipsam carnem pedes adstringentia, et tenuissimo
textu

18. Ἀνθοβαφῇ] quidni *purpurea* intelligamus?

ἄνθος

λεπτὰ Φῆς ἐς πρόφασιν ἐσθῆς, ὑπὲρ τῆ δοκεῖν
 γεγυμνωσθαι. πάντα δὲ τὰ ἐντὸς αὐτῆς γνω-
 ριμώτερα τῆ προσώπου, χωρὶς τῶν ἀμόρφως
 προπεπτωκότων μαζῶν, ἕς αἰὲ περιφέρουσι δεσ-
 μώτας. τί δὲ τὰ τέτων πλασιώτερα κακὰ
 διεξιέναι; λίθους Ἐρυθραίους κατὰ τῶν λοβῶν,
 πολυτάλαντον ἡρτημένας βρίθους, ἢ τὰς περὶ
 καρποῖς καὶ βραχίονσι δράκοντας; ὡς ὠφελον
 ὄντως ἀντὶ χρυσίου δράκοντες εἶναι· καὶ σε-
 Φάνη

textu dicis caussa vestitus, vt nudaē esse videan-
 tur. Omnia autem intra hanc vestem facilius
 agnoscuntur quam facies, exceptis, quae defor-
 miter alioquin prociderent, vberibus, quae in
 vinculis semper circumferunt. Quid opus est di-
 tiora harum mala enarrare? Erythraeos in auri-
 culis lapillos, pondus multorum talentorum, sus-
 pensum habentes, an illos circa manus et brachia
 dracones, qui vtinam veri pro auro dracones
 essent:

ἄνθος enim Graecis non minus quam Latini
flos audit purpurae, siue purpurae succus
 optimus i. e. maxime saturatus, vt *flos lactis*
 vocatur quod pinguiſſimum est in eo. Sic-
 que mox ipse vers. fin. huius capituli πορφυ-
 ρῆν ἄνθος ἐπιφοινίξῃ. Interdum tamen et
 ab effectu fit denominatio, i. e. quod purpu-
 ra iam tinctum, vocatur floridum, propter
 laetum et florum similem colorem. *Reiss.*

Φάνη μὲν ἐν κύκλῳ τὴν κεφαλὴν περιθεῖ, λάρ-
 θεος Ἰνδικαῖς διάσερος· πολυτελεῖς δὲ τῶν αὐ-
 χένων ὄρμοι καθεῖνται. καὶ ἄχρι τῶν ποδῶν
 ἐσχάτων καταβέβηκεν ὁ ἄθλιος χρυσός, ἅπαν,
 εἴ τι τᾷ σφυρῷ γυμνᾶται, περισφιγγων. ἄξιον
 δ' ἦν εἰδῆραι καὶ περισφύρα σκέλη πεπεδησθαι.
 καὶ πειδᾶν αὐτῶν ὅλον τὸ σῶμα νόθης εὐμορφίας
 ἐξαπατῶντι κάλλει διαμυγευθῇ, τὰς ἀναισχύν-
 τας παρσίας ἐρυθαίνουσιν ἐπιχρῆσις φύκεσιν,
 ἵνα τὴν ὑπέρλευκον αὐτῶν καὶ πύονα χροῖαν, τὸ
 πορφυρεὴν ἄνθος ἐπιφοινίσῃ.

Τίς ἔν ὁ μετὰ τὴν τοσαύτην παρασκευὴν βί-
 ος; εὐθὺς ἀπὸ τῆς οἰκίας ἐξοδοί, καὶ πᾶς θεα-
 τῆς ἐπιτρίβων τὰς γεγαμηκότας, ὧν ἐνίων οἱ
 κακο-

essent: et corona in orbem caput ambit, Indicis
 stellata gemmis, sumituoſaque ceruice monilia
 demittuntur; et ad ultimos pedes miserum descen-
 dit aurum, quidquid circa talum nudatur con-
 stringens. Dignum autem erat ferro potius crura in
 talorum regione compediri. Cumque totum illa-
 rum corpus spuriae formositatis pulchritudine dece-
 ptrici velut incantatum fuerit, impudentes genas
 inunctis fucis rubefaciunt, vt candidissimum
 illarum et pinguem colorem florens purpura ru-
 bore quodam adſpergat.

42. Quae igitur post tantum apparatus vita
 est? Statim exitur domo, et spectator vnusquis-
 que maritos Zelotypia enecat. Numina salutarum
 cunct,

ἠκοοδαίμονες ἄνδρες ἔδὲ αὐτὰ ἴσασι τὰ ὀνόματα,
 Κωλιάδας, εἰ τύχοι, καὶ Γενετυλλίδας, ἢ τὴν
 Φρυγίαν δοίμονα, καὶ τὸν δυσέρωτα κῶμον ἐπὶ
 τῷ ποιμένι τελεταὶ δὲ ἀπόρρητοι. καὶ χωρὶς
 ἀνδρῶν ὑποπτα μυστήρια. καὶ γὰρ τί δεῖ περι-
 πλέκειν διάφθοράν ψυχῆς; ἐπειδὴν δὲ τέτων
 ἀπαλλαγῶσιν οἶκοι, εὐθὺ τὰ μακρὰ λητρά· καὶ
 πολυτελὲς μὲν νῆ Δία τράπεζα, πολὺς δὲ ὁ με-
 τὰ τῶν ἀνδρῶν ἀκκισμός. ἐπειδὴν γὰρ ὑπέρ-
 πλεω γένωνται ταῖς παρ' αὐταῖς γαστριμαργίαις,
 ἔκ' ἔτ' ἔδὲ τῷ Φάρυγγος αὐταῖς παραδέχεσθαι
 δυναμένῃ τί σιτίον, ἄκροισ δακτύλοις ἐπιγρά-
 φεσαι, τῶν παρακειμένων ἕκασον ἀπογεύονται,
 νύκτας ἐπὶ τούτοις διηγόμεναι 19), καὶ τοὺς
 ἑτερό-

eunt, quorum nonnullorum miseri viri nec ipsa
 norunt nomina, Coliadas forte, et Genetyllidas,
 aut Phrygiam Deam, aut infeliciter amantis ad
 pastorem commissionem. *Accedunt* sacra arca-
 na, et suspecta sine viris mysteria. Quid enim
 opus est inuoluere animi corruptelam? Cum vero
 ab his rediere, domi statim longa lauacra, ac
 sumptuosa voluptariaque mensa, multaque inter
 viros dissimulatio. Cum enim ultra modum op-
 pletae sunt domesticis liguritionibus, nec iam
 capere gula cibum potest, summis digitis per ap-
 posita quasi scribendi caussa ductis singula degu-
 stant, noctes inter haec enarrantes, et diuersi
 coloris

19. Διηγόμεναι] Potest defendi. Solent enim mulie-

ἑτερόχρωτας ὕπνους, καὶ θηλυότητος εὐνήν γέμασαν· ἃ Φ' ἥς ἀνασᾶς ἕκαστος εὐθὺ λατρεῖ χρεῖός ἐστι.

Ταυτὶ μὲν ἔν εὐσαθᾶς βίῃ τεκμήρια. τῶν δὲ πιμροτέρων εἴ τις ἐθελήσειε τὸ ἀληθές κατὰ μέρος ἐξετάζειν, ὄντως καταράσσεται Προμηθεῖ, τὴν Μενάνδρειον εὐκείνην ἀπορρήξας Φωνήν·

Εἴτ' ἔ' δικαίως προσπαπατταλευμένον

Γρά-

coloris somnos, et cubile muliebri plenum mol-
litie: e quo quicunque surgit, balneo statim in-
diget.

43. Atque ista vitae bene sibi constantis indi-
cia. Eorum vero, quae acerbiora sunt, si quis
singulatim velit verum exquirere, ille profecto
Promethea execrabitur, Menandri illam vocem
erumpens,

Ergo immerentem dictitant Promethea

Pende-

mulieres noctes, et somnia praesertim, nar-
rare in conuiujs, quae forte ἑτερόχρωτας
ὕπνους aliquis dixerit. Sed narrantne mulie-
res honestae, de quibus hic agitur, θηλυ-
ότητος εὐνήν γέμασαν; itaque sollicito puta-
re, non esse ab auctore διηγόμεναι, sed διη-
γῆμαι. Sic autem interpretarer, Noctesne
super haec enarro, et somnos cum diuersi sexus
corpore captos, et cubile muliebri mollitie ple-
num? etc. Gesner.

Γράφει τὸν Προμηθεΐα πρὸς ταῖς πέτρας;
 Καὶ γίνετ' αὐτῷ λαμπάς· ἄλλο δ' ἐδὲ ἐν
 Ἀγαθόν, ὃ μισεῖν οἱμ' ἅπαντας τὰς θεάς,
 Γυνᾶν ἐπλάσσειν, ὧ πολυτίμητοι θεοί,
 Ἔθνος μικρόν· γαμῆτις ἀνθρώπων; γαμῆ
 Λάθριος, τὸ λοιπὸν γὰρ ἐπιθυμία...
 Γαμηλίῳ λέχει δὲ μοιχὸς ἐντρυφῶν,
 Καὶ Φαρμακῆϊαι, καὶ νόσων χαλεπωτάτων
 Φθόρος, μεθ' ἧς πάντα τὸν βίον γυνή.
 Τίς ταῦτα τὰ ἀγαθὰ διώκει; τίνι βίος ὁ δυσ-
 χῆς οὗτος θυμῆρης;

"Ἀξίον τοίνυν ἀντιθεῖναι τοῖς θήλεσι κἀκοῖς
 τὴν ἀρρενα τῶν παίδων ἀγωγὴν. ὄφθριος ἀνα-
 σᾶς ἐκ τῆς ἀζύγης κοίτης, τὸν ἐπὶ τῶν ὀμμά-
 των

*Pendere fixum Caucasii de rupibus?
 Repertus ignis huic? Aliud nihil boni.
 Sed, quod Deos odisse cunctos auro,mo,
 Formavit idem feminam, o Dei boni!
 Genus scelestum! Ducit aliquis coniugem:
 Ducit? libido nempe clancularia,
 Et murtiali moerbus illudit zoro:
 Venena dehinc, insidiae, morbi, invidia
 Gravissima, acuo femina omni quam fouet.*

Quis haec bona persequitur? cui haec infelix vi-
 ta cordi est?

44. Aequum igitur opponere muliebribus istis
 malis virilem puerorum viuendi rationem. Mane
 furgens de caelibe lecto, reliquum adhuc in ocu-

των ἔτι λοιπὸν ὕπνεν ἀπονειψάμενος ὕδατι λυ-
τῶ, καὶ χιτῶνίσκον καὶ χλανίδα ταῖς ἐπωμίαις
περόναις συρράψας, ἀπὸ τῆς πατρῷας ἐσίας
ἐξέρχεται κάτω κεκυφώς, καὶ μηδένα τῶν ἀπαν-
τώντων ἐξ ἐναντίας προσβλέπων. ἀκλόδοι δὲ
καὶ παιδαγωγοί, χορὸς αὐτῷ κόσμιος, ἔπονται,
τὰ σεμνὰ τῆς ἀρετῆς ἐν χερσὶν ὄργανα κρατῶν-
τες, ἔπειτ' ἡ κτενὸς ἐντομὰς κόμην καταψήχειν
δυναμένας, καὶ ἔσοπτρα τῶν ἀντιμόρφων χα-
ρακτήρων ἀγράφει εἰκόνας, ἀλλ' ἢ παλύπτυ-
χοι δέλτοι κατέπιπ ἀκλόδοισιν, ἢ παλαιῶν
ἔργων ἀρετὰς φυλάττεσαι βιβλοὶ· καὶ εἰς Με-
σικὴ δόσι φοιτῶν, εὐμελὴς λύρα.

Πᾶσι

lis somnum simplicī aqua postquam abluit, sacra
chlamyde humeralibus connexa fibulis, paterna
domo egreditur deiecto vultu, ac neminem eor-
um, qui ex aduerso veniunt, contuitus. Pe-
dissequi autem illum et paedagogi, decens ca-
terua, sequitur, honesta illa virtutis instrumenta
manibus tenentes, non secti ferra pectinis inci-
furas mulcere comam aptas, neque ipecula, ob-
iectarum formarum nec pictas imagines; sed vel
multiplices tabellae at tergo sequuntur, aut anti-
quorum operum virtutes seruantia volumina; et,
si ad musicam eundem sit, canora lyra.

45. Per-

Πᾶσι δὲ τοῖς Φιλοσόφοις ψυχῆς 20) μαθη-
μασι λιπαρῶς ἐναθλήσας, ἐπειδὴν ἡ διανοία
τῶν ἐγκυκλίων ἀγαθῶν κορεσθῇ, τὸ σῶμα ταῖς
ἐλευθερίοις ἀσκήσεσιν ἐκπονεῖ. Θεσσαλοὶ γὰρ
ἵπποι μέλυσιν αὐτῶ. καὶ βραχὺ τὴν νεότητα
πώλοδαμνήσας, ἐν εἰρήνῃ μελετᾷ τὰ πολεμικά,
ἀκοντας ἀφιεῖς, καὶ βέλη δι' εὐσόχε δεξιᾶς
ἀποπάλλων. εἴθ' αἱ λιπαρῶ παλαῖσται, καὶ
πρὸς ἥκιστα μεσημβρινὸν θάλλπος ἐγκονίζεσθαι τὸ
σῶμα πυκνέμενον· οἳ τε τῶν ἐναγωνίων πένων
ἀπο-

45. Peractis diligenter omnibus philosophæ
mathis in doctrina certaminibus, cum eruditi il-
lius circuli bonis saturatus est animus, liberali-
bus exercitamentis corpus perficit. Thessali enim
equi cūræ illi sunt, et cum paullum iuventutem
ipse suam equulei instar agitavit et subegit, bel-
licam rem in pæce meditatur, emittens iacula, et
tela certa manu vibrans. Tum palæstræ vinctæ,
et ad meridiānum solis calorem densandum cor-
pus in pulvere volutatur, stillantesque de certa-

H 2

minum

20. Τοῖς Φιλοσόφοις ψυχῆς] Multo malim
Φιλοσόφῃ vt ad ψυχῆς referatur, cui pro-
prie est adiunctum Φιλόσοφον esse. Injun-
diusetiam cadere sic iunctura videtur. Cer-
te sine fraude fuerit interpretationem ita in-
stituisse. Gesner.

ἀποσαλεύοντες ἰδρῶτες, μεθ' ἑς λητρὰ σύντομα, καὶ τράπεζα τῇ μετὰ μικρὸν ἐπινήφουσα πράξει. πάλιν γὰρ αὐτῷ διδάσκαλοι, καὶ παλαιῶν ἔργων αἰνιττόμεναι καὶ ἐπιμελεσμένοι μνήμαι, τίς ἀνδρῆος ἤσως, ἢ τίς ἐπὶ Φρενὴσει μαρτυρέμενος, ἢ οἷοι δικαιοσύνην καὶ σωφροσύνην ἠσπάσαντο; τοιαύταις ἀρεταῖς ἀπαλὴν ἔτι τὴν ψυχὴν ἐπάρδων, ὅταν ἐσπέρα τὴν πράξιν ἐρίσῃ, τῆς γαστρὸς ἀνάγκῃ τὸν ὀφειλόμενον δασμὸν ἐπιμετρήσας, ἡδίας ὕπνης καθεύδει, τοῖς μεθ' ἡμέραν καμᾶτοις ἐπηρεμῶν ἐπὶ χρέονεν.

Τίς ἔκ ἂν ἐρασιῆς ἐΦήβε γένοιτο τοιᾶντα; τί-
 νι δ' ἔτω τυφλαὶ μὲν αἱ τῶν ὀμμάτων βολαί,
 πηροί

minum labore sudores: post quos breves balneae, et sobrietatem instanti paullo post operi servans mensa. Rursus enim adsunt illi magistri, veterumque operum curiosi, obscuram partim significationem habentes, commentarii: quis fortis Heros? aut quis prudentiae testimonio ornatus? aut qui iustitiam, quique temperantiam amplexi sint? Talibus virtutibus cum tenerum adhuc animum velut irrigavit, vespere finem operibus imponente, ubi debitum ventris necessitati tributum admensus est, suaviores dormit somnos, qui diurnos post labores aliquantum quietis subiungat.

46. Talis adolescentis quis non amator fiat? cuius adeo coeci oculorum coniectus, ita stupidae mentis

πηροί δὲ αἱ τῆς διανοίας λογισμοί; πῶς δ' ἐκ ἂν
 ἀγαπήσαι τὸν ἐν παλαίστραις μὲν Ἑρμῆν, Ἀπόλ-
 λωνα δὲ ἐν λύραις, ἱππασὴν δὲ ὡς Κάσσορα, θείας
 δὲ ἀρετὰς διὰ θνητῶ διακοντὰ σώματος. ἀλλ'
 ἡμεῖς μὲν, δαίμονες ἑράνιοι, βίος εἴη διηνεκῆς
 ἔτος, ἀπανταρὺ τῷ Φίλῃ καθέζεσθαι, καὶ πλη-
 σίον ἡδὺ λαλῶντος ἀκέειν, ἐξίοντι δὲ αὐτῷ συν-
 εξίσταειν, καὶ παντὸς ἔργου κοινωνίαν ἔχειν. εὖ-
 ξαστο μὲν ἂν ἐρῶν τις δι' ἀπταίστου καὶ ἀκλινῆς
 βίης, τὸν σεργόμινον ἀλύπως εἰς γῆρας ὁδεύσαι,
 μηδεμιᾶς τύχης περιέσσαντα βασκανον ἐπηρεῖαν,
 εἰ δὲ καὶ, οἷος ἀνθρωπίνης φύσεως νόμος, νόσος
 ἐπιψύσσειν αὐτῶ, κάμνοντι συνοσῆσω, καὶ
 δια

mentis cogitationes? Quomodo non amet aliquis
 Mercurium in palaestra, in lyra Apollinem, equi-
 tem instar Castoris, diuinasque in mortali corpore
 virtutes persequentem. Verum mihi quidem, o
 caelestes Dii, vita haec sit perpetua, ex aduerso
 amici federe, et ex proximo suauē loquentem
 audire: exeuntem deducere, et omnium rerum
cum illo communionem habere! Atque amator
 quidem aliquis optauerit, per inoffensam et ni-
 hil vacillantem vitam, sine villo dolore ad sen-
 ectutem peruenire amatum suum, inuidam for-
 tunae nullius noxam expertum. Si vero, quae
 humanae naturae lex est, morbus illum attigerit,
 aegrotabo cum laborante, et per tempestuosum

διὰ χειρὸς θαλάττης ἀναγκάμενῳ συμπλεύσω
μα· καὶ τυραννικὴ βία δεσμοὶ περιέψῃ, τὸν
ἴσον ἐμαυτῷ περιθήσω σίδηρον· ἐχθρὸς ἅπας ὁ
μισῶν ἐκείνον, ἐμὸς ἔσται, καὶ Φιλήσω τὰς πρὸς
αὐτὸν εὐνοικῶς ἔχοντας· εἰ δὲ λησὰς ἢ πολε-
μίας θεασαίμην ἐπ' αὐτὸν ἐρμῶντας, ὀπλισά-
μην καὶ παρὰ δύναμιν· καὶ ἀποθάνῃ, ζῆν οὐκ
ἀνέξομαι· τελευταίας δὲ ἐντολαὶ τοῖς μετ' ἐκεί-
νον ὑπ' ἐμῷ φερομένοις ἐπιθήσομαι, κοινὸν ἀμ-
φοτέροις ἐπιχρῶσαι τάφον, ὁσέοις δὲ ἀναμί-
ξαντας ὁσέα, μηδὲ τὴν κοφῆν κόνιν ἀπ' ἀλλή-
λων διακρίναι.

Ταῦτα δ' ἔ' πρώτοι χαράξουσιν οἱ ἐμοὶ πρὸς
τὰς ἀξίας ἔρωτες, ἀλλ' ἢ θεοῖς γείτων ἡρώϊκῃ
Φρόνῃ-

mare nauigantem comitabor: et, si tyrannica vis
vincula ei iniiciat, aequale mihi ferrum circum-
ponam. Inimicus, quicumque illum oderit,
meus erit, et amabo, qui beneuolentia illum
complectentur. Si vero latrones aut hostes vi-
deam in illum irruentes, ultra vires etiam arma
fumam: et, si moriatur, vincere non sustinero:
ultimaque mandata iis, qui post illum cari mihi
erunt, dedero, commune utrisque monumen-
tum uti aggerent, ossibusque ossa permiscentes
neque mutum puluerem discernant.

47. Hæc vero non primi sancient amores ad-
versus dignos mei, sed vicinus Dis Heroum sen-
sus

Φρίνησις ἐνομοθέτησεν, ἐν αἷς ὁ Φιλίας ἔρωσι
 ἄχρι θανάτου συνεξέπνευσε. Φωκίς ἐν νηπίων
 ἔτι χρόνων, Ὀρέστην Πυλάδην συνῆψε. Θεὸν δὲ
 τῶν πρὸς ἀλλήλους παθῶν μεσίτην λαβόντες,
 ὡς ἐφ' ἐνὸς σπλάγχνος τῷ βίῳ συνέπλευσαν. ἀμ-
 φότερον Κλυταμνήστραν ἀνέραν, ὡς Ἀγαμέμνων
 νος παῖδες, ὑπ' ἀμφοῖν Αἰγισθοῦς ἀφονεύσαντο.
 τὰς Ὀρέστην ἐλαυνύσας ποινὰς Πυλάδης ἐνόσσε
 μᾶλλον, κρινομένην συνηγωνίζετο, τὴν δὲ ἔρω-
 τικὴν Φιλίαν ἀδὰ τοῖς τῆς Ἑλλάδος ὄρος ἀμέ-
 τησαν, ἀλλ' ἐπὶ τὰς ἐσχάτας Σκυθῶν τέρμο-
 νας ἐπλευσαν, ὁ μὲν νοσῶν, ὁ δὲ θεραπεύων.
 τῆς γὰρ Ταυρικῆς γῆς ἀπιβαίνοντας, εὐθύς ἡ
 μητροκτόνος αὐτοὺς ἐριννὺς ἐξανοδόχησε. καὶ
 τῶν

sus hanc legem tulit, in quibus ille amicitiae
 amor ad mortem usque *progressus* vna expiravit.
 A puerilibus inde annis, Orestes Pyladen Phocis
 copulavit, qui, Deo mutui adfectus arbitro, tan-
 quam in vno vitae nauigia veci sunt. Ambō
 Clytaemnestram, tanquam *ambo essent* Agaue-
 monis filii, interfecere; ab ambobus Aegisthus
 occisus est. Furis Orestem agitantibus magis la-
 boravit Pylades. Iudicio cum illo periclitatus
 est. Amatoriam illam amicitiam nec Graeciae
 finibus mensi sunt, sed ad extremos Scytharum
 terminos nauigarunt, aegrotans alter, alter eum
 curans. In Tauricam enim tellurem egressos
 occisae matris ultrix furia hospitio statim excepit,

τῶν βαρβάρων ἐν κύκλῳ περιεσώτων, ὁ μὲν ὑπὸ
τῆς συνήθους μανίας πεσὼν ἔκειτο· Πυλάδης δὲ

Ἄφρον τ' ἀπύσα, σώματός τ' ἐτημέλει,

Πέπλε τε προκάλυπτεν εὐπήκτοις ὑφαῖς,
ἐκ ἐρασὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ πατρός ἐνδεικνύμενος
ἦθος. ἥνίκα γὰρ ἐκρίθη πατέρω μένοντος ἐπὶ τῷ
Φονευθῆναι, τὸν ἕτερον εἰς Μυκῆνας ἀπιέναι, κο-
μιῶντα γράμματα, μένειν ὑπὲρ ἀλλήλων ἀμφό-
τεροι θέλουσιν, ἐκότερος ἐν πατέρω ζῶντι ζῆν
ἑαυτὸν ἡγάμενος. ἀπωθεῖται δὲ τὰς ἐπιστολάς
Ὀρέστης, ὡς Πυλάδῃ λαβεῖν ἀξιωτέρω, μόνον
ἐκ ἐρασιῆς ἀντ' ἐρωμένω γενόμενος.

Τὸ γὰρ σφραγῆσαι τὸν δ', ἔμοι βάρος μέγα.

Ὁ ναυσολῶν γάρ εἰμ' ἐγὼ τὰς συμφοράς.

καὶ

circumstantibusque barbaris, alter a consueto fu-
rore prolapsus iacebat: Pylades vero

Spumam auferebat, corporis cutem gerens,

Textu peplo firmo iacentem protegens,

Non amatoris modo sed patris etiam animum
ostendens. Cum enim iudicatum esset, manente
altero ut occideretur, Mycenae abire alterum,
qui literas eo ferret, manere quisque pro altero
volunt, nati unusquisque se vivere in vivente al-
tero. Repellit autem epistolas Orestes, tanquam
digniore qui eas acciperet Pylade, factus tantum
non amator, pro amasio.

Istum perire, nil nimis graue est onus,

Nam quidquid est mali, mea nani uerbo.

et

καὶ μετ' ὀλίγον Φησί,

τῶδε μὲν δάλτον δίδω,

Πέμψω γὰρ Ἄργος, ὥς σοι καλῶς ἔχειν.

Ἡμᾶς δ' ὁ χρήζων κτεινέτω.

Καὶ γὰρ ἔτως ἔχει τὸ πᾶν. ἔταν γὰρ ἐκ παι-
δων ὁ σπαδάιος ἔρως ἐντραφεῖς, ἐπὶ τὴν ἤδη
λογίσεσθαι δυναμένην ἡλικίαν ἀνδρωθῆναι, τὸ πᾶ-
λαι Φιληθὲν, ἀμοιβαίως ἔρωτας ἀνταποδίδωσιν,
καὶ δυσχερὲς ἀποθέσθαι ποτέρῃ ποτέρος ἐραΐης
ἔσιν, ὥσπερ ἀπ' ἐσόπτρου τῆς τῷ Φιλήσαντος
εὐνοίας ἐπὶ τὸν ἐρώμενον ὁμοίᾳ πεσόντος εἰδω-
λα. τί δὲ ἔν τῷ καθ' ἡμᾶς βίᾳ ξένην αὐτὸ τρυ-
φήν ὀνειδίζεις θείοις νόμοις ὀρισθὲν, ἐκ διαδο-
χῆς ἐφ' ἡμᾶς καταβεβηκός; ἀσμένως δὲ αὐτὸ
δεξά-

et paullo post ait:

Isti quidem da literas,

Hic ibit Argos, hic tuum negotium

Curabit; at nos, qui potest, necet.

48. Sic enim vniuersum te habet. Nempe
cum innutritus a pueris inde honestus amor ad ae-
tatem ratiocinandi iam capacem corroboratus est,
ille qui amatus adhuc fuit mutuos amores repen-
dit, difficile ut sit ad animaduertendum, vtrius
vter amator sit? tanquam a speculo, sic a bene-
volentia amantis, simili ad amatum simulacro re-
flexo. Quid igitur, *velut* peregrinam vitae no-
strae luxuriam exprobras, quod diuinis legibus
definitum, successione quadam ad nos delatum
est? Quin lubenter illud acceptum, pura mente,

δεξιμένοι, μεθ' ἀγνῆς διανοίας νεωκοῦμεν. ὁλ-
βιος γὰρ ὡς ἀληθεῶς κατὰ τὴν τῶν σοφῶν ἀπό-
φασιν,

ὦ παῖδες τε νέοι, καὶ μῶνυχες ἵπποι,
Γηράσκει δ' ὁ γέρον κείνος ἐλαφρότατα κῆροι
Τὸν Φιλέκσιν.

εἶγε μὴν Σωκρατικὴ διδασκαλία, καὶ τὸ λαμ-
πρὸν ἐκείνο τῆς ἀρετῆς δικαστήριον, τοῖς Δελφι-
κοῖς τρίποσιν ἐτιμήθη. χρησιμὲν γὰρ ἀληθείας
ὁ Πύθιος ἐθέσπισεν, ἀνδρῶν ἀπάντων Σωκρά-
της σοφώτατος, ἐς ἅμα τοῖς ἄλλοις μαθήμα-
σιν, ἐξ ὧν τὸν βίον ὦνησε, καὶ τὸ παιδεύασθαι
ὡς μάλιστα ὠφελὲν προσήκατο.

Δεῖ

tanquam rem sacram seruamus? *Felix* enim vere
de sapientiam virorum sententia,

— *cui inuenescit equus, puerique ministrant,*
Nam fert aetatem molliter ille senex,
Qui pueris carus.

Ac Socraticam quidem disciplinam, et splendī-
dum illud virtutis tribunal, Delphici tripodes ho-
norarunt; veritatis enim oraculum fudit Pythius,
excellit omnes mente Socrates viros, qui cum reli-
qua disciplina, qua vitam iuuat, etiam puerorum
amorem, tanquam rem maxime utilem, adsci-
verat.

Δεῖ δὲ τῶν νέων ἐρεῖν ὡς Ἀλκιβιάδης Σωκρά-
της, ὅς, ὑπὸ μιᾷ χλαμύδι, πατρὸς ὕπνου ἐκοι-
μήθη. καὶ ἔγωγε τὸ Καλλιμάχειον ἐπὶ τέλος
τῶν λόγων ἡδίστα προσθείην ἂν ἅπασι κήρυγμα.

Αἶψα γάρ ῥα κέροισιν ἐπ' ὄμματα λίχνα φέ-
ροντες,

"Ερχιος 21) ὡς ὑμῖν ὤρισε παιδαφιλεῖν.

Ὡς νέων ἐράοιτε, πόλιν κευανδρῶν ἔχοιτε.
Ταῦτ' εἰδότες, ὦ νεανίσκη, σωφρόνως πασὶν
ἀγαθοῖς πρόσсите, μηδὲ ὀλίγης τέρψεως εἶνεκα,
τὴν μακρὰν ἐκχέοντες εὐνοίαν, ἄχρι τῆς ἀκμῆς
πλατ-

49. Oportet autem amare iuvenes, vt Alcibi-
adem Socrates, qui, sub eadem chlamyde, patris
somnia dormiuit. Atque ego Callimachium il-
lud ad omnes praeconium in fine orationis lubens
posuerim,

Vos o qui pueros oculo patrans voratis,

Erchius vt teneros iussit amare mares,

Sic pueros petitoare; virisque implebitis urbem.

Haec cum sciatis iuvenes, inoeste ad bonos pue-
ros accedite, neque paruae voluptatis causa lon-
gam hencuolentiam effundentes, vsque ad matu-
ram

21. "Ερχιος] Quis est ille Erchius? Xenophon
puto, de quo Diog. Laërtius ΕενοΦῶν Γρύλ-
λα μὲν ἦν υἱὸς, Ἀθηναῖος, τῶν δῆμων
Ἑρχιεὺς. Nempe Poëtae "Ερχιος est, qui
alias Ερχιεὺς dicendus erat. Gesner.

πλασά τὰ τῷ Φιλῆϊν πάθη προβάλλουσθαι· τὸν δ' ἑρμῖον ἔρωτα προσκυνῶντες, εἰς γῆρας ἀπὸ παιδῶν βεβηλα τηρεῖτε τὰ πάθη. τοῖς γὰρ ἔτι Φιλῆσιν, ἡδιστος μὲν ὁ τῷ ζῆν χρόνος, οὐδὲμιᾶς ἀπρεπὲς συνειδήσεως παροικέσσης. αἰοιδιμοὶ δὲ μετὰ θάνατον εἰς πάντα ἐκφοιτῶσι κληδόνες. εἰ δὲ δεῖ φιλοσόφων κασιπίζευσεν, αἰθήρ μετὰ γῆν ἐκδέχεται τὰς ταῦτα ζηλοῦντας. εἰς δὲ αἰμείονα βίον ἀποθανόντες, ἔχουσι τῆς ἀρετῆς γέρας, τὸ ἄφθαρτον.

Τοιαῦτα τῷ Καλλικρατίδῃ σφόδρα νεανικῶς σεμνολογησάμενα, Χαρικλέα μὲν ἐκ δευτέρου λέγειν πειρώμενον ἐπέσχον· ὥρα γὰρ ἦν ἐπὶ ναῦν κατιέναι. δεομένων δ' ὁ, τι φρονοῖεν ἀποφῆ-
ρασθαι,

ram aetatem, fictos amoris affectus obtentui *libidinis* habete. Sed, caelesti illo inuocato Amore, in senectutem a pueris inde stabiles servate affectus. Qui enim ita amant, illis suavisimum vivendi tempus, turpi nulla conscientia in *anima* habitante; nobilis autem post mortem ad omnes fama exit. Si vero fides habenda philosophorum filiis, aether post terram excipit hos, qui his rebus studuerunt; atque, ad vitam meliorem mortui, praemium virtutis habent immortalitatem.

50. Ista Callicratides iuuenili quodam ardore et graui oratione cum protulisset, Chariclen, dicere volentem denuo, repressi: quod tempus erat descendendi ad nauim. Rogantibus autem,

vt

νασθαι, δι' ἐλίγῃ τὰς ἐκατέρῃς λόγους ἀριθμη-
 σάμενος, Οὐκ ἐξ ὑπογυῖα, Φημί, καὶ παρημε-
 λημένως, ὑμῖν, ὦ ἐταῖροι, τὰ τῶν λόγων ἔοι-
 κεν ἀπεσχεδιάσθαι· διηνεκῆς δὲ, καὶ, νῆ Δί',
 ἐγγράμμενης Φροντίδος ἐναργῇ ταῦτ' ἐστὶν ἵχνη.
 σχεδὸν γὰρ ἔδέν ἐστιν, ὅ, τι τῶν λεκτέων ἐ-
 πείν ἐτέρῳ δύνασθαι παρήκατε. καὶ πολλὴ μὲν
 ἡ τῶν πραγμάτων ἐμπειρία, πλείων δ' ἡ τῶν
 λόγων δεινότης, ὥς' ἔγωγε ἀνευξαίμην, εἴπερ
 ἦν ἐν δυνατῷ, γενέσθαι Θηραμένης ἐκείνος ὁ
 Κόθορνος, ἢ' ἄμΦω νενικηκότες, ἐξίσῃ βαδί-
 ζοιτε. πλὴν ἐπειδὴ περ ἀνήσεν ἐκ' ἐσείκατε, καὶ
 αὐτὸς ἐν τῷ μεταξὺ πλῶ, περὶ τῶν αὐτῶν ἔ-
 κέρικα δισχλεῖσθαι, τὸ μάλισα παραστὰν εἶναι
 μοι δίκαιον, ἀποΦανῆμαι.

Γάμοι

vt quid sentirem pronuntiare vellem, perpensa
 paulum vtriusque oratione, Non ex tempore, in-
 quam, et negligenter, sodales, orationem quisque
 suam videmini deproperasse; sed perpetuae profecto
 et robustae cogitationis aperta haec sunt vestigia.
 Vix enim quidquam est eorum, quae dici hic debent,
 quod dicendum alteri reliqueritis, ac cum multa
 rerum peritia eminuit, tum maior etiam vis verbo-
 rum. Itaque optauerim, Theramenes, si fieri pos-
 set, ille corburnus esse, ut victores ambo aequo pede
 incederetis. Verum enimvero quandoquidem remis-
 suri non videmini, et ipse inter nauigandum de iis-
 dem rebus flagitari non decreui; id quod maxime in
 praesens mihi iustum esse videtur, pronuntiabo.

51. Nu-

Γάμοι μὲν ἀνθρώποις βιωφελές πρᾶγμα, καὶ μακάριον, ὅποτεν εὐτυχῶνται· παιδικὰς δ' ἔρωτας, ὅσοι Φιλίας ἀγνὰ δίκαια προμνῶνται, μόνης Φιλοσοφίας ἔργον ἡγεύμαι. διὸ δὴ γάμηττον μὲν ἅπασι, παιδερασεῖν δὲ ἐφείσθω μόνοις Φιλοσόφοις. ἤκιστα γὰρ ἐν γυναιξὶν ἐλόκληρος ἀρετὴ φύεται. καὶ σὺ δ', ὦ Χαρίκλεις, μηδὲν ἀχθεσθῆς, εἰ ταῖς Ἀθηναῖς ἢ Κόρινθος εἴξει.

Καὶ γὰρ μὲν ὑπ' αἰδῶς συντόμῳ λέγω τὴν κρίσιν ἐπισπεύσας, ἔξανέστην· ἑώρων γὰρ ὑπερκατηφῆ τὸν Χαρίκλεια, παραμυρεῖν ὡς θανάτῳ κατακρίτον· ὁ δ' Ἀθηνᾶιος, ἰλαρῶ τῷ προσώπῳ Φαιδρὸς ἀναπηδήσας, προῆει σφέδρα σοβαρῶς. εἰ-
 κασεν

51. *Nuptiae quidem res vitae hominum utilissima, et beata, quoties felices sunt. Masculos autem amores, quoties casta amicitiae iura illos conciliant, solius opus Philosophiae arbitror. Propterea nuptiae contrabendae omnibus, pueros autem amare solis concedatur Philosophis; minime enim perfecta in mulieribus virtus existit. Tu vero Charicles non gravare, si Athenis Corinthus cesserit.*

52. *Atque ego prae pudore concisa oratione festinanter iudicium cum expediissem, surrexi. Videbam enim demisso supra modum vultu Chariclem, quasi tantum non capitis damnatus esset. Atheniensis vero hilari gestu laetus exultans, iactabundo valde incessu progrediebatur; putares nauali*

κασεν ἂν τις αὐτὸν ἐν Σαλαμῖνι Πέρσας κτα-
νεναυμαχηκῆναι. καὶ τὲτό γε τῆς κρίσεως ἀπω-
νάμην, λαμπρότερον ἡμᾶς ἐξιάσαντος αὐτῷ τὰ-
πνίκια· καὶ γὰρ ἦν ἄλλως τῷ βίῳ μεγαλοφρο-
νέστερος. ἡσυχῇ δὲ καὶ τὸν Χαρίκλῆα παρηγορη-
σάμην ἐπὶ τῇ δεινότητι τῶν λόγων, συνεχῆς
ὑπερθαυμάζων, ὅτι δυσχερεσέξω μέρει δυνατῶς
συνηγόρησεν.

Ἄλλ' ἡ μὲν ἐν Κνίδῳ διατριβή, καὶ τὰ παρὰ
τῇ θεῷ λαληθέντα σπεδὴν ἰλαρὰν ἄμα, καὶ
παιδιὰν εὐμεστον ἐσχηκότα, τῇ δὲ πῃ διεκρίθη.
σὺ δέ, ὦ Θεόμνησε, ὁ τὴν ἑωλὸν ἡμῶν ἐκκαλε-
σάμενος μνήμην, εἰ δικαστὴς τότε ἦσθα, πῶς ἂν
ἀπε-

nauali ad Salamina praelio Persas ab illo supera-
tos. Atque hunc certe iudicii mei fructum ha-
bui, quod splendidius nos, tanquam triumphali
coena exceperit. Erat enim alioquin etiam in vi-
ctu magnificentior. Submissa autem voce Chari-
clem etiam subinde consolabar, vi dicendi *illius*
commemorata, perpetuo vehementer admirari me
diceris, quam potenter difficiliore partes tuitus
fuisset.

53. Sed illa in Cnido commemoratio, et habiti
in Deae sacro sermones, qui laetum simul studium,
et eruditum lusum habuerant, hoc fere modo
expetiuere. At tu, Theomneste, qui antiquam
illam nobis memoriam euocasti, si tum iudex
fuisses,

ἀπεφῆνω; ΘΕΟΜΝ. Μελιτίδην ἢ Κόροιβον
οἶει με, πρὸς θεῶν, ἵνα τοῖς ὑπὸ σὲ δικάϊως
κριθεῖσιν ἐναντίαν φέρω ψῆφον; ὅς ὑπ' ἀκράς
ἡδονῆς τῶν λεγομένων διατρίβειν ἐν τῇ Κνίδῳ
ῥόμην, εἰλίγῃ τὸ βραχὺ τᾶτο δωμάτιον αὐτὸν
ἡγάμενος εἶναι τὸν νεῶν ἐκείνων. ὅμως δ' ἔν (ἐδὲν
γὰρ ἀπρεπὲς ἐν ἐορτῇ λέγεσθαι, πᾶς δὲ γέλως
καὶν περιεργός ἤ, πανηγυρίζειν δοκεῖ) τὰς ἄγαν
ὑπὸ τῷ παιδεραστῷ κατωφρυομένους λόγους ἐθαύ-
μαζον μὲν ἐπὶ τῇ σεμνότητι, πλὴν ἔ' πάνυ θυ-
μῆρες ῥόμην, ἐφύβω παιδὶ συνδιημερεύοντα,
Τανταλέως δίκας ὑποφέρειν, καὶ τοῖς ὀμμασι
τῷ

fuisse, quid pronuntiaturus eras? THEOMN. Adeo ne Melitiden aut Coroebum melius fidius me arbitraris, ut iuste a te iudicatis contrariam feram sententiam? Qui prae summa iucunditate eorum, quae dicebantur, in Cnido versari mihi viderer, ut parum abesset, quin paruulam hanc domunculam ipsum illud esse templum putarem. Veruntamen (nihil enim non decens est hoc die festo dicere, cum risus omnis etiam si forte nimius ad celebrationem pertinere videatur) orationem illam puerorum amatoris, nimio quasi supercilio elatam, grauitatis causa admirabar equidem: verum illud parum videbatur ad animi voluptatem pertinere, aliquem totos dies versantem cum puero pubertati propinquo, Tantaleas poenas sustinere, cumque pulchritudo tantum non

τῇ καλλεῖ μονονυχί προσκλύζοντας, ἐξὸν ἀρύσασθαι, διψῆν ὑπομένειν. ἔ γάρ ἀπόχρη τὸ θεωρεῖν ἐρώμενον, ἔδ' ἀπαντικρὺ καθήμεναι καὶ λαλῆντος ἀκθεῖν, ἀλλ' ὥσπερ ἡδονῆς κλίμακα συμπηξάμενος ἔρωτος, πρῶτον ἔχει βαθμὸν ὀψεως, ἵνα ἴδῃ, καὶν θεάσῃται, ποθεῖ προσάγων ἐφάψασθαι. δεῖ ἄκρων γὰρ δακτύλων καὶν μόνον θίγει, τὰ τῆς ἀπολαύσεως εἰς ἅπαν διαθεῖ τὸ σῶμα. τυχὼν δ' εὐμαρῶς τὰ τε, τρίτην πείραν ἐπιφέρει Φιλήματος, ἐκ αὐτοῦ περὶεργον, ἀλλ' ἡρέμα χαλκῇ προσεγγίσας χεῖλεσιν, ἃ πρὶν ἢ ψαῦσαι τελείως ἀπέσῃ, μηδὲν ὑπονοίας ἔχτος καταλιπὼν. εἴτα πρὸς τὸ παρῆμον ἀρμολόμενος, αἰεὶ λιπαρεστέροις μὲν ἀσπασμασιν ἐντέτη-
κεν,

non alluat oculos; cum hauriendi sit copia, tolerare tamen sitim. Neque enim satis est videre quem amet, neque ex aduerso sedentem et loquentem audire, sed velut scalas quasdam voluptatis fabricans amor primum habet gradum visus, vti spectet: et ubi contemplatus est, cupit admoto corpore attingere: si enim vel summis tantum digitis attigerit, totum corpus fructus ille percurrit. Hoc ubi facile consecutus est, tertio tentat osculum, non statim curiosum illud, sed placide labia admouens labiis, quae prius etiam quam plane se contigerint, desistit, nullo suspitionis relicto vestigio. Deinde concedenti se accommodans, longioribus semper amplexibus quasi
Luc. Op. T. V. I illicue-

κεν, ἔσθ' ὅτε καὶ διασέλλων ἡσυχῇ τὸ σῆμα.
 τῶν δὲ χειρῶν ἑδεμίαν παρήσιν ἀγνήν· αἱ γὰρ
 φανεραὶ τῶν αἰσθητῶν συμπεριπλακαὶ τὴν ἡδο-
 νὴν συνάπτουσιν. ἢ λαθρείως ὑγρῶς· ἢ δεξιά κατὰ
 κόλπε δῦσα, μακρὰ βραχὺ τὴν φύσιν ὑπερ-
 δύντας πιέζει. καὶ σφραγώσης γαστρός ἀμφι-
 λαφρὰ τοαῖς δακτύλοις ἐπιδράττεται ὁμαλῶς.
 μετὰ τῷτο καὶ πρωτόχυνεν ἄνδρος ἥβης. καὶ τί
 τᾶρξήτ' ἀναμετρήσασθαι με δεῖ; ποσεύτης τῶ-
 χῶν ἐξουσίας ὁ ἔρωρ, θερμότερα τινὸς ἀπτεται
 πράγματος· εἴτ' ἀπὸ μηρῶν προσιμιασάμενος,
 κατὰ τὸν κωμικόν, αὐτὸ ἐπάταξεν.

Ἐμοὶ μὲν ἔτι παιδαρᾶζειν γένοιτο. μετεω-
 ρολόσχαι δὲ, καὶ ὅσοι τὴν φιλοσοφίας ὀφρῦν
 ὑπέρ

illiquescit, interdum etiam placide os diducens,
 nullamque manum otiosam esse patitur; cum ma-
 nifestae illae sensibilibus partium complexiones vo-
 luptatem conglutinent. Aut igitur latenter lu-
 brico lapsu dextra sinum subiens, mamillas pre-
 mit paulum ultra naturam tumentes, et durius-
 culi ventris rotunditatem digitis molliter percur-
 rit, post haec etiam primae lanuginis in pube
 florem. Et quid arcana illa oportet remeti-ri?
 Tantam nactus opportunitatem amor, calidius
 quoddam opus occipit: deinde a feminibus ex-
 orsus, illa, ut ait Comicus, percutit.

54. Mihi quidem hoc modo amare pueros con-
 tingat. Sublimes illi nugatores autem, et quot
 quot

ὑπὲρ αὐτὰς τὰς κροτάφας ὑπερήρκασι, σεμνῶν
ὀνομάτων κομψεύμασι τὰς ἀμαθεῖς ποιμανέ-
τωσαν· ἐρωτικός γὰρ ἦν, εἴ τις περ, καὶ ὁ Σω-
κράτης, καὶ ὑπὸ μίαν Ἀλκιβιάδης αὐτῷ χλα-
νίδα κλισθεῖς, ἐν ἀπληξ ἀνέστη. καὶ μὴ θαυμά-
σῃς, εἰς γὰρ ὁ Πάτροκλος ὑπ' Ἀχιλλέως ἡγά-
πατο, μέχρι τῆ κατ' ἀντικρὺ καθέζεσθαι,

Δέγμενος Αἰακίδην ὅποτε λήξειεν αἶδων.

ἀλλ' ἦν καὶ τῆς ἐκείνων Φιλίας μεσίτις ἡδονή.
γένων γέν' Ἀχιλλεύς τὸν Πατρόκλου θάνατον,
ἀταμιεύτω πάθῃ πρὸς τὴν ἀληθεῖαν ἀπερρώγη,

Μηρῶν τε τῶν σῶν εὐσεβὴς ὁμιλία Καλ-
λίῳν·

τὰς

quot philosophiae supercilium ultra ipsa tempora
sustulere, honestorum verborum phaleris impe-
ritos pascant. Amator erat, si quisquam, Socra-
tes, sub eadem cum illo laena iacens Alcibiades,
non sine plaga surrexit. Nec mireris. Neque
enim Patroclus ab Achille eatenus tantum amatus
est, ut e regione sederet,

Acacili intentus, dum cesset fundere carmen:
sed erat ipsorum etiam amicitiae pararia voluptas.
Gemens ergo Patrocli mortem Achilles, affectu
parum custodito in verum erupit,

Femorum tuorum sancta consuetudo pulchrior!

τὰς γε μὴν ὀνομαζομένας παρ' Ἑλλησι κωμῆσας,
 εἶδεν ἄλλ' ἢ δῆλως ἐρασὺς νομίζω. τάχα Φήσας
 τις αἰσχυρὰ ταῦτ' εἶναι λέγεσθαι, πλὴν ἀληθῆ
 ἦε, νῆ τὴν Κνιδίαν Ἀφροδίτην. ΛΥΚ. Οὐτ'
 ἀνέξαμαί σε, Φίλε Θεόμνησε, ἄλλην ἀρχὴν καὶ
 παρβαλλομένην τρίτων λόγων, ἥς ἀνέστιν ἐν ἑορτῇ
 μόνον εἰκὸς εἶσι. τὰλλα δὲ, τῶν ἐμῶν ὥτων πρό-
 ρω ἀποικιεῖν. ἀφείμενοι δὲ τᾶ παρέλευεν πλείω
 χρόνον, εἰς ἀγορὰν ἐξίωμεν. ἤδη γὰρ εἰκὸς ἐστίν,
 ὑφάπτεσθαι τῷ θεῷ τὴν πυρὰν. εἰσι δ' ἐκ
 ἀτερπῆς ἡ θεά, τῶν ἐν Οἰτῇ παθῶν ὑπομιμνή-
 σκεσα τὰς παρέντας.

Hos equidem, qui apud Graecos Commissatores vocan-
 tur, nihil aliud quam professos amatores arbitror.
 Dixit forte aliquis, turpia haec esse dictu: at
 vera quidem sunt, per Cnidiam Venerem. LYC.
 Non feram te, care Theomneste, aliud tertiae
 orationis quasi fundamentum iacentem, cuius
 initium tantum festo die audire fas est, reliqua
 vero procul ab auribus meis ablegare. Ommissa
 autem longiore in iis, quae nihil ad rem faciunt,
 mora, in forum prodeamus. Iam enim conue-
 nit rogi Deo accendere: nec iniucundum spe-
 ctaculum, eorum quae in Oeta Deo visu venire,
 praesentes admonens.

Εἰκόνες

Λυκῖνος καὶ Πολύστρατος.

ΑΤΚ. **Α**λλ' ἢ τοιούτων τι ἄρα ἔπασχον αἱ τὴν
 Γοργῶ ἰδόντες, οἷον ἐγὼ ἑναγχος
 ὄπαθον, ὦ Πολύστρατε, παγκάλην τινὰ γυναῖκα
 ἰδών. αὐτὸ γάρ τ' ἐμύθε ἐκεῖνο μικρὰ δέξω λί-
 θος, εἴ ἀνθρώπῃ σοι γεγενῆσθαι, πεπηγώς 1)
 ὑπὸ τ' ἐθαύματος. ΠΟΛ. Ἡράκλεις ὑπερφύε-
 ται τὸ θάμα Φῆς, καὶ δεινῶς βίαιον, εἶγε καὶ
 Λυκῖνον ἐξέπληξε γυνή τις ἄσα. σὺ γὰρ ὑπὸ μὲν
 τῶν

Imagines.

Lycinus et Polystratus.

LYC. Numquid ergo tale quid usu veniebat his,
 qui Gorgonem vidissent, quale usu
 nuper mihi venit, Polystrate, pulcherrimam
 quandam feminam videnti? Parum enim abest,
 quin, ut habet fabula, lapis tibi ex homine sim
 factus, ac prae admiratione diriguerim. P O L.
 Insolitum, Hercle, spectaculum ais, et valde
 violentum, si quidem Lycinum etiam mulier ali-
 qua perculit. Nam ab adolescentulis tu quidem,
 I 3 idque

1. Πεπηγώς] Dicitur hoc verbum de aqua,
 oleo, melle, lacte; saepius de aquis et flu-
 minibus cum concreverint, coagulantur.
du Soul.

τῶν μεираκίων καὶ πάνυ ῥαδίως αὐτὸ πάσχεις·
 ὥς θᾶττον ἂν τις ὅλον τὸν Σίπυλον μετακινή-
 σαιεν, 2) ἢ σὲ τῶν καλῶν ἀπάγοι, μὴ ἔχῃ παρ-
 εἶναι αὐτοῖς κεχηνότα, καὶ ἐπιδεκρύντα γὰρ
 πολλάκις, ὥσπερ ἐκείνην αὐτὴν τὴν τῆ Ταντά-
 λε. ἀτὰρ εἶπέ μοι, τίς ἢ λιθοποιὸς αὕτη Μέ-
 δεσα ἡμῖν ἐστὶ, καὶ πόθεν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἴδοιμεν;
 ἔ γάρ; οἶμαι, Φθονήσεις ἡμῖν τῆς θεάς, ἔδ᾽
 ζηλοτυπήσεις, εἰ μέλλοιμεν πλησίον πᾶ καὶ αὐ-
 τοὶ παραπτεπηγέναί σοι ἰδόντες. ΛΤΚ. Καὶ μὴν
 εὖ εἰδέναι χρή σε, ὡς καὶ ἐκ περιωπῆς μόνον
 ἐπίθης ἐς αὐτὴν, ἀχανῆ σε, καὶ τῶν ἀνδριάν-
 των

idque facile admodum sic afficeris, vt facilius ali-
 quis totum Sipylum loco moueat, quam te ab-
 ducat a pulchris, quo minus adstes illis hians,
 et saepe illacrimans etiam, vt illa ipsa Tantali
filia. Verum dic mihi, quae nobis est illa Me-
 dusa saxifica, et vnde? vt nos quoque eam vi-
 deamus. Neque enim, puto, inuidebis nobis
 spectaculum, neque zelotypia accenderis, si ex
 propinquo nos etiam velimus iuxta te in illo ob-
 rigescere. LYC. Quin illud scito, illa te, si vel
 ab alta eam specula adspexeris, attonitum, et
 magis

2. Ἄν τις ὅλον τὸν Σίπυλον μετακινήσειεν]
Elfuer: haec Luciani adferens ad *Marci* XI,
 23. monet, iis aequae atque his Luciani ver-
 bis significari rem grauem et insuperabilem.
Reitz.

των ἀκηνητότερον ἀποφανεῖ. καίτοι τὸτο μὲν
ἴσως εἰρηνικώτερόν ἐστι, καὶ τὸ τραῦμα ἦττον
καίριον, εἰ αὐτὸς ἴδοις· εἰ δὲ καὶ κείνη προσβλέ-
ψαις σε, τίς ἔσσι μηχανὴ ἀποσῆναι αὐτῆς; ἀπά-
ξει γάρ σε ἀνδρησαμένη ἐνθα ἂν ἐθέλῃ, ὅπως καὶ
ἡ Λίθος ἢ Ἡρακλεία δρᾷ τὸν σίδηρον.

ΠΟΛ. Παύε, ὦ Λυκίε, τεράσιόν τι κάλλος
ἀναπλάττων· ἀλλ' εἰπέ μοι τίς ἡ γυνὴ ἐστίν;
ΛΥΚ. Οἶε γὰρ με ὑπερβλέσθαι τῷ λόγῳ, δὲ
δέδια μὴ σοι ἰδόντι ἀσθενὴς τις ἐπαινέσαι δόξω,
παρὰ τοσῶτον ἀμείνων Φανεῖται· πλην ἀλλὰ
ἥτις μὲν, ἐκ ἂν εἰπεῖν ἔχοιμι, θεραπεία δὲ πολ-
λὴ, καὶ ἄλλη περὶ αὐτὴν παρασκευὴ λαμπρά,
καὶ εὐνέχων τι πληθος, καὶ ἄβρα πάνυ πολλὰ,
καὶ

magis quam statue sunt, immotum redditura
est. Quamquam hoc quidem forte pacatius fue-
rit, et minus letale vulnus, ipse si videas: si ve-
ro ipsa quoque te adspiciat, qua ratione ab illa
abscedes? Reuinctum enim te quorsum voluerit
abducet, quod magnes facit in ferro.

2. P O L. Define, Lycine, portentosam pul-
chritudinem effingere; sed dic mihi, quae sit mu-
lier? LYC. Putas enim, me dicendo modum ex-
cedere, qui metuam, ne tibi, cum videris, im-
becillis in laudando videar: tanto illa apparebit
praestantior. Verum quae sit, non habeo dicere.
Ministerium vero multum, et alius circa illam
apparatus splendidus, et eunuchorum multitudo,

καὶ ὅλως μείζον γε, ἢ κατὰ ἰδιωτικὴν τύχην
 ἔδοκει τὸ πρᾶγμα εἶναι. ΠΟΛ. Οὐδὲ τένομα
 ἐπίθῃ σὺ γε, ἥ τις καλοῖτο. ΛΥΚ. Οὐδαμῶς,
 ἢ τῆτο μόνον, τῆς Ἰωνίας ἐσί. τῶν θεατῶν γάρ
 τις ἀπιδὼν εἰς τὸν πλησίον, ἐπεὶ παρῆλθε, Τοι-
 αῦτα μέντοι, ἔφη, τὰ Σμυρναϊκὰ κάλλη· καὶ
 θαυμαζὸν ἔδεν, εἰ ἡ καλλίστη τῶν Ἰωνικῶν πό-
 λεων τὴν καλλίστην γυναῖκα ἤνεγκεν. ἔδοκει δὲ
 μοι Σμυρναῖος καὶ αὐτὸς ὁ λέγων εἶναι, ἔτως
 ἐσβεμνύετο ἐπ' αὐτῇ.

ΠΟΛ. Οὐκὲν ἐπεὶ λίθῃ τῆτό γε ὡς ἀληθῶς
 ἐποίησας, ἄτε παρακολαθήσας, ἄτε τὸν Σμυρ-
 ναῖον ἐκείνον ἐρόμενος, ὅστις ἦν, καὶ τὸ εἶδος ὡς
 οἶόν

et ancillae sane multae, atque in vniuersum ma-
 ior, quam pro fortuna priuata, res videbatur
 esse. POL. Neque nomen audiebas tu quidem;
 quomodo vocaretur? L Y C. Nequaquam, nisi
 hoc solum, ex Ionia est. Spectatorum enim
 aliquis, vicinum respiciens, cum transiret, *Tales
 quidem, inquit, sunt formae Smyrnenfes, nec mi-
 rum, si pulcherrima Ionicarum urbium, mulierem
 pulcherrimam protulit.* Videbatur autem mihi
 Smyrnaeus ipse quoque esse qui dicebat, adeo
 illa gloriabatur.

3. P.O.L. Quandoquidem igitur hoc vere pro
 lapide fecisti, qui neque seentus sis, neque in-
 terrogaueris Smyrnaeum illum, quatenam esset:
 certe

οἷόν τε ὑπόδειξον τῷ λόγῳ, τάχα γὰρ ἂν ἔτω
 γνωρίσαιμι. ΛΤΚ. Ὅρᾳς ἡλίκον τᾶτο ἤτησας;
 ἔ κατὰ λόγων δύναμιν, καὶ μάλιστα γὰρ τῶν ἐμῶν,
 ἐμφανίσαι ἔτω θαυμασίαν εἰκόνα, πρὸς ἣν μό-
 λισ, ἂν ἡ Ἀπελλῆς, ἡ Ζεῦξις, ἡ Παρράσιος,
 ἱκανοὶ ἔδοξαν, ἡ εἴ τις Φειδίας, ἡ Ἀλκαμένης.
 ἐγὼ δὲ λυμανῶμαι τὸ ἀρχέτυπον ἀσθενείᾳ τῆς
 τέχνης. ΠΟΛ. Ὅμως, ὦ Λυκῖνε, ποῖά τις
 ἦν τὴν ὄψιν; ἔ γὰρ ἐπισφαλές τὸ τόλμημα, εἰ
 Φίλῳ ἀνδρὶ ἐπιδείξαις τὴν εἰκόνα, ὅπως ἂν τῆς
 γραμμῆς ἔχει. ΛΤΚ. Καὶ μὴν ἀσφαλές εἶναι
 αὐτὸς ποιήσειν μοι δοκῶ, τῶν παλαιῶν τινὰς
 ἐκείνων τεχνιτῶν παρακαλέσας ἐπὶ τὸ ἔργον,
 ὡς ἀναπλάσειάν μοι τὴν γυναῖκα. ΠΟΛ. Πῶς
 τᾶτο

certe formam illius, quantum eius fieri potest,
 sermone ostende. Forte enim sic eam agnouero.
 LYC. Vides quantum sit, quod petiisti, non est
 facultatis dicendi, meae praesertim, declarare ad-
 mirabilem adeo imaginem, cui vix Apelles, aut
 Zeuxis, aut Parrhasius, apti videantur, aut si
 quis Phidias vel Alcamenes. Ego vero corrupero
 exemplum artis imbecillitate. POL. Tamen Ly-
 cine, qualis erat specie? Neque enim periculo-
 sus ille conatus, si viro amico ostendas imagi-
 nem, quomocunque lineae se habeant. LYC.
 Quin tutius mihi facturus videor, si veterum il-
 lorum artificum quosdam ad opus aduocem, uti
 mulierem mihi effingant. POL. Quomodo hoc

τῆτο Φῆς; ἢ πῶς ἂν ἀφίκοιντό σοι πρὸ τούτων ἐτῶν ἀποθανόντες; ΛΥΚ. Ῥαδίως, ἤνπερ σὺ μὴ ἀκνήσῃς ἀπακρίνεσθαι τί μοι. ΠΟΛ. Ἐρώτα μόνον.

ΛΥΚ. Ἐπεδήμησάς ποτε, ὦ Πολύστρατε, τῇ Κνιδίῳ; ΠΟΛ. Καὶ μάλα. ΛΥΚ. Οὐκ ἔν καὶ τὴν Ἀφροδίτην εἶδας πάντως αὐτῶν; ΠΟΛ. Νὴ Δία, τῶν Πραξιτέλης ποιημάτων τὸ κάλλισον. ΛΥΚ. Ἀλλὰ καὶ τὸν μῦθον, ὃν λέγουσιν, ἦκεις, εἰ ἐπιχώριοι περὶ αὐτῆς, ὡς ἐρασθεῖη τις τῷ ἀγάλματι, καὶ λαθὼν ὑπολειφθεῖς ἐν ἱερῷ, συγγένοιτο, ὡς δυνατὸν, ἀγάλματι, τῆτο μὲν σοι ἄλλως ἰσορῆισθω. σὺ δὲ (ταύτην γὰρ, ὡς Φῆς, εἶδες) ἴθι μοι, καὶ τόδε ἀπό-

intelligis? aut quomodo veniant tibi tot ante annos mortui? LYC. Facile, si quidem tu non graveris aliquid mihi respondere. POL. Interrogamodo.

4. L Y C. Peregrinatus ne aliquando es, Polystrate, in urbe Cnidiorum? POL. Sane. LYC. Igitur omnino etiam Venerem illorum vidisti. POL. Ego vero, ita me Iupiter, operum Praxitelis pulcherrimum. LYC. Sed fabulam etiam audisti, quam narrant de ea ciues, amore aliquem captum statuæ clam cum relictus esset in templo, coisse, quoad eius fieri potuerit, cum statuæ. Atque illud quidem alias tibi referatur: iam vero, hanc enim, ut ais, vidisti, age, mihi illud

ἀποκρίναι, εἰ καὶ τὴν ἐν κήποις Ἀθήνησι, τὴν
 Ἀλκαμένους ἐώρακας. ΠΟΛ. Ἡ πάντων γ' ἂν,
 ὦ Λυκίῃ, ὁ ῥαθυμότατος ἦν, εἰ τὸ κάλλιστον
 τῶν Ἀλκαμένους πλασμάτων παρῆδον. ΛΥΚ.
 Ἐκείνο μὲν γε, ὦ Πολύστρατε, ἐκ ἐξερήσομά
 σε, εἰ πολλάκις ἐς τὴν ἀκρόπολιν ἀνελθὼν, καὶ
 τὴν Καλάμιδος Σωσάνδραν τεθῆσαι. ΠΟΛ.
 Εἶδον κακείνην πολλάκις. ΛΥΚ. Ἀλλὰ καὶ ταῦτα
 μὲν ἱκανῶς· τῶν δὲ Φειδίας ἔργων τί μάλι-
 στα ἐπῆνεσας; ΠΟΛ. Τί δ' ἄλλο ἢ τὴν Λημνίαν,
 ἣ καὶ ἐπιγράψαι τένομα ὁ Φειδίας ἠξίωσε; καὶ,
 νῆ Δία, τὴν Ἀμαζόνα, τὴν ἐπερειδομένην τῷ
 δορατίῳ.

ΛΥΚ.

illud quoque responde, an illam etiam in hortis
 apud Athenas, Alcamenis *Venerem* vidisti? POL.
 Equidem omnium, Lycine, sum negligentissi-
 mus, si pulcherrimum Alcamenis signorum prae-
 teruidissem. LYC. Illud quidem, Polystrate,
 non exquiram, an, cum saepe escenderis in ar-
 cem, Calamidis Sosandram contemplatus fueris?
 POL. Vidi et illam saepius. LYC. Sed satis ista.
 Inter Phidiae vero opera, quod maxime laudasti?
 POL. Quod vero aliud, quam Lemniam (*Miner-
 vam*) cui etiam inscribere nomen suum Phidias
 voluit? et Amazonem, per Iouem, innixam
 hastae.

5. LYC.

ΛΥΚ. Τὰ κάλλιστα, ὦ ἑταῖρε, ὥς οὐκ ἔσ' ἄλλων τεχνιτῶν δέησι. Φέρε δὴ ἐξ ἀπασῶν ἡδὴ τέτων, ὡς οἶόν τε συναρμόσας, μίαν σοι εἰκόνα ἐπιδείξω, τὸ ἐξαιρετὸν παρ' ἐκείνης ἔχσαν. ΠΟΛ. Καὶ τίνα ἂν τρόπον τέττι γένοιτο; ΛΥΚ. Οὐ χαλεπὸν, ὦ Πολύστρατε, εἰ τὰ ἀπὸ τῶδε παραδόντες τὰς εἰκόνας τῷ λόγῳ, ἐπιτρέψωμεν αὐτῷ μετακοσμεῖν, καὶ συντιθέναι, καὶ ἀρμόζειν, ὡς ἂν εὐρυθμότατα δύναιτο, Φυλάττων ἅμα τὸ συμμιγῆς ἐκείνο, καὶ ποιμῖλον. ΠΟΛ. Εὖ λέγεις· καὶ δὴ παραλαβὼν δεικνύτω· ἐθέλω γὰρ εἶδέναι ὃ, τι καὶ χρήσεται αὐταῖς, ἢ ὅπως ἐκ τούτων μίαν τινὰ συνθεῖς, ἐκ ἀπέδωσαν ἀπεργάσεται.

ΛΥΚ.

5. L Y C. Pulcherrima, sœdalis. Itaque aliis artificibus opus non habebis. Age iam ex omnibus hisce, ut potest, coagmentatam tibi vnam imaginem ostendam, quod in singulis eximium est, habentem. P O L. Et quomodo illud fieri potest? L Y C. Non difficile est, Polystrate, si iam dicendi facultati tradamus illas imagines, permittamusque illi aliter eas ornare, et componere, et concinnare, quam commodissime possit, servata simul commiscendi proportionem et varietatem. P O L. Recte. Sumat sane atque ostendat. Volo enim videre, quomodo illis viura sit, aut quomodo ex tot diuersis componens vnam aliquam, non absurdam effectura sit.

6. L Y C.

ΑΤΚ. Καὶ μὴν ἤδη σοι ὄρεῖται παρῆχει γυγνο-
μένην τὴν εἰκόνα, ὥδε συναρμόζων, τῆς ἐν Κνί-
δῃ ἡμέσης μόνον τὴν κεφαλὴν λαβὼν· ἄδεν γὰρ
τῆ ἄλλῃ σώματος, γυμνῆ ἔντος, δεήσεται· τὰ
μὲν ἀμφὶ τὴν κόμην, καὶ μέτωπον, ὀφρύων τε
τὸ εὐγραμμον, εἰσεις ἔχων, ὥσπερ ὁ Πραξιτέ-
λης ἐποίησε, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν δὲ τὸ ὑγρὸν
ἔμα· τῷ Φαιδρῷ, καὶ κεχαρισμένῳ, καὶ τῆτο
διαφυλάξει κατὰ τὸ Πραξιτέλει δοκεῖν· τὰ μὴ-
λα δὲ, καὶ ὅσα τῆς ὀψεως ἀντωπὰ, παρ' Ἀλ-
καμένης καὶ τῆς ἐν κήποις λήψεται· καὶ προσέ-
τι, χειρῶν αἶρα, καὶ καρπῶν τὸ εὐρυθμον, καὶ
δακτύλων τὸ εὐάγωνον, ἐς λεπτόν ἀπολήγον,
παρὰ τῆς ἐν κήποις καὶ ταῦτα· τὴν δὲ τῆ παν-
τὸς

6. L Y C. Atque iam tibi videndam praebe-
tum existit, imaginem, de illa, quae Cnido ve-
nit, solum caput sumens; reliquo enim corpore,
cum nudum sit, nihil opus habebit. Et comam
quidem, ac frontem, et supercilia quasi ad amu-
sum facta fines eam habere, ut fecit Praxiteles.
Etiam oculorum mobilem hilaremque gratiam,
prout Praxiteli visum est, servabit. Males au-
tem, et quae in aduerso vultu eminent, ab Al-
camene et illa in hortis *Veneri* assumet, et in-
super manus extremas, et volarum proportionem,
et molles digitos, in tenuitatem exeuntes, haec
inquam et ipsa ab Hortensi. Totius vero vultus
circum-

τὸς προσώπῃ περιγραφὴν, καὶ παρείων τὸ ἀπα-
λόν, καὶ ῥίνα σύμμετρον, ἢ Λημνία παρέξει, καὶ
Φειδίας ἔτι. καὶ σώματος ἀερωγὴν ὁ αὐτὸς, καὶ
τὸν αὐχένα παρὰ τῆς Ἀμαζόνος λαβών. ἡ Σω-
σάνδρα δὲ καὶ ὁ Κάλαμις αἰδοῖ κοσμήσκειν αὐ-
τήν· καὶ τὸ μεϊδιάμα λεπτόν καὶ λεληθός, ὥσ-
περ τὸ ἐκείνης ἔσαι· καὶ τὸ εὐσταλές δὲ καὶ κέσ-
μιον τῆς ἀναβολῆς παρὰ τῆς Σωσάνδρας· πλην
ἅτι ἀνάλυπτος αὐτὴ ἔσαι τὴν κεφαλὴν. τῆς
ἡλικίας δὲ τὸ μέτρον ἡλίκον ὦν γένοιτο, κατὰ
τὴν ἐν Κνίδῳ ἐκείνην μάλιστα· καὶ γὰρ καὶ σῆτα
κατὰ τὴν Πραξιτέλῃ μεμετρήσθω. τί σοι, ὦ
Πολύστρατε, δοκεῖ καλὴ γενήσεσθαι ἢ εἰκὼν,
καὶ μάλιστα ἐπειδὴν ἐς τὸ ἀκριβέστατον ἀποτε-
λεσθῇ;

ΠΟΛ.

circumscriptionem, et genas teneras, et nasi pro-
portionem, Lemnia praebebit et Phidias: etiam
oris commissuram idem, et ceruicem sumtam ab
Amazone. Sosandra vero et Calamis veretur
ornabunt illam; et risus tenuis ac latens sicut
illius erit, itemque compositus et decens ami-
ctus a Sosandra, nisi quod haec nuda caput erit.
Aetatis autem atque incrementi mensura quae-
nam fuerit? secundum Cnidiam illam maxime.
Nam hoc etiam secundum Praxitelem metiamur.
Quid tibi, Polystrate, videtur? pulchrane futu-
ra imago? et maxime si accuratissima ratione per-
ficiatur?

7. POL.

ΠΟΛ. Ἐτι γὰρ, ὦ γενναϊότατε, καταλέ-
λοιπός τι κάλλος ἔξω τῆ ἀγάλματος, ἔτω πάν-
τα ἐς τὸ αὐτὸ συμπεφορηκώς; ΛΥΚ. Τὸτο
μικρότατον, ὦ Φιλέτης, εἰ μὴ σοι δόξει ὀλί-
γα πρὸς εὐμορφίαν συντελεῖν χρῶα, καὶ τὸ ἐκά-
τω πρέπον· ὡς μέλαινα μὲν εἶναι ἀκριβῶς, ὁπ-
σα μέλαινα, λευκὰ δὲ ὅσα τοιαῦτα χρῆ, καὶ τὸ
ἐρύθημα ἐπανθῆν· καὶ τὰ τοιαῦτα κινδυνεύει
τῆ μεγίστη ἐτι ἡμῖν προσδεῖν. πόθεν οὖν καὶ
ταῦτα πορισάμεθ' ἂν; ἢ παρακαλέσασθαι δη-
λαδὴ, τὴς γραφέας, καὶ μάστιγα ὁπόσοι αὐτῶν
ἄριστοι ἐγένοντο κεράσασθαι τὰ χρώματα, καὶ
εὐλαρον ποιῆσθαι τὴν ἐπιβολὴν αὐτῶν; καὶ δὴ
παρακελήσθω Πολύγνωτος, καὶ Εὐφράνωρ
ἐκείνος

7. POL. Scilicet adhuc reliquisti, generosissi-
me, pulchritudinis aliquid extra imaginem; qui
sic omnia in illam contulisti? LYC. Atqui hoc
minimum est, amice, nisi videntur pauca tibi ad
formae decus conferre color, et cuiusque rei con-
decentia, vt exacte nigra sint, quae sunt nigra,
alba autem quae oportet esse talia, et ruborem
ubi decet efflorescere. Et quantum ad haec talia
forte illud, quod maximum est, nobis adhuc
deest. Vnde igitur et haec parabimus? an ad-
vocemus scilicet pictores, et maxime quotquot
illorum optimi fuerunt temperandis coloribus, et
tempestive alligendis. Nempe advocetur Poly-
gnotus,

ἐκείνος, καὶ Ἀπελλῆς, καὶ Ἀετίων· ἔτοι δὲ διελόμενοι τὸ ἔργον, ὁ μὲν Εὐφράνωρ χρωσάτω τὴν κόμην, οἷαν τῆς Ἥρας ἔγραψεν· ὁ Πολύγνωτος δὲ ὑφρύνων τὸ ἐπιπρεπές, καὶ παρειῶν τὸ ἐνερθευθές, οἷαν τὴν Κασάνδραν ἐν τῇ λésχη ἐποίησε τοῖς Δελφοῖς· καὶ ἑσθῆτα δὲ ἔτος ποιησάτω ἐς τὸ λεπτότατον ἐξεργασμένην, ὡς συνεσάλθαι μὲν ὅσα χρή, διηνεμῶσθαι δὲ τὰ πολλὰ. τὸ δὲ ἄλλο σῶμα ὁ Ἀπελλῆς δεῖξάτω, κατὰ τὴν Πακάτην· μάλιστα μὴ ἄγαν λευκόν, ἀλλὰ ἑναιμον ἀπλῶς· τὰ χεῖλη δὲ οἷα Ῥωξάνης, ὁ Ἀετίων ποιησάτω. *

Μᾶλλον δὲ τὸν ἄριστον τῶν γραφῶν Ὅμηρον, παρόντος Εὐφράνορος καὶ Ἀπελλᾶ δεδόμεθα.
οἶον

ignorus, et Euphranor ille, et Apelles, et Aëtip. At hi diuifis operis, Euphranor comae colorem det, qualem Iunonis pinxit, Polygnotus vero superciliorum decorem, et ruborem suffusum genis, qualem Casandram in conciliabulo Delphis fecit. Vestem vero etiam hic faciat, subtilissime elaboratam, vt adstricta sint quae debent, fluctuent autem pleraque. Reliquum corpus Apelles ostendat, Pacatae exemplo, praesertim ne nimis candidum, sed in quo sanguinem inesse appareat. Labia, qualia Roxanes, faciat Aëtion.

8. Quin optimum pictorum Homerum, Euphranore praesente et Apelle, assumimus. Qualem

οἷον γάρ τι τοῖς Μενελάῳ μηροῖς τὸ χρῶμα ἐκεί-
 νος ἐπέβαλλεν, ἐλέφαντι εἰκάσας ἡρέμα πεφοι-
 νιγμένῳ, τοιοῦνδε ἔσω τὸ πᾶν· ὁ δ' αὐτὸς ἔτος
 καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς γραψάτω, βεῶπιν τινα
 ποιήσας αὐτήν. συνεπιλήψεται τῷ ἔργῳ αὐτῷ
 καὶ ὁ Θηβαῖος ποιητῆς, ὡς ἰοβλέφαρον ἐξεργά-
 σσεται· καὶ Φιλομειδῇ δὲ Ὅμηρος ποιήσει; καὶ
 λευκώλενον, καὶ ῥοδοδάκτυλον, καὶ ὅλως τῇ χρυ-
 σῇ Ἀφροδίτῃ εἰκάσει πολὺ δικαιότερον ἢ τὴν
 τῷ Βρισεῶς.

Ταῦτα μὲν ἂν πλασῶν καὶ γραφέων καὶ ποιη-
 τῶν παῖδες ἐργάσσονται. ὁ δὲ πᾶσιν ἐπανθῇ
 τέτοις, ἢ χάρις, μᾶλλον δὲ ἀπάσαι ἅμα, ἐπό-
 σαι χάριτες, καὶ ὅποσοι ἔρωτες περιχορευόντες,
 τίς

lem enim ille Menelai femoribus colorem indu-
 xit, *ebori* ea comparans leniter *purpurascenzi*, tale
 fit vniuersum. Idem vero oculos etiam pingat,
 et amplis quidem reddat conspicuam: adiuuabit
 illi opus etiam Thebanus poëta, qui supercilium
 elaboret. Etiam *rifus amantem* faciat Homerus,
 et *candidis lacertis*, et *roseis digitis*, et aureae Ve-
 neri similem faciet iustius multo quam Brisei fi-
 liam.

9. Atque ista quidem statuariorum, et picto-
 rum, poetarumque filii efficient. Quod autem
 in hisce omnibus floris instar enitet, Gratia, quin
 omnes simul, quotquot sunt Gratiae, et quot-
 quot sunt Amores, qui choreas circa illam ducunt,

Luc. Op. T. V.

K

imita-

τίς ἂν μιμήσασθαι δύναίτο; ΠΟΛ. Θεσπέσιόν τι χρῆμα, ὦ Λυκίη, Φῆς, καὶ διίπστες ὡς ἀληθῶς, οἷόν τι τῶν ἐξ ἔραν' γένοιτο. τί δὲ πρᾶσσασαν εἶδες αὐτήν; ΛΥΚ. Βιβλίον ἐν ταῖν χεροῖν εἶχεν, ἐς δύο συνειλημένον· καὶ ἐφ' ἧκει τὸ μέντοι ἀναγνώσκεισθαι αὐτᾶ· τὸ δὲ ἤδη ἀνεγνωκέναι. μετὰ δὲ προῖσα, διελέγετο τῶν παρομαρτάντων τινί, ἐκ οἷδ' ὅ, τι· ἔγὰρ ἐς ἐπήκοον ἐφθέγγετο· πλὴν μειδιάσασά γε, ὦ Πολύστρατε, ὁδόντας ἐξέφηνε· πῶς ἂν εἴποιμί σοι, ὅπως μὲν λευκὰς, ὅπως δὲ συμμέτρους, καὶ πρὸς ἀλλήλους συνηρησμένους; εἶπε κάλλιπον ὄρμον εἶδες ἐκ τῶν σιλπινοτάτων, καὶ ἰσομεγέθων μαργαριτῶν, ἕτως ἐπὶ σίχχ' ἐπεφύκασαν·

imitari quis possit? P O L. Divinum quiddam dicis, Lycine, et a Ioue reuera demissum, quale quid eorum fuerit, quae nascuntur caelitus. Sed quid facientem vidisti? L Y C. Librum tenebat manibus, bifariam convolutum, videbaturque alteram quidem partem illius legere, alteram vero iam legisse. Dum progreditur, disputabat cum aliquo comitantium nescio quid: neque enim ita ut exaudiri posset loquebatur. Verum ridens, Polystrate, dentes ostendebat, quomodo dicam tibi? quam albos, quam aequabiles, et sibi invicem commissos! Si quando pulcherrimum monile vidisti, de splendidissimis et aequalibus margaritis; ita ad seriem nati erant. Ornabantur
autem

κῆσαν· ἐκοσμεῖντο δὲ μάλιστα τῷ τῶν χαλῶν
ἔρυθματι. ὑπεφαίνοντο γὰρ αὐτὸ δὴ τῷ τῷ
Ὅμηρῳ ἐλέφαντι τῷ πρὶς ὅμοιοι, ἔχ' οἱ μὲν
πλατύτεροι αὐτῶν, οἱ δὲ προέχοντες ἢ διεση-
κότες, οἷοι ταῖς πλείσταις, ἀλλὰ τις πάντων
ἰσοτιμία καὶ ὁμόχρεια, καὶ μέγεθος ἐν, καὶ προσ-
εχεῖς ὁμοίως· καὶ ὅλως, μέγα τι θαῦμα καὶ
θέαμα, πᾶσαν τὴν ἀνθρωπίνην εὐμορφίαν ὑπερ-
πεπαικός.

ΠΟΛ. Ἐχ' ἀτρέμας. συνίημι γὰρ ἤδη σα-
φῶς ἦν τινὰ καὶ λέγεις τὴν γυναῖκα, τέτοις τε
αὐτοῖς γνωρίσας, καὶ τῇ πατρίδι· καὶ εὐνέχας
δὲ τινὰς ἔπεσθαι αὐτῇ ἔφης, νῆ Δία, καὶ στρα-
τιώτας τινάς. τὴν βασιλεῖ συνῆσαν, ὦ μακά-
ριε,

autem maxime rubore labiorum. Inter illa enim
nitebant, *scetili* apud Homerum *chori* similes,
non hi quidem illorum latiores, alii vero emi-
nentes, aut distantes, quales plerisque: sed quae-
dam omnium aequalitas, et color idem, et una
magnitudo, et aequae iuncti: in uniuersum au-
tem magnum quoddam miraculum spectaculum-
que, humanam omnem pulchritudinem exce-
dens.

IO. POL. Quiesce. Iam enim apertissime in-
telligo, quam mulierem dicas, his ipsis illud
colligens, et patria. Dixisti autem etiam eunu-
chos aliquot eam secutos, et profecto etiam quos-
dam milites: illam Imperatoris coniugem, cele-

ρις, τὴν αὐτίδιστον ταύτην λέγεις. ΛΥΚ. Τί δέ
 ἐστὶν αὐτῇ τένομα; ΠΟΛ. Πάνυ καὶ τέτο γλα-
 φυρὸν, ὧ Λυκίε, καὶ ἐπέραςον. ὁμώνυμος γάρ
 ἐστὶ τῇ τοῦ Ἀβραδάτε ἐκείνῃ τῇ καλῇ. οἶσθα
 πολλάκις ἀκῆσας Ξενοφῶντος ἐπαινῆντός τινα
 σῶφρονα, καὶ καλὴν γυναῖκα; ΛΥΚ. Νῆ Δία,
 καὶ ὥσπερ γε ὁρῶν αὐτήν, ἔτω διατίθεμαι, ἐπεί-
 ταν κατ' ἐκείνῳ περ ἀναγιγνώσκων γένωμαί, καὶ
 μονονεχί καὶ ἀκῆω λεγέσθης αὐτῆς, ἃ πεποίη-
 ται λέγασσα, καὶ ὡς ὥπλιζε τὸν ἄνδρα, καὶ οἷα
 ἦν παραπέμπασα αὐτὸν ἐπὶ τὴν μάχην.

ΠΟΛ. Ἀλλ', ὧ ἄρις, σὺ μὲν ὥσπερ τινα
 ἄσραπὴν παραδραμῆσαν ἅπαξ εἶδες αὐτήν, καὶ
 ἔοικας τὰ πρόχειρα ταῦτα, λέγωίδ' ἐπὶ τὸ σῶμα
 καὶ

bratissimam illam, dicis. LYC. Quod vero est
 illi nomen? POL. Valde ipsum quoque venu-
 stum, Lycine, et amabile. Est enim cogno-
 minis pulchrae illi Abradatae vxori. Nosti, cre-
 bro qui audieris, Xenophontem laudare mode-
 stam quandam et pulchram mulierem. LYC.
 Ita sane est, et quasi viderem illam, ita anima-
 tus sum, quoties ad illum locum legendo perue-
 nio: ac tantum non audio dicentem, quae di-
 xisse traditur, et vt armauerit virum, et quomo-
 do in pugnam illum deduxerit.

II. POL. Verum tu quidem, vir optime,
 fulguris instar illam praetercurrentem semel vidi-
 sti, et videris ea, quae in promptu sunt, corpus
 et

καὶ τὴν μορφήν, ἐπαινεῖν. τῶν δὲ τῆς ψυχῆς
ἀγαθῶν ἀθάνατος εἶ, καὶ οἶσθα ὅσον τὸ κάλλος
ἐκείνῳ ἐστὶν αὐτῆς μακροῦ τινι ἄμεινον, καὶ θεοει-
δέσσερον τῷ σώματος. ἐγὼ δὲ, συνήθης γὰρ εἰ-
μι, καὶ λόγων ἐκοινώνησα πολλάκις ὁμοθυμῆς ὦν,
καὶ γὰρ ὡς οἶσθα καὶ αὐτὸς, τὸ ἡμέτερον καὶ Φι-
λάνθρωπον, καὶ τὸ μεγαλόφρον, καὶ σωφρο-
σύνην, καὶ παιδείαν, πρὸ τῷ κάλλει ἐπαινῶ·
ἄξια γὰρ προκεκρίσθαι ταῦτα τῷ σώματος·
ἐπεὶ ἀλαγον ἂν εἴη καὶ γελοῖον, ὥσπερ εἴ τις τὴν
ἐσθῆτα πρὸ τῷ σώματος θαυμάζοι. τὸ δ' ἐν-
τελές κάλλος, οἶμαι, τῷτό ἐστιν, ὁπότεν ἐς τὸ
αὐτὸ συνδράμη ψυχῆς ἀρετῇ, καὶ εὐμορφία σώ-
ματος. ἀμέλει πολλὰς ἂν σοι δείξαιμι, μορ-
φῆς

et formam dico, laudare: bonorum autem ani-
mae eius nihil vidisti: nec nosti, quam longe sit
ista illius pulchritudo corporis *pulchritudine* prae-
stantior ac diuinor. Ego vero, familiaris enim
sum, et saepe cum ea, popularis quippe, locu-
tus. Etenim, ut ipse etiam nosti, mansuetudi-
nem, et humanitatem, et magnanimitatem et
temperantiam, et eruditionem, ante pulchritudi-
nem laudo: digna enim ista, quae praeferantur
corpori; alioquin irrationale fuerit et ridiculum,
velut si quis vestimentum prae corpore adpiretur.
Vera autem, opinor, pulchritudo illa est, cum
in eodem homine conueniunt et animi virtus et
forma corporis. Videlicet multas tibi ostende-

Φῆς μὲν εὖ ἠμέσας, τὰ δ' ἄλλα αἰσχυνέσας τὸ
 κάλλος, ὡς καὶ μόναν φθελγέμενων ἀποθανεῖν
 αὐτὸ, καὶ ἀπομαραινέσθαι, ἐλεγχόμενον τε καὶ
 ἀσχημονᾶν 3), καὶ παρ' ἀξίαν συνὸν πανηρέα τι-
 νι δεσποίνῃ τῇ ψυχῇ. καὶ γε αἱ τοιαῦται ὁ-
 μοιᾷ μοι δοκᾷσι τοῖς Αἰγυπτίοις ἱεροῖς· καὶ γὰρ
 γὰρ, αὐτὸς μὲν ὁ νεὼς κάλλιστός τε καὶ μέγιστος,
 λίθοις τοῖς πολυτελέσιν ἡσκημένος, καὶ χρυσῷ
 καὶ γραφαῖς διηνθισμένος· ἔνδον δὲ ἦν ζητῆς
 τὸν

rim, quarum forma quidem bene habet, caete-
 rum vero turpitudine formam afficientes, adeo
 ut vel loqui exorsis ea emoriatur, et marcescat,
 et ipso indecenti gestu fateatur, praeter dignita-
 tem se cum mala domina, anima, vivere. Et
 sane videntur mihi tales similes esse sacris Aegy-
 ptiis. Nam ibi quoque ipsum templum pulcher-
 rimum est et maximum, lapidibusque pretiosis
 exornatum, auro et picturis distinctum. Intus
 vero

3. Ἐλεγχόμενόν τε καὶ ἀσχημονᾶν] Qui at-
 tente hanc ῥῆσιν inlpxerit, ille non optime
 eam conuinctam deprehendet. Interpretatus
 certe sum, quasi transpositis paullum verbis
 legatur ἀσχημονᾶν τε καὶ ἐλεγχόμενον παρ'
 ἀξίαν συνὸν κ. τ. λ. Cum semel ἀσχημο-
 νᾶν post ἐλεγχόμενον stare, opus fuit nouo
 καὶ, quod restituto ordine, quem verum
 putamus, superfluum est. *Gesner.*

τὸν θεόν, ἢ πύθνηός ἐστιν, ἢ ἰβίς, ἢ τράγος, ἢ
 ἄλλος. τοιαύτας πολλὰς ἰδεῖν ἐνεστίν. ἔτοι-
 μον ἀπὸ χρεὶ τὸ κάλλος, ἢν μὴ κενάσμηται τοῖς
 δικαίοις κοσμήμασι. λέγω δὲ ἐκ ἐσθῆτι ἄλγρυ-
 γεῖ, καὶ ὄρεμοις, ἀλλ' οἷς προεῖπον ἐκείνοις, ἀ-
 ρετῇ, καὶ σωφροσύνῃ, καὶ ἐπιεικείᾳ, καὶ φι-
 λανθρωπείᾳ, καὶ τοῖς ἄλλοις, ὅποσοις ταῦτα
 ἄρεος ἐστίν.

ΛΥΚ. Οὐκ ἔν, ὦ Πολύστρατε, μῦθον ἀντὶ
 μῦθε ἀμεψαι αὐτῷ τῷ μέτρῳ, Φασίν, ἢ καὶ
 κώϊον, δύνασαι γὰρ, καὶ τινα εἰκόνα γραψάμε-
 νος τῆς ψυχῆς ἐπίδειξον, ὥς μὴ ἐξ ἡμισείας
 θαυμάζοιμι αὐτήν. ΠΟΛ. Οὐ μικρὸν, ὦ ἐταῖ-
 ρε, τὸ ἀγώνισμα προσάττεις· ἔγὰρ ὁμοιον τὸ
 πᾶσι

vero Deum si quaeras, aut simius est, aut ibis,
 aut hircus, aut feles. Tales, inquam, multas
 videre licet. Non ergo sufficit pulchritudo, nisi
 exornata sit iustis ornamentis: dico autem non
 vestitu purpureo et monilibus, sed illis quae prae-
 dixi, virtute, et modestia, et aequitate, et hu-
 manitate, et reliquis, quae ista velut finitione
 cognoscuntur

12. LYC. Itaque, Polystrate, sermonem ser-
 mone compensa, *ipsa mensura*, aiunt, *vel melius*
etiam, potes enim; et quandam animae imaginem
 depictam ostende, ne ex dimidia modo parte il-
 lam admirex. POL. Non parvam, sodalis, ma-
 teriam certaminis iniungis. Neque enim simile

πᾶσι προφανές ἐπαίνεσαι, καὶ τὰ ἄδηλα ἐμφά-
νισαι τῷ λόγῳ. καὶ μοι δοκῶ συνεργῶν καὶ αὐ-
τὸς δεήσεσθαι πρὸς τὴν εἰκόνα, ἢ πλαστῶν ἔδὲ
γραφῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ Φιλοσόφων, ὡς πρὸς
τὰς ἐκείνων κανόνας ἀπευθῆναι τὸ ἄγαλμα, καὶ
δεῖξαι κατὰ τὴν ἀρχαίαν πλαστικὴν κατεσκευασ-
μένον.

Καὶ δὴ πεποιήσθω. αὐδήεσσα μὲν τὸ πρῶ-
τον, καὶ λίγεια, καὶ τὸ, γλυκίων μέλιτος ἀπὸ
τῆς γλώττης, περὶ αὐτῆς μᾶλλον ἢ περὶ τῆ Πυ-
λίσ γεροντος ἐκείνη, ὃ Ὅμηρος ἂν εἶρηκε. πᾶς
δὲ ὁ τόπος τῆ Φθόγγματος, οἷος ἀπαλώτατος,
ἔτε βαρὺς, ὡς εἰς τὸ ἀνδρεῖον ἡρμόσθαι, ἔτε
πάνυ λεπτὸς, ὡς θηλύτατός τε εἶναι, καὶ κομ-
δῇ

est id laudare, quod in omnium oculos incurrit,
et ea quae videri non possunt sermone declarare.
Et videor mihi adiutoribus ipse etiam opus ha-
bere ad hanc imaginem, non statuariis solis, ne-
que pictoribus, sed philosophis etiam, ut ad re-
gulas exigere possim signum, et ostendere anti-
qua illud arte perfectum.

13. Quin iam fiat! Eloquentes primum et argu-
ta: atque illud, *Dulcior a lingua fauis*, de ipsa
potius, quam de Pyllo illo sene, Homerus di-
xisset. Omnis autem tonus vocis ut qui mollissi-
mus, neque grauis, qui cum virili conueniat,
neque tenuis omnino, qui et nimis muliebris
sit,

δῆ ἔκλυτος, ἀλλ' οἷος γένοιτ' ἂν παιδί μήπω
 ἠβάσκοντι, ἡδύς, καὶ προσηνὴς καὶ πράως πα-
 ραβυόμενος ἐς τὴν ἀκοήν, ὡς καὶ παυσαμένης ἑναυ-
 λον εἶναι τὴν βοήν, καὶ τι λείψανον ἐνδιατρίβειν
 καὶ περιβομβεῖν τὰ ὦτα, καθάπερ ἡχώ τινα
 παρατείνεσαν τὴν ἀκρόασιν, καὶ ἰχνη τῶν λό-
 γων μελιχρὰ ἄττα, καὶ πειθῆς μετὰ ἐπὶ τῆς
 ψυχῆς ἀπολιμπάνεσαν. ὁπότεν δὲ καὶ τὸ κα-
 λὸν ἐκείνο ἄδῃ, καὶ μάλιστα πρὸς τὴν κιθάραν,
 τότε δὴ τότε, ὥρα μὲν σιωπᾶν ταῦτ' ἀλκυόσι,
 καὶ τέττιξι, καὶ τοῖς κύκνοις. ἄμυσσα γὰρ ὡς
 πρὸς ἐκείνην ἅπαντ'· καὶ τὴν Πανδίουος εἴπῃς,
 ἰδιῶτις καὶ κείνῃ, καὶ ἄτεχνος, εἰ καὶ πολυηχέα
 τὴν Φωνὴν ἀΦίησιν.

Ὁρ-

fit, et omnino fractus; sed qualis fuerit pueri
 nondum pubescentis, suavis, et blandus, et pla-
 cide in aurem se penetrans, adeo ut etiam cum
 desit, resonent adhuc verba, et reliquiae quae-
 dam intus maneant, circumsonetque aures velut
 echo quaedam, producat auditum, et vestigia
 verborum mellita quaedam, atque persuasionis
 plena in animo relinquit. Cum vero etiam
 pulchrum illud canit, et maxime ad citharam,
 tum enim vero tacere propter ea decet halcyones,
 et cicadas, et cycnos: imperita enim cantus, ad
 illam si comparentur, istaec omnia. Et si Pan-
 dionis filiam nomines, ignara etiam illa, et ri-
 dis, etiam multipliciter sonoram vocem emittat.

K 5

14. Or-

Ὀρφεὺς δὲ καὶ Ἀμφίων, οἵπερ ἐπαγωγόταν
 τοι ἐγένοντο τῶν ἀκροατῶν, ὡς καὶ τὰ αἴψυχα
 ἐπικλέσσασθαι πρὸς τὸ μέλος, αὐτοὶ ἄν, οἶμαι,
 εἴ γε ἔκασαν, καταλιπόντες ἄν τὰς κιθάρας,
 παρεσήκασαν σιωπῇ, ἀκροώμενοι. τὸ γὰρ τῆς
 τε ἀρμονίας τὸ ἀκριβέστατον διαφυλάττειν, ὡς
 μὴ παραβαίνειν τι τῷ ῥυθμῷ, ἀλλ' εὐκάρῳ τῇ
 ἄρσει, καὶ θέσει διαμεμετρησθαι τὸ ᾠσμα, καὶ
 συνῶδον εἶναι τὴν κιθάραν, καὶ ὁμοχροεῖν τῇ
 γλώττῃ τὸ πληκτρον, καὶ τὸ εὐαφές τῶν δα-
 κτύλων, καὶ τὸ εὐκαμπές τῶν μελῶν, πόθεν
 ἂν ταῦτα ὑπῆρχε τῷ Θρακί ἐκείνῳ καὶ τῷ ἀνα-
 τὴν Κιθαριῶνα μεταξὺ βεκολῶντι, καὶ κιθαρί-
 ζειν μελετῶντι; ὥς ἦν παρτε, ὦ Λυκίνε, καὶ
 ἀδῶ-

14. Orpheus autem et Amphion, qui vel ma-
 xime demulcendis auditoribus valebant, ut ina-
 nimata etiam ad suum cantum allicerent, ipsi,
 puto, si audirent, relictis citharis adstarent si-
 lentio audientes. Servare etenim exquisitissima
 ratione harmoniam, ne quid rhythmum egredia-
 tur, sed sublatione tempestiva ac positione dimen-
 sum habere cantum, et consonare citharam, et
 eadem tempora linguam plectrumque custodire,
 et faciles digitorum tactus, et molles membrorum
 flexus, unde haec contigissent isti Thraci, et illi
 alteri per Cithaeronem inter boum curam medi-
 tanti citharam. Itaque si quando, Lycine, etiam
 canen-

ᾠδᾶς αὐτῆς ἀκρόσῃ, ἐκέτι τὰ τῶν Γοργόνων
μόνον ἔση πεπονθώς, λίθος ἔξ ἀνθρώπου γενόμενος,
ἀλλὰ καὶ τὸ τῶν Σειρηνῶν εἶση, ὅποισιν
τι ἦν. παρεξήχη γάρ, εὖ οἶδ' ὅτι, κεκληλημένος
πατρίδος καὶ οἰκείων ἐπιλαθόμενος· καὶ ἦν κη-
ρῶ ἐπιφράξῃ τὰ ὦτα, καὶ διὰ τῆς κηρᾶ διαδύ-
σεται σοι τὸ μέλος. τοιοῦτόν τι ἄκασμά ἐστι
Τερψιχόρης τινός, ἢ Μελπομένης, ἢ Καλλιό-
πης αὐτῆς πᾶνδευμα, μυρία τὰ θάλαττρα, καὶ
παντοῖα ἐν ἑαυτῷ ἔχον. ἐνὶ τε λόγῳ συνελών,
φαίην ἂν, τοιαύτης μοι τῆς ᾠδῆς ἀκροῦν νόμιζε,
οἷαν εἰκὸς εἶναι τὴν διὰ τοιούτων χειλῶν, δι' ἐ-
κείνων δὲ τῶν ὀδόντων ἐξίσταν. ἑώρακας δὲ καὶ
αὐτὸς, ἦν Φημι, ὥς καὶ ἀκηκοέναι νόμιζε.

Τὰ

canentem illam audieris, non iam illud solum,
quod a Gargonibus solet, tibi usu veniet, ut
lapis fias ex homine; sed etiam quid fuerit illud,
quod de Sirenibus narratur, intelliges. Adsta-
bis enim, bene noui, delinitus, patriae obli-
tus et familiae. Et licet cera obturaueris aures,
etiam per ceram penetrabit tibi cantus; talis au-
ditio est Terpsichorae cuiusdam, aut Melpome-
nes, aut ipsius Calliopes e disciplina, sexcentas
omnis generis comp'lexa illecebras. Vno verbo
comprehendens dixerim, eum mihi cantum au-
dire te puta, qualem esse conuenit, qui per la-
bra talia, per illos dentes egrediatur. Vidisti autem
ipse, quam dico: itaque puta te etiam audisse.

15. Ac-

Τὸ μὲν γὰρ ἀκριβὲς τῷτο τῆς Φωνῆς, καὶ καθαρώς Ἰωνικόν, καὶ ὅτι ὁμιλῆσαι σωμύλη, καὶ πολὺ τῶν Ἀττικῶν χαρίτων ἔχουσα, εἰς θάυμαζεν ἄξιον· πατριὸν γὰρ αὐτῇ, καὶ προγονικόν, εἰς ἄλλως ἔχρην, μετέχουσιν τῶν Ἀθηναίων κατὰ τὴν ἀποικίαν. εἰς γὰρ εἰς ἐκεῖνα θαυμάσαμεν ἂν, εἰ καὶ ποιήσει χῶρεϊ, καὶ τὰ πολλὰ ταύτῃ ὁμιλεῖ, τῷ Ὀμήρῳ πολίτις ἔσα. μία μὲν δὴ σοι, ὦ Λυκίῃ, καλλιφωνίας αὕτη, καὶ ὠδῆς εἰκὼν, ὡς ἂν τις ἐπὶ τὸ ἐλαττον εἰκασεῖ. σκόπει δὲ καὶ τὰς ἄλλας, εἰ γὰρ μίαν ὥσπερ σὺ δὴ ἐκ πολλῶν συνθεῖς ἐπιδείξαι δέξῃ γυναικα, ἥττον γὰρ τῷτο, καὶ γραφικῶς συντελεσθέν,

15. Accuratus enim ille sermo, et Ionica puritas, et quod arguta in consuetudine loquendi, et multum Gratiarum Atticarum habet, neque admiratione dignum, cum patrium hoc illi sit, et ab ipsis tractum maioribus. Neque aliter eam oportebat, quae ipso coloniae iure, Atticae civitatis sit particeps. Neque vero illud admiratus fuerim, si poësi etiam gaudet, et multum in ea versatur, quae Homeri ciuis sit. Nimirum haec una tibi, Lycine, pulchri sermonis illius et cantus imago, prout possit eam aliquis in deterius effingere. Sed vide etiam reliquas. Neque enim unam uti tu e multis compositam ostendere decrevi. Minus enim hoc fuerit, etiam propria pictoris

λεσθέν, κάλλη τοσαύτα, καὶ πολυεῖδές τι ἐκ
πολλῶν ἀποτελεῖν αὐτὸ αὐτῷ ἀνθαμιλλώμενον,
ἀλλ' αἱ πᾶσαι τῆς ψυχῆς ἀρεταί, καθ' ἑκάστην
εἰκὼν μία γεγράψεται, πρὸς τὸ ἀρχέτυπον με-
μιμημένη. ΛΥΚ. Ἑορτήν, ὦ Πολύστρατε, καὶ
πανδαισίαν ἐπαγγέλλεις. ἔοικας δ' ἐν λῶϊον ὡς
ἀληθῶς ἀποδώσειν μοι τὸ μέτρον. ἐπιμέτρει
δ' ἔν, ὡς ἔκ ἐστιν ὅ, τι ἂν ἄλλο ποιήσας, μάλ-
λον χαρίσαιό μοι.

ΠΟΛ. Οὐκ ἔν ἐπεὶ δὴ πάντων καλῶν παιδείαν, *πρωτην*
ἡγεῖσθαι ἀνάγκη, καὶ μάλιστα τῶν, ὅποσα
μελετητὰ, Φέρε καὶ ταύτην ἤδη συζησώμεθα,
ποικίλην μέντοι, καὶ πολύμορφον, *ὡς μηδὲ κα-*
τὰ

ris arte si perficiatur, tot pulchri species, et mul-
tiforme quiddam ex pluribus elaborare, quod
secum ipsum tamen pugnet. Sed omnes animae
virtutes, imagine sibi sua pingentur singulae, ad
ipsum animale exemplum imitando expressa.
L Y C. Diem festum, Polystrate, et publicum
epulum promittis. Videris re vera meliorem mi-
hi mensuram redditurus. Admetire ergo: neque
enim est in quo maiorem a me gratiam inire
possis.

16. POL. Quandoquidem igitur pulchrarum
rerum omnium principem esse eruditionem ne-
cesse est, earum praesertim, quae meditatione
constant; age hanc quoque iam constituamus,
variā quidem et multiformem, ut neque hac
parte

τὰ τέτο ἀπολιποίμεθα τῆς σῆς πλαστικῆς. καὶ
 δὴ γεγράφθω πάντα συλλέβδην τὰ ἐκ τοῦ
 Ἑλικωνίος ἀγαθὰ ἔχουσα, ἔχ ὥσπερ ἡ Κλειώ,
 καὶ ἡ Πολύμνια, καὶ ἡ Καλλιόπη, καὶ αἱ ἄλλαι,
 ἐν τι ἐκάσῃ ἐπισταμένη, ἀλλὰ πασῶν, καὶ προσ-
 ἔτι τὰ Ἑρμῆ καὶ Ἀπόλλωνος. ὅποσα γὰρ ἡ
 ποιητὰ μέτροις διακοσμήσαντες, ἐξεννόηασιν,
 ἡ συγγραφεῖς ἰσθρήκασιν, ἡ Φιλόσοφοι παρη-
 νήασιν, πᾶσι τέτοις ἡ εἰκὼν κεκοσμήσθω· ἐκ
 ἄχρι τῆ ἐπιτεχρῶσθαι μόνον, ἀλλ' ἐς βάθος
 δευσοποιοῖς τισι Φαρμάκοις 4) ἐς κόρον κατα-
 βαφεῖ-

parte tua illa fingendi arte inferiores simus. Pin-
 gatur ergo ita, vt vniuersum omnia de Helicone
 bona habeat, non tanquam Clio, aut Polymnia,
 aut Calliope, aut reliquae, vnum quiddam vna-
 quaeque sciens, sed quae sunt omnium; et insu-
 per Mercurii, atque Apollinis *manera*. Quae-
 cumque enim vel poëtae versibus ornata protule-
 re, aut retulerunt historici, aut philosophi ad-
 monuerunt, omnibus illis exornata imago esto,
 non vt colorem tantum traxerit, sed vt alte de-
 scendentibus medicamentis ad saturitatem imbuta
 sit.

4. Δευσοποιοῖς τισι Φαρμάκοις] Quae sint
 δευσοποια Φάρμακα, forte intelligi melius
 poterit, si quis conferat locum e Ciceronis
 Hortensio a Nonio seruatum 4. 405. *Vi ii,*
qui combibi purpuram volunt, sufficiunt prius
lanam medicamentis quibusdam, etc. Plura
 de

βαφεῖσα. καὶ συγγνώμη, εἰ μηδὲν ἀρχέτυπον ἐπιδείξαι ταύτης δυναίμην τῆς γραφῆς. ἔ γάρ ἐστ' ὅ, τι τοιῆτον ἐν τοῖς πάλαι, παιδείας πέρι μνημονεύεται, πλὴν ἀλλὰ εἴ γε δοκεῖ, ἀνακείσθω καὶ αὕτη· ἔ μεμπτή γάρ, ὡς ἐμοὶ φαίνεται. ΛΥΚ. Καλλίστη μὲν, ὦ Πολύστρατε, καὶ πάσαις ταῖς γραμμαῖς ἀπηκριβωμένη.

ΠΟΛ. Μετὰ δὲ ταύτην, ἡ τῆς σοφίας καὶ συνέσεως εἰκὼν γραπτέα. δέξει δὲ ἡμῖν ἐνταῦθα πολλῶν τῶν παραδειγμάτων, ἀρχαίων τῶν πλείων, ἐνὸς μὲν καὶ αὐτῷ Ἰωνικῷ. γραφεῖς δὲ, καὶ δημιουργοὶ αὐτῶ, Αἰσχίνης Σωκράτης ἐταῖρος, καὶ αὐτὸς Σωκράτης, μιμητώτατοι
ΤΕΧΝΙ-

fit. Atque ignoscendum mihi erat, si exemplum viuum ostendere huius picturae non possem. Neque enim tale inter antiquos, quantum ad doctrinam, memoratur. Verum, si videtur, ponatur haec etiam *imago*. Neque enim, puto, est reprehendenda. LYC. Pulcherrima quidem, Polystrate, et lineis omnibus absoluta.

17. POL. Posthaec vero sapientiae, et prudentiae pingenda imago est. Opus autem nobis hic erit exemplis pluribus, antiquis plerisque, vno quidem et ipso Ionico, pictores autem et opifices illius Aeschines Socratis sodalis, et ipse Socrates,
imitan-

de hoc argumento diximus ad Quinct. 12, 10, 75. *Quint.*

τεχνιτῶν ἀπάντων, ὅπως καὶ μετ' ἔρωτος ἔγρα-
 Φον. τὴν δὲ ἐκ τῆς Μιλήτης ἐκείνην Ἀσπασίαν,
 ἣ καὶ ὁ Ὀλύμπιος θαυμασιώτατος καὶ αὐτὸς
 συνῆν, ἃ Φαῦλον συνέσεως παράδειγμα προθέ-
 μενον, ὅποσον ἐμπειρίας πραγμάτων, καὶ ὀξύ-
 τητος ἐς τὰ πολιτικά, καὶ ἀγχιναίας, καὶ δε-
 μύτητος ἐκείνη προσῆν, τῆτο πᾶν ἐπὶ τὴν ἡμε-
 τέραν εἰκόνα μεταγάγωμεν ἀκριβεῖ τῇ σάθμῃ.
 πλὴν ὅσον ἐκείνη μὲν ἐν μακρῷ πινακίῳ ἐγγέγρα-
 πτο, αὕτη δὲ κολοσσιαία τὸ μέγεθός ἐστι. ΛΥΚ.
 Πῶς τῆτο Φῆς; ΠΟΛ. Ὅτι, ὦ Λυκίε, ἐκ
 ἰσομεγέθεις εἶναι Φημί τὰς εἰκόνας, ὁμοίας ἔ-
 στας· ἃ γὰρ ἴση ἃδὲ ἐγγύς Ἀθηναίων ἢ τότε πο-
 λιτεία,

imitandi inter artifices omnes peritissimi, in quan-
 tum etiam cum amore piugebant. Nempe illam
 ex Mileto Aspasiā, quācum Olympius ille, ad-
 miratione ipse quoque dignissimus, vivebat, non
 malum prudentiae exemplum proponamus, et
 quantum in illa rerum peritiae, et acuminis circa
 ciuilia negotia, et celeritatis in cogitando, et acri-
 moniae fuit, illud omne in nostram imaginem
 accurata regula transferamus: nisi quatenus illa
 quidem in parua *quasi* tabella picta erat, haec au-
 tem Colossaea magnitudine est. LYC. Quorsum
 illud dicis? POL. Quod nego, Lycine, aequali
 magnitudine esse imagines, similes cum sint.
 Neque enim par est, ac ne prope quidem, Athe-
 nien-

λιτεία, καὶ ἡ παρ᾽ αὐτῶν Ῥωμαίων δύναμις.
ὥς εἰ καὶ τῇ ὁμοιότητι ἡ αὐτὴ, ἀλλὰ τῷ με-
γέθει γε ἀμείνων αὕτη, ὡς αὖ ἐπὶ πλατυτάτῃ
πίνακος καταγεγραμμένη.

Δεύτερον δὲ καὶ τρίτον παράδειγμα, Θεανώ
τε ἐκείνη, καὶ ἡ Λεσβία μελοποιὸς, καὶ Διοτί-
μα ἐπὶ ταύταις. ἡ μὲν τὸ μεγαλόνειον, ἡ Θεα-
νῶ, συμβαλλομένη εἰς τὴν γραφὴν· ἡ Σαπφὼ
δὲ, τὸ γλαφυρὸν τῆς προαιρέσεως. τῇ Διοτί-
μα δὲ, ἔχ᾽ ἃ Σωκράτης ἐπήνεσεν αὐτήν, ἐοί-
κῃς ἔσαι μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν ἄλλην σύνεσιν τε
καὶ συμβελίαν. τοιαύτη σοι καὶ αὕτη, Λυκίνε,
ἀνακείσθω ἡ εἰκὼν.

Λ Τ Κ.

nienſium quæ tum erat reſpublica, præſenti Ro-
manorum potentia. Itaque licet, quantum ad
ſimilitudinem, eadem ſit, tamen magnitudine
hæc præſtantior, tanquam in tabula latiore de-
picta.

18. Alterum vero ac tertium exemplum, Thea-
no illa, et Leſbia poëtria, et ſuper illas Diotima.
Ac Theano quidem magnitudinem ſenſuum con-
ferat ad picturam; Sappho autem vitæ elegan-
tiam: Diotimæ vero non iis ſolum, propter
quæ Socrates illam laudauit, ſimilis erit, ſed re-
liqua etiam prudentia et conſilio. Taliſtibi hæc
etiam imago, Lycine, propoſita ſit.

Luc. Op. T. V.

L

19. LYC.

ΛΥΚ. Νῆ Δί', ὦ Πολύστρατε, θαυμάσιος ἔ-
 σα. σὺ δὲ ἄλλας γράφε, τὰς τῆς χρηστότητος,
 ὦ ἑταῖρε, καὶ Φιλανθρωπίας, ἢ τὸ ἡμερον ἐμ-
 Φανιεῖ τῷ τρόπῳ, καὶ πρὸς τὰς δαμνύνας πρεσ-
 ηνές. ΠΟΛ. Εἰκάζω ἐν καὶ αὐτῇ Θεανοῖ τε
 ἐκείνῃ τῇ Ἀντήνορος, καὶ Ἀρήτῃ, καὶ τῇ θυ-
 γατρὶ αὐτῆς τῇ Ναυσικαῇ, καὶ εἴ τις ἄλλη ἐν
 μεγάλαις πραγμαμάτων ἐσωφρόνησε πρὸς τὴν τύχην.
 Ἐξῆς δὲ μετὰ ταύτην, ἢ τῆς σωφροσύνης αὐ-
 τῆς γεγράφω, καὶ τῆς πρὸς τὸν συνόντα εὐ-
 νοίας, ὡς κατὰ τὴν τῷ Ἰκαρίῳ μάλιστα εἶμαι τὴν
 σώφρονα καὶ τὴν περίφρονα, ὑπὸ τῷ Ὅμηρου
 γεγραμμένην (τοιαύτην γὰρ τὴν τῆς Πηνελόπης
 εἰκόνα ἔγραψεν) ἢ καὶ, νῆ Δία, κατὰ τὴν ὁμῶ-
 νυμεν

19. LYC. Admirabilis profecto. Tu vero alias
 iam pingere, benignitatis, amice, et humanitatis,
 quae mansuetum ingenium declaret, et propi-
 tium aduersus indigentes animum. POL. Simi-
 lis ergo ipsa quoque reddatur, cum Theano illi
 Antenoris uxori, tum Arctae et eius filiae Nau-
 sicæ, et si qua alia in magnis rebus moderate
 fortunam habuit.

20. Deinceps vero post hanc, ipsius modestiae
 pingatur, et ad virum beniuolentiae *imago*, ita
 ut Icarii filiae maxime similis fit, modestae illi et
 prudenti ab Homero depictae (talem enim Pene-
 lopes imaginem ille pinxit) aut etiam, medius
 fidius,

νυμον αὐτῆς τὴν τῷ Ἀβραδάτῃ, ἧς μικρὸν ἔμ-
περσθαι ἐμνημονεύσαμεν. ΛΥΚ. Παγκάλην καὶ
ταύτην, ὧ Πολύστρατε, ἀπειργάσω, καὶ σχε-
δὸν ἤδη τέλος σοι ἔχουσιν αἱ εἰκόνες· ἅπασαν
γὰρ ἐπελήλυθας τὴν ψυχὴν, καὶ τὰ μέρη ἐπαινῶν.

ΠΟΛ. Οὐχ ἅπασαν· ἔτι γὰρ τὰ μέγιστα τῶν
ἐπαινῶν περιλείπεται. λέγω δὲ τὰ ἐν τηλικέ-
τῳ ὄγκῳ γενομένην αὐτὴν, μήτε τύφῳ ἐπὶ τῇ
εὐπραξίᾳ περιβάλλεσθαι, μήτε ὑπὲρ τὸ ἀνθρώ-
πινον μέτρον ἐπαρθῆναι, πιστεύσασαν τῇ τύχῃ·
φυλάττειν δὲ ἐπὶ τῷ ἰσοπέδῳ ἑαυτὴν, μηδὲν
ἀπειροκαλὸν ἢ φορτικὸν φρονῆσαι, καὶ τοῖς
προσιᾶσι δημοτικῶς τε καὶ ἐκ τῶ ὁμοίᾳ προσ-
φάρεσθαι, καὶ δεξιώσεις καὶ φιλοφροσύνας φι-
λοφρο-

fidius, illi cognomini huius, Abradatae coniu-
gi, cuius paullo ante mentionem fecimus. LYC.
Pulchram vndique hanc etiam fecisti, Polystrate.
Et prope iam finem tibi habent imagines, totum
enim animum persecutus es, per partes illam
laudando.

21. POL. Non omnem. Adhuc enim maxi-
ma laudum supersunt. Illud dico, quod in tanto
fastigio constituta, neque felicitate illa inflatur,
neque supra humanam mensuram effertur fortu-
nae fiducia, sed in eodem se plano continet, ni-
hil ineptum aut insolens sapit, et adeuntes ciui-
liter atque aequaliter tractat, et in prensationibus
salutationibusque praestat humanitatem. Quae

λοφρονεῖσθαι, τοσάτω ἡδίαις τοῖς προσομιλῶ-
 σιν, ὅσω καὶ παρὰ μείζονος ὁμῶς γενομένην εὐ-
 δὲν τραγικὴν ἐμφάπυσιν· ὡς ὅποιοι τῷ μέγα
 δύνασθαι μὴ πρὸς ὑπεροψίαν, ἀλλὰ καὶ πρὸς εὐ-
 ποιίαν ἐχρήσαντο, ἔτοι καὶ ἄξιοι μάλιστα τῶν
 παρὰ τῆς τύχης δοθέντων ἀγαθῶν ὠφθῆσαν.
 καὶ μάνοι ἂν ἔτοι δικαίως τὸ ἐπιφθονον δια-
 φύγοιεν. εἰς γὰρ ἂν φθονήσεις τῷ ὑπερβ-
 χαντι, ἣν μετριάζοντα ἐπὶ τοῖς εὐτυχήμασιν
 αὐτὸν ὀρεῖ, καὶ μὴ κατὰ τὴν Ὀμήρου Ἀθηνέει-
 νην ἐπ' ἀνδρῶν κράατα βεβηκότα, καὶ τὸ ὑπο-
 δεέσερον πατῆντα· ὅπερ οἱ ταπεινοὶ τὰς γνώ-
 μας πάσχουσιν ἀπειροκαλία τῆς τύχης· ἐπερ-
 δαν αὐτὰς ἡ τύχη μῆδεν τοιῆτον ἐλαφίστατας,
 ἄΦνω

quidem tanto sunt his, qui cum illa versantur,
 iucundiora, quo maior est, a qua proficiscuntur,
 nec tamen *fastum* tragicum prae se ferunt. Adeo
 qui magnis opibus non ad superbiam utuntur,
 sed ad beneficentiam, iidem etiam maxime digni
 bonis a fortuna datis videntur. Ac soli isti inui-
 diam effugerint merito: neque enim *temere* quis-
 quam eminenti inuideat, si moderate illum uti
 videat felicitate, nec ad instar Homericæ illius
 Ates per capita hominum ingredi, et conculcare
 quidquid est imbecillius: quale quid humilis ani-
 mi hominibus, imperitia quadam fortunæ, usu
 venit. Cum fortuna illos, nihil tale sperantes
 subito

ἄφρονες ἀναβιβάσκειν ἐς πτηνόν τι, καὶ μεταρσιον
 ἔχημα, καὶ μένεσιν ἐπὶ τῶν ὑπαρχόντων, οὐδ'
 ἀφορᾶσι κάτω, ἀλλ' αἰεὶ πρὸς τὸ ἀναντες βιά-
 ζονται. τοιγαρὲν ὥσπερ ὁ Ἰκαρος, τακέντος
 αὐτοῖς τάχις αὖ κηρῶ, καὶ τῶν πτερῶν πε-
 ριφρύνεσθαι, γέλυστα ὀφλισκάνουσιν ἐπὶ κεφαλῇ
 εἰς πελάγη καὶ κλύδωνα ἐμπέκτοντες. ὅσοι δὲ
 κατὰ τὰς Δαίδαλον ἐχρήσαντο τοῖς πτεροῖς,
 καὶ μὴ πάνυ ἐπέρθησαν, εἰδότες ὅτι ἐκ κηρῶ ἦν
 αὐτοῖς πεποιημένα· ἐταμιεύσαντο δὲ πρὸς τὸ
 ἀνθρώπειον τὴν Φορὰν, καὶ ἠγάπησαν ὑψηλό-
 τερομόνον τῶν κυμάτων ἐνεχθέντες, ὥς μέν-
 τοι νοτίζεσθαι αὐτοῖς ἀεὶ τὰ πτερὰ, καὶ μὴ
 παρέχειν αὐτὰ μόκῳ τῷ ἡλίῳ, ἔτοι δὲ ἀσφα-
 λῶς τε ἅμα καὶ σωφρόνως διέπτησαν· ὅπερ
 καὶ ταύτην ἂν τις μάλις ἐπανέσειε, τοιγαρ-
 ἐν

subito in altum et sublimem currum sustulit;
 non manent in statu, nec deorsum respiciunt,
 sed ardua semper vrguent. Itaque velut ille Ica-
 rus, liquefacta iis subito cera, defluentibusque
 alis, risum debent, praecipites in mare et fluctus
 delapsi. Qui vero Daedali exemplo alis vti, nec
 nimium tolluntur, memores de cera esse factos;
 sed humanitus dispensant volatum, et satis ha-
 bent tantum supra fluctus ferri, ut tamen semper
 adspergine madescant alae, nec vni eas soli prae-
 beant: hi vero secure simul et prudenter trans-
 volant. Quod quidem in hac vel maxime laudet

ἐν καὶ ἄξιον παρὰ πάντων ἀπολαμβάνειν τὸν
καρπὸν, εὐχομένων ταῦτά τε αὐτῇ παραμεῖναι
τὰ πτερά, καὶ ἐπὶ πλεῖον ἐπιρρεῖν τὰ γαστρά.

Λ Τ Κ. Καὶ ἔτιως, ὦ Πολύστρατε, γιγνέσθω.
ἄξια γὰρ σὺ τὸ σῶμα μόνον, ὥσπερ ἡ Ἑλένη,
καλὴ ἔσας, καλλίω δὲ καὶ ἐρασιμωτέρα τῶν
τῶν τὴν ψυχὴν σκέπασα. ἔπρεπε δὲ καὶ βασι-
λεῖ τῷ μεγάλῳ, χρηστῷ καὶ ἡμέρῳ ὄντι, καὶ τῷ
το μετὰ τῶν ἀδελφῶν ἀγαθῶν, ὅπῃσα ἐστὶν αὐτῷ,
εὐδοκμονῆσαι, τίς ἐπ' αὐτῇ καὶ Φῦναι τοιαύτην,
καὶ συνῆσαν αὐτῇ παθεῖν αὐτόν. ἔ γάρ μικρὸν
τῷ εὐδοκμονήμα γυνή, περὶ ἧς ἂν τις εὐλό-
γως τὸ Ὀμηρεῶν ἐκέκτο εἶποι, χρυσή μὲν αὐ-
τὴν Ἀφροδίτῃ ἐρίξεν τὸ κάλλος, ἔργα δὲ
αὐτὴν

aliquis. Quare etiam dignum ab omnibus fru-
ctum capit, optantibus, cum perpetuo eas illi
as manere, tum plura subinde bona adfluere.

22. LYC. Et ita fiat, Polystrate. Digna enim;
quippe quae non corpore modo, vt Helena ista
pulchra sit: sed pulchriorem et amabiliorem sub
istis mentem tegat. Decebat vero etiam, ma-
gnum Imperatorem, bonus adeo et placidus qui
sit, hoc etiam cum aliis, quae sunt ipsi, bonis
beatum esse, vt sub illius imperio et nasceretur
talis femina, et iuncta illi ipsum amaret. Ne-
que enim paruum felicitatis argumentum mulier,
de qua cum ratione aliquis Homericum illud di-
cat: cum aurea illam Venere de forma contendere,
opera

αὐτὴν Ἀθηναίη ἰσοφαρίζειν. γυναικῶν γὰρ συν-
 αλως ἐκ αὐτῆς παραβληθεῖη αὐτῇ, ἡ δέμας,
 ἡ δὲ Φυὴν, Φησὶν Ὅμηρος, ἔτ' αἶψ' Φρένας, ἔ-
 τε τι ἔργα.

ΠΟΛ. Ἀληθεῖ φησὶ, ὦ Λυκίνε, ὥστε εἰδα-
 ρεῖν, ὡς αὐτὴν ἴσους ἔχειν τὰς εἰκόνας, ἥν τε σὺ ἐ-
 πλασσας, τὴν τῷ σώματος, καὶ ὡς ἐγὼ τῆς ψυ-
 χῆς ἐγραφέωμην, μίαν ἐξ ἀπασῶν συνθέντες,
 βιβλίον καταθέμενοι, παρέχωμεν ἅπασι θαυ-
 μάσειν, τοῖς γε νῦν ἔσσι, καὶ τοῖς ἐν ὑστέρῳ ἔσο-
 μένοις. μονιμοτέρῃ γὰρ τῇ Ἀπειλᾷ, καὶ Παρ-
 ῥασίᾳ, καὶ Πολυγνώτῃ γένοιτ' ἂν, καὶ αὐτὴ ἐκεί-
 νη παρὰ πολὺ τῶν τοιούτων κεχαρισμένη, ὅσω
 μὴ ἔβλεψεν, καὶ κηρᾷ καὶ χρωμάτων πεποιητῇ,
 ἀλλὰ

*opera autem illam aequiparare Minervae. Mulie-
 rum enim in universum nulla ei comparatur.
 Non tantum, ut Homerus ait, aut instar, non
 tantum aut denique facta.*

23. POL. Vera dicis, Lycine. Quare, si vi-
 detur, permittis iam imaginibus tum ea quam
 tu finxisti corporis, tum quas ego pinxi animae.
 unam ex omnibus compositam, *unum ipsum* libel-
 lum proponamus, admirandamque exhibeamus
 tum his qui nunc sunt, tum qui erunt in posse-
 ram. Durabilior enim Apeilis et Parrhasius et Po-
 lygnon *tabulis* fuerit, eam ipsa quoque gratiae
 prae talibus multum habeat, quatenus non e fi-
 gura aut cera, et pigmentis facta est, sed *aspi-*

ἀλλὰ ταῖς παρὰ Μισσῶν ἐπινοίαις εὐμαζαί, ἥπερ
ἀκριβεστάτη εἰμὼν γένοιτ' ἂν, σώματος κάλλος
καὶ ψυχῆς ἀρετὴν ἅμα ἐμφανίζουσα.

raro a multis commento efficta, quae quidem accuratissima imago fuerit, quippe quae pulchritudinem corporis, atque animae virtutem simul de-
claret.

claret.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
54 EAST 57TH STREET, NEW YORK, N.Y. 10022

Πολύτρατος και Λυκίος.

ΠΟΛ. Εγώ σοι, ὦ Διόνειε, Φησὶν ἡ γυνὴ τὰ
 μὲν ἄλλα πολλὴν ἐνείδον τὴν εὐνοίαν
 πρὸς ἐμέ, καὶ τιμὴν ἐκ τῆς συγγράμματος. οὐ
 γὰρ αὖ ἔτιωσ ὑπερελήθει τις, εἰ μὴ καὶ μετ' εὐ-
 νοίας συνεγράφετο. τὰ δὲ ἐμὸν ὡς αὖ εἰδὼς,
 τοῖον

Pro imaginibus.

Polystratus et Lycinus.

POL. Magnam equidem, Lycine, sic ait mulier, tuam perspexi in me benevolentiam ex tuo scripto et honoris significationem. Neque enim adeo supra modum quicquam laudaverit, nisi scribat cum benevolentia. Me autem

δέ εἰναι· ἔδδ' ἄλλως μὲν χαίρων τοῖς κολακικοῖς
 τὴν τρέπον, ἀλλὰ μοι δοκεῖν οἱ τοῖστοι γόη-
 τεσ ἐνναι, καὶ ἦμισα ἐλευθεροὶ τὴν φύσιν. ἐν
 δὲ τοῖς ἐπαινοῖς μάρισα, ὅταν τις ἐπανῇ με
 φορτικῶς καὶ ὑπερμέτρως ποιεῖμενος τὰς ὑπερ-
 βολὰς, ἐρυθριῶ τε, καὶ ὀλίγον δέον ἐπιφράττο-
 μαι τὰ ὦτα, καὶ τὸ πρᾶγμα χλευῶ μάλλον ἢ
 ἐπαινῶ ἐοικέναι μοι δοκεῖ. γω·
 Μέλει γὰρ τὰς οἱ ἐπαινοὶ ἀνεκτοὶ εἰσιν, εἰς
 ἅσων αὖ οὐκ ἐπαινεῖμενος γνωρίζῃ ἕκαστον τῶν λε-
 γομένων προσῶν ἑαυτῷ. τὰ δὲ ὑπὲρ τᾶτοι ἀλ-
 λοτρίον ἦδη, καὶ κολακεία παφῆς, καὶ τοι παλ-
 λους οἶδα, ἔφη· χαίροντας, εἰ τις αὐτοῦς
 ἐπαινῶν καὶ ἂ μὴ ἔχουσι προσάπτοι τῷ λᾶ-

tem vt noris, talis sum. Neque alias gaudeo
 his, qui adulatorios mores habent; sed videntur
 mihi tales impostores esse, et ingenio minime
 liberali: maxime vero in laudibus, si quis me
 laudet vehementer nimis, et vltra modum, ex-
 cedens vera, erubesco et tantum non obturo au-
 res: eaque res irritationi potius quam laudi similis
 mihi videtur.

2. In tantum enim tolerabiles sunt laudes, qua-
 tenus agnoscit qui laudatur, inesse sibi, quae
 dicuntur, singula. Quod autem vltra est, iam
 alienum est, et manifesta assentatio. Quainquam
 multos, inquit, gaudere noui, si quis in eo-
 rum laudibus et etiam, quae non habent, ora-

γὰρ οἶον, εἰ γέροντας ὄντας εὐδαίμονιζοι τῆς
 αἰμῆς, ἢ ἀμόρφοις ἔσι τὸ Νιρέως καλὸς ἢ τὸ
 Φάωνος περιδεῖν. οἶονται γὰρ ὑπὸ τῶν ἐπαί-
 γων ἀλλαγήσεσθαι σφίσι καὶ τὰς μορφάς, καὶ
 αὐτοὶ ἀνηβήσεν αὐδῆς, ὥσπερ ὁ Πελίας ὤστα.
 Τὸ δὲ ἄχ' ἔτιωσ' ἔχει, πολλὰ γὰρ ἂν ὁ ἐπαί-
 τος ἦν τίμιος, εἴ τι καὶ ἔργον αὐτῷ ἀποκαῦσαι
 δυνατὸν ἦν ἐκ τῆς τοιαύτης ὑπερβολῆς. νῦν δὲ
 ὁμοῖόν μοι δοκᾷσιν, ἔφη, πάσχειν, ὥσπερ ἂν
 εἴ τιμι ἀμόρφῳ προσώπειον εὐμόρφον ἐπιδεῖν
 τῆς φέρων, ὃ δὲ μέγα ἐπὶ τῷ καλλεὶ φρονοίη
 καὶ ταῦτα περιαιρετῶ ὄντι, καὶ ὑπὸ τῶν τυχόν-
 τος συντρίβηναι δυναμένῳ ὅτ' καὶ χειρότερος

tioni adiungat: verbi causa, si senes ob ipsum
 naturae aetatis robur beatus praedicet, aut de-
 formibus Nirei pulchritudinem aut Phobnis cir-
 cumponat. Putant enim a laudibus formas quo-
 que sibi mutatum iri, et futurum ut itiuenescant
 denuo, velut sperabat Pelias.

3. At hoc non ita se habet. Quantiuis enim
 pretii esset praedicatio, si rem ipsam quoque et
 substantiam illius perdisperere ex tali excessu liceret.
 Iam vero idem visu illis, inquit, venire mihi
 videtur, ac si deformi homini personam forma-
 sam aliquis imponat, isque pulchritudine illa su-
 perbiat, idque cum ea auferri facile, et ab uno
 quoque conteri possit, quo facto magis etiam

fiat

ἀν γένοιτο, αὐτοπρόσωπος Φανίς, σίος ὢν
ὅφ' εἶω κείρυπτο· ἢ καὶ τῇ Δί', εἴ τις ὕπο-
δοκίμενός κ' ὀδύρεας, μικρὸς αὐτὸς ὢν, ἔριζον
περὶ μεγέθες τοῖς ἀποϊσοπέδα ἔλω πῆχυν ὕπερ
ἔχουσιν. ἐμύνητο γὰρ καὶ τοῖσδε τινός.

Ἐφη γυνῆκ' ἰστα πῶν ἐπιφανῶν, τὰ μὲν
ἄλλα καλὴν καὶ κόσμιον, μικρὰν δέ, καὶ ποικί-
τ' αἰσμετρὰ ἀπόδεσσαν, ἐπανέεισθαι πρὸς τι-
νος ποιητῆ ἐν ᾧ βλάτι τάττε ἄλλα, καὶ ὅτι καλὴ
τε καὶ μεγάλη ἦν, ἀγέμερος δ' αὐτῆς εἰκαζεν ἐκεί-
νος τὸ εὐμηκές τε καὶ ὄρθιον· τὴν μὲν δὲ γὰρ
νύσθαι τῷ ἐπαίνῳ, καθάπερ αὐξανομένην πρὸς
τὸ μέλος, καὶ τὴν χεῖρα ἐπισείειν· τὸν ποιητὴν
καὶ τὸν ποιητὴν ὅτι καὶ τὸν ποιητὴν ὅτι καὶ τὸν ποιητὴν

fiat ridiculus, cum sua ipsius facie conspiciendus,
et qualis sit, et qua-re conditus latuerit, appa-
reat. Aut etiam, ita me Iupiter, si quis parua
cothurnis subligatis de magnitudine contendat,
cum hisce qui tota vlna ab aequo solo *super ipsum*
emineant. Talis enim facti meminerat.

4. Dicebat mulierem quandam nobilem, pul-
chram de caetero et decentem, sed parvam ean-
dem, et multum a iusta statura deficientem, lau-
datam a poeta in carmine, cum propter caetera;
tum etiam quod pulchra et magna esset, qui
populo arborei compararet proceranvillius erectam-
que staturam. Atque illam quidem gestire ad
laudem, quasi ad carminis mensuram cresceret,
et manum mouere: poetam vero saepe idem ca-
nere,

καπολλάνης τὸ αὐτὸ ἄδεν, ὁρῶντα, ὡς ἡδοίτο
ἐπαινεμένη, ἄχρι δὴ τῶν παρόντων τινα πρεσ-
βύφαντα πρὸς τὸ ἔς εἰπεῖν αὐτῷ, Πάσκιυς,
ὦ ἄτος, μὴ καὶ ἀναστῆται ποιήσης τὴν γυναῖκα.

Παραπλήσιον δέ, καὶ μακρῷ τέτε γελοιοτε-
ρον Στρατονίην ποιῆσαι, τὴν Σελεύκῃ γυναῖκα.
τοῖς γὰρ ποιήταις ἀγῶνα προθεῖναι αὐτὴν περὶ
ταλάντη, ὅσις ἂν ἄμεινον ἐπαινέσῃ αὐτῆς τὴν
κόμην. καίτοι Φαλακρὰ ἐτύγχανεν ἔσα, καὶ
ἔδὲ ὅσας ὀλίγας τὰς ἑαυτῆς τρίχας ἔχουσα, καὶ
ὁμῶς ἔτω διακριμένη τὴν κεφαλὴν, ἀπάντων
εἰδότην ὅτι ἐκ νόσου μακρᾶς τᾶτο ἐπεπόνθει,
ἤκεε τῶν καταράτων ποιητῶν, ὑακινθίνας τὰς
τρίχας αὐτῆς λεγόντων, καὶ ἔλεε τινας πλο-

καμας

nerē, videntem nimirum quantum laudibus de-
lectaretur; donec tandem praesentium aliquis ad
aurem illius inclinatus diceret, *Desine quaeso, ne
facias, ut surgat etiam mulier.*

5. Simile huic, et multo magis hoc ridicu-
lum quid Stratoniceen fecisse uxorem Seleuci.
Poëtis enim certamen proposuisse de talento, quis
melius laudaret illius comam, licet calva esset,
ac ne paucissimos quidem suos capillos haberet.
Et tamen cum sic affectum caput haberet, coi-
tentque omnes a longo hoc illi morbo accidisse;
audiebat execrabiles poëtas, cum hyacinthinas
illius crines dicerent; et plexus quosdam infle-

cterent

κάμεις ἀναπλεκόντων, καὶ σελίνοις τὰς μηδὲ ὅ-
λως ὄντας εἰκαζόντων.

Ἀπάντων ἐν τῶν τοιᾶτων κατεγέλα, τῶν
παρεχόντων αὐτὰς τοῖς κόλαξι, καὶ προσετίθει
δὲ ὅτι μὴ ἐν ἐπαίνοις μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν γε-
φαῖς τὰ ὅμοια πολλοὶ κολακεύεσθαι τε καὶ ἐξ-
ωπατᾶσθαι θέλῃσι. χαίρεισι γὰρ, ἔφη, τῶν
γραφέων ἐκείνοις μάλιστα, οἳ ἂν πρὸς τὸ εὖμορ-
φότερον αὐτὰς εἰκάζωσιν· εἶναι δέ τινας, οἳ
καὶ προσάπτῃσι τοῖς τεχνίταις, ἢ ἀφελεῖν τι
τῆς ῥινός, ἢ μελάντερά γραψάσθαι τὰ ῥέμματα,
ἢ ὅ, τι ἂν ἄλλο ἐπιθυμήσωσιν αὐτοῖς προσεῖναι,
εἶτα λανθάνειν αὐτὰς ἀλλοτρίας εἰκόνας σεφα-
γόντας, καὶ ἔδδεν αὐτοῖς εἰκίμας.

Ταῦτα

sterent cincinnorum, et apiis eos, qui neque
essent omnino, compararent.

6. Hos itaque deridebat omnes, qui praebe-
rent se adulatoribus: adiungebatque, non in lau-
dibus solum, verum etiam in picturis similiter,
demulceri multos decipique velle. Gaudent enim,
inquit, inter pictores illis maxime, qui pulchrio-
re illos specie exprimunt: esse autem, qui iniun-
gant etiam artificibus, aut auferre quid a naso,
aut nigriores pingere oculos, aut si quid aliud
adesse sibi cupiant: deinde imprudentes coronare
signa aliena, et nihil sibi similia.

7. Haec

Ταῦτα δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα ἔλεγε, τὰ μὲν ἄλλα ἐπαινῶσα τῷ συγγράμματι, ἐν δὲ τῷτο ἔφθευσα, ὅτι θεαῖς αὐτὴν Ἥραν καὶ Ἀφροδίτην εἰκασας. ὑπὲρ ἐμὲ γάρ, Φησι, μᾶλλον δὲ ὑπὲρ ἅπασαν ἀνθρωπίνην φύσιν τὰ τοιαῦτα, ἐγὼ δὲ σε ἔδ' ἐκείνα ἡξίουں, ταῖς ἡρώϊναις παραθεωρεῖν με, Πηνελόπην, καὶ Ἀρήτην, καὶ Θεανοῖ, οὐχ ὅπως θεῶν ταῖς ἀρίστας, καὶ γὰρ αὐ καὶ τότε πάνυ ἔφη, τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς δεισιδαιμόνως καὶ ψοφοδεῶς ἔχω. δαδία τοίνυν μὴ κατὰ τὴν Κασσιόπειαν εἶναι δόξω, τὸν τριῖτον ἔπαινον προσιμμένη. καί τοι Νηρείσιν ἐκείνη ἀντεξετάζετο, Ἥραν δὲ καὶ Ἀφροδίτην ἔσεβεν.

Ως,

7. Haec vero ac talia dicebat mulier, reliqua laudans in libro, vnum hoc non ferens, quod deabus illam Iunoni et Veneri comparasti. Supra me enim, inquit, quin humanam supra omnem naturam sunt talia. Ego vero nec illud volebam, ut cum Heroinis me contenderes, Penelope et Arete, et Theano, ne dum ut cum Dearum praestantissimis. Etenim istud quoque omnino dixit, Religiose admodum et meticuloſe aduersum Deos animo adfecta sum. Metuo igitur, ne Cassiopeiae fatum simile sustinere videar, laudem eiusmodi si admisero. Et tamen folis illa se conferebat, Nereidibus: Iunonem autem et Venerem colebat.

8. Τα-

Ὡς, ὦ Λυκίῃς, μεταγράψαι σε τὰ τοιαῦτα ἐκέλευσεν, ἢ αὐτὴ μὲν μαρτύρασθαι τὰς θεὰς, ὡς ἀκρίτης αὐτῆς γέγραφας, σὲ δὲ εἰδέναι ὅτι ἀνιάσει αὐτὴν τὸ βιβλίον ἔτῳ περὶ σὺν, ὥσπερ ὦν σοι διακείται, καὶ μάλα εὐσεβῶς ἐδὲ ἐσίως τὰ πρὸς τὰς θεάς. ἐδόκει τε ἀσέβημα ἑαυτῆς καὶ πλημμέλημα τῷ δόξεν, εἰ ὑπομένοι τῇ ἐν Κνιδίῳ καὶ τῇ ἐν Κήποις ὁμοίᾳ λέγεσθαι. καὶ σε ὑπεμίμνησκε τῶν τελευταίων ἐν τῷ βιβλίῳ περὶ αὐτῆς εἰρημέων, ὅτι μετρίαν καὶ ἄτυφον ἔφης αὐτὴν, καὶ ἀνατεινομένην ὑπὲρ τὸ ἀνθρώπινον μέτρον, ἀλλὰ πρὸς αἰὼν τὴν πτῆσιν ποικιμένην. ὁ δὲ ταῦτα εἰπὼν, ὑπὲρ αὐτὸν τὸν ἔρανὸν ἀναβιβάζεις τὴν γυναικα, ὡς καὶ θεὰς αὐτὴν ἀπεικονίζεν.

Ἡξίε

8. Talia itaque, Lycine, rescribere te et immutare iussit, alioquin ipsam se Deas testari, contra suam voluntatem te scripsisse, cum scias inolestum tibi esse libellum ita oberrantem, uti nunc compositus est, neque pietate erga Deos neque religione conservata. Putabat autem impie a se factum, et suam culpam visum iri, si Cnidiae aut illi, quae in hortis colitur, Veneri similem se dici patiatur: admonebatque te eorum, quae in fine libri de ipsa a te dicta sunt, cum modestam et a fastu alienam laudasti, quae ultra humanam se mensuram non extenderet, sed volatant faceret terrae vicinum: cum tu statim post haec ipsa dicta, supra caelum ipsum mulierem extollas, ut ipsis etiam deabus eam dicas similem.

9. Pe-

Ἡεὶς δὲ σε μὴδὲ ἀξυνεταπύραν αὐτὴν ἡγεῖσθαι τῷ Ἀλεξάνδρῳ, ὃς τῷ ἀρχιτέκτονος ὑποσχόμενος τὸν Ἄθω ὅλον μετασχηματίσειν, καὶ μορφώσειν πρὸς αὐτὸν, ὡς τὸ ὄρος ἅπαν εἰκόνα γενέσθαι τῷ βασιλέως, ἔχοντα δύο πόλεις ἐν ταῖν χερσίν, ἔ' προσήκατο τὴν τερατείαν τῆς ὑποσχέσεως, ἀλλ' ὑπὲρ αὐτὸν ἡγησάμενος τὸ τέλος, ἔπαυσε τὸν ἄνθρωπον, ἔ' πιθανῶς Κολοσσὸς ἀναπλαττόντα, καὶ τὸν Ἄθω κατὰ χώραν ἔ'ν ἐκέλευσε, μὴδὲ κατασμικρύνειν ὄρεα ἔ'τ' ὡς μέγα πρὸς μικρῷ σώματος ὁμοιότητα. ἐπὶ νει δὲ τὸν Ἀλέξανδρον τῆς μεγαλοψυχίας, καὶ ἀνδρείαντα μείζω τῆτον τῷ Ἄθω ἔ'λεγεν αὐτοῦ ἀνεξάναι, ἐν ταῖς τῶν αἰεὶ μὲμνησομένων δια-
νοίαις.

9. Petebat porro, ne Alexandro imprudentior se putares, qui pollicente architecto, se toto Atho montis habitu imminutato, formaturum eum ad ipsius exemplum, ut vniuersus mons statua fieret regis, duas manibus vrbes tenens; non admisit portentosum promissum, sed supra se arbitratus audacem conatum, quiescere hominem iussit, Colossos parum probabiliter effingentem, et ut suo loco relinqueret Athon imperauit, nec montem ita magnum ad parui corporis similitudinem attenuaret. Laudabat vero illam Alexandri magnanimitatem, eamque maiorem ipso Atho statuam sibi posuisse aiebat, in eorum, qui semper illius recordaturi essent, mentibus. neque enim

τοίας· ἂν γὰρ μικρὰς εἶναι γνώμης ὑπεριδεῖν ἔτιω
παραδόξῃ τιμῇ.

Καὶ ἑαυτὴν ἐν τῷ μὲν πλάσμα σε ἐπαινῶ,
καὶ τὴν ἐπίνοιαν τῶν εἰκόνων, μὴ γνωρίζειν δὲ
τὴν ὁμοιότητα· μὴ γὰρ εἶναι τῶν τηλικύτων
ἀξίαν, μηδὲ ἐγγύς, ὅτι μηδὲ ἄλλην τινὰ γυναῖ-
κα γε ἔσαν· ὥςτε ἀφίησί σοι ταύτην τὴν τιμὴν,
καὶ προσκυνῶ σε τὰ ἀρχέτυπα παραδείγματα.
σὺ δὲ τὰ ἀνδρώπινα ταῦτα ἐπαινῶ αὐτὴν, μὴ
δὲ ὑπὲρ τὸν πόδα ἔσω τὸ ὑπόδημα, μὴ καὶ ἐπα-
ρομίῃ 1) μέ, Φησιν, ἐμπεριπατῆσαν αὐτῶ.
καὶ ἔπειθ' ὁ σοὶ εἰπεῖν ἐντεῖλατο.

Ἀκῶ,

enim parui animi esse, incredibiliter magnum
adeo honorem despiciere.

10. Se quoque ipsam igitur commentum illud
tuum laudare, et excogitatas imagines; similitu-
dinem autem non agnoscere: neque enim illis se,
ac ne propemodum quidem, dignam, quin ne-
que aliam, quae quidem sit mulier. Itaque re-
mittit tibi hunc honorem, adoratque primigenia
illa tua exempla. Tu vero humanas illas ipsius
virtutes lauda, neque pede maior sit calceus, ne
supplantet me, inquit, in illo incedentem. Et
iam illud dicere me tibi praecepit.

11. Au-

1. Μὴ καὶ ἐπ' ἱσομίῃ] Quid calceus laxus va-
leat ad ἐπ' ἱσομίζειν, ad obturandum, equi-
dem me iuxta cum stupidissimis ignorare fa-
teor. Vt intelligamus, valere laxum cal-

Luc. Op. T. V.

M

ceum

Ἀκὼ, ἔφη, πολλῶν λόγοντων (εἰ δὲ ἀλη-
θές, ὑμεῖς οἱ ἄνδρες ἴτε) μὴδ' Ὀλυμπιάσιν ἐξέ-
σαι τοῖς νικῶσι μείζας τῶν σιμῶντων ἀνεδάναι
τὰς ἀνδριάντας, ἀλλ' ἐπιμεκείσθαι τὰς Ἑλλανο-
δικίας, ὥπως μὴ εἰς ὑπερβλήται τὴν ἀλγύθειαν,
καὶ τὴν ἐξέτασιν τῶν ἀνδριάντων ἀκριβοτέραν
γίγνεσθαι τῆς τῶν ἀθλητῶν ἐγκρίσεως. ὥς
ἔφα. ἔφη, μὴ αἰτίαν λάβομεν· ψεύδεσθαι ἐν τῷ
μέτρῳ, κατὰ ἡμῶν ἀναπρέψωσιν οἱ Ἑλλανό-
δικαι τὴν εἰκόνα.

Ταῦτα

II. Audio, inquit, multis dicentibus, (v-
trum verum sit, vos viri nostis;) neque Olym-
piac licere victoribus maiores corporibus ponere
statuas, sed curari ab Hellanodicis, ne quis ve-
rum excedat, et accuratius statuarum examen
institutui, quam ipsorum receptionem athletarum.
Ergo vide, inquit, ne accusemur mendacii circa
mensuram, ac nostram deinde imaginem Hella-
nodicae deficiant.

12. Haec

caum ad euerzendum, ad supplantandum illum,
qui eo vitur, ad hoc non magna opus est
sapientia, et miror viros doctos, qui concor-
quere potuere *calceam os obtutrantem*. Vtrum
autem Lucianus pro ἐπισομίσῃ, quod vitio-
sum omnino est, posuerit ὑποσκελίση, an
abstrusiore quodam vsus sit, quod nondum
inueni, non dixerim. Sed hoc video, tale
quid vidisse etiam Solanum, qui dederit, ne
inambulantem subuertat. Gesner.

Ταῦτα μὲν ἔλεγεν ἐκείνη. σὺ δὲ σκόπει, ὦ Λυκίνε, ὅπως μετακοσμήσης τὸ βιβλίον, καὶ ἀφαιρήσης τὰ τοιαῦτα, μηδὲ σφαλῇς πρὸς τὸ θεῖον, ὡς ἐκείνη πάντα γε αὐτὰ ἐδυσχέρανε, καὶ ὑπέρφριττε μεταξύ ἀναγινώσκων, καὶ παρηγεῖτο τὰς θεὰς ἰλεως εἶναι αὐτῇ, καὶ συγγνώμη, εἰ γυναικῆϊόν τι ἔπαθε. καίτοι εἰ χρὴ τάληθές εἰπῆν, καὶ αὐτῷ ἐμοὶ τοιοῦτόν τι εἰπῆν ἔδοξε. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον αἰχλὼν, οὐδὲν ἐπλημμέλησα, ἐνορῶν 2) τοῖς γεγραμμένοις. ἐπεὶ

12. Haec illa. Tu vero vide, Lycine, vt retractes librum, et talia auferas, neque in numen pecces: cum illa aegre admodum ea tulerit, et cohorruerit dum legerentur, et Deas, vt propitiae sibi essent, deprecata fuerit. Et ignoscendum illi, si quid muliebre ei accidisset. Ac profecto, si verum fatendum est, mihi quoque ipsi tale quid dicendum videbatur. Nam primo quidem audiens *recitantem*, peccatum nullum in scriptis

M 2

ptis

2. Οὐδὲν ἐπλημμέλησα ἐνορῶν] Qui ad totam huius loci sententiam attenderit, illum videre puto, haec, vt leguntur Graece, sensum non habere idoneum. Verbo, legendum, οὐδὲν πλημμέλημα ἐνορῶν, vel ἐνορῶν τοῖς γεγραμμένοις. Ita certe interpretatus sum: et ita dedisse iam video Solanum. Gesner.

ἐπεὶ δὲ ἐκείνη ἐπεσημήνατο, καὶ αὐτὸς ἀρχομαι
τὰ ὅμοια γιγνώσκειν περὶ αὐτῶν· καὶ παραπλή-
σιόν τι ἔπαθόν, οἷς ἐπὶ τῶν ἀρωμένων πύσχο-
μεν. ἦν μὲν πάνυ ἐγγύθεν σκοπῶμεν τι, καὶ
ὑπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, εἴαν ἀκριβὲς δια-
γιγνώσκομεν· ἦν δὲ ἀποσάντες ἐκ τῆ συμμέτρης
διασημάτων ἰδόμεν, ἅπαντα σαφῶς καταφα-
νεται τὰ εὖ, καὶ τὰ μὴ ἔτως ἔχοντα.

Τὸ δὲ ἄνθρωπον ἔσαν Ἀφροδίτῃ καὶ Ἥρᾳ εἰ-
κάσαι, τί ἄλλο; ἢ ἀντικεῖς εἶναι εὐτελίζειν τὰς
θεάς; ἐν γὰρ τοῖς τοιαῖτοις ἔχ' ἔτω τὸ μικρὸν
μῆζον γίγνεται τῇ παραδόσει, ὡς τὸ μῆζον
ἀπασμικρύνεται, πρὸς τὸ ταπεινότερον κατα-
σπώ-

ptis animaduerti. At postquam illa suam signifi-
cavit sententiam, ipse quoque similia de iis sen-
tire incipio. Atque simile quid mihi usu venit
iis, quae in rebus illis observamus, quas oculis
cernimus. Si enim plane ex proximo, et sub
ipsis oculis, videmus aliquid, nihil accurate dis-
cernimus: si vero recedentes aliquantulum, ex
iustae proportionis distantia spectemus, dilacide
omnia apparent, quaeque recte, quaeque minus
recte habent.

13. Nimirum homo quae sit, eam Veneri et
Iunoni similem pronuntiare, quid aliud est, quam
sperte detrahere deabus? In talibus enim non
tam quod parvum est maius fit illa compositione,
quam minuitur maius, dum ad humiliter depri-
mitur.

σπώμενον· οἶον, εἴ τινες ἀμα βαδίζοιεν, ὁ μὲν μέγιστος, ὁ δὲ πάνυ τῇ ἡλικίᾳ χαμηλίστητος, εἴ-
 τα δὲ θέσειεν ἀπιστῶσα αὐτὰς, ὡς μὴ ὑπερέχεν
 πατέρων τὸν ἕτερον, καὶ τὰ βραχυτέρη ὑπερανά-
 τεινομένη τὸ τοῦ γένουτ' αὐτῶν, καὶ ὅτι μάλιστα ἀ-
 κερπιδῆτι ἐπεγείρη ἑαυτὸν. ἀλλ' εἰ μέλλουσιν
 ὁμολογεῖσθαι Φανείσθαι, ὁ μείζων ἐκείνου ἐπικρύψει,
 καὶ ταπεινότερον ἀποφανεῖ ἑαυτὸν. ὡσαύτως
 δὲ καὶ ἐν ταῖς τοιαύταις ἐκδόσιν, ἔχ' ἔτιως αὐτῶν
 θρωπὸς μείζων γίγνεται, ἣν τις αὐτὸν θεῶ ἀπ-
 εμάσῃ, ὡς τὸ θεῖον ἀνάγκη ἐλαττεῖσθαι πρὸς
 τὸ ἐνδόν ἐπιπλῶμενον. καὶ εἰ μὲν ὑπὸ ἀπορίας
 τῶν ἐπιγείων, ἐπὶ τὰ ἑρᾶνια ἐκτείνουτο τις
 τὸν λόγον, ἥττονα αὐτῶν ὁ τοιοῦτος αἰτίαν ἔχον
 ὑπὸ ἀσεβείας αὐτὸ δρᾶν. σὺ δὲ τοσαῦτα ἔχων
 καὶ ἄλλῃ

mitur. Velut, si qui vna eant, vnus quidem
 admodum procerus, at alter statura valde humi-
 li; deinde oporteat aequare illos, ne alter supra
 alterum emineat: non minore supra modum ex-
 tendente se hoc fiat, si vel maxime in summos
 se digitos erigat: sed si debent aequalis staturae
 videri, maior ille inclinabit se *scilicet*, et se o-
 stendet humiliorem: sic diuinam naturam (*in tali*
comparatione) minui necesse est, et ad imbecil-
 lius infringi. Ac si prae inopia terrestrium, ad
 caelestia sermonem extendat aliquis, minorem
 ille culpam sustinuerit, quasi prae impietate hoc
 faciat: Tu, tot cum habeas mulierum formas,

κάλλη γυναικῶν, Ἀφροδίτῃ καὶ Ἥρᾳ εἰκάσαι
αὐτὴν ἐτόλμησας, ἔδεν δέον.

Ὡς τὸ ἄγαν τῆτο καὶ ἐπίφθονον ἀφαίρει,
ὦ Λυκίνε. ἔ γάρ πρὸς τῇ σὲ τρόπε τοιοῦ-
τον, ὅς ἐξέ ἄλλως ῥαδίος πρὸς τὰς ἐπαίνας καὶ
πρόχειρος ὢν ἐτύγχανες· ἀλλὰ νῦν ἐκ οἷδ' ὅπως
ἀθρόαν πεποιήσαι τὴν μεταβολὴν, ἐπιδαφι-
λευόμενος, καὶ ἐκ τῇ τέως Φειδομένῃ ἄσωτος
ἐν τοῖς ἐπαίνοις ἀναπέφηνας. ἀλλὰ μὴδὲ ἐκεῖνο
αἰσχυνομένης, εἰ μεταρρυθμίεις τὸν λόγον ἤδη δια-
δεδομένον· ἐπεὶ καὶ Φειδίαν Φασὶν ἔτω ποιῆσαι,
ὅποτε ἐξεργάσασθαι τοῖς Ἠλείοις τὸν Δία. ζάν-
τα γὰρ αὐτὸν κατόπιν τῶν θυρῶν, ὅποτε τα-
πρῶτον ἀναπετάσας ἐπεδείκνυσ τὸ ἔργον, ἐπα-
κτείν

Veneri illam et Iunoni similem dicere ausus es,
sine vlla necessitate.

14. Itaque quod nimium est et inuidiosum au-
fer, Lycine: neque enim tuorum tale quid mo-
rum est, qui neque alias facilis ad laudes et
promptus esse soleas, sed nunc nescio quomodo
subitam mutationem feceris ista liberalitate, at-
que ex parco ad illum diem prodigus in laudan-
do exstiteris. Verum neque illud te pudeat, si
retractes librum iam in vulgus editum: quando-
quidem etiam Phidiam sic fecisse aiunt, cum Io-
vem Eleis elaborasset. Stantem enim post valvas
aediculae, cum primum illis remotis opus osten-
deret,

κῆσθ' ὅτων ἀετῶμενων τι, ἢ ἐπαυέντων ἡτιῶ-
το δέ, ὁ μὲν τὴν ῥῖνα, ὡς παχεῖαν, ὁ δὲ ὡς
ἐπιμηθέσσειον τὸ πρῶσσωπον, ὁ δὲ ἄλλας ἄλλο τι
εἴτ' ἐπειδὴ ἀπὸ ἡλικίαςαν αἰ θαυταί, αὐτίς τὸν
Φειδίαν, ἐγκλεισάμενον ἐαυτὸν, ἐπαγορθεῖν καὶ
ἐκδικεῖν τὰ ἀγαθὰ πρὸς τὰ τοῖς πλείστοις δο-
κῶν. ἡ γὰρ ἡγεῖται μικρὸν εἶναι συμβεβῆκεν δὴμα
τοῦτα, ἀλλ' ἀεὶ ἀναγκαῖον ὑπάρχειν τὰς πολ-
λὰς περὶ τὰν ῥῖνα τῶν εὖος, καὶ Φειδίας ἦν
ταῦτά σοι ἀπ' ἐκείνης κομίζω, καὶ αὐτὸς παρ-
αυτῶ, ἐταῖρός τε, καὶ εὖνος ἀν.

ΛΥΚ. Πολύστρατε, αἶος ὦν ῥήτωρ ἐλελήθεις
με. ῥῆσιν γὰρ ἔτω μακρὰν, καὶ κατηγορίαν τοσ-
αύτην ἐξηγήσας κατὰ τοῦ συγγραμματος
ὥς

deret, audisse reprehendentes aliquid, aut lau-
dantes. Reprehendebat autem alius quidem na-
sum, ut nimis crassum, alius faciem longiorem,
alius aliud quid. Deinde cum discessissent, rur-
sus Phidiam inclusum emendasse et correxisse si-
gnum de plurium sententia. Neque enim puta-
bat paruum esse consilium tanti populi, sed ne-
cesse semper esse, ut multi plus videant uno, si
vel sit Phidias. Haec tibi ab illa adfero, et ipse
horror sodalis tuus atque amicus.

15. LYC. Quantum te oratorem, Polystrate,
ignoravi! Orationem quidem adeo longam, et
tantam contra scriptum meum accusationem pro-
tulisti,

ὥς μὴδὲ ἐλπίδα μοι ἀπολογίας ἔτι καταλεί-
 πεσθαι· πλὴν ἀλλ' ἐκείνῳ γε ἁδικασικὸν ἐποίη-
 σατε, καὶ μάλιστα σὺ, ἐρήμην καταδαιτήτας
 τῇ βιβλίᾳ, μὴ παρόντος αὐτῷ τῷ συνηγόρῳ.
 ῥᾶπον δέ, οἶμαι, τὸτό ἐσι, κατὰ τὴν παροι-
 μίαν, Μόνον θεόντα κρατεῖν· ὥς ἐδὲν θρυμα-
 ζόν, εἰ καὶ ἡμεῖς ἐάλαμεν, ἔτε ὕδατος ἡμῖν ἐγ-
 χυθέντος, ἔτε ἀπολογίας ἀποδαθείσης· μάλ-
 λον δὲ τῆτο πάντων ἀτεπώτατον, οἱ αὐτοὶ
 κητήγοροι καὶ δικασαὶ ἦτε. σκότρεα δ' ἐν ἐθέ-
 λεις, ἀγαπήσας ποῖς ἐγνωσμένους ἡσυχίαν ἀγα-
 ῖ, κατὰ τὸν Ἱμεραῖον ποιητὴν 3), παλινωδίαν
 τινά

tulisti, vt neque spes mihi defensionis vlla relicta
 fit. Verum enim vero hoc non pro forma et con-
 suetudine iudiciorum fecistis, tu maxime, quod
 indicta caussa iudicium dedisti contra libellum,
 non praesente ipsius aduocato. Facillimum au-
 tem, puto, hoc est ex prouerbio, vincere cum
 solus curras. Itaque nihil mirum, si et nos caussa
 cecidimus, neque aqua nobis infusa, neque con-
 cessa caussae dicendae facultate. Potius autem,
 quod quidem omnium minime conueniebat, ac-
 cusatores iidem fuistis et iudices. Vtrum igitur
 vis, contentus decretis *vestris* quiescam, an Hi-
 merensis poetæ exemplo palinodian scribam; an
 vero

3. [Ἱμεραῖον ποιητὴν] Stesichorum, qui carmi-
 ne laeserat Helenam, et, coecitate sibi a fra-
 tribus

τινα συγγράφω; ἢ δώσετε μοι ἐφέσιμόν τινα γένεσθαι τὴν δίκην; ΠΟΛ. Νῆ Δί', ἥνπερ ἔχης τι δίκαιον εἰπεῖν. εἰ γὰρ ἀντιδικούς, ὡς σὺ φῆς, ἀλλ' ἐν φίλοις ποιήσῃ τὴν ἀπολογίαν. ἐγὼ δέ, καὶ συνεξετάξεσθαι σοι ἔτοιμος ἐπὶ τῆς δίκης.

ΛΥΚ. Ἀλλ' ἐκείνο ἀνταρὸν, ὦ Πολύστρατε, ὅτι μὴ ἐκείνης παρέκκλις ποιήσομαι τὰς λόγους· μακρῷ γὰρ ἂν ὅπως ἀμεινον ᾦν. νῦν δὲ ἀνάγκη ἀπ' ἐντολῆς ἀπολογησασθαι. ἀλλ' εἰ μοι τοῦτο ἀγγελιαφόρος γέναιο πρὸς αὐτήν, αἶδς παρ' ἐκείνης πρὸς μέ γενήσεται, τελευτήσω ἀναρρίψαι τὸν κύβον. ΠΟΛ. Θάρρει, ὦ Λυκίε, τάτε

vero prouocandi mihi copiam dabitur? P O L. Per Iouem, siquidem habueris quod de iure dicas. Neque enim aduersariis, ut tu vocas, sed inter amicos causam dices. Ego vero idem iudicium tecum subire paratus sum.

16. L Y C. At illud molestum, Polystrate, quod non illa praesente habeo orationem: longe enim sic esset melius. Iam vero necesse est mandata alteri causa defungi. Verum si talis mihi ad illam internuntius fueris, qualis ab illa ad me fuisti, iacere aleam audebo. P O L. Bono animo, quantum ad hoc, esto Lycine, nec enim

M 5

malum

tribus illius immissa, palinodia eum placavit. *Gesner.*

γε ἔνεκα, ὡς ἔφαυλόν με ὑποκρίτην ἔξω τῆς ἀπολογίας, πειρώμενος διὰ βραχέων εἰπεῖν, ὡς ἂν μᾶλλον μνημονεύσαιμι. ΛΤΚ. Καὶ μὴν πάνυ μὲν ἔδει μοι μακρῶν τῶν λόγων, πρὸς ἅττω σφοδρὰν τὴν κατηγορίαν. ὅμως δέ, σὺ ἔνεκα ἐπιτεμῆμαι τὴν ἀπολογίαν· καὶ παρ' ἐμῆ τοίνυν τάδε αὐτῇ ἀπαγγέλλε. ΠΟΛ. Μηδαμῶς, ὦ Λυκίνε, ἀλλ' ὥσπερ αὐτῆς ἐκείνης παρεσῆς, λέγε τὸν λόγον, εἴτ' ἐγὼ μιμήσομαι σε πρὸς αὐτήν. ΛΤΚ. Οὐκ ἔν· ἐπειδὴ περ ἔτω σοι δοκεῖ, ὦ Πολύστρατε, ἢ μὲν πάρεσι, καὶ προείρηκε δηλαδὴ εἰπεῖν, ὅποσα σὺ παρ' αὐτῆς ἀπήγγειλας· ἡμῶς δὲ χρὴ τῶν δευτέρων λόγων ἐναρξέσθαι. καίτοι, ἔγὰρ ὀκνήσω πρὸς σέ εἰπεῖν ὃ πέπονθα,

ἐκ

malum me defensionis tuae apud illam actorem habebis, si breuiter dicere studeas, quo facilius memoria complectar. L Y C. Atqui longissima mihi oratione opus erat, aduersus vehementem adeo accusationem. Veruntamen tua caussa in compendium mittam defensionem. A me igitur ista illi renuntia. P O L. Nequaquam, Lycine. Sed tanquam illa praesente habe orationem; tum ego apud illam te imitabor. L Y C. Igitur quando ita tibi videtur, Polystrate, ipsa iam adest, et prior dixit nimirum quaecumque tu ab ipsa mihi renuntiasti: nos autem oportet altero iam loco dicere incipere. Quamquam, neque enim dicere apud te piget, quid mihi acciderit,

ἐκ οἷδ' ὅπως φοβερώτερόν μοι τὸ πρᾶγμα πε-
ποιήκας, καὶ, ὡς ἔρῃς, ἰδρῶ τε ἤδη, καὶ δέδοι-
κα, καὶ μονονεχὶ καὶ ὁρᾶν αὐτὴν οἶμαι, καὶ τὸ
πρᾶγμα πολλὴν μοι τὴν παραχὴν πεποίηκεν.
ἄρξομαι δ' ὅμως· ἔγὰρ οἷόν τε ἀναδύναι, ἤδη
παρέσσης. ΠΟΛ. Καί, νῆ Δία, πολλὴν τὴν εὐ-
μένειαν ἐπιφαίνει τῷ προσώπῳ· Φαιδρὰ γὰρ
ὡς ὁρῷς, καὶ προσηνής, ὥς τε θαρρύν λένε τὸν
λέγον.

ΛΤΚ. Ἐγὼ σε, ὦ γυναικῶν ἀρίστη, μεγάλα,
ὡς Φῆς, καὶ πέρα τῆ μέτρε ἐπαινέσας, οὐχ
ἔρῃς ὅτι τυλικούτον ἐπῆνεσα, ἡλίκον αὐτὴ σὺ
τέτο ἐγκώμιον ὑπὲρ σεαυτῆς ἐξενήνοχας, τὴν
πρὸς

derit, terribilius mihi, nescio qua ratione hoc
negotium reddidisti: atque, vt vides, sudo iam,
et pertimui, ac tantum non videre etiam ipsam
mihi videor, multamque mihi perturbationem
haec res obiecit. Veruntamen incipiam; nam
subducere me, ipsa iam praesente, non est inte-
grum. POL. Ac multam, ita me Iupiter, be-
neuolentiam ipso vultu prae se fert. Hilaris enim,
vt vides, et propitia est. Itaque fidenter oratio-
nem habe.

17. LYC. Ego te, mulierum praestantissima,
cum vehementer, vt ais, et ultra modum lauda-
verim, non video qua in re laudauerim tantum,
quantum ipsa de te praeconium illud protulisti,
quod

πρὸς τὸ θεῖον τιμὴν ἐν μεγάλῳ τιθεμένη. σχε-
δὸν γὰρ ἀπάντων τῶτα μείζον, ὧν εἴρηκα περὶ
εἶ, καὶ συγγνώμη, εἰ μὴ καὶ ταύτην σοι προσ-
έγραψα τὴν εἰκόνα, ὑπ' ἀγνοίας με διαλαθῆ-
σαν. ἔ γὰρ ἂν ἄλλην πρὸ αὐτῆς ἐγραψάμην,
ὥς τε ταύτῃ γε ἔχ' ἔπως υπαρθάλλεσθαι τοὺς
ἐπαίνους, ἀλλὰ πολὺ κακαδεῖς ἄν μοι δοκῶ τῆς
αἰτίας εἰρημέναι. σκόπει γὰρ, ἥλίκον τῶτο παρ-
έλιπον, ὡς παμμέγεθες εἰς ἐπίδειξιν τρόπου
χρησῆ, καὶ γνώμης ὀρθῆς· ὡς ὅσοι τὸ θεῖον μὴ
ἐν παρέργῳ σέβουσιν, ἔτοι καὶ τὰ πρὸς ἀνθρώ-
πους ἀριστοὶ ἂν εἴεν. ὥς τε εἰ πάντως μετανοή-
σαι δεοί τὸν λόγον, καὶ τὸ ἀγαλμα ἐπανορθώ-
σασθαι.

quod magni adeo facis honorem numinis. Pro-
pe enim illis quae de te dixi omnibus illud maius
est: et venia mihi *debetur*, si non hanc quoque
tibi imaginem depinxi, quae propter ignoran-
tiam me fugerit. Neque enim aliam ante illam
pinxissem. Itaque hac quidem parte adeo non
excessisse modum in laudando mihi videor, ut
potius multo tenuius quam pro dignitate dixe-
rim. Considera igitur quantum hoc *fit quod*
praetermisi, quam immensum ad boni moris, et
recti animi demonstrationem; quatenus, quicun-
que diuinum numen non obiter colunt, iidem
etiam aduersus homines optimi fuerint. Itaque
si omnino retractare orationem oporteat, et si
mula-

πασθαι, ἀφελείν μὲν ἂν τι τολμήσαιμι αὐ-
 τῷ· προσθήσω δὲ καὶ τῷτο, ὥς τινα κεφαλὴν
 πρὸ παντός ἐργα, καὶ κορυφὴν. ἐπ' ἐκείνων μέν-
 ποί καὶ πάνυ πολλὴν σοι εἶδέναι τὴν χάριν ὁμο-
 λογῶ. ἐρῶ γάρ ἐκαινέσσαντος τὸ μέτριον τῷ σῷ
 τρόπῳ, καὶ ὅτι μηδὲν ὑπερπετές, μηδὲ τυφροῦ
 μεσὸν ἐνεποίησε σοι. ὁ παρὼν ὄγκος τῶν πραγμά-
 των, οὐ τὰ τοιαῦτα αἰτιασαμένη τῷ λόγῳ,
 ἐπιστάτω τῷ ἐπαίνῳ τὴν ἀλήθειαν. τὸ γὰρ μὴ
 προαρκάζειν τὰ τοιαῦτα τῶν ὀγκωμίων, ἀλλ'
 αἰδέσθαι ἐπ' αὐτοῖς, καὶ μοῖζω ἢ κατὰ σὲ εἶναι
 λέγειν, μετρίας καὶ δημοτικῆς τιμῆς διανοίᾳ
 δεῖγμα ἔστι. πλὴν ἀλλ' ὅσῳ περ ἂν πρὸς τὸ ἐπ-
 ανδρῆσαι αὐτὸ ἔτω διακειμένη τυγχάνεις, τοσ-
 ῶτω

mulacrū corrigere; auferre quidem de illo ni-
 hil auiam, sed illud tanquam caput totius operis
 atque verticem adiecerim. Verum eo nomine
 gratiam tibi me, et magnam quidem, habere fa-
 teor. Cum enim illam animi tui moderationem
 laudauerim, et quod nihil in te superbum, nihil
 tumidum praesens rerum amplitudo produxit;
 tu tales ob causas libellum accusans, veritatis
 fidem laudationi fecisti. Et enim non auide rape-
 re ad se tanta praekonis, sed pudore propter ea
 confundi, et maiora quam quae tibi conueniant
 dicere, illi ipsum vero moderati et ciuillis animi
 specimen est. Verum quanto magis ad ipsas lau-
 des sic affecta animo es, tanto te demonstras sum-
 mis

οὕτω ἀξιώτεραν ὑπερπανθίσθαι ἀποφαίνεις
σεαυτήν. καὶ σχεδὸν ἐς τὸν τῷ Διογένης λόγον
περιελήλυθέ σοι τὸ πρᾶγμα, ὅς ἐρομένῃ τινός
ὅπως ἂν τις ἐνδοξὸς γένοιτο; εἰ δόξης, ἔφη
καταφρονήσεις· φαίην γὰρ ἂν καὶ αὐτὸς, εἴ τις
ἔροιτό με, Τίνες εἰσὶ μάλις ἐπαινῇ ἀξιοί; ὅπο-
σοι ἐπανθίσθαι μὴ θέλουσιν.

Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἴσως ἐξαγώνια, καὶ πόρρω
τῷ πράγματι. ὑπὲρ δὲ ἔ. γρη ἀπολογήσασθαι,
τῷτὸ ἐστίν, ὅτι τῇ ἐν Κνίδῳ, καὶ κήποις, καὶ
Ἑρῇ, καὶ Ἀθηνᾷ, τὴν μορφὴν ἀναπλάττων
εἴκασα. ταῦτά σοι ἑμμετρα ἔδοξε, καὶ ὑπὲρ
τὸν πόδα. περὶ αὐτῶν δὲ τέτων ἔρω. καί τας
παλαιὸς ἔτος ὁ λόγος, ἀνευδύνες εἶναι ποιητὰς
καὶ

mis laudibus digniorem. Ac pene ad illud Dio-
genis dictum tibi res peruenit, qui interrogante
quodam, Quomodo gloriam quis posset consequi?
si gloriam, inquit, contemserit. Nam ipse quo-
que, si quis ex me quaerat, Qui sint maxima lau-
de digni? dixerim, qui laudari minime volunt.

18. Sed ista forte extra quaestionem sunt, et
a causa seiuncta. Pro quo autem nunc iam causa
dicenda, illud est, quod Cnidae Veneri et quae
in Hortis colitur, et Iunoni et Minervae similem
dixi, cum formam tuam effingerem: haec mo-
dum tibi pedemque excedere visa sunt: de his
igitur ipsis dicam. Quamquam antiquum illud
dictum est, ad causam dicendam non vocari
pos-

καὶ γραφέας. τὰς δὲ ἐπαινέοντας καὶ μάλιστα
οἶμαι, εἰ καὶ χαμαὶ καὶ βάδην, ὥσπερ ἡμεῖς,
ἀλλὰ μὴ ἐπὶ μέτρων φέροιντο 4). ἐλευθερον
γάρ τι ὁ ἔπαινος, ἔδ' ἔστιν αὐτᾷ μέτρον εἰς μέ-
γεθος ἢ βραχύτητα νενομοθετημένον, ἀλλὰ τῷ
τό μόνον ἐξάπαντος ὁρᾷ, ὅπως ὑπερθαυμάσ-
ται, καὶ ζηλωτὸν ἀποφανεῖ τὸν ἐπαινέμενον.
ὃ μὴν ταύτην ἐγὼ βαδιᾶμαι, μὴ καὶ σοὶ δόξω
ὑπ' ἀπαρίας αὐτὸ δρᾶν.

Ἐκείνο δὲ σε φημί, τοιαύτας ἡμῖν τὰς ἀφορ-
μας τῶν ἐπαινετικῶν τέτων λόγων, ὡς χρὴ
τὸν

poëtas, et pictores, et qui laudant, hosque mi-
nus etiam, puto, et si humi et pedestri, ut nos,
oratione, non per metra ferantur. Liberum
enim quiddam laus est: nec est modus illius ad
magnitudinem aut breuitatem lege constitutus:
sed hoc solum videt vndique, ut in summa ad-
miratione ponat, et aemulatione dignum osten-
dat eum qui laudatur. Verum hac non ince-
dam equidem, ne aliterius consilii inopia hoc fa-
cere tibi etiam videar.

19. At illud dico, tales esse nobis laudandi lo-
cos et formas, ut is qui laudat, imaginibus simi-
litudi-

4. Ἀλλὰ μὴ ἐπὶ μέτρων φέροιντο] Notanda
locutio, ἐπὶ μέτρων φέρεσθαι, metris h. e.
oratione ligata uti, quemadmodum contra,
χαμαὶ καὶ βάδην φέρεσθαι, oratione prosa
uti. Bos.

τὸν ἐπαινῶντα, καὶ εἰκόσι καὶ ὁμοιωσέσι προσ-
 χρῆσθαι, καὶ σχεδὸν ἐν τέτῳ τὸ μέγιστον ἔσθαι
 εὖ εἰκάσαι· τὸ δὲ εὖ, ὧδε μάλιστα κρίναιτο· ἂν
 ἦν τις τοῖς ὁμοίοις παραβάλλῃ, εἰδὲν ἦν πρὸς τὸ
 ὑποδιδάσκον ποιῆται τὴν παράθεσιν, ἀλλ' ἦν τις
 πρὸς τὸ ὑπερέχον ὡς οἶον τε προσβιβάζῃ τὸ ἐπ-
 αινέμενον, οἶον, ἦν τις κύνα ἐπαινῶν εἴποι ὁ-
 λώπεκος μείζων εἶναι αὐτόν, ἢ αἰλῆρα, ἄρα σοι
 ὁ τοιοῦτος δοκεῖ ἐπαινεῖν εἰδέσθαι; ἂν ἂν εἴποις.
 ἀλλὰ μὴν εἰδὲν εἰ λύκῳ Φαίῃ ἴσταν αὐτὸν ὑπέρ-
 χον, εἰδὲν ἄρα μὴ μάλῃς τί ἐπῆνεσεν. ἀλλὰ πᾶς
 τὸ ἴδιον τῷ ἐπαινῶν ἀποτελεῖται; ἦν ὁ κύων τῷ
 λέοντι βαρύνει λέγεται, καὶ μέγεθος καὶ ἀλγία
 ὡς τὸν Ὀρίωνος κύνα ἐπαινῶν, ἔφη ποιήτης
 ΛΕΟΝΤΟ-

litudinibusque utatur. Et in hoc laudandi opere
 illud fere maximum, bene comparare. Porro
 illud bene, sic maxime iudicetur, non si quis
 paribus aliquid comparat, neque si ad vilius quid
 collationem instituat; verum si quis ad aliquid
 excellentius, quantum eius fieri potest, illud
 quod laudatur admoueat. Velut si quis in laude
 canis dicat, illum vulpe maiorem esse, aut fele,
 numquid talis videtur tibi laudare scire? Non
 sane dixeris. Sed neque si lupo dicat parem il-
 lum esse, neque sic magno opere quidquam lau-
 dauerit. Sed ubi id quod proprium est laudis
 efficitur? Si canis leoni par dicatur et magnitu-
 dine et robore. Vt Orionis canem laudans poeta
 leo-

λεοντοδάμαν αὐτὸν· ἔτις γὰρ δὴ κυνὸς ἐντελής
 ἔπαινος· καὶ πάλιν εἴ τις Μίλωνα τὸν ἐκ Κρό-
 τωνος· ἢ Γλαῦκον τὸν ἐκ Καρύσε, ἢ Πολυδάμαν-
 τα· ἐπαίνεσαι θέλων, ἔπειτα λέγοι ἰσχυρότερον
 ἔπαινον αὐτῶν γυναικὸς γενέσθαι, καὶ ἂν οἶσι γε-
 πασθῆναι αὐτὸν ἐπὶ τῇ ἀνοίᾳ τῶ ἐπαίνῃ; ὅπως
 γὰρ εἰ καὶ ἑνὸς ἀνδρὸς ἔλεγον ἀμείνω εἶναι αὐτὸν,
 ἔδὲ τῷτο ἀπέχρησεν ἂν πρὸς ἔπαινον; ἀλλὰ πῶς
 ἐπῆνεσε ποιητῆς εὐδόκιμος τὸν Γλαῦκον; οὐδὲ
 Πολυδεύκης βίαν φήσας ἀνατείνασθαι ἂν αὐ-
 τῷ ἐναντίας τὰς χεῖρας; ἔδὲ σιδάρεον Ἀλκμά-
 νας τέκος; ὁρᾷς ὁποίοις αὐτὸν θεοῖς εἴκασε;
 μᾶλλον δὲ καὶ αὐτῶν ἐκείνων ἀμείνω ἀπέφηνε.
 καὶ οὕτε αὐτὸς ὁ Γλαῦκος ἠγωνίσκησε τοῖς
 ἐφό-

lionum domitorem vocavit. Haec enim sane per-
fecta canis laus est. Et rursus si quis Milonem
Crotoniatem, aut Glaucum ex Carysto, aut Po-
lydamantem laudare volens, deinde dicat, fortio-
rem vnumquemque illorum fuisse muliere, non
derisum illum iri putas ob laudis vecordiam? cum
etiam si vno illum viro superiore esse diceret,
aeque hoc satis esset ad laudem. Sed quomodo
laudavit Glaucum nobilis poëta? Neque Pollucis
vim, dicens, protensusam aduersarias illi manus,
neque ferreum Alcmenae natum. Vides qualibus
illum Diis comparauerit, vel potiozem etiam
fecerit. Et neque Glaucus indignatus est, se
Luc. Op. T. V. N prae-

ἐφόροις τῶν ἀθλητῶν θεοῖς ἀντεπαπνέμενες,
 ἕτε· ἐκεῖνοι ἡμύναντο ἢ τὸν Γλαῦκον, ἢ τὸν ποιη-
 τὴν, ὡς ἀσεβῆντα περὶ τὸν ἔπαινον, ἀλλὰ εὐ-
 δοκίμεν ἄμφω, καὶ ἐτιμῶντο ὑπὸ τῶν Ἑλλή-
 νων· ὁ μὲν ἐπὶ τῇ ἀλκῇ ὁ Γλαῦκος, ὁ δὲ ποιη-
 τῆς, ἐπὶ τε τοῖς ἄλλοις, καὶ ἐπ' αὐτῷ τέττω
 μάλισα τῷ ἄσματι. μὴ δὴ θαυμάσης, εἰ καὶ
 αὐτὸς εἰκάσαι βελομένος, ὅπερ ἦν τῷ ἔπαινῳ
 ἀναγκαῖον, ὑψηλοτέρῳ ἐχρησάμην τῷ παρα-
 δείγματι, τέττο ὑποβαλόντος τῷ λόγῳ.

Ἐπεὶ δὲ καὶ κολακείας ἐπεμνήσθης, ὅτι μὲν
 καὶ σὺ μισεῖς τὰς κολακικὰς, ἐπαινῶ μὲν σε, καὶ
 ἐκ ἐχρῆν ἄλλως, ἐθέλω δὲ σοὶ διακρίναι, καὶ
 ὀρίσαι τό, τε τοῦ ἐπαινοῦντος ἔργον, καὶ τὴν
 τοῦ

praesidibus athletarum Diis oppositum laudari;
 neque illi vel Glaucum vel poetam vlti sunt, tan-
 quam impie se circa laudem illam gerentes; sed
 in gloria et honore ambo apud Graecos fuere,
 alter roboris causa, Glaucus; poeta vero cum
 propter alia, tum propter hoc ipsum maxime
 carmen. Noli ergo admirari, si et ipse, com-
 paratione vti cum vellem, quod erat laudaturo
 necessarium, exemplo usus sum altiore; ratione
 hoc ipsa subiciente.

20. Quandoquidem autem adulationis mentio-
 nem fecisti; quod odio habes adultores, laudo
 te equidem, neque aliter oportebat. Volo au-
 tem tibi iam discernere, ac finire cum laudantis.

opus,

τοῦ κόλακος ὑπερβολήν. ὁ μὲν ἔν κόλαξ, ἅτε
 τῆς χρείας ἕνεκα τῆς ἑαυτῆς ἐπαινῶν, ἀληθείας
 δὲ ὀλίγον ποιᾶμενος τὴν πρόνοιαν, ἅπαντα ὑ-
 περεπαινεῖν οἶσται δεῖν, ἐπιψευδόμενος καὶ προσ-
 τιθεῖς παρ' αὐτῆς τὰ πλείω, ὥς μὴ ἂν ὀκνήσῃ
 καὶ τὸν Θερσίτην εὐμορφότερον ἀποφῆναι τοῦ
 Ἀχιλλέως, καὶ τὸν Νέστορα φάναι τῶν ἐπὶ Ἴλιον
 στρατευσάντων, τὸν νεώτατον εἶναι. διομόσαι-
 το δ' ἂν καὶ τὸν Κροῖσῳ ὑὸν ὀξυηκούτερον εἶναι
 τὸν Μελάμποδος, καὶ τὸν Φινέα ὀξύτερον δέδορ-
 κέναι τῆς Λυγνέως, ἥνπερ μόνον κερδανῶ τι ἐλ-
 πίσῃ ἐπὶ τῷ ψεύσματι. ὁ δὲ γε αὐτὸ τοῦτο
 ἐπαινῶν, οὐχ ὅπως οὐδ' ἂν ψεύσαιτό τι, ἢ
 προσθεῖη τῶν μηδὲ ὅλως προσόντων, τὰ δ'
 ὑπάρ-

opus, tum adulatoris excessum. Adulator igitur, quippe qui suae ipsius utilitatis causa laudet, veritatis autem parvam admodum curam habeat, supra modum laudando censet omnia: mentiens plurima ac de suo addens, ut neque Therfiten Achille pulchriorem pronuntiare pigretur, et Nestorem dicat eorum, qui ad Ilium pugnarunt, maxime iuuehem fuisse: iurauerit autem etiam Croesi filium audire acutius Metampode, et Phineum acutius cernere Lynceo; modo lucrifacere aliquid mendacio suo speret. At alter, qui id ipsum quoque facit, ut laudet, non ille quidem is est, qui mentiatur quidquam vel addat eorum, quae plane non adsunt; sed quae

ὑπάρχοντα αὐτῷ· φύσει ἀγαθὰ, καὶ μὴ πᾶν
μεγάλα ἦ, παραλαβὼν ἐπηύξησε, καὶ μείζω ἀ-
πέφηνε, καὶ τολμήσειεν ἂν εἰπεῖν, ἵππον ἐπαι-
νέσαι θεῶν, φύσει κἄφον ὧν ἴσμεν ζώων, καὶ
δρομικόν, ὅτι

Ἄκρον ἐπ' ἀνδρείων καρπὸν θεῶν, οὐδὲ
κατέκλεα.

καὶ πάλιν εἰ ἂν ἐκνήσειε φάναξ, Ἀελλοπόδων
δρόμον ἵππων. καὶ ἦν οἰκίαν ἐπαινῇ καλὴν, καὶ
ἄριστα κατεσκευασμένην, - εἶποι ἂν·

Ζηνὸς πα τοιήδε γ' Ὀλυμπία ἐνδοθεν αὐλή,
ὃ δὲ κόλαξ τῷτο τὸ ἔπος, καὶ περὶ τῆς συβώ-
της καλύβης εἶποι, εἰ μόνον τι παρὰ τῷ συμβώ-
τῃ λαβεῖν ἐλπίσειεν· ἔπε Κύναιθος ὁ Δημη-
τρίου τοῦ Πολιορκητοῦ κόλαξ, ἀπάντων αὐ-
τῷ

natura illi bona insunt, etiam si non nimis ma-
gna fuerint, ea sumit, auget, et facit maiora.
Et ausit ille dicere, cum equum laudare vult,
leuein inter ea, quae nouimus animalia, et ad
cursum aptum,

Per summas currat, nec eas confringat aristas;
et rursus non dubitet dicere procellipedum cur-
sum equorum: et si domum laudet pulchram et
optime aedificatam, dicat:

Talis nimirum Iouis intus Olympii aula est.

At adulator hunc versum etiam de subulci tugu-
rio dicat, si modo accipere aliquid a subulco spe-
ret: cum Cynaethus Poliorcetae Demetrii adula-
tor,

τῶν πρὸς τὴν κόλακείαν καταναλωμένων,
ἐπὶ ἡνέκεν ὑπὸ βιηχὸς ἐνοχλᾶμενον τὸν Δημήτριον,
ὅτι ἐμμελῶς ἐχρέμπετο.

Ὁ μόνον δὲ τῶτο ἐκαστέρῃ αὐτῶν γνώρισμα
ἐστὶ, τὰ τὰς μὲν κόλακας ἐκὼς οὐκ εἶναι, καὶ ψεύσα-
σθαι τὰ χαρίσεσθαι ἕνεκα τοῖς ἐπαινουμένοις,
ἐξαίρειν δὲ τὰς ἐπαινῶντας τὰ ὑπάρχοντα περι-
ράσθαι· ἀλλὰ καὶ κινεῖν ἡ σιμωρὴ διαλλάττεσθαι,
ὅτι οἱ μὲν κόλακες, ἐφ' ὅσον οἶόν τε αὐτοῖς,
χρῶνται ταῖς ὑπερβολαῖς, οἱ ἐπαινῶντες δὲ,
καὶ ἐν αὐταῖς ταύταις σωφρονῶσι, καὶ ἐν τῷ τῶν
ὄρων μένουσι. ταῦτά σοι ἀπὸ πολλῶν ὀλίγα
κολακείας καὶ ἐπαινῶν ἀληθῆς δείγματα, ὥς μὴ
πάντας ὑποπτεύῃς τὰς ἐπαινῶντας, ἀλλὰ δια-
κρίνης,

tor, omnibus adulandi rationibus confumtis, lau-
dauerit vexatum a tussi Demetrium, quod mo-
dulate sciret.

21. Non solum autem hic vtriusque generis
character est, quod adulescentes non dubitant men-
tiri etiam in gratiam eorum, quos laudant; lau-
datores autem extollere student, quae adsunt:
verum etiam illa re non parua distant, quod
adulescentes quantum possunt vtuntur hyperbolis,
laudatores autem in his ipsis quoque sobrii sunt,
et intra terminos se continent. Haec tibi pauca
de multis sunt adulationis ac verae laudis spe-
cimina, ne omnes omnino laudantes suspectos

κρίνης, καὶ παρχμετρῆς τῷ οἰκίῳ μέτρῳ ἐκά-
τερον.

Φέρ' ἔν, εἰ δοκεῖ, πρόσαγε τοῖς ὑπ' ἐμῆ εἰρη-
μένοις τὰς κανόνας ἀμφοτέρως, ὡς μάθοις εἴτε
τέτῳ εἴτ' ἐκείνῳ εὐόκασιν. ἐγὼ γὰρ εἰ μὲν τι-
να ἀμορφον ἔσαν ἔφην τῷ ἐν Κνίδῳ ἀγάλματι
ὁμοίαν, γόης αὖν, καὶ τῇ Κυναίθῃ κολακικώτε-
ρος ὄντως νομιζοίμην· εἰ δὲ τοιαύτην ὑπάρχε-
σαν, οἶαν πάντες ἴσασιν, ἔ πάνυ ἐκ πολλῆ δια-
σήματος ἦν τὸ τέλμημα.

Τάχα ἔν Φαίης, μᾶλλον δὲ ἤδη εἴρηκας, ἐπ-
αινεῖν μὲν σοι ἕς τὸ κάλλος ἐφείσθω· ἀνεπί-
φθονον μὲντοι ποιήσασθαι τὸν ἔπαινον ἐχρῆν,
ἀλλὰ μὴ θεαῖς ἀπεκιάζειν ἄνθρωπον οὕσαν.
ἐγὼ

habeas, sed discernas, et sua vtrumque mensura
metiaris.

22. Age igitur, si videtur, admoue his, quae
dicta a me sunt, regulam vtramque, vt videas,
huic ne an illi conueniant. Etenim si deformem
quandam statuæ Cnidiae similem dicam, im-
postor fane, et Cynætho ipso magis adulator vere
habeat: si vero talem, qualem omnes norunt;
non fane magni ille ausus interualli fuerit.

23. At forte iam dixeris, quin iam dixisti, lau-
dare quidem pulchritudinis nomine tibi permis-
sum esto. Verum inuidiae non obnoxiam opor-
tebat laudationem facere, nec similem Deabus
dice-

ἐγὼ δὲ, ἤδη γάρ με προάξεται τάληθές εἰπείν,
 ἔ θεῶν γε, ὦ βελτίστη, εἴκασα, τεχνιτῶν δ'
 ἀγαθῶν δημιουργήμασι, λίθῃ, καὶ χαλκῷ, ἢ
 ἐλέφαντος πεποιημένους. τὰ δὲ ὑπ' ἀνθρώπων
 γεγεννημένα, ἔκ' ἀσεβές, οἶμαι, ἀνθρώποις εἰ-
 κάζειν· ἐκτός ἐστι μὴ εὖ τῶτο εἶναι τὴν Ἀθηναῶν
 ὑπείληφας, τὸ ὑπὸ Φειδίου πεπλασμένον· ἢ
 τῶτο τὴν Οὐρανίαν Ἀφροδίτην, ὃ ἐποίησε Πρα-
 ξιτέλης ἐν Κνίδῳ, ἔ πάνυ πολλῶν ἐτῶν. ἀλλ'
 ἔρα μὴ ἄσεμνον ἢ, τὰ τοιαῦτα περὶ τῶν θεῶν
 δοξάζειν, ὧν τὰς τε ἀληθεῖς εἰκόνας ἀνεφίντες
 εἶναι ἀνθρωπίνῃ μιμήσει ἔγω γε ὑπολαμβάνω.

Εἰ δὲ καὶ ὃ, τι μάκιστα σε αὐταῖς ἐκείνας εἴ-
 κασα, οὐκ ἐμὸν τοῦτο, οὐδὲ ἐγὼ πρῶτος
 ταύ-

dicere hominem. Verum ego, iam enim ipsa
 me verum ad se dicendum inuitabit, non profe-
 cto Deabus, o praestantissima, similem dixi ho-
 minem, sed bonorum artificum operibus, e la-
 pide, et aere, vel ebore perfectis. Quae autem
 facta sunt ab hominibus, ea similia hominibus di-
 cere, non puto impium: nisi forte hoc tu Mi-
 neruam existimas, quod est effectum a Phidia, aut
 illud Caelestem Venerem, quod in Chido fecit
 Praxiteles ante annos non ita multos. Sed vide
 ne parum deceat, talia de Diis sentire, quorum
 veras imagines supra humanam imitationem esse
 positas, equidem arbitror.

24. Si vero vel maxime illis ipsis Deabus fimi-
 lem te dixissem, non meum istuc fuerit, neque

ταύτην ἐτεμόμην τὴν ὁδόν, εἰ καὶ πολλοὶ καὶ ἀ-
γαθοὶ ποιηταί· καὶ μάλιστα ὁ πολίτης ὁ σὸς Ὀ-
μηρος, ὃν καὶ νῦν ἀναβιβάζομαι συναγορεύσον-
τά μοι· ἢ ἀδελφία μηχανῇ, μὴ ἔχῃ καὶ αὐτὸν
σὺν ἐμοὶ ἀλῶναι· ἐρήσομαι τοίνυν αὐτὸν, μάλ-
λον δὲ σὲ ὑπὲρ αὐτῆ (καὶ γὰρ διαμνημονεύεις,
εὖ παιῆσα, τὰ χαριέστατα τῶν ἐξῆραψωδημένων
αὐτῷ) Τί σοι ἐκείνο δοκεῖ, ὅποτεν περὶ τῆς
ἀχμαλώτε λέγῃ της Βρισηίδος, ὅτι χρυσῇ
Ἀφροδίτῃ ἱκέλη, ἐπένθει τὸν Πάτροκλον; εἴτα
μετὰ μικρόν, ὡς ἔχῃ ἱκανὸν εἰ μόνῃ τῇ Ἀφρο-
δίτῃ εἰσικυῖα ἔσαι·

Εἶπα δ' ἄρα (Φησί) κλαῖναι γυνὴ εἰκῆ
θεῇσιν.

ὁπό-

primus ego istam viam secuerim; sed multi ac
boni poëtae, et maxime ciuis ille tuus Homerus,
quem nunc etiam aduocatam mihi excitabo, aut
fieri non potest, quin ipse mecum damnetur.
Interrogabo igitur illum, potius vero te pro illo
(meministi enim, in quo bene facis, venustissi-
ma quaeuis illius carminum) quid de illo tibi
videtur, cum de captiua dicit Briseide, illam au-
reae Veneri similem luxisse mortem Patrocli: tum
paullo post, quasi non satis foret, si soli similis
Veneri sit,

*Sic fatur, inquit, lacrumans par sanctis fe-
mina diuis.*

Cum

ὁπόταν ἔν τοιαῦτα λέγῃ, μισεῖς καὶ κείνον, καὶ
 ἀπορρίπτεις τὸ βιβλίον, ἢ δίδως αὐτῷ ἐλευθε-
 ριάζειν ἐν τῷ ἐπαίνῳ; ἀλλὰ καὶ σὺ μὴ δῶς, ὅγε
 τοσῶτος αἰὼν δέδωκεν, ἔδ' ἔστιν ὅστις αὐτὸν ἐπὶ
 τέτρω ἠτιάσατο, ἔδδ' ὁ μαζίξαι πολυήσας αὐ-
 τῷ τὴν εἰκόνα, ἔδδ' ὁ τὰ νόθα ἐπισημηνόμενος
 τῶν ἐπῶν ἐν τῇ παραγραφῇ τῶν ὀβελῶν. εἶ-
 τα ἐκείνῳ μὲν ἐφεθήσεται, βάρβαρον γυναῖκα,
 καὶ ταῦτα, κλαίεσαν, τῇ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ
 εἰκασαί· ἐγὼ δ', ἵνα μὴ τὸ κάλλος εἶπω, διό-
 τι μὴ ἀνέχῃ ἀκούουσα, οὐκ ἂν παραβάλλοιμι
 εἰκόσι θεῶν γυναῖκα Φαιδραν, καὶ μειδιῶ-
 σαν τὰ πολλὰ, ὅπερ θεοῖς ὅμοιον ἄνθρωποι ἔ-
 χουσιν.

Ἐπὶ

Cum igitur dicit talia, odistine ipsum quoque,
 et abiicis librum, an das illi, ut libertate in lau-
 dando utatur? Verum etsi tu non dederis, tan-
 tum certe aeuum illi dedit, nec est qui hoc illum
 nomine accusauerit, neque iste, qui flagellis coe-
 dere statuas ipsius ausus est, neque qui obelis
 adscribendis supposititios illius versus notauit.
 Deinde huic licebit, barbaram mulierem eamque
 plorantem aureae Veneri dicere similem: ego
 vero, ne de pulchritudine dicam, quod audire
 non sustines, non comparem statuis Dearum mu-
 lierem laeti vultus et frequenter subridentem,
 quod Deorum simile habent homines.

Ἐπὶ μὲν τοι τῷ Ἀγαμέμνονος, ὅρα ὅσῃν αὐ-
 τὸς Φειδῶ ἐποίησατο τῶν θεῶν, καὶ ὡς ἐτα-
 μιεύσατο τὰς εἰκόνας ἐς τὸ σύμμετρον, ὡς ὁμ-
 ματα μὲν, Φησι, καὶ κεφαλὴν ἵκελον αὐτὸν εἶ-
 ναί τῳ Διὶ, τῳ Ἄρει δὲ τὴν ζώνην, σέρονον δὲ
 τῳ Ποσειδῶνι, διαιρῶν τὸν ἀνθρώπον κατὰ μέ-
 λη πρὸς τσάκτων θεῶν εἰκόνας· καὶ αὖ πάλιν,
 βροτολογῶ Ἄρει, Φησὶν, ὁμοίον εἶναι, καὶ
 ἄλλον ἄλλω, θεοειδῆ τὸν Φρύγα τὸν τῷ Πριάμῃ,
 θεοεἶκελον πολλάκις τὸν Πηλέως. ἀλλὰ ἐπάνει-
 μι αὐθις ἐπὶ τὰ γυναικεῖα τῶν παραδειγμα-
 των· ἀκάει γὰρ δῆπερ αὐτῷ λέγαντος·

Ἀρτέμιδι ἱκέλη, ἥδ' ἡρυσῇ Ἀφροδίτῃ, καὶ
 Οἷῳ δ' Ἀρτεμὶς εἶσι κατ' ἔρεος.

Οὐ

25. Verum in Agamemnone vide, quam Diis
 ipse pepercerit, et quam illorum imagines pro-
 portione quadam dispensarit, *qui oculis, quidem et*
capite similem eum dicat Ioui, quod ad balteum
autem Marti, ac pectus Neptuno, in sua hominem
 membra diuidens pro totidem Deorum imagini-
 bus. Ac rursus homicidae Marti similem ait esse,
 et alium alii: *Dei specie Phrygem Priami, Dei*
similem saepe natum Pelei. Sed redeo rursus ad
 exempla muliebria. Audis enim sane illum di-
 centem:

Dianae similis, vel quae Venus aurea fertur, et
Qualis Diana in montibus errat.

26. Non

Οὐ μόνον δὲ τὰς ἀνθρώπους αὐτὰς θεοῖς ἀπεικάζει, ἀλλὰ καὶ τὴν Εὐφόρβου κόμην ταῖς Χάρισιν ἀπείκασε, καὶ ταῦτα, αἵματι δεδευμένην. καὶ ὅλως, τὰς αὐτὰ ἐς τὰ τοιαῦτα, ὡς μηδὲν εἶναι τῆς ποιήσεως μέρος, ὃ μὴ ταῖς θεαῖς εἰκρόσι διακακόσμηται, ὥς ἢ καὶ κείνα ἐξαλλήλῃ φθῶ, ἢ καὶ ἡμῖν τὰ ὁμοία ταλμᾶν ἐφείσθω. ἄτω δὲ τὸ κατὰ τὰς εἰκόνας καὶ τὰς ὁμοιώσεις ἀνεύθυνόν ἐστιν, ὥς ἢ Ὀμηρος καὶ τὰς θεὰς αὐτὰς οὐκ ὤκνησεν ἀπὸ τῶν ἐλαττόνων ἐπαινέσαι. τοὺς γὰρ τῆς Ἥρας ὀφθαλμοὺς, τοῖς τῶν βοῶν εἰκασεν, ἕτερος δὲ τις ἰοβλέφαρον τὴν Ἀφροδίτην ἔφη, τὴν μὲν γὰρ ῥοδοδάκτυλόν τις ἀγρονεῖ, τῶν καὶ ἐπ' ἐλάχισον τῇ Ὀμήρῳ ποιήσει ὠμιληκότων;

Καίτοι

26. Non solum autem ipsos homines Diis facit similes, sed Euphorbi etiam comam Gratiis similem dixit, eamque infectam sanguine. Atque in vniuersum tot sunt in hoc genere, vt nulla poëseos pars sit, quin diuinis imaginibus exornetur. Itaque aut illa etiam deleantur, aut nobis quoque audere similia concessum esto. Adeo autem illa imaginum et similitudinum ratio a censura libera est, vt Homerus Deas ipsas non dubitauit laudare a deterioribus. Iunonis enim oculos comparauit *bubulis*; alius autem aliquis *superperciliis violaceis* Venerem dixit: *roseis enim digitis insignem* quis eorum ignorat, qui vel pauxillum in Homeri poëmatibus versati sunt?

27. Quam-

- Καίτοι τὰ μὲν τῆς μορφῆς ὅτι μετριώτερα, εἴ τις θεῶ ἐοικέναι λέγεται· ἀλλὰ τὰς προσηγορίας αὐτὰς πύσαι ἐμιμήσαντο τὰς τῶν θεῶν, Διονύσιοι, καὶ Ἡφαισίωνες 5), καὶ Ζήνωνες, καὶ Ποσειδώνιοι, καὶ Ἑρμαῖοι προσαγορευόμενοι; Λητῶ δέ, γυνὴ τις ἐγένετο Εὐαγόρα τοῦ Κυπρίων βασιλέως, καὶ ὁμῶς ἀνῆλθαν ἡθεὶς ἡ θεὸς, δυναμένη λίθον αὐτὴν ὥσπερ τὴν Νιόβην.

27. Quamquam, quae ad formam pertinent, adhuc moderatiora sunt iis, si quis Deo similis, esse dicatur: verum ipsas appellationes Deorum quot iam imitati sunt, Dionysii, et Hephaestiones, et Zenones, et Posidonii et Hermaei cognominati? Latona autem mulier quaedam fuit Euagorae Cypriorum regis: et tamen non indignata est Dea, cum posset illam, Niobes instar, lapi-

5. Διονύσιοι καὶ ἩΦ.] Pendebam animi aliquando, essent ne haec nomina Latine convertenda ipsa quoque, ut eorum vim scilicet lector Graecorum rudis assequatur. Sed cum id genus lectoribus pereat eadem historia nominum, ut *Bacchium* tyrannum utrumque Syracusanum, *Vulcanium* non amicum Alexandri, *Iouianos* non Eleatem illum, et alterum Stoicae sectae principem, etc. sed quosuis alios: melius videtur relinquere Graeca suspicioni et inquisitioni eorum, qui primo conspectu eorum possunt origines ignorare. *Gesner*,

βῆν ἀπεργάζεσθαι. ἐγὼ γὰρ τὰς Αἰγυπτίους, αἵ-
περ καὶ δεισιδαιμονέστατοί εἰσι πάντων, ὁμῶς
τοῖς θεοῖς ὀνόμασιν εἰς κόρον ἐπιχρωμένους.
σχεδὸν γὰρ τὰ πλεῖστα αὐτοῖς ἐξ ἔραυᾶ ἔστιν.

Ὡς οὐ πρόσθεν σὲ τὸ τοιῆτον, ψοφοδεῶς
διακείσθαι πρὸς τὸν ἔπαινον. εἰ γάρ τι ἐν τῷ
συγγράμματι πεπλημμέληται ἐς τὸ θεῖον, σὺ
μὲν ἀνεύθυνος αὐτῷ, ἐκτός ἐῖ μὴ τινα νομίζεις
ἀκροάσεως εὐθύνην εἶναι, ἐμὲ δὲ ἀμυνέντα αἱ
θεοὶ, ἐπειδὴν πρὸ ἐμῶ τὸν Ὅμηρον καὶ τὰς ἄλ-
λως ποιητὰς ἀμύνοντα. ἄλλ' ἄδέπω ἔδὲ τὸν
ἄριστον τῶν Φιλοσόφων 6) ἠμῶντα, εἰκόνα θεῶ
τὸν

lapidem facere. Omitto enim Aegyptios, qui
quidem omnium sunt superstitiosissimi, tamen
diuinis nominibus ad satietatem abutentes. Fere
enim pleraque apud illos de caelo sunt.

28. Itaque tuum non est, meticulose adeo affe-
ctam esse ad laudes. Si quid enim in scripto ad-
versus numen peccatum sit, tu quidem rea mi-
nime illius es: nisi quam putas etiam auditio-
nis poenam esse. Me vero tum Dii punient,
cum ante me Homerum et alios poetas vlti fue-
rint. At illi nondum nec optimum philosopho-
rum vlti sunt, qui Dei imaginem esse dixit ho-
minem.

6. Τὸν ἄριστον Φιλοσόφων.] Platonem ita si-
gnari, vix est dubium. Atque apud illum
esse, quae hūc referri possunt, constat, v.
g. de

τὸν ἄνθρωπον εἰπόντα εἶναι. Πολλὰ ἔτι ἔχων
πρὸς σὲ εἰπεῖν, Πολυστράτε ἕνεκα τῆς παύσο-
μαι, ἵνα καὶ ἀπομνημονεύσαι δυνήθῃ τὰ εἰρημένα.

ΠΟΛ. Οὐκ οἶδα, εἴ μοι τῆτο δυνατόν ἔτι,
ὦ Λυκίνε· μακρὰ γὰρ εἴρηται σοι καὶ ταῦτα καὶ
ὑπὲρ τὸ ὕδωρ τὸ ἐγχεχόμενον· πειράσομαι δ'
ὅμως ἐπιμνησθῆναι αὐτῶν. καὶ ὡς ὄρεῖς, ἤδη
ἀποσοβῶ παρ' αὐτὴν, ἐπιβυσάμενος τὰ ὦτα,
ὥς μὴ τι παρεμπεσὸν ἄλλο συγχέῃ τὴν τάξιν
αὐτῶν, εἴτά μοι συρίττεσθαι συμβῇ πρὸς τῶν
θεατῶν. ΛΥΚ. Αὐτῷ σοι μελήσει, ὦ Πολύ-
στρατε, ὅπως ἄριστα ὑπακρίνη· ἐγὼ δέ, ἐπεὶ περ
ἅπαξ

minem. Multa adhuc ad te dicenda cum ha-
beam, Polystrati huius caussa definam, vt me-
minisse possit dictorum.

29. POL. Nescio si adhuc possim hoc, Lyci-
ne; Longa enim a te habita est oratio, idque
ultra infusam tibi aquam. Studebo tamen illo-
rum meminisse, et vt vides iam ad illam abire
festino, obturatis auribus, vt ne quid incidens
aliud ordinem illorum confundat, ac deinde ac-
cidat mihi, vt exhibiler a spectatoribus. L Y C.
Ipsi tibi curae erit, Polystrate, vt optime agas.
Ego

g. de rep. 6. p. 476. A. vbi probat illud
Homericum θεοειδές τε καὶ θεοεικέλον. Ges-
ner.

ἄπαξ σοι τὸ δράμα παραδεδωκα, νῦν μὲν ἐκ ποδῶν ἀποστήσομαι· ὁπότεαν δὲ τὰς ψήφους ἀνακηρύττωσι τῶν κριτῶν, τότε ἤδη καὶ αὐτὸς παρέσομαι, ὁψόμενος ὁποῖόν τι τὸ τέλος τοῦ ἀγῶνος ἔσται.

Ego vero quandoquidem semel personam tibi tradidi, nunc statim discedam. Cum vero sententias renuntiabunt iudicum, tum iam ipse quoque adero, visurus quis certaminis exitus futurus sit.

Τόξαρις, ἢ Φιλία.

Μνήσιππος καὶ Τόξαρις.

ΜΝΗΣ. **Τ**ί Φῆς, ὦ Τόξαρι; θύετε Ὀρέστη καὶ Πυλάδῃ ὑμεῖς οἱ Σκύθαι, καὶ θεὸς εἶναι πεπιστεύκατε αὐτάς; ΤΟΞ. Θύομεν, ὦ Μνήσιπ-

Toxaris seu amicitia.

Mnesippus et Toxaris.

ΜΝΕΣ. **A**in tu, Toxari, sacra facitis Orestis ac Pyladi vos Scythae, et Deos esse illos, creditis? ΤΟΧ. Sacra facimus, Mnesippe,

Μνήσιππε, θύομεν· οὐ μὴν θεοὺς γε διόμενοι εἶναι, ἀλλὰ ἀνδρας ἀγαθοὺς. ΜΝΗΣ. Νόμος δὲ ὑμῖν καὶ ἀνδράσιν ἀγαθοῖς ἀποθανοῦσι θύειν ὥσπερ θεοῖς; ΤΟΞ. Οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐορταῖς καὶ πανηγύρεσι τιμῶμεν αὐτούς. ΜΝΗΣ. Τί θηρώμενοι παρ' αὐτῶν; οὐ γὰρ δὴ ἐπ' εὐμενείᾳ θύετ' αὐτοῖς, νεκροῖς γε οὐσιν. ΤΟΞ. Οὐ χεῖρον μὲν ἴσως, εἰ καὶ οἱ νεκροὶ ἡμῖν εὐμενεῖς εἰεν· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς ζῶντας ἀμεινον οἶόμεθα πράξεν, μεμνημένον τῶν ἀρίστων, καὶ τιμῶντες ἀποθανόντας. ἡγέμεθα γὰρ οὕτως ἂν ἡμῖν πολλοὺς ὁμοίους αὐτοῖς ἐθέλησαι γενέσθαι.

ΜΝΗΣ.

pe, sacra facimus: verum non quo Deos arbitremur esse, sed viros bonos. MNES. Lex autem apud vos viris etiam bonis post mortem sacrificare tanquam Diis? TOX. Non *hoc* modo, sed diebus festis etiam celebritatibusque illos honoramus. MNES. Quid inde venantes? Neque enim sane, ut propitii vobis sint, sacrificatis illis, utpote mortuis. TOX. Fortasse neque istuc male, si mortui etiam sint nobis propitii. Veruntamen etiam viventium ratione melius hos arbitramur faciuros, si memoriam virorum præstantissimorum usurpemus, mortuos etiam honore prosequentes; putamus enim, sic futurum, ut plures nobis illorum similes velint fieri.

2. MNES.

ΜΝΗΣ. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὀρθῶς γινώσκε-
τε. Ὁρέσην δὲ καὶ Πυλάδην, τίνος μάλισα
θαυμάσαντες ἰσοθέες ἐποιήσασθε, καὶ ταῦτα,
ἐπὶ λυδας ὑμῖν ὄντας, ἢ τὸ μέγιστον, πολεμίς;
οἷγε; ἐπεὶ σφᾶς ναυαγία περιπεσόντας οἱ τότε
Σκυθαὶ συλλαβόντες ἀπῆγον, ὡς τῇ Ἀρτεμίδι
καταθύσοντες, ἐπιθέμενοι τοῖς δεσμοφύλαξι,
καὶ τῆς Φρερᾶς ἐπικρατήσαντες, τὸν τε βασι-
λέα κτείνουσι, καὶ τὴν ἰέρειαν παραλαβόντες, ἄλ-
λὰ καὶ τὴν Ἀρτεμιν αὐτὴν ἀποσυλήσαντες, ὥ-
χοντο ἀποπλέοντες, καταγελάσαντες τῷ κοινῷ
τῶν Σκυθῶν νόμῳ. ὥς εἰ διὰ ταῦτα τιμᾶτε
τὰς ἀνδρας, ἐκ ἂν φθάνοιτε πολλὰς ὁμοίους
αὐτοῖς ἐξεργασάμενοι. καὶ τοῦντεῦθεν αὐτοὶ
ἤδη πρὸς τὰ παλαιὰ σκοπεῖτε, εἰ καλῶς ἔχει
ὑμῖν

2. M N E S. Recte ista statuitis. Sed quo in
primis nomine admirati Oresten ac Pyladen ho-
nore Diis aequastis, idque, apud vos aduenae
cum essent; et quod maximum, hostes? qui
quidem, cum illos naufragio eiectos, qui tum
erant Scythae, comprehensos abduxissent, im-
molandoque Dianae, inlidiati carceris custodibus,
superatoque praesidio, et regem interfecerint,
et adscita sibi sacerdote, quin ipsa derepta Diana,
nauigio, derisa communi Scytharum lege, eua-
serint. Itaque propter ista si honoratis illos viros,
fieri non potest, quin multos illis reddatis similes.
Atque hinc ipsi iam ad antiqua respicite, vtrum

Luc. Op. T. V.

O

bene

ὑμῖν πολλὰς εἰς τὴν Σκυθίαν Ὀρέστας καὶ Πυλάδας κατὰρξιν. ἐμοὶ μὲν γὰρ δοκεῖτε τάχις καὶ ἄτως ἀσεβεῖς αὐτοὶ καὶ ἄθεοι γενέσθαι, τῶν περιλοίπων θεῶν τὸν αὐτὸν τρόπον ὑμῶν ἐκ τῆς χώρας ἀποξενωθέντων· εἴτ', οἶμαι, ἀντὶ τῶν θεῶν ἀπάντων, τὰς ἐπ' ἐξαγωγή αὐτῶν ἤκοντας ἀνδρας ἐνδείασετε· καὶ ἱεροσύλοις ὑμῶν ἔσι θύσετε ὡς θεοῖς.

Εἰ γὰρ μὴ ἀντὶ τῶν Ὀρέστην καὶ Πυλάδην τιμᾶτε, ἀλλ' εἶπερ τι ἄλλο, ὦ Τόραξι, ἀγαθὸν ὑμᾶς εἰργάσαντό, ἀνθ' ὅτε πάλας ἔθεες εἶναι δικαιώσαντες αὐτὰς, νῦν τὸ ἔμπαλιν θύσαντες αὐτοῖς, θεοὺς εἶναι νομομίνατε, καὶ
ἱερείοις

bene vobis eueniat, multos in Scythiam Orestes et Pyladas appellere. Etenim mihi quidem videmini quam celerrimè hac ratione impii ipsi et sine Diis futuri, si reliqui Dii eodem modo vestra vobis regione in peregrinam abducantur. Nempe deinde puto, pro Diis omnibus viros, qui eorum educendorum causa venerint, consecrabitis, et sacrilegi qui apud vos fuerint, iis tanquam Diis sacra facietis.

3. Quod si enim non harum rerum causa Oresten ac Pyladen honoratis; verum aliud forte, Toxari, beneficium vobis praestitere; quo tandem nomine illos, cum olim Deos non haberetis, iam contra ea sacrificando Deos iudicastis, atque

ιερείοις ὀλέγου δ᾽ ἐν τότε γενομένοις ἱερεῖα νῦν
 προσάγετε; γελοῖα γὰρ ἂν ταῦτα δοῖε, καὶ
 ὑπεναντία τοῖς πάλαμ. ΤΟΞ. Καὶ ταῦτα μὲν,
 ὦ Μνήσιππε, γενναῖα τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων, ἃ
 κατέλεξας. τὸ γὰρ, δύο ὄντας, ἔτω μέγα τόλ-
 μημα τολμῆσαι, καὶ τυσῆτον ἀπὸ τῆς αὐτῶν
 ἀπάρωντας, ἐκπλεῦσαι εἰς τὸν Πόντον, ἀπειρά-
 τον ἔτι τοῖς Ἑλλήσιν ὄντα, πλὴν μόνων τῶν
 ἐπὶ τῆς Ἀργεῖς εἰς τὴν Κολχίδα στρατευσάντων,
 μὴ καταπλαγέντας, μήτε τὰς μύθους τὰς ἐν
 αὐτῷ, μήτε τὴν προσηγορίαν καταδείσαντας,
 ὅτι ἄξενος ἐκαλεῖτο, οἷα, οἶμα, ἀγρίων ἐθνῶν
 περιουκέντων· καὶ ἐπειδὴν ἐάλωσαν, ἔτως ἀν-
 δρείως

atque his, qui parum aberat, quin ipsi fierent tum
 victimae, victimas nunc offertis? Ridicula enim
 istaec videri possunt, et rebus olim gestis con-
 traria. ΤΟΧ. Etiam ista quidem, Mnesippe,
 generosa illorum virorum *facta*, quae enarra-
 sti. Quod enim, duo cum essent, magnum
 adeo facinus ausi, longam adeo a sua patria na-
 vigationem ingressi, expeditionem in Pontum
 susceperunt, intentatum adhuc Graecis, praeter
 illos, qui Argo *vecti* bellum Colchidi intulerant;
 nec perhorrescentes *portentosas* de illo fabulas,
 neque appellationem timentes, cum Inhospitalis
 vocaretur, feris nimirum, ut interpretor, popu-
 lis circum eum habitantibus; quod capti cum
 O 2 essent,

δρείως χεῖσασθαι τῷ πράγματι, καὶ μὴ ἀγαπῆσαι εἰ διαφυλάζοντα 1) μόνον, ἀλλὰ τιμωρισσάμενος τὸν βασιλέα τῆς ὕβρεως, καὶ τὴν Ἄρτεμιν ἀναλαβόντας, ἀποπλεῦσαι· πῶς ταῦτα ἔθυμας; καὶ θείας τινὸς τιμῆς ἄξια παρὰ πάντων, ὅποσοι ἀρετὴν ἐπαινῶσιν; ἀπάρ ἔταῦτα ἡμεῖς Ὀρέστη καὶ Πυλάδην ἐνιδόντες, ἤρωσιν αὐτοῖς χρώμεθα.

M N H Σ. Λέγεις ἂν ἤδη ὅ, τι σεμνὸν καὶ θεῖον ἄλλο ἐξεργάσαντο. ἐπεὶ ὅσον ἐν τῷ πλῶ

essent, viriliter adeo in ea re se gesserunt, nec satis habuere, si incolumes ipsi euaderent, verum vindicata regis iniuria, et ablata Diana inde foluerunt, quomodo haec non admiranda, non diuino quodam apud omnes, qui virtutem laudant, honore digna? Verum non ista nos in Oreste et Pylade spectantes pro Heroibus illos tractamus.

4. M N E S. Dic ergo iam, quid praeclarum et diuinum aliud perfecerint. Quantum enim ad

I. Διαφυλάζοντα] Mallem cum *Solano* διαφεύζοντα. Verlio *Gesneri*, utramque lectionem complexa est. Hinc nihil mutauit; neque enim nego διαφυλάττεσθαι esse *saluum manere*, *integrum se seruare*; sed quia ad fugam e custodia magis pertinet historia, et fuga ipsa sic etiam euasisse incolumes satis indicat, et egregius Cod. hanc lect. suppeditat, magis ad illam feror. *Reiz.*

πλὺ καὶ τῇ ἀποδημίᾳ, πολλὰς ἂν σοι θειοτέ-
 ρας ἐκείνων ἀποδείξαιμι τὰς ἐμπόρους, καὶ μά-
 λιστα τὰς Φοίνικας αὐτῶν, ἕκ ἐς τὸν Πόντον,
 εἰδὲ ἄχρι τῆς Μαιώτιδος καὶ τῆς Βασπόρου μόνον
 ἐσπλέοντας, ἀλλὰ πανταχῶς τῆς Ἑλληνικῆς καὶ
 βαρβαρικῆς θαλάττης ναυτιλλομένης· ἅπασαν
 γὰρ ἔτοι ἀκτὴν, καὶ πάντα ἀγριαλόν, ὡς εἰπεῖν,
 διερευνησάμενοι καθ' ἑκάστον ἔτος, ὅψε τῶ με-
 τροπώρε εἰς τὴν αὐτῶν ἐπανίασιν, ἕς κατὰ τὸν
 αὐτὸν λόγον θεὸς νόμιζε, καὶ ταῦτα, καπῆλης
 καὶ ταριχοπώλης, εἰ τύχοι, τὰς πολλὰς αὐ-
 τῶν ὄντας.

ΤΟΞ. Ἄκχε δὴ, ὦ θαυμάσιε, καὶ σκόπει καθ' ὅσον ἡμεῖς οἱ βάρβαροι εὐγνωμονέστερον ὑμῶν πε-
 ρὶ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν κρίνομεν, εἴγε ἐν Ἀργεὶ μὲν
 καὶ

ad nauigationem profectionemque, multos ego
 tibi diuiniore illis mercatores ostenderim, et
 inter hos maxime Phoenices, non in Pontum
 modo, neque ad Maeotida vsque et Bosporum
 nauigantes, sed vtique et Graecum mare percur-
 rentes et Barbarum. Omne enim isti litus, et oram
 omnem, vt ita loquar, perscrutati singulis annis,
 fero auctumni domum suam reuertuntur. Hos
 tu eadem ratione Deos puta, idque, cum caupo-
 nes et salsamentarii sint eorum forte plerique.

5. TOX. Quin audi, carissime, et vide, quan-
 tum barbari nos aequius de bonis viris quam vos
 iudicemus: quandoquidem Argis et Mycenis

καὶ Μυκήνης, ἐδὲ τάφον ἑνδοξόν ἐς νῦν ἰδεῖν. Ὁ-
 ρέεα ἢ Πυλάδα· παρ' ἡμῖν δὲ καὶ νεὼς ἀποδέ-
 δεκτοαὶ αὐτοῖς ἅμα ἀμφοτέροις, ὥσπερ εἰκὸς
 ἦν, ἐταίροις γε ἔσι· καὶ θυσίαι προσάγονται,
 καὶ ἡ ἄλλη τιμὴ ἅπασα· κωλύει τε ἑδὲν, ὅτι
 ξένοι ἦσαν, ἀλλὰ μὴ Σκύθαι, ἀγαθὰς κειρί-
 σθαι. ἃ γὰρ ἐξετάζομεν ὅθεν οἱ καλοὶ καὶ ἀγα-
 θοὶ εἰσιν, ἐδὲ φθονῶμεν, εἰ μὴ φίλοι ὄντες
 ἀγαθὰ ἐιργάσαντο· ἐπαινῶντες δὲ ἃ ἔπραξαν,
 οἰκείας αὐτὰς ἀπὸ τῶν ἔργων ποιῶμεθα. ὃ δὲ
 δὴ μάλιχα καταπλαγέντες τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων
 ἐπαινῶμεν, τῷτό ἐστιν, ὅτι ἡμῖν ἔδοξαν φίλοι
 ἔστοι δὴ ἄριστοι ἀπάντων γεγενῆσθαι, καὶ τοῖς
 ἄλλοις νομοθέται κατασῆναι, ὡς καὶ τοῖς
 φίλοις

neque monumentum nobile videre est Orestae
 aut Pyladis: apud nos autem et templum illis ex-
 structum est simul ambohus, ut conueniebat so-
 dalibus, et sacrificia offeruntur, et alius omnis
 honos *habetur*. Neque quidquam obstat, quod
 peregrini, non Scythae fuerunt, quo minus bo-
 ni viri iudicati sint. Neque enim inquirimus,
 cuiates honesti bonique viri sint, neque inuide-
 mus, licet amici non fuerint, si honesta perpe-
 trarunt. Dum vero quae fecere laudamus, no-
 strates, quantum ad res gestas, facimus. Quod
 autem maxime attoniti in viris illis laudamus,
 hoc est, quod nobis visi sunt amici hi optimi
 omnium fuisse, et velut legistatores aliis consti-
 tuti,

Φίλοις ἀπάσης τύχης κοινωνεῖν, καὶ ὑπὸ Σκυ-
θῶν τῶν ἀρίστων θεραπεύεσθαι.

Καὶ ἃ γε μετ' ἀλλήλων, ἢ ὑπὲρ ἀλλήλων ἔ-
παθον, ἀναγράφοντες οἱ πρόγονοι ἡμῶν ἐπὶ σή-
λης χαλκῆς, ἀνέθεσαν εἰς τὸ Ὀρέσειον, καὶ νό-
μον ἐποίησαντο, πρῶτον τεττὸ μάθημα καὶ παί-
δευμα τοῖς παισὶ τοῖς σφετέροις εἶναι τὴν σή-
λην ταύτην, καὶ τὰ ἐπ' αὐτῆς γεγραμμένα δια-
μνημονεύσαι. Θᾶττον γὰρ τὸ νομα ἕκαστος αὐ-
τῶν ἐπιλάθοιτο τῷ πατρὶ, ἢ τὰς Ὀρέσας καὶ
Πυλάδας πράξεις ἀγνοήσκειν· ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ πε-
ριβόλῳ τῷ νεῷ τὰ αὐτὰ, ὅποσα ἡ σήλη δηλοῖ,
γραφαῖς ὑπὸ τῶν παλαιῶν εἰκασμένα δείκνυ-
ται· πλέων Ὀρέσας ἅμα τῷ Φίλῳ, εἴτα ἐν
τοῖς

tuti, quomodo oporteat in societatem omnis for-
tunae cum amicis venire, et sic ab optimis qui-
busque Scytharum coli.

6. Et, quae secum inuicem aut pro se subie-
runt, ea relata in literas maiores nostri in aerea
columnia dedicarunt in Oresteio, lata lege, pri-
mam disciplinam et institutionem pueris nostris
esse hanc columnam, et quae scripta in illa sunt,
vbi memoria comprehendant. Itaque facilius sui
patris nomen unusquisque illorum obliuiscatur,
quam Orestae atque Pyladis facta ignoret. Sed
in conspecto etiam templi eadem, quae columna
indicat, picturis expressa ab antiquis, ostendun-
tur: nauigans Orestes simul cum amico; deinde

τοῖς κρημνοῖς διαφθαρείσης αὐτῶν τῆς νεῶς συν-
 ειλημμένος, καὶ πρὸς τὴν θυσίαν παρεσκευα-
 σμένος, καὶ ἡ Ἰφιγένεια ἤδη κατάρχεται 2)
 αὐτῶν· καταντικρὺ δὲ ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ τοίχῳ,
 ἤδη ἐκδεδυκὼς τὰ δεσμὰ γέγραπται, καὶ Φο-
 νεύων τὸν Θόαντα, καὶ πολλὰς ἄλλας τῶν Σκυ-
 θῶν· καὶ τέλος ἀποπλέοντες, ἔχοντες τὴν Ἰ-
 Φιγένειαν, καὶ τὴν θεόν. οἱ Σκύθαι δὲ, ἄλ-
 λως ἐπιλαμβάνοντα τῷ σκάφει ἤδη πλέοντος
 ἐκκρεμαννύμενοι τῶν πηδαλίων, καὶ ἐπαναβαί-
 νον,

inter rupes fracta illorum naui comprehensus, et
 ad sacrificium paratus; et Iphigenia iam illos im-
 molat; e regione vero in altero muro, iam exu-
 tus vinculis depictus est, Thoantem interficiens,
 et Scytharum multos alios; ac denique ut solunt,
 Iphigeniam habentes ac Deam; Scythae autem
 frustra manus iniiciunt naui iam eunti, suspensi
 e gubernaculis, ac tentantes inscendere: tum ut
 nihil

2. Κατάρχεται] Verti immolat. Seruius ad Aen.
 10, 541. *Immolari proprie dicuntur hostiae
 non cum caeduntur, sed cum accipiunt molam
 fksam.* Et laudat statim locum Catonis in
 Origg. *Boues immolatos priusquam caederen-
 tur profugisse in Siciliam.* Iam hoc esse
 καταρχεσθαι satis docebit ipse poeta Od.
 Γ. 445. et ibi Eustathius. Nempe Nestor
 ibi χέρνιβα τ' ἐλοχύτας τε κατήρχετο.
Gesner.

γενν περῶμενοι, εἴτ' ἔδὲν αἰνύσαντες, οἱ μὲν αὐ-
 τῶν τραυματίαι, οἱ δὲ καὶ δέει τέττε, ἀπονή-
 χοντα πρὸς τὴν γῆν. ἔνθα δὴ καὶ μάλιστα ἴδοι
 τις ἂν ὑπόσπην ὑπὲρ ἀλλήλων εὐνοίαν ἐπεδείκνυν-
 το ἐν τῇ πρὸς τὰς Σκύθας συμπλοκῇ. πεποιή-
 κε γὰρ ὁ γραφεὺς ἐκάτερον, ἀμελῶντα μὲν τῶν
 καθ' ἑαυτὸν πολεμίων, ἀμυνόμενον δὲ τὰς ἐπι-
 φερομένους θατέρῳ, καὶ πρὸ ἐκείνου ἀπαντᾶν
 περῶμενον τοῖς τοξεύμασι, καὶ παρ' ἑδὲν τι-
 θέμενον, εἰ ἀποθανεῖται, σώσας τὸν Φίλον,
 καὶ τὴν ἐπ' ἐκείνον φερομένην πληγὴν προαρπά-
 σας τῷ σώματι.

Τὴν δὴ τοσαύτην εὐνοίαν αὐτῶν, καὶ τὴν ἐν
 τοῖς δεινοῖς κοινωνίαν, καὶ τὸ πισὸν, καὶ Φιλέ-
 ταιρον, καὶ τὸ ἀληθές, καὶ βέβαιον τῷ πρὸς
 ἀλλήλους

nihil proficiunt, partim iam vulnerati, partim
 eius rei metu, terram natatu repetunt. Hic vero
 vel maxime videat aliquis quantam sibi inuicem
 beneuolentiam in conflictu cum Scythiis exhibue-
 rint. Fecit enim pictor vtrumque, negligentem
 oppositos sibi hostes, depellentem autem, qui
 irruunt in alterum, et pro illo occurrere tentan-
 tem telis, et nihil curantem, si ipse moriatur,
 modo feruet amicum, et intentatam illi plagam
 suo corpore *velut* praeripiat.

7. Hanc nempe tantam illorum beneuolentiam,
 et malorum communionem, et fidem, et socia-
 litatem, et veritatem firmitatemque amoris mu-

ἀλλήλους ἔρωτος, ἐκ ἀνθρώπινα ταῦτα ᾤθημεν
 εἶναι, ἀλλ' ἄ τινος γνώμης βελτίονος, ἢ κατὰ
 τὰς πολλὰς τάτας ἀνθρώπους, οἱ μέχρι μὲν κατ'
 ἔρον ὁ πλεῖς εἴη, τοῖς φίλοις ἀγανακτῆσαι, εἰ
 μὴ ἐπίσης κοινωνήσασσι τῶν ἡδέων· εἰ δέ τι καὶ
 μικρὸν ἀντιπνεύσειεν αὐτοῖς, οἴχοντα, μόνους
 τοῖς κινδύνοις ἀπολιπόντες. καὶ γὰρ ἐν καὶ τό-
 δε ὅπως εἰδῆς, ἔδεν Σκύθαι Φιλίας μείζον οἶον-
 ται εἶναι, ἔδὲ ἔστιν ἐφ' ὅτῳ ἂν τις Σκύθης μάλ-
 λον σεμνύνατο, ἢ ἐπὶ τῷ συμπονήσῃ φίλῳ
 ἀνδρὶ, καὶ κοινωνῇσῃ τῶν δεινῶν· ὥσπερ ἔδεν
 ὄνειδος μείζον παρ' ἡμῖν, τῇ προδότῃν Φιλίας
 γεγενῆσθαι δοκεῖν. διὰ ταῦτα Ορέστην καὶ Πυ-
 λάδην τιμῶμεν, αἰεὶς γενομένους τὰ Σκυθῶν
 ἀγα-

tui; haec, inquam, non humana esse putavi-
 mus, sed praestantioris cuiusdam animi, quam
 est in plerisque his hominibus, qui, dum se-
 cundus est cursus, indignantur amicis, si non
 in aequam iucundorum partem veniant: si vero
 vel paullum quiddam illis reflauerit, *ilicet* ab-
 eunt, solos periculis relinquentes. Etenim ut
 hoc etiam scias, nihil Scythae amicitia maius
 esse existimant; nec est in qua Scythes magis
 sibi placeat, quam si cum amico laborare illi con-
 tingat, et in societatem aduersorum illius venire:
 quemadmodum maius nullum apud nos probrum,
 quam si quis prodidisse amicitiam videatur. Pro-
 pter haec Orestem honoramus et Pyladem, qui
 prae-

ἀγαθὰ, καὶ ἐν Φιλίᾳ διανεγκόντας, δ' πρῶτον
 ἡμεῖς ἀπάντων θαυμάζομεν, καὶ τῆνομα ἐπὶ
 τέτοις αὐτῶν ἐθέμεθα, Κοράκις καλεῖσθαι·
 τῆτο δέ ἐστιν, ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Φωνῇ, ὥσπερ ἂν
 εἴ τις λέγοι, Φίλιοι δαίμονες.

ΜΝΗΣ. ὦ Τόξαρι, ἔ μόνον ἄρα τοξεύειν
 ἀγαθοὶ ἦσαν Σκύθαι, καὶ τὰ πολεμικὰ τῶν
 ἄλλων ἀμείνεις, ἀλλὰ καὶ ῥῆσιν εἰπεῖν ἀπάντων
 πιθανώτατοι. ἐμοὶ γὰρ τέως ἄλλως γινώσκον-
 τι, ἤδη καὶ αὐτῷ δίκαια ποιεῖν δοκεῖτε, ἕτως
 Ὀρέστην καὶ Πυλάδην ἐκθειάσαντες. ἐλελήθεις
 δέ με, ὦ γενναῖε, καὶ γραφεὺς ἀγαθὸς ὢν. πᾶ-
 νυ γὰρ ἐναργῶς ἐπέδειξας ἡμῖν τὰς ἐν τῷ Ὀρε-
 στίῳ

praestiterint Scytharum bonis, et in amicitia
 eminuerint, quod primum omnium admiramur.
 Etiam nomen propterea illis posuimus, ut Cora-
 cos appellaremus; id autem est nostra lingua, ut
 si quis praefides amicitiae genios dicat.

8. MNES. Igitur non sagittis modo, Toxari,
 boni fuerunt Scythae, et rebus bellicis praestan-
 tiores aliis, verum etiam in dicendo maxime o-
 mnium probabiles. Mihi quidem, aliter ad hunc
 diem sentienti, iam et ipsi recte facere videmini,
 cum diuinis adeo honoribus Orestem Pyladem-
 que afficitis. Sed nesciebam, vir optime, te pi-
 ctorem etiam bonum esse. Lucidissime enim no-
 bis, quae sunt in Oresteo, imagines ostendisti,
 et

σειώ εἰκόνας, καὶ τὴν μάχην τῶν ἀνδρῶν, καὶ τὰ ὑπὲρ ἀλλήλων τραύματα. πλὴν ἀλλ' ἔκ ὧν θὴν ἂν ἔτω ποτὲ περισπένδασον εἶναι Φιλίαν ἐν Σκύθαις· ἅτε γὰρ ἀξένους καὶ ἀγρίους ὄντας αὐτὰς, ἔχθρα μὲν αἰεὶ συνεῖναι, καὶ ὀργὴ καὶ θυμῷ, Φιλίαν δὲ μηδὲ πρὸς τὰς οἰκειοτάτας ἐπαιναρεῖσθαι· τεκμαιρόμενος τοῖς τε ἄλλοις ἃ περὶ αὐτῶν ἀκούομεν, καὶ ὅτι κατεσθίεσι τὰς πατέρας ἀποθανόντας.

ΤΟΞ. Εἰ μὲν καὶ τὰλλα ἡμεῖς τῶν Ἑλλήνων καὶ δικαιότεροι τὰ πρὸς τὰς γονέας καὶ ὀσιώτεροι ἐσμέν, ἔκ ἂν ἐν τῷ παρόντι Φιλοτιμηθεῖην πρὸς σέ· ὅτι δὲ οἱ Φίλοι Σκύθαι πολὺ πισότεροι τῶν Ἑλλήνων Φίλων εἰσὶ, καὶ ὅτι Φιλίας λόγος

et pugnam virorum, et quae pro se inuicem excipere vulnera. Verum neque hoc putabam, ita studiose coli inter Scythas amicitiam, quippe ut inhospitales et agrestes, in inimicitiiis semper versari illos arbitrabar, et ira, et excandescencia; amicitiam vero neque inter coniunctissimos suscipi; colligens ista tum e reliquis, quae de iis audimus, tum inde, quod parentes mortuos in cibo habent.

9. ΤΟΧ. Vtrum in reliquis etiam nos et iustiores aduersum parentes Graecis, et religiosiores simus, de eo in praesenti tecum non contenderim. Amicos autem Scythas multo Graecis amicis fideliores esse, et maiorem amicitiae rationem

λόγος πλείων παρ' ἡμῖν, ἢ παρ' ὑμῖν, ῥᾷδιον
 ἐπιδείξαι· καὶ πρὸς θεῶν τῶν Ἑλλήνων, μὴ
 πρὸς ἀχθιδόνα μὲ ἀκρόσης, ἣν εἶπώ τι ὧν κα- αι
 τανενόηκα, πολὺν ἤδη χρόνον ὑμῖν συγγινόμε-
 νος. ὑμεῖς γάρ μοι δοκεῖτε τὰς μὲν περὶ Φιλίας
 λόγους ἄμεινον ἄλλων εἰπεῖν ἢ δύνασθαι, τὰ
 ἔργα δὲ αὐτῆς, ἔ μόνον ἔ κατ' ἀξίαν τῶν λό-
 γων ἐκμελετᾶν, ἀλλ' ἀπόχρη· ὑμῖν ἐπαινέσαι τε
 αὐτήν, καὶ δεῖξαι ἡλίκεν ἀγαθόν ἐστιν· ἐν δὲ ταῖς
 χρείαις προδόντες τὰς λόγους, δραπετεύετε, ἔκ
 οἷδ' ὅπως, ἐκ μέσων τῶν ἔργων. καὶ ὅπταν
 ὑμῖν οἱ τραγωδοὶ τὰς τοιαύτας Φιλίας ἐπὶ τῇν
 σκηνὴν ἀναβιβάσαντες δεκνύωσιν, ἐπαινέετε, καὶ
 ἐπικροτεῖτε, καὶ κινδυνεύουσιν αὐτοῖς ὑπὲρ ἀλλή-
 λων

nem inter nos esse, quam apud vos, demonstra-
 tu facile est. Et, per ego te Graecorum Deos
 oro, ne moleste me audias, si quid eorum dixe-
 ro, quae, postquam diu inter vos versor, obser-
 vavi. Vos enim mihi videmini verba quidem
 de amicitia melius aliis posse facere; at opera il-
 lius non tantum non pro dignitate illorum ver-
 borum meditari atque exercere: sed sufficit vo-
 bis laudasse illam, et quantum sit bonum osten-
 disse. Cum autem opus *ea est*, proditores ora-
 tionis vestrae, nescio quomodo mediis ex operi-
 bus transfugitis. Et quando vobis tragoedi ta-
 les amicitias in scenam productas ostendunt, lau-
 datis et plauditis, illisque pro se inuicem pericli-
 tanti-

λων οἱ πολλοὶ καὶ ἐπιδακρύετε, αὐτοὶ δὲ εἰς
 ἄξιον ἐπαινεῖν ὑπὲρ τῶν Φίλων παρέχεσθαι τολ-
 μᾶτε, ἀλλ' ἦν περ Φίλος δεηθεὶς τύχη, αὐτί-
 κα μάλα, ὥσπερ τὰ ὀνείρατα, οἴχοντα ὑμῖν
 ἐκ ποδῶν ἀποπτάμενα· αἱ πολλαὶ ἐκτεῖναι τρα-
 γωδία, τοῖς κενοῖς τέτοις καὶ κωφοῖς προσω-
 πείοις εἰκότας ὑμᾶς ἀπολιπῆσαι, ἃ διηρημένα
 τὸ σῶμα, καὶ παμμέγεθες κεχηρότα, εἰς τὸ
 σμικρότατον φθέγγεται· ἡμεῖς δὲ ἔμπαλιν, δι-
 σσον γὰρ δὴ λειπούμεθα ἐν τοῖς περὶ Φιλίας λό-
 γοις, τοσῶτον ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῖς πλεονεκτοῦμεν.

Εἴγ' ἔνδοκῇ, οὕτω νῦν πεισῶμεν, τὰς μὲν
 παλαιὰς Φίλας ἀτρεμεῖν ἐάσωμεν, εἴ τινας, ἢ
 ἡμεῖς, ἢ ὑμεῖς τῶν πάλαι καταριθμεῖν ἔχομεν·
 ἐπεὶ

tantibus plerique etiam illacrimamini: ipsi vero
 nihil laude dignum praestare pro amicis audent;
 sed si qua re indigeat forte amicus, subito, velut
 insomnia, aufugiant vobis auolantque e vestigio
 multae illae tragoediae, inanibusque his et mu-
 tis personis similes vos destituunt, quae diducto
 ricu, et immane quantum hiantes, ne minimum
 quidem sonum edunt. Nos contra ea, quan-
 tumcunque disputationibus de amicitia habendis
 inferiores *forte* sumus, tantum rebus ipsis prae-
 stamus.

10. Quare, si videtur, ita nunc agamus. An-
 tiquos amicos patiamur quiescere, si quos aut
 nos, aut vos de prisco aeuo adnumerare possi-
 mus:

ἐπεὶ κατὰ γε τῆτο πλεονεκτοῖτε ἄν, πολλὰς
καὶ ἀξιοπύστας μάρτυρας τὰς ποιητὰς παρεχό-
μενοι, τὴν Ἀχιλλέως καὶ Πατρόκλου Φίλιαν,
καὶ τὴν Θησέως καὶ Πειρίθου, καὶ τὴν ἄλλην ἐ-
ταιρείαν, ἐν καλλίστοις ἔπεσι καὶ μέτροις ῥαψω-
δῶντας. ὀλίγους δὲ τινὰς προχειρισάμενοι, τῶν
καθ' ἡμᾶς αὐτὰς, καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν διηγησά-
μενοι, ἐγὼ μὲν τὰ Σκυθικὰ, σὺ δὲ τὰ Ἑλληνι-
κὰ· καὶ ὁπότερος ἂν ἐν τέτοις κρατῇ, καὶ ἀμεί-
νους παράσχηται τὰς Φίλκας, αὐτὸς τε νενικη-
κὼς ἔσται, καὶ τὴν αὐτὰ ἀνακηρύξει, κάλλιπον
ἀγῶνα καὶ σεμνότατον ἀγωνισάμενος· ὡς ἔγω-
γε πολὺ ἥδιον ἂν μοι δοκῶ μονομαχῶν ἡττη-
θεῖς, ἀποτμηθῆναι τὴν δεξιάν, ὅπερ τῆς Σκυ-
θικῆς

mus: nam hac quidem parte vos viceritis, mul-
tos eosque dignos fide testes dantes poëtas, qui
Achillis et Patrocli amicitiam, et Thesei atque
Perithoi, reliquumque sodalitium, pulcherrimis
versibus et numeris canant: sed paucos quosdam
de his, qui nostro ipsorum tempore vixerunt,
promamus, quorum enarremus facta, ego qui-
dem Scythica, tu autem Graeca: et vter his vi-
cerit, et meliores produxerit amicos, ille victor
erit, suamque praeconio patriam ornabit, pul-
cherrimo et honestissimo peracto certamine. Nam
multo equidem libentius mihi videor solitaria pu-
gna superatus dextram praecidendam praebere,
quae

θικῆς ἐπιτίμιόν ἐστιν, ἢ χεῖρων ἄλλε κατὰ Φιλίαν πεκρίσθαι, καὶ ταῦτα Ἕλληνας, Σκυθῆς αὐτὸς ὢν.

ΜΝΗΣ. Ἐστὶ μὲν, ὦ Τόξαρι, ἔ Φαῦλον τὸ ἔργον ἀνδρὶ οἷώ σοι, πολέμισῃ μονομαχῆσαι, πάνυ εὐτόχως καὶ τεθηγμένως παρεσκευασμένῳ τὰς λόγους· ἔ μὲν ἀγεννῶς γε ἔτω καταπροδὲς ἐν βραχεὶ τὸ Ἑλληνικὸν ἅπαν, ὑποχωρήσομαι σοι. καὶ γὰρ. ἂν εἴη πάνδεσσιν, ὑπὸ δυοῖν μὲν ἐκείνοις ἠττηθῆναι τοσάτους τῶν Σκυθῶν, ὅπως οἱ τὸ μῦθοι δηλᾷσι, καὶ αἱ ὑμέτεραι παλαιαὶ γραφαί, αἵ μικρῷ πρόσθεν εὖ μάλα ἐξετραγῶνθησας. Ἕλληνας δὲ πάντας, τοσαῦτα ἔθνη, καὶ τοσαύτας πόλεις ἐρήμην ὑπὸ σὲ ἀλῶναι. εἰ γὰρ

quae Scythicae gentis poena est, quam deterior alio in amicitia iudicari, idque Graeco, cum ipse Scythia sim.

II. MNES. Est quidem, Tokari, opus minime contemtibile, cum viro, qualis tu, bellatore pugnam solitariam inire, qui tam apta ad seopum, et acuta argumenta habeas. Veruntamen neque ego ignaue adeo ac tam cito prodens omnem Graeciam, tibi concessero. Indignissimum enim fuerit, a duobus illis tantum Scytharum esse superatum, quot fabulae indicant, et antiquae vestrae picturae, quas paullo ante praeclare, velut in tragica scena enarraisti: Graecos vero vniuersos, tot gentes, et tot vrbes, deserta

causla

γὰρ σέτο γένοιτο, ἐ τὴν δεξιὰν ὥσπερ ὑμεῖς,
 ἀλλὰ τὴν γλῶτταν ἀποπρηθῆναι καλόν· πότε-
 ρον δὲ ὠρίσθαι χρὴ τὸν ἀριθμὸν ἡμῖν-τῶν Φιλι-
 κῶν τέτων πράξεων, ἢ ὅπόσω ἂν τις πλείους
 ἔχη λέγειν, τοσάτω εὐπορώτερος δόξειεν ἂν
 πρὸς τὴν νίκην; ΤΟΞ. Οὐδαμῶς, ἀλλ' ὠρί-
 σθω μὴ ἐν τῇ πλήθει αὐτῶν τὸ κρᾶτος, ἀλλ'
 εἰ ἀμείνους, καὶ εἰ τομώτερας φαίνοιντο αἱ σαῖ
 τῶν ἐμῶν, ἴσαι τὸν ἀριθμὸν ἔσαι· καιριώτερας
 δηλονότι ἐργάσσονται μοι τὰ τραύματα, καὶ
 θάπτον ἐνδύσω πρὸς τὰς πληγὰς. ΜΝΗΣ.
 Εὐ λέγεις, καὶ ὠρίσθωσαν ὅποσαι ἱκαναί. πέν-
 τε ἔμοι γὰρ δοκᾷσιν ἑκατέρω. ΤΟΞ. Καί μοι δοκεῖ
 πρὸ-

caussa a te superari. Hoc enim si fiat, non dex-
 tram, ut apud vos, sed linguam abscindi ius-
 tum fuerit. Vtrum vero finiri nobis oportet nu-
 merum amicarum actionum; an quo plures quis
 proferendas habuerit, tanto ad victoriam videbi-
 tur instructior? TOX. Nequaquam. Sed defini-
 tum hoc esto, ne in multitudine earum insit ro-
 bur, sed in eo quae sint praestantiores: et si pe-
 netrabiliores tuae narrationes tanquam tela meis,
 aequales licet numero, grauiora nempe facient
 mihi vulnera, eoque celerius plagis concedam.
 ΜΝΗΣ. Recte dicis: et finiantur, quot satis
 sint. Quinque mihi quidem unicuique videntur
 sufficere. ΤΟΞ. Et mihi videtur. Dio prior,
 Luc. Op. T. V. P sed

πρότερος δὲ λέγε, ἀλλὰ ἐπομοσάμενος ἢ μὴν ἀ-
ληθῆ εἶναι. ἄλλως γὰρ ἂν πλάττειν τὰ τοι-
αῦτα, καὶ πάνυ χαλεπὸν καὶ ὁ ἔλεγχος ἀφαινής.
εἰ δὲ ὁμολογῆς, ἔχῃ ὅσιον ἀπιστεῖν. ΜΝΗΣ.
Ὁμῶς μεθα, εἴ τι καὶ ὅρεται δεῖν νομίζεις. τίς δὲ
σοι τῶν ἡμετέρων θαῶν; ἄρ' ἱκανὸς ὁ Φίλιος;
ΤΟΞ. Καὶ μάλα· ἐγὼ δὲ τὸν ἐπιχώριον ὁμῶ-
ς σοι ἐν τῷ ἑμαυτῷ λόγῳ.

ΜΝΗΣ. Ἰσῶ τοίνυν ὁ Ζεὺς ὁ Φίλιος, ἢ μὴν
ἐπὶ ὅσα ἂν λέγω πρὸς σέ, ἢ αὐτὸς εἰδὼς, ἢ πα-
ρὰ ἄλλων, ὅπως σὸν οἶόν τε ἦν, δι' ἀκριβείας ἐκ-
πυνθανόμενος, εἶναι, μηδὲν παρ' ἑμαυτῷ ἐπι-
τραγωδῶν. καὶ πρώτην γέ σοι τὴν Ἀγαθο-
κλέες καὶ Δηνίαν Φιλίαν διηγῆσομαι, αἰοίδιμον
ἐν

sed iurato prius, te vera dicturum. Alioquin
enim fingere talia non admodum difficile, et con-
vincendi obscura ratio. Si vero iuraueris, fidem
negare irreligiosum fuerit. ΜΝΗΣ. Iuremus,
si quid opus esse iurato arbitraris. Quis vero
tibi Deorum nostrorum — num idoneus est Phi-
lius? ΤΟΧ. Sane. Ego autem patrium tibi in
mea oratione iurabo *iusiurandum*.

12. ΜΝΗΣ. Audiat igitur Iupiter Philius,
me, quaecumque ad te dixero, aut, quae ipse
sciam, dicturum; aut quae ab aliis quanta fieri
potuit cura exquisiverim, neque quidquam tra-
gicae fabulositatis additurum. Ac primum Aga-
thoclis et Diniae amicitiam enarrabo, decantatam
inter

ἐν τοῖς Ἴωσι γινομένην. Ἀγαθοκλῆς γὰρ ἔτος
 ὁ Σάμιος ἔ' πρὸ πολλῶ ἐγένετο, ἄριστος μὲν ἐς
 Φιλίαν ὡς ἔδειξε, τὰλλα δὲ ἔδὲν ἀμείνων Σα-
 μίων τῶν πολλῶν, ἔτε ἐς τὸ γένος, ἔτε ἐς τὴν
 ἄλλην περιχσίαν. Δεινία δὲ τῷ Λυσίωνος Ἐφε-
 σίῳ, Φίλος ἐκ παίδων ἦν· ὁ δὲ Δεινίας ἐπλά-
 τει ἄρα εἰς ὑπερβολὴν, καὶ ὥσπερ εἰκὸς, νεό-
 πλαστον ὄντα, πολλὰς καὶ ἄλλας εἶχε περὶ αὐ-
 τὸν, ἱκανὰς μὲν συμπιεῖν, καὶ πρὸς ἡδονὴν συν-
 εῖναι, Φιλίας δὲ πλεῖστον ὅσον ἀποδέοντας. τέως
 μὲν ἦν ἐν τέτοις καὶ ὁ Ἀγαθοκλῆς ἐξητάζετο,
 καὶ συνῆν, καὶ συνέπιπεν αὐτοῖς, ἔ' πάνυ χαι-
 ρων τῇ τοιαύτῃ διατριβῇ· καὶ ὁ Δεινίας ἔδὲν
 αὐτὸν

inter Iones. Nempe Agathocles hic Samius non
 diu est cum vixit, amicitiae quidem caussa, ut
 ostendit, praestantissimus, caeterum vulgo Sa-
 miorum nihil melior, neque genere, neque co-
 piis aliis: Diniae autem Lysionis F. Ephesio ami-
 cus a pueris inde fuerat. Diues erat Dinias ultra
 fidem, et quod facile credas, de homine diui-
 tias nuper demum nactus, multos quoque alios
 circa se habebat, ad computandum quidem ido-
 neos, et voluptatem suo conuictu parandam, ab
 amicitia autem tantum, quantum est maximum,
 remotos. Adhuc quidem igitur in hisce nume-
 rari etiam Agathocles, et vna esse, et vna pota-
 re, quamquam non valde illa consuetudine gau-
 deret. Dinias etiam nihilo maiore illum in pre-

αὐτὸν ἐντιμότερον εἶχε τῶν κολάκων· τελευ-
ταῖον δὲ καὶ προσέειπε, τὰ πολλὰ ἐπιτιμῶν.
καὶ Φορτικὸς ἐδόκει, ὑπομιμνήσκων καὶ τῶν
πρυγόνων, καὶ Φυλάττειν παραγγέλλων, ἃ με-
τὰ πολλῶν καμάτων ὁ πατήρ αὐτῷ κτησάμε-
νος κατέλιπεν· ὥς διὰ ταῦτα ἔδε ἐπὶ τὰς κώ-
μας ἐπῆγεν ἔτι αὐτὸν, ἀλλὰ μόνος μετ' ἐκείνων
ἐκώμαζε, λανθάνειν πειρώμενος τὸν Ἀγαθοκλέα.

Καὶ δὴ ποτε ὑπὸ τῶν κολάκων ἐκείνων ὁ ἄθ-
λιος ἀναπείθεται, ὥς ἐρώη αὐτῷ Χαρίκλεια,
Δημῶνακτος γυνή, ἀνδρὸς ἐπιφανῆς, καὶ πρῶ-
τα Ἐφεσίων τὰ πολιτικά· καὶ γραμματεῖα τε
εἰσεφοῖτα παρὰ τῆς γυνακὸς αὐτῇ, καὶ σέφα-
νοι ἡμιμάραντοι, καὶ μῆλ' αἵτινα ἀποδεδηγμένα,
καὶ

tio habere, quam adulatores. Tandem etiam
offensus est, quod crebro illum reprehenderet,
et importunus visus, qui maiorum illum admo-
neret suorum, et servare iuberet quae multo la-
bore parta pater ipsi reliquisset. Itaque propter
ista neque ad commissiones amplius illum ad-
hibuit, sed solus cum istis potavit, subducereque
se Agathocli studuit.

13. Iamque ab adulatoribus illis persuaderi
aliquando sibi miser patitur, amore ipsius accen-
sam Charicleam Demonactis vxorem, clarissimi
viri, et in ciuitate Ephesiorum primi. Iamque
ventitant illi a muliere codicilli, et coronae se-
miparcidulae, et mala quaedam demorsa, et
alia

καὶ ἄλλα ὅποσα αἱ μαζροποι ἐπὶ τοῖς νέοις μηχανῶνται, κατὰ μικρὸν αὐτοῖς ἐπιτεχνῶμενα τὰς ἐρωτας, καὶ ἀναφλέγασαι τὸ πρῶτον ἐρασθαι νομίζοντας. ἐπαγωγότατον γὰρ τὸ γοητεῖν καὶ μέλιστα τοῖς καλοῖς εἶναι οἰομένοις, ἄχρεις ἂν λάθωσιν εἰς τὰ δίκτυα ἐμπεσόντες. ἡ Χαρίκλεια δὲ ἦν ἀσείτον μὲν γύναιον, ἐταιρικὸν δὲ ἐκτόπως, καὶ τὰ προσυχόντος αἰεὶ, καὶ ἐπ' αὐτῇ ὀλίγα ἐθελήσετέ τις, καὶ εἰ προσίδοι τις μόνον, εὐθὺς ἐπένευε, καὶ δέος ἔδεν ἦν, μὴ ποιεῖν ἀντεῖποι Χαρίκλεια. δεινὴ δὲ καὶ τὰλλα τεχνήτις, παρ' ἣν τινα βέλει τῶν ἐταιρῶν ἐπισπασθαι ἐρασὴν· καὶ ἀμφίβολουσ' ἔτι ἄντα, ὅλον ὑπα-

alia quae machinantur contra adolescentulos lenae, dum paullatim suis artificiis amores illis instrunt, et accendunt utro amari se putantes. Maxime enim hoc ad illiciendum valet apud eos praesertim, qui pulchri sibi videntur, dum imprudentes in retia incidunt. Erat autem Chariclea muliercula haud illepida, sed supra modum meretricis, quae eius semper esset, in quem forte incideret, etiam si paruo admodum amare quis vellet: et si quis adspiceret modo, innuebat statim, nec unquam metus, ne forte Chariclea repugnet. Erat etiam alioquin mira artifex, supra quamvis meretricem, alliciendi amatorem, et ambiguus qui adhuc esset, subiugandi totum, et

ὑποποιήσασθαι, καὶ ἐνσχύμενον ἤδη ἐπιτεῖναι,
καὶ προσεκκλῦσαι, ἄρτι μὲν ὀργῇ, ἄρτι δὲ κο-
λακείᾳ. καὶ μετὰ μικρὸν ὑπεροψία, καὶ τῷ
πρὸς ἕτερον ἀποκλίνειν δοκεῖν, καὶ ὅλη συγκεκρό-
τητο ἀπανταχόθεν ἡ γυνή, καὶ πολλὰ μηχανή-
ματα παρσκευάζο κατὰ τῶν ἐρασῶν.

Ταύτην ἔν τότε οἱ Δεινία κόλακες παραλαμ-
βάνουσιν ἐπὶ τὸ μεράκιον, καὶ τὰ πολλὰ ὑπε-
κωμῶδον, συνωθῶντες αὐτὸν εἰς τὸν ἔρωτα τῆς
Χαρικλείας. ἡ δὲ πολλὰς ἤδη γέρας ἐκτραχηλί-
σασα, καὶ μυρίους ἔρωτας ὑποκριναμένη, καὶ οἷ-
κας πολυταλάντας ἀνατρέψασα, ποικίλον τι καὶ
πολυγύμνασον κακὸν, παραλαβῶσα εἰς τὰς χεῖ-
ρας ἀπλοῖκόν καὶ ἀπειρον τῶν τοιούτων μηχανη-
μάτων

qui iam teneretur intendendi, et magis accen-
dendi nunc ira, nunc adulatione, et paullo post
fastidio, et simulata ad alium inclinatione: ac
tota vndique ad haec composita erat mulier, mul-
tasque parauerat ad amatores machinas.

14. Hanc ergo tum adsciscant Diniae adula-
tores contra adolescentem, et vt secundarum par-
tium actores subseruiunt, in Charicleae illum
amorem impellentes. Illa vero, quae multos
iam adolescentes supplantauerat, et mille amores
simulauerat, et domus opulentas euerterat, mul-
tiplex quoddam ac subactum longa exercitatione
infortunium; haec igitur naeta intra manus suas
simplicem et imperitum talium artificiorum iuue-
nem,

μαίων νεανίσκων, ἂν ἀγῆται ἐκ τῶν ὀνύχων, ἀλλὰ περιέχεσθαι πανταχόθεν, καὶ διαπείρασα 3), ὅτε ἤδη παντάπασιν ἐκράτει, αὐτὴ τὴ ἀπώλετο ὑπὸ τῆς ἀγῆρας, καὶ τῷ κακοδαίμονι Δεινίᾳ μυρίων κακῶν αἰτία ἐγένετο. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον εὐθύς ἐκείνα ἐπ' αὐτὸν καδίει τὰ γραμματῖα, καὶ συνεχῶς πεμπόμενῃ 4) τὴν ἄβραυν, ὡς ἐδά-

nem, non dimisit ex unguibus, sed complexa undique et configens, cum iam ex omni parte illum teneret, et ipsa a sua praeda periit, et misero Diniac mille malorum causa fuit. Nam primo statim illos demittit in eum *bami* instar codicillos, et allegatam subinde ancillam, ut lacrimetur,

P 4

metur,

3. Διαπείρασα] Ad *ungues* refero hoc verbum, quibus *configunt* rapaces bestiae praedam, ne effugere facile possit. Alioqui, nisi modo facta esset ὀνύχων mentio, *bamas* imaginari liceret. Noster supra Ἀναβ. c. 51. περιεπάσῃ; *bama* traictus est; idque eo magis placeret, quia statim utitur verbo, καδίειναι, de quo nota proxima. *Gesner*

4. Καὶ συνεχῶς πεμπόμενῃ] Nominatiuus πεμπόμενῃ postulat verbum finitum, cuius Chariclea subiectum sit: quod adest nullum. Porro πεμπόμενῃ actiua significatione posse poni, mihi quidem non constat. Vtique rei medebimur, si leuissima mutatione, quae ex calligraphorum ratione, η et ν iungendi, facilius potest intelligi, legamus πεμπόμενῃν

κρυσε, καὶ ἐπηγρεύπησε, καὶ τέλος, ὡς ἀπαύ-
ξει· αὐτὴν ἡ ἀθλία ὑπὸ τῆς ἔρωτος, ὅσος δὲ ὁ
μακάριος ἐπείσθη καλὸς εἶναι, καὶ ταῖς Ἐφε-
σίων γυναῖξιν περιπόδητος. καὶ περὶ συνηέχθη
πολλὰ ἰκετεύει.

Καὶ τὸ ἐντεῦθεν ἤδη ῥᾶον, ὡς τὸ εἶδος, αἰω-
σεσθαι ἔμελλεν ὑπὸ γυναικὸς καλῆς, καὶ πρὸς
ἡδονὴν τε ὁμιλῆσαι ἐπισαμένης, καὶ ἐν καιρῷ
δαμνύσαι, καὶ μετὰ τῶν λόγων ἐλεσθῆναι, ὑπο-
ξενάζαι, καὶ ἀπιόντος ἤδη λαβέσθαι, καὶ εἰς-
ελθόν

metur, et vigilet, tandem ut suspensura se sit
prae amore misera; donec persuasum est beatulo,
pulchrum esse, et Ephesiorum vxoribus expeti-
tum. Ac tandem multis precibus exoratus cum
ea congregitur.

15. Et hinc iam facile, ut apparet, fuit illum
expugnari a pulchra muliere, quae sciret ad vo-
luptatem attemperare suos sermones; et plorare
opportune, et inter sermones miserabiliter inge-
miscere, et abeuntem iam complecti, et ingre-
dienti

την τὴν ἄβραν, et ad καθίσαι referamus, quod
piscatorium esse et ad hamum pertinere, vel
nostri Luciani piscator satis docet, in cuius
fine aliquoties eo sic vtitur. Hoc igitur in-
terpretando secuti sumus, et binas quasi
escas, binos hamos dedimus, hinc codicil-
los, hinc ancillam. Gesner.

ελθόντι προσδραμῆν, καὶ καλῶ πίζεσθαι, ὡς
 αὐτὸς μάλα ἀρεῖται, καὶ πρὸ καὶ αὐτῶν, καὶ κίθα-
 ρίζου· οὐκ ἅπασι κατὰ τὴν Δεινίαν ἐκέχρητο. καὶ
 ἐπεὶ ἡσθετο πονήρως ἔχοντα, καὶ διάβροχον
 ἤδη τῷ ἔρωτι, καὶ τακερὲν γεγενημένον, ἄλλο
 ἐπὶ τέτοις ἐπενέει, καὶ τὸν ἀθλίον ἀπώλλυε.
 κύων γὰρ ἐξ αὐτῆς σιήπτεται. ἱκανὸν δὲ καὶ
 τῆτο, βλακὴ ἐρασίην προσεκπυρῶσαι. καὶ ἐκ-
 τι ἐφοίτα πρὸς αὐτὸν, φυλάττεσθαι ὑπὸ τῶν-
 δρὸς λόγους, πεπυσμένον τὸν ἔρωτα· ὁ δ' ἐκ-
 ἐθ' οἷός τε ἦν φέρειν τὸ πρᾶγμα, εἰδὲ ἡνείχετο
 μὴ ὁρῶν αὐτὴν, ἀλλὰ ἐδάκρυε, καὶ τὰς κόλα-
 κας ἐσέπεμπε, καὶ τὲνομα τῆς Χαρικλείας ἐπε-
 βοᾷτο, καὶ τὴν εἰκόνα περιβαλὼν αὐτῆς ἐπέ-
ποίητο

dienti occurrere, et eum ornatum adhibere, quo
 maxime placeret, et interdum canere etiam, ac
 citharam pulsare, quibus illa omnibus aduersus
 Diniam usa est. Et cum sentiret iam illum labo-
 rare, et maceratum ab amore molliumque esse,
 aliud insuper excogitat, quo perderet miserum,
 nempe vterum se etiam ex illo gerere: valet au-
 tem hoc etiam, ad stolidum amatorem magis ac-
 cendendum: nec amplius ad illum ventitat, cu-
 stodiri se a viro dicens, qui audierit de amore.
 At ille rem non ferre, neque pati posse, quod
 non videret illam, sed lacrimari, et intro mitte-
 re adulatores, et nomen Charicleae inclamare,
 eiusque statuam, (de candido marmore facta erat)

ποίητο δὲ λίθῳ λευκῷ) ἐκίονε, καὶ τέλος κα-
ταβαλὼν ἑαυτὸν εἰς τῶδεφος ἐκυλίνδετο, καὶ
λύττα ἦν ἀκριβὴς τὸ πρᾶγμα. τὰ μὲν γὰρ δαΐ-
ρα, ἑκατὰ μῆλα καὶ σεφάνας ἀντεδέδοτο αὐτῇ;
ἀλλὰ συνοικίαι 5) ὅλα, καὶ αἶγροι, καὶ θεράπαι-
ναι, καὶ ἐσθῆτες εὐανθεῖς, καὶ χρυσὸν ὅποσον
ἐθέλησει. καὶ τί γάρ; ἐν βραχὺ ὁ Λύσιωνος
οἶκος ὀνομαστότατος τῶν ἐν Ἰωνίᾳ γενόμενος,
ἐξήντητο ἤδη, καὶ ἐξέκεκένωτο.

Εἶτα ὡς ἤδη αὖτος ἦν 6), ἀπολιπῶσα αὐτὴν,
ἄλλον τινὰ Κρήτα νεανίσκον τῶν ὑποχρυσῶν
ἐθήρα.

amplectens eiulare. Tandem humi se abiiciens
voluitur, resque in confessum furorem exit. Do-
na enim non pro portione malorum et corolla-
rum illi reddebantur, sed aedes totae, et agri,
et feruae, et vestes floridae, et auri quantum
vellet. Et quid multa? Breui tempore Lysonis
domus nobilissima per Ioniam quae fuerat, ex-
hausta iam et vacuefacta erat.

16. Deinde cum iam ficcus ille et aridus esset,
eo relicto, alium quendam Cretensem iuuenem,
de

5. Συνοικίαι] *Insulae*. Nimirum tales *insulas*
siue coniuncta aedificia intelligit, quales
Sueton. Caes. c. 41. vbi vid. Interpp. *Reitz.*

6. Αὖτος ἦν] Nota est metaphora de iis qui bo-
na profudere, aut quem assentatores ac
meretrices exederunt, vel potius ebiberunt.
Reitz.

ἐλλὰ τὰς κόλακας αὐτῷ προστίμα, τότε, ἡ μό-
νην εἶχε πατρίαν οἰκίαν ἐν Σάμῳ, ἀπεμπολή-
σας, ἦκεν αὐτῷ τὴν τιμὴν νομίζων τρεῖς τάλαν-
τα. λαβὼν δὲ ὁ Δεινίας ἐκ ἀφάνης εὐδύς ἦν
τῇ Χαριклеῖα, καλὸς ποδὲν αὐδὶς γεγεννημένος·
καὶ αὐδὶς ἡ ἄβρα, καὶ τὰ γραμματεῖα, καὶ μέμ-
ψις, ὅτι μὴ πολλὰ χρόνῳ ἀφίκετο, καὶ οἱ κό-
λακες συνέθεον, ἐπικαλαμησόμενοι, ὁρῶντες
ἐδώδιμον ἔτι ὄντα τὸν Δεινίαν.

Ως

sed praetulisset sibi adultores. Tum vendita,
quam solam habebat Sami, domo paterna, ve-
nit pretium illi ferens tria talenta. His acceptis
Dinias iam non obscurus esse Charicleae, pulcher
quodammodo factus denuo: et rursus ancilla, et
eodicilli, et reprehensio, quod diu non venis-
set: adultores etiam concurrere, facturi spicile-
gium, cum viderent, esse adhuc Diniam talem,
quem comederent.

17. Cum

τῶν Φίλων latitudinem quandam habere, et
eos etiam comprehendere, qui specie tenuis
modo sunt tales. Sed videtur tamen oppo-
nere sibi inuicem velle ἀντὶ τοῦ Φίλου, et
τὰς κόλακας· vehementius certe locutum
esse, si ita dederit, nemo facile negauerit.
Equidem ita interpretatus sum. Gesner.

Ὡς δὲ ὑπέσχετο ἦξεν παρ' αὐτὴν, καὶ ἦν περὶ τὸν πρῶτον ὕπνον, καὶ ἔνδον ἦν, ὁ Δημόναξ δὲ τῆς Χαρίκλειας ἀνὴρ, εἴτε καὶ ἄλλως αἰσθόμενος, εἴτε καὶ ἀπὸ συνθήματος τῆς γυναικὸς, ἀμφω γὰρ λέγεται, ἐπαναστὰς ὥσπερ ἐκ λόχου, τὴν τε αὐτίον ἀποκλείειν ἐκέλευε, καὶ συλλαμβάνειν τὸν Δηνίαν, πῦρ καὶ μάστιγας ἀπειλῶν, καὶ ξίφος ὡς ἐπὶ μοιχὸν σπασάμενος. ὁ δὲ συνιδὼν ἔκκακῶν ἦν, μοχλὸν τινα πλησίον κείμενον ἀρπάσας, αὐτὸν τε ἀποκτείνει τὸν Δημόναντα, πατάξας εἰς τὸν κρόταφον, καὶ τὴν Χαρίκλειαν, ἔ' μιᾷ πληγῇ ταύτην, ἀλλὰ καὶ τῷ μοχλῷ πολλάκις, καὶ τῷ ξίφει τῷ Δημόνακτος ὕσερον, οἱ δ' οἰκέται τῷ μὲν ἐσήνεσαν

17. Cum autem venturum se ad illam condixisset, et venisset circa primam quietem, et intus esset, Demonax, Charicleae maritus, fuit temere illud senserit, fuit re cum vxore composita, vtrumque enim dicitur: confurgens velut ex insidiis claudi iubet ianuam aulae, et comprehendit Diniam, ignem minatus ac flagella, strictoque velut in adulterum gladio. At ille videns quantis in malis esset, correpto vesti quodam prope iacente, tum ipsum Demonactem percussio tempore interficit, tum Charicleam, nec vna hanc plagam; verum et vestis saepius, et deinde Demonactia gladio. Serui autem, qui muti adhuc

σαν ἄφωνοι, τῷ παριδόξῳ τῷ πράγματι ἐκ-
 πεπληγμένοι, εἴτα πειρώμενοι συλλαμβάνειν,
 ὡς καὶ αὐτοῖς ἐπῆει μετὰ τῷ ξίφει, ἐκείνοι μὲν
 ὑπέφευγον, ὁ Δεινίας δὲ ὑπεξέρχεται, τηλι-
 κῆτον ἔργον ἐργασάμενος· καὶ τὸ μέχρι τῆς ἑω
 παρὰ τῷ Ἀγαθοκλεῖ διέτρεβεν, ἀναλογιζόμενοι
 τὰ πεπραγμένα, καὶ περὶ τῶν μελλόντων, ἴδῃ,
 τι ἀποβήσεται σκοπῶντες· ἑωθεν δὲ αἱ στρατη-
 γοὶ παρῆσαν (ἤδη γὰρ τὸ πρᾶγμα διεβεβόητο)
 καὶ συλλαβόντες τὸν Δεινίαν, ἐδ' αὐτὸν ἔξα-
 νον ὄντα μὴ ἔχει πεφονευκέναι, ἀπάγασσι παρὰ
 τὸν ἄρμοσὴν 8), ὃς ἤρμοξε τὴν Ἀσίαν τότε· ὁ
 δὲ

adhuc adstiterant inopinata re percussi, iam com-
 prehendere illum conati, cum ipsos quoque gla-
 dio inuaderent, se subducunt. Dinias patrato fa-
 cinore clanculum exit, et ad auroram usque mo-
 ratur apud Agathoclem, ubi perpendunt acta,
 et de futuris, quem res exitum habitura esset,
 considerant. Mane vero adsunt magistratus (re iam
 rumoribus dilata) et comprehensum Diniam, qui
 nec ipse caedem a se factam negaret, ad Praesi-
 dem, qui tum regebat Asiam, abducunt. At
 ille

8. Τὸν ἄρμοσὴν] Nondum satis video causae,
 cur hac appellatione non Praesidem et Re-
 ctorem Prouinciae ordinarium, vno verbo
 Proconsulem Asiae intelligamus. Libera
 quidem ciuitas Ephesus, sed quam tamen
 Pro-

δὲ βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ ἀναπέμπει αὐτόν· καὶ μετ' ἃ πολὺ κατεπέμφθη ὁ Δεινίας εἰς Γύαρον νῆσον τῶν Κυκλάδων, ἐν ταύτῃ Φεύγειν εἰς αἰὶ τεταγμένος ὑπὸ τῆ βασιλέως.

Ὁ δὲ Ἀγαθοκλῆς καὶ τᾶλλα μὲν συνῆν, καὶ συναπῆρεν εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ συνεισῆλθεν εἰς τὸ δικαστήριον μόνος τῶν φίλων, καὶ πρὸς ἑδὲν ἐνεδέησεν. ἐπεὶ δὲ ἤδη ἔφυγεν ὁ Δεινίας, ἑδὲ τότε ἀπελείφθη τῆ ἑταίρε· καταδικάσας δὲ αὐτὸς

ille mittit ad Imperatorem, nec ita multo post deportatur Dinias in Gyarum insulam, vnam Cycladum, exulare in ea perpetuo iussus ab Imperatore.

18. Agathocles autem cum alias illum comitatus est, tum nauigavit cum illo in Italiam, et in iudicium venit amicorum solus, et nulla in re illi defuit. Et cum iam exularet Dinias, neque tum a sodali destitutus est, qui *velut* ipse se damnans,

Proconsulari imperio subiectam, satis aliunde constat. Lucianum non semper solennibus Romanarum dignitatum appellationibus uti, vel inde satis apparet, quod statim τὸν μέγα βασιλέα appellat, qui magis proprie αυτοκράτωρ erat dicendus. Eodem modo infra in Demetrii atque Antiphili historia c. 32. συναρμωσὴν legatum Praefidis arbitror intelligi. *Gesner.*

αὐτὸς ἑαυτῷ, διέτριβεν ἐν Γυάρῳ, καὶ συνέφει-
γεν αὐτῷ· καὶ ἐπειδὴ παντάπασιν ἠπόρων τῶν
ἀναγκαίων, παραδὼς ἑαυτὸν τοῖς πορφυρεῦσι,
συγκατεδύετο, καὶ τὸ γινόμενον ἐκ τῆς ἀπο-
φύγων, ἔτρεφε τὸν Δεινίαν, καὶ νοσήσαντα
δὲ ἐπιμήκισον ἐθεράπευσε, καὶ ἀποθνήσκοντος
ἐκέτι ἐπανελθεῖν εἰς τὴν ἑαυτῷ ἠθέλησεν, ἀλλ'
αὐτῷ ἐν τῇ νήσῳ ἔμεινεν, ἀισχυνόμενος καὶ τε-
θνεῶτα ἀπολιπεῖν τὸν Φίλον. τὰτά σοι ἔργον
Φίλῃ Ἕλληνας, ἔπρὸ πολλῷ γινόμενον· ἔτη γὰρ
ἐκ οἷδα εἰ πέντε διελήλυθεν, ἀφ' ἧς Ἀγαθο-
κλῆς ἐν Γυάρῳ ἀπέθανε. ΤΟΞ. Καὶ εἶθε γε,
ὦ Μνήσιππε, ἀνώμοτος ὢν ταῦτα ἔλεγες, ἵνα
καὶ ἀπιστεῖν ἂν ἐδυνάμην αὐτοῖς, ἔτω Σκυθικόν.

τινα

damnans, in Gyaro moratus, exularet cum illo,
et cum omnino rebus necessariis deficerentur, lo-
cata purpurariis opera, cum his vrinaret, merce-
dulaque inde accepta aleret Diniam. Aegrotan-
tem quoque diutissime curavit; ac ne mortuo qui-
dem illo redire in patriam voluit, sed ibidem in
insula mansit, qui mortuum etiam amicum re-
linquere pudori sibi duceret. Hoc tibi factum
amici Graeci non ita diu ante contigit. Anni
enim nescio an quinque abierint, a quo Gyaris
mortuus est Agathocles. ΤΟΧ. Utinam iniura-
tus, Mnesippe, ista narraffes, svt etiam fidem
negare illis possem; adeo Scythicum quendam
amicum,

τινα φίλον τὸν Ἀγαθοκλέα τῆτον διηγῆσω·
πλὴν εἴδεια μή τινα καὶ ἄλλον ὅμοιον εἴπῃς αὐτῷ.

ΜΝΗΣ. Ἄκκε τοίνυν καὶ ἄλλον, ὦ Τόξари,
Εὐθύδικον τὸν Χαλκιδέα. διηγεῖτο δέ μοι πε-
ρὶ αὐτῆ Σίμυλος ὁ ναύκληρος ὁ Μεγαρικὸς, ἐπο-
μοσάμενος ἢ μὴν αὐτὸς ἐωρακέναι τὸ ἔργον. πλεῖν
μὲν γὰρ ἔφη ἐξ Ἰταλίας Ἀθήναζε περὶ δύσιν
Πηλιάδος, συλλογιμαίης τινὰς ἀνθρώπων κο-
μίζων, ἐν δὲ τέτοις εἶναι τὸν Εὐθύδικον, καὶ
μετ' αὐτῆ Δάμωνα τὸν Χαλκιδέα, καὶ τῆτον
ἐταῖρον αὐτῆ· ἡλικιώτας δὲ εἶναι, τὸν μὲν Εὐ-
θύδικον ἐρρωμένον καὶ καρτερόν· τὸν δὲ Δάμω-
να ὑπόχρον καὶ ἀσθενικόν, ἄρτι ἐκ νόσου μακρᾶς,
ὡς ἐδόκει, ἀνιστάμενον. ἄχρη μὲν ἐν Σικελίας
εὐτυ-

amicum, Agathoclem istum narraſti. Verum
metuo, ne quem alium dicas illi ſimilem.

19. MNES. Audi ergo alium etiam, Toxari,
Euthydicum Chalcideplēm: narrauit autem mi-
hi de illo Simylus nauclerus Megarensis, iurans,
ſe factum vidiffe. Nauigaſſe nimirum ſe dixit
ex Italia Athenas verſus circa Vergiliarum occa-
ſum, cum vectoribus hinc inde collectis: in hiſce
autem fuiſſe Euthydicum, et cum illo Damonem
Chalcidenſem, hunc illius ſodalem: fuiſſe au-
tem aequales, caeterum Euthydicum valentem
ac robuſtum, Damonem vero ſubpallidum et im-
becillum, qui e longo morbo videretur modo
conualuiſſe. Atque ad Siciliam vſque feliciter

Luc. Op. T. V.

Q

ipſos

εὐτυχῶς διαπλεῦσαι ἔφη ὁ Σίμυλος σφᾶς.
 ἐπεὶ δὲ τὸν πορθμὸν διαπεράσαντες, ἐν αὐτῷ
 ἤδη τῷ Ἰονίῳ ἔπλεον, χαμῶνα μέγιστον ἐπιπε-
 σσέν αὐτοῖς. καὶ τὰ μὲν πολλὰ, τί ἂν τις λέ-
 γοι, τρικυμίας τινὰς, καὶ σφοδρίδας, καὶ χαλά-
 ζας, καὶ ἄλλα, ὅσα χαμῶνος κακὰ; ἐπεὶ δὲ ἤδη
 σφᾶς κατὰ τὴν Ζάκυνθον εἶναι ἀπὸ ψιλῆς τῆς
 κεραίας 9) πλέοντας, ἔτι καὶ σπείρας τινὰς ἐπι-
 συρομένους 10), ὡς τὸ ῥόθιον ἐπιδέχεσθαι τῆς
 ὀρμῆς

ip̄s nauigasse, retulit mihi Simylus. Superato
 autem freto: in ipso iam Ionio nauigantes, tem-
 pestate oppressos maxima. Quid attinet dicere
 multa illa, fluctus decumanos, et turbines, et
 grandines, et reliqua tempestatis mala? Cum
 vero iam prope Zacynthum essent, nuda nauig-
 antes antenna, et spiras quasdam ad impetum
 vndae excipiendum trahentes, media circiter no-
 ste,

9. Ἀπὸ ψιλῆς τῆς κεραίας] Contractis nempe
 nautarum ministerio, aut celeritatis causa
 abscissis, aut abruptis denique a vento velis,
 nudaae sunt antennae. Hoc est in *Actis Apo-*
stolicis XXVII, 12. χαλάσαι τὸ σκεῦος.
Gesner.

10. Σπείρας τινὰς ἐπισυρομένους] Primo audia-
 mus *Plutarchum* περὶ ἀδολεσχίας p. 900.
 Νεὼς ἀρπαγείσης ὑπὸ πνεύματος ἐπιλαμ-
 βάνονται, σπείραις καὶ ἀγκύραις τὸ τάχος
 ἀμβλύνοντες. Σπείρα igitur adhibetur in
 tem-

ὄρμῃς, περὶ μέσας νύκτας, οἷον ἐν τοσάτῳ σάλῳ
ναυτι-

ete, nauseantem, vt in tanta agitatione, Damo-
Q 2 nem

tempestate ad cursum nauis retardandum, et frangendum obtundendumque quasi impetum. Scholium ad Odyss. Z, 269. σπείρης interpretatur μεγάλης κάλως, δι' ὧν ἔλκοντο αἱ νῆες. Nempe funes magni nautici in spiram conuoluti, mari innatantes, impediunt aliquantum, ne ita celeriter abripi, ita facile euerti nauis possit. Retinui in interpretatione hoc nomen, auctoritate Festi, qui inter alia *Spira*, inquit, *funis nauticus in orbem conuolutus*, et laudat *Pacuii* versum, haud dubito, quin in tempestatis descriptione a poëta positum, *Quid cessatis focii eiicere spiras sparteas?* Huc refero etiam *Isidori* verba Orig. 19, 4. *Spirae, funes quibus in tempestatibus utuntur, quos nautici suo modo curcubas vocant.* Seruata res ad recentiora vsque saecula. Laudantur in Glossario *Dufresniano* Voc. *Spera* n. 3. Glossae. ad *Fr. Barberini* Documenti d' amore, p. 273. *Ligantur plures fasces et proiiciuntur in aquas retro naues, vt non sic naues currant, fractis rhemonibus: et dicuntur sperae, quasi res, quae faciunt tardare progressum.* Praestant ergo *Spirae* naui iactatae, quod plaustris in descensu arduo alligata a tergo sarmenta, *Schlepp-reiss* vocant rustici. *Gesner.*

ναυτιάσαντα τὸν Δάμωνα, ἐμῆν ἐγκυφότα εἰς
τὴν θάλασσαν· εἶτα, οἶμαι, τῆς νεῶς βιαιό-
τερον ἐς ἑκέυφει μέρος ἐπικλιθείσης, καὶ τῷ
κύματος συναπώσαντος, ἐκπεσεῖν αὐτὸν ἐπὶ
τὴν κεφαλὴν ἐς τὸ πέλαγος, ἔδὲ γυμνὸν τὸν
ἄθλιον, ὡς ἂν καὶ ῥᾶον εὐνασθαι νεῖν· εὐθύς
ἔν βοᾶν πνιγόμενον, καὶ μόγις ἑαυτὸν ὑπερέ-
χοντα τῷ κλύδωνος.

Τὸν δὲ Εὐθύδικον, ὡς ἤκζε (τυχεῖν δὲ γυ-
μνὸν ἐν τῇ εὐνῇ ὄντα) ῥίψαι ἑαυτὸν εἰς τὴν θά-
λασσαν, καὶ καταλαβόντα τὸν Δάμωνα ἤδη ἀπ-
αγορεύοντα (φαίνεσθαι γὰρ ἐπιπολὺ ταῦτα,
τῆς σελήνης καταλαμπέσης) συμπαρηνήχεσθαι,
καὶ συγκεφίζειν. σφᾶς δὲ ἐπιθυμεῖν μὲν αὐ-
τοῖς

nem vomuisse proclinato versus mare corpore.
Tum naui, puto, violentius in eam partem in
quam incubuerat, inclinata, et fluctu simul de-
pellente, praecipitem excidisse in pelagus, ne
nudum quidem miserum, ut natare posset faci-
lius. Statim igitur clamasse iam suffocandum,
et vix supra fluctus se tenentem.

20. Euthydicum vero cum audisset, (fuisse
autem forte in cubili nudum) abiectisse se in ma-
re, et comprehenso Damoni, iam victo ac de-
spondenti animum, (videri potuisse autem plera-
que fulgente luna) adnataisse, eumque subleuasse.
Illos autem cupiisse quidem opem ferre, et mi-
feratos

τοῖς βοηθεῖν, καὶ ἐλθεῖν τὴν συμφορὰν τῶν ἀνδρῶν, μὴ δύνασθαι δέ, μεγάλῳ τῷ πνεύματι ἐλαυνομένους· πλὴν ἐκεῖνά γε ποιῆσαι, Φελλὰς τε γὰρ πολλὰς ἀφεῖναι αὐτοῖς, καὶ τῶν κοντῶν τινὰς, ὥς ἐπὶ τέτων ἀπονήξαντο, εἴ τινα αὐτῶν περιτύχοιεν, καὶ τέλος καὶ τὴν ἀποβάθραν αὐτὴν, ἃ μικρὰν ἔσαν. ἐννόησον τοίνυν πρὸς θεῶν, ἣν τινα ἂν τις ἄλλην ἐπιδείξιν ἐπιδείξαιτο εὐνοίας βεβαιοτέραν πρὸς ἄνδρα φίλον, ἐν νυκτὶ ἐκπεσόντα εἰς πέλαγος ἔτῳς ἡγριωμένον, ἢ κοινωνήσας τῷ θανάτῳ; καὶ μοι ἐπ' ὀφθαλμῶν λάβε τὴν ἐκανάσασιν τῶν κυμάτων, τὸν ἦχον τῷ ὕδατος ἐπικλωμένῃ, τὴν ἀφρὸν περιζέοντα, τὴν νύκτα, καὶ τὴν ἀπόγνωσιν, εἴτα ἀποπνιγόμενον ἐκεῖνον, καὶ μόγις ἀνακλύπτοντα,

καὶ

feratos casum hominum, sed non potuisse, a magno vento actos: at illa certe fecisse, suberis frustra multa illis proiecisse, et contos aliquot, ut illorum ope enatarent, si quid illorum nanciscerentur, et ipsum denique navis pontem non parvum. Cogita iam, per Deos, quod quis aliud specimen ostendat firmitus benivolentiae adversus amicum, delapsum noctu in mare adeo efferatum, quam si in mortis ipsius societatem veniat? Et intueri mihi animo fluctus insurgentes, sonum aquae fractum, circum feruentem spumam, noctem, desperationem: deinde illum iam suffocandum, et vix capite eminentem, tendentemque

καὶ τὰς χεῖρας ἐρέγοντα τῷ ἐταίρῳ, τὸν δὲ ἐπι-
πηδῶντα εὐθύς, καὶ συννέοντα, καὶ δεδιότα μὴ
προαπόληται αὐτῷ ὁ Δάμων. ἔτω γὰρ ἂν μά-
θοις, ὡς ἐκ ἀγανῇ σοι καὶ τῷτον Φίλον τὸν
Εὐθύδικον διηγησάμην.

ΤΟΞ. Πότερον δὲ ἀπώλοντο, ὦ Μνήσιππε,
οἱ ἄνδρες, ἢ τις αὐτοῖς ἐκ παραλόγου σωτηρία
ἐγένετο; ὡς ἔγωγε εἰ μετρίως δέδοικα ὑπὲρ αὐ-
τῶν. ΜΝΗΣ. Θάρρει, ὦ Τόξαρι, ἐσώθησαν,
καὶ ἔτι καὶ νῦν εἰσιν Ἀθήνησιν, ἄμφω Φιλο-
σοφῶντες. ὁ μὲν γὰρ Σίμυλος ταῦτα μόνον εἶ-
χε λέγειν, ἃ ποτε εἶδε τῆς νυκτὸς τὸν μὲν ἐκ-
πίπτοντα, τὸν δὲ ἐπιπηδῶντα, καὶ νηχομένους,
εἰ ὅσον ἐν νυκτὶ καθορᾶν ἐδύνατο. τὰ δὲ ἀπὸ
τέτε

manus amico: hunc vero desilientem statim, et
natantem vna, ac metuentem, ne ante se Damon
percat: sic enim discas minime ignauum me tibi
hunc etiam amicum narrasse, Euthydicum.

21. TOX. Vtrum vero interierunt, Mnesippe,
illi viri, an aliqua illis ex insperato salus conti-
git? nam haud mediocriter equidem illis metuo.
MNES. Bono esto animo, Toxari: seruati sunt,
et nunc adhuc sunt Athenis, ambo Philosophi.
Simylus enim haec sola habuit dicere, quae
quondam illa nocte viderat, excidere alterum,
alterum saltu istum sequi, natarc ambos, quan-
tum videre noctu poterat: reliqua ipse narrat Eu-
thydi-

τάττα οἱ ἀμφὶ τὸν Εὐθύδικον αὐτοὶ διηγῶνται.
τὸ μὲν γὰρ πρῶτον, Φελλοῖς τισι περιπεσόντας,
ἀνέχεν ἐπὶ τάτων ἑαυτὰς, καὶ ἀπονήχασθαι
πονήρως· ὕστερον δὲ τὴν ἀπαβάθραν ἰδόντας,
ἤδη πρὸς ἑω, προσνήξασθαι τε αὐτῇ, καὶ τὸ
λοιπὸν ἐπιβάντας, εὐμαρῶς προσενεχθῆναι τῇ
Ζακύνθῳ.

Μετὰ δὲ τάττας ὁ Φαῦλος ὄντας, ὡς ἔγωγ
ἂν εἶπομι, ἄκυσον ἤδη τρίτον ἄλλον ἔδέν τι
χειρόνα αὐτῶν. Εὐδαμίδας Κορινθίος Ἀρεταίῳ
τῷ Κορινθίῳ καὶ Χαριξείῳ τῷ Σικυωνίῳ Φίλοις
ἐνέχρητο εὐπόροις οὔσι, πενέσατος αὐτὸς ὢν·
ἐπεὶ δὲ ἀπέθνησκες, διαθήκας ἀπέλιπε, τοῖς
μὲν ἄλλοις ἰσως γελοῖς, σοὶ δὲ ἐκ οἶδα εἰ τοι-
αῦται δόξουσιν, ἀνδρὶ ἀγαθῷ, καὶ Φιλίαν
τιμῶν-

thydicus: primo quidem cum in suberis quae-
dam frustra incidissent, illis se sustinuisse, et ae-
gre natasse: postridie autem ponte navis conspe-
cto, versus lucis exortum, ad illum adnatasse,
eoque conscenso, quantum supererat spatii, fa-
cile ad Zacynthum appulisse.

22. Post hos autem non malos, ut ego dixe-
rim, audi iam tertium alium, nihil illis deterio-
rem. Eudamidas Corinthius Aretaëo Corinthio
et Charixeno Sicyonio amicis usus fuerat, copio-
sis hominibus, pauperrimus ipse. Moriens au-
tem testamentum reliquit, aliis forte ridiculum;
tibi vero nescio an tale videatur, viro bono et

τιμῶντι, καὶ περὶ τῶν ἐν αὐτῇ πρωτείων ἀμιλ-
λωμένῳ. ἐγγράπτο γὰρ ἐν αὐταῖς, Ἀπολεί-
πω Ἀρεταίῳ μὲν τὴν μητέρα μετρεῖσθαι, καὶ
γηρωκομεῖν, Χαριξείνῳ δὲ τὴν θυγατέρα μου
ἐκδῆναι μετὰ προικὸς, ὅπόσῃν ἂν πλοῦσῃν ἐπι-
δῆναι παρ' αὐτῆς δύνῃται (ἦν δὲ αὐτῷ καὶ μήτηρ
πρεσβύτις, καὶ θυγάτριον ὠραῖον ἤδη γάμου)
ἦν δέ τι ἄτερος αὐτῶν ἐν τοσούτῳ πάθῃ, καὶ
τὴν ἐκείνη μερίδα, Φησὶν, ἐχέτω ὁ ἕτερος. τῶ-
ν ἀναγνωσθεῖσων τῶν διαθηκῶν, οἱ τὴν πε-
νίαν μὲν εἰδότες τῆ Εὐδαμίδα, τὴν Φιλίαν δὲ,
ἢ πρὸς τὰς ἀνδρας ἦν αὐτῷ, ἀγνοῦντες, ἐν παι-
διᾷ τὸ πρᾶγμα ἐποιῶντο, καὶ ἄδεις ὅσις ἔγε-
λῶν ἀπηλλάττετο, οἷον Ἀρεταῖος καὶ Χαριξεί-
νος

magni amicitiam aestimanti, et de primo illius
praemio certanti. Scriptum autem in illo erat,
*Relinquo Aretaeo alendam matrem meam curandam-
que illius senectutem; Charixeno autem filiam meam
collocandam dote, quam maximam dare e re sua
familiari poterit.* Erat nempe illi mater anus,
et puella nuptiis iam matura. Si vero alterutri
illorum, sic pergit, aliquid humanitus interea acci-
dat, etiam illius partem alter habeat. His apertis
tabulis, qui paupertatem scirent Eudamidae, ami-
citiam autem, quam cum illis viris habuerat,
ignorarent, pro ludo rem habere, et nemo non
ridens abire. *Quantam, inqueiebant, Aretaeus*

νος οἱ εὐδαίμονες κληρον διαδέχονται, λέγοντες, εἴπερ ἀποτίσκειν Εὐδαμίδα, καὶ ζῶντες αὐτοὶ κληρονομηθήσονται ὑπὸ τῷ νεκρῷ.

Οἱ κληρονόμοι δὲ, οἷς ταῦτα κατελέλειπτο, ὡς ἤκεσαν, ἦγον εὐθύς διαιτῶντες II) τὰ ἐκ τῶν διαθηκῶν. ὁ μὲν ἄν Χαρίξενος πέντε μόνας ἡμέρας ἐπιβίῃς, ἀπέθανεν· ὁ δὲ Ἀρεταῖος, ἄριστος κληρονόμων γενόμενος, τὴν τε ἐκείνη, καὶ τὴν

et Charixenus, beati illi, hereditatem accipient, si quidem soluent Eudamidae, et viuentes ipsi heredem habebunt mortuum.

23. At heredes, quibus relicta ista fuerant, cum audissent, veniunt statim, hereditatem ex tabulis cernunt. Ac Charixenus quidem quinque solis diebus superstes moritur: Aretaeus autem optimus heredum, tum illius, tum sua parte
Q 5 adsci-

II. Διαιτῶντες] Quanquam διαταῶ plerumque significat *viuo, versor, dego*; dubitari tamen non potest quin et significet *dispono, ordino, compono, discepto*. Noster in *Abdicato* c. XI. Ἦν δὲ τινες ἐκόντες αὐτοὶ συνθῶνται δικασάς, καὶ προελόμενοι ἐπιτρέψωσι διαιτῶν. Peripicuum est, quid hic sit διαιτῶν, nempe *disceptare, cognoscere causam*. Sic apud *Dionysium Halicarn.* I. IV. Ἀρχαιολ. δικασαὶ καθεζόμενοι διήτων. *Ienf.*

τὴν αὐτῇ μερίδα παραλαβὼν, τρέφει τε τῇ Εὐ-
 δαμίδᾳ τὴν μητέρα, καὶ τὴν θυγατέρα ἔκ πρό-
 πολλῶν ἐκδέδωκεν, ἀπὸ ταλάντων πάντε, ὧν εἶ-
 χε, δύο μὲν τῇ αὐτῇ θυγατρὶ, δύο δὲ τῇ τῇ
 Φίλᾳ ἐπιδῶς, καὶ τὸν γάμον γὰρ αὐτῶν ἐπὶ μιᾷς
 ἡμέρας ἡξίωσε γενέσθαι. τί σοι δοκεῖ, ὦ Τό-
 ξαρι, ὁ Ἀρεταῖος ἔτος; ἄρα Φαῦλον παρὰ δει-
 γμα Φιλίας παρεσχῆσθαι, τοιαῦτα κληρονομή-
 σας, καὶ μὴ προδῶς τὰς διαθήκας τῇ Φίλᾳ; ἢ
 τίθεμεν καὶ τῷτον ἐν ταῖς τελείαις ψήφοις μίαν
 τῶν πέντε εἶναι; ΤΟΞ. Καὶ ἔτος μὲν καλός·
 ἐγὼ δὲ τὸν Εὐδαμίδαν πολὺ μᾶλλον ἐθαύμασα
 τῇ θάρσας, ὃ εἶχε περὶ τὰς Φίλας. ἐδήλα γὰρ
 ὡς καὶ αὐτὸς ἂν τὰ ὅμοια ἐπραξεν ἐπ' αὐτοῖς,
 εἰ

adscita, et matrem alit Eudamidae, et filiam nu-
 per elocavit, de quinque, quae habebat, talen-
 tis duo quidem filiae suae, duo autem amici
 filiae in dotem tribuens, nuptiis utrarumque in
 eundem diem collatis. Quid tibi videtur, To-
 xari, Aretaeus hic, paruumne se exemplum ami-
 citiae praestitisse, tanta hereditate adita, non pro-
 dito amici testamento? an ponimus hunc quoque
 in perfectis calculis, ut de quinque unus sit?
 ΤΟΧ. Etiam hichouestus. At ego Eudamidam
 multo magis admiratus sum fiduciae causa, quam
 de amicis habuit. Ostendit enim, se quoque
 eadem pro illis fuisse facturum, etiamsi non scri-
 pta

εἰ μὴ καὶ ἐν διαθήκαις ταῦτα ἐνεγέγραπτο, ἀλλὰ πρὸ τῶν ἄλλων ἦκεν ἂν ὄγκραφος κληρονόμος τῶν τοιᾶτων.

ΜΝΗΣ. Εὖ λέγεις· τέταρτον δὲ σοι διηγῆσομαι, Ζηνόθεμιν τὸν Χαρμόλεω, Μασσαλίην· ἐδείχθη δὲ μοι ἐν Ἰταλίᾳ πρεσβύοντι ὑπὲρ τῆς πατρίδος, καλὸς ἀνὴρ, καὶ μέγας, καὶ πλέσις, ὥς ἐδόκει· παρεκάθητο δὲ αὐτῷ γυνὴ ἐπὶ ζεύγος ὁδοιπορεῖντι, τὰ τε ἄλλα εἰδεχθῆς, καὶ ξηρὰ τὸ ἡμισυ τὸ δεξιόν, καὶ τὸν ὀφθαλμὸν ἐκκεκομμένην, πανλώβητόν τι καὶ ἀπρόσιτον μορμολύκειον. εἶτα ἐπεὶ ἐθαύμασα εἰ καλὸς ἔτος καὶ ὠραῖος ὢν ἀνέχεται παροχρημένην τοιαύτην αὐτῷ γυναῖκα, ὁ δείξας μοι αὐτὸν, διη-

pta essent ista in tabulis, sed ante alios nec scriptum talium heredem venturum fuisse.

24. MNES. Recte dicis. Sed quartum tibi narrabo Zenothemin Charmolei F. Massiliensem. Ostensus autem est mihi in Italia, cum legatione pro patria fungerer, vir honestus, et magnus, et dives, ut videbatur. Assidebat autem illi mulier iumentis iunctis iter facienti, tum alias deformis, tum dimidia parte, dextra, arida, et excusso oculo foeda, contumeliosissime habitum a fortuna, et cui appropinquare nolles, terriculamentum. Deinde cum admirarer, quod pulcher iste et formosus sustineret vehi secum talem mulierem, ille qui virum mihi ostenderat, qui accu-

διηγείτο τὴν ἀνάγκην τῆ γάμῃ, ἀκριβῶς εἰδὼς
 ἕκαστα· Μασσαλιώτης δὲ καὶ αὐτὸς ἦν. Μενε-
 κράτει γὰρ, ἔφη, τῷ πατρὶ τῆς δυσμύρφε
 ταύτης Φίλος ἦν ὁ Ζηνόθεμις, πλατῶντι καὶ
 τιμωμένῳ ὁμότιμος ὢν. χρόνῳ δὲ ὁ Μενεκρά-
 τῆς ἀφῆρέθη τὴν ἐστίαν ἐκ καταδίκης, ὅτε περ
 καὶ ἄτιμος ἐγένετο ὑπὸ τῶν ἑξακοσίων, ὡς ἀπο-
 Φηνάμενος γνώμην παράνομον. ἔτω δὲ οἱ Μασ-
 σαλιῶται κολάζομεν, ἔφη, εἰ τις παράνομα
 γράψῃεν. ἐλυπείτο ἔν ὁ Μενεκράτης, καὶ ἐπὶ
 τῇ καταδίκῃ, καὶ ἐπεὶ ἐκ πλασίσ πένης, καὶ ἐξ
 ἐνδόξου ἄδοξος ἐν ὀλίγῳ ἐγένετο. μάλιστα δὲ αὐ-
 τὸν ἡνία θυγάτηρ αὕτη, ἐπίγαμος ἦδη, καὶ οὐκτω-
 ραδε-

accurate nosset omnia, Massiliensis et ipse, ne-
 cessitatem illarum nuptiarum mihi enarravit. Me-
 necrati, nimirum ait, patri deformis istius mu-
 lieris amicus erat Zenothemis, diuiti, honorato,
 eiusdem ipse quoque fastigii. *Procedente* vero
 tempore Menecrates iudicio facultatibus suis pri-
 vatus est, quo tempore etiam honos illi a sexcen-
 tis *senatoribus* ademptus, ut qui sententiam contra
 leges tulisset; ita autem, inquit, Massilienses
 punimus, si quis contra leges aliquid promulget.
 Tristis ergo Menecrates tum propter damnatio-
 nem, tum quod ex diuite pauper, et ex nobili
 ignobilis paruo adeo interuallo factus esset; ma-
 xime cruciabatur ob filiam hanc, nubilem iam
 et

καιδευς τις ἔσα, ἣν ἔδε μετὰ πάσης τῆς ἐσίας
τῷ πατρὶ, ἣν γε πρὸ τῆς καταδίκης ἐνέκτητο,
ἡξίωσεν ἂν τις τῶν γε ἀγεννῶν καὶ πενήτων ἐα-
δίως παραλαβεῖν, 12) ἔτω κακοδαίμονα ἔσαν
τῇ οὔσῳ. ἐλέγετο δὲ καὶ καταπίπτειν πρὸς
τὴν σελήμην αὐξανομένην.

Ὡς δὲ ταῦτα πρὸς τὸν Ζηνόθεμιν ἀπώδύετο,
Θάρρει, ἔφη, ὦ Μενέκρατες, ἔτε γὰρ ἀπορή-
σεις τῶν ἀναγκαίων, καὶ ἡ θυγάτηρ σε ἄξιον
τῷ γένει εὖρήσει νυμφίον τινά· καὶ ταῦτα ἅμα
διεξιὼν, λαβόμενος αὐτὸν τῆς δεξιᾶς, ἦγεν εἰς
τὴν οἰκίαν, καὶ τὴν τε ἐσίαν πολλὴν ἔσαν ἐνεί-
ματο

et duodeuiginti annorum, quam nec cum omni
patris substantia, quam ante damnationem habue-
rat, voluisset aliquis vel ignobilium et pauperum
facile, cum infelici illa forma, ducere. Diceba-
tur autem etiam concidere ad Lunae incrementa.

25. Haec cum deploraret apud Zenothemin,
ille, bono, inquit, animo esto, Menecrates, nec
enim necessaria tibi deerunt, et filia tua dignum
suo genere sponsum inueniet: ac cum his dictis de-
extra illius prehensa domum secum suam illum
deducit: suasque opes, quae magnae erant, cum
illo

12. Παραλαβεῖν] Proprium esse de uxore re-
cipienda, domum deducenda, multis docet
Elsner. ad Matth. I, 20. μὴ φοβηθῆς πα-
ραλαβεῖν τὴν γυναῖκα σε. Reitz.

ματο πρὸς αὐτόν· καὶ δαΐπνον παρασκευασθῆ-
 ναί κελύσας, εἰσία τὰς Φίλκας, καὶ τὸν Μενε-
 κράτην, ὡς δὴ τινα τῶν ἐταίρων πεπεικῶς ὑπο-
 σῆναι τῆς κόρης τὸν γάμον. ἐπεὶ δὲ ἐβδεύπη-
 το αὐτοῖς, καὶ ἔσπικσαν τοῖς θεοῖς, ἐνταῦθα
 δὴ μεσὴν αὐτῷ τὴν Φιάλην προτείνας, Δάδεξα
 εἶπεν, ὦ Μενέκρατες, παρὰ τῷ γαμβρῷ Φιλο-
 τησίαν· ἄξομαι γὰρ ἐγὼ τήμερον τὴν σὴν θυ-
 γατέρα Κυδιμάχην· τὴν προῖκα δὲ πάλαμ εἶλη-
 Φα, τάλαντα πέντε καὶ εἴκοσι. τῷ δὲ ἄπαγε
 λέγοντος, μὴ σύγε, ὦ Ζηνοθέμι, μὴ ἔτω μα-
 γνήν, ὥς περιιδεῖν σε νέον καὶ καλὸν ὄντα, κό-
 ρη αἰσχρᾷ καὶ λελωβημένη συγκαταζευγνύμενον.
 ὁ δὲ, ταῦτα διεξιόντος, ἀράμενος τὴν νύμφην,
 ἀπῆει εἰς τὸν θάλαμον· καὶ μετ' ὀλίγον προῆλθε,
 διακο-

illo diuidit, et coena parari iussa amicos excipit
 conuiuio, ipsumque Menecratem, velut amico-
 rum alicui persuasisset puellae nuptias. Cum vero
 coenati essent, et Dis libassent; hic plenam illi
 phialam propinans, *Accipe*, inquit, *a genero po-*
culum amicitiae! *ducam enim ego bodie tuam fi-*
liam Cydimachen, dotem accepi olim, talenta quin-
que et viginti. Illo vero dicente, *Apage*, *noli hoc*
facere Zenothemi, nec ita ego insaniam, ut videre
te possim; iuuenem et pulcrum, puellae surpi et
male affectae iunctum. At ille, haec dicente
 patre, ablata sponsa in thalamum abit, et inde
 prodit paullo post virginitate illius interfecta:
 et

διακορήσας αὐτήν. καὶ τὸ ἀπ' ἐκείνου σύνεσις ὑπεραγαπῶν, καὶ πάντα ὡς ἐραῖς περιηγόμενος αὐτήν.

Καὶ ἔχ' ὅπως ἐκ αἰσχύνεται τῷ γάμῳ, ἀλλὰ καὶ σεμνυνομένῳ ἔοικεν, ἐπιδεικνύμενος ὡς καταφρονεῖ μὲν τῶν ἐν σώματι καλῶν, ἢ αἰσχυρῶν, καὶ πλέττε, καὶ δόξης, ἀφορᾷ δὲ ἐς τὸν Φίλον, καὶ τὸν Μενεκράτην· οὐδὲ οἶεταί χεῖρω πρὸς Φιλίαν ὑπὸ τῆς ψήφου τῶν ἐξακοσίων γεγονέναι. πλὴν ἤδη γε τέτων ἔτως αὐτὸν ἡμεῖψατο, καὶ ἡ τύχη· παιδίον γὰρ πάγκαλον ἐκ τῆς αἰσχίσης αὐτῷ ταύτης ἐγένετο· καὶ πρώην γε, ἐπεὶ ἀράμενος αὐτὸ εἰσεκόμισεν ὁ πατήρ εἰς τὸ βαλευτήριον, θαλλῷ ἐσεμμένον, καὶ

et ab illo inde tempore cum illa viuit vehementer illam amans, et vbique, vti vides, illam secum circumducens.

26. Et tantum abest, vt huius eum matrimonio poeniteat, vt potius glorianti eo videatur similis, ostendens contemni a se vel pulchra vel turpia corporis, et diuitias, et splendorem; respici vero amicum et Menecratem, quem non putet deteriore ad amicitiam suffragiis sexcentorum factum. Veruntamen pro his hoc iam ipsi praemium fortuna retulit: puer enim illi pulcherrimus ex turpissima hac natus est. Et nuper, cum suis illum manibus intulisset in Senatum pater, ramo *oliuae* redimitum, et pulla veste indutum,

καὶ μέλανα ἀμπεχόμενον, ὡς ἐλεεινότερον Φανείη ὑπὲρ τῶ πάππυ, τὸ μὲν βρέφος ἀνεγέλασε πρὸς τὰς βελευτάς, καὶ συνεκρότει τῷ χεῖρει· ἡ βελή δὲ ἐπικλασθεῖσα πρὸς αὐτὸ, ἀφίησι τῷ Μενεκράτει τὴν καταδίκην, καὶ ἤδη ἐπιτιμὸς ἐστὶ, τηλικαύτῳ συνηγόρῳ χρησάμενος πρὸς τὸ συνέδριον. τοιαῦτα ὁ Μασσαλιώτης ἔλεγε τὸν Ζηνόθεμιν εἰργάσθαι ὑπὲρ τῶ Φίλκ, ὡς ὀρεῖς, ἔ' μικρὰ, ἔδὲ ὑπὸ πολλῶν ἂν Σκυθῶν γενόμενα· οἷγε καὶ τὰς παλλακὰς ἀκριβῶς τὰς καλλίστας ἐκλέγασθαι λέγονται.

Λοιπὸς ἡμῖν ὁ πέμπτος· καὶ μοι δοκῶ ἐκ ἄλλων ἐρεῖν, Δημητρίῳ τῷ Σκηνίῳ ἐπιλαθόμενος. συνεκπεύσας γὰρ ἐς τὴν Αἴγυπτον ὁ Δημήτριος,

Ἀντι-

datum, ut miserabilior videretur, pro avo deprecans, arrisit Senatoribus puer, et plausum manibus dedit. Fractus autem eo spectaculo senatus, damnationem remisit Menecrati; et iam honoribus restitutus est, advocato tali apud Senatum usus. Talia, Massiliensis dixit, acta a Zenothemi in amici gratiam, non parva, ut vides, neque a Scythiis multis expectanda, qui quidem pellices etiam pulcherrimas cum cura dicantur eligere.

27. Superest nobis quintus: et videor mihi non alium dicturus, Suniensi Demetrio praetermisso. Cum navigasset enim in Aegyptum Demetrius

Ἀντιφίλῳ τῷ Ἀλωπεκῆθεν, ἐταίρῳ ἐκ παίδων
 ὄντι καὶ συνεφήβῳ, συνῆν καὶ συνεπαιδεύετο,
 αὐτὸς μὲν τὴν Κυνικὴν ἀσκησιν ἀσκέμενος ὑπὸ
 τῷ Ῥοδίῳ ἐκείνῳ σοφιστῇ· ὁ δὲ Ἀντίφιλος ἰα-
 τρικὴν ἄρα ἐμελέτα. καὶ δὴ ποτε ὁ μὲν Δημή-
 τριος ἔτυχεν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἀποδημῶν κατὰ
 θέαν τῶν πυραμίδων καὶ τῆ Μέρμνονος. ἤκουε
 γὰρ ταύτας, ὑψηλὰς ἔσας, μὴ παρέχεσθαι
 σκιάν· τὸν δὲ Μέρμνονα βοᾶν πρὸς ἀνατέλλοντα
 τὸν ἥλιον. τῶν ἐπιθυμήσας Δημήτριος, θέας
 μὲν τῶν πυραμίδων, ἀκροάσεως δὲ τῆ Μέρμ-
 νος, ἀναπεπλεύκει κατὰ τὸν Νεῖλον 13), ἔκτον
 ἤδη

metrius cum Antiphilo Alopecienfi, suo a pueris
 inde sodali et aequali, *ibi* vna vivebat atque in-
 stituebatur, Cynicas ipse sectatus exercitationes,
 sub Sophista illo Rhodio; Antiphilus autem me-
 dicinam meditabatur. Aliquando Demetrius per-
 egrinatur per Aegyptum Pyramidas visurus et
 Memnonem. Audierat enim illas, quantumvis
 altas, umbram non praeberē; Memnonem au-
 tem ad Orientem solem exclamare. Horum ergo
 cupidus, nempe videndarum Pyramidum, ac
 Memnonis audiendī, aduerso Nilo sextum iam
 men-

13. Ἀναπεπλεύκει κατὰ τὸν Νεῖλον] *Aduerso*
Nilo nos interpretamur, ob verbum ἀνα-
 πεπλεύκει, et ipsam rationem itineris, ab
 Alexandria, vt apparet, in Aegypti interiora
Luc. Op. T. V. R *insti-*

ἤδη μῆνα, ἐκνήσαντα πρὸς τὴν ὁδὸν καὶ τὸ θαλάσσιον, ἀπολιπὼν τὸν Ἀντίφιλον.

Ὁ δὲ ἐν τούτῳ συμφορᾷ ἐχρήσατο, μάλα γενναίᾳ τινὸς Φίλῃ δεδομένη. οἰκίτης γάρ αὐτῇ Σύρος, καὶ τένομα, καὶ τὴν πατρίδα, ἱεροσολοῖς τισὶ κοινωνήσας, συνεισῆλθε τε αὐτοῖς ἐς τὸ Ἀναβείδιον, καὶ ἀποσυλήσαντες τὸν θεόν, χρυσᾶς τε Φιάλας δύο, καὶ κηρύκιον χρυσοῦν καὶ τοῦτο, καὶ κυνοκεφάλῃς ἀργυρᾶς, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, κατέθεντο πάντα παρὰ τῷ Σύρῳ· οἷτ' ἐμπεσόντες (ἐάλωσαν γάρ τι ἀπεμπολοῦν-
τες)

mensē nauigauērāt, relicto Antiphilo, quem via et aestus deterruerant.

28. At hic interim in calamitatem incidit, quas maxime generoso amico indigeret. Scruus enim illius Syrus nomine et patria, societate cum sacrilegis quibusdam inita, ingressus cum illis est templum Anubidis. Hi spoliato Deo, phialas ex auro duas, et sceptrum aureum ipsum quoque, et canino capite sigilla Dei argentea aliaque id genus, deponunt apud Syrum omnia. Deinde incidentes *in vincula* (deprehenfi enim fuerant venden-

instituti. Aduerso fluuio nauigauit Demetrius, sed non vno tenore, verum vt passim ad dextram, ad sinistram excurreret. Quin plusquam perfecti ratio etiam hic habenda: sermo est de profectioe; iam poterat occupatus esse in reditu. *Gesner.*

τες) ἅπαντα εὐθύς ἔλεγον σρεβλάμενοι ἐπὶ τῷ
 τροχῷ, καὶ ἀγόμενοι ἤκον ἐπὶ τὴν οἰκίαν τῷ Ἀν-
 τιφίλῃ, καὶ τὰ Φώρια ἐξέφερον ὑπὸ κλίνῃ τινὶ
 ἐν σκοτεινῷ κείμενα. ὁ, τε ἔν Σύρος ἐδέδετο
 εὐθύς, καὶ ὁ δεσπότης αὐτῷ Ἀντίφιλος· ἔτος
 μὲν καὶ μεταξὺ ἀκροώμενος τῷ διδασκάλῃ ἀνα-
 σπασθεὶς· ἐβόηθει δὲ εἰς, ἀλλὰ καὶ οἱ τέως
 ἐταῖροι, ἀπεσερέφοντο ὡς τὸ Ἀνκβείδιον σεσυ-
 ληκῆτα, καὶ ἀσέβημα αὐτῶν ἠγᾶντο εἶναι, εἰ
 συνέπιόν ποτε ἢ συνεισιάθησαν αὐτῷ. καὶ οἱ
 λοιποὶ δὲ τῶν οἰκετῶν, δύο ὄντες, ἅπαντα ἐκ
 τῆς οἰκίας συσκευασάμενοι, ὥχοντο Φεύγοντες.

Ἐδέδετο ἔν ὁ ἄθλιος Ἀντίφιλος πολὺν ἤδη
 χρόνον, ἀπάντων, ὅσοι ἦσαν κακοῦργοι ἐν τῷ
 δεσμω-

vendentes aliquid) omnia statim, rota cum tor-
 querentur facti sunt, ductique in hospitium An-
 tiphili venerunt, protuleruntque res furtivas sub
 lectulo quodam in obscuro iacentes. Syrus ergo
 vinctus statim est, et herus illius Antiphilus; hic
 quidem, dum magistrum audit, abstractus, au-
 xiliante nemine, sodalibus qui adhuc fuerant,
 eum, velut qui Anubidis aedem sacrilegio vio-
 lasset, auersantibus, impiatosque se putantibus,
 si quando cum ipso computationem aut coenam
 obissent. Caeteri autem serui duo, conualatis,
 quae in domo erant, omnibus, aufugere.

29. Vinctus igitur miser Antiphilus iam satis
 diu, et pro impurissimo omnium, quotquot ma-

δεσμωτηρίῳ, μισητότατος εἶναι δοκῶν. καὶ ὁ ἐπὶ τῶν δεσμῶν Αἰγύπτιος, δεισιδαίμων ἄνθρωπος ὥστο χαριεῖσθαι καὶ τιμωρῆσθαι τῷ θεῷ, βαρὺς τῷ Ἀντιφίλῳ ἐφesyώς. εἰ δ' ἀπολαγοῖτό ποτε λέγων, ὡς εἰδέν τοιῶτον εἰργασαί, ἀν-αίσχυντος ἐδόκει, καὶ πολὺ πλέον ἐπὶ τὰτ' ἐμ-σῆτο. ὑπενόσει τοιγαρὲν ἤδη, καὶ πονήρως εἶ-χεν, οἷον εἰκὸς χαμαὶ καθεύδοντα, καὶ τῆς νυ-κτὸς εἰδὲ ἀποτείνειν τὰ σκέλη δυνάμενον, ἐν τῷ ξύλῳ κατακλεισμένον· τῆς μὲν γὰρ ἡμέρας ὁ κλοιὸς ἦσκε, καὶ ἡ ἑτέρα χεὶρ πεπεδημένη· εἰς δὲ τὴν νύκτα ἔδει ὅλον καταδεεῖσθαι· καὶ μὴν καὶ τῷ οἰκήματος ἡ δυσοσμία, καὶ τὸ πνίγος, ἐν ταυτῷ πολλῶν δεδεμένων, καὶ ἐσενωχωσμένων, καὶ

lesci in carcere erant, habitus fuerat: et com-mentariensis Aegyptius, superstitiosus homo, pu-
tabat gratum facere se Deo, et illius vicisci in-
iurias, si grauis instaret Antiphilo. Si vero quan-
do caussam diceret, se nihil tale fecisse, impudens
videbatur, maioriq[ue] eam ipsam ob causam erat
in odio. Iam igitur aegrotabat aliquantum, et
male habebat, vt probabile erat qui iaceret hu-
mi, et ne noctu quidem extendendorum pedum
facultatem haberet, inclusorum nempe neruo:
interdiu enim numella sufficiebat, et manus altera
compedita: noctu autem vinciri totum oportebat.
Verum etiam foedus odor carceris, et aestus,
multis in eodem loco vincis et anguste confertis,
vix

καὶ μόλις ἀναπνεύοντων, καὶ τὰ σιδήρεο ψόφος,
καὶ ὕπνος ὀλίγος, ταῦτα πάντα χαλεπὰ ἦν καὶ
ἀφόρητα, αἷμα ἀνδρὶ ἐκείνων ἀήθει, καὶ ἀμελε-
τήτῳ πρὸς ἔτῳ σκληρὰν τὴν δίαιταν.

Ἀπαγορεύοντος δὲ αὐτῶ, καὶ μηδὲ σίτον αἰ-
ρεῖσθαι θέλοντος, ἀφικνεῖται ποτε καὶ ὁ Δη-
μήτριος, ἔδὲν εἰδὼς τῶν ἤδη γεγεννημένων. καὶ
ἐπειδὴ ἔμαθεν, ὡς εἶχεν, εὐθύς ἐπὶ τὰ δεσμο-
φῆριον δραμαῖος ἐλθὼν, τότε μὲν ἐκ εἰσεδέχθη,
ἐσπέρα γὰρ ἦν· καὶ ὁ δεσμοφύλαξ πάλαι κεκλει-
κώς τὴν θύραν ἐκάθευδε, φρεσὶν τοῖς οἰκέταις
παρακελευσάμενος· ἔωθεν δὲ εἰσέρχεται, πολ-
λὰ ἰκετεύσας· καὶ παρελθὼν ἐπιπολὺ μὲν ἐζή-
τει τοῦ Ἀντίφιλου, ἀδελφον ὑπὸ τῶν κακῶν γε-
γενη-

vixque respirantibus, et ferri stridor, et parum
somni; hæc omnia difficilia erant atque intolera-
bilia, velut insueto talium viro, et ad durum
adeo victum non exercitato.

30. Iam despondebat animum, iam nec cibum
capere volebat; cum tandem redit etiam Deme-
trius, nihil eorum sciens quæ contigissent. Vbi
vero rescivit ut erat, curriculo statim veniens ad
carcerem, tum quidem non admittitur: erat
enim vespéra, commentariensis clausa diu ianua
quiescebat, custodia reliqua servis tradita. Mane
autem, cum gaudium supplicasset, intro mitti-
tur. Ingressus ergo diu requirit Antiphilum,
qui iam præ malis nosci vix poterat, et circum-

γεννημένον, καὶ περιῶν ἀνεσκοπεῖτο καὶ ἕκασον
 τῶν δεδωμένων, ὥσπερ εἰώθασιν οἱ τὰς οἰκείας
 νεκρὰς, ἥδη θάλων ὄντων ἀναζητῶντες ἐν ταῖς
 παρατάξεσι. καὶ εἴ γε μὴ τῆνομα ἐβόησεν, Ἀν-
 τίφιλον Δεινομένους, καὶ ἐπιπτοὺ ἠγνόησεν αὐ-
 ὅσις ἦν, τοσῶτον ἤλλακτο ὑπὸ τῶν δεινῶν. ὡς
 δὲ τὴν Φωγὴν αἰσθόμενος ἀνεβόησε, καὶ προσ-
 τόντος, διατείλας τὴν κέρμη, καὶ ἀπαγαγὼν
 αὐχμηρὰν καὶ συμπεπιλημένην, ἔδειξεν αὐτὸν
 ὅσις ἦν, ἄμφω μὲν αὐτίκα πίπτουσιν ἰλιγγιά-
 σαντες ἐπὶ τῇ ἀπροσδοκῇ τῇ θάμῃ. χρόνῳ δὲ ἀ-
 ναλαβὼν αὐτὸν τε καὶ τὸν Ἀντίφιλον ὁ Δημή-
 τριος, καὶ σαφῶς ἕκασα ὡς εἶχεν ἐκπυθόμενος
 παρ' αὐτῶ, θαρρόειν τε παρακελεύεσθαι· καὶ διε-
 λών

iens singulos victorum inspicit, ut solent qui
 suos mortuos, iam corruptos, requirunt in acie.
 Et nisi nomen exclamasset, Antiphilum Dino-
 menis F. diutius etiam, quis esset, ignoraturus
 erat, adeoque malis illis immutatus fuerat. Cum
 vero voce agnita exclamaret, et illi accedenti,
 dimouens atque abducens a vultu comam squa-
 lidam conciliatamque, se quis esset ostenderet;
 ambo quidem statim, vertigine ab inexpectato
 spectaculo correpti, concidunt. Spatio autem
 temporis recipiens se pariter, atque Antiphilum
recreans Demetrius, distincte singula uti se ha-
 berent ab eo cum sciscitando comperisset, bono
 illum animo esse iubet, et diuiso palliolo dimi-
 dia

λὼν τὸ τριβώνιον, τὸ μὲν ἡμῖς αὐτὸς ἀναβάλλεται, τὸ λοιπὸν δὲ ἐκείνῳ δίδωσιν, ἃ εἶχε πιναρὰ καὶ ἐκτετευχόμενα ῥάκη περισπάσας.

Καὶ τὸ ἀπὸ τῆς, πάντα τρόπον συνῆν, ἐπιμελόμενος αὐτῆς καὶ θεραπεύων. παραδὼς γὰρ αὐτὸν τοῖς ἐν τῷ λιμένι ἐμπόροις, ἔωθεν εἰς μέσσην ἡμέραν, ἐκ ὀλίγον ἀπέφερεν ἀχθοφορῶν. εἴτ' ἐπανελθὼν ἐκ τῆς ἔργα, μέρος μὲν τῆς μισθῆς τῷ δεσμοφύλακι καταβαλὼν, τιθασσὸν αὐτῷ καὶ εἰρηνικὸν ἀπειργάζετο αὐτόν· τὸ λοιπὸν δὲ εἰς τὴν τῆς Φίλης θεραπείαν ἱκανῶς αὐτῷ διήκει, καὶ τὰς μὲν ἡμέρας συνῆν τῷ Ἀντιφίλῳ παραμυθόμενος· ἐπεί δὲ νύξ καταλάβοι, ὀλίγον πρὸ τῆς θύρας τῆς δεσμωτηρίης, σιβάδιον

τι

dia ipse parte amicitur, alteram dat illi, detrahis sordidis detritisque, quos habuerat, pannis.

31. Atque ab eo inde tempore, quocumque modo poterat, cum illo erat, curam illi et ministerium suum accommodans. Locata enim mercatoribus in portu opera sua, a mane inde ad meridiem, non parvam pro gestandis oneribus mercedem referebat. Tum rediens ab opere, parte mercedis commentariensi soluta, mansuetum sibi illum ac placatum reddebat, reliquum autem ad amicum curandum sufficebat. Ac interdum erat cum Antiphilo eius solandi causa; nocte autem ingruente non procul a ianua car-

τι παιησάμενος, καὶ Φύλλα ὑποβαλλόμενος, ἀνεπαύετο. χρόνον μὲν ἐν τῇ ἐτῷ διηγόν, εἰσι-
 ῶν μὲν ὁ Δημήτριος ἀκωλύτως, ῥᾶον δὲ Φέ-
 ρων τὴν συμφορὰν ὁ Ἀντίφιλος.

Ἰςερὸν δὲ ἀποθανόντος ἐν τῷ δεσμοῦ τῆς
 ληστῆς τινος ὑπὸ Φαρμάκων, ὡς ἐδόκει, φυλα-
 κὴ τε ἀκριβὴς ἐγένετο, καὶ ἐκείνῃ παρῆναι τις ἐς
 τὸ οἶκημα τῶν λελυμένων. ἐφ' οἷς ἀπορῶν καὶ
 ἀνιῶμενος, ἐκ ἔχων ἄλλως παρῆναι τῷ ἐταίρῳ,
 προσαγγέλλει ἑαυτὸν προσελθὼν τῷ συναρμα-
 τῇ 14), ὡς εἶη κακινωτικῶς τῆς ἐπὶ τὸν Ἀναβιν
 ἐπι-

ceris, in lectulo quem substratis sibi foliis fecerat,
 quiescebat. Aliquanto igitur tempore hunc in
 modum vixere, intrans nullo prohibente Deme-
 trius, Antipphilus autem lenius ita ferens calami-
 tatem.

32. Postea, cum latro aliquis in carcere mor-
 tuus esset a veneno, ut putabatur: et custodia ac-
 curate fieri, nec admitti quisquam solutorum in
 carcerem. Qua de re inops consilii et aegre fe-
 rens, cum alia conditione adesse non posset ami-
 co, Legatum Praefecti adiens ipse se defert, ac
 si expeditionis contra Anubin susceptae socius
 fuisset.

14. Συναρμοςῇ] Vti supra c. 17. τὸν ἀρμοςὴν,
Proconsulem, Praesidem certe et *Rectorem* Pro-
 vinciae *Ordinarium* intelligebam: ita hic συν-
 αρμοςὴν *Legatum* dici arbitror, cui manda-
 τα

ἐπιβελῆς. ὡς δὲ τῆτο εἶπεν, ἀπήγετο εὐθύς
εἰς τὸ δεσμωτήριον, καὶ ἄχθεις παρὰ 15) τὸν
Ἀντίφιλον (τῆτο γὰρ μόλις πολλὰ ἰκετεύσας
τὸν δεσμοφύλακα ἐξεργάσατο παρὰ αὐτῷ πλη-
σίον τῷ Ἀντιφίλῳ καὶ ὑπὸ τῷ αὐτῷ κλοιῷ δε-
δεσθαι) ἔνθα δὴ καὶ μάλιστα ἔδειξε τὴν εὐ-
νοίαν,

fuisse. His autem dictis abducitur statim in car-
cerem, et [ductus] ad Antiphilum. Hoc enim
aegre multum supplicans a commentariensi im-
petrauerat, ut prope Antiphilum, et numellis
iisdem includeretur. Hic ergo vel maxime be-

R 5

neuo-

ta a Praefide iurisdiclio. Non missos esse
in Aegyptum Senatorios viros, Proconsules
aut Propraetores, cum fascibus, sed *ἐπαρχες*
Praefectos Augustales, minori et equestri
dignitate homines, notum est, et monuit
Spanh. diff. 10, 1. p. 92. Interim hoc tamen
manet, Luciano *ἀρεμωσὴν* esse magistratum
ordinarium, *συναρεμωσὴν*, eius vicarium. Ille
ὁ τὴν Αἴγυπτον ἐπιτετραμμένος paullo post
vocatur. *Gesner.*

15. Καὶ ἄχθεις παρὰ] Sentio hic aliquid a
facilitate et candore Luciani alienum. Non
offenderer, si illud ἄχθεις abesset, quod
ut signarem, *ductus* in versione latina vncis
inclusi. Sed potest fieri, ut pro ἄχθεις aliud
verbum dederit auctor, quod melius huc
conueniat. *Gesner.*

νοικον, ἣν εἶχε πρὸς αὐτὸν, ἀμελῶν μὲν τῶν κατ' αὐτὸν δεινῶν· καί τοι ἐνόσησε καὶ αὐτός· ἐπιμελέμενος δὲ ὅπως ἐκείνος μάλιστα καὶ καθευδήσει, καὶ ἥττον ἀνιάσεται· ὥς ῥᾷον ἔφερον μετ' ἀλλήλων κακοπαθεῖντες.

Χρόνῳ δὲ καὶ τοιόνδε τι προσπεσὼν ἔπαυσεν ἐπὶ πλεόν αὐτὰς δυσυχῶντας· εἰς γὰρ τῶν δεδεμένων, ἐκ οἷδ' ὅθεν ῥίνης εὐπορήσας, καὶ συνωμότας πολλὰς τῶν δεσμωτῶν προσλαβὼν, ἀποπρίει τε τὴν ἄλυσιν, ἣ ἐδέδαντο ἐξῆς, τῶν κλοιῶν εἰς αὐτὴν διεχομένων, καὶ ἀπολύει ἅπαντας· οἱ δὲ ἀποκτείναντες εὐμαρῶς ὀλίγας ὄντας τὰς Φύλακας, ἐκπηδῶσιν ἀθρόοι. ἐκείνοι μὲν ἔν τὸ παρὰ αὐτίκα, ἔνθα ἐδύνατο ἕκαστος, διασπαρέν-

nevolentiam declaravit, qua illum complectere-
tur: qui sua mala negligeret, quamvis ipse quo-
que aegrotans, curaretque, ut ille et quiesceret
plurimum, et minus affligeretur. Itaque paullo
lenius ferebant mala communia.

33. Aliquamdiu post vero eiusmodi quiddam
incidens, vltiori illorum infelicitati finem im-
posuit. Vincitorum enim vnus limae copiam ne-
scio vnde nactus, assumtis in coniurationem com-
peditorum pluribus, dissecat catenam qua dein-
ceps vinciti erant, infertis in illam numellis, et
soluit omnes. At illi interfectis facile paucis cu-
stodibus, cateruatim erumpunt. Atque isti in
praesens dispersi quo quisque poterat, plerique
postea

σπαρέντες, ὕστερον συνελήφθησαν οἱ πολλοί. ὁ Δημήτριος δὲ καὶ ὁ Ἀντίφιλος κατὰ χώραν ἔμειναν, καὶ τῷ Σύρῳ λαβόμενοι ἤδη ἀπτόντος. ἐπεὶ δὲ ἡμέρα ἐγένετο, μαθὼν ὁ τὴν Αἴγυπτον ἐπιτετραχμμένος τὸ συμβεβηκός, ἐπ' ἐκείνης μὲν ἐπεμψε τὰς διωζομένους, μετασειλάμενος δὲ τῷ ἀμφὶ τὸν Δημήτριον, ἀπέλυσε τῶν δεσμῶν, ἐπαινέσας ὅτι μόνοι ἐκ ἀπέδρασαν· ἀλλ' ἂν ἐκείνοί γε ἠγάπησαν, ἔτις ἀφιέμενοι· ἐβόα δὲ ὁ Δημήτριος, καὶ δεινὰ ἐποίει, ἀδικεῖσθαι σφᾶς ἔσμιχρά, εἰ δόξῃσι κακῆργοι ὄντες, ἐλέει ἢ ἐπαίνῳ τῷ μὴ ἀποδρᾶναι, ἀφεῖσθαι. καὶ τέλεις ἠνάγκασαν τὸν δικασὴν, ἀκριβῶς τὸ πρᾶγμα ἐξετάσαι. ὁ δὲ ἐπεὶ ἔμαθεν ἄδὲν ἀδικοῦντας ἐπαινέ-

postea comprehensi sunt. Demetrius autem atque Antiphilus suo loco manserant, et Syrum quoque prehenderant iam abeuntem. Luce orta, cum audisset Praefectus Aegypti, quid factum esset, ad illos quidem persequendos mittit; accessitum autem cum amico Demetrium vinculis liberavit, collaudatos, quod soli non aufugissent. Verum illi non satis habebant se ita dimitti: sed proclamat Demetrius, et graui oratione ostendit, iniuriam sibi fieri non paruam, si videantur, cum malefici essent, vel misericordia dimissi, vel ut praemium fugae non tentatae haberent. Et coegerunt denique iudicem, ut accurate causam exquireret. Ille vero, cognito, nihil mali ab iis admif-

ἐπαινέσας αὐτοὺς, τὸν Δημήτριον δὲ καὶ πάνυ θαυμάσας, ἀφίησι, παρακινθησάμενος ἐπὶ τῇ κολάσει, ἣν ἡέσχοντο ἀδίκως δεθέντες, καὶ ἐκότερον δωρησάμενος παρ' αὐτῶ, δραχμαῖς μὲν μυριάς τὸν Ἀντίφιλον, δὲς τοσαύταις δὲ τὸν Δημήτριον.

Ὁ μὲν ἔν' Ἀντίφιλος ἔτι καὶ νῦν ἐν Αἰγύπτῳ ἐστίν· ὁ δὲ Δημήτριος, καὶ τὰς αὐτῶ δις μυριάς ἐκείνῃ καταλιπὼν, ὥχετο ἀπὼν εἰς τὴν Ἰνδικήν, παρὰ τὰς Βραχμᾶνας, τοσαῦτον εἰπὼν πρὸς τὸν Ἀντίφιλον, ὡς συγγνωστὸς ἂν εἰκότως νομίζοιτο, ἥδη ἀπολιπὼν αὐτόν· ἔτε γὰρ αὐτὸς θεῖσθαι τῶν χρημάτων, ἔς' ἂν αὐτὸς ἢ ὅπερ ἐστίν, ἀρκεῖσθαι ὀλίγοις δυνάμενος· ἔτε ἐκείνῃ
ἔτι

admissum, collaudans eos, Demetrium etiam vehementer admiratus, dimittit; consolansque de poena, quam iniuste vincti subierant, et muneribus e sua re familiari afficiens vtrumque, Antiphilum decies mille drachmis, altero tanto autem Demetrium.

34. Atque Antiphilus nunc adhuc in Aegypto est. Demetrius vero, etiam suis vicies mille illi relictis, in Indiam profectus est ad Brachmanos, sic allocutus Antiphilum, Sibi veniam merito dandam videri, qui iam illum relinqueret: neque enim se indigere opibus, quoad idem esset, hoc est talis, qui paucis contentus posset vivere; neque illi opus esse

ἔτι δ' ἔν Φίλῃ, εὐμαρῶν αὐτῷ τῶν πραγμάτων γεγενημένων. Τοιᾶτοι, ὦ Τόξαρι, οἱ Ἕλληνες Φίλοι. εἰ δὲ μὴ προδιεβεβλήκεις ἡμῶς, ὡς ἐπὶ ῥήμασι μέγα Φρονῶντας, καὶ αὐτὰς ἂν σοι τὰς λόγους διεξῆλθον πολλὰς καὶ ἀγαθὰς ὄντας, ἔς ὃ Δημήτριος εἶπεν ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ὑπὲρ αὐτῶ μὲν ἔδεν ἀπολογούμενος, ὑπὲρ τῶ Ἀντιφίλῃ δέ, καὶ δακρύων προσέτι καὶ ἱκετεύων, καὶ τὸ πᾶν ἐφ' ἑαυτὸν ἀναδεχόμενος, ἄχρι μαστιγόμενος ὃ Σύρος ἀμφοτέρους ἀφίησιν αὐτὰς.

Ἐγὼ μὲν ἔν τέτῃς ὀλίγας ἀπὸ πλειόνων, ἔς πρώτας ἢ μνήμη ὑπέβαλε, διηγησάμην σοι ἀγαθὰς καὶ βεβαίαις Φίλῃς. καὶ τὸ λοιπὸν ἤδη καταβὰς ἀπὸ τῶ λόγῃ, σοὶ τὴν ῥήτραν παραδίδωμι.

esse amico, cuius iam res in facili essent. Tales, Toxari, sunt amici Graeci. Nisi vero iam ante nos accusasses, qui verbis gloriari soleamus; ipsos quoque sermones tibi referrem, multos illos et bonos, quos Demetrius habuit in iudicio, pro se ille quidem caussae nihil dicens, verum pro Antiphilo, lacrumans insuper et supplicans, et in se recipiens omnia; donec flagellis tortus Syrus ambos absoluit.

35. Ego quidem igitur paucos hosce de multis, quos primos subiecit memoria, tibi enarraui bonos firmosque amicos. Quod superest iam decedens, agendi partes tibi tradō. Tu vero ne dete-

δίδωμι· σὺ δὲ ὅπως μὴ χεῖρας ἐρεῖς τὰς Σκυ-
 θας, ἀλλὰ πολλῶν τέτων ἀμείνας, αὐτῷ σοι με-
 λήσει, εἴ τι καὶ τῆς δεξιᾶς πεφρόντικας, ὡς
 μὴ ἀποτμηθεῖς αὐτήν. ἀλλὰ χρὴ ἄνδρα ἀγα-
 θὸν εἶναι· ἐπεὶ καὶ γελοῖα ἂν πάθοις, Ὀρέστην
 μὲν καὶ Πυλάδην πάνυ σοφιστικῶς ἐπαινέσας,
 ὑπὲρ δὲ τῆς Σκυθίας Φαῦλος ῥήτωρ Φαινόμενος.
 ΤΟΞ. Εὖγε, ὦ Μνήσιππε, ὅτι καὶ παροτρύ-
 νεις με πρὸς τὸν λόγον, ὥσπερ ἔ πάνυ σοι μέ-
 λον, εἴ ἀποτμηθεῖς τὴν γλῶτταν, κρατηθεῖς
 ἐν τοῖς λόγοις· πλὴν ἄρξομαι γε ἤδη, μηδὲν ὥσ-
 περ σὺ καλλιλογησάμενος, ἔ γάρ Σκυθικὸν τέ-
 το, καὶ μάλιστα ἐπειδὴν τὰ ἔργα ὑπερφθέγγη-
 ται τὰς λόγους. προσδοκῆσεις δὲ μηδὲν τοιῶτο
 παρ'

deteriores dicas Scythas, sed multum his melio-
 res, tibi ipsi curae erit, si quidem dextram curas,
 ne tibi praecidatur. Sed oportet te virum fortem
 esse: alioquin ridiculus fueris qui, Oreste et Py-
 lade plane Sophistarum arte abs te laudatis, pro
 Scythia tua malus orator videri. ΤΟΧ. Bene
facis, Mnesippe, quod etiam incitas me ad ora-
 tionem, quasi non vehementer labores, ne prae-
 cidatur tibi lingua, si victus oratione fueris. Ve-
 rum iam statim incipiam, nihil studens, uti tu,
 verborum elegantiae: neque enim Scythicum
 istuc, praesertim ubi res ipsae magis quam verba
 loquuntur. Expectabis autem nihil tale a nobis,
 qualia

παρ' ἡμῶν, οἷα σὺ διεξελήλυθας ἐπαινῶν, εἴ
 τις ἀπρσίμον ἐγγίμεν ὠσχερὰν γυναικα, ἢ εἴ τις
 ἀργύριον ἐπέδωκε γαμικμένη θυγατρὶ Φίλῃ ἀν-
 δρὸς, δύο τάλαντα, καὶ, νῆ Δί', εἴ τις παρέ-
 σχεν ἑαυτὸν δεδυσόμενον, ἐπὶ προδηλῶ τῷ μι-
 κρὸν ὕπερον λυθήσεσθαι. πάνυ γὰρ εὐτελεῖ ταῦ-
 τα, καὶ μεγαλακρὸν ἐν αὐτοῖς ἢ ἀνδρεῖον ἐνὶ ἑδόν.

Ἐγὼ δέ σοι διηγήσομαι Φόνους πολλὰς, καὶ
 πολέμους, καὶ θανάτους ὑπὲρ τῶν Φίλων, ἵν' εἰ-
 δῆς ὡς παιδιὰ τὰ ὑμέτερα ἐσι, παρὰ τὰ Σκυ-
 θικὰ ἐξετάζεσθαι. καί τοι οὐδὲ ἀλόγως αὐτὸ
 πεπόνθατε, ἀλλὰ εἰκότως τὰ μικρὰ ταῦτα ἐπ-
 ανῆται· ἑδὲ γὰρ ἑδὲ εἰσιν ὑμῶν ἀφορμαὶ ὑπερ-
 μεγέθεις πρὸς ἐπίδειξιν Φιλίας, ἐν εἰρήνῃ βα-
 θείᾳ.

qualia tu retulisti, cum laudares, si quis indota-
 tam deformemque vxorem duxit, aut si quis pe-
 cuniam dedit nubenti filiae amici, duo talenta,
 et, per Iouem, si quis vincendum se prae-
 buit, cum manifestum esset, paullo post solutum iri.
 Valde enim ista vilia, et magnificum in illis aut
 virile adeo nihil quidquam inest.

36. Ego vero tibi enarrabo caedes multas, et
 bella, et mortes pro amicis *suscepas*, vt scias lu-
 dum esse vestra, cum Scythicis si comparentur.
 Quamquam non praeter rationem illud vobis ac-
 cidit, sed conueniens est illa parua a vobis lau-
 dari. Neque enim sunt vobis occasiones ingen-
 tes ostendendae amicitiae, in alta pace viuenti-
 bus.

θεία βιῶσιν, ὥσπερ εἶδ' ἐν γαλήνῃ μάθοις, εἰ ἀγαθὸς ὁ κυβερνήτης ἐστί· χειμῶνος γὰρ δεήσει σοὶ πρὸς τὴν διάγνωσιν· παρ' ἡμῖν δὲ συνεχεῖς οἱ πόλεμοι, καὶ ἡ ἐπελαύνομεν ἄλλοις, ἢ ὑποχωρῶμεν ἐπιόντας, ἢ συμπεσόντες ὑπὲρ νομῆς ἢ λείας μαχώμεθα· ἐνθα μάλιστα δεῖ Φίλων ἀγαθῶν, καὶ διὰ τῆτο ὡς βεβασιότατα συντιθεῖμεθα τὰς Φιλίας, μόνον τῆτο ὄπλον ἀμαχόν καὶ δυσπολέμητον εἶναι νομίζοντες.

Πρότερον δέ σοι εἰπεῖν βέλεμαι, ὃν τρόπον ποιοῦμεθα τὰς Φίλας, οὐκ ἐκ τῶν πῶτων, ὥσπερ ὑμεῖς, εἶδ' εἰ συνέφηβός τις, ἢ γείτων ἦν· ἀλλ' ἐπειδὴν τινα ἴδωμεν ἀγαθὸν ἄνδρα, καὶ μεγάλα ἐργάσασθαι δυνάμενον, ἐπὶ τῆτον ἅπαντες

bus: vt nec per ferenum discas, bonusne sit gubernator; tempestate enim ad faciendum illud tibi iudicium opus est. Apud nos autem bella perpetua, qui aut inuadamus alios, aut excipiamus qui nos aggrediuntur, aut subita concursione pro pascuis aut praeda pugnemus. Hic maxime amicis bonis opus est. Et hanc ob rem quam firmissime coimus amicitias, solum hoc telum inuictum et vix superabile esse rati.

37. Prius autem dicere tibi volo, qua ratione faciamus amicos; non de commissionibus vti vos, neque si quis aequalis inde ab adolescentia, aut vicinus sit; sed si quem videamus virum fortem, et magnis rebus gerendis aptum; ad hunc festi-

τες σπεύδουмен. καὶ ὅπερ ὑμεῖς ἐν τοῖς γάμοις, τῆτο ἡμεῖς ἐπὶ τῶν φίλων ποιῆν ἀξιώμεν, ἐπι- πολὺ μνησθόμενοι, καὶ πάντα ὁμῶς πράττον- τες, ὡς μὴ διαμαρτάνοιμεν τῆς Φιλίας, μηδὲ ἀπόβλητοι δόξωμεν εἶναι. καὶ περὶ αὐτὸν προκριθεὶς τις ἤδη φίλος ἦ, συνθῆκαί τὸ ἀπὸ τῆτος, καὶ ὅρκος ὁ μέγιστος, ἡ μὴν καὶ βιώσεσθαι μετ' ἀλ- λήλων, καὶ ἀποθανεῖσθαι, ἣν δέη, ὑπὲρ τῆς ἐ- τέρας τὸν ἕτερον· καὶ ἔτω ποιῶμεν. ἀφ' ἧ γὰρ ἐντεμόντες ἀπαξ τὰς δακτύλας, ἐνσαλεύωμεν τὸ αἷμα εἰς κύλικα, καὶ τὰ ξίφη ἄκρα βάψαν- τες, ἅμα ἀμφοτέρω ἐπισχόμενοι πίωμεν, ἐκ ἑσιν ὃ, τι τὸ μετὰ τῆτος ἡμᾶς διαλύσειεν ἂν. καὶ ἐφῶται δὲ τὸ μέγιστον ἄχρι τριῶν ἐς τὰς συνθήκας εἰσιέναι· ὡς ὅσις ἂν πολὺ φίλος ἦ, ὁμοῖος

festinamus omnes, et quod vos in nuptiis, hoc nos in amicis *conciliandis* facere operae pretium censemus, multum procantes, et omnia simul agentes, ne excidamus amicitia, nec reiculi esse videamur. Et si quis praelatus *aliis*, et iam amicus sit; fedus deinde et iusiurandum maxi- mum, *victurum simul, et moriturum, si opus sit, unum pro altero*. Et sic facimus. A quo enim tempore incisus semel digitis instillauerimus san- guinem in calicem, et intinctis gladiatorum mu- cronibus, simul ambo admoto ore biberimus; ni- hil est quod post ea nos dissoluat. Ac permis- sum est ternos summum tale fedus inire. Nam quisquis multos habet amicos, ille similis nobis

Luc. Op. T. V.

S.

vide-

ἔμοιρος ἡμῖν δοκεῖ ταῖς κοιναῖς ταύταις, καὶ μοι-
χευομέναις γυναῖξί. καὶ οἴομεθα ἐκείθ' ὁμοίως
ἰσχυρὰν τὴν Φιλίαν αὐτῇ εἶναι, πρὸς πολλὰς
ἐννοίας διαφεραῖσαν.

Ἀρξομαι δὲ ἀπὸ τῶν Δανδαμίδος πρώην γενο-
μένων. ὁ γὰρ Δάνδαμις ἐν τῇ πρὸς Σαυρομά-
τας συμπλοκῇ, ἀπαχθέντος αἰχμαλώτῃ Ἀμι-
ζώκῃ τῇ Φίλῃ αὐτῇ. μᾶλλον δὲ πρότερον ὁμῶ-
μαί σοι τὸν ἡμέτερον ὄρεον, ἐπεὶ καὶ τέτο ἐν
ἀρχῇ διωμολογησάμην, ἃ μὰ γὰρ τὸν Ἄνεμον
καὶ τὸν Ἀκινάκην, ἔδεν πρὸς σέ, ὦ Μνήσιππε,
ψεύδος ἐρῶ περὶ τῶν Φίλων τῶν Σκυθικῶν.
ΜΝΗΣ. Ἐγὼ μὲν οὐ πάνυ σε ὀμνύαντος ἐδέε-
μην, σὺ δὲ ὁμῶς εὖ ποιῶν ἔδεναι θεῶν ἐπωμό-
σω.

videtur vulgaribus illis et adulteris mulieribus:
putamusque non amplius aeque firmam illius ami-
citiam esse, per multas benivolentias diuisam.

38. Incipiam vero ab Dandamidis rebus, quae
nuper demum contigere. Dandamis nimirum
in praelio cum Sauromatis abducto in captiuita-
tem Amizoco amico suo — quin prius iurabo
tibi nostrum iusiurandum, quandoquidem hoc
etiam initio mihi tecum conuenit, Non ego, ita
me Ventus et Acinaces, mendacium apud te,
Mnesippe, dicam de amicis Scythicis. MNES.
Equidem non valde opus habeo tuo iureiurando.
Interim bene est, quod per Deum nullum iura-
sti.

σω. ΤΟΞ. Τί σὺ λέγεις; ἔ σοι δοκεῖσιν, ὁ Ἄνεμος καὶ ὁ Ἀκινάκης, θεοὶ εἶναι; ἔ τως ἄρα ἠγνόησας, ὅτι ἀνθρώποις μείζον ἔδεν ἐστὶ ζωῆς τε καὶ θανάτου; ὁπόταν ᾖ τὸν Ἄνεμον καὶ τὸν Ἀκινάκην ὁμνύομεν, ταῦτα ὁμνύομεν, ὡς τὸν μὲν Ἄνεμον, ζωῆς αἷτιον ὄντα, τὸν Ἀκινάκην δέ, ὅτι ἀποθνήσκειν ποιεῖ. ΜΝΗΣ. Καὶ μὴν εἰ διὰ γε τῆτο, καὶ ἄλλας ἂν ἔχοιτε πολλὰς θεάς, οἷος ὁ Ἀκινάκης ἐστὶ, τὸν οἶζόν, καὶ τὴν λόγχην, καὶ κώνειον, καὶ βρόχον, καὶ τὰ τοιαῦτα. ποικίλος γὰρ ἔστος ὁ θεὸς ὁ θάνατος, καὶ ἀπείρως τὰς ἐφ' ἑαυτὸν παρέχεται ἀγάσας ὁδός. ΤΟΞ. Ὅρας, τῆτο ὡς ἐριστικὸν ποιεῖς, καὶ δικανικόν, ὑποκρίων μεταξύ καὶ διαφθείρων μὴ τὸν λόγον·
ἐγώ

sti. T O X. Quid ais? Non videntur tibi Dii esse Ventus et Acinaces? Adeo ignoras, nihil maius esse vita et morte. hominibus? Cum ergo Ventum iuramus et Acinacem: eatenus iuramus, quatenus, vitae causa Ventus (*αἶθρ*) est, Acinaces vero mortem efficit. M N E S. Verum si propter ista, etiam alios multos habueritis Deos, qualis est Acinaces; Sagittam, et Hastam, et Cicutam, et Laqueum, ac talia. Varius enim Deus illa Mors est, infinitas praebet, quae ducant ad se, vias. T O X. Vides, quam contentiose illud agas et instar rēbulae, interpellans et peruertens orationem meam. At ego dum tu di-
S 2 cebas,

ἐγὼ δὲ ἡσυχίαν ἤγον, σὺ λέγοντος. ΜΝΗΣ.
 Ἀλλ' ἐκ αὐθις γε, ὦ Τόξαρι, ποιήσω τοῦτο,
 πάνυ γὰρ ὀρθῶς ἐπετίμησας· ὥςθι θαρρῶν, τό
 γε ἐπὶ τάτῳ λέγε, ὡς μηδὲ παρόντος ἐμὲ τοῖς
 λόγοις, ἄτῳ σιωπήσομαι σοι.

ΤΟΞ. Τετάρτη μὲν ἦν ἡμέρα τῆς Φιλίας
 Δανδάμιδι καὶ Ἀμιζώκῃ, ἀφ' ἧς τὸ ἀλλήλων αἵ-
 μα συνεπεπώκεσαν· ἦκον δὲ ἡμῖν ἐπὶ τὴν χώραν
 Σαυρομάται. μυρίοις μὲν ἵππεῦσιν· οἱ πε-
 ζοὶ δὲ, τρεῖς τοσούτοι ἐπεληλυθέναι ἐλέγοντο.
 οἷα δὲ ἔπρῳδομένοις τὴν ἐφοδὸν αὐτῶν ἐπι-
 πεσόντες, ἅπαντας μὲν τρέπῃσι, πολλοὺς δὲ
 τῶν μαχίμων κτείνῃσι· τὰς δὲ καὶ ζῶντας ἀπ-
 ἀγασθῇ

cebas, quietus eram. MNES. At non iterum
 certe, Toxari, hoc faciam. Omnino enim re-
 cte me increpuisti. Itaque audacter, quae se-
 quuntur dicito: quasi nec interfim tuo sermoni,
 ita silentium tibi praestabo.

39. TOX. Quartus dies processerat amicitiae
 Dandamidi et Amizocae, ex quo sanguinem alter
 alterius una biberant: cum regionem nostram in-
 vadunt Sauromatae decem millibus equitum: pe-
 destrium vero copiarum tertium tantum contra
 nos venisse dicebatur. Cum autem nos impru-
 dentes huius inuasionis opprimerent, vertunt
 in fugam omnes, multosque armorum inter-
 ciunt, alios autem abducunt viuos, praeterquam
 si

ἀγασί, πλὴν εἴ τις ἔφθη διανηξάμενος εἰς τὰ
 πέραν τῆ ποταμῶ, ἔνθα ἡμῖν τὸ ἡμισυ τῆ στρα-
 τοπέδου, καὶ μέρος τῶν αἵμαξων ἦν· ἔτω γὰρ
 ἐσκηνώσαμεν τότε, ἐκ οἷδα ὅ, τι δόξαν τοῖς
ἀρχιπλάνοις ἡμῶν, ἐπ' ἀμφοτέρας τὰς ὀχθὰς
 τῆ Ταναΐδος. εὐθύς ἔν ἣ τε λεία περιηλαύνε-
 το, καὶ τὰ ἀρχμάλωτα συνέχευτο, καὶ τὰς σκη-
 ναὶς διήρπαζον, καὶ τὰς αἰμάξας κατελαμβάνον-
 το, αὐτάνδρες τὰς πλείστας ἀλίσκομένας. καὶ
 ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν ὑβρίζοντες τὰς παλλακίδας,
 καὶ τὰς γυναῖκας. ἡμεῖς δὲ ἠνιώμεθα τῷ πρά-
 γματι.

Ὁ δὲ Ἀμιζώκης ἀγόμενος, ἐαλώνει γὰρ, ἐ-
 βόα τὸν Φίλον ὀνομασί, κακῶς δεδεμένος, καὶ
 ὑπεμύμνησκε τῆς κύλικος, καὶ τοῦ αἵματος. ὦν
 ἀνέσας

si quis satis celeriter in alteram ripam fluminis
 transnataret, ubi nobis dimidiis exercitus, et
 pars plaustrorum erat: sic enim tum castra po-
 sueramus, nescio quo consilio ducum nostrorum,
 ad utramque ripam Tanais. Statim ergo praeda
 abduci, captiva corpora comprehendi, diripi ta-
 bernacula, plaustra capi cum ipsis pleraque ve-
 storibus. Et in oculis nostris contumeliam infe-
 rebant pellicibus nostris atque vxoribus: quae
 res pessime nos habuit.

40. Amizoces autem cum duceretur, captus
 enim erat, nominatim inclamat amicum, duri-
 ter vinctus, et calicis admonet sanguinisque.

αἰχμασας ὁ Δάνδαμης, ἄδεν ἔτι μελλήσας, ἀπάντων ὁρώντων, διανήχεται εἰς τῆς πολαιμούς· καὶ οἱ μὲν Σαυρομάται, διηρημένοι τὰς αἰκοντας, ὤρμησαν ἐπ' αὐτὸν ὡς κατακυντῆσόντες· ὁ δὲ ἐβόα τὸν Ζίριν. τῷτο δὲ ἦν τις εἶπη, εὐετί φονεύουσιν αὐτὸν, ἀλλὰ δέχονται, ὡς ἐπὶ λυτρίοις ἦμοντα καὶ δὴ ἀναχθεῖς πρὸς τὸν ἄρχοντα αὐτῶν, ἀπῆται τὸν Φίλον· ὁ δὲ λύτρα ἵται· μὴ γὰρ προήσεσθαι, εἰ μὴ μεγάλα ὑπὲρ αὐτῶν λάβῃ. ὁ Δάνδαμης δὲ, ἃ μὲν εἶχον, Φησὶν, ἅπαντα διήρπασαι ὑφ' ὑμῶν, εἰ δέ τι δύναμαι γυμνὸς ἀποτελέσαι, ἕτοιμος ὑποσηῖναι ὑμῖν, καὶ πρόσαιττε ὅ, τι ἂν θέλῃς· εἰ βέλει δὲ, ἐμὲ αἰτὶ τῷτῃ λαβὼν, κατὰχρησαι πρὸς ὅ, τι σοι Φίλον..

Quibus Dandamis auditis, nihil amplius cunctatus, omnium in conspectu ad hostes transnatat. Ac Sauromatae telis sublatis impetum in illum faciunt, ut confossuri. At ille Zirin clamat. Hoc vero si quis dicat, non iam illum interficiunt, sed tanquam redimendi causa aduenientem recipiunt. Itaque abductus ad ducem illorum, amicum repetit: hic pretium postulat, negatque se dimissurum, nisi magnum pro illo accipiat. Dandamis, *quae habebam*, inquit, *ea omnia a vobis direpta sunt. Si quid vero nudus possum solvere, subire vobis paratus sum: et impera quidquid volueris. Si vero volueris, pro hoc me tibi habe, et, quomodocumque tibi collibueris, abutere.* At Sau-
roma-

Φίλον. ὁ δὲ Σαυρομάτης· Οὐδέν, ἔφη, δεῖ ὅλως κατέχεσθαι σε, καὶ ταῦτα Ζίριν ἔχοντα· σὺ δὲ, ὣν ἔχεις μέρος καταβαλὼν, ἄγου τὸν Φίλον. ἤρετο ὁ Δάνδαμις ὅ, τι καὶ βάλεται λαβεῖν; ὁ δὲ τὰς ἰφθαλμὰς ἤτησεν. ὁ δὲ αὐτίκα παρέσχεν ἐνκόπτειν αὐτὴς· καὶ περὶ δὴ ἐξεκένκοπτο, καὶ ἤδη τὰ λύτρεα εἶχον οἱ Σαυρομάται; παραλαβὼν τὸν Ἀμιζώκην, ἐπανάει, ἐπερειδόμενος αὐτῷ, καὶ αἶμα διανηξάμενοι ἀπεσώθησαν πρὸς ἡμᾶς.

Τῷτο γενόμενον παρεμυθίσατο ἅπαντας Σκύθας, καὶ ἐκέτι ἠττάσθαι ἐνόμιζον, ὀρῶντες ὅτι τὸ μέγιστον ἡμῖν τῶν ἀγαθῶν ἂν ἀπήγαγεν οἱ πολέμιοι, ἀλλ' ὅτι ἦν παρ' ἡμῖν ἡ ἀγαθὴ γνώμη, καὶ ἡ πρὸς τὰς Φίλας πίσις. καὶ τὰς Σαυρο-

μάται

romata, non oportet, inquit, omnino te retineri, idque cum Zirin veneris: quintu parte eorum, quae babes, data amicum abducas licet. Rogat Dandamis, Quid tandem velle accipere? Hic oculos petit. At ille statim effodiendos praebet, cumque effossi essent, et iam pretium haberent Sauromatae, assumpto Amizoe redit illo innixus; et simul transfugantes salui ad nos veniunt.

41. Hoc factum Scythas omnes erexit, neque iam se victos putarunt, cum viderent maximum bonorum non ablatum esse ab hostibus, manente apud nos honesto animo, et erga amicos fide.

μάτας δὲ τὸ αὐτὸ ἔμετρίως ἐφόβησε, λογιζόμενος πρὸς οἷας ἀνδρας ἐκ παρασκευῆς μαχεῖνται, εἰ καὶ ἐν τῷ ἀπροσδοκῆτῳ τότε ὑπερέσχον, ὥς νεκτὸς ἐπιγενομένης, ἀπολιπόντες τὰ πλεῖστα τῶν βοσκημάτων, καὶ τὰς ἀμάξας ἐμπερήσαντες, ὥχοντο Φεύγοντες. ὁ μὲντοι Ἀμιζώκης ἐκείτῃ ἠνέσχετο βλέπειν αὐτὸς ἐπὶ τυφλῷ τῷ Δανδάμιδι, ἀλλὰ τυφλώσας καὶ αὐτὸς εαυτὸν, ἀμφοτέροι καὶ θνήσκουσι ὑπὸ τῷ κρινῶ τῶν Σκυθῶν δημοσίᾳ μετὰ πάσης τιμῆς τρεφόμενοι.

Τί τοιῦτον, ὦ Μνήσιππε, ὑμεῖς ἔχετε αὖν εἰπεῖν, εἰ καὶ ἄλλας σοι δέκα δοίη τις ἐπὶ τοῖς πέντε κατὰριθμήσασθαι ἀνωμότους, εἰ βέλαι, ὥς καὶ πολλὰ ἐπιψεύδοιο αὐτοῖς; καὶ τοι ἐγὼ μέν

Verum etiam Sauromatos non mediocriter eadem res perterrituit, cogitantes, contra quos viros, paratos quidem, pugnaturi essent, etsi imprudentes tum superauerant. Itaque proxima nocte, relictis plerisque pecudum, incensisque plaustris, fuga abierunt. Verum Amizoces ferre non poterat, videre se, caeco Dandamide; sed ipse quodque se excaecat, iamque sedent ambo, atque ex publico a communi Scytharum cum multo honore aluntur.

42. Quid tale, Mnesippe, vos dicere possitis, et si quis alios tibi decem supra illos quinque enumerare permittat, et iniuratus si lubet, ut etiam mendacio augere multa possis? At ego tibi rem

μέν σοι γυμνὸν τὸ ἔργον διηγησάμην· εἰ δὲ σύ-
 τινα τοιῶτον ἔλεγες, εὖ οἶδα, ὅπόσα ἂν κομψὰ
 ἐγκατέμιξας τῷ λόγῳ, οἷα ἰκέτευεν ὁ Δάνδα-
 μης, καὶ ὡς ἐτυφλᾷτο, καὶ ἃ εἶπε, καὶ ὡς ἐπ-
 αυνῆκε, καὶ ὡς ὑπεδῆχεν αὐτὸν ἐπευφημῶντες
 οἱ Σκύθαι, καὶ ἄλλα ὅποια ὑμεῖς μηχανᾶσθαι
 εἰώθατε πρὸς τὴν ἀκρόασιν.

Ἄνε γὰρ καὶ ἄλλον ἰσότιμον, Βελίτταν, Ἀ-
 μιζῶνα τέττε ἀνεψιόν· ὃς ἐπαὶ κατασπασθέντα
 ἐκ τῶ ἵππου ὑπὸ λέοντος εἶδε Βάσθην τὸν Φίλον
 (ἅμα δὲ ἔτυχον θηρῶντες) καὶ ἤδη ὁ λέων, πε-
 ριπλακείς αὐτῷ, ἐνεπεφύκει τῷ λαιμῷ, καὶ
 τοῖς ὀνυξιν ἐσπάρασσε, καταπυρρῶν καὶ αὐτὸς,
 ἐπιπίπτει κατόπιν τῷ θηρίῳ, καὶ περιέσπῃ,
 πρὸς

rem nudam exposui. Si vero tu talem quem-
 dam diceres, bene noui quantas venustates ad-
 mittere esses narrationi, quibus verbis supplica-
 verit Dandamis, et quomodo excaecatus fuerit,
 et quae tum dixerit, et ut redierit, et ut cum
 plausu illum Scythae receperint, et alia, quae
 vos machinari auribus soletis.

43. Audi iam et alium aequo honore dignum,
 Belittam, Amizocae huius consobrinum: qui cum
 equo detractum a leone Basthen amicum videret,
 una autem erant in venatu, et iam leo comple-
 xus hominem fauces illius inuasisset, et laceraret
 eum unguibus: defiliens ipse quoque a tergo ir-
 ruit in bestiam, eamque detrahit, in se dum ir-

πρὸς αὐτὸν παροξύνων, καὶ μεταγών, καὶ διὰ
 τῶν ὀδόντων μεταξύ δειρῶν τὰς δακτύλους, καὶ
 τὸν Βάσθην, ὡς οἶόν τε ἦν, ὑπεξελεῖν πειρώ-
 μενος τῷ δήματός. ἄχρι δὲ ὁ λέων ἀφείκει
 νον ἡμιθνήτα ἤδη, ἐπὶ τὸν Βελίτταν ἀπεσρά-
 φη, καὶ συμπλακίς ἀπέκτανε καμῖνον· ὁ δὲ
 ἀποθνήσκων τὸ γὰρ τοσοῦτον ἐφθη πατάξας
 τῷ ἀκινάκῃ τὸνλέοντα εἰς τὸ γέρον, ὥς ἅμα
 πάντες ἀπέθανον, καὶ ἡμεῖς ἐθάψαμεν αὐτὰς,
 δύο τάφους ἀναχῶσαντες πλησίον, ἓνα μὲν τῶν
 φίλων, ἓνα δὲ κατ' ἀντικρὺ τῷλέοντος.

Τρίτην δέ σοι διηγήσομαι, ὦ Μνήσιππε, τὴν
 Μακέντζε Φιλίαν, καὶ Λογχάττε, καὶ Ἀρσανό-
 μα. ὁ γὰρ Ἀρσανόμας ἔτος ἡράσθη Μαζαίας
 Λευ-

ritat. et traducit inferens intra dentes illius suos
 digitos, et Basthen, quantum fieri poterat eri-
 pere morfui tentans: donec leo, relicto illo iam
 semianimi, versus in Belittan, cumque comple-
 xus, ipsum quoque interemit. Atque ille iam
 moriens ante tamen sic acinace leonem in pecto-
 re percussit, vt simul omnes morerentur. Nos
 vero sepeliaimus illos, duobus prope se inuicem
 tumulis aggestis, vno amicorum, altero autem
 exaduerso leonis.

44. Tertiam tibi enarrabo, Mnesippe, Ma-
 centis amicitiam, et Lonchatae, et Arfacomae.
 Arfacomas hic amore incensus fuerat Mazaeae
 Leu-

Λευκάνορος, τῷ βασιλεύσαντος ἐν Βοσπόρῳ, ὁ-
 πότε ἐπρέσβευεν ὑπὲρ τῷ δασμῷ, ὃν οἱ Βοσπο-
 ρανοὶ ἀεὶ Φέροντες ἡμῖν τότε ἤδη τρίτον μῆνα
 ὑπερήμεροι ἐγγένηντο. ἐν τῷ δείπνῳ γὰρ ἰδὼν
 τὴν Μαζαίαν, μεγάλην καὶ καλὴν παρθένον,
 ἦρα, καὶ πονηρῶς εἶχε. τὰ μὲν ἔν περὶ τῶν Φέ-
 ρων διεπέπρακτο ἤδη, καὶ ἐχρημάτιζεν αὐτῷ ὁ
 βασιλεὺς, καὶ εἰσία, ἤδη αὐτὸν ἀποπέμπων.
 Ἔθος δὲ ἔστιν ἐν Βοσπόρῳ, τὰς μνηστῆρας ἐπὶ τῷ
 δείπνῳ αἰτεῖν τὰς κέρας, καὶ λέγειν, οἳ τινες
 ὄντες ἀξιῶσι καταδεχθῆναι ἐπὶ τὸν γάμον. καὶ
 δὴ καὶ τότε ἔτυχον ἐν τῷ δείπνῳ πολλοὶ μνη-
 στῆρες παρόντες, βασιλεῖς, καὶ βασιλέων παῖ-
 δες, καὶ Τιγραπάτης ἦν ὁ Λαζῶν δυνάστης, καὶ
 Ἀδύρ-

Leucanoris F. Bosporanorum reguli, cum legatus
 ad eum esset tributī caussa, quod semper nobis
 soluentes alioquin Bosporani, tertium iam men-
 sem vltra diem dictum debuerant. In coena igitur
 cum vidisset Mazaeam, magnam et pulchram
 virginem, amare illam, et inde animo aeger esse
 coepit. Ac te tributo negotium perfectum iam
 erat: iam responderat illi rex, iam discessus caussa
 conuiuio illum excipiebat. Moris autem est in Bos-
 poro, vt proci in coena petant puellas, dicant-
 que, qui sint, qui recipi in affinitatem postulent.
 Iam forte accidit, vt plures in ea coena proci ad-
 essent, reges et regum filii, et Tigrapates in bis
 erat, Lazorum regulus, et Adyrmachus Mach-
 lyinae

Ἀδύρμαχος, ὁ Μαχλυΐνης ἄρχων, καὶ ἄλλοι πολλοί. δαΐ δὲ τῶν μνησέων ἕκασον προσαγγείλαντα ἑαυτὸν, διότι μνησευσόμενος ἦκει, δειπνεῖν ἐν τοῖς ἄλλοις κατακείμενον ἐΦ' ἡσυχίας· ἐπειδὴν δὲ παύσωνται δειπνῶντες, αἰτήσαντα Φιάλην ἐπισπεῖσαι κατὰ τῆς τραπέζης, καὶ μνησεύεσθαι τὴν παῖδα, πολλὰ ἐπαινῶντα ἑαυτὸν, ὥς τις ἢ γένεας, ἢ πλῆτε, ἢ δυνάμεως ἔχοι.

Πολλῶν ἔν κατὰ τὸν δὲ τὸν νόμον σπεισάντων, καὶ αἰτησάντων, καὶ βασιλείας καὶ πλῆτες καταριθμησαμένων, τελευταῖος ὁ Ἀρσακόμας αἰτήσας τὴν Φιάλην, ἔκ' ἔσπεισεν (ἐ γὰρ ἔθος ἡμῖν ἐκχεῖν τὸν οἶνον, ἀλλὰ ὕβρις εἶναι δοκεῖ τῆτα εἰς τὸν θεόν.) πίων δὲ ἀμυσί, Δός μοι,

lyinae princeps, et alii multi. Oportet vero procorum vnumquemque, cum se indicavit, *nimirum* nuptiarum se causa venisse, coenare cum aliis, et quiete accumbere: finitis vero epulis poculum¹ poscere, libare in mensam, et procum se puellae profiteri, multum de se gloriari, quam generosus, quam diues, quam potens sit.

45. Multi igitur pro illo more cum libassent, et petiissent *puellam*, et regna sua atque diuitias enumerassent, ultimus poculo petito Arfacomas, non ille quidem libavit: (neque enim solemus effundere vinum, quae contumelia potius in Deum videatur) sed epota haustu vno phiala, *Da mibi,*

μοι, ὦ βασιλεῦ, ἔφη, τὴν θυγατέρα σε Μα-
 ζαίαν γυναῖκα ἔχειν, πολὺ ἐπιτηδαιοτέρῳ τέτων
 ὄντι, ὅποσα γε ἐπὶ τῷ πλῆτῳ καὶ τοῖς κτήμα-
 σι. τὰ δὲ Λευπάνορος θαυμάσαντος (ἠπίσατο
 γὰρ πένητα τὸν Ἀρσανόμαν, καὶ Σκυθῶν τῶν
 πολλῶν) καὶ ἐρομένῃ, Πόσα δὲ βοσκήματα, ἢ
 πόσας ἀμάξας ἔχεις, ὦ Ἀρσανόμα; ταῦτα γὰρ
 ὑμεῖς πλετεῖτε. Ἀλλ' ἄχ ἀμάξας, ἔφη, ἔχεις
 εἰς ἀγέλας, ἀλλ' εἰσὶ μοι δύο φίλοι καλοὶ καὶ
 ἀγαθοὶ, οἵοι ἐν ἄλλῳ Σκυθῶν. τότε μὲν οὖν
 ἐγελᾶσθαι ἐπὶ τέτοις, καὶ παρῷφθαι, καὶ με-
 θυεῖν ἔδοξεν. ἔωθεν δὲ περικριθεὶς τῶν ἄλλων
 Ἀδύρμαχος ἔμελλεν ἀπάξαι τὴν νύμφην εἰς τὴν
 Μαιῶτιν, παρὰ τὰς Μάχχυσας.

Ο

*mibi, Rex, inquit, filiam tuam Mazaeam, ut uxorem habeam, multo hisce magis idoneo quantum ad diuitias et possessiones. Admirante autem Leucanore, qui sciret pauperem esse Arfacoman et de vulgo Scytharum, atque interrogante, Quot autem armenta, aut quot plaustra habes, Arfacoma? hae enim vestrae diuitiae. At ego, inquit, neque plaustra habeo, neque greges; sed sunt mihi amici duo honesti bonique viri, quales Scytharum alii nemini. Tunc igitur derisus propter ista est, et contemptus, et pro ebrio habitus. Altero autem mane praelatus caeteris est Adyrmachus, abdu-
 cturus sponsam in Maeotidem ad Machlyes.*

Ὁ δὲ Ἀρσακόμας ἐπανελθὼν εἶπαδε, μνησθε τοῖς φίλοις, ὡς ἀτιμασθεῖν ὑπὸ τῷ βασιλέως, καὶ γελασθεῖν ἐν τῷ συμποσίῳ, πένης εἶναι δοξάς. καίτοι, ἔφη, ἐγὼ διηγησάμην αὐτῷ τὸν πλῆτον, ὅπόσος ἐστὶ μοι, ὑμᾶς, ὦ Λογχάτα, καὶ Μακέντα, καὶ τὴν εὐνοίαν τὴν ὑμετέραν πολὺ ἀμείνω καὶ βεβαιότεραν τῆς Βοσπορανῶν δυνάμεως. ἀλλ' ἐμὰ ταῦτα διεξιόντος, ἡμᾶς μὲν ἐχλεύαζε, καὶ κατεφρόνει, Ἀδουρμάχῳ δὲ τῷ Μάχλυϊ παρέδωκεν ἀπάγειν τὴν νύμφην, ὅτι χρυσᾶς γε Φιάλας ἐκέγετο ἔχειν δέκα, καὶ ἀμάξας τετρακλίνες ὀγδοήκοντα, καὶ πρόβατα καὶ βῆς πολλὰς. ἔτως ἄρα προστίμησεν ἀνδρῶν ἀγαθῶν βοσκήματα πολλὰ, καὶ ἐκπώματα περίεργα,

46. Domum vero reuersus Arfacomas indicat amicis, quam contemptim habitus esset a rege, quam derisus in conuiuio, eo quod pauper uisus esset: Cum tamen, inquit, narrarem illi meas diuitias, quantae sunt, vos nempe, Lonchates et Macentes, et beniuolentiam uestram, praestantiorē longe et firmiorem Bosporanorum opibus. Haec vero cum dicerem, vos ille quidem derisui et contemptui habuit, atque Machlyi Adyrmacho abducendam tradidit sponsam, quod aureas se phialas habere decem diceret, et plaustra quaternorum lectorum octoginta, et oues bouesque multas. Sic ergo praetulit uiris bonis pecudes multas, et pocula uanae pretio-

ρίεργα, καὶ ἀμάξας βαρείας. ἐγὼ δὲ, ὦ Φίλοι,
 δι' ἀμφοτέρα ἀνιώμαι, καὶ γὰρ ἐξῶ τῆς Μα-
 ζαίας, καὶ ἡ ὕβρις ἐν τασέτοις ἀνθρώποις ἐμε-
 τείως μὲ καδίνετο· οἶμαι δὲ καὶ ὑμᾶς ἐπίσης
 ἠδικῆσθαι. τὸ γὰρ τρίτον μετῆν ἐκάσω ὑμῶν
 τῆς ἀτιμίας, εἶγε ἔτω βιᾶμεν, ὡς ἂν Φ' ἔσυνε-
 ληλύθαμεν, εἰς ἀνθρώπος ὄντες, καὶ τὰ αὐτὰ
 ἀνιώμενοι, καὶ τὰ αὐτὰ χαίροντες. ἔ μόνον,
 ἐπεῖπεν ὁ Λογχάτης, ἀλλὰ καὶ ἕκαστος ἡμῶν ὅ-
 λως ὕβριςται, ὁπότε σὺ τοιαῦτα ἐπαθες.

Πῶς ἔν, ὁ Μακέντης ἔφη, χρησόμεθα τοῖς
 παρῆσι; διελώμεθα, ἔφη ὁ Λογχάτης, τὸ ἔρ-
 γον. καὶ ἐγὼ μὲν ὑπισχνῶμαι Ἀρσασκόμα τὴν
 κεφα-

*pretiositatis, et plaustra grauiā. At ego, amici
 duplici de caussa angor: etenim amo Mazaeam, et
 contumelia in tot hominum conspectu mihi illata pro-
 funde in animum meum descendit. Nec minori au-
 tem vos iniuria affectos arbitror. Tertia enim con-
 tumeliae pars ad vestrum unumquemque peruenit;
 si quidem ita viuimus, ut, a quo tempore coimus,
 unus simas, doleamus iisdem rebus, laetemur iis-
 dem. Non hoc solum, subiungit Lonchates, ve-
 rum unusquisque nostrum totus iniuria affectus est,
 cum ista tibi euenerunt.*

47. Quomodo igitur, Macentes inquit, in prae-
 sens consulimus? Diuidamus, ait Lonchates, opus.
 Et, ego quidem pollicēor Arsacomae caput me alla-
 turum

κεφαλὴν κομιεῖν τὴν Λευκανόρος, σὲ δὲ χρὴ τὴν
 νύμφην ἐπανάγειν αὐτῷ. Οὕτω γινέσθω, ἔφη.
 σὺ δὲ, ὦ Ἀρσακόμα, ἐν τούτῳ (εἰκὸς γὰρ καὶ
 στρατείας καὶ πολέμου τὸ μετὰ τῆτο δεήσειν) ἡ-
 μᾶς αὐτῷ περιμένειν συνάγειρε, καὶ παρασκευάζε
 ὅπλα, καὶ ἵππους, καὶ τὴν ἄλλην δύναμιν ὡς πλεί-
 σην. ῥᾷστα δ' ἂν πολλὰς προσαγάγοις, αὐτὸς
 τε ἀγαθὸς ὢν, καὶ ἡμῶν ἐκ ὀλίγων ὄντων οἰ-
 κείων· μάλας δὲ εἰ καθεύζοιο ἐπὶ τῆς βύρσης τῆ
 βοός. ἔδοξε ταῦτα, καὶ ὁ μὲν ἐχώρει, ὡς εἶ-
 χεν, εὐθύς ἐπὶ τῷ Βοσπόρῳ ὁ Λογχάτης· ὁ Μα-
 κέντης δὲ ἐπὶ τὰς Μάχλους, ἱππότης ἐκάτερος·
 ὁ δὲ Ἀρσακόμας, οἴκοι μένων, τοῖς τε ἡλικιώ-
 ταις διελέγετο, καὶ ὥπλιζε δύναμιν παρὰ τῶν
 οἰκείων· τέλος δὲ καὶ ἐπὶ τῆς βύρσης ἐκαθέζετο.

Τὸ

*curum Leucanoris: te autem oportet sponsam illi
 adducere. Sic fuit, inquit ille. Tu vero, pergit,
 Arfacoma, interea, cum credibile sit exercitu post
 haec et bello opus futurum, hic manens, coge et pa-
 ra arma, et equos et reliquas copias quam amplissi-
 mas. Facillime autem plurimos tibi conciliaueris,
 cum et ipse sis vir bonus, et nos non paucos habea-
 mus familiares: maxime vero si bubulam pellem in-
 federis. Placuerunt ista. Atque e vestigio, ut
 erat, in Bosporum pergit Lonchates: Macentes
 vero ad Machlyes, in equo vterque. At Arfa-
 comas domi manens agit cum aequalibus, et fami-
 liarium copias armat: tandem etiam pellem infidet.*

48. Cae-

Τὸ δὲ ἔθος ἡμῖν τὸ περὶ τὴν βύρσαν ἔτιως ἔχει. ἐπειδὴν ἀδικηθεῖς τις πρὸς ἑτέρα, ἀμύνεσθαι βεβλόμενος, ἴδῃ καθ' ἑαυτὸν ἐκ ἀξιώματος ὦν, βῆν ἰαρεύσας, τὰ μὲν κρέα κατακάψας ἤψησεν, αὐτὰς δὲ ἐκπετάσας χαμαὶ τὴν βύρσαν, κἀθῆται ἐπ' αὐτῆς, εἰς τ' ἐπίσω παραγαγὼν τὴν χεῖρα, ὥσπερ οἱ ἐκ τῶν ἀγκύωνων δεδεμένοι. καὶ τῆτό ἐστιν ἡμῖν ἡ μεγίστη ἰκετηρία. παρακειμένων δὲ τῶν κρεῶν τῷ βοῷ, προσιόντες οἱ οἰκεῖοι, καὶ τῶν ἄλλων ὁ βεβλόμενος, μοῖραν ἑκατοσ λαβὼν, ἐπιβὰς τῇ βύρσῃ τὸν δεξιὸν πόδα, ὑπισχνεῖται κατὰ δύναμιν, ὁ μὲν πέντε ἱππέας παρεῖν, ἄσιτας καὶ ἀμίσθους, ὁ δὲ δέκα, ὁ δὲ πλείους, ὁ δὲ ὀπλίτας ἢ πεζούς, ὅσους ἂν δύνῃται,

48. Caeterum illa apud nos de pelle consuetudo ita se habet. Si quis iniuria laesus ab alio, et vlcisci volens, videat se per se imparem bello esse, sacrificati bouis carnes concisas coquit. Ipse vero stratum humi pellem infidet, manibus post tergum reiectis, ut qui in ipso brachii flexu revincti sunt. Et haec sanctissima apud nos supplicandi ratio. Appositarum vero carnium bouis, accedentes familiares, et caeterorum quisquis vult, parte vnusquisque sumta, incendens dextro pede pellem, pollicetur pro viribus, hic quidem quinque equites se praebiturum, quibus neque cibaria ille neque stipendia debeat; alius decem; alius plures; alius armatos, aut pedites,

Luc. Op. T. V.

T

quot-

ται, ὁ δὲ μόνον ἑαυτὸν, ὃ πένεστος. ἀθροί-
 ζεται γὰρ ἐπὶ τῆς βύρσης πολὺ πλῆθος ἐνίοτε,
 καὶ τὸ τοιῷτον σύνταγμα βεβαίωτάτον τε ἐς
 συμμαίνειν, καὶ ἀπρόσμαχον τοῖς ἐχθροῖς, ἅτε
 καὶ ἑνορκον ὄν. τὸ γὰρ ἐπιβῆναι τῆς βύρσης,
 ἔρκος ἐστίν. ὁ μὲν ἔν Ἀρσακόμας ἐν τέτοις ἦν.
 καὶ ἠθροίσθησαν αὐτῷ ἱππεῖς μὲν ἀμφὶ τὰς πεν-
 τακισχιλίαις, ὀπλίται δὲ, καὶ πεζοὶ, συναμ-
 φότεροι δισμύριοι.

Ὁ δὲ Λογχατῆς ἀγνοῶμενος παραθὼν ἐς τὸν
 Βόσπορον προσέρχεται τῷ βασιλεῖ διοικεμένῳ
 τιτῆς ἀρχῆς, καὶ Φησὶν ἦκειν μὲν ἀπὸ τῆ κοινῆς
τῶν Σκυθῶν, ἰδίᾳ δὲ αὐτῷ μεγάλα πρᾶγματα
 νομίζων. τῇ δὲ λέγειν κελεύσαντος, Οἱ μὲν
 Σκυ-

quotcumque possit; alius, paupertimus nempe,
 se ipsum. Cogitur ergo in illa pelle magna in-
 terdum multitudo: ac talis exercitus cum fir-
 missimus est ad vna manendi constantiam, tum
 invictus hostibus, iuratus quippe; cum pellem
 inscendere sacramentum sit. In his ergo occupatus
 erat Arfacomas, collectis ad ipsum equitibus ad
 quinquies mille, armatorum vero, et peditum
 in summa viginti millibus.

49. Cum Lonchates ignotus in Bosporum de-
 latus adit regem pro imperio agentem aliquid, et
 venire se a communi Scytharum ait, priuatim
 autem res illi magnas ferre. Dicere autem iussus,

Scy-

Σκῦθαί, Φησί, τὰ κοινὰ ταῦτα, καὶ τὰ καθ' ἡμέραν ἀξιῶσι, μὴ ὑπερβαίνειν τὰς νομέας ὑμῶν εἰς τὸ πεδίον, ἀλλὰ μέχρι τῆς τραχυνος νέμειν· τὰς δὲ λησὰς, εἰς αἰτιῶσθε ὡς κατατρέχοντας ὑμῶν τὴν χώραν, ἃ Φασιν ἀπὸ κοινῆς γνώμης ἐκπέμπεσθαι, ἀλλὰ ἰδίᾳ ἕκαστον ἐπὶ τῷ κέρδει κλωπεύειν· εἰ δέ τις ἀλίσκοιτο αὐτῶν, σὲ κύριον εἶναι κολάζειν· ταῦτα μὲν ἐκεῖνοι ἐπεσάλλακσιν.

Ἐγὼ δὲ, μὲνῶ σοι μεγάλην ἔφοδον ἐσομένην ἐφ' ὑμᾶς ὑπ' Ἀρσακόμα τῆς Μαριάντα, δὲ ἐπρέσβευε πρῶην παρὰ σέ, καὶ οἶμαι, διότι αἰτήσας τὴν θυγατέρα ἐκ ἔτυχε παρὰ σέ, ἀγανακτεῖ, καὶ ἐπὶ τῆς βύρσης ἐβδόμην ἡμέραν ἤδη καῖθι.

Scythae, inquit, communia illa et quotidiana postulant, ne vestri pastores in suos campos transgrediantur, sed intra Tracbonem (asperam regionem) maneat: latrones autem illos, a quibus percurfari vestram regionem querimini, negant publico consilio mitti, sed priuatim sui unumquemque lucri causa latrocinari: si quis autem illarum deprehendatur, penes te esse illum punire. Haec quidem illi nuntiari me iusserunt.

50. At ego indico tibi, magnam impressionem in vos faciendam ab Arsacoma Marianthae F. qui legatione non ita pridem apud vos functus est, et indigne fert, puto, quod expetitam sibi a te filiam tuam non impetrauit, et iam septimum diem pellem infi-

καθῆται, καὶ συνῆκται στρατός ἐκ ὀλίγος αὐτῷ.
 Ἦκασα, ἔφη ὁ Λευκάνωρ, καὶ αὐτὸς ἀθροί-
 σθαι δύναμιν ἀπὸ βύρσης· ἔτι δ' ἔφ' ἡμᾶς συν-
 ἴσασθαι, καὶ ὅτι Ἀρσακόμας ὁ ἐλαύνων ἐστίν,
 ἡγνόων. Ἀλλ' ἐπὶ σέ, ἔφη ὁ Λογχάτης, ἡ πα-
 ρασκευή· ἐμοὶ δὲ ἐχθρὸς ὁ Ἀρσακόμας ἐστὶ καὶ
 ἀχθεῖται διότι προτιμῶμαι αὐτῷ ὑπὸ τῶν γε-
 ραιτέρων, καὶ ἀμείνων τὰ πάντα δοκῶ εἶναι·
 εἰ δέ μοι ὑπόσχοιο τὴν ἐτέραν σε θυγατέρα Βαρ-
 κέτιν, ἔτε τὰ ἄλλα ἀναξίω ὑμῶν ἐντι, ἐκ εἰς
 μακρὰν σοι ἤξω, τὴν κεφαλὴν αὐτῇ κομίζων.
 Ὑπισχνῶμαι, ἔφη ὁ βασιλεὺς, μάλα περὶ δεῖς
 γενόμενος· ἐγὼ γὰρ τὴν αἰτίαν τῆς ὀργῆς τῆς
 Ἀρσακόμα, τὴν ἐπὶ τῷ γάμῳ, καὶ ἄλλως ὑπέ-
 πτησεν αἰεὶ τὰς Σκύθας. ὁ δὲ Λογχάτης, Ὀ-
 μοσον,

*dei, collectumque habet exercitum non paruum. Au-
 diueram, inquit Leucanor, ipse quoque colligi in
 pelle copias; contra nos vero curre, et Arfacoman
 ducem esse, ignorabam. Enimvero contra te, Lon-
 chates ait, apparatus ille. Meus vero Arfacomas
 inimicus est, et indignatur me sibi praeferri ab ho-
 noratioribus, et omnibus rebus haberi praestantio-
 rem. Si vero mihi promiseris alteram filiam tuam
 Barcetin, qui nec aliis rebus indignus vobis gener
 sum, non ita multo post veniam caput tibi illius ad-
 ferens. Promitto, ait rex, valde perterritus, qui
 causam irarum Arfacomae, de nuptiis, sciret,
 et alioquin semper formidaret Scythas. Loncha-
 tes*

μοσον, ἔφη, ἢ μὴν Φυλάξαι τὰς συνθήκας, μὴ
 δὲ ἀπαρνήσασθαι. τότε ἤδη τῶν γενομένων,
 καὶ ἐπεὶ ἀνατείνας εἰς τὸν ἄρχον ἠθέληεν ὀμνύειν, TIII X
 Μὴ σύγε ἐνταῦθα, εἶπε, μὴ καὶ τις ὑπιδῇται
 τῶν ὁρώντων ἔφ' ὅτῳ ὀρκομωτᾶμεν, ἀλλ' εἰς
 τὰ ἱερὸν τῷ Ἄρειος τετὶ εἰσελθόντες, ἐπικλει-
 σάμενοι τὰς θύρας, ὀμνύωμεν, ἀκασάτω δὲ μη-
 δεῖς· εἰ γάρ τι τῶν πύθοιτο Ἀρσινόμας,
 δέδια μὴ προθύσῃται με τῷ πολέμῳ, χεῖρα δ'
 μικρὰν ἤδη περιβεβλημένος. Εἰσίσωμεν, ἔφη ὁ
 βασιλεὺς, ὑμεῖς δὲ ἀπόστητε ὅτι πορρωτάτω·
 μηδεὶς δὲ παρῆσθω εἰς τὸν νεών, ὃν τίνα μὴ ἐγὼ
 καλέσω· ἐπεὶ δὲ οἱ μὲν εἰσῆλθον, οἱ θαρυφάροι
 δὲ ἀπέστησαν, σπασάμενος τὸν ἀκινάκην, ἐπι-
 σχὼν τῇ ἑτέρᾳ τὸ σόμα, ὥς μὴ βοήσῃς, παίει
 παρὰ

tes vero iura, inquit, servaturum te pacta, ne-
 que negaturum. Hic, dum ista iam fierent, et
 ille extensa in caelum manu iam iuraturus esset,
 Ne hic; inquit, ne quis forte videturium suspicetur,
 qua de re iuremus; sed in hoc Martis templum in-
 gressi, clausis post nos ianuis iuremus, audiente ne-
 mine. Si quid enim horum audias Arsacomas, me-
 tuo ne ante bellum me caedas, qui manum non par-
 vam iam circa se habeat. Intremus, rex ait: Vos
 vero longissime recedite, neque in templo adsit quis-
 quam, quem ego non vocavero. Cum vero
 ipsi quidem intrassent, recessissent autem satelli-
 tes: stricto acinace, altera manu os ne clamaret

παρὰ τὸν μασόν· ἔτα ἀποτεμὼν τὴν κεφαλὴν,
ὑπὸ τῇ χλαμύδι ἔχων, ἐξήει, μεταξὺ διαλεγό-
μενος δὴ θέν αὐτῷ. καὶ διὰ ταχέων ἤξεν λέγων
ὡς δὴ ἐπὶ τι πεμφθεὶς ὑπ' ἐκείνου. καὶ ἔτως
ἐπὶ τὸν τόπον ἀφικόμενος, ἔνθα δεδεμένον κα-
ταλειοῖται τὸν ἵππον, ἀναβάς, ἀφιππάσατο
εἰς τὴν Σκυθίαν. δίωξις δὲ αὐτὸν ἐγένετο αὐτῷ,
ἐπιπολὺ ἀγνοησάντων τὸ γεγοτὸς τῶν Βοσπο-
ρανῶν, καὶ ὅτε ἔγνωσαν, ὑπὲρ τῆς βασιλείας
σασιαζόντων.

Ταῦτα μὲν ὁ Λογχάτης ἔπραξε, καὶ τὴν ὑπό-
σχουσιν ἀπεπλήρωσε, τῷ Ἀρσανόμα παραδὲς
τὴν κεφαλὴν τῷ Λευκαίῳ. ὁ Μακέντης δὲ,
καθ' ὁδὸν ἀνέσας τὰ ἐν Βοσπόρῳ γεγόμενα, ἦκεν
εἰς

occludens, ferit ipsum ad mammam, tum caput
abscissum tegens chlamyde exit, inter *exeundum*
velut loquens cum illo, et statim se rediturum,
dicens, ac si ad aliquid missus ab illo esset. Et
sic delatus ad illum locum, ubi reuinctum equum
reliquerat, eo conscenso Scythiam curriculo re-
pētit. Ac ne quidem persecutus illum quisquam
est, quid actum esset diu ignorantibus Bospo-
ranis: tum ubi rescissent factiose de regno decer-
tantibus.

51. Atque ista quidem Lonchates fecit, im-
pleuitque promissum tradendo Leucanoris capi-
te. Macentes autem, audito in ipsa via, quid
in Bosporo gestum esset, peruenit ad Machlyes,
et

ες τὰς Μάχλυνας, καὶ πρῶτος ἀγγείλας αὐτοῖς
 τὸν Φόνον τῆ βασιλείας, Ἡ πόλις δὲ, ἔφη, ἡ
 Ἀδύρμαχε, σὲ γαμβρὸν ὄντα, ἐπὶ τὴν βασι-
 λείαν καλεῖ, ὥς σὺ μὲν προελάσας, παραλάμ-
 βανε τὴν ἀρχὴν, τεταραγμένους τοῖς πράγμασιν
 ἐπιφανείς. ἡ κόρη δὲ κατόπι σοὶ ἐπὶ τῶν ἀμα-
 ξῶν ἐπέστω, ῥᾶον γὰρ ἔτω προσάξεις Βασπο-
 ρανῶν τὰς πόλεις, ἰδάντας τὴν Λευκάνωρος θυ-
 γατέρα. ἐγὼ δὲ Ἀλανός τέ εἰμι, καὶ τῇ παιδὶ
 ταύτῃ συγγενὴς μητρόθεν· παρ' ἡμῶν γὰρ ἔσαν
 τὴν Μάστειραν ἡγάγετο ὁ Λευκάνωρ· καὶ νῦν σοι
 ἦνω παρὰ τῶν Μαστείρας ἀδελφῶν, τῶν ἐν Ἀλα-
 νίᾳ, παρχηλευομένων, ὅτι τάχις ἐλαύνειν
 ἐπὶ τὸν Βόσπορον, καὶ μὴ περιδεῖν ἐς Εὐβίονταν
 περιελθῶσαν τὴν ἀρχὴν· ὅς ἀδελφὸς ὢν νόθος
 Λευ-

et annuntiata primum morte regis, Ciuitas, in-
 quit, te, Adyrmache, generum regis ad regnum
 vocat. Itaque tu quidem praecipue itinere regnum
 occupa, turbatis rebus praefere auxilium: puella
 vero post te in plaustris sequatur. Facilius enim
 sic Bosporanorum tibi vulgus conciliaueris, regis fi-
 liam si viderint. Ego vero Alanus sum, ex virginis
 a matre cognatus: etenim nostri generis Mastiram
 duxit Leucanor. Et iam a Mastirae tibi fratribus
 venio, qui sunt in Alania, hortantibus te, ut
 quam celerrime venias in Bosporum, nec patiara
 transferri imperium in Eubionum, qui frater no-

Λευκανόρος, Σκύθαις μὲν αἰεὶ φίλος ἐστίν, Ἀλανοῖς δὲ ἀπέχθεται. ταῦτα δὲ ἔλεγεν ὁ Μακέντης, ὁμόσκιμος καὶ ὁμόγλωττος τοῖς Ἀλανοῖς ὢν· κοινὰ γὰρ ταῦτα Ἀλανοῖς καὶ Σκύθαις· πλὴν ὅτι ἂ πάντι κομῶσιν οἱ Ἀλανοί, ὥσπερ οἱ Σκύθαι· ἀλλὰ ὁ Μακέντης καὶ τῆτο εἰκασο αὐτοῖς, καὶ ἀπακαθάρει τῆς κόμης, ὅπόσον εἰκὸς ἦν ἑλαττον κομᾶν τὸν Ἀλανὸν τῷ Σκύθῃ· ὥς ἐπιστεύετο διὰ ταῦτα, καὶ ἐδόκει Μασείρας καὶ Μαζαίας συγγενὴς εἶναι.

Καὶ νῦν, ἔφη, ὦ Ἀδύρμαχε, ἐλαύνειν ἔτοιμος ἄμα σοὶ ἐπὶ τὸν Βόσπορον, ἣν ἐθέλῃς, μένειν τε εἰ δέοι, καὶ τὴν παῖδα ἄγειν. τῆτο, ἔφη, καὶ μᾶλλον, ὁ Ἀδύρμαχος, ἐθέλησαι μὲν ἂν, ἀπὸ αἵμα-

ibus Leucanoris, Scythis semper amicus, infestus autem est Alanis. Haec Macentes dixit, armis et lingua Alanorum similis, communia enim ista Alanis et Scythis, nisi quod non omnino Scytharum instar comati sunt Alani. Verum Macentes in hoc etiam similem se iis reddiderat, quod detonderat de coma, quantum conveniebat minus Scythae comatum esse Alanum. Propter ista ergo fides illi habita, putatusque Mastirae ac Mazaeae cognatus esse.

52. *Et iam, inquit, Adyrmache, paratus sum vel ire tecum in Bosporum, si volueris, vel manere, si opus sit, ex ducere virginem. Hoc vero, et magis quidem velim, ait Adyrmachus, te, con-*
sanguini-

αἵματος ἄντα σε Μαζαίαν ἄγειν. ἦν μὲν γὰρ
 ἅμα ἡμῖν ἦς ἐπὶ τὸν Βόσπορον, ἱππεῖ ἐνὶ πλείεσσιν
 ἂν γενοίμεθα· εἰ δέ μοι τὴν γυναῖκα ἄγοις, ἂν-
 τὶ πολλῶν ἂν γένοιο. ταῦτα ἐγένετο· καὶ ὁ
 μὲν ἀπῆλκυσε, παραδὰς τῷ Μακέντῃ ἄγειν τὴν
 Μαζαίαν, παρθένον ἔτι ἄσκαν. ὁ δὲ ἡμέρας μὲν
 ἐπὶ τῆς ἀμάξης ἦγεν αὐτήν. ὅτε δὲ νύξ κατέ-
 λαβεν, ἀναθέμενος ἐπὶ τὸν ἵππον (ἐσταθραπέυ-
 κει δὲ ἄλλον ἓνα σφίσιν ἱππέα ἐπεσθαί) ἀνα-
 πηδήσας καὶ αὐτὸς, ἐκῆτι παρὰ τὴν Μαίωτιν
 ἤλαυνεν, ἀλλ' ἀποτραπόμενος εἰς τὴν μεσόγειον,
 ἐν δεξιᾷ λαβὼν τὰ Μιτραίων ὄρη, διαναπαύων
 μεταξὺ τὴν παῖδα, τρίτατος ἐτέλεσεν ἐκ Μαχ-
 λύων ἐς Σκυθας. καὶ ὁ μὲν ἵππος αὐτῷ, ἔπει-
 δὲ

*sanguineus qui sis, puellam ducere. Si enim simul
 eas nobiscum in Bosporum, equite uno plures fue-
 rimus: si vero uxorem mihi adducas, multorum in-
 fectus mihi fueris. Haec facta sunt: Atque ille
 quidem discessit, tradita Macentae, quam dedū-
 ceret, Mazaea, adhuc virgine. At ille eo qui-
 dem die in plaustro ipsam duxit. Cum vero nox
 ingruisset, ea in suum equum imposita (parauē-
 rat autem alium vnum equitem, qui se sequere-
 tur) cum ipse quoque insilisset, non iam iuxta
 Maeotin pergit: sed versus mediterranea desce-
 dens, uti dextros haberet Mitraeorum montes,
 recreata interposita quiete puella, tertio die iter
 ex Machlyum regione ad Scythas peregit. Atque*
 T 5 equus

δὴ ἐπαύσατο τῷ δρόμῳ, μικρὸν ἐπιστὰς ἀποθνή-
σκει.

Ὁ δὲ Μακέντης, ἐγγυησάς τὴν Μαζαίαν τῷ
Ἀρσακόμα, Δέδεξο, εἶπε, καὶ παρ' ἐμῆ τὴν
ὑπόσχεσιν. τῷ δὲ πρὸς τὸ ἀνέλπιστον τῷ θεά-
ματος καταπλαγέντος, καὶ χάριν ὁμολογῶντος,
Παῦς, ἔφη ὁ Μακέντης, ἄλλον με ποιῶν σεαυ-
τῷ. τὸ γὰρ χάριν ἐμοὶ ὁμολογεῖν ἐφ' οἷς ἔπρα-
ξα τάτοις, τοῖον δέ ἐστιν, ὥσπερ ἂν ἡ ἀριστερά
μὲ χάριν εἰδεῖν τῇ δεξιᾷ, διότι τραυθεῖσαν πο-
τε αὐτὴν ἐθεράπευσε, καὶ φιλοφρόνως ἐπαμε-
λήθη καμνέσης. γελοῖα τοίνυν καὶ ἡμεῖς ἂν
ποιοῖμεν, εἰ πάλαι ἀναμνηθέντες, καὶ ὡς οἶόν
τε ἦν, εἰς ἓνα συνελθόντες, ἔτι μὲν γὰρ νομίζοι-
μεν

equus illi, cum finito cursu paululum stetisset,
moritur.

52. Macentes vero in manum tradens Mazaeam
Arsacomaë, Habe tibi, inquit, a me etiam pro-
missum. Illo autem ad insperatum adeo confpe-
ctum percusso, et gratias agente, Desine, inquit
Macentes, alium me a te facere. Quod enim gra-
tias tibi eorum nomine, quae feci, agis, id eius-
modi est, ac si gratiam habens sinistra mea dextrae,
quod vulneratam aliquando illam sanaveris, et be-
nigne curaveris laborantem. Proin ridicule nos quo-
que agerimus, si olim permisti, et quoad eius fieri
poterat, in unum coaliti, adhuc magnum esse puto-
mus,

μεν εἶναι, εἰ τὸ μέρος ἡμῶν ἔπραξέ τι χρηστὸν ὑπὲρ ὅλα τῆς σώματος· ὑπὲρ ἑαυτῆς γὰρ ἔπραττε, μέρος ὃν τῆς ὅλας εὖ πάσχοντος. ἔτω μὲν ὁ Μακέντης ἔφη τῷ Ἀρσακόμας χάριν ὁμολογήσαντι.

Ὁ δὲ Ἀδύρμαχος, ὡς ἤκαυσε τὴν ἐπιβελήν, εἰς μὲν τὸν Βόσπορον ἀκέτι ἦλθεν (ἡδὴ γὰρ Εὐβίотος ἤρχεν, ἐπικληθεὶς ἐκ Σαυροματῶν, παρ' οἷς διέτριβεν) εἰς δὲ τὴν αὐτῆς ἐπανελθὼν, καὶ στρατιὰν πολλὴν συναγαγὼν, διὰ τῆς ὄρεινῆς ἐσέβαλεν ἐς τὴν Σκυθίαν· καὶ ὁ Εὐβίотος ἔμετὰ πολὺ καὶ ἔτος εἰσέπεσεν, ἄγων πανδημεῖ μὲν τὰς Ἑλλήνας, Ἀλάνους δὲ καὶ Σαυρομάτας ἐπικλητὰς ἑκατέρως δισμυρίας· ἀναμίζαντες δὲ καὶ στρατεύ-

mus, si qua pars nostri utile quidquam pro toto corpore fecerit. pro se enim fecit, cum pars sit totius corporis, cui bene factum est. Sic tum Macentes locutus est cum agente sibi gratias Arsacoma.

54. Adyrmachus vero auditis infidelis in Bosporum non iam perrexit; iam enim imperabat advocatus ex Sauromatis, apud quos vixerat, Eubiotus: sed reuersus in patriam ingenti comparato exercitu, irruptionem per montana fecit in Scythiam. Et Eubiotus non ita multo post ipse quoque irruit; adducens omnes quidem sui imperii Graecos, Alanos autem et Sauromatas auxiliares cuiusque generis vicies millenos. Coniunctis

στρατεύματα, ὁ Εὐβίотος καὶ ὁ Ἀδυρμαχος, ἐν-
 νέα μυριάδες ἅπαντες ἐγένοντο, καὶ τῶν τὰ
 τρίτον, ἵπποτοξόται. ἡμεῖς δὲ (καὶ γὰρ καὶ αὐ-
 τὸς μετέσχον τῆς ἐξόδου, αὐτοῖς ἐπιδὼς ἐν τῇ
 βύρσῃ τότε ἱκπῆας αὐτοτελεῖς ἑκατὸν) καὶ πολ-
 λῶ ἔλαττον τῶν τρισμυρίων σὺν τοῖς ἱππεῦσι
 συναθροισθέντες, ὑπεμένομεν τὴν ἐφοδὸν· ἐ-
 στρατήγει δὲ ὁ Ἀρσακόμας. καὶ ἐπειδὴ προσιόν-
 τας εἶδομεν αὐτάς, ἀντεπήγομεν, προσπαφέν-
 τες τὸ ἱππικόν. γενομένης δὲ ἐπιπολὺ μάχης
 καρτερᾶς, ἐνεδίδου ἤδη τὰ ἡμέτερα, καὶ παρερ-
 ρήγνυτο ἡ Φάλαγξ· καὶ τέλος εἰς δύο διεκόπη
 τὸ Σκυθικὸν ἅπαν, καὶ τὸ μὲν ὑπέφευγεν, οὐ
 πάνυ σαφῶς ἡττημένον, ἀλλ' ἀναχώρησις ἐδό-
 κει

iunctis autem copiis Eubiotus atque Adyrmachus,
 nonaginta millia ambo conficiebant: quorum ter-
 tia pars iaculabatur ex equis. Nos vero, (nam
 ipse quoque expeditionis pars fui, qui dederim
 illis in pelle tum equites meo stipendio militan-
 tes centum) triginta millibus non multo paucio-
 res, computatis quidem equitibus, impetum eo-
 rum Arsacoma duxce excepiimus: et cum admo-
 ventes videremus, contra illos equitatu prius
 emissio duximus. Cum diu fortiter pugnatum
 esset, iam cedere nostri, iam pertrumpi phalanx,
 et tandem in duas partes scindi Scytharum exer-
 citus. Atque altera pars quidem se subducere,
 non illa quidem aperte victa, sed recessus illa
 fuga

καὶ ἡ Φυγή. εἰς γὰρ οἱ Ἀλανοὶ ἐτόλμων ἐπι-
 πολὺ διώκειν· τὸ δὲ ἡμῖν, ὅπερ καὶ ἔλαττον,
 περισχόντες οἱ Ἀλανοὶ καὶ Μάχλυες ἐκοπτον
 πανταχόθεν, ἀφθόνως ἀφιέντες τῶν οἰσῶν καὶ
 ἀκοντίων, ὥς τε πάνυ ἐπονέοντο ἡμῶν οἱ περιε-
 σχημένοι, καὶ ἤδη προΐεντο οἱ πολλοὶ τὰ ὅπλα.

Ἐν ταῦτοις δὲ ὁ Λογχάτης καὶ ὁ Μακέντης
 ἔτυχον ὄντες, καὶ ἐτέτρωντο ἤδη, προκινδυ-
 νεύοντες, ὁ μὲν πυρακτωθεὶς τὸν μηρὸν ὁ Λογ-
 χάτης, ὁ Μακέντης δὲ πελέκει εἰς τὴν κεφαλὴν,
 καὶ κοντῶ εἰς τὸν ὠμὸν· ὅπερ αἰσθόμενος ὁ Ἀρ-
 σακόμας, ἐν ἡμῖν τοῖς ἄλλοις ὢν, δεινὸν ἡγησά-
 μενος, εἰ ἀπεισι καταλιπὼν τὰς φίλας, προσ-
 βαλὼν

fuga videbatur: cum neque Alani multum per-
 sequi illos auderent. Alteram vero partem, ean-
 demque minorem, circumuentam Alani et Mach-
 lyes caedebant undique, magna sagittarum iacu-
 lorumque vi inmissa: valde itaque laborare no-
 stri, qui ita conclusi tenerentur, iamque multi
 arma proiicere.

55. Forte fortuna in his erant Lonchates at-
 que Macentes, iamque vulnerati, cum primi se
 periculis obtulissent, ambusto *fularica* femore
 Lonchates, Macentes autem *percussio* securi capi-
 te, et hasta humero. Quod sentiens Arsfomas,
 qui inter nos reliquos versaretur, indignumque
 ratus, si relictis amicis abiret, admodum equo cal-
 cari-

βαλὼν τὰς μύωπας τῷ ἵππῳ, ἐμβόησας ἤλυνε διὰ τῶν πολεμίων, κοπίδα διηρμένος, ὥς τῆς Μάχλυας μὴδὲ ὑποσηῆναι τὸ ῥόθιον τᾷ θυμῷ, ἀλλὰ διαιρεθέντες ἔδωκαν αὐτῷ διεξελθεῖν. ὁ δὲ ἀνακτησάμενος τὰς Φίλκας, καὶ τὰς ἄλλας ἅπαντας παρακαλέσας, ὥρμησεν ἐπὶ τὸν Ἀδύρμαχον, καὶ πατάξας τῇ κοπίδι παρὰ τὸν αὐχένα, μέχρι τῆς ζώνης διέτεμε. πεσόντος δὲ ἐκείνου, διελύθη τὸ Μαχλυϊκὸν ἄπαν, καὶ τὸ Ἀλανικὸν ἔμετα πολὺ, καὶ οἱ Ἕλληνες ἐπὶ ταῖς ὥς ἐκρατῆμεν ἐξ ὑπαρχῆς ἡμεῖς, καὶ ἐπέξήλθομεν ἀνέπιπολὺ κτείνοντες, εἰ μὴ νῦν τὸ ἔργον ἀφείλετο. εἰς δὲ τὴν ἐπιᾱσαν ἰκέτα παρὰ τῶν πολεμίων ἦγοντες ἐδέοντο Φιλίαν ποιεῖσθαι. Βοσποράνοί μὲν ὑποτελέσειν διπλάσιον τὸν δασμόν. ὑπισχνέμενοι,

Μάχ-

caribus, et sublato clamore, per hostes infensa copide equitat, vt neque animosum illius impetum sustinerent Machlyes, sed transeundi facultatem illi darent. At ille recuperatis amicis hortatus omnes irruit in Adyrmachum, eumque impacta ad ceruicem copide ad zonam vsque diuidit. Illo vero cadente, quidquid erat Machlyum, neque ita multo post Alani quoque diffugiunt, et post hos etiam Graeci. Sic de nouo nos superiores, persecuturi illos amplius et caesuri eramus, nisi nox opus intercepisset. Postridie supplices ab hostibus veniunt amicitiam secum fieri petentes, Bosporani duplum pendere tributum polliciti, Mach-

Μάχλυνες δὲ ὁμήρους δώσιν ἔφασαν, αἱ Ἀλανοὶ
δὲ ἀντὶ τῆς ἐφόδου ἐκείνης, Σινδιανὰς ἡμῖν χει-
ρώσασθαι ὑπέσθησαν ἐκ πολλῶν διεσῶτας. ἐπὶ
τέτοις ἐπέσθημεν, δόξαν πολὺ πρότερον Ἀρ-
σακόμα καὶ Λογχατὴ καὶ ἐγένετο εἰρήνη, ἐκεί-
νων πρυτανευόντων ἕκαστα. τοιαῦτα, ὦ Μνή-
σιππε, τολμῶσι ποιεῖν Σκύθαι ὑπὲρ τῶν Φιλων.

ΜΝΗΣ. Πάνυ τραγικὰ, ὦ Τόξαρι, καὶ μύ-
θοις ὅμοια, καὶ ἰλέως μὲν ὁ Ἀκινάκης καὶ ὁ Ἀτ-
νεμος εἶναι, ὅς ὥμοσας, εἰ γὰρ τις ἀπιστοίῃ αὐ-
τοῖς, ἢ πάνυ μεμπτὸς εἶναι δόξειεν ἄν. ΤΟΞ.
Ἄλλ' ἔρα, ὦ γενναῖε, μὴ Φθόνος ὑμῶν ἡ ἀπι-
στία ἤ, πλὴν ἐκ ἐμὲ ἀποτρέψῃς ἀπιστῶν καὶ ἄλ-
λα

Machlyes dare obsides parati; Alani vero pro ista
inuastione Sindianos, a longo inde tempore a no-
bis dissidentes, in potestatem nostram se redactu-
ros recipiebant. His conditionibus persuaderi no-
bis passi sumus, cum primo omnium ita visum
esset Arfacomae et Lonchati, et ipsis tractantibus
vniuersum negotium, pax facta est. Talia, Mne-
sippe, audent facere pro amicis Scythae.

56. MNES. Omnino tragica, Toxari, et fa-
bulis similia. Atque ignoscat mihi Acinaces ac
Ventus per quos iurasti. Si quis enim fidem iis
neget, non valde videatur reprehendendus. TOX.
Quin vide, generose, ne inuidia sit illa vestra
credendi cunctatio. Verumtamen non deterrue-
ris me neganda fide, quo minus alia de hoc ge-
nere

λα τοιαῦτα εἰπεῖν, ἃ οἶδα ὑπὸ Σκυθῶν γιγνώ-
μενα. ΜΝΗΣ. Μὴ μακρὰ μόνον, ὦ ἄριστε, μη-
δὲ ἄνωγς ἀφέτοις χρώμενος τοῖς λόγοις, ὡς νῦν
• γε ἄνω καὶ κάτω τὴν Σκυθίαν καὶ τὴν Μαχλυα-
νὴν διαθέων, καὶ ἐς τὸν Βόσπορον ἀπιὼν, εἴτ'
ἐπανιών, πάνυ μὲ κατεχρήσω τῇσιωπῇ. ΤΟΞ.
Πεισέον καὶ ταῦτά σοι νομοθετεῖντι, καὶ διὰ
βραχέων λεκτέον, μὴ καὶ κάμης ἡμῖν τῇ ἀκοῇ
συμπερινοσῶν.

Μᾶλλον δὲ ἄκεσον, ἐμοὶ αὐτῷ οἷα φίλος, Σι-
σίνης τᾶνομα, ὑπερέστησεν· ὅτε γὰρ Ἀθήναζε
ἀπῆεν οἰκοθεν ἐπιθυμία παιδείας τῆς Ἑλληνι-
κῆς, κατέπλευσα ἐς Ἀμασρεῖν τὴν Ποντικήν· ἐν
• προσβολῇ δὲ ἐς τοῖς ἀπὸ Σκυθίας προσπλέε-
σιν

nere dicam, quae facta a Scythis noui. MNES.
Modo ne longa nimis, vir optime, nec ita solu-
tis vsus sermonibus, vt modo fursum deorsum
• Scythiam Machlyanemque percurrans, et abiens
in Bosporum rediensque deinde, meo omnino
silentio abusus es. T O X. Obsequendum hac
quoque in re est tibi legislatori, ac dicendum
breuiter, ne fatigeris, si auribus oberrare nobis-
cum cogare.

57. Potius audi, quae mihi ipsi amicus, Si-
finnes nomine, praestiterit. Cum enim Athenas
domo profiscerer Graecae disciplinae cupiditate,
in Ponticam Amastrin nauigauī: opportune au-
tem obiecta est e Scythia nauigantibus haec vrbs,
Caram-

σιν ἔ· πολὺ τῆς Καράμβεως ἀπέχουσα ἡ πόλις.
εἶπετο δὲ ὁ Σισίννης, ἑταῖρος ἐκ παιδὸς ὢν·
ἡμεῖς μὲν οὖν καταγωγὴν τινα ἐπὶ τῷ λιμένι
σχεψάμενοι, καὶ τὰ πλοῖα ἐς αὐτὴν μετασκευα-
σάμενοι, ἡγοράζομεν (16), ἔδὲν πονηρόν ὑφορώ-
μενοι· ἐν τοσούτῳ δὲ κλωπὲς τινες ἀνασπάσαν-
τες τὸ κλεῖθρον ἐκφέρουσιν ἅπαντα, ὥς μηδὲ τὰ
ἐς ἐκείνην τὴν ἡμέραν διαρκέσοντα καταλιπεῖν.
ἐπανελά-

Carambi non multum distans. Sequebatur me
Sisinnes, meus a puero inde sodalis. Nos ergo
diuersorio ad portum quaesito, sarcinulisque de
naui in illud translatis nihil mali suspicati, in fo-
rum prodimus. Interea vero fures quidam clau-
stris detractis omnia efferunt, vt nec tantum re-
linquerent, quantum in illum nobis diem suffice-
ret.

16. Ἡμεῖς μὲν ἔν καταγωγὴν τινα — ἀγορά-
ζομεν] Ad haec ita notauit Pater. Κατα-
γωγὴ, κατάλυμα, πανδοκεῖον, οἶκημα, quod
sibi viderunt, conduxerunt, compararunt
et eo sarcinas deposuerunt ipsi ἀγοράζοντες,
hoc est, in forum vrbis profecti. Hesych.
ἀγοράζειν, ἐν ἀγορᾷ διατρίβεσθαι. Ari-
stophanes Λυσιστρατῇ pag. 860. Lugd. edit.
Ἀγοράσω τ' ἐν τοῖς ὀπλοῖς ἐξῆς Ἀριστογεί-
τονι. Thucydides lib. VI. pag. 214. Καὶ
ἰσελθόντες ἡγόραζον ἐς τὴν πόλιν. Iac.
Gronou,

Luc. Op. T. V.

V

ἐπανελθόντες ἔν οἴκαδε, καὶ τὸ γεγονός μαθόν-
τες, δικάζεσθαι μὲν τοῖς γείτοσι πολλοῖς ἔσιν,
ἢ τῷ ξένῳ, ἔκ ἐδοκίμαζομεν, δεδιότες μὴ συ-
κοφάνται δόξωμεν τοῖς πολλοῖς, λέγοντες, ὡς
ὑφείλετο ἡμῶν τις Δαρεικὰς τετρακοσίας, καὶ
ἐσθῆτα πολλήν, καὶ τάπιδας τινάς, καὶ τὰλλα
ὅποσα εἶχομεν.

Ἐσκοπούμεθα δὲ περὶ τῶν παρόντων ὁ, τι
πράξομεν, ἄποροι παντάπασιν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ
γενόμενοι· καὶ μοι μὲν ἐδόκει, ὡς εἶχον, αὐτοῦ
παραβύσαντα ἐς τὴν πλευράν τὸν ἀκινάκην ἀπ-
ελθεῖν τῷ βίβ, πρὶν ἀγεννές τι ὑποσῆναι, λε-
μῶ ἢ δίψει πιεσθέντα· ὁ δὲ Σισίννης παρεμυ-
θεῖτο, καὶ ἰκέτευε μηδὲν τοιοῦτο ποιεῖν· αὐτὸς
γάρ

ret. Domum ergo reuerfis, audito quid factum
esset, in ius vocare vicinos, qui multi essent,
aut hospitem adeo, non placuit, veritis ne sy-
cophantae plerisque videremur, si diceremus ab-
stulisse nobis aliquem Daricos quadringentos, et
vestem multam, et stragula quaedam, et quae
habueramus reliqua.

58. Deliberabamus autem de praesenti condi-
tione nostra, quid ageremus, inopes omnium
rerum in regione peregrina facti. Ac mihi qui-
pem videbatur, vt habebam, e vestigio adactō
in latus acinace de vita abire prius, quam humile
quidquam fame aut siti subigente admitterem.
At Sisinnies consolans me supplicabat, ne quid
tale

γὰρ ἐπινοήσῃν ἔλεγεν, ὅθεν ἔχομεν ἱκανῶς τὰς
 τροφάς· καὶ τότε μὲν ξύλα ἐκ τῆς λιμένος παρ-
 ἐκόμισε, καὶ ἦκεν ἡμῖν ἐκ τῆς μισθοῦ ἐπισιτισά-
 μενος. ἔωθεν δὲ περιϊὼν κατὰ τὴν ἀγορὰν εἶδε
 πομπὴν τινα, ὡς ἔφη, γενναίων καὶ καλῶν νεα-
 νίσκων· μονομαχεῖν δὲ ἔτοι ἐπὶ μισθοῦ ἀνδρο-
 λογηθέντες 17), ἐς τρίτην ἡμέραν διαγωνιῆσθαι
 ἔμελλον. καὶ δὴ τὸ πᾶν ὡς εἶχεν ἀμφ' αὐτὰς
 πυθόμενος, ἐλθὼν ὡς ἐμὲ, μηκέτι, ὦ Τόξαρι,
 ἔφη, σαυτὸν πένητα λέγε, εἰς γὰρ τρίτην ἡμέ-
 ραν πλάσιόν σε ἀποφανῶ.

Ταῦτα

tale facerem: se quippe excogitaturum aliquid
 dicebat, unde, quantum ad victum satis esset,
 haberemus. Ac tum quidem ligna de portu ba-
 iulauit, venitque comparatis de mercede cibis.
 Altero vero mane in foro circumiens videt pom-
 pam, ut dicebat, fortium et honestorum iuue-
 num. Hi autem pecunia auctorati gladiatores,
 in tertium diem depugnaturi erant. Iamque o-
 mnia de illis uti se haberent percontatus, venit
 ad me, et, *Ne amplius*, inquit, *pauperem te,*
Toxari, dicito. *Tertio enim abhinc die diuitem te*
reddam.

V. 2

59. Haec

17. Ἀνδρολογηθέντες] Ἀνδρολογεῖν *militēs*
conscribere. Alciph. I. Ep. XI. p. 44. Vbi
Bergler. de aliis quoque collectione virorum
 dici, hoc Luciani testimonio probat. Adde
 ἀνδρολογία 2. Macab. XII, 43. *Reitz.*

Ταῦτα εἶπε, καὶ πονήρως τὸ μεταξὺ ἀποζη-
σαντες, ἐνστάσης ἤδη τῆς θεάς, ἐθεώμεθα καὶ
αὐτοί. παραλαβὼν γάρ με ὡς ἐπὶ τερπνόν τι
καὶ παράδοξον θέαμα τῶν Ἑλληνικῶν, ἄγει εἰς
τὸ θέατρον· καὶ καθίσαντες ἐρωῶμεν, τὸ μὲν
πρῶτον θηρία κατακοντιζόμενα, καὶ ὑπὸ κυνῶν
διωκόμενα, καὶ ἐπ' ἀνθρώπους δεδεμένους ἀφίε-
μενα, κακέρχας τινας, ὡς εἰκάζομεν. ἐπεὶ δὲ
εἰσῆλθον οἱ μονομάχοι, καὶ τινα παραγαγὼν ὁ
κῆρυξ εὐμεγέθη νεανίσκον, εἶπεν, ὅσις ἂν ἐθέ-
λῃ τέτρω μονομαχῆσαι, ἤκειν εἰς τὸ μέσον, δρα-
χμᾶς ληψόμενος μυρίας, μισθὸν τῆς μάχης,
ἐνταῦθα ἐξανίσταται ὁ Σισίννης, καὶ καταπηδή-
σας ὑπέστη μαχεῖσθαι, καὶ τὰ ὄπλα ἔτει. καὶ
τοῦ

59. Haec dixit. Atque aegre interiecto tem-
pore vitam tolerantēs, instante iam spectaculo,
spectamus ipsi quoque. Nam me etiam assum-
tum velut ad iucundum quoddam nouumque
spectaculum Graecum, ducit in theatrum. Iam-
que spectamus assidentes, primo bestias, iaculis
confici, et exagitari canibus, et in vindictos quos-
dam homines, maleficos, ut coniciebamus, im-
mitti. Ingressis autem gladiatoribus, cum pro-
cerum quendam iuuenem producents praeco edi-
ceret, qui cum hoc pugnare vellet, progredere-
tur in medium, pugnae pretium accepturus
drachmas decies mille: hic surgit Sisinnes, ac
cum desilisset, pugnaturum se recipit, arma
poscit,

τόν μισθὸν λαβὼν, τὰς μυρίας, ἐμοὶ Φέρων, ἐντεχείρισε· καὶ εἰ μὲν κρατήσασαιμι, ὦ Τόξαρι, εἶπεν, ἅμα ἄπιμεν, ἔχοντες τὰ ἀρκούντα· ἢν δὲ πέσω, θάψας με ὑποχώρει ὀπίσω εἰς Σκύθας. ἐγὼ μὲν ἐπὶ τούτοις ἐκώκυον.

Ὁ δὲ λαβὼν τὰ ὄπλα, τὰ μὲν ἄλλα περιέδῃσατο, τὸ κράνος δὲ ἐκατέθηκεν, ἀλλ' ἀπὸ γυμνῆς τῆς κεφαλῆς καταστὰς ἐμάχετο· καὶ τὸ μὲν πρῶτον τιτρώσκεται αὐτὸς, καμπύλῳ τῷ ξίφει ὑποτμηθεὶς τὴν ἰγνύην, ὥς αἷμα ἔρρει πολὺ· ἐγὼ δὲ πρᾶστεθνήκειν ἤδη τῷ δέει· θρασύτερον δὲ ἐπιφερόμενον τηρήσας τὸν ἀντίπαλον παίει εἰς τὸ σέρον, καὶ διήλασεν, ὥς αὐτίκα ἐπεπτώκει πρὸ τοῖν ποδοῖν αὐτοῦ· ὁ δὲ κάμνων

poscit, et mercedem acceptam, decies mille drachmas, ad me fert, et in manus mihi tradit: ac, si quidem, inquit, vicero, Toxari, simul abimus, habituri quod faxis est: sin vero cecidero, me sepulto ad Scythas reuertere. Ad haec plorabam equidem.

60. Verum ille arma capiens reliqua induit, galeam vero non imposuit, sed nudo capite consistens pugnavit. Ac primo quidem vulneratur ipse, curuato ense succifus poplitem, sanguis vt copiosus proflueret; et ego prae metu pene ante mortuus essem. At ille obseruans inferentem se audacius aduersarium, percussus illius pectus transadigit, vt statim ante pedes illius con-

νων καὶ αὐτὸς ὑπὸ τῷ τραύματος, ἐπενάθιζε τῷ νεκρῷ, καὶ μικρῷ δεῖν, ἀφῆκεν αὐτὸν ἡ ψυχὴ· ἀλλ' ἐγὼ προσδραμὼν ἀνέστησα καὶ παρεμυθησάμην. ἐπεὶ δὲ ἀφείτο ἤδη νενικηκώς, ἀράμενος αὐτὸν ἐκόμισα εἰς τὴν οἰκίαν· καὶ ἐπιπολὺ θεραπευθεὶς ἐπέζησε μὲν, καὶ ἔτι μέχρι νῦν ἐν Σκύθαις, γήμας τὴν ἐμὴν ἀδελφὴν, χωλὸς δὲ ἐστὶν ὅμως ἀπὸ τοῦ τραύματος. τῆτο, ὦ Μνήσιππε, καὶ ἐν Μάχλυσιν, καὶ ἐν Ἀλανίᾳ ἐγένετο, ὡς ἀμάρτυρον εἶναι, καὶ ἀπιστεῖσθαι δύνασθαι, ἀλλὰ πολλοὶ πάρεσιν Ἀμαστριανῶν, μεμνημένοι τὴν μάχην τῷ Σισίννῃ.

Πέμπτον ἔτι σοι τὸ Ἀβαύχα ἔργον διηγησάμενος, παύσομαι. ἤκέ ποτε οὗτος ὁ Ἀβαύχας

cideret: ille autem fessus et ipse vulnere, infidet mortuo. Et parum aberat, quin ipsum quoque animam relinqueret. At accurrens ego excitavi hominem et consolatus sum, et cum iam pro victore dimitteretur, sublatum illum portavi domum. Hic diu curatus, vixit ille quidem, et est nunc adhuc in Scythiis, ducta sorore mea, claudus tamen ex vulnere. Hoc, Mnesticpe, non inter Machlyes neque in Alania factum est, ut testibus careat, et fides illi queat negari; sed multi adfunt Amastrianorum, qui meminerunt pugnae Sifinnis.

61. Quintum tibi adhuc Abauchae facinus cum narravero, desinam. Venit quondam hic Abau-

χας εἰς τὴν Βερυσθενιτῶν πόλιν, ἐπαγόμενος
 καὶ γυναῖκα, ἧς ἦρα μάλιστα, καὶ παιδιὰ δύο.
 τὸ μὲν ἐπιμασίδιον ἄρξεν, τὸ δὲ ἕτερον κόρη
 ἐπτέτις ἦν· συναπεδήμει δὲ καὶ ἐταῖρος αὐτῆς
 Γυνδάνης, ἕτος μὲν καὶ νοσῶν ἀπὸ τῆς τραύμα-
 τος, ὃ ἐτέφρωτο κατὰ τὴν ὁδὸν ὑπὸ λησῶν,
 ἐπιπεσόντων σφίσι· διαμαχόμενος γὰρ πρὸς αὐ-
 τὰς, ἐλαύνεται εἰς τὸν μηρὸν, ὥς ἐξάναι
 ἐδύνατο ὑπὸ τῆς ὀδύνης· νύκτωρ δὲ καθευδόν-
 των (ἔτυχον γὰρ ἐν ὑπερώῳ τινὶ κατοικῶντες)
 πυρκαϊὰ μεγάλη ἐξανίσταται, καὶ πάντα περι-
 ειλείετο, καὶ περιεῖχεν ἡ φλόξ ἀπανταχόθεν
 τὴν οἰκίαν· ἐνταῦθα δὲ ἀνεγρόμενος ὁ Ἀβαύ-
 χας, καταλιπὼν τὰ παιδιὰ κλαυθμυρίζόμενα,
 καὶ

forte in
in Syria
ori con-
Barathos
Nathaniel

Abauchas in Borysthenitarum urbem, habens se-
 cum uxorem, quam maxime amaret, et liberos
 duo; alter lactens adhuc puer erat, altera autem
 septem annorum puella. Socius peregrinationis
 amicus illius Gyndanes, hic quidem aeger etiam
 a vulnere, quo percussus erat in via a latronibus,
 impetum in ipsos facientibus: dum enim contra
 hos repugnat, feritur illi femur, ut neque infi-
 stere prae dolore posset. Noctu autem dormien-
 tibus illis, forte fortuna enim in suprema con-
 tignatione diuersabantur, incendium oritur ma-
 gnam; clausa erant circum omnia, circumdederat
 domum undique flamma. Hic ergo excitatus
 Abauchas, relictis liberis plorantibus, cum de-

καὶ τὴν γυναῖκα ἐκκερμαμένην ἀποσεισάμενος,
καὶ σώζειν αὐτὴν περικελευσάμενος, ἀράμενος
τὸν ἑταῖρον, κατῆλθε, καὶ ἔφθη διεκπαίσας,
καθὸ μηδέπω τελείως ἀπεκέκαστο ὑπὸ τῆς πυ-
ρός 18). ἡ γυνὴ δὲ φέρουσα τὸ βρέφος εἶπετο,
ἀπολαθεῖν κελεύσασα καὶ τὴν κόρη. ἡ δὲ ἡμί-
φλεκτος ἀφείσα τὸ παιδίον ἐκ τῆς ἀγκάλης,
μόλις

mouisset inhaerentem sibi vxorem, ipsamque sa-
luti suae contulere iussisset, sublato in *umeros*
amico, descendit. Et euasit erumpens ea parte,
qua nondum plane igne inualecente arcebat.
Mulier autem infantem gerens sequuta est, se-
qui se iussa puella: atque ipsa semiuustulata infan-
tem ex vlnis passa decidere, vix flammam trans-
filiit,

18. Ἀπεκέκαστο ὑπὸ τῆς πυρός] Potest vt-
cumque intelligi haec lectio, vt expressimus,
iuuante ellipsi in κατὰ ita explenda, κατ'
ἐκεῖνο τὸ μέρος, καθ' ὃ μηδέπω τελείως
ἀπεκέκαστο. Vt ἀποτειχίζειν est muro
discludere, qui murus comineatum interci-
piat: sic ἀποκαίειν πυρὶ significauerit incen-
dio discludere et arcere. Ast viderint tamen,
qui possunt, an non iuuat liber aliquis, quo
legere liceat ἀπεκέκλεισο, sententia plana
et interpretis non egente. Sic enim non
abundet nomen πυρὶ. Caeterum de verbo
διεκπαίειν diligenter egit *Kuster*, ad *Ari-
stoph.* *Plut.* 805. *Gesner*.

μόλις διεπήδησε τὴν Φλόγα, καὶ ἡ παῖς σὺν αὐτῇ, παρὰ μικρὸν ἐλθῆσα καίνειν ἀποθανεῖν. καὶ ἐπειδὴ ὠνείδισέ τις ὕσερον τὸν Ἀβαύχαν, διότι προδὲς τὰ τέκνα, καὶ τὴν γυναῖκα, ὁ δὲ Γυνδάνην ἐξεκόμισεν, Ἀλλὰ παῖδας μὲν, ἔφη, καὶ αὐτὴς ποιήσασθαί μοι ῥάδιον, καὶ ἀδελφὸν εἰ ἀγαθοὶ ἔσονται ἔτιοι· Φίλον δὲ ἐκ αὐτῶν εὐροιμι ἄλλον ἐν πολλῷ χρόνῳ τοιᾶτον, οἷος Γυνδάνης ἐστὶ, πεῖραν μοι πολλὴν τῆς εὐνοίας παρεσχημένος.

Εἶρηκα, ὦ Μνήσιππε, ἀπὸ πολλῶν πέντε τέτρες προχειρισάμενος. ἤδη δὲ καὶ εἴη κεκρίσθαι, ὁπότερον ἡμῶν ἢ τὴν γλῶτταν ἢ τὴν δεξιὰν ἀποτετμῆσθαι δεοί. τίς ἐν ὁ δικάσων ἐστίν; ΜΝΗΣ. Οὐδὲ εἷς, ἔ γάρ ἐκαθίσταμέν
τινα

filiit, et post illam puella, in praesentissimum ipsa quoque mortis periculum adducta. Et cum postea obiiceret aliquis Abauchae, quod proditis liberis atque vxore exportasset Gyndanem, *Verum*, inquit, *liberos denuo quaerere mihi facile est, atque incertum, boni ne hi futuri sint: amicum autem non temere inuenero alium, zalem quidem, qualis est Gyndanes, qui ea mihi beniuolentiae experimenta praestiterit.*

62. Dixi, Mnesippe, de magno numero quinque istis depromptis. Iam tempus fuerit iudicari, utri nostrum lingua vel dextra amputanda sit. Quis igitur iudicabis? MNES. Nemo. neque
V 5 enim

τινα δικασῆν τῷ λόγῳ· ἀλλ' οἶσθα ὃ δρασσομεν;
 ἐπειδὴ νῦν ἄσκοπα τετοξεύκαμεν, αὐθις ἐλό-
 μενοι δικαιτητὴν, ἄλλας ἐπ' ἐκείνῳ εἰπώμεν Φί-
 λας, εἴτα ὅς ἂν ἥττων γένηται, ἀποτετμήσε-
 ται τότε, ἢ ἐγὼ τὴν γλώτταν, ἢ σὺ τὴν δε-
 ξιάν. ἢ τῷτο μὲν ἄγροικον, ἐπεὶ δὲ καὶ σὺ Φι-
 λῖαν ἐπανεῖν ἔδοξας, ἐγὼ δὲ ἔδὲν ἄλλο ἡγάμα
 ἀνθρώποις εἶναι τέτα κτῆμα ἄμεινον ἢ κάλλιον·
 τί ἔχι καὶ ἡμεῖς συνθέμενοι πρὸς ἡμᾶς αὐτὰς,
 Φίλοι τε αὐτόθεν εἶναι, καὶ εἰσαβεῖ ἔσσεσθαι ἀ-
 γαπᾶμεν, ἄμφω νικήσαντες, τὰ μέγιστα ἄθλα
 προσλαβόντες, ἀντὶ μιᾶς γλώττης 19), καὶ
 μιᾶς

enim arbitrum quemquam disputationis consti-
 tuimus. Sed scin' quid faciamus? Quando-
 quidem nunc temere nec ad scopum iacula-
 ti sumus, rursus electo arbitro alios sub illo
 amicos enarremus. Tum qui victus fuerit, mu-
 tilabitur, aut lingua ego, aut tu dextra. An
 potius nimis hoc agreste fuerit? Quando autem
 et tu amicitiam laudare visus es, et ego nullam
 homini hac possessione aut meliorem puto aut
 honestiorem: quidni potius etiam nos, pacto
 inter nos foedere, amici esse e vestigio, et in
 perpetuum manere satis habemus, victores am-
 bo, maximis ambo potiti praemiis, pro lingua
 vna

19. Ἀντὶ μιᾶς γλώττης] Socratico et Xeno-
 phonteo de fonte hausta suauitas. Vide, qui
 dulce-

μῖα δεξιᾶς, δύο ἐκάτερος ἐπικτησάμενοι, καὶ προσέτι γέ, καὶ ὀφθαλμὰς τέτταρας, καὶ πόδας τέτταρας, καὶ ὅλως διπλᾶ πάντα; τοιᾷτόν τι γάρ ἐσι, συνελθόντες δύο ἢ τρεῖς φίλοι, ὁποῖον τὸν Γηρυόνην οἱ γραφεῖς ἐνδείκνυνται, ἀνθρωπον ἑξάχειρα, καὶ τρικέφαλον· ἐμοὶ γάρ δοκεῖ τρεῖς ἐκείνοι ἦσαν, ἅμα πράττοντες πάντα, ὥσπερ ἐστὶ δίκαιον φίλων γέ ὄντας.

ΤΟΞ. Εὖ γε λέγεις· καὶ ἔτω ποιῶμεν. ΜΝΗΣ.
Ἀλλὰ μήτε αἵματος, ὦ Τόξαρι, μήτε ἀκινά-
κη

vna et vna dextra nasci vnusquisque geminas, et insuper oculos quatuor, et pedes quatuor, et in vniuersum gemina omnia? Tale quid enim sunt coeuntes duo aut tres amici, qualem Geryonen ostendunt pictores, hominem sex manuum et tricipitem. Tres enim, vt mihi videtur, fuisse, simul agentes omnia, vt par erat nimirum, cum essent amici.

63. ΤΟΧ. Bene sane dicis: et sic agamus.
ΜΝΕΣ. Sed neque sanguine, Toxari, neque
acinace

dulcedine maxima affici cupis, Memorab. Socr. 2, 3. vbi fratres in concordiam reuocat, et 2, 4. vbi amicitiam commendat, ὃ δὲ αἱ τε χεῖρες ἐκάστω ὑπηρετῶσι, καὶ ὀφθαλμοὶ προορῶσι, καὶ τὰ ὦτα προακῶσι, καὶ οἱ πόδες διανύττωσι, τῶν φίλων εὐεργετῶν ἀδενὸς λείπεται. Gesner.

κα δεώμεθα, τὴν Φιλίαν ἡμῖν βεβαιώσοντος. ὁ γὰρ λόγος ὁ παρὼν, καὶ τὸ τῶν ἐμοίων ὀρέγεσθαι, πολὺ πιστότερα τῆς κύλικος ἐκείνης, ἢ πίνετε. ἐπεὶ τὰ γε τοιαῦτα, ἐκ ἀνάγκης ἀλλὰ γνώμης δεῖσθαι μοι δοκεῖ. ΤΟΞ. Ἐπαινῶ ταῦτα, καὶ ἤδη ὦμεν Φίλοι, καὶ ξένοι, ἐμοὶ μὲν σὺ ἐνταῦθα ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος, ἐγὼ δέ σοι, εἴ ποτε ἐς τὴν Σκυθίαν ἀΦίκοιο. ΜΝΗΣ. Καὶ μὴν εὖ ἴσθι, ἐκ ἀν' ὀκνήσωμι καὶ ἔτι πορρωτέρω ἐλθεῖν, εἰ μέλλω τοιέτοις Φίλοις ἐντεύξεσθαι, οἷος σὺ, ὦ Τέξαρι, διεφάνης ἡμῖν ἀπὸ τῶν λόγων.

acinace indigemus ad fanciendam amicitiam nostram. Praesens enim disputatio, et earundem rerum studium, multum sunt calice illo quem bibitis, firmiora: quandoque non tam necessitate quadam *et sanctitate*, sed proposito indigere mihi videntur. ΤΟΧ. Laudo ista equidem: et iam simus amici, et hospites, mihi quidem tu hic in Graecia, ego autem tibi, si in Scythiam quandoque veneris. ΜΝΗΣ. At noris, me non pigraturum longius etiam iter ingredi, si tales inventurus sim amicos, qualem te, Toxari, de sermonibus tuis cognitum habemus.

Λούκιος, ἢ ὄνος 1).

Aπῆεν ποτὲ ἐς Θετταλίαν, ἣν δέ μοι πατρικόν τι συμβόλαιον 2) ἐκεί, πρὸς ἀνδρῶν

Lucius, siue Asinus.

In Thessaliam aliquando eram profectus: erat mihi verò quoddam ibi paternum negotium cum

1. ΛΟΥΚΙΟΣ Η ΟΝΟΣ] Non de nihilo videtur, quod apud *Phorium* Cod. 129. p. 165. *Hoefschel.* bis vocatur hic libellus Λούκις ἢ ὄνος nimirum vt Ατθίς, vt Aeneis, etc. agit enim de rebus Lucii. Caeterum fere est vt assentiar *Phorio* l. c. eo inclinanti, e Lucii Patrensis ampliore narratione hanc breuiorem a Luciano contractam, adspersis hinc inde iocis, quibus non serio ista narrari ostenderet. *Gesner.*

2. Συμβόλαιον] Caussa hic itineris indicatur, negotium, speciatim ex contractu, patria. Hanc esse τῶ συμβολαίῳ notionem, et forte vnicam, satis constat ex obseruatis v. g. Qu. *Budaei* p. 762. *Stephani* in *Thef.* Sic συμβολαίας δίκας interpretantur et Scholia antiqua et *Dukerus* ad *Tbucyd.* I, 77. pr. Sic *Plut.* Solon, p. 156. *Steph.* obaeratis pollicetur Solon νέμῃσιν, agrorum diuisionem, ac tabulas proinde nouas; sed foeneratoribus βεβαιώσιν τῶν συμβολαίων, vt rati sint contractus: huic βεβαιώσει opponitur p. 158 τῶν συμβολαίων ἀναίρεσις. *Gesner.*

πον ἐπιχώριον· ἵππος δέ με κατήγγε, καὶ τὰ
σκεύη, καὶ θεράπων ἠκολούθει εἰς· ἐπορευόμεν
ἐν τὴν προκειμένην ὁδόν· καὶ πῶς ἔτυχον καὶ
ἄλλοι ἀπείοντες ἐς Ὑπατα, πόλιν τῆς Θεττα-
λίας, ἐκείθεν ὄντες· καὶ ἁλῶν ἐκοινωνῶμεν, καὶ
ἔτῳς ἐκείνην τὴν ἀργαλέαν ὁδὸν ἀνύσαντες, πλη-
σίον ἤδη τῆς πόλεως ἦμεν, καὶ γὰρ ἤρόμην τοὺς
Θετταλᾶς, εἴπερ ἐπίσαντα ἀνδρα οἰκῆντα ἐς
τὰ Ὑπατα, Ἱππαρχον τέννομα, γράμματα δέ
αὐτῷ ἐκόμιζον οἰκοθεν, ὥς οἰκῆσαι παρ' αὐ-
τῷ· οἱ δὲ εἰδέναί τὸν Ἱππαρχον τῆτον ἔλεγον,
καὶ ὅποι τῆς πόλεως οἰκεῖ, καὶ ὅτι ἀργύριον ἱκα-
νὸν ἔχοι, καὶ ὅτι μίαν θεράπαιναν τρέφοι, καὶ
τὴν αὐτὴ γαμετὴν μόνας. ἔσι γὰρ Φιλαργυρώ-
τατος

cum eius regionis homine. Equus vnus me et
sarcinulas vehebat, seruorum sequebatur vnus.
Sic via propofita pergebam. Forte quadam alii
etiam ibant Hypatam, vnde erant, Thessaliae
urbem, quorum conuictu utebar. Sicque supera-
ta illa via difficili, prope iam urbem eramus.
Hic ego interrogo Thessalos, nossentne virum
Hypatae habitantem, Hipparchum nomine. Epi-
stolam autem illi ferebam domo, vti apud illum
diuerfarer. Illi notum sibi Hipparchum illum
dicunt, et quo loco vrbis habiter, et atgenti
ipsum habere multum, et tamen vnam modo an-
cillam alere, suamque vxorem. Esse enim su-
pra

τατος δεινως. ἐπεὶ δὲ πλησίον τῆς πόλεως ἐγε-
γόνειμεν, κῆπός τις ἔνδον ἦν, καὶ οἰκίδιον ἀνε-
κτὸν, ἔνθα ὁ Ἱππαρχος ὦκει.

Οἱ μὲν ἔν' ἀσπασάμενοί με ὦχοντο, ἐγὼ δὲ
κόπτω προσελθὼν τὴν θύραν, καὶ μόλις μὲν καὶ
βραδέως· ὑπήκασε δ' ἔν' ἡ γυνή. εἶτα καὶ προσ-
ῆλθεν· ἐγὼ μὲν ἡρόμην εἰ ἔνδον εἴη ὁ Ἱππαρχος;
Ἐνδον ἔφη, σὺ δὲ τίς, ἢ τί βελομένος πυνθά-
νῃ; γράμματα, εἶπον, κομίζω αὐτῇ περὶ Δε-
κριανῆ τῆ Πατρῆως σοφιστῆ. Μαινόν με, ἔφη,
αὐτῆ, καὶ τὴν θύραν συγκλείσασα ὦχετο εἰσω
πάλιν· καὶ ποτε ἐξελθῆσα κελεύει ἡμᾶς εἰσελ-
θεῖν· καὶ γὰρ δὲ παρελθὼν εἰσω ἀσπάζομαι αὐ-
τὸν, καὶ τὰ γράμματα ἐπέδωκα. ἔτυχεν δὲ ἐν
ἀρχῇ

præ modum avarissimum. Cum vero prope vr-
bem essemus, hortus intra eam erat, et domun-
cula tolerabilis, ubi habitabat Hipparchus.

2. Atque illi vale dicto abeunt; ego vero ac-
cedens pulso ianuam. Ac vix quidem et tarde,
sed exaudiuit tamen mulier, ac deinde etiam ac-
cessit. Rogo intusne esset Hipparchus? illa ait,
esse; tu vero, inquit, quis es? aut qua de causa
quaeris? Literas, inquam, illi offerro a Decriano
Patrensi Sophista. Expecta, inquit, me hic, clau-
saque ianua intro rursus abit. Et tandem reuerſa
introire me iubet. Ingressus ego saluto homi-
nem, et reddo literas. Forte autem coenare in-
ceperat,

ἀρχὴν δαίπνῃ ὦν, καὶ κατέκειτο ἐπὶ κλιιδίᾳ γε-
 νᾷ, γυνὴ δὲ αὐτᾷ καθῆσο πλησίον, καὶ τράπε-
 ζα μηδὲν ἔχουσα παρέκειτο. ὁ δὲ ἐπειδὴ τοῖς
 γράμμασιν ἐνέτυχεν, Ἄλλ' ὁ μὲν Φίλτατος ἐμοί,
 ἔφη, καὶ τῶν Ἑλλήνων ἐξοχώτατος Δεκρίανος
 εὖ ποιεῖ, καὶ θαρρύν πέμπει παρ' ἐμοῖ τοὺς
 εὔταιρους τοὺς ἑαυτοῦ· τὸ δὲ οἰκίδιον τὸ ἐμὸν
 ὄρεῖς, ὦ Λούκιε, ὡς ἔστι μικρὸν μὲν, ἀλλὰ εὖ-
 γνωμον τὸν οἰκοῦντα ἐνεγκεῖν· ποιήσεις δὲ αὐ-
 τὸ σὺ μεγάλην οἰκίαν, ἀνεξικάκως οἰκήσας. καὶ
 καλεῖ τὴν παιδίσκην, ὦ Παλαίστρα, δὸς τῷ ἐ-
 ταίρῳ κοιτῶνα, καὶ θῆς λαβῆσα, εἴ τι κομίζει
 σκεῦος, εἴτα πέμπει αὐτὸν εἰς βαλανεῖον, ἔχι
 γὰρ μετρίαν ἐλήλυθεν ὁδόν.

Ταῦ-

ceperat, in angusto accumbens lectulo: mulier
 prope ibidem assidebat, apposita erat mensa va-
 cua. Ipse inspectis literis, *Enimvero* inquit, co-
 rrisissimus mihi et praestantissimus Graecorum Decria-
 nus bene facit, cum fidenter suos ad me mittit so-
 dales. *Vides autem domunculam meam, Luci,*
quam sit parua illa quidem, sed satis ad ferendum
diuersorem idonea: feceris autem tu domum ma-
gnam, si comiter patienterque diuerseris. Et vocata
 ancilla, *Palaestra,* inquit, *ostende meo sodali cu-*
biculum, et sumtam ibi pone, si quam habet, sar-
cinulam: tum in balineum illam deduc, venit enim
viam non modicam.

3. Haec

Ταῦτα εἰπόντος, τὸ παιδισκάρταν ἡ Παλαίστρα ἄγει με καὶ δέκνυσί μοι κάλλισον οἰκημάτιον, Καὶ σὺ μὲν, ἔφη, ἐπὶ ταύτης τῆς κλίνης κοιμήσῃ, τῷ δὲ παιδί σε σκιμπόδιον αὐτῷ παραθήσω, καὶ προσκεφάλαιον ἐπιθήσω. ταῦτα εἰπόντος ἡμεῖς ἀπήειμεν λασόμενοι, δόντες αὐτῇ κριθιδίων τιμὴν εἰς τὸν ἵππον· ἡ δὲ πάντα ἔφερε λαβῆσα εἶσω, καὶ κατέθηκεν. ἡμεῖς δὲ λασάμενοι, ἀναστρέψαντες, εἶσω εὐθύς παρήλθομεν, καὶ ὁ Ἱππαρχός με δεξιωσάμενος, ἐκέλευε συνανακλίνεσθαι μετ' αὐτῷ. τὸ δὲ δειπνον ἔσφόδρα λιτόν· ὁ δὲ οἶνος ἡδύς καὶ παλαιὸς ἦν. ἐπεὶ δὲ ἐδεδειπνήκαμεν, ποτὸς ἦν καὶ λόγος, οἷος ἐπὶ δειπνῇ ξένῃ, καὶ ἔτω τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ποτῷ δόντες ἐκοιμήθημεν. τῇ δ' ὕσεραία
ὁ Ἱπ-

3. Haec ubi dixisset, ancillula Palaestra ducit me, et pulcherrimum mihi ostendit cubiculum, ac, tu quidem, ait, hoc in lecto dormies, tuo autem puero grabatulum hic apponam, imposito etiam cervicali. Ista cum dixisset, nos lotum abiiimus, dato ipsi hordei pretio pro equo. Illa vero omnia intus allata deposuit. Nos loti, cum redissemus, statim intramus. Hic Hipparchus me complexus iubet secum accumbere: coena non nimis tenuis, vinum suaue erat et antiquum. Post coenam compotatio et sermones, ut in coena hospitali. Et sic ubi vesperam illam dedissemus compotationi, cubitum iuimus. Postridie inter-
Luc. Op. T. V. X rogat

ὁ Ἱππάρχος ἤρετό με, τίς μὲν ἔσαι νῦν μοι ὁδός, καὶ εἰ πάσαις ταῖς ἡμέραις αὐτῆ προσμενῶ. Ἀπεῖμι μὲν, ἔφην, εἰς Λάρισσαν, ἔοικα δὲ ἐν ταῦθα διατρίψαι τριῶν ἢ πέντε ἡμερῶν.

Ἀλλὰ τῆτο μὲν ἦν σιῆσις· ἐπεθύμην δὲ σφόδρα μείνας ἐν ταῦθα ἐξευρεῖν τινα τῶν μαγεύειν ἐπισαμένων γυναικῶν, καὶ θεάσασθαι τι παράδοξον, ἢ πετόμενον ἄνθρωπον, ἢ λιθέμενον, καὶ τῷ ἔρωτι τῆς θεᾶς ταύτης δὲς ἑμαυτόν, περιήειν τὴν πόλιν, ἀπορῶν μὲν τῆς ἀρχῆς τῆ ζήτηματος, ὅμως δὲ περιήειν. καὶν τῷ γυναικὶ κά τινα ὁρῶ προσιῆσαν, ἔτι νέαν, εὐπορχμένην, ὅσον ἦν ἐκ τῆς ὁδοῦ συμβαλεῖν. ἱμάτια γὰρ ἀν-
θινά,

rogat Hipparchus; quorsum porro irem, et, an toto tempore ibi mansurus essem? *Abeo*, inquam, *Larissam*: puto autem hic me mansurum tres aut quinque dies.

4. Verum illa quidem simulatio erat: vehementer autem optabam illic manens inuenire aliquam mulierum magicæ artis peritarum, et videre miraculum quoddam aut volentem hominem, aut in lapidem mutatum. Huius me spectaculi amor cum dedissem, circumeo per urbem, vnde initium quaerendi facerem laborans: circumeo tamen. Inter hæc mulierem video accedere, iuvenem adhuc, beatam, quantum ex illo per urbem incessu licebat colligere. Vestes enim illi
flori-

Θινά, καὶ παῖδες συχνοί, καὶ χρυσίον περιτ-
τόν. ὡς δὲ πλησιαίτερον γίγνομαι, προσαγο-
ρεῦει με ἡ γυνή· καὶ ἀμείβομαι αὐτῇ ὁμοίως·
καὶ Φησίν, Ἐγὼ Ἀβροιά εἰμι, εἴ τινα τῆς σῆς
μητρὸς Φίλην ἀκῆεις· καὶ ὑμᾶς δὲ τὰς ἐξ ἐκεί-
νης γννομένους Φιλῶ, ὥσπερ ἄς ἔτεκον αὐτῇ· τί
ἔν ἐχί παρ' ἐμοὶ καταλύεις, ὦ τέκνον; Ἀλλὰ
σοὶ μὲν, ἔΦην, πολλὰ χάρις, αἰδῶμαι δὲ ἐδέν
ἀνδρὶ Φίλῳ ἐγκαλῶν, ἔπειτα Φεύγων τὴν ἐκεί-
νη οἰκίαν· ἀλλὰ τῇ γνώμῃ, ὦ Φιλτάτῃ, κατ-
άγομαι παρὰ σοί. Ποῖ δέ, ἔΦη, καὶ κατάγῃ;
Παρὰ Ἰππάρχῳ. τῷ Φιλαργύρῳ; ἔΦη, Μη-
δαμῶς, εἶπον, ὦ μήτερ, τῆτο εἵπης· λαμπρὸς
γὰρ καὶ πολυτελής γέγονεν εἰς ἐμέ, ὥς καὶ ἐγ-
καλέ-

floridae, pueri crebri, aurum multum. Cum
vero accessissem propius, salutatur me mulier, ego
illam vicissim. Tum, Ego, inquit, Abroea sum,
si quam matris tuae amicam sic vocari audis: et vos
ex illa natos non minus amo, quam quos ipsa pepe-
ri. Quid igitur non apud me diuersaris, fili?
Ego, Benigne, inquam: sed vereor, cum nihil
habeam quod accusem amicum, illius domo fugere.
Verum animo quidem, carissima, apud te commo-
ror. Vbi, vero, inquit, diuersaris? Apud Hip-
parchum. Auarium illum? inquit. Minime vero,
inquam, Mater hoc dixeris. Splendidus enim et
sumtuosus in me quidem fuit; adeo quidem, ut lu-
X 2 cum

καλέσαι ἂν τις τῇ τρυφῇ· ἡ δὲ μειδιάσασα, καὶ με τῆς χειρὸς λαβομένη, ἄγει πορρωτέρω, καὶ λέγει πρὸς ἐμέ, φυλάττε μοι, ἔφη, τὴν Ἰππάρχη γυναῖκα πάσῃ μηχανῇ, μάγος γὰρ ἐστὶ δεινὴ, καὶ μάχλος, καὶ πᾶσι τοῖς νέοις ἐπιβάλλει τὸν ὀφθαλμόν· καὶ εἰ μὴ τις ὑπακᾶσει αὐτῇ, τῷτον τῇ τέχνῃ ἀμύνεται, καὶ πολλὰς μετέμωρψεν εἰς ζῶα, τὰς δὲ τέλεον ἀπώλεσε, σὺ δὲ καὶ νέος εἶ, τέκνον, καὶ καλὸς, ὥς εὐθύς ἀρέσαι γυναικί· καὶ Ξένος, πρᾶγμα εὐκαταφρόνητον.

Ἐγὼ δὲ πυθόμενος, ὅτι τὸ πάλαί μοι ζητέμενον οἶκοι παρ' ἐμοὶ κάθηται, προσεῖχον αὐτῇ ἔδεν ἔτι. ὥς δὲ ποτε ἀφείδην, ἀπήειν οἶκαδε, λαλῶν

xum illius accusare aliquis facilius possit. At illa subridens, et manu me prehensum seducens, caue mihi, inquit, omni ope Hipparchi uxorem. Maga enim est pessima, et lasciva, quae ad iuvenes omnes oculum adiiciat. Et si quis illi non obsequatur, illum arte sua ulciscitur, et multos mutavit in animalia: alios autem funditus perdidit. Tu vero et adolescens es, fili, et pulcher ut statim placiturus sis mulieri; et hospes, res quam nemo curet magno opere.

5. At ego audito, domi mihi sedere, quod olim quaererem, nihil amplius ad eam attendi. Dimissus tandem domum dum abeo, haec apud me

λαλῶν πρὸς ἑμαυτὸν ἐν τῇ ὁδῷ, ἄγε δὴ σὺ ὁ
 Φάσκων ἐπιθυμεῖν ταύτης τῆς παραδόξου θεάς,
 ἔγειρέ μοι σεαυτὸν, καὶ τέχνην εὗρισκε σοφὴν,
 ἥ τεύξῃ τῶτων, ὧν ἐραῖς, καὶ ἐπὶ τὴν θεράπει-
 ναν τὴν Παλαίστραν ἤδη ἀποδύε· τῆς γὰρ γυναι-
 κὸς τῷ ξένῳ καὶ Φίλῳ πόρρω ἴσατο· καὶ πὶ ταύ-
 τῃς κυλιόμενος, καὶ γυμναζόμενος, καὶ ταύτῃ
 συμπλεκόμενος, εὖ ἴσθι ὡς ῥαδίως γνώσῃ. Δέ-
 λοι γὰρ τὰ δεσποτῶν ἐπίσανται καὶ καλὰ καὶ
 αἰσχροῖα. ταῦτα λέγων πρὸς ἑμαυτὸν εἰσῆεν
 οἴκαδε. τὸν μὲν ἔν' Ἰππαρχον ἔκατέλαβον ἐν
 τῇ οἰκίᾳ, ἔδὲ τὴν ἐκείνην γυναῖκα· ἡ δὲ Παλαί-
 στρα τῇ ἐσείᾳ παρήδρευε, δειπνον ἡμῖν εὐτρεπί-
 ζουσα.

Καὶ γὰρ

me in via agito. Age sane tu qui cupidum te
 esse ais admirabilis huius spectaculi, te mihi ex-
 cita, et sapiens quoddam inuentum comminisce-
 re, quo ea, quorum amore ardes, consequaris:
 atque in ancillam Palaestram iam accingere (ab
 vxore enim hospitis, et amici longe te remoue)
 atque in hac te volutans atque exercens huius in-
 amplexibus, noris facile discere te posse. Serui
 enim dominorum et honesta sciunt et turpia.
 Haec mecum agitans domum intro: ac Hippar-
 chum domi non inuenio, neque illius vxorem.
 Palaestra autem circa focum versabatur, parans
 nobis coenam.

Καὶ γὰρ εὐθύς ἔνθεν ἀρξάμενος, Ὡς εὐρύθμως
 ἔφην, ὦ καλὴ Παλαῖστρα, τὴν πυγὴν τῇ χύ-
 τρᾳ ὁμᾷ συμπεριφέρεις καὶ κλίνεις. ἡ δὲ ὁσφύς
 ἡμῶν ὑγρῶς ἐπικινεῖται, μακάριος ὅστις ἐνταῦθα
 ἐνεβάψατο. ἡ δὲ, σφόδρα γὰρ ἦν ἰταμόν καὶ
 χαρίτων μεζὸν τὸ κοράσιον, Φεύγοις ἄν, εἶπεν,
 ὦ νεανίσκε, εἴγε νῦν ἔχοις, καὶ ζῆν ἐθέλοις, ὥς
 πολλὰ πυρὸς καὶ κνίσσης μεσά. ἦν γὰρ αὐτοῦ
 μόνον ἄψῃ, τραῦμα ἔχων πυρίκαυτον αὐτᾷ μοι
 παρεδρεύεις, θεραπεύσασθαι δέ σε ἔδειξ ἄλλος, ἔδδ
 θεὸς ἰατρὸς, ἀλλὰ καταναύσασά σε μόνῃ ἐγὼ,
 καὶ τὸ παραδόξοτατον, ἐγὼ μὲν σε ποιήσω
 πλέον πνεῖν, καὶ τῆς ἀπὸ τῆς θεραπείας ὀδύ-
 νης ἀρδόμενος ἀεὶ ἀνέξῃ, καὶ ἔδδ λίθοις βαλλό-
 μενος

6. Atque ego statim inde initium sermonis fa-
 ciens, *Quam concinne, inquam, pulchra Palae-
 stra, cum ollula ista nates circumtorques, et fle-
 ctis? Etiam nobis lubrica titillatione mouentur lum-
 bi. Felix, cui hic intingere contigerit. At illa,
 ut erat dicacula et venusta puella, Quin tu ista
 fugis, inquit, adolescens, si mentem habes et cupis
 viuere, ut multo igni et fumo plena. Si enim vel
 semel attigeris istuc, vulnus ex adustione nactus hic
 mihi desidebis, neque alius quisquam te, ne quidem
 Deus ille medicus, sanauerit; sed sola ego, quae
 aduffero: et quod maxime admirabile, augebo etiam
 morbum tuum, tuque dolore ex curatione persusus
 semper sustinebis; neque, si quis te lapidibus abi-*
 gat,

μένος τὴν γλυκεῖαν ὀδύνην Φεύξῃ· τί γελαῖς;
 ἀκριβῇ βλέπεις ἀνθρωπομαγειρον. εἰ γὰρ μόνα
 ταῦτα Φαῦλα ἐδώδιμα κατασπνεύζω, ἀλλ' ἤδη
 τὸ μέγα τῆτο καὶ καλόν, τὸν ἀνθρωπον, οἶδα
 ἔγωγε καὶ σφάττειν, καὶ δέρειν, καὶ κατακό-
 πτειν, ἤδιστα δὲ τῶν σπλάγχχνων αὐτῶν καὶ τῆς
 καρδίας ἀπτομαι. Τῆτο μὲν ὀρθῶς, ἔφην, λέ-
 γεις· καὶ γὰρ ἐμὲ πόρρωθεν, καὶ μηδὲ ἐγγὺς ὄν-
 τα, οὐ κατακαύματι, μὰ Δί', ἀλλὰ ὅλω ἐμ-
 πρησμῷ ἐπέθηκας, καὶ διὰ τῶν ὀμμάτων τῶν
 ἐμῶν, τὸ σὸν μὴ Φαινόμενον πῦρ κάτω ἐς τὰ
 σπλάγχχνα καμὰ ῥίψασα, Φρύγεις, καὶ ταῦτα,
 ὧδεν ἀδικῶντα. ὥς πρὸς θεῶν, ἴασαί με ταύ-
 πους, ὡς λέγεις αὐτῇ, ταῖς πικραῖς καὶ ἡδεῖαις
 θερα-

gat, dulcem illum dolorem fugeris. Quid rides?
 veram vides hominum coquam. Nec enim sola illa
 vilia edulia paro, sed etiam magnum illud et pul-
 ebrum, hominem, novi ego et iugulare, et glubere,
 et concidere: lubentissime autem ipsa viscera, et cor
 adeo aggredior. Recte sane, inquam, istuc dicis.
 Nam me quidem e longinquo, qui ne quidem prope
 accesserim, non adussisti per Iovem, sed in totum
 coniecisti incendiū: et per oculos meos tua illo non
 apparente igniculo, intus in ipsa mea viscera con-
 iecto, me torres, idque quum nulla te iniuria affe-
 cerim. Itaque, per Deos, sana me amaris illis, quas
 modo dicebas ipsa, et suauibus curationibus; meque

θεραπεύαις· καὶ με ἤδη ἀπεσφαγμένον λαβῶσα
 δειρε, ὅπως ἂν αὐτὴ ἐθέλῃς. ἡ δὲ μέγα καὶ ἡ-
 δισὸν ἐκ τῆς ἀνακαγχάσασα, ἐμὴ τὸ λοιπὸν
 ἦν, καὶ συνέκειτο ἡμῖν, ὅπως, ἐπειδὴν κατα-
 κοιμήσῃ τὰς δεσπότας, ἔλθῃ εἰσω παρ' ἐμέ,
 καὶ καθευδήσῃ.

Καίπειθ' ἀφίκετό ποτε ὁ Ἱππαρχος, λεσά-
 μνοι ἐδειπνῶμεν, καὶ ποτὸς ἦν συγχὸς ἡμῶν ὁ-
 μιλόντων. εἶτα ὕπνῃ 3) καταψευδάμενος ἀνί-
 σαμαι, καὶ ἔργῳ ἀπήγειν ἐνθα ὦκουν. πάντα
 δὲ

*iam iugulatum cape, et glube ut volueris. Illa vero
 in magnum suauissimumque cachinnum effusa,
 de caetero mea fuit: conuenitque inter nos, vt,
 cum cubitum redditis heris ministrasset, intus ad
 me veniret, et mecum cubaret.*

7. Venit tandem Hipparchus, loti coenamur,
 crebrescunt inter sermones pocula: deinde so-
 mnus fingens surgo, ab eo, vbi commorabar:
 omnia

3. [Ὑπνῃ] Quia Edd. vett. et Codd. ου scri-
 bunt pro x, facillime accidere potuit vt u
 cum y permutaretur. Et vtique ὕπνον legen-
 dum arbitror. Licet enim καταψεύδεσθαι
 τινὸς pro *mentiri aduersus aliquem*, per elli-
 psin τῶ κατὰ, quod in composito iam in-
 est, inuenias frequenter, res tamen, quam
 mentior, simulo, accusatiuo efferatur, ne-
 cesse est. Non saltem noui, sic in genitiuo
 vsurpari. *Reitz.*

δὲ τὰ ἔνδον εὖ παρεσκεύασο. τῷ μὲν παιδί ἔξω
ὑπέστρωτο. τράπεζα δὲ τῇ κλίνῃ παρεστήκει,
ποτήριον ἔχουσα· καὶ οἶνος αὐτῇ παρέκειτο, καὶ
ὔδωρ ἑτοιμον, καὶ ψυχρὸν, καὶ θερμόν. πᾶσα
δὲ ἦν αὕτη τῆς Παλαίστρας παρασκευή. τῶν δὲ
σρωμάτων ῥόδα πολλὰ κατεπέπασο, τὰ μὲν ἔ-
τιω γυμνὰ καὶ αὐτὰ, τὰ δὲ λελυμένα, τὰ δὲ
σεφάνοις συμπεπλεγμένα. καὶ γὰρ τὸ συμπό-
σιον εὐρὺν ἑτοιμον, ἔμενον τὸν συμπότην.

Ἡ δὲ ἐπειδὴ κατέκλινα τὴν δέσποιναν, σπασ-
θῆ παρ' ἐμέ ἦκε. καὶ ἦν εὐφροσύνη ἡμῶν τὸν οἶ-
νον καὶ τὰ Φιλήματα προπινόντων ἀλλήλοις. ὅς
δὲ τῷ πατρί παρεσκευάσαμεν ἑαυτὰς εὖ πρὸς τὴν
νύκτα, λέγει πρὸς με ἡ Παλαίστρα· Τῆτο μὲν
πάν-

omnia hic pulchre parata erant; puero stratum
extra *ianuam* erat, mensula cum poculo adstabat
lecto: vinum ibidem appositum, et aqua parata,
frigida pariter et calida: omnis ille Palæstræ ap-
paratus erat. Stragula vestis rosis sparsa pluri-
mis, aliis quidem, ut per se sunt, nudis, aliis
concerptis, aliis denique in corollas plexis. Et
ego, qui paratam sic computationem inuenissem,
compotorem iam meum expectabam.

8. Atque illa cum cubitum eunti ministrasset
heræ, statim ad me venit: delectamurque vinum
et oscula propinantes inuicem: cum autem potu
nos ad noctem armassemus, ait ad me Palæstra:

πάντως δεῖ σε μνημονεύειν, ὡ νεανίσκος, ὅτι εἰς Παλαίστραν ἐμπέπτωκας, καὶ χρή σε νῦν ἐπιδεῖξαι εἰ γέγονας ἐν τοῖς ἐφήβοις γοργός, καὶ παλαιίσματα πολλὰ ἔμαθές ποτε. Ἀλλ' οὐκ ἂν ἰδοίς, ἔφην, φεύγαντά με τὸν ἑλεγχον τέτων ὥς ἀπόδυσαι, καὶ ἤδη παλαίωμεν. ἡ δέ, Οὐτως, ἔφην, ὡς ἐγὼ θέλω, παράσχε μοι τὴν ἐπιδείξιν, ἐγὼ μὲν νόμῳ διδασκάλου καὶ ἐπιστάτη τὰ ὀνόματα τῶν παλαισμάτων, ὧν ἐθέλω, εὐρῶσα ἔρῶ. σὺ δὲ ἔτοιμος γίγνε εἰς τὸ ὑπακχεῖν, καὶ ποιεῖν πᾶν τὸ κελευόμενον. Ἀλλ' ἐπίταττε, ἔφην, καὶ σκόπει, ὅπως εὐχερῶς καὶ ὑγρῶς τὰ παλαιίσματα, καὶ εὐτόνως ἔσαι.

H

Hoc quidem omnino meminisse te oportet, adolescens, te in Palaestram incidisse: ostendendum tibi iam est, fuerisne acer inter ephebos, et luctae genera multa didiceris. Tu vero, inquam, non videbis me refugere examen harum rerum: itaque exue te, iam luctemur. Illa, Sic, inquit, ut ego iubeo, probationem mihi exhibe. Ego quidem more magistri et praesidis, nomina numerorum, quos volo inueniam atque dicam. Tu vero paratus esto ad obediendum, et imperata omnia faciendum. Quin tu impera, inquam, et vide, quam dextre, quam mobiliter, quam cunctante fiant omnia.

· Ἡ δὲ ἀποδυσαμένη τὴν ἐσθῆτα, καὶ ῥᾶσα ὅλη γυμνὴ ἔνθεν ἤρξατο ἐπιτάττειν, ὦ μαιράκιον, ἐκδυσαι, καὶ ἀλετφάμενος ἔνθεν ἐκ τῆς μύτης, συμπλέκῃ τῷ ἀνταγωνισῇ, δύο μηρῶν σπᾶσας, κλίνον ὑπτίαν, ἔπειτα ἀνώτερος ὑποβάλλων διὰ μηρῶν, καὶ διασειλας, αἰώρει, καὶ τῆνα ἄνω τὰ σκέλη, καὶ χαλάσας, καὶ σῆσας, κολῶ αὐτῷ, καὶ παρεισελθὼν βάλε, ἕως πονέσῃ, καὶ ἡ ὀσφυὶς ἰσχυέτω, εἴτα ἐξελκύσας κατὰ πλάτης διὰ βιβῶνος, δῆξον, καὶ πάλιν συνῶθαι εἰς τὸν τοῖχον, εἴτα τύπτε· ἐπειδὴν δὲ χάλασμα ἴδῃς, τότε ἤδη ἐπιβὰς, ἄμμα κατ' ἰξυὸς δῆσας, σύνεχε, καὶ περὶ μὴ σπεύδειν, ἄλλ·

9. Ipsa ergo exutis vestimentis, nuda tota adstans imperare hinc incepit, *Adolescentule, exue te, et ubi de isto te unguento unxeris, aduersarium complectere.* Femur stringens utramque supinam reclina: tum superior ipse subiiciens te inter femora, eaque distinens, tolle et sursum tende crura: tum demittens atque insistens, illi inbaere: ac subiens, feri, iamque vulneratum fode iam undique donec defatigeris: robusti sint etiam lumbi: tum extractum telum secundum latitudinem per ipsum inguen adige: et rursus ad parietem impelle: deinde percutite. Vbi vero laxum quid videris, tunc iam inscendens, et circa lumbos constringens, contine,

ἀλλ' ὀλίγον διακαρτερήσας, σύντρεχε, ἤδη ἀπολέυσαι.

Καὶ γὰρ ἐπεὶ δὴ ῥαδίως πάντα ὑπήκασα, καὶ εἰς τέλος ἡμῖν ἔληξε τὰ παλαισματα, καὶ λέγω πρὸς τὴν Παλαιστραν, ἅμα ἐπιγελάσας, Ὡς διδάσκαλε, ὁρᾷς ὅπως εὐχερῶς καὶ εὐηκόως πεπύλαισά μοι, σιόπει δέ, μὴ ἔτι ἐν κόσμῳ τὰ παλαισματα ὑποβάλλης, ἀλλὰ γὰρ ἐξ ἄλλων ἐπιτάττεις. ἡ δὲ ἐπὶ κόρῃς πληξαπὰ με, Ὡς Φλύαρον, ἔφη, παρέλαβον τὴν μαθητὴν· σιόπει ἔτι μὴ πληγὰς ἔτι πλείω λάβης, ἀλλὰ καὶ οὐ τὰ ἐπιταττόμενα παλαίων. καὶ ταῦτ' εἰπῶσα, ἐπανίσταται, καὶ θραπεύσασα ἑαυτήν, Νῦν, ἔφη, δείξεις, εἴπερ νέος εἶ, καὶ εὐτονος
παλαι-

et tenta non festinare; sed paullum ubi te continueris, tum concurre. Iam dimissus es.

10. Atque ego cum facile in omnibus obsecutus essem, et denique finiti nobis essent numeri: ipse quoque ridens dico Palaestrae, *Vides, Magister, quam dextre et obsequiose mihi pugnatum sit. Vide vero, ne praeter decus numeros subiicias: alia enim post alia iniungis. Illa vero alapam mihi infligens, Quam nugacem, inquit, recepi tironem. Vide ergo ne plures etiam plagas accipias, si alios, nec eos, qui iniuncti tibi erunt, numeros lucteris. Hisque dictis surgit, et curato corpore, Iam, inquit, ostendes, utrum iuuenis sis, et nervosus luctator,*

παλαιστής 4), καὶ εἰ ἐπίσταται παλαίειν, καὶ
 ποιεῖν τὰ ἀπὸ γονατίε. καὶ πεσῶσα ἐπὶ τῷ λεί-
 χῳ ἐς γόνυ, ἄγε δὴ σὺ ὁ παλαιστής, ἔχεις τὰ
 μέσα, ὥς τε τινάξας ὀξείαν, ἐπίπρωσον, καὶ βά-
 θυνον, ψιλὸν ὀρεῶς αὐτῇ παρακείμενον, τέτω
 χρῆσαι, πρῶτον δὲ, κατὰ λόγον, ὡς ἄμμα
 σφίγγε, εἶτα ἀνακλάσας ἔμβαλλε, καὶ σύνεχε,
 καὶ μὴ δίδεχ διάσημα. εἰ δὲ χαλᾷται, θᾶττον
 ἐπάρας ἀνώτερον μετάθες, καὶ κρέσας κρύψον,
 καὶ σκόπει ὅπως μὴ ἀνασπάσης θᾶττον, ἢ κε-
 λευσθεῖς, ἀλλὰ δὴ κυρτώσας πολὺ αὐτόν, ὕφε-
 λε, καὶ ὑποβαλὼν κάτω αὐτῷ τὴν παρεμβολήν,
 σύν-

luctor, luctarini scias, et geniculatum opus edere:
atque in lecto concidens in genu, Age sene, ait,
luctor, babes media. Quatiens ergo aculeo, pro-
trude intro et profunde. Nudum vides hic exposi-
tumque iacere, hoc vitare: primo autem, ut ratio
postulat, velut nodum stringe: deinde reflexum im-
pelle et contine, et caue concedas intervallum: si ve-
ro laxetur celerius instans transfer altius, et im-
pulsus occulta: et caue ne celerius imperato retra-
bas: sed multum incuruans illum, subtrahere; ac in-
fra rursus irruptionem subiiciens contine, teque
moue.

4. Παλαιστής] Ita etiam athletae vocantur qui-
 cumque in aliqua arte egregie exercitati ex-
 cellunt. vid. Wesseling. ad Diod. Sic. L. I. c.
 53. No. 53. Reitz.

σύνεχε, καὶ κίνη, εἴτα ἄφες αὐτὸν, πέπτωκε γὰρ, καὶ λέλυται, καὶ ὕδωρ ὅλος ἐστὶ σοι ὁ ἀντ' αὐγωνιστής. ἐγὼ δέ, ἤδη μέγα ἀναγελῶν, Ἐθέλω, ἔφην, καὶ αὐτὸς, ὦ διδάσκαλε, παλαισμάτα ὀλίγ' ἄττα ἐπιτάξαι, σὺ δὲ ὑπάνκυσσον ἐπανασᾶσα, καὶ κάθῃσον, εἴτα δῆσα κατὰ χεῖρος, πᾶραψαι τὸ λοιπὸν, καὶ καταμάττει, καὶ με, πρὸς τῷ Ἡρακλέει, περιλαβῆσα ἤδη κοίμισον.

Ἐν τοιαύταις ἡδοναῖς καὶ παιδιαῖς παλαισμάτων, ἀγωνιζόμενοι νυκτερινὰς ἀγῶνας ἐξεφάναμεθα, καὶ ἦν πολλὴ μὲν ἐν τῷ τρυφῇ· ὥς τῆς εἰς τὴν Λάρισσαν ἐδῆ παντάπασιν ἐπιελήσμεν. καὶ ποτε ἐπὶ νῦν μοι ἦλθεν ἐς τὸ μαθεῖν ὡς ἔνεκα ἦλθον, καὶ Φημί πρὸς αὐτήν, ὦ

Φιλτά-

monue. Deinde illum dimitte. Cecidit enim et solutus est, et aqua totus est tuus adversarius. Ego vero, clarum iam ridens, Volo, inquam, ipse quoque, Magister, numeros paucos quosdam impetare: tu vero obedi, surge, et asside, deinde manu praebens, tracta cacterum, et subige, et me, per Herculem, complexa, iam sopi.

II. Eiusmodi libidinibus, et ludicris collationibus, nocturna certantes certamina, coronabamus nos inuicem: tantaque erat hac in re voluptas, ut itineris Larissam omnino obliuisceretur. Ac tandem in mentem mihi venit illud etiam discere, cuius rei causa veneram. Et dico
ad

Φιλτάτῃ, δέξόν μοι μαγγανεύσαν, ἢ μετα-
μορφεμένην τὴν δέσποιναν· πάλαι γὰρ τῆς πα-
ραδόξε ταύτης θεάς ἐπιθυμῶ, μᾶλλον εἴ τι σὺ
οἶδας, αὐτὴ μαγγάνευσον, ὥςτε Φανῆναί μοι
ἄλλην ἐξ ἄλλης ὄψιν. οἶμαι δὲ καὶ σὲ ἐκ ἀπεί-
ρωσ τῆςδε τῆς τέχνης ἔχειν· τῆτο δὲ οὐ παρ'
ἐτέρῃ μαθὼν, ἀλλὰ παρὰ τῆς ἐμαυτῆ ψυχῆς
λαβὼν, οἶδα. ἐπεὶ με τὸν πάλαι ἀδαμάντινον,
ὡς ἔλεγον αἱ γυναῖκες, ἐς μηδεμίαν γυναῖκα τὰ
ὄμματα ταῦτα ἐρωτικῶς ποτε ἐκτείναντα, συλ-
λαβῆσα τῇ τέχνῃ ταύτῃ, αἰχμάλωτον ἔχεις;
ἐρωτικῶ πολέμῳ ψυχαγωγῆσα. ἡ δὲ Παλαί-
στρα, Παύσαι, Φησὶ, προσπαίζων. τίς γὰρ
ὥδῃ δύναται μαγεῦσαι τὸν ἔρωτα, ὄντα τῆς
τέχνης

ad illam, Ostende mihi, carissima, praestigias fa-
cientem aut transformantem se heram tuam: olim
enim cupidus sum admirabilis spectaculi. Potius
si quid tu nosti, ipsa fac praestigias, ut appareat mi-
hi alia ex alia species. Puto enim te nec imperi-
zam buius artis esse: idque non ab alio auditum,
sed a meo acceptum animo scio: quandoquidem me
adamantinum illum quondam, uti mulieres dicebant,
qui que in nullam unquam mulierem oculos hosce ama-
torie intenderim, comprehensum illa arte tua capti-
vum tibi babes, in amatorio illo bello anima tibi ipsa
deuinctum. At Palaestra, Desine, inquit, iocari.
Quod enim carmen conciliare amorem possit, artis
ipsius

τέχνης κύριον; ἐγὼ δὲ, ὦ Φίλτατε, τῶν μὲν οἶδα ἄδεν, μὰ τὴν κεφαλὴν τὴν σὴν, καὶ τήνδ᾽ τὴν μακαρίαν εὐνὴν, ἃς γὰρ γράμματα ἔμαθον, καὶ ἡ δέσποινα βάσκανος ἔσα τυγχάνει εἰς τὴν αὐτῆς τέχνην· εἰ δέ μοι καιρὸς ἐπιτρέψῃ, πειράσομαι παρασχεῖν σοι εἰδεῖν μεταμορφωμένην τὴν κεκτημένην, καὶ τότε μὲν ἐπὶ τῆτοις ἐκοιμήθημεν.

Ἡμέραις δὲ ὕσερον ἂ πολλαῖς, ἀγγέλλει πρὸς με ἡ Παλαίστρα, ὡς ἡ δέσποινα αὐτῆς μέλλει ὄρνις γενομένη πέτεσθαι πρὸς τὸν ἐρώμενον. καὶ γὰρ, Νῦν, ἔφην, ὁ καιρὸς, ὦ Παλαίστρα, τῆς εἰς ἐμὲ χάριτος, ἣ νῦν ἔχεις τὸν σαυτῆς ἱκέτην ἀναπαῦσαι πολυχρονίου ἐπιθυμίας. Θάρρει, ἔφη, καὶ περὶ ἐσπέρας ἦν, ἄγει με λαβῶσα πρὸς τὴν

ipsius dominum? Ego vero, dulcissime, horum nihil quidquam novi, caput tuum iuro, et felicem hunc nostrum lectulum, neque enim literas didici, et invida vera est quantum ad illam suam artem. Si vero tempus tulerit, studebo an praebere tibi possim videndam, dum transformatur, dominam. Actum quidem in hisce acquievimus.

12. Diebus vero non multis post defert ad me Palaestra, velle dominam suam sumta avis specie volare ad amasium. Et ego, *Tempus iam est, inquam, Palaestra, tui in me beneficii, quo nunc potes tui supplicis longam cupiditatem sedare. Bono, inquit, animo esto; et, cum vespera esset, prehensum*

τὴν θύραν τῆς δωματίου, ἔνθα ἐκείνοι ἐκὰς εὐδον·
καὶ κελεύει με προσάγειν ὅπῃ τινι τῆς θύρας λε-
πτῇ, καὶ ἀποσκοπεῖν τὰ γιγνόμενα. ὁρῶ οὖν
τὴν μὲν γυναῖκα ἀπαδυομένην, εἴτα γυμνὴ τῷ
λύχνῳ προσελθῆσα, καὶ χόνδρας δύο λαβῆσα,
τὸν μὲν λιβανωτὸν τῷ πυρὶ τῆς λύχνης ἐπέθηκε,
καὶ ῥῶσα πολλὰ τῆς λύχνης καταλάλησεν· εἴτα
κιβώτιον ἀδρὸν ἀνοίξασα, πάνυ πολλὰς ἔχου-
σας ἰδέας ἐν αὐτῷ, ἐνθεν ἀναρῶται καὶ προσφέ-
ρει μίαν· ἣ δὲ εἶχεν ἐμβεβλημένον, ὃ, τι μὲν
ἐκ οἶδα, τῆς δὲ ὥσεως αὐτῆς ἕνεκα ἔλασον αὐ-
τὸ ἐδόκεν εἶναι. ἐκ τῆς λαβῆσας χρίεται ὅλη,
ἀπὸ τῶν ὀνύχων ἀρξαμένη τῶν κάτω, καὶ ἄφρονος
πτερὰ ἐκφύεται αὐτῇ, καὶ ἡ εἰς κερατίνην καὶ
γρυπῇ

hensum ducit me ad ianuam cubiculi, ubi illi
quiescebant, iubetque applicare oculos rimae
in ianua tenui, et quae fierent speculari. Video
igitur exuere se mulierem. Tum nuda ad lucer-
nam accedens, grana duo turis in ignem lucer-
nae imponit, stansque multa ad lucernam loqui-
tur. Tum grandiuscula cistella aperta, quae py-
xides plurimas haberet, aufert inde promittque
vnam, quae haberet infusum aliquid, quid fue-
rit non noui, quantum ad speciem ipsam quidem,
oleum esse putabam. De hoc igitur sumens tota
se inungit, ab unguibus incipiens inferioribus,
et subito pennae illi enascuntur, et nasus cornuus

γρυπὴ ἐγένετο, καὶ ἄλλα δὲ ὅσα ὀρνίθων κτήματα καὶ σύμβολα πάντα εἶχε· καὶ ἦν ἄλλο ἄδεν ἢ κόραξ νυκτερινός. ἐπεὶ δὲ εἶδεν αὐτὴν ἐπτερωμένην, κρώξασα δεινὸν, καὶ οἷον ἐκείνο οἱ κόρακες, ἀναστᾶσα ὤχετο πετομένη ἔξω διὰ τῆς θυρίδος.

Εγὼ δὲ ὄναρ ἐκείνο οἰόμενος ὄραν, τοῖς δακτύλοις τῶν ἑμαυτῇ βλεφάρων ἠπτόμην, αὐπισεύων τοῖς ἑμαυτῇ ὀφθαλμοῖς, ἔθ' ὅτι βλέπουσιν, ἔθ' ὅτι ἐξηγόρασιν. ὡς δὲ μέλις καὶ βραδέως ἐπέισθην ὅτι μὴ καθεύδω, ἐδεόμην τότε τῆς Παλαίστρας πτερῶσαι καὶ με, καὶ χρίσασαν ἐξ ἐκείνης τῆς Φαρμάκῃ ἑᾶσαι πέτεσθαι με. ἐβελόμην γὰρ πείρα μαθεῖν, εἰ μεταμορφωθείς ἐκ

fit atque aduncus: verum et reliqua, quaecumque auium propria et signa sunt, habet omnia, neque quidquam est aliud, quam coruus nocturnus. Cum autem pennatam se videret, terribile quiddam crocicans, et sicut illi corui, tollens se per fenestram euolat.

13. Ego vero, qui somnium illud me videre putarem, palpebras ipse meas contingo digitis, qui oculis ipse meis non crederem, vel videre eos vel vigilare. Cum autem vix tandem ac tarde mihi persuasissem me non dormire, rogaui tum Palaestram vt pennas etiam mihi adderet; et ex illo vnguento vinctum volare me sineret. Volebam enim experimento discere vtrum transformatus

ἐκ τῆ ἀνθρώπου, εἶτα καὶ τὴν ψυχὴν ὄρνις ἐσο-
μαι. ἡ δὲ τὸ δωμάτιον ὑπανόξισα, κομίζει
τὴν πυξίδα· ἐγὼ δὲ σπεύδων ἤδη, ἀποδύσας,
χρίω ὅλον ἐμαυτὸν· καὶ ὄρνις μὲν εἴ γίγνομαι ὁ
δυσυχῆς· ἀλλὰ μοι εἰς ὅπισθεν ἐξήλθε, καὶ οἱ
δάκτυλοι πάντες ὥχοντο, ἐκ οἷδ' ὅπερ, ὀνυχῶς
δὲ τὰς πάντας τέσσαρας εἶχον, καὶ τὰς ἄδεν
ἄλλοι, ἢ ὅπλεις, καὶ μοι αἱ χεῖρες, καὶ οἱ πόδες,
κτῆνες πόδες ἐγένοντο, καὶ τὰ ὦτα δὲ μακρὰ·
καὶ τὸ πρόσωπον μέγα. ἐπεὶ δὲ κύκλῳ περιε-
σκόπην, ἑαυτὸν ἐώραν ὄνον, Φωνὴν δὲ ἀνθρώ-
που ἐς τὸ μεμψαόθαι τὴν Παλαίστραν, ἐκέτι εἴ-
χον. τὸ δὲ χεῖλος ἐκτείνας κάτω, καὶ αὐτῷ δὴ
τῷ σχήματι ὡς ὄνος ὑποβλέπων, ἡτιώμην αὐ-
τὴν,

matus ex homine, deinde etiam quantum ad
animam auis futurus essem. Atque illa apertō
clam cubiculo affert pyxidem. Et ego vrgens
opus, exutus totum me vngo, et auis quidem
miser non fio, sed cauda mihi de postico exit, et
digiti omnes nescio quo abeunt, vngues autem
vniuersos non nisi quatuor habeo, eosque nihil
aliud quam vngulas: manusque mihi ac pedes
iumentum pedes fiunt; et aures longae, et facies
magna, ac circumcirca me adspiciens asinum me
esse video, vocem autem hominis ad conque-
rendum cum Palaestra non amplius habeo. In-
terim labio deorsum protenso, et ipso quoque
habitu, vt asinus, vultu deiecto, illam ac-

τὴν, ὅση δύναμις, ἑνὸς ἀντὶ δυνάμεως γινόμενος.

Ἡ δὲ ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ τυφλαμένη τὸ πρὸσωπον, Τάλαινα, εἶπεν, ἐγὼ, μέγα εἰσγάσμαι κελάν· σπεύσασα γὰρ ἡμάρτον ἐν τῇ ὁμοιότητι τῶν πυξίδων, καὶ ἄλλην ἔλαβον ἔχουσαν τὰ πτερὰ φύσαν. ἀλλὰ θάρρει μοι, ὦ Φίλτατε· ῥᾶπον γὰρ ἡ σῶτα θεραπεία. ῥᾶπε γὰρ μόναν εἰ Φίχοις, ἀποδύσει μὲν αὐτίκα τὸ κτήνας, τὸν δὲ ἐρασὴν μοι τὸν ἐμὸν αὖτις ἀποδώσεις· ἀλλὰ μοι, Φίλτατε, μίαν νύκτα ταύτην ὑπόκεινον ἐν τῷ ὄνῳ· ῥᾶπε δὲ δραμίσσα οἶσω σοὶ ῥέδα, καὶ Φαγῶν ἰαθήσῃ. ταῦτα εἶπε καταψήσασά μοι τὰ ἄκρα, καὶ τὸ λοιπὸν δέμας.
Ἐγὼ

eufabam, quod alinus pro volucris factus esset.

14. At illa ambabus manibus faciem suam percutiens, Misera ego, inquit, magnum feci malum, prae festinatione enim in pyxidum similitudine peccavi, et aliam arripui, non eam quae pennas producit. Sed bono es animo, dulcissime, facilis enim horum medicina. Si enim rosas modo comederis, exues e vestigio iumentum, amatoremque mihi meum reddes. Sed tu mihi carissime unicam modo hanc noctem perdura in asino, summo mane curriculo tibi rosas adferam, quibus comesis sanabere. Haec dum dicit aures mihi et reliquam cutem demulcet.

15. At

Ἡγὼ δὲ τὰ μὲν ἄλλα ὄνος ἦμην, τὰς δὲ Φρέ-
νας καὶ τὸν νῦν ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὁ Λύκος, δί-
χα τῆς Φωνῆς. πολλὰ ἐν κατ' ἐμαυτὸν μεμ-
ψόμενος τὴν Παλαίστραν ἐπὶ τῇ αἰμαρτίᾳ, δα-
κῶν τὸ χεῖλος, ἀπῆειν, ἐνθα ἠπιστάμην ἐς οὗτα
φόν ἐμαυτῷ ἔσπεον, καὶ ἄλλον ἀληθινὸν ὄνον τῷ
Ἱππάρχῳ. οἱ δὲ αἰσθόμενοι με εἰσὶν παρόντα,
θεύσαντες μὴ τῷ χόρτῳ αὐτοῖς κομηνὸς ἐπιστρέ-
χομαι, τὰ ὧτα κατακλίναντες, ἔτοιμοι ἦσαν
τοῖς πρὸς αὐμνεῖν τῇ γαστρί· καὶ γὰρ συνῆς, πορ-
ρωτέρῳ τοῖς τῆς Φαίτης ἐποχασήσας, ἐξῆς ἐγέ-
κων, ὁ δὲ μοι γέλως ὀγκηδμὸς ἦν. ταῦτα γὰρ
ἐνεόων πρὸς ἐμαυτὸν, ὡς τῆς αἰμαρτε-ταύτης πε-
ρισργίας. τί δὲ εἰ λύκος παρεισέλθοι, ἢ ἄλλο

τι

15. At ego quantum ad reliqua eram asinus,
mentem vero atque animum homo, ille Lucius,
voce excepta. Multum igitur intra me Palae-
stram accusans, illius peccati causa, labra mor-
dens illuc abeo, ubi stare equum meum noue-
ram, et alium verum asinum Hipparchi. Hi
sentientes me intrare, ac metuentes ne de foeno
illorum partem ablaturus aduenissem, demissa
auribus parati erant pedibus ventrem vicisci.
Quo ego animaduerso, longius a praesepi rece-
dens ac stans ridebam: ruditus vero erat risus
meus. Haec enim apud me cogitabam, Vah in-
tempestiuam curiositatem! Quid vero si lupus

τι θηρίον; κινδυνεύεται μοι μηδὲν κακὸν ποσποιη-
κότι, διαφθαρήναι. ταῦτα ἐννοῶν ἠγγόουν ὁ
δυσυχὴς τὰ μέλαινα κακόν.

Ἐπεὶ γὰρ ἦν ἡδὴ νύξ βαθεῖα, καὶ σιωπὴ πολλή,
καὶ ὕπνος ὁ γλυκύς, ψοφεῖ μὲν ἐξώθεν ὁ
τοίχος, ὡς διαρυσσόμενος, καὶ διωρύπτετο γὰρ,
καὶ ὅπῃ ἡδὴ ἐρηγύνει, ἀνδραπον δέξασθαι δυ-
ναμένη. καὶ εὐδαίς ἄνθρωπος ταύτῃ παρήει, καὶ
ἄλλος ὁμοίως, καὶ πολλοὶ ἐνδον ἦσαν, καὶ πάν-
τες εἶχον ἑκάστη κατὰ δόξαντες ἐνδον ἐν
τοῖς δωματίοις τὸν Ἰππαρχόν, καὶ τὴν Παλαί-
στραν, καὶ τὸν ἑμὸν οἰκέτην, ἀδεῶς ἡδὴ τὴν οἰ-
κίαν ἐκέναν, πρὸς τε χρήματα, καὶ τὰ ἱμάτια,
καὶ τὰ σκευὴ κομίζοντες ἔξω. ὡς δὲ εἶδεν ἄλλο
κατε-

huc intraret aut alia bestia? in periculum venio,
qui mali nihil fecerim, pereundi. Haec ita co-
gitans ignorabam infelix instans malum.

16. Cum enim nox profunda iam esset, et
multum silentium; et dulcis somnus, strepitum
dat extra murus, velut perfoderetur, et perfo-
diebatur etiam, iamque lacuna facta erat, quae
capere hominem posset. statimque homo ea in-
trat, et ceteri similiter. Iam multi intus erant,
gladiis armati omnes. Tum vinctis intra in cu-
biculis Hipparcho, et Palaestra, et meo seruo,
sine metu iam domum totam depraedantur, pe-
cuniasque et vestes, et suppellectilem exportant.
Cum

κατελείπετο, λαβάντες μὲ καὶ τὸν ἄλλον ὄνον
καὶ τὸν ἵππον, ἐκείσασιν· ἅπαντα ἕτα ἐβάστα-
σαν, ἐπικατέσθισαν ἡμῖν· καὶ ἔτι μόνον ἄχθος
φέροντας ἡμᾶς, ξύλων παύοντες ἤλαυνον, ὡς
εἰς τὸ ὄρος ἀπέρχεται ὁδῷ Φεύγειν πειραζόμενοι.
ταὶ μὲν ἂν ἄλλως κτήνη, καὶ ἔγω εἶπα· ὦ, τί ἔπα-
σχει, ὅγῳ δὲ ἀντιπόδες 5) ἀσυνήθης ὀπιων
πέτραις ὀρείαις ἐπιβάλλον, τοσαῦτα κερῶν φέ-
ρον, ἀπωλλύμενη καὶ πολλὰς προσέπταιον,
καὶ καὶ ἤν ἐξοὶ καταπεσόν, καὶ εὐθὺς ἄλλος ὅπῃ
ἀδρα

Sum vero nihil aliud reliquum esset, ducentes
me, et alterum asinum, et equum, clitellis or-
nant: tam, quae exportauerant, imposita nobis
deligant. Et ita nos, magnum ferentes onus,
fustibus tanfos agunt, qui in montem via minus
trita fugere tentarent. Quid reliquis iumentis
factum sit non habeo dicere. Ego vero non so-
leatus insuetusque incedens, per acutas rupes in-
grediens, tot gerens sarcinas peribam. Et saepe
offendebam, ac ne licebat quidem cadere, cum
statim

Y 4

5. Ἀντιπόδες.] Non esse talia intelligenda
de ferramentis qualia hodie suppinguntur
iumentorum pedibus; sed de calceis, qui
indul exuique pro vise diuersa ratione pos-
sunt, ostendi in Ind. scriptorum Rei Rust. V.
festa. Gesner.

οὐδὲ κατὰ τῶν μηρῶν ἔκαστ' αἰεὶ ξύλων. ἔπειτα δὲ
πολλὰκις, ὦ Καῖσαρ, ἀναβοῆσαι ἐπεθύμην, ἔ-
δὲν ἄλλο, ἢ ὠγκώμεν, καὶ τὸ μὲν ὦ μέγιστον
καὶ μεγαλοφρονότατον ἐβόων, τὸ δὲ ΚΑΙ ΣΑΡ
αὖ ἐπηκολάθει. ἀλλὰ μὲν καὶ δι' αὐτὸ τῆτο
ἐτυπτόμεν, ὥς περὶ δὲ αὐτὰς τῷ ὀγκηθμῷ.
μαθὼν ἂν ὅτι ἄλλο ἐβόων, ἔγνω σιγῇ προϊέναι,
καὶ κερδαίνων τὸ μὴ παιεσθαι.

Ἐπὶ τῷ ἡμέρα τε ἦν ἤδη, καὶ ἡμῖς ὄρη
πολλὰ ἀναβεβήκαμεν, καὶ σῶματα δὲ ἡμῶν δε-
σμῷ ἐπείχετο, ὥς μὴ περιβοσκόμενοι τὴν ὁδὸν
εἰς τὸ ἄριστον ἀναλίσκοιμεν, ὥς ἐς τὴν δ) τότε
καὶ

statim alius a tergo femora fusti subinde percute-
ret. Cumque saepe, o Caesar! proclamare cu-
perem, nihil aliud quam rudebam, cum O qui-
dem maximum et vocalissimum exiret, Caesar
autem non sequeretur. Verum hoc ipso quoque
nomine pulsabar, qui ruditu illos proderem.
Sentiens ergo me alienum quid clamare, decreui
silentio pergere, et compendifacere plagas.

17. Inter haec iam dies erat, et nos montes
plures superaueramus. Ora autem nostra capistro
erant reuincta, ne circumpascentes viam consu-
meremus in prandio: itaque perrexī tunc et mansi
asinus.

6. Ὡς ἐς τὴν] Os dicit asino fuisse vinculo ocelu-
sum ne tempus, quod viae impendendum erat,
pabulo impenderet, et tardius procederet.

ὥς

καὶ ἔμεινα ὄνος· ἐπεὶ δὲ ἦν αὐτῷ τὸ μέσον τῆς
 ἡμέρας, καταλύμεν εἰς τινὰ ἐπαυλιν συνήθων
 ἐκείναις ἀνδραίπων, ὅσον ἦν ἐν τῶν γεγραμμένων
 σκοπεῖν· καὶ γὰρ Φιλόμασιν ἠσπάζοντο ἀλλή-
 λους, καὶ καταλύειν ἐκέλευον αὐτὰς ἐν ἐπαύλει,
 καὶ παρέθηκον ἄρτον, καὶ τοῖς κτήνεσιν ἡμῶν
 παρεβάλλον κρενίδια· καὶ οἱ μὲν ἡρίσαν, ἐγὼ δὲ
 ἐποίησα μὲν κακῶς· ἀλλὰ ἐπειδὴ ἔπιπτοτε κρη-
 δὰς ὡμαὶς κρετσηκαν, ἑσκαπόμεν ὅ· τι καὶ κατα-
 Φάγομι· ὁρῶντα κῆπτον αὐτῷ ὅσῳ τι τῆς αὐλῆς,
 καὶ εἶχε λαχανα πολλὰ καὶ καλά, καὶ ῥόδα ὑπὲρ
 αὐτῶν ἐφαίνετο· ἀκρόγῳ, λαδῶν πάντας τὰς ἐν-
 δον,

asinus. Medio ipso die devertimus in stabulum
 quoddam familiare illis hominum, quantum
 ex his, quae fiebant, licebat videre. Etenim
 osculo se inuicem salutabant, et devertere in sta-
 bulo illos iuebant; apponunt etiam prandium,
 nobis autem iumentis obiciunt hordea. Ac re-
 liqui prandent, ego vero misere esurio: et cum
 nunquam hordea cruda prandus essem, circum-
 spicio, quod comederem. Videa autem hortum
 ibi post aulam, qui olera multa haberet et bona,
 rosae etiam super ista videbantur. Hic ego ne-
 mini animaduersus eorum omnium, qui intus

Υ 5

erant,

ὥς ἐσθην τότε, καὶ ἔμεινα ὄνος. Iamque
 tunc steti, asinusque mansi: Quomodo ste-
 tit, cum tantopere properaret? lego: ὥς
 ἔσθην τότε. Graecini.

δόν, ἀσχολούμενος παρὶ τὸ ἀριστον, ἐρχομαι ἐπὶ
 τὸν κῆπον, τῷτο μὲν ὡμῶν λαχάνων ἐμπλη-
 σθησόμενος, τῷτο δὲ τῶν ῥόδων ἕνεκα. ἐλογι-
 ζομένη γὰρ ὅτι ᾄδειν Φαγῶν τῶν ἀνθέων πάλιν
 ἄνθρωπος ἔσομαι. εἶτα ἐμβὰς εἰς τὸν κῆπον,
 θριδάκων μὲν καὶ ῥαφανίδων καὶ σαλίνων, ὅσα
 ὡμὰ ἐσθίει ἄνθρωπος, ἐνεπλήσθη, τὰ δὲ ῥό-
 δα ἐκείνα καὶ ἦν ῥόδα κληθινὰ. τὰ δ' ἦν ἐκ τῆς
 ἀγρίας δάφνης φυόμενα ῥόδα ἐκείνα, δάφνην
 αὐτὴν καλεῖσιν 7) ἄνθρωποι, κακὸν ἀριστον ὄναι
 τῶτα

erant, qui nempe occupati essent in prandio, ve-
 nio ad hortum partim impleturus ventrem crudis
 oleribus, partim rosarum causa. Putabam quippe
 me comesis floribus hominem iterum futurum.
 Tum ingressus hortum, lactucis quidem; et ra-
 phanis, et apiis, quae cruda homo comedit, im-
 plemi. Verum rosae illae verae rosae non erant:
 sed erant e lauro agresti enatae rosae. Rosam lau-
 ream vocant homines: malum hoc prandium asi-

ne

7. Δάφνην αὐτὴν καλεῖσιν] Est rhododendron,
 nerion, rhododaphne, quod Plinius 6, 20.
 f. 33. Describit sempiternum fronde, rosae si-
 militudine, caulibus fruticosum. Iumentis,
 caprisque, canibus venenum est. Apuleius
 l. 4. pr. Hae arbores in lauri faciem prolixè
 foliatae, pariunt in modum floris inodori por-
 rectos caliculos modice puniceos, quos — vul-
 gus

τὲτο παντί, καὶ ἴστω. Φασὶ γὰρ τὸν Φαγόν-
τα ἀποθνήσκειν αὐτίκα.

Ἐν τῷ ὁ κηπεύς αἰσθόμενος, καὶ ξύλου
αἰσπασας, εἰσελθὼν εἰς τὸν κήπον, καὶ τὸν πο-
λέμιον ἰδὼν, καὶ τῶν λαχάνων τὸν ὄλεθρον, ὥσ-
περ τις δυνάστης μισοπόνηρος, κλέπτην λαβὼν,
ἔτω με συνέκοψε ξύλας, μήτε πλευρῶν φρεσά-
μενος, μήτε μερῶν, καὶ μὲν καὶ τὰ ὠτά μου
κατέκλασε, καὶ τὸ πρόσωπον συνετρίψεν· ἐγὼ
δὲ ἀκὲς ἀνερχόμενος, ἀπολακτίσας ἀμφοτέρους,
καὶ καταβαλὼν ὑπτίον ἐπὶ τῶν λαχάνων, ἔφευ-
γον ἄνω εἰς τὸ ὄρος. ὁ δὲ σπεῖδῃ εἶδε δρόμῳ ἀπ-
ιόντα,

no vniciuique et equo: aiunt enim de eo qui com-
ederit, statim mori.

18. Inter haec sentiens olitor, arreptoque fu-
it hortum ingressus; vidensque hostem et perni-
ciem olerum, non aliter quam seuerus aliquis
dynasta captum furem, fuste concidit, neque co-
ris parcens neque fectotibus: quin et aures mi-
hi confregit, et contriuit faciem. Ego autem
non vltra patiens, calcibus vtrisque reiectis supi-
num prosterneo in olera, atque versus montem
aufugio. Ille cum videret me cursu abire, cla-
mauit

quis indoctum rosas laureas appellat, qua-
rumque cuncto pecori cibus letalis est. Hinc
in suspicionem veni, an forte legendum sit
apud Lucianum. ῥοδοδάφνην. Gesner.

όντα, ἀνέκραγε λῦσαι τὰς κύνας ἐπ' ἐμέ· οἱ δὲ
 κύνες πολλοὶ τε ἦσαν καὶ μεγάλοι, καὶ ἄρτικοις
 μάχεσθαι ἱκανοί· ἔγνων ὅτι δὴ διασπᾶσόνταί
 με ἔτοι λαβόντες· καὶ ὀλίγον ἐκπεριελθὼν, ἐκρί-
 να τῷτο δὴ τὸ τῷ λόγῳ, καλινδρομῆσαι μάλ-
 λον, ἢ κακῶς δραμεῖν. ὀπίσω ἔν ἀπήεν, καὶ
 εἴσεμι αὖθις εἰς τὴν ἑπαυλιν. οἱ δὲ τὰς μὲν
 κύνας δρόμῳ ἐπιφερομένους ἐδέξαντο, καὶ κατέ-
 θησαν. ἐμέ δὲ παίοντες ἔ πρότερον ἀΦῆσαν,
 πρὶν ἢ ὑπὸ τῆς ὀδύνης πάντα τὰ λαχάνα κάτω-
 θεν ἐξεμβῶσαι.

Καὶ μὲν ὅτε ἑδοιπορεῖν ὥρα ἦν, τὰ βαρύτερα
 τὰ τῶν κλεμμάτων καὶ τὰ πλεῖστα ἐμοὶ ἐπέθη-
 καν· κακῶς δὲν τότε οὕτως ἐξελαύνομεν. ἅπει
 δὲ

mauit vt immitterentur in me canes. Erant vero
 canes multi et magni, etiam cum vris pugnare
 idonei. Video igitur illos me si capiant, discer-
 pturos esse, paululum itaque circumiens decreui
 quod est in proverbio retro currere potius, quam
 male currere: retro eo igitur, stabulum iterum
 ingredior. Illi canibus qui cursu in me fereban-
 tur, receptis alligatisque, me pulsare prius non
 desierunt, quam prae dolore olera omnia per in-
 feriolem gutturem euomerem.

19. Verum itineris ingrediendi tempus cum
 esset, grauissimas quasque rerum furtiuarum et
 plurimas mihi imponere: tumque inde sic pro-
 ficisci-

δὲ ἀπηγόρευον ἤδη, παϊόμενός τε καὶ τῷ Φορ-
 τίῳ ἀχθόμενος, καὶ τὰς ὀπλὰς ἐκ τῆς ὁδῶ ἐκ-
 τετριμμένος, ἔχων αὐτῷ καταπεσεῖν, καὶ μηδ'
 ἂν ἀποσφάττωσί με ταῖς πληγαῖς, ἀναστῆναι
 ποτε, τῷτο ἐλπίσας μέγα μοι ὄφελος εἶσεσθαι
 ἐκ τῷ βελεύματος· ᾤθηθην γάρ ὅτι πάντως ἡτ-
 τώμενοι τὰ μὲν ἐμὰ σκεύη διανεμῶσι τῷ τε ἵπ-
 πῳ, καὶ τῷ ἡμιόνῳ, ἐμὲ δὲ αὐτῷ ἑάσκει κῆ-
 ρθαι τοῖς λύκοις· ἀλλὰ τις δαίμων βάσκανος,
 συνεῖς τῶν ἐμῶν βελευμάτων, ἐς τὐναντίον πε-
 ρήνευκεν, ὃ γὰρ ἕτερος ὄνος ἴσως ἐμοὶ τὰ αὐ-
 τὰ νοήσας πίπτει ἐν τῇ ὁδῷ. αἱ δὲ τὰ μὲν πρῶ-
 τα ζύλῳ παίοντες ἀναστῆναι τὸν ἀθλιὸν ἐκέλευον.
 αἷς δὲ ἔδεν ὑπῆλκε ταῖς πληγαῖς, λαβόντες αὐ-
 τόν,

ficiscimur. Cum verò iam despondissem animum
 pulsatus et grauatus oncre, detritis insuper a via
 vngulis, procumbere ibi decreueram, nec vn-
 quam, si vel interficerent me plagis, surgere;
 hoc sperans, magnam ad me vtilitatem reducturam
 ex eo consilio. Putabam enim, ipsos plane victos
 mea peruicacia, sarcinas meas diuisuros inter e-
 quum et mulum, me autem ibi iacentem reli-
 cturos praedae lupis. Sed inuidum quoddam nu-
 men, mea consilia intelligens, vertit ea in con-
 trarium. Alter enim asinus, eadem forte quae
 ego cogitans, decumbit in via. Illi primo fu-
 ssum ictibus surgere iubent miserum: nihil obe-
 dien-

τὸν, οἱ μὲν τῶν ὤτων, οἱ δὲ τῆς ἑρᾶς, ἀνυγεί-
ρειν ἐπειρῶντο. ὡς δ' ἔδεν ἦντον, ἔκειτο δὲ
ὥσπερ λίθος ἐν τῇ ὁδῷ ἀπηγορευκῶς, λογισά-
μενοι ἐν ἀλλήλοις ὅτι δὴ μάτην πονᾶσι, καὶ τὸν
χρόνον τῆς Φυγῆς ἀναλίσκασιν, ὅνῃ νεκρῷ παρ-
εδρεύοντες, τὰ μὲν σκεύη πάντα, ὅσα ἐκόμιζεν
ἐκεῖνος, διανέμωσιν ἐμοί τε, καὶ τῷ ἵππῳ· τὸν
δὲ ἄθλιον κοινωνὸν καὶ τῆς αἰχμαλωσίας καὶ τῆς
ἀχθοφορίας, λαβόντες, τῷ ξίφει ὑποτέμνε-
σιν ἐκ τῶν σκελῶν, καὶ σπαίροντα ἐτι ὠθέουσι
εἰς τὸν κρημνόν. ὁ δὲ ἀπῆει κάτω, τὸν θάνα-
τον ὀρχόμενος.

Ἐγὼ δὲ ὄρων ἐν τῷ συνοδοιπόρῳ τῶν ἐμῶν
βαλευμάτων τὸ τέλος, ἔγνω. Φέρον εὐγενῶς
τὰ

dientem plagis, prehensum alii auribus, cauda
alii, excitare student. Cum nihil proficerent,
iaceretque lapidis instar in via, fessus et sine spe,
subductis rationibus, nequidquam se laborare,
et fugae tempus perdere asino mortuo assidentes,
farcinas quas ille gestarat omnes inter me et e-
quum diuidunt, miserum vero captiuitatis pari-
ter et gestandorum onerum consortein, prehen-
dentes, succisis ferro cruribus, palpitantem ad-
huc per praeceps impellunt. Atque ille mortem
saltans descendit.

20. Ego vero animaduertens in socio itineris
consiliorum meorum exitum, decreui fortiter ferre
prae-

τὰ ἐν ποσὶ, καὶ προθύμως περιπατεῖν, ἐλπιδας ἔχων πάντως ποτὲ ἐμπεσεῖσθαι εἰς τὰ ῥόδα, καὶ τῶν εἰς ἑμαυτὸν ἀνασωθῆσθαι 8). καὶ τῶν ληστῶν δὲ ἤκον, ὡς ἐκ εἴη ἔτι πολὺ τῆς ὁδοῦ, καὶ ὅτι καταλύσει, λοιπὸν, εἰθα καταμένεσιν, ὥς πᾶντα ταῦτα δρόμῳ ἐκομίζομεν, καὶ πρὸ τῆς ἐσπέρας ἤλθομεν εἰς τὰ οἰκῆα. γραῦς δὲ γυνὴ ἑνδον καθῆσο, καὶ πῦρ πολλὸν ἔκαίετο. οἱ δὲ πάντα ἐκεῖνα, ὥς ἐτυγχεάνομεν ἡμεῖς κομίζοντες, εἶσω κατέβησαν. εἶτα ἤροντο τὴν γραῖν διὰ τί ἔτω καθέζη, καὶ παρασκευάζεις ἄριστον; Ἀλλὰ πάντα, εἶπεν ἡ γραῖς,

γραῖς,

praesentia, et strenue incedere, qui spem habere, futurum, ut omnino aliquando in rosas inciderem, ac inde me salutemque reciperem. Audiebam vero etiam ex latronibus, non multum superesse viae, et eo die soluturos iumenta, ubi maneant. Itaque omnia ista curriculo gestantes versus vespere domum pervenimus. Mulier anus intus defederat, ignis ardebat multus, illi, quae portaueramus, intus deponunt omnia. Tum interrogant anum, quid ita sedes, et non parascenam? illa, *quoniam parata vobis sum*, inquit, *omnia*,

8. Ἐἰς ἑμαυτὸν ἀνασ.] Mira haec efficacia enuntiauit, sonat enim: *ut inde restituar in me ipsum*, i. e. ut rursus sim, qui ante fui. *Reiz.*

γραῦς, εὐτρεπῇ ὑμῖν, ἄρτοι πολλοί, οἶνε πα-
λαιᾷ πίθοι, καὶ τὰ κρέα δὲ ὑμῖν τὰ ἀγρία σκευ-
άσασα ἔχω. οἱ δὲ τὴν γραῦν ἐπαπνέσαντες, ἀ-
ποδυσάμενοι ἤλειφοντο πρὸς τὸ πῦρ, καὶ λῆ-
βητος ἔνδον ὕδωρ θερμὸν ἔχοντος, ἀρυσάμενοι
ἔνθεν, καὶ καταχεάμενοι, αὐτοσχεδίῳ τῷ λα-
τρῷ ἐχρήσαντο.

Εἶτα ὀλίγον ὕστερον ἦκον νεανίσκοι πολλοὶ κο-
μίζοντες σκευὴ πλεῖστα ὅσα χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ,
καὶ ἱμάτια, καὶ κόσμον γυναικῆον καὶ ἀνδρῆιον
πολύν. ἐκοινώνων δὲ ἄτοι ἀλλήλοις· καὶ ἐπειδὴ
ταῦτα ἔνδον κατέθεντο, ὁμοίως ἐλάσαντο καὶ
ἄτοι. λοιπὸν μετὰ τῷτο ἦν ἄριστον δαψιλές,
καὶ λόγος πολὺς ἐν τῷ συμποσίῳ τῶν ἀνδρῶφ-
νων· ἡ δὲ γραῦς ἐμοὶ καὶ τῷ ἵππῳ κριθὰς παρέ-
θηκεν·

*omnia, panes multi, vini veteris dolia, et carnes
vobis ferinas paratas habeo. Illi collaudata anu,
exutis vestibibus ad ignem se vngunt, et cum
ahenum calidam haberet, hausta inde aqua perfu-
si, extemporali isto vtuntur balneo.*

21. Deinde paullo post iuvenes veniunt multi,
supellectilem adferentes plurimam auream, argen-
team, vestimenta, mundum muliebre, et vi-
rilem ornatum multum. Hi in commune con-
ferunt, rebusque intus depositis, lauant ipsi quo-
que. Caeterum post haec coena fuit copiosa, et
sermo multus in homicidarum conuiuio. Anus
mihi et equo hordea apponit: at ille festinat de-
vora-

ἔθηκεν· ἄλλ' ἐκείνος μὲν σπευδὴ τὰς κρήνας κατέ-
πινε, δ' ἐδιώς, οἷα εἰκὸς, ἐμὲ τὸν συνάρισον. ἐγὼ
δὲ ἐπειδ' ἄν ἴδοιμι τὴν γραῦν ἐξῆλθ' αὖ, τῶν ἔνδον
ἄρτων ἡσθιον. τῇ δὲ ὑπεραία καταλιπόντες
τὴν γραῦν, καὶ νεανίσκον ἓνα, οἱ λοιποὶ πάντες
ἐπὶ ἔργον ἀπῆσαν. ἐγὼ δὲ ἔξενον ἑμαυτὸν, καὶ
τὴν ἀκριβῆ Φρεάν. τῆς μὲν γὰρ γραὸς κατα-
Φρονῆσαι ἦν μοι, καὶ Φυγῆν ἐκ τῶν ἐκείνης ὁμ-
μάτων δυνατόν. ὁ δὲ νεανίσκος μέγας τε ἦν,
καὶ Φοβερὸν ἔβλεπε· καὶ τὸ ξίφος αἰεὶ ἔφερε,
καὶ τὴν θύραν αἰεὶ ἐπῆγε.

Τρισὶ δὲ ὑπερον ἡμέραις, μεσέσης σχεδὸν τῆς
νυκτός, ἀναστρέφουσιν οἱ λησά, χρυσίον μὲν, ἔ-
δὲ ἀργύριον, ἔδὲ ἄλλο ἔδὲν κομίζοντες, μόνην δὲ
παρ-

vorare hordea, metuens, vt par erat, me com-
pransorem. At ego, quoties videbam exisse anum,
de panibus, qui intus erant, edebam. Postridie
relicta anu et vno iuvene ad opus reliqui omnes
exeunt. Equidem mihi et accuratae custodiae in-
gemiscebam: nam vetulam quidem poteram con-
temnere, et illius fugere ex oculis: at iuuenis
magnus erat, et terribile quiddam cernebat, et
gladium gestabat semper, et adducebat semper
ianuam.

22. Tribus post diebus, circa mediam fere
noctem, redeunt latrones, auri quidem aut ar-
genti nihil, nec aliud quidquam adferentes, sed
Luc. Op. T. V. Z folam

παρθένον ὤραιαν, σφόδρα καλὴν, κλαίουσαν, καὶ κατεσπαργμένην τὴν ἐσθῆτα, καὶ τὴν κόμην· καὶ καταθέμενοι αὐτὴν ἔνδον ἐπὶ τῶν σιβάδων, θαρρύνειν ἐκέλευον, καὶ τὴν γραῦν ἐκέλευον ἔνδον μένειν, καὶ τὴν παῖδα ἐν Φρουρᾷ ἔχειν. ἡ δὲ παῖς, ἅτε ἐμφαγεῖν τι ἠθέληεν, ἅτε πιεῖν, ἀλλὰ πάντα ἔκλασε, καὶ τὴν κόμην τὴν αὐτῆς ἐσπάραττεν. ὥς τε καὶ αὐτὸς πλησίον ἐστὼς παρὰ τῇ Φάτνῃ, συνέκλαιον ἐκείνη τῇ καλῇ παρθένῳ. ἐν δὲ τῷ οἱ λησῶν ἔξω ἐν τῷ προδόμῳ εἰσέπνευεν. πρὸς ἡμέραν δὲ τῶν σκεπτῶν τῶν τὰς ὁδὸς Φερεῖν εἰληχότων, ἔρχεται ἀπαγγέλλων ὅτι ξένος ταύτῃ παρίσθαι μέλλοι, καὶ πολὺν πλῆτον κομίζοι· οἱ δὲ ἄνωγς εἶχον ἀνα-
σαντες,

folam virginem nubilem, vehementer pulchram, plorantem lacerata veste, et comis passis. Hanc intus in stratis depositam bono animo esse iubent, et intus manere anum, puellae custodiendae caussa. Sed puella nec cibum capere volebat nec bibere, sed plorabat ad omnia, et suam ipsa comam vellebat, adeo ut ipse quoque, prope adstantis ad praesepe, cum pulchra illa virgine plorarem. Inter haec latrones extra coenabant in atrio. Sub lucem speculatorum aliquis, cui vias explorare sorte obuenerat, venit nuntians, peregrinum aliquem hac transiturum, qui multas secum ferret diuitias. Hi ut erant consurgere, armare

πάντες, καὶ ὀπλισάμενοι, καὶ μετὰ καὶ τὸν ἵππον
ἐπισάξαντες, ἤλαυνον. ἐγὼ δὲ ὁ δυσυχής, ἐπι-
σάμενος ἐπὶ μάχην καὶ πόλεμον ἐξελαύνεσθαι,
ὀκνηρῶς προήειν, ἔνθεν ἐπαίομην τῷ ξύλῳ, ἐπ-
εγομένων αὐτῶν. ἐπεὶ δὲ ἤκομεν εἰς τὴν ὁδόν,
ἔνθα ὁ ξένος παρελάσειν ἔμελλε, συμπεσόντες οἱ
ληστὰς τοῖς ὀχήμασιν αὐτόν τε καὶ τὰς ἐκείνου
θεράποντας ἀπέκτειναν. καὶ ὅσα ἦν τιμιώτα-
τα ἐξελόντες, τῷ ἵππῳ καὶ μοι ἐπέθηκαν· τὰ δὲ
ἕτερα τῶν σκευῶν αὐτῶ ἐν τῇ ὕλῃ ἐκρυψαν. ἐπ-
αίτα ἤλαυνον ἡμᾶς ἔτιωσ ὀπίσω, καὶ γὰρ ἐπει-
γόμενος, καὶ τῷ ξύλῳ τυπτόμενος κρέω τὴν
ἀπᾶλὴν παρὰ πέτραν ὀξεῖαν, καὶ μοι ἀπὸ τῆς
πληγῆς γίγνεται τραῦμα ἀλγιστόν· καὶ χωλεύων
ἔνθεν τὸ λοιπὸν τῆς ὁδοῦ ἐβάδιζον. οἱ δὲ πρὸς
ἀλλή-

mare se, me autem et equum ornare clitellis, et
secum ducere. Hic infelix ego, qui ad pugnam
et bellum me scirem agi, cunctanter progredior,
itaque fusti, festinantibus illis pulsabar. Cum
autem ad viam venissemus, ubi transiturus erat
peregrinus, irruentes in vehicula latrones, ipsum
ipsumque servos interficiunt, et pretiosissima quae-
que ablata equo et mihi imponunt, reliquas sar-
cinas ibi in silva abscondunt. Deinde sic retro
nos agunt, et ego cum virguer et vapularem
fusti, acuto saxo impingo vngulam, oriturque ab
illa plaga vulnus dolorificum, ut claudicans quod
reliquum erat viae incederem. At illi inter se,

ἀλλήλας ἔλεγον, τί γὰρ ἡμῖν δοκεῖ τρέφειν τὸν
 ὄνον τῆτον, πάντα καταπίπτοντα; ῥίψωμεν
 αὐτὸν ἀπὸ τῆ κρημνῆ οἰωνὸν ἐκ ἀγαθόν, ναί
 Φασί· ῥίψωμεν αὐτὸν, καθαρισμόν τῆ στρατῆ
 εἰσόμενον. καὶ οἱ μὲν συνετάττοντο ἐπ' ἐμέ.
 ἐγὼ δὲ ἀκῶν ταῦτα, τῷ τραύματι λοιπὸν ὡς
 ἄλλοτρίῳ ἐπέβαινον, ὁ δὲ τῆ θανάτου με φό-
 βος ἀναισθητοῦ τῆς ὀδύνης ἔθηκεν.

Ἐπεὶ δὲ ἤλθομεν εἰσω, ἔνθα κατελύομεν, τὰ
 μὲν σκευὴ τῶν ἡμετέρων ὤμων ἀφελόντες, εὖ
 κατέδηκαν· αὐτοὶ δὲ ἀναπесόντες ἐδείπνεν. καὶ
 ἐπειδὴ νύξ ἦν, ἀπῆσαν, ὡς τὰ λοιπὰ τῶν
 σκευῶν ἀνασῶσαι· τὸν δὲ ἄθλιον τῆτον ὄνον, ἔφη
 τις αὐτῶν, τί ἐπάγομεν ἄχρηστον ἐκ τῆς ὀπλῆς;
 τῶν

*Quid enim nobis videtur, inquiunt, nutrire as-
 inum istum, ubique concidentem? Praecipitemus il-
 lum, male ominatam bestiam. Ita sane, inquit,
 alius, deiiciamus illum piacularem futurum nostri
 exercitus. Atque illi in me iam coibant: verum
 ego auditis hilce, quod reliquum erat, vulnus
 tanquam alienum calcabam, mortis metu sensum
 mihi doloris adimente.*

23. Cum vero intrassemus in diuerforium no-
 strum, sarcinas de nostris demtas humeris bene
 collocant, ipsique coenatum accumbunt. Nocte
 vero oborta ad reliquas sarcinas seruandas abeunt.
*Miserum vero asinum, inquit illorum vnus, quid
 adducimus, ex vngula inutilem? sarcinarum alias
 nos*

πῶν δὲ σπαιμῶν αἰ μὲν ἡμεῖς οἴσομεν, αἱ δὲ καὶ ὁ ἵππος· καὶ ἀπῆσαν, τὸν ἵππὸν ἄγοντες. νύξ δὲ ἦν λαμπροτάτη ἐκ τῆς σελήνης. καὶ γὰρ τότε πρὸς ἑμαυτὸν εἶπον, "Αἰθλίε, τί ἐπὶ μένεις ἐν ταῦθα; γύπες σε καὶ γυπῶν τέκνα δειπνήσασιν, καὶ ἀνέεις οἷα περὶ σὲ ἐβχλεύσαντο; θέλεις τῷ κρημνῷ περιπεσεῖν; νύξ μὲν αὕτη, καὶ σελήνη πολλή. οἱ δὲ οἰχονται ἀπικόντες, Φυγὴ σῶζε σαυτὸν ἀπὸ δεσποτῶν ἀνδροφόνων. ταῦτα πρὸς ἑμαυτὸν ἐννοήμενος, ὁρῶ ὅτι ἐδὲ προσεδέδεμην ἔδενι, ἀλλὰ με ὁ σύρων ἐν ταῖς ὁδοῖς ἰμάς παρεκρέματο, τῆτό με καὶ παρώξυνεν ὡς μάλισα πρὸς τὴν Φυγὴν· καὶ δρόμῳ ἐξιὼν, ἀπῆεν· ἡ δὲ γραῦς, ὅτε εἶδεν ἀποδιδράσκεν ἔτοιμον, λαμβάνεταιί μου ἐκ τῆς ἐρᾶς, καὶ εἶχετο. ἐγὼ δὲ

uos portabimus alias equus. Itaque cum equo abeunt. Erat autem nox a luna clarissima. Hic ego intra me, Miselle, inquam, quid ultra hic manes? vultures te et vulturum filii coenabunt. non audis, quae de te deliberarunt? visne tu in praecipitium incidere? Iam nox est, et luna clara: illi vero abierunt: fuga te eripe dominis homicidis. Haec apud me cogitans video me neque alligatum esse usquam, sed iuxta pendere quo trahebar alias lorum. Etiam hoc me ad fugam maxime incitabat. Itaque curriculo egressus abibam. At anus cum fugere paratum videret, a cauda se mea, quam prehenderat, suspendit.

δὲ ἄξιον κρημνῶ καὶ θανάτων ἄλλων εἰπὼν εἶναι
 τὸ ὑπὸ γράμης ἀλῶναι, ἔσυρεν αὐτήν· ἡ δὲ μάλ᾽
 ἐνέκρουσεν ἐνδοσθεν τὴν παρεθένον τὴν ἀρχιμαίλω-
 τον· ἡ καὶ προσεκθᾶσα, καὶ ἰδῶσα γραῦν, δίκην
 κέρκε 9) ἔξ ὄντ ἡμμένην, τολμᾷ τάλμημα γένε
 νάειν,

Ego praecipitio et alijs mortibus dignum putans,
 ab anu capi, illam trahere: illa vehementer in-
 clamavit puellam intus captivam. At illa acce-
 dens videntique anum caudae instar ex alino aptam,
 gene-

9. Δίκην κέρκε] Potest intelligi hic locus ita
 ut interpretatus sum: nec de emendando in-
 mentem venisset, nisi dum forte Apuleium
 confero, invenirem ista, Met. 6, p. 227, 29.
 Pric. De virgine captivica ut ipse vocat, Quae
 voce excita procurrens videt, Hercules, memo-
 randi spectaculi scenam, non tauro sed alino
 dependentem Dirceam aniculam: *summaque*
audacia virili, facinus audet pulcherrimum
etc. Nota Dirces fabula a Zetho et Amphio-
 ne priuignis ad taurum deligetae indomi-
 tum. Quidquid de auctore huius libelli in-
 dicemus; Apuleius certe quin eandem fabu-
 lam tractet, quin hoc ipso loco verba nostri
 prae oculis habuerit, dubitari non potest.
 Quid si igitur invenit in suo exemplari non
 δίκην κέρκε ut nunc legitur, sed δίκην Δίε-
 κης; ignota vox, fabula, qua alias non uti-
 tur, quod sciam, Lucianus, correctori ansam
 mutandi potest dedisse. Gesner.

ναῖον, καὶ ἄξιον ἀπονενοημένε νεανίσκῃ· ἀναπη-
 δᾷ γὰρ εἰς ἐμέ· καὶ ἐπιμαθίσασά μοι, ἤλαινε·
 καὶ γὰρ τῷ τε ἔρωτι τῆς Φυγῆς, καὶ τῇ τῆς κό-
 ρης σπαδῇ ἔφυγον ἵππε δρόμῳ· ἡ δὲ γλαῦς ὀπί-
 σσω ἀπελάλειπτο, ἡ δὲ περσένος τοῖς μὲν θεοῖς
 ἤνχετο, σῶσαι αὐτὴν τῇ Φυγῇ· πρὸς δὲ ἐμὰ
 Ἦν με, ἔφη, κομίσῃς πρὸς τὸν πατέρα, ὡ
 καλὲ σὺ, ἐλευθέρην μὲν σε παντὸς ἔργῃ ἀφῆλ-
 σω, κριθῶν δὲ μέδιμνος ἔσαι σοι ἐφ' ἐκάστης
 ἡμέρας τὸ ἄριζον. ἐγὼ δὲ καὶ τὰς Φονεῖς τοὺς
 ἐμαυτῷ φευζόμενος, καὶ πολλὰν ἐπιμαθρίαν καὶ
 θεραπείαν ἐκ τῆς ἀνασωθείσης ἐμοὶ κόρης ἐλπί-
 ζων, ἔδρον τῷ τραύματος ἀμελήσας.

Ἐπεὶ δὲ ἤκομεν ἔνθα ἐσχίζετο διπλῇ ὁδῷ,
 οἱ πολέμιοι ἡμᾶς καταλαμβάνουσιν ἀναστρέφον-
 τες,

generosum facinus audet et dignum desperato iu-
 vene. Insulit enim in me, insidensque egit. Et
 ego tum fugae amore, tum puellae studio, equi
 cursu fugio, anu post nos relicta. Virgo Dis
 quidem supplicabat, ut illa se fuga servarent: ad
 tunc vero, si me, inquit, o mi pulcher, ad patrem
 pertuleris, liberam te omni opere dimittam: bordeo-
 tum vero medimnus eris tibi in singulos dies pran-
 dium. Ego vero et meos ipsius interfectores fu-
 giens, et multum adiumenti atque cultus ex ser-
 vata a me puella sperans, curro oblitus vulneris.

24. Cum autem eo veniremus ubi findebatur
 via in bivium, deprehendunt nos hostes redeun-

τες, καὶ πόρρωθεν εὐθὺς πρὸς τὴν σελήνην ἔγνωσαν τὰς δυσυχεῖς αἰχμαλώτους, καὶ προσδραμόντες λαμβάνονταί μᾶ, καὶ λέγουσιν, ὦ καλὴ καὶ γαθὴ σὺ παρθένος, ποῖ βαδίζεις ἄωρος, ταλαίπωρε; ἔδὲ τὰ δαίμονια δέδοικας; ἀλλὰ δεῦρο ἴθι πρὸς ἡμᾶς, ἡμεῖς σε τοῖς οἰκείοις ἀποδώσομεν, Σαρδώνιον γελῶντες ἔλεγον· καὶ μὲ ἀποσρέψαντες, εἰλκον ὀπίσω· καὶ γὰρ περὶ τοῦ ποδὸς καὶ τοῦ τραύματος ἀναμνησθεῖς, ἐχῶλεον· οἱ δὲ, Νῦν, ἔφασαν, χῶλός, ὅτε ἀποδιδράσκων ἐάλωκας; ἀλλ' ὅτε Φεύγεν ἐδόκει σοι, ὑγιαίνων, ἵππε, ὠκύτερος, καὶ πτηνός ἦσθα. τοῖς δὲ λόγοις τέτοις τὸ ξύλον εἶπετο, καὶ ἤδη ἔλκος τῷ μηρῷ εἶχον νεθετάμενος. ἐπεὶ δὲ εἴσω πάλιν ἀνεσρέψαμεν, τὴν μὲν γραῦν εὖρομεν
ἐκ

tes, et e longinquo statim ad luniam miseros captiuos agnoscunt: et accurrentes,prehendant me dicuntque, *Quorsum, honesta et bona virgo, in tempesta nocte abis misella? nec spectra metuis? Verum buc veni ad nos. Nos te tuis reddemus, cum Sardonio risu dicebant: ineq̃ue conuersum trahabant retro. Atque, ego pedis et vulneris recordatus claudicabam. Illi vero, Nunc, aiunt, claudus es, cum in fuga es captus? Sed cum fugere tibi collibuit, sanus, ocior equo, et volucris eras?* Haec verba excipiebat fustis: iamque vlcus in femore habebam ab istis admonitionibus. Domum iterum reuersi arum inuenimus, quae resticula se e rupe

ἐπὶ τῆς πέτρας κρεμαμένην ἐν καλωδίῳ. δέισαν
 οἱ γὰρ, οἷον εἰκὸς, τὰς δεσπότας ἐπὶ τῇ τῆς
 παρθένου Φυγῇ, κρεμᾶ ἑαυτήν, σφίγγασα ἐκ
 τῆς πρηνότητος· οἱ δὲ τὴν γραῦν θαυμάσαντες τῆς
 εὐγνωμοσύνης, τὴν μὲν ἀπολύσαντες ἐς τὸν κρη-
 μνὸν κάτω ἀφῆκαν, ὡς ἦν ἐν τῷ δεσμῷ, τὴν δὲ
 παρθένον ἐνέον κατέδυσαν, εἴτα ἐδείπνουν, καὶ
 πότος ἦν μακρὸς.

Καὶν τότε ἤδη περὶ τῆς κόρης διελέγοντο πρὸς
 ἀλλήλους· Τί ποιοῦμεν, ἔφη τις αὐτῶν, τὴν
 δραπέτιν; τί δὲ, ἄλλος εἶπεν, ἕτερον, ἢ τῇ
 γραὶ ταύτῃ κάτω ἐπιερίψωμεν αὐτήν, ἀφελου-
 μένην μὲν ἡμᾶς χρήματα πολλὰ, ὅσον ἐπ' αὐ-
 τῇ, καὶ προδῶσαν ἡμῶν ὅλον τὸ ἐργασῆριον; εὖ
 ἴσσε γὰρ, ὦ φίλοι, ὅτι αὕτη εἰ τῶν οἰκοὶ ἐδρά-
 ξατο,

rupe suspenderat: metuens nempe, vt verifimile
 est, dominos ob fugam virginis, innexo ceruici
 laqueo se suspenderat. Illi autem aequitatem ani-
 mi in anu admirati, resolutam vna cum resti
 praecipitant: virginem autem intus vinciunt, po-
 stea coenant, et computatione longa vtuntur.

25. Atque interea de puella inter se disputant.
Quid facimus, ait illorum vnus, *fugitiua?* *Quid*
vero aliud, inquit alius, *quam vetulae illam su-*
periniiciamus, *quae multas nobis, quantum quidem*
in ipsa fuit, opes abstulerit, totamque nostram
officinam prodiderit. Bene enim noritis, amici, eam
 si domesticos suos affecuta fuisset, futurum fuisse,

ξατο, ἔδ' εἰς αὐτὴν ἡμῶν ζῶν ὑπαλείπετο· πάντες
 γὰρ αὐτὴν ἐκλάωμεν, τῶν ἐχθρῶν ἐκ παρασκευῆς
 ἡμῶν ἐπιπυκνάντων· ὥς τε ἀμυνώμεθα μὲν τὴν πο-
 λεμίαν· ἀλλὰ μὴ ἔτιω ῥαδίως ἀποθνησκέτω, πε-
 σῆσα ἐπὶ τῷ λίθῳ· θάνατον δὲ αὐτῇ τὸν ἀλ-
 γεινότατον καὶ μακρότατον ἐξεύρωμεν· καὶ ὅς τις
 αὐτὴν χρόνῳ καὶ βασάνῳ φυλάξας, ὕστερον ἀπο-
 λεί· εἴτα ἐξήτην θάνατον. καὶ τις εἶπεν, Οἶ-
 δα ὅτι ἐπαινέσεσθε τὸ ἀρχιτεκτόνημα· τὸν ὄνον
 δεῖ ἀπολέσθαι, ἐκνηρῶν ἅντα, ἣν δὲ καὶ χολῶν
 εἶναι ψευδόμενον, καὶ μὴν καὶ τῆς Φυγῆς τῆς
 παρθένης γενόμενον ὑπηρέτην καὶ διάκονον. τῷ-
 τον ἔν ἐώθεν ἀποσφάξαντες, ἀνατέμνωμεν ἐκ
 τῆς γαστρὸς, καὶ τὰ μὲν ἔγκατα πάντα ἔξω βά-
 λωμεν, τὴν δὲ ἀγαθὴν ταύτην παρθένον τῇ
 ὄνῳ

*ut vivus nostrum nemo relinqueretur: capti enim
 essemus omnes, ex praeparato irruentibus in nos ho-
 stibus. Itaque ulciscamur nos quidem inimicum;
 sed ne ita facile moriatur incidens in saxum: va-
 rum mortem illi et acerbissimam excogitemus et lon-
 gissimam, quaeque illam tempori et cruciatiui serua-
 tam tum demum iuserimat. Deinde querebant
 eiusmodi mortem. Et aliquis ait, Novi vos lau-
 daturum esse commentum. Asinum perdere oportet,
 ignavum, iam vero et claudicationem mensurum, et
 fugae virginis adiutorem ac ministrum. Hunc igitur
 cras mane mactatum exenterabimus, eiectionisque
 inestinis omnibus bonam hanc virginem collocabi-
 mus*

ὄνῳ ἐγκατοικίσωμεν, τὴν μὲν κεφαλὴν ἔξω τῆς
 οὐκ πρόχειρον, αἷς ἂν μὴ εὐθὺς ἀποπνιγείη, τὸ
 δὲ ἄλλο σῶμα πᾶν ἐνδὸν κρυπτόμενον, ὥς ἂν
 αὐτὴν κατακειμένην εὖ μάλα συρράψαντες ῥί-
 ψωμεν ἔξω ἅμφω ταῦτα τοῖς γυψί, καὶ ὥς
 τῷτο ἐσκευασμένον ἄριστον. σκεπτεῖτε δὲ, ὦ
 φίλοι, τῆς βασάνης τὸ δεινόν. πρῶτον μὲν τῶ,
 νεκρῷ ὄνῳ συνοικεῖν, εἶτα τὸ, θέρους ὥρᾳ θερ-
 μοτάτῳ ἡλίῳ ἐν κτήνι καταψεύσθαι, καὶ λιμῷ
 αἰεὶ κτείνοντι ἀποθνήσκειν, καὶ μὴδ' ἑαυτὴν ἀ-
 ποπνίξαι ἔχειν. τὰ μὲν γὰρ ἄλλ', ὅσα πείσε-
 ται, σηπομένη τῇ ὄνῃ τῇ τε ὀδμῇ, καὶ τοῖς
 σκώληξι πεφυρμένη, εὐδ' λέγεται. τέλος δὲ οἱ γύ-
 πες διὰ τῆς ὄνῃς παρσιόντες εἰσὼ, καὶ ταύτην,
 ὥς ἐκείνον, ἴσως καὶ ζῶσαν ἐτι διασπάσονται.

Πάντες

*ut in asino, capite extra asinum vel promineat,
 ne mox suffocetur; reliquo autem corpore toto intus
 occultetur. Sic ergo dispositam ubi probe consue-
 rit, extra utrumque vulturibus proiciamus para-
 tum noua ratione prandium. Videte autem, amici,
 cruciatum illius acerbissimum: primo quidem in mor-
 tuo habitare asino: deinde aestatis tempore feruidissi-
 mo in ipso intus coqui, et enecante semper fame
 mori, neque necis consciscendae facultatem habere.
 Reliqua enim quae patitur, tum putrescentis odore
 asini, et scatens vermibus, mitto dicere. Tandem
 vero vultures eo penetrantes per asinum, ipsam va-
 illum, ac forte viventem adhuc lacerabunt.*

26. Cla-

Πάντες ἀνεβόησαν, ὡς ἐπὶ ἀγαθῷ μεγάλῳ
 τῷ τερατῶδει τάττω εὐρήματι. ἐγὼ δὲ ἀνέστην
 αὐτὸν, ὡς ἂν ἀποσφαγησόμενος, καὶ μηδὲ νε-
 κρὸς εὐτυχῆς κεισόμενος· ἀλλὰ παρθένον ἀθ-
 λίαν ἐπιδεξόμενος, καὶ θήκη ἔδεν ἀδικήσεως κό-
 ρης ἐσόμενος. ὁρῶν δὲ ἦν ἔτι, καὶ ἑξαίφνης
 ἐφίσταται πλῆθος στρατιωτῶν, ἐπὶ τὰς μισαρὰς
 τέρας ἀφίγμενον, καὶ εὐθέως πάντας ἐδέσμευ
 καὶ ἐπὶ τὸν τῆς χώρας ἡγεμόνα ἀπήγον. ἔτυχε
 δὲ καὶ ὁ τὴν κόρην μεμνησευμένος σὺν αὐτοῖς ἐλ-
 θών· αὐτὸς γάρ ἦν ὁ καὶ τὸ καταγώγιον τῶν
 ληστῶν μηνύσας. παραλαβὼν ἔν τὴν παρθένον,
 καὶ καθίσας ἐπ' ὅμους, ἔτως ἤγεν οἰκῶδα. οἱ δὲ
 κωμῆ-

26. Clamoribus excipiunt omnes vt ingens
 quoddam bonum, portentosum illud commentum.
 Ego vero mihi ipsi ingemiscebam, tanquam iu-
 gulandus, et qui neque post mortem iacendi
 molliter facultatem habiturus essem, sed infeli-
 cem suscepturus virginem, et capulus puellae
 innocentis futurus. Iam illucescebat, cum instat
 subito militum manus, impuris hisce immissa,
 qui in vincula statim omnes coniecerunt, ad Prae-
 fidem regionis illius abducendos. Venerat au-
 tem cum illis etiam puellae sponsus: ipse nimi-
 rum erat, qui receptaculum hoc latronum indi-
 cauerat. Adsumtam ergo virginem et mihi im-
 positam sic domum deduxit. Vicani autem cum
 e lon-

κώμῃται, ὡς εἶδον ἡμᾶς ἔτι πόρρωθεν, ἔγνωσαν εὐτυχῆντας, εὐαγγέλιον αὐτοῖς ἐμᾶ προσοκησαμένε, καὶ προσδραμόντες ἡσπάζοντο, καὶ ἥγον εἰσω.

Ἡ δὲ παρθένος πολὺν λόγον εἶχεν ἐμᾶ δίκαιον ποιεῖσα, τῷ συνασχυαλώτῃ, συναποδράσαντες, καὶ τὸν κοινὸν ἐκείνῳ αὐτῇ θάνατον συγκινδυνεύσαντος· καὶ μοι τοῖς κεκτημένοις ἄριστον παρεῖκετο μέδιμνος κριθῶν, καὶ χόρτος, ὅσος καὶ καμήλῳ ἱκανός. ἐγὼ δὲ τότε μάλιστα κατηρώμην τὴν Παλαίστραν, ὡς ὄνον με, καὶ ἔκιννα τῇ τέχνῃ μεταθεῖσαν. ἐώρων γὰρ τὰς κύνας εἰς τοῦ πτανεῖον παρεισιόντας, καὶ λαφύσσοντας πολλὰ, καὶ ὅσα ἐν γάμοις πλεσίῳν νυμφίῳν.

ἡμέ-

e longinquo nos viderent, bene nobis successisse agnouerunt, ruditu me meo bonum illis nuntium ferente. Accurrentes igitur salutant, et intro deducunt.

27. Virgo multam merito rationem mei habuit, qui captiuitatis pariter ac fugae illius socius fueram, atque in communi mortis periculo versatus. Ac mihi apud novos dominos prandium apponebatur medimnus hordei, et foeni quantum camelo satis esset. At ego tunc maxime Palaestram exsecrabar, quae me in asinum, non in canem arte sua transfigurasset. Videbam enim canes furtim iugressos in culinam multa ligurientes, quae solent in nuptiis sponсорum diuitum.

Paucis

ἡμέραις δὲ ὕστερον μετὰ τὸν γάμον. οὐ πολλαῖς, ἐπειδὴ χάριν μοι ἔφη ἡ δέσποινα ἔχειν παρὰ τῷ πατρὶ, καὶ ἀμείψασθαι με ἀμοιβῇ τῇ δικαίᾳ θέλειν, ὁ πατὴρ ἐκέλευσεν ἐλεύθερον ἀφίστασθαι υἱαὶ θριον, καὶ σὺν ταῖς ἀγελαίαις ἵπποις νέμεσθαι. καὶ γὰρ ὡς ἐλεύθερος, ἔφη, ζήσεται ἐν ἡδονῇ, καὶ ταῖς ἵπποις ἐπιθήσεται. καὶ αὕτη δικαιοτάτη ἀμοιβὴ ἐδόκει τότε, εἰ ἦν τὰ πράγματα ἐν ὄνῳ δικασῇ (10). καλέσας ἂν τῶν ἵπποφορέων τινα, τῷ με παραδίδωσιν, ἐγὼ δὲ ἔχαιρον ὡς ἔκ ἐτι ἀχθοφόρησων. ἐπεὶ δὲ ἤκομεν εἰς τὸν ἀγρὸν, ταῖς ἵπποις με ὁ νομεὺς συνέμιξε, καὶ ἤγεν ἡμᾶς τὴν ἀγέλην, εἰς νεμὸν.

Ἐχρῆν

Paucis post nuptias diebus, cum gratiam mihi hera *minor* habere diceret apud patrem, et iustam mihi vicem velle persolvere, iussit pater liberum me dimitti sub diuo, et cum gregalibus equabus pascere. Sic enim, inquit, et *tanquam liber iucunde viuet, et equas inscender.* Et haec iustissima tum gratiae relatio videbatur, si res afino iudice acta esset. Aduocato ergo pastorum vni me commendat, me gaudente, qui non amplius onera gestaturus essem. Cum vero rus venissemus, equabus me admiscuit pastor, et nos, gregem, pastum egit.

28. Fa-

10. Ἐν ὄνῳ δικασῇ] Vix dubito auctorem dedisse ἐπ' ὄνῳ. Hanc enim praepositionem, non alterum ἐν, huic rei quali propriam, exemplis probare nihil attinet. *Gesner.*

Ἐχρῆν δὲ ἄρα κἀνταῦθα ὥσπερ Κανδαύλῃ
 κῆμοι γενέσθαι. ὁ γὰρ ἐπιστάτης τῶν ἵππων,
 τῇ αὐτῇ γυναικὶ Μεγαπόλῃ ἔνδον με κατέλιπεν·
 ἡ δὲ τῇ μύλῃ με ὑπεξεύγνυνεν, ὥς τε ἀλεῖν αὐτῇ
 καὶ πυρεῖς, καὶ κριθάς ἔλας. καὶ τῷτο μὲν ἦν
 μέτριον κακὸν εὐχαρίσω ὄνῳ ἀλεῖν τοῖς ἑαυτοῦ
 ἐπιστάταις. ἡ δὲ βελτίσῃ, καὶ παρὰ τῶν ἄλλων
 τῶν ἐν ἐκείνοις τοῖς ἀγροῖς (πολλοὶ δὲ πάνυ ἤ-
 σταν) ἄλευρα τὸν μισθὸν αἰτῶσα, ἐξεμίσθη τὸν
 ἑμὸν ἀθλιὸν τράχηλον· καὶ τὰς μὲν κριθάς, τὰ-
 μὸν ἄριστον Φρύγῃσα, κῆμοι ὥς τε ἀλεῖν ἐπιβάλλ-
 λυσα, μάζας ἔλας ποιῶσα, κατέπινεν· ἑμοὶ
 δὲ, πίτυρα ἄριστον ἦν. εἰ δὲ ποτε καὶ συνελά-
 σεις με ταῖς ἵπποις ὁ νομεὺς, παλιόμενός τε καὶ
 δακν'.

28. Fatale autem erat eadem mihi quae Can-
 dauli usu venire. Magister enim equariae, suae
 uxori Megapolae domi me reliquit. Haec vero
 molae me iunxit, ut omne sibi triticum hordeum-
 que molerem. Atque illud mediocre incommo-
 dum erat asino non ingrato, molere suis magi-
 stris. At optima mulier etiam ab aliis, per illos
 agros, erant autem sane quam multi, farinas
 mercedis loco poscens, miseras ceruices meas elo-
 cabat. Atque hordea, meum prandium, frixa,
 ipsa quoque molenda mihi infudit, factasque inde
 placentas totas deuorauit. Mihi vero furfures
 erant prandium. Si quando vero etiam cum equa-
 bus me exigeret pastor, percussus morsusque a
 mari-

δακνόμενος ὑπὸ τῶν ἀρσένων, ἀπώλλομένην. αἰ
γάρ με μοιχὸν ὑποπτεύοντες εἶναι τῶν ἵππων
τῶν αὐτῶν γυναικῶν, εἰδῶκον, ἀμφοτέροις εἰς
ἐμὲ ἀπολακτίζοντες, ὥς φέρειν ἐκ ἡδυνάμην
ζηλοτυπίαν ἱππικὴν. λεπτός ἔν καὶ ἄμορφος
ἐν ἑ πολλῷ χρένῳ ἐγενόμην, ἔτε ἔνδον εὐφραι-
νόμενος πρὸς τῇ μύλῃ, ἔτε ὑπαίθριος νεμόμενος,
ὑπὸ τῶν συννόμων πολεμώμενος.

Καὶ μὴν καὶ τὰ πολλὰ εἰς τὸ ὄρος ἄνω ἐπεμ-
πόμην, καὶ ξύλα τοῖς ὤμοις ἐκόμιζον. τῷτο δὲ
ἦν τὸ κεφάλαιον τῶν ἐμῶν κακῶν· πρῶτον μὲν
ὑψηλὸν ὄρος ἀναβάνειν ἔδει, ὀρθὴν δεινῶς ὀδόν,
εἴτα καὶ ἀνυπόδετος ὄρει ἐν λιθίνῳ. καὶ μοι
συνεξέπεμπον ὀνηλάτην, παιδάριον ἀκάθαρτον.

τῷτο

maribus equis peribam. Semper enim me ad-
ulterum suspicati equarum, suarum vxorum, per-
sequebantur, vtrasque in me calces iactantes, adeo
vt impar essem ferendae equinae illi Zelotypiae.
Emaciatus ergo et strigosus non ita multo tem-
pore fiebam, qui neque intus laetarer ad molam,
neque sub diuo pascens, oppugnatus quippe a
pastionis sociis.

29. Verum etiam frequenter sursum in mon-
tem mittebar, et ligna gerebam humeris. Illud
vero caput malorum meorum fuit. Primo qui-
dem altus mons adscendendus erat, ardua vehe-
menter via, insuper non calceatus *eram* in monte
scrupeo. Et vna mecum emittebant mulionem,

impu-

τῷτό με καινῶς ἐκάστοτε ἀπώλλυε. πρῶτον μὲν ἔπαιε με καὶ τρέχοντα λίαν, ἔ ξύλῳ ἀπλῶ, ἀλλὰ τῷ ὄρῳ πυκνὰς ἔχοντι καὶ ὀξεῖς, καὶ αἰεὶ ἔπαιεν εἰς τὸ αὐτὸ τῷ μηρῷ, ὥς ἀνέωκτό μοι κατ' ἐκείνο ὁ μηρὸς τῇ ῥάβδῳ, ὁ δὲ αἰεὶ τὸ τραῦμα ἔπαιεν. εἰτά μοι ἐπετίθει φορτίον, ὅσον χαλεπὸν εἶναι καὶ ἐλέφαντι ἐνεγκεῖν, καὶ ἄνωθεν ἢ κατὰβασις ὀξεῖα ἦν. ὁ δὲ καὶ ἐνταῦθα ἔπαιεν. εἰ δέ μοι περιπίπτον ἴδοι τὸ φορτίον, καὶ εἰς τὸ ἕτερον ἐπικλίνον, δέον τῶν ξύλων ἀφαιρεῖν, καὶ τῷ κειφότερῳ προσβαλεῖν, καὶ τὸ ἴσον ποιεῖν, τῷτό μὲν ἐδέποτε εἰργάσατο, λίθους δὲ μεγάλους ἐκ τῷ ὄρῳ ἀναίρῳμενος, εἰς τὸ κειφότερον καὶ ἄνω νεῦον τῷ φορτίῳ προσετίθει.

impurum puerum, qui male me semper perderet. Primo percutiebat me valde licet currentem, non simplici fuste, sed crebris acutisque nodis inaequali, eandemque semper femoris partem percutiebat, adeo ut aperiretur mihi a baculo eo loco femur: at ille ipsum perpetuo vulnus ferire. Deinde imponebat mihi onus elephanti etiam portatu difficile. Eratque descensus de summo arduus; at ille hic etiam pulsabat. Si quando labare mihi videret onus, et in alteram partem inclinare, cum deberet de lignis ablatum aliquid leuiori parti adiicere, et ita peraequare: hoc ille nunquam fecit: sed lapides magnos de monte sublato in leuiorem et sursum nutantem

θαι· καὶ κατήεν ἄθλιος τοῖς ξύλοις ὁμῶ καὶ
λίθους ἀχρεῖς περιφέρων. καὶ ποταμὸς ἦν ἀν-
ναος ἐν τῇ ὁδῷ· ὁ δὲ τῶν ὑποδημάτων Φειδό-
μενος, ὑπίσω τῶν ξύλων ἐπ' ἐμοὶ καθίζων, ἐ-
πέρα τὸν ποταμόν.

Εἰ δέ ποτε οἷα κἀμνων καὶ ἀχθοφορῶν κα-
ταπέσοιμι, τότε δὴ τὸ δεινὸν ἀφόρητον ἦν. ἔ-
γὰρ ἦν καταβὰς II) τῷ χεῖρά μοι ἐπιδύναμι, καὶ-
μὲ χαμόθεν ἐπεγείρειν, καὶ τὸ φορτικόν ἀφε-
λεῖν.

oneris partem addidit: descendebam ergo miser,
cum lignis lapides simul inutiles circumferens.
Erat porro riuus in via percussis. Ille vero, par-
cens calceamentis, post ligna mihi insidens ri-
um traieiebat.

30. Si quando vero prae lassitudine et onere
decumberem; tum vero intolerabile erat malum.
Cujus enim erat, ut descendens manum mihi
iniiceret, meque de terra excitaret, et onere,
sicubi

II. Οὐ γὰρ ἦν καταβὰς] Pridem in mentem
venerat, legendum hic non ἔ, sed ἔ, sua-
dente tum re ipsa, tum *Apuleiana* paraphrasi
Lib. 7. p. 145. ed. *Pric.* cum deberet egregius
agaso etc. Nominatiuum (καταβὰς) hic
ut alias positum arbitror pro Accusatio in-
finiti, vel infinitorum potius, quae res eo fa-
cilis hic locum habet, cum in eadem per-
sona maneat. τῷ pro τὴν positum, cum
semel ἔ in ἔ transisset. *Gesner.*

λαῖν, ἂν ποτε καὶ δέοι· ὁ δὲ ἔτε κατήλθεν,
 ἔτε χεῖρα ἂν ποτε ἐπέδωκεν, ἀλλ' ἄνωθεν ἀπὸ
 τῆς κεφαλῆς, καὶ τῶν ὠτων ἀρξάμενος, συνέ-
 κριπτός με τῷ ξύλῳ, ἕως ἐπεγείρωσί με αἱ πλη-
 γαί. καὶ μὴν καὶ ἄλλο κακὸν εἰς ἐμὲ ἀφόρητον
 ἔπαιζε. συνενεγκῶν ἀκανθῶν ὀξύτατων φορ-
 τίον, καὶ τῷτο δεσμῷ περισφίγξας, ἀπεκρέμα
 ὀπισθεν ἐκ τῆς ἄρᾶς, αἱ δὲ, οἷον εἰκὸς ἦν, ἀπ-
 ιόντος τὴν ὁδὸν, ἀποκρεμάμεναι προσέπιπτόν
 μοι, καὶ πάντα μοι τὰ ὀπισθεν νύττεσσαι ἐτί-
 τρωσκον· καὶ ἦν μοι τὸ ἀμύνειν ἀδύνατον, τῶν
 τιτρωσκόντων αἰεί μοι ἐπομένων, καὶ μὲ ἡρτημέ-
 νων. εἰ μὲν γὰρ ἀτρέμα προΐοιμι φυλαττόμε-
 νος τῶν ἀκανθῶν τὴν προσβολὴν, ὑπὸ τῶν ξύ-
 λων

ficubi opus esset, leuaret; ille neque descende-
 bat, neque manum praebebat unquam, sed ini-
 tio a capite et auribus facto fusti me concidebat,
 dum sulcitarent me plagae. Ludit etiam aliud
 in me malum intolerabile. Comportatum spina-
 rum acutissimarum fascem et vinculo constrictum,
 a tergo et cauda mihi suspendit. Illae ergo, vt
 facile est ad cogitandum, pergente me viam,
 dependentes impingunt, atque assiduo puncta
 posteriora mihi omnia vulnerant. Nec defendere
 me villo modo poteram, instantibus mihi semper
 quae vulnerarent, et a me ipso suspensis. Et
 enim si sensim progrederer appulsam spinarum
 A a 2 cauens,

λων ἀπωλλύμην· εἰ δὲ Φεύγοιμι τὸ ξύλον, τότε
ἤδη τὸ δεινὸν ὀπισθεν ἐξὺ προσέπιπτε. καὶ ὁ-
λος ἔργον ἦν τῷ ὀνηλάτῃ τῷ ἐμῷ ἀποκτενεῖν με.

Ἐπεὶ δὲ ποτε ἅπαξ κακὰ πάσχων πολλὰ,
ἐν ἔτι Φέρων, πρὸς αὐτὸν λαξ ἐκίνησα, εἶχεν
αἰεὶ πᾶν τὸ λαξ ἐν μνήμῃ. καὶ ποτε κελεύε-
ται συμπέϊον ἐξ ἑτέρου χωρίου 12) εἰς ἕτερον χω-
ρίον μετενεγκεῖν. κομίσας ἔν με, καὶ τὸ συ-
πέϊον τὸ πολὺ συνενεγκὼν, κατέδησεν ἐπ' ἐμέ,
καὶ δεσμῷ ἀργαλέῳ εὖ μάλα προσέδησέ με τῷ
φορτίῳ, κακὸν ἐμοὶ μέγα τυχεύων. ἐπεὶ δὲ
προϊέναι λοιπὸν ἔδει, ἐκ τῆς ἐσίας κλέψας δα-
λὸν

cauens, peribam a fustibus: si vero fustim fuge-
rem, tum iam malum illud a tergo acutissimum
ingruebat. Et omnino id operam dabat agasfo
meus, me ut interficeret.

31. Cum autem semel aliquando mala perpeffus
multa, prae impatientia calcem contra illum mo-
vissem, semper illum calcem in memoria habuit.
Ac iussus aliquando stuppam ex vno agro in alte-
rum transferre, adducit me, stuppamque illam
multam collatam mihi imponit, validoque me
fune sarcinae probe alligat, fraudem mihi ea re
machinatus maximam. Cum vero iam pergen-
dum esset, de foco furatus torrem adhuc arden-
tem,

12. Ἐξ ἑτέρου] Χωρίον non est regio, sed fun-
dus, praedium, saepe apud optimos auctores.
Bos.

λὸν ἔτι θερμὸν, ἐπειδὴ πόρρω τῆς αὐλῆς ἐγενό-
 μεθα, τὸν δαλὸν ἐνέκρυψεν εἰς τὸ συππῆϊον. τὰ
 δὲ (τί γὰρ ἄλλο ἐδύνατο;) εὐθὺς ἀνάπτεται,
 καὶ λοιπὸν ἔδεν ἔφερον ἄλλα, ἢ πῦρ ἀπλετον.
 μαθὼν ἔν ὡς αὐτίκα ὀπτήσομαι ἐν τῇ ὁδῷ, τέλ-
 ματι βαθεῖ ἐντυχὼν, ρίπτω ἑμαυτὸν τῷ τέλ-
 ματος ἐς τὸ ὑγρότατον· εἶτα ἐκύλιον ἐνταῦθα
 τὸ συππῆϊον, καὶ δινῶν καὶ σρέφῶν ἑμαυτὸν,
 τῷ πηλῷ κατέσβεσα τὸ θερμὸν ἐκεῖνο, καὶ πι-
 ῥὸν ἐμοὶ φορτίον, καὶ ἔτω λοιπὸν ἀκινδυνότε-
 ρον ἐβλάδιζον τῆς ὁδῷ τὸ ὑπόλοιπον. ἔδὲ γὰρ
 ἔτι ἀνάψαι με τῷ παιδὶ δυνατόν ἦν τῷ συππῆϊ
 πηλῷ ὑγρῷ πεφυρμένῃ. καὶ τῷτό γε ὁ τολμη-
 ρὸς παῖς προσελθὼν ἐμῷ κατεψεύσατο, εἰπὼν,
 ὡς

tem, vbi procul ab aula recesseramus, eum tor-
 rem in stuppa abscondit: illa vero, quī enim
 posset aliter? subito ignem concipit: illicet, nihil
 fero aliud, quam ignem immensum. Videns ego
 statim me in via astandum, observata forte lacu-
 na palustri, in liquidissimam illius me partem
 abiicio: voluensque ibi stuppam, meque ipsum
 adeo circumagens et vertens, luto exstinguo ar-
 dentem et acerbam mihi sarcinam: sicque reli-
 quum viae minori cum periculo absoluo. Nec
 enim poterat iam puer iterum accendere stuppam
 liquido luto subactam. At hoc certe audax puer,
 cum delatus esset, quo tendebat, me calumniatus,
 Aa 3 est,

εἰς παριών, ἐκὼν ἑαυτὸν ἐνσείσαιμι τῇ ἐξίῳ·
καὶ τότε μὲν ἐκ τῆς σὺππείου μηδὲ ἐλπίζων, ὑπὸ
ἐξήλθον.

Ἀλλ' ἕταρον ὁ ἀκάθαρτος παῖς ἐξεῦρεν ἐπὶ
ἐμὲ μακροῦ κακίον. κομίσας γάρ με εἰς τὸ ὄρος,
καὶ μοι φορτίον ἄδρὸν ἐπιθείς ἐκ τῶν ξύλων,
τῆτο μὲν πιπράσκει γεωργῶ πλησίον οἰκᾶντι,
ἐμὲ δὲ γυμνὸν καὶ ἄξυλον κομίσας οἴκαδε, κατα-
ψεύδεται μου πρὸς τὸν αὐτὸν δεσπότην εἶγον
ἀνόσιον. τῆτον, δέσποτα, τὸν ὄνον, ἐκ οἷδ'
ὅτι βόσκομεν, δεινῶς ἄργον ὄντα καὶ βραδύν.
ἀλλὰ μὴν νῦν ἐπιτηδύει καὶ ἄλλα ἔργον, ἐπὶ
γυναικα ἢ παρθένον καλὴν καὶ ὠραίαν ἴδῃ, ἢ
παῖδα, ἀποκακτίσας ἔπειτα δρόμῳ ἐπ' αὐτὰς,
ὥς

- est, me praetereuntem vltro infricuisse me foco,
Interca tum e stuppa praeter spem euaseram.

32. Sed aliud impurus ille puer contra me lon-
ge peius excogitat. In montem me deducit, graui
lignorum sarcina oneratum: eaque ligna rustico
vendit habitanti in vicinia: me vero nudum sine
lignis domum deductum apud communem do-
minum nefandi facinoris per calumniam reum
facit, *Istum, bere, inquit, asinum, nescio cur ala-
tus, supra modum piger qui sis ac tardus. Ve-
rum nunc aliud quoque sibi opus curae habet. Vbi
mulierem, aut virginem pulchram ac formosam vi-
det, aut puerum; iactatis calcibus cursu eos inse-
quitur,*

ὥς εἴ τις ἐρῷ ἄνθρωπος ἄρρην, ἐπὶ ἐρωμένη γυναικὶ κινέμενος, καὶ δάνει ἐν Φιλήματος σχήματι, καὶ πλησιάζειν βιάζεται, ἐκ δὲ τούτου σοὶ δίκας καὶ πράγματα παρέξει, πάντων ὑβριζομένων, πάντων ἀνατρεπομένων. καὶ γὰρ νῦν ξύλα κομίζων, γυναῖκα εἰς ἀγρὸν ἀπὶ ἔσαν ἰδὼν, τὰ μὲν ξύλα πάντα χαμαὶ ἐσκόρπισεν ἀποσεσάμενος· τὴν δὲ γυναῖκα εἰς τὴν ὁδὸν ἀνατρέψας, γαμῆν ἐβάλετο, ἕως ἄλλος ἄλλοθεν ἐκδραμόντες, ἡμύκαμεν τῇ γυναικί, ἐς τὸ μὴ διασπασθῆναι ὑπὸ τῷ καλῷ τῆς ἀρετῆς.

Ὁ δὲ ταῦτα πυθόμενος, Ἄλλ' εἰ μήτε βαδίζειν, ἔφη, ἐθέλει, μήτε φορτηγεῖν, καὶ ἐρωτας ἀνθρωπίνους ἐρῷ, ἐπὶ γυναῖκας καὶ παῖδας οἷσρε-

quitur, eademque fere ratione, atque amator homo in amata sibi muliere, commouetur: et osculi in morem morsicat, et vi in complexum ruit. Ex ea autem re lites tibi et negotia faceffet, cum insultes omnibus, eueriat omnes. Etenim modo ligna gestans, conspecta muliere rus eunte, humi disperfit excussa ligna omnia, cum muliere vero in viam euerfa nuprias facere voluit, donec accurrentes aliunde alius, auxilio fuimus mulieri, ne a praeclaro istoc amore laceraretur.

33. Ille vero his auditis, Si vero, inquit, neque incedere vult, neque gestare anera, et humanos amores amat, in mulieres puerosque insaniens, ik-

οἷς ῥέμενος, ἀποσφάξατε αὐτόν· καὶ τὰ μὲν
 ἔγκατα τοῖς κυσὶ δότε, καὶ τὰ κρέα τοῖς ἐργά-
 ταις φυλάξατε· καὶ ἦν ἔρηται, πῶς ἔτος ἀπέ-
 θανε, λύκε τῆτο καταψεύσασθε. ὁ μὲν οὖν
 ἀνάθαρτος παῖς, ὀνηλάτης ἐμὸς, ἔχαλρε, καί
 με αὐτίκα ἤθελεν ἀποσφάττειν· ἀλλ' ἔτυχε
 γὰρ τις παρὼν τότε γειτόνων γεωργῶν, καὶ ἔ-
 τος ἐρύσατό με ἐκ τῆ θανάτῃ, δεινὰ ἐπ' ἐμοὶ
 βλευσάμενος. Μηδαμῶς, ἔφη, ἀποσφάξης
 ὄνον, καὶ ἀλεῖν καὶ ἀχθοφορεῖν δυνάμενον· καὶ
 ἔ μέγα ἔργον. ἐπεὶ δὲ γὰρ εἰς ἀνθρώπους ἔρωτι
 καὶ οἷσρῳ φέρεται, λαβὼν αὐτὸν ἔλτεμε· τῆς
 γὰρ ἐκκροδὶτα ταύτης ὀρμῆς ἀφαιρεθεῖς, ἡμε-
 ρὸς τε εὐθύς καὶ πίων ἔσσι, καὶ οἷσει φορτίον
 μέγα, οὐδὲν ἀχθόμενος. εἰ δὲ αὐτὸς ἀπέριως
 ἔχεις

*lum iugulate, atque intestina proiicite canibus, car-
 nes servate operis: ac si interrogabitur, quomodo iste
 perierit? a lupo factum mentimini. Impurus ergo
 puer, meus mulio, gaudere, ac statim me velle
 iugulare. Sed forte fortuna interueniens de vi-
 cinia rufficorum aliquis, illa me morte eripuit;
 dirum tamen contra me consilium subiecit. Ne-
 quaquam, inquit, interfeceris asinum, et molere
 valentem et gestare onera. Nec magnum opus.
 Quando enim in homines amore atque oestro ferrur,
 comprehensum exseca. Etenim venereo isto impetu
 sublato, mansuetus statim et pinguis erit, et ma-
 gnum sine labore ouus gestabit. Si vero ipse huius
 cura-*

ἔχεις ταύτης τῆς ἰατρείας, ἀφίξομαι δεῦρο μα-
ταξὺ τριῶν ἢ τεττάρων ἡμερῶν, καὶ σοι τέτον
σωφρονέσερον προβάτῃ παρῆξω τῇ τριμῇ. οἱ
μὲν ἔν ἐνδον ἅπαντες ἐπῆνεν τὸν σύμβυλλον, ὡς
εὖ λέγοι, ἐγὼ δὲ ἤδη ἐδάκρυον, ὡς ἀπολέσω
αὐτίκα τὸν ἐν τῷ ὄνῳ ἄνδρα, καὶ ζῆν ἐκ ἔτι ἐθέ-
λειν ἔφην, εἰ γενοίμην εὐνῆχος. ὥς τε καὶ ὅλως
ἀποσιτῆσαι τῷ λοιπῷ ἐγνώκειν, ἢ ρίψαι ἑμαυ-
τὸν ἐκ τῷ ὄρεα, ἔνθα ἐκπεσὼν θανάτῳ οἰκτίσει
ὁλόκληρος ἔτι καὶ ἀκέραιος νεκρὸς τεθνήξομαι.

Ἐπεὶ δὲ ἦν νύξ βαθεῖα, ἄγγελός τις ἀπὸ τῆς
κώμης ἦλθεν εἰς τὸν ἀγρὸν, καὶ τὴν ἑπαυλιῖν
ταύτην λέγων τὴν νεόνυμφον κόρην, τὴν ὑπὸ
τοῖς

*curationis imperitus es, intra tertium quartumve
diem hac veniam, et istum tibi ouicula. mitiorem
illa sectione praestabo. Itaque familiares omnes,
laudare consiliarium, bene illum dicere assue-
rantes. Ego vero iam plorare, qui mox perdi-
turus essem latentem in asino virum, et negare,
me vivere velle, si eunuchus fierem: adeo ut
omnino cibo abstinere in posterum decernerem,
aut de monte me praecipitare, unde delapsus
miserrima equidem morte, integrum tamen ad-
huc et intemeratum cadauer, morerer.*

34. Intempesta iam nocte, nuntius de vicō
aliquis rus venit et in villam, dicens, puellam
illam recens nuptam, illam, quae in latronum

τοῖς λησάῃς γενομένῃς, καὶ τὸν ταύτης νυμφίον,
 περὶ δαίλην ὀψίαν ἀμφοτέρως αὐτὲς ἐν τῷ αἰ-
 γιαλῷ περιπατῶντας, ἐπιπολάσασαν ἀφνὴν τὴν
 θάλασσαν ἀρπάσαι, καὶ ἀφανεῖς ποιῆσαι, καὶ
 τέλος αὐτοῖς τῆτο τῆς συμφορᾶς καὶ θανάτου
 γενέσθαι. οἱ δὲ, οἷα δὴ μεκωνωμένης οἰκίας νέων
 δεσποτῶν, ἐγνώσαν μηκέτι μένειν ἐν τῇ δελείᾳ,
 ἀλλὰ πάντα διαρπάσαντες τὰ ἔνδον, Φυγῇ
 ἐσώζοντο. ὁ δὲ νομεὺς τῶν ἵππων, καὶ μετὰ παρα-
 λαβῶν, καὶ πανθ' ὅσα δυνατὸς ἦν συλλαβὼν,
 ἐπιματέδησέ μοι καὶ ταῖς ἵπποις· ἐγὼ δὲ
 ἡχθόμην μὲν, Φέρων Φορτίον ὄντα ἀληθινῶς,
 ἀλλ' ἐν ἄσμενος τὸ ἀμπόδιον τῆτο τῆς ἐμῆς ἐδε-
 ξάμην ἐκτομῆς· καὶ τὴν νύκτα ὅλην ἐλθόντες
 ὁδὸν ἀργαλέαν, καὶ τριῶν ἄλλων ἡμερῶν τὴν ὁδὸν
 αὐτὴν

potestate fuerat, ipsiusque sponsum, sero diei
 ambos et solos in litore ambulantes, accedente
 subito maris fluctu abreptos, non amplius com-
 parere, eumque finem illis calamitatis ac mortis
 accidisse. Hic illi, velut orbata iunioribus heris
 domo, decernunt non amplius manere in scrui-
 tute, sed direptis, quae intus erant omnibus,
 fuga sibi consulunt. Equarum autem pastor, et
 me assumpto, et conuasatis quae poterat omnibus,
 ea mihi et equabus imponit. Ego grauabar equi-
 dem ferens veri onus asini. Interim lubens im-
 pedimentum illud meae castrationis excepi. Ac
 per totam illam noctem difficili itinere cum per-
 rexissemus, et trium aliorum dierum superata
 via,

ἀνύσαντες, ἐρχόμεθα εἰς πόλιν τῆς Μακεδονίας,
Βέροϊαν, μεγάλην καὶ πολυάνθρωπον.

Ἐνταῦθα ἔγνωσαν οἱ ἄγοντες ἡμᾶς ἰδρύσαι,
καὶ ἑαυτέας. καὶ τότε δὴ πράσις ἦν ἡμῶν τῶν
ἀγηνῶν, καὶ κῆρυξ εὐφωτος ἐν ἀγορᾷ μέσῃ ἐσῶς,
ἐκῆρυττεν· οἱ δὲ προσιόντες ἰδεῖν ἤθελον, τὰ
σώματα ἡμῶν ἀνοίγοντες, καὶ τὴν ἡλικίαν ἐντοῖς
ὁδοῖσιν ἐκάσῃ ἐβλεπον, καὶ τὰς μὲν ὠνήσαντο
ἄλλος ἄλλον, ἐμὲ δὲ ὕσατον ἀπολελειμμένον ὁ
κῆρυξ ἐκέλευσεν αὐτοῖς ἐπανάγειν εἰς οἶκον, ὅρῳς,
λέγων, οὗτος μόνος ἔχ' εὐρίσκει κύριον. ἡ δὲ
πολλὰ πολλάκις διναμένη καὶ μεταπίπτουσα Νέ-
μεσις ἤγαγε καὶ μοὶ τὸν δεσπότην, οἷον ἔκ' αὖ
εὐξαί-

via, venimus in urbem Macedoniae, Beroean,
magnam ac celebrem.

35. Ibi statuunt qui nos egerant, et ipsi se col-
locare, et nos. Tum igitur nostrum, iumentorum
nempe instituta auctio: et vocalis praeco, in
medio stans foro, proclamat. Accedentes autem
emtores inspicere nos volunt, apertisque nostris
oribus, annos de dentibus uniuscuiusque spe-
ctant. Et partim quidem, aliud aliis emunt.
Me autem relictum ultimum iubet domum rur-
sus reduci praeco, *Vides*, inquit, *hic solus do-*
minium non reperit. Verum illa, multum saepe
vertigine quasi quadam circumacta, et huc illuc
labans, ultrix providentia, adduxit mihi quoque,
qua-

εὐχαίμην· κίναϊδος γὰρ καὶ γέρων ἦν, τέτων εἰς τῶν τὴν θεὸν τὴν Συρίαν εἰς τὰς κώμας καὶ τὰς ἀγρὰς περιφερόντων καὶ τὴν θεὸν ἐπαιτεῖν ἀναγκάζοντων. τέτω πιπράσκομαι πολλῆς πάνυ τιμῆς, τριάκοντα δραχμῶν· καὶ ξένων ἤδη τῷ δεσπότῃ εἰπόμεν ἄγοντι.

Ἐπεὶ δὲ ἤκομεν ἔνθα ὤκει Φιλήβος (τέτω γὰρ εἶχεν ὄνομα ὁ ὠνησάμενός με) μέγα εὐθύς πρὸ τῆς θύρας ἀνακέεραγεν, ὦ κοράσια, δῆλον ὑμῖν ἐώνημαι καλὸν καὶ ἀδρὸν, καὶ Καππαδόκην τὸ γένος. ἦσαν δὲ τὰ κοράσια ταῦτα, ὄχλος κιναιδῶν συνεργῶν τῷ Φιλίβῳ, καὶ πάντες πρὸς τὴν βοὴν ἀνεκρότησαν. ὦντα γὰρ ἀλλήθως ἀνθρώπον εἶναι τὸν ἐωνημένον· ὡς δὲ εἶδον ὄνον ὄντα

qualem minime optarem, herum. Cinaedus enim et senex erat, ex eo genere vnus, qui Syriam Deam per vicos agrosque circumferunt, et mendicatum ire Deam cogunt. Huic vendor magno saepe pretio, drachimis triginta. Iamque ingemiscens ducentem sequor dominum.

36. Cum autem venissemus in diuersorium Philebi, (hoc enim nomen habebat, qui me emerat) magna statim ante ianuam voce exclamat, *Emi vobis, puellae, seruum pulchrum, et compactum, et gente Cappadocem.* At illae puellae erant turba cinaedorum, Philebi sodalium, qui omnes ad illum clamorem plausum tollunt, rati reuera hominem esse, quod emptum esset. Cum autem vide-

ὄντα τὸν δῆλον, ἤδη ταῦτα εἰς τὸν Φίλῃβον ἔ-
σκωπτον, Τῆτον δὲ δῆλον, ἀλλὰ νυμφίον σου τῇ
πόθεν ἄγεις λαβῆσα; ὄναϊο δὲ τέτων τῶν κα-
λῶν γάμων, καὶ τέκοις ταχέως ἡμῖν πῶλους
τοιγάρ. καὶ οἱ μὲν ἐγέλων.

Τῇ δὲ ὑπεραίᾳ συνετάττοντο ἐπ' ἔργον, ὡς-
περ αὐτοὶ ἔλεγον, καὶ τὴν θεὸν ἐνσκευασάμενοι
ἑμοὶ ἐπέθηκαν. εἶτα τῆς πόλεως ἐξηλαύνομεν,
καὶ τὴν χώραν περιήειμεν. ἐπειδὴν δ' εἰς κώμην
τινὰ προσέλθοιμεν, ἐγὼ μὲν ὁ Θεοφόρητος 13)
ἰσάμην

viderent asinum esse illum seruum, iam ista in
Philebum cauillantur, *Hunc non seruum, o nostra,
sed sponsum tibi, unde quaeso acceptum adducis?*
Feliciter vero tibi eueniant praeclarae nuptiae, pa-
riasque nobis propediem tales pullos. Sic tum ri-
debant.

37. Postridie ad opus, vt ipsi dicebant, suum
se accingunt: ornatamque Deam mihi imponunt.
Tum vrbe egressi per agros circumimus. Quo-
ties vero ad vicum accesseramus, ego Deae ge-
rulus

13. Θεοφόρητος] Illud certum videtur, hic
pariter et paullo post, vbi redit hoc nomen,
nihil de instinctu Deae, aut entusiasmo
adeo asini; sed designari *gerulum Deae*, vt
Apuleius appellat. Sed vtrum hoc signi-
ficari possit Θεοφόρητος, quaeritur? Fauet
certe, quod ex *Polybio* profertur ἀψηφο-
φόρητος, iure suffragii carens, qui non fert
suffragium. *Gesner.*

ἰσχάμην, ὁ δὲ αὐλητῆς ὁμιλος ἐφύσα ἔνθεον, οἱ δὲ τὰς μίτρας ἀπορρέψαντες τὴν κεφαλὴν κατῴθεν ἐκ τῆς αὐχένος ἐλίσσοντες, τοῖς ξίφεσιν ἐτέμνοντο τὰς πῆχεις, καὶ τὴν γλῶτταν τῶν ὀδόντων ὑπερβάλλων ἑκαστος, ἔτεμνε καὶ ταύτην· ὥς ἐν ἀκρεῇ πάντα πεπλησθαι μαλακῆς αἵματος. ἐγὼ δὲ ταῦτα ὁρῶν, τὰ πρῶτα ἔτρεμον ἐσῶς, μήποτε χρεῖα τῇ θεῷ καὶ ὄνειρα αἵματος γένοιτο. ἐπειδὴν δὲ κατακλῦσαι ἔτως ἑαυτὰς, ἐκ τῶν περιεσηκότεων θεατῶν συνέλεγον ὀβολὰς καὶ δραχμάς· ἄλλος ἰσχάδας, καὶ τυρὸν, καὶ ρῖνα κάδον ἐπέδωκε, καὶ πυρῶν μέδιμνον καὶ κριθῶν τῷ ὄνῳ. οἱ δὲ ἐκ τούτων ἐτρέφοντο, καὶ τὴν ἐπ' ἐμοὶ κομιζομένην θεὸν ἐθεράπευον.

Καί

rulus infistebam. Sed tibicinum turba fanaticum quiddam inflante, illi capite demisso ceruices intorquentes, lacertos sibi vulnerant, et exsertam ultra dentes linguam quisque et ipsam incidunt: adeo ut breuissimo temporis spatio molli sanguine plena essent omnia. Ego vero ista cum viderem, primum adstans tremere, ne forte Deae asinino etiam sanguine opus esset. Vbi vero ita se conciderant, de circumstantibus spectatoribus stipem, obolos ac drachmas colligunt. Alius ficus, et caseum, et vini cadum dedit, et tritici medimnum et hordei asino. Ex his illi alebantur, gestatamque humeris meis Deam colebant.

38. At-

Καί ποτε εἰς κώμην τινὰ αὐτῶν εἰσβαλλόντων ἡμῶν, νεανίσκων τῶν κωμητῶν μέγαν ἀγρεύσαντες, εἰσάγασιν εἰσω, ἔνθα καταλύοντες ἔτυχον. ἔπειτα ἔπασχον ἐκ τῆ κωμῆτε, ὅσα συνήθη καὶ Φίλα τοῖς τοῖς ἀνοσίοις κιναιδοῖς ἦν· ἐγὼ δὲ ὑπεραλγῆσας ἐπὶ τῇ ἑμαυτῇ μεταβολῇ, ὅτι μέχρι νῦν ἀνέχομαι κακῶν, ἀναβοῆσαι, ὦ Ζεῦ σχέτλις, ἠθέλησα, ἀλλ' ἡ μὲν Φωνὴ οὐκ ἀνέβη μοι ἡ ἐμὴ, ἀλλ' ἡ τῆ ὄντα ἐκ τῆ Φάρυγγας, καὶ μέγα ὠγκησάμην. τῶν δὲ κωμητῶν τινες (ἔτυχον γὰρ τότε ὅντων ἀπολωλεκότες, καὶ τὸν ἀπολωλότα ζητῶντες) ἀκούσαντές με μέγα βοήσαντος, παρέρχονται εἰσω, ἔδενι ἔδεν εἰπόντες, ὡς ἐμοῦ τοῦ ἐκείνων ὄντος, καὶ καταλαμβά-

38. Atque in vicum aliquando illorum delatis nobis, captum de vicanis magnum iuuenem intro deducunt, vbi diuersabantur; deinde patiuntur a rustico, quae consueta atque cara nefandis istis cinaedis erant. Ego vero supra modum dolens mea illa transformatione, quantum ad eum diem malorum sustinerem, exclamare, o patiens nimis Iupiter! volebam: Sed vox quidem mea mihi non ascendit e gutture, sed asini; magnum nempe rudebam. Verum agrestes quidam, qui forte asinum perdiderant, requirentes amissum, audito me validum clamante, intro ingrediuntur, nemine praemonito, tanquam ego illorum essem; depre-

λαμβάνει τὰς κιναιίδας, ἄρρητα ἔνδον ἐργάζο-
 μένης· καὶ γέλως ἐκ τῶν ἐπεισελθόντων πολὺς
 γίγνεται ἔξω· καὶ ἐκδραμόντες, ὅλη τῇ κώμῃ
 τῷ λόγῳ διέδωκαν τῶν ἱερέων τὴν ἀσελγειαν,
 οἱ δὲ αἰδέμενοι δεινῶς ταῦτα ἐληλεγμένα, τῆς
 ἐπίστασης νυκτὸς εὐθὺς ἔνθεν ἐξήλασαν. καὶ ἐπει-
 δὴ ἐγένοντο ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς ὁδοῦ, ἐχαλέπαινον,
 καὶ ὠργίζοντο ἐμοὶ τῷ μηνύσαντι τὰ ἐκείνων
 μυστήρια. καὶ τῆτο μὲν ἀνεκτὸν τὸ δεινὸν ἦν,
 κακῶς τῷ λόγῳ ἀκχεῖν, ἀλλὰ τὰ μετὰ τῆτο
 ἐκείτ' ἀνεκτά· τὴν γὰρ θεὸν ἀφελόντες μὲ, χα-
 μῶ κατὰθήμενοι, καὶ τὰ σρώματά μὲ πάντα
 περισπᾶσαντες, γυμνὸν ἤδη προσδέξί με δέν-
 δρῳ μεγάλῳ, εἴτα ἐκείνῃ τῇ ἐκ τῶν ἀστραγάλων
 μάστιγι

deprehenduntque cinaedos infanda intus patran-
 tes. Itaque risus extra multus ab his, qui in-
 gressi fuerant, oritur, qui discurrentes per totum
 vicum, sermonibus differunt sacerdotum libidi-
 nem. Hi, quos vehementer puderet, ea in aper-
 tum esse prolata, proxima nocte statim inde
 discedunt: cunque in deserto viae essent, indi-
 gne ferunt, et irascuntur mihi, qui mysteria
 illorum enunciaſsem. Atque illud quidem tole-
 rabile malum erat, maledicta illorum audire: sed
 quae sequebantur, non iam tolerabilia; Dea enim
 ablata a me, et humi deposita, detractisque omni-
 bus meis stragulis, nudum iam magnae arbori
 alligant: tum illo de talis flagello caesum pa-
 rum

μάστιγι παίοντες, ὀλίγον ἐδέησαν ἀποκτεῖναι, κα-
λεύοντές με τῷ λοιπῷ ἄφρων εἶναι θεοφόρητον.
καὶ μὴν καὶ ἀποσφάξαι μετὰ τὰς μάστιγας ἐβη-
λεύσαντο, ὥς ἐς ὕβριν αὐτὲς βαλόντα πολλήν,
καὶ τῆς κώμης ἐκ ἐργασαμένους ἐκβαλόντα· ἀλλ'
ὥς ἔμε μὴ ἀποκτεῖναι, δεινῶς αὐτὰς ἡ θεὸς ἐδυσ-
ώπησε, χαμαὶ καθεμένη, καὶ ἐκ ἔχρεα ὅπως
ὀδεύοι.

Ἐνταῦθεν οὖν μετὰ τὰς μάστιγας λαβὼν τὴν
δέσποιναν, ἐβάδιζον, καὶ πρὸς ἐσπέραν ἤδη κα-
ταλύομεν εἰς ἀγρὸν πλατῦντος ἀνθρώπου· καὶ
ἦν ἔτος ἔνδον, καὶ τὴν θεὸν μάλα ἄσμενος τῇ
οἰκίᾳ ὑπεδέξατο, καὶ θυσίας αὐτῇ προσήγαγεν.
ἐνθάδε οἶδα μέγαν κίνδυνον αὐτὸς ὑποσάς· τῶν
φίλων

rum abest quin interficiant, iubentes vt mutus
in posterum essem Deae gerulus. Quin de iu-
gulando me etiam post verbera deliberabant, qui
tanta illos adfecissem contumelia, et antequam
meruissent aliquid, vico excussissem. Sed quo
minus me occiderent, Deae verecundia moue-
bantur, iacentis humi, nec habentis quomodo
iter faceret.

39. Hinc ergo post flagella, recepta domina,
pergo. Versus vesperam deuertimus in praedio
hominis diuitis. Domi hic erat *commodum*, lu-
bensque Deam domo recipiebat, offerebatque
illi sacrificia. Hic memini magnum me subire

Φίλων γάρ τις τῷ δεσπότῃ τῶν ἀγρῶν ἐπεμ-
ψε δῶρον, ὄνκ ἀγρίε μηρόν· τῆτον ὁ μάγειρες
σκευάσαι λαβὼν, ῥαθυμία ἀπώλεσε, κυνῶν
πολλῶν λαθραίως εἰσω παρελθόντων· ὃς δεδιὼς
πληγὰς πολλὰς, καὶ βάσανον ἐκ τῆς ἀπωλείας
τῆ μηρῦ, ἔγνω κρεμῆσαι ἑαυτὸν ἐκ τῆ τραχή-
λε. ἡ δὲ γυνὴ ἡ τέττε, κακὸν ἐξάισιον ἐμὸν,
Ἀλλὰ μήτε ἀπέθνησκε, εἶπεν, ὦ Φίλτατε, μή-
τε ἄθυμία τοιαύτη δῶς σεαυτὸν· περὶθρῆνος
γάρ μοι, πράξεις εἰς πάντα. τῶν κιναιδῶν τὸν
ὄνον λαβὼν ἔξω εἰς ἔρημον χωρεῖς, καί περτα σφά-
ξας αὐτὸν τὸ μέρος μὲν ἐκείνο, τὸν μηρόν ἀπο-
τεμὼν, κόμιζε δεῦρο, καὶ σκευάσας, τῷ δεσπό-
τῃ ἀπόδος, καὶ τὸ ἄλλο τῆ ὄνκ κάτω περ εἰς τὸν
κρημνὸν ἄφες. δόξει γὰρ ἀποδραῖς οἴχασθαι
ποιοι,

periculum. Miserrat domino praedii donum ami-
corum aliquis, femur filuestris asini. Hoc co-
quus dum parare vult, negligentia perdit, cani-
bus pluribus clam ingressis. Hic plagarum mul-
tarum metu atque cruciatus ob perditum femur,
suspendere se decernit. Verum vxor illius, in-
auspicatum mihi malum, Tu vero carissime, in-
quit, mori noli, nec desperationi tali te tradideris.
Mibi enim obsecurus bene omnia feceris. Cinaedo-
rum illum asinum educ in locum remotum, ibique
mactari partem illam, femur abscissum huc adfer,
curatumque redde domino: reliqua asini per prae-
ceptum aliquotum abice. Videbitur enim aufugisse,
et

ποι, καὶ εἶναι ἀφανής· ὁρᾷς δὲ ὅς ἐστιν εὐσαρ-
κος, καὶ τῷ ἀγρίῳ ἐκείνῳ πάντα ἀμείνων; ὁ δὲ
μάγειρος, τῆς γυναῖκος ἐπαινέσας τὸ βάλειμα,
Ἄριστα, ἔφη, σοι, ὦ γύναι, ταῦτα, καὶ τέτοιον
μόνῳ τῷ ἔργῳ τὰς μάστιγας φυγεῖν ἔχω, καὶ
τὸτό μοι ἤδη πεπραγμένον. ὁ μὲν ἔν ἀνόσιος ἔ-
τος ἔμὸς μάγειρος ἐμῷ πλησίον ἐσὼς, τῇ γυναί-
κί ταῦτα συνεβλάβετο.

Ἐγὼ δὲ τὸ μέλλον ἤδη προσερχόμενος, κρατίστον
ἔγνων τὸ σῶζειν ἑμαυτὸν ἐκ τῆς κανίδος, καὶ
ρήξας τὸν ἱμάντα, ὥς διηγόμην, καὶ ἀνασκιρτή-
σας, ἴσμαι δρόμῳ εἰσῶ, ἔνθα ἐδείπνουν οἱ κίναϊ-
δοι σὺν τῷ δεσπότη τῶν ἀγρῶν· ἐνταῦθα εἰς-
δραμὼν, ἀνατρέπω πάντα τῷ σκιρτήματι καὶ
λυχνίαν, καὶ τραπέζας· καὶ γὰρ μὲν ὥμην κομψόν

τι

*et sic discessisse ex oculis. Vides autem, quam sit
carnosus, et agresti illo omnibus modis melior. Co-
quus laudato mulieris consilio, Optime, inquit,
ista uxor: et hoc solo opere flagella mihi licebit effu-
gere. Et hoc iam statim perfectum dabitur. Haec
nefarius ille meus coquus prope me adstans, cum
vxore deliberabat.*

40. At ego quid futurum esset prospiciens,
optimum ratus ex illa me caede eripere, rupto
quo ducebar loro et exsultans, curriculo irrum-
po vbi coenabant cum domino agrorum cinaedi.
Hic intro currens verto insultu meo omnia, can-
delabrum et mensas. Ac videbar mihi equidem

B b 2

scirum

τι τῷτο πρὸς σωτηρίαν ἐμὴν εὐρηκέναι, καὶ τὸν
 δεσπότην τῶν ἀγρῶν κελύειν εὐθέως ὡς ἀγέ-
 ρωχον ὄνον ἐμὲ κατακλαιοθέντα, φυλάττεσθαι
 ἐσφαλῶς· ἀλλὰ με τῷτο τὸ κομφόν, εἰς ἐσχα-
 τον ἤνεγκε κίνδυνον. λυτταῖν γὰρ δέξαντές με
 ξίφη πολλὰ ἤδη καὶ λόγχας ἐπ' ἐμὲ ἐσπίασαντο,
 καὶ ξύλα μακρὰ· καὶ εἶχον ἄτως, ὥς ἐ ἀποκτε-
 νεῖν με. ἐγὼ δὲ ὄρῳν τῷ δεινῷ τὸ μέγεθος, δρό-
 μῳ εἴσω παρέρχομαι, ἔνθα οἱ ἐμοὶ δεσπότης
 κοιμηθῆσεσθαι ἔμελλον. οἱ δὲ θεασάμενοι τῷτο,
 συγκλείουσι τὰς θύρας εὐ μάλα ἔξωθεν.

Ἐπεὶ δὲ ἤδη ὄρθρος ἦν, ἀράμενος τὴν θεὸν
 αὐτίς ἀπῆειν ἅμα τοῖς ἀγύρταις, καὶ ἀφικό-
 μεθα εἰς κώμην ἄλλην μεγάλην, καὶ πολυάνθρω-
 πον,

scitum quiddam ad salutem meam inuenisse, ac
 iussurum ruris dominum statim me tanquam ela-
 tum ferocia asinum includi, diligenterque asser-
 vari. Sed illud ipsum me scitum in extremum
 periculi adduxit. Rabiosum me rati, multos iam
 gladios in me hastasque strinxerant, et longos
 fustes, atque ut statim interfecturi me se com-
 paraucrunt. Ego autem perspecta periculi ma-
 gnitudine, cursu me in eum locum proripio,
 ubi pernoctaturi erant mei domini. Quo illi anim-
 aduerso, probe ianuas extra occludunt.

41. Post lucis exortum sublata iterum Dea cum
 agyrtis abeo, peruenimusque in vicum alium ma-
 gnum

πον, ἐν ἣ καὶ κακνότερόν τι ἑτεραπεύσαντο, τὴν
 θεὸν μὴ μέναι ἐν ἀνθρώπου οἰκίᾳ, τῆς δὲ παρ'
 ἐκείνοις μάλιστα τιμωμένης ἐπιχωρεῖ δαίμονος
 τὸν ναὸν οἰκῆσαι· οἱ δὲ καὶ μάλα ἄσμενοι τὴν
 ξένην θεὸν ὑπεδέξαντο, τῇ σφῶν αὐτῶν θεῷ
 συνοικίσαντες· ἡμῖν δὲ οἰκίαν ἀπέδειξαν ἀνθρώ-
 πων πενήτων. ἐνταῦθα συχνὰς ἡμέρας οἱ δε-
 σπότεαι διατρίψαντες, ἀπιέναι ἤθελον εἰς τὴν
 πλησίον πόλιν, καὶ τὴν θεὸν ἀπῆταν τὰς ἐπι-
 χωρεῖς, καὶ αὐτοὶ ἐς τὸ τέμενος παρελθόντες
 ἐκομίζοντο αὐτήν· καὶ θέντες ἐπ' ἐμοί, ἤλαυνον
 ἕξω. ἔτυχον δὲ οἱ δυσσεβεῖς εἰς τὸ τέμενος ἐ-
 κείνο παρελθόντες, ἀνάθημα Φιάλην χρυσῇν
 κλέψαντες, ἣν ὑπὸ τῇ θεῷ ἔφερον· οἱ δὲ κωμῆ-
 ται,

gnum et celebrem, in quo nouo praestigiarum
 genere persuadent hominibus, non inanere Deam
 in aedibus hominis, sed in templo Deae illius lo-
 ci, quae maxime ab illis colebatur, diuersari
 velle. Illi ac lubentes quidem peregrinam Deam
 recipiunt, in suae ipsorum Deae hospitium de-
 ductam: nobis vero domum pauperculorum ho-
 minum assignant. Hic dies aliquam multos com-
 morati domini mei abire in vicinam urbem cum
 vellent, Deam repetunt ab incolis, atque ipsi in
 sacrum ingressi inde eam exportant, mihi que
 impositam educunt. Verum impii in sacrum
 illud ingressi, donarium, phialam auream furati
 fuerant, quam sub Deae *vestibus* ferebant. Sed

ται, αἰσθόμενοι τῆτο, εὐθὺς ἐδίωκον, εἴτα ὡς πλησίον ἐγένοντο, καταπηδήσαντες ἀπὸ τῶν ἵππων, εἶχοντο αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ δυσσεβεῖς καὶ ἱεροσύλας ἐκάλεον, καὶ ἀπῆταν τὸ κλαπέν ἀνάθημα· καὶ ἐρευνῶντες πάντα, εὗρον αὐτὸ ἐν τῷ κόλπῳ τῆς θεᾶς. δῆσαντες οὖν τὰς γυναικίας, ἤγον ὀπίσω, καὶ τὰς μὲν εἰς τὴν εἰρηκτὴν ἐμβάλλουσι, τὴν δὲ θεὸν τὴν· ἐπ' ἐμοὶ κομιζομένην ἀράμενοι, ναῖδ' ἄλλω ἔδωκαν, τὸ δὲ χρυσίον τῇ πολίτιδι θεᾷ πάλιν ἀπέδωκαν.

Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ, τὰ τε σκεύη καὶ με πιπράσκειν διέγνωσαν, καὶ ἀπέδοντό με ξένῳ ἀνθρώπῳ, τὴν πλησίον κώμην οἰκῶντι, τέχνην ἔχοντι ἀρτας πέττεσθ'· ἑτὸς με παραλαβὼν, καὶ πυρῶν μεδί-

animaduersa re, vicini statim persequuntur: deinde, cum prope essent, desilientes ab equis illos in viaprehendunt, impios vocant sacrilegosque, sublatum furto donarium repossunt, idque excussis omnibus in sinu Deae inueniunt. Vincitos ergo effeminatos hosce reducant, atque alios coniciunt in vincula; Deam meo gestatam tergo in aliud templum dant; aurum suae ciuitatis Deae reddunt.

42. Postridie cum suppellectili illorum me quoque statuunt vendere: et vendunt hospiti de proximo vico homini, cuius ars erat panes coquere. Hic me assumptum, impositis decem, quos emerat,

μεδίμνες, δέκα ὠνησάμενος, ἐπιθείς μοι τὸν πυ-
 ρόν, ὡς ἑαυτὸν ἤλαυνεν ὁδὸν ἀργαλέαν· ὡς δὲ
 ἔκαμιν, εἰσάγει με εἰς τὸν μυλαῖνα, καὶ ὁρῶ πο-
 λὺ πλῆθος ἔνδον ὁμοδόλων κτηνῶν, καὶ μύλας
 πολλὰς ἦσαν, καὶ πᾶσαι τέτοις ἐσσεύοντο, καὶ
 πάντα ἐκείνα μεσᾷ ἦν ἀλεύρων. καὶ τότε μέν
 με, εἴτα ξένον δᾶλον, καὶ φορτίον βαρύντατον
 ἀράμενον, καὶ ὁδὸν ἀργαλέαν ἀφίγμενον, ἀνα-
 παύεσθαι ἔνδον ἀφῆκιν· τῇ δὲ ὑπεραίᾳ, ὁδο-
 νην τοῖς ὄμμασιν ἐπιπεσάσασσας ὑποξυγνύσκει
 με πῇ κῆπη τῆς μύλης, εἴτα ἤλαυνον. ἐγὼ δὲ
 ἠπιστάμην ὅπως, χρηρῇ ἀλεῖν, πολλὰς μαθόν·
 προσεπαιέμην δὲ ἀγνοεῖν, ἀλλὰ μάτην ἠλπίσαι
 λαβόντες γὰρ πολλοὶ τῶν ἔνδον βακτηρίας, περ-
 ρίσσαν-

rat, tritici medimnis, domum deduxit suam, via
 quidem aspera. Cum aduenissemus, deducit in
 pistrinum. Et video ibi magnam intus confer-
 vorum iumentorum multitudinem, et molae ibi
 multae, quae omnes ab his circumagebantur,
 plenaque farinis omnia. Et tum quidem me ut
 seruum nouum, quique graue onus gestassem,
 viamque difficilem confecissem, requiescere intus
 passi sunt. At postridie eius diei, praetense oculi-
 lis meis velo, temoni me molae iungunt, tum
 agitant. Ac bene equidem noram, quomodo
 molendum esset, qui saepe didicissem: ignorare
 tamen me simulabam. Verum frustra aliquid spe-
 raueram. Corruptis enim baculis domesticorum

εἰσανταί με, καὶ μὴ προσδοκήσαντα, ὡς οὐχ
 ὄρωντα, παίξαντες ἀφ' ὧν τῇ χειρὶ, ὥς τις ὑπὸ
 τῆς πληγῆς ὥσπερ σφόμβον ἐξαπίνης σφέφεται.
 καὶ πείρει ἔμαθον, ὥς χρητὸν δῶλον, ἐς τὸ τὰ
 δέοντα ποιεῖν, μὴ περιμένειν τὴν χεῖρα τοῦ
 δεσπότου.

Λεπτὸς οὖν πάνυ γίγνομαι, καὶ ἀσθενὴς τοῦ
 σώματι, ὥς ἔγνω με ὁ δεσπότης πωλῆσαι, καὶ
 ἀποδίδοταί με ἀνθρώπῳ κηπευτῇ τὴν τέχνην.
 ἴστος γὰρ εἶχε κῆπον, λαβὼν γεωργῶν, καὶ τὰ
 εἴχομεν ἔργον. ὁ δεσπότης ἂν ἑσθὲν ἐπι-
 θείς μοι τὰ λάχανα, ἐκόμισεν εἰς τὴν ἀγοράν.
 καὶ παραδὲς τοῖς ταῦτα πιπράσκουσιν, ἤγε με
 πάλιν εἰς τὸν κῆπον. εἶτα ἐκεῖνος μάνικη ἔσκα-
 πτε,

multi me circumstant, meque nec opinantem,
 qui nihil viderem, conferta manu pullant, adeo
 vt a plagis trochi instar subito circumnagerer. Ita-
 que experimento *tuus* didici, non oportere ser-
 vum ad hoc, vt officium faciat, manum expe-
 ctare Heri.

43. Emaciatus ergo et imbecillo corpore cum
 fierem, statuit dominus me vendere, venditque
 homini olitori, qui hortum colendum conduxe-
 rat. Hic illud habuimus negotii. Dominus ni-
 mirum mane imposita mihi olera deportabat in
 forum, eaque cum vendentibus tradidisset, retro
 me in hortum agebat. Tum illo fodiente et plan-
 tante

πτε, καὶ ἐφύτευε, καὶ τὰ ὕδωρ τοῖς Φυτοῖς
ἐπῆγαν· ἐγὼ δὲ ἐν τέττω εἰσήκαμιν ἀργός. ἦν δὲ
μοι δεινῶς ἀλγικὸς ὁ τότε βίος. πρῶτον μὲν,
ἐπεὶ χειμῶν ἦδη ἦν, καὶ κείνος εἰδὲ αὐτῷ σρῶμα
εἶχεν ἀγοράσαι, εἶχ' ὅπως εἰκοί· καὶ ἀνυπόδητος
πηλὸν ὑγρὸν, καὶ πάλιν σκληρὸν, καὶ ὄξυν ἐπά-
κην, καὶ φαγεῖν τᾶτο μόνον ἀμφοτέροις ἦν,
θρίδακας πικράς, καὶ σκληράς.

Καὶ πότε ἐξιόντων ἡμῶν ἐς τὸν κῆπον, ἐντυγ-
χάνει ἀνὴρ γενναῖος, στρατιώτῃ σολὴν ἡμφιε-
σμένος, καὶ τὰ μὲν πρῶτα λαλεῖ πρὸς ἡμᾶς τῇ
Ἰταλῶν Φωνῇ, καὶ ἤρετο τὸν κηπερὸν ὅπῃ ἀπ-
άγοι τὸν ὄνον ἐμέ· ὁ δὲ, οἶμαι, τῆς Φωνῆς ἀ-
νόητος ὢν, εἰδὲν ἀπεκρίνατο. ὁ δὲ ὀργιζόμενος,
ὥς

tante et aquam plantis inducente. vacuus ego ad-
stabam. Erat autem vehementer molesta quam
tum vitam agebam. Primo quidem quod hiems
iam esset, et ille neque vnde stragula sibi emeret
haberet, nedum ut mihi: et quod sine soleis,
lutum modo humidum, modo rursus durum at-
que acutum calcarem: cibi vero hoc solum vtris-
que esset, lactucae amarae ac durae.

44. Aliquando exeuntibus nobis in hortum,
adeft vir procerus, veste militari, ac primum
Italorum nos lingua alloquitur, interrogans oli-
torem, quo me asinum abduceret? Hic, lin-
guae, puto, ingnarus, nihil respondet. Ille

ὡς ὑπερβρώμενος, παῖει τῇ μάσῃ τὸν κηπερόν·
 καὶ κείνος συμπλέκεται αὐτῷ, καὶ ἐκ τῶν ποδῶν
 ὑποσπᾶσας, εἰς τὴν ὁδὸν ἐκτείνει· καὶ κείμενον
 ἔπαιεν ἄτω, καὶ χεῖρ, καὶ ποδί, καὶ λίθῳ τῷ
 ἐκ τῆς ὁδοῦ· καὶ ὡς τὰ πρῶτα καὶ ἀντεμάχετο,
 καὶ ἤπειλει, εἰ ἀνασταῖ, ἀπακτενεῖν τῇ μαχαί-
 ρᾳ· ὁ δὲ, ὥσπερ ὑπ' αὐτῆς ἐκείνε διδασχθεὶς τὸ
 ἀκινδυνότατον, σπᾷ τὴν μάχαιραν αὐτῆς, καὶ
 ῥίπτει πέραν, εἴτα αὐθις ἔπαιε κείμενον. ὁ δὲ
 τὸ κακὸν ὄρων ἤδη ἀφόρητον, ψεύδεται ὡς τε-
 θνηκώς ἐν ταῖς πληγαῖς· ὁ δὲ δεισας ἐπὶ τέτῳ,
 τὸν μὲν αὐτῆς, ὡς εἶχε, κείμενον ἀπολείπει,
 τὴν δὲ μάχαιραν βασιλάς ἐπ' ἐμοὶ ἤλαυνεν ἐς
 τὴν πόλιν.

Ὡς

vero iratus, velut qui contemptui habitus esset,
 flagello pulsat olitorem. Hic complexus homi-
 nem, supplantatum in via extendit, atque ita
 iacentem manu, pede; lapide de via, concidit.
 Ille primo repugnat, et, si surrexisset, gladio
 se hunc interfectorum, minatur. At hic velut
 ab illo ipso edoctus, quid esset tutissimum, ab-
 stractum ei gladium longe abiecit, tum denuo
 iacentem ferit. Ille intolerabile iam malum vi-
 dens, plagis se mortuum fingit. Hic ea re per-
 territus, istum ibi ut erat iacentem relinquit;
 sumtoque gladio mihi insidens in urbem pergit.

45. Quo

Ὡς δὲ ἤλθομεν, τὸν μὲν κῆπον αὐτῷ συνεργῶ
 τῷ ἐπέδωκε γαργεῖν. αὐτὸς δὲ, τὸν κίνδυνον
 τὸν ἐκ τῆς ὁδῷ δεδιώς, κρύπτεται ἅμα ἐμοί,
 πρὸς τινὸς τῶν ἐν ἄσει συνήθων. τῇ δ' ὕβραϊα,
 δοῖαν αὐτοῖς ἔτω ποῖσσι· τὸν μὲν ἐμὸν δεσπό-
 την κιβωτῷ ἐνέκρυψαν, ἐμὲ δὲ ἀράμενοι ἐκ τῶν
 ποδῶν κομίζουσιν ἄνω τῇ κλίμακι, ἐς οἴκημα
 ὑπερῶν, κακεῖ με ἄνω συγκλείουσιν. ὁ δὲ στρα-
 τιώτης, ἐκ τῆς ὁδῷ τότε μῆλ' ἐξαναστὰς, ὡς
 ἔφασκαν, καρήβαρῶν· ταῖς πληγαῖς, ἦκεν εἰς τὴν
 πόλιν, καὶ τοῖς στρατιώταις τοῖς σὺν αὐτῷ ἐν-
 τυχῶν, λέγει τὴν ἀπόνοιαν τῷ κηπευτῷ. οἱ δὲ
 σὺν αὐτῷ συνελθόντες, μανθάνουσιν ὅθ' ἤμεν
 κεκρυμμένοι, καὶ παραλαμβάνουσι τὰς τῆς πό-
 λεως

45. Quo cum venissemus, hortum suum cui-
 dam suo socio colendum dat: ipse vero metu
 imminentis in via periculi, se mecum apud quen-
 dam in vrbe familiarium occultat. Postero die,
 consilio habito ita faciunt. Meum dominum ar-
 ca abscondunt, me autem pedibus suspensum per
 scalas sursum portant in supernum quoddam cu-
 biculum, ibique supra includunt. At miles,
 aegre de via cum surrexisset, vt dicebant, capite
 a plagis adhuc grauato in urbem venit, et com-
 militonibus suis collocutus, narrat olitoris auda-
 ciam. Illi coitione cum eo facta, vbi occultati
 essemus explorant, ac magistratus urbis adhibent.

λεως ἄρχοντας. οἱ δὲ εἶσω τινὰ τῶν ὑπηρετῶν
 πέμπασιν, καὶ τὰς ἐνδον ἅπαντας προσελθεῖν ἔξω
 κελεύουσιν· ὡς δὲ προῆλθον, ὁ κηπαρὲς ἔδαμψεν
 ὁφθαλμοῖς. οἱ μὲν ἔν σελήνῳ ἐνδον ἔφασαν
 εἶναι τὸν κηπαρὸν, καὶ μὲ τὸν ἐκείνῳ ὄνον· οἱ δὲ
 ἔδδον ἄλλο ὑπολελειφθαι ἔλεγον, ἔτε ἀνθρώπου,
 ἔτε ὄνον. Θορύβῳ δὲ ἐν τῷ σελήνῳ, καὶ πολ-
 λῆς βοῆς ἐκ τῆς γενομένης, ὁ ἀγέρωχος, καὶ
 πάντα περιέρχων ἐγὼ, βεβλόμενος μαθεῖν τίνες
 εἴεν οἱ βοῶντες, διακλύπτω ἀνωθεν κατὰ διὰ
 τῆς θυρίδος. οἱ δὲ με ἰδόντες, εὐθύς ἀνέκραγον·
 οἱ δὲ ἐκάλωκεσαν ψευδῆ λέγοντες· καὶ οἱ ἄρχοντες
 εἶσω παρελθόντες, καὶ πάντα ἀνερρευνῶντες, εὗρί-
 σκασιν τὸν ἐμὸν δεσπότην τῇ κιβωτῇ ἐγκείμενον, καὶ
 λαβόν-

Illi licitorum quendam intro mittunt, ac prodire,
 qui intus essent omnes iubent: his prodeuntibus,
 nusquam comparet olitor. Milites ergo intus
 esse aiunt olitorem, neque ipsius asinum. Illi
 nihil relictum ibi aliud confirmant, neque ho-
 minem, neque asinum. Tumultu vero in an-
 gusto vico, clamoreque inde multo exorto, ille
 ego feroculus et omnium curiosus, scire volens,
 qui essent illi clamantes, desuper ad inferiora per
 fenestellam despicio. At isti me conspecto statim
 exclamare: alteri in mendacio deprehendi. In-
 gressi magistratus et perscrutati omnia, inveniunt
 dominum meum iacentem in arca: prehensum-
 que

λαβόντες τὸν μὲν εἰς τὸ δεσμωτήριον πέμπουσι,
λόγον τῶν τετολμημένων ὑφ' ἑξόντα· ἐμὲ δὲ κα-
τω βαζάσαντες τοῖς στρατιώταις ἐπέδωκαν·
πάντες δὲ ἄσβεστον ἐγέλων ἐπὶ τῷ μηνύσαντι ἐκ
τῶν ὑπερώων, καὶ προδόντι τὸν ἑαυτῷ δεσπό-
την, καίκοτε ἐξ ἐμῶ πρώτῃ ἤλθεν εἰς ἀνθρώ-
πος ὁ λόγος ἔτος, Ἐξ ὧν παρὰ κῆρυξ.

Τῇ δ' ὑπεραίῳ, τί μὲν ἔπαθεν ὁ κηπαρὸς ὁ
ἐμὸς δεσπότης, ἀν οἶδα· ὁ δὲ στρατιώτης πω-
λήσας με ἔγνω, καὶ πιπράσκει με πέντε καὶ εἴ-
κοσιν Ἀττικῶν· ὁ δὲ ὠνησάμενος, θεράπων ἦν
ἀνδρὸς σφόδρα πλουσίῃ, πόλεως τῶν ἐν Μακε-
δονίᾳ τῆς μεγίστης Θεσσαλονίκης· ἔτος τέχνην
εἶχε ταύτην, τὰ ὅσα τῷ δεσπότη ἐσκεύαζε,
καὶ εἶχε καὶ ἀδελφὸν σύνδαλον, ἄρτας πέττειν,
καὶ

que mittunt in carcerem, ut caussam audaciae suae
diceret, me autem deportatum dedunt militibus.
Caeterum risus compesci non potuit super illo de-
tectis indice, et sui domini proditore. Atque
ex eo inde tempore a me primum in hominum
ora venit proverbum, de prospectu asini.

46. Postridie, olitore meo domino quid factum
sit, ignoro: me vero vendere miles statuit, ven-
ditque quinque et viginti *drachmis* Atticis. Qui
me emerat famulus erat viri ditissimi, ex vrbe
per Macedoniam maxima, Thessalonice. Hic
artem habebat istam. Pulmentaria parabat domi-
no; habebatque conseruum fratrem, panes co-
quere,

καὶ μελίπηκτα κίρνᾱν ἐπιστάμενον. ἔτοι οἱ ἀ-
 δελφοί, σύσκηνοί τε αἰεὶ ἦσαν ἀλλήλοις, καὶ
 κατέλυον ἐν ταύτῳ, καὶ τὰ σκεύη τῶν τεχνῶν
 εἶχον ἀναμεμιγμένα, καὶ μετὰ ταῦτα καὶ μεῖς ἴσα-
 σαν ἔνθα κατέλυον, καὶ ἔτοι μετὰ τὸ δεῖπνον
 τῷ δεσπότῃ, πολλὰ λείψανα ἄμφω εἴσω ἐκό-
 μιζον, ὁ μὲν κρεῶν καὶ ἰχθύων, ὁ δὲ ἄρτων καὶ
 πλακέντων. οἱ δὲ κατακλείσαντες ἔνδον ἐμὲ
 μετὰ τέτων, καὶ Φυλακὴν ἐμοὶ γλυκυτάτην πε-
 ριζήσαντες ἀπήσαν, ὥς ἀπολέσασθαι· καὶ γὰρ
 τοῖς παρακειμένοις κριθιδίοις μακρὰ χαίρειν λέ-
 γων, ταῖς τέχναις καὶ τοῖς κέρδεσι τῶν δεσπο-
 τῶν ἐδίδαν ἐμαυτὸν, καὶ διὰ μακρῶ πάνυ ἐγεμι-
 ζομένην ἀνθρωπεύει τροφῇς. οἱ δὲ ἀναστρέψαντες
 εἴσω,

quere, et mellita concinnare edulia doctum. Hi
 fratres contubernio semper eodem utebantur, di-
 versabantur in eodem, et permixta sibi inuicem ar-
 tium instrumenta habebant. Deinde mihi etiam
 sua in cella stabulum tribuunt. Hi post coenam
 Heri reliquias ambo multas eo conferunt, car-
 nium alter et piscium, alter panum et placenta-
 rum. Ipsi deinde me cum his intus incluso, dul-
 cissimaque mihi mandata custodia, lauatum ab-
 eunt. Et ego, appositis mihi hordeolis longum
 vale dicens, artibus me et lucris dominorum tra-
 do; ac longo post interuallo humano me cibo
 probe saburro. Illi domum reuersi primo nihil
 de

εἶσω, τὰ μὲν πρῶτα ἔδὲν ἡσθάνοντο τῆς ὀψο-
 Φαγίας τῆς ἐμῆς, ἐκ τῆς πλήθους τῶν παρακει-
 μένων, καὶ μὲν ἔτι ἐν φόβῳ καὶ Φειδοῖ κλέπτον-
 τος τὸ ἄριστον. ἐπεὶ δὲ καὶ τέλεον ἔμην αὐτῶν
 καταγνῆς ἄνοιαν, τὰς καλλίστας τῶν μερίδων,
 καὶ ἄλλα πολλὰ κατέτρωγον. καὶ ἐπειδὴ ἡσθον-
 το ἤδη τῆς ζημίας, τὰ μὲν πρῶτα ἄμΦω ὑπε-
 πτον πρὸς ἀλλήλους ἔβλεπον, καὶ κλέπτῃν ὁ ἑ-
 τερος τὸν ἕτερον, καὶ ἄρπαγα τῶν κοινῶν, καὶ
 ἀναίσχυντον ἔλεγον, καὶ ἔσαν ἀκριβεῖς λοιπὸν
 ἄμΦω, καὶ τῶν μερίδων ἀριθμὸς ἐγένετο.

Ἐγὼ δὲ τὸν βίον εἶχον ἐν ἡδονῇ καὶ τρυφῇ,
 καὶ τὸ σῶμά μὲ ἐκ τῆς συνήθους τροφῆς πάλιν
 καλὸν ἐγενέσθαι, καὶ τὸ δέσμα ἐπανθᾷσθαι τῇ τρι-

χ.

de mea liguritione sentire, prae multitudine eo-
 rum, quae erant apposita, et quod adhuc cum
 metu et parsimonia quadam furarer prandium.
 Cum vero iam omnino, damnata illorum amen-
 tia, pulcherrimas quasque partes et alia multa
 deuorarem, ipsique damnum iam sentirent; prin-
 cipio de se inuicem suspicari aliquid, ac furem
 alter alterum, et communium raptorem, et im-
 pudentem dicere, ac sollicitam vterque de caetero
 curam, ac dinumerationem partium adhibere.

47. Ego interim voluptuariam agere vitam ac
 delicatam: ut corpus meum de consueto cibo spe-
 ciosum rursus fieret, et corium efflorescente pilo
 nite-

χὶ ἀπέξιλθεν. οἱ δὲ γενναῖότατοι, μέγαν τέ
 με καὶ πῖονα ὀρῶντες, καὶ τὰ κριθίδια μὴ δα-
 πανώμενα, ἀλλ' ἐν ταύτῳ μέτρῳ ὄντα, εἰς ὑπό-
 νοιαν ἔρχοντα τῶν τολμημάτων τῶν ἐμῶν, καὶ
 προσελθόντες, ὡς εἰς τὸ βαλανεῖον ἀπρόντες, ἔπ-
 ειτα τὰς θύρας συγκλείσαντες, προσβαλόντες
 ὅπῃ τινι τὰ ὄμματα τῆς θύρας, ἐσκοποῦντο
 τ' ἄνδρον. καὶ γὰρ τότε τῷ δόλῳ μηδὲν εἰδώς, ἡρί-
 ςων προσελθών. οἱ δὲ τὰ μὲν πρῶτα ἐγγέλων,
 ὀρῶντες ἄρισον ἄπισον· εἴτα δὲ τὰς ὁμοδῆλας
 ἐκάλειν ἐπὶ τὴν ἐμὴν θέαν, καὶ γέλωτος πολὺς ἦν,
 ὥς τε καὶ ὁ δεσπότης αὐτῶν ἤκησε τῷ γέλωτος,
 θορύβῳ ὄντος ἔξωθεν, καὶ ἤρετό τινά ἐφ' ᾧ
 τοσῆτον οἱ ἔξω γελῶσιν. ἐπεὶ δὲ ἤκουσε, καὶ
 ἐξανί-

niteret. Illi autem boni viri obesum me et pin-
 guem cum viderent, nec consumi tamen hordea,
 sed eandem servare mensuram, in suspicionem
 audaciae meae adducuntur. Itaque progressi tan-
 quam in balneum abirent, occlusa deinde ianua,
 et oculis rimae cuidam ianuae admotis, quid in-
 tus fieret, speculantur. Ego tum doli ignarus,
 commodum ad prandendum accesseram. Illi vero
 primo rident, incredibile videntes prandium,
 deinde conseruos ad spectandum me aduocant,
 et risus multus exoritur, adeo ut dominus etiam
 illum audiret, tantus extra erat tumultus, roga-
 retque aliquem, qua de causa, qui extra erant,
 sic riderent. Re vero audita surgit de conuiuio
 et

ἐξανίσταται τῇ συμποσίᾳ, καὶ διακύνφας εἶσα,
 ὁρᾷ με συὸς ἀγρία μερίδα καταπίνοντα, καὶ μέ-
 γα ἐν γέλωτι ἀναβοήσας, εἰστρέχει εἰσω. καί-
 γω σφόδρα ἠχθόμην ἐπὶ τῇ δεσπότῃ, κλέπτῃς
 ἅμα καὶ λίχνος ἐαλωκώς. ὁ δὲ πολλὴν εἶχεν ἐπ’
 ἔμοι γέλωτα, καὶ τὰ μὲν πρῶτα κελεύει με εἰσω
 ἄγεσθαι εἰς τὸ ἐκείνῃ συμπόσιον, ἔπειτα τρά-
 πεζάν μοι παραθεῖναι εἶπε, καὶ εἶναι ἐπ’ αὐτῇ
 πολλὰ τῶν ὅσα μὴ δυνατόν ἄλλω ὄνῳ καταφα-
 γεῖν, κρέα, λαπάδας, ζωμας, ἰχθῦς, τῆτο μὲν
 γέρω καὶ ἐλαίῳ κατακειμένῃς· τῆτο δὲ νάπυϊ ἐπι-
 κεχυμένῃς. καὶ γὰρ τὴν τύχην ὁρῶν ἤδη ἀπαλόν μοι
 προσμειδῶσαν, καὶ μαθὼν ὅτι με τῆτο μόνον τὸ
 παίγνιον ἀνασώσει, καί τοι ἤδη ἐμπεπλησμένος, ὁ-
 μως ἡρίσων τῇ τραπέζῃ παρασάς. τὸ δὲ συμπό-
 σιον

et introspiciens videt me apri partem deuorare;
 sublatoque cachinno intro currit. Mihi vehemen-
 ter molestum erat, a domino vt furem simul et
 ligurritorem deprehendi. At ille multum de me
 risit, ac primo in suam me coenationem iubet
 introduci, tum mensam mihi apponi, et esse in
 illa, quaecumque alius edere asinus non potest,
 carnes, ostrea, iurulenta, pisces, partim in garo
 et oleo positos, partim perfusos sinapi. Ego
 fortunam videns iam blandum mihi ridentem,
 animaduerso, hoc solum mihi ludicrum saluti fu-
 turum, licet iam impletus cibis tamen prande-
 bam adstans mensae. Resonabat interea risu con-

σιον ἐκλονεῖτο τῷ γέλωτι. καὶ τις εἶπε, καὶ πίε-
ται· οἶνον ἔτος ἑ ἄνους, ἦν τις αὐτῷ ἐνκερασάμα-
χος ἐπιδῶ· καὶ ὁ δεσπότης ἐκέλευε, καὶ γὰρ σὺ
προσενεχθὲν ἔπινον.

Ὁ δὲ, οὖν εἰκὸς, ὁρῶν με κτῆμα παραδόξου,
τὴν μὲν τιμὴν τὴν ἐμὴν κελύει τῶν διοικητῶν
τιτι καταβαλεῖν τῷ ἐμῷ ὠνησαμένῳ, καὶ ἄλλο
τοῦτον, ἐμὲ δὲ παρέδωκεν ἀπελευθέρῳ τῇ
τῶν ἑαυτῷ νουσίῳ, καὶ εἶπε κατηχεῖν, ὅσα
παιῶν μάλισα ψυχαγωγεῖν αὐτὸν δυνάμηνι τῷ
δὲ γε ραῖδια ἦν πάντα, ὑπήκουε γὰρ εὐθύς εἰς
ἅπαντα διδασκόμενος. καὶ πρῶτον μὲν κατα-
κλίθεσθαι με ἐπὶ κλίνης, ὥσπερ ἄνθρωπον, ἐπὶ
ἀγκῶνος ἐποίησεν, εἴτα καὶ προσπαλαίειν αὐτῷ,
καὶ

viuium. Dicebat aliquis, *Bibet etiam vinum hic
asinas, si quis illi temperatum praebeat.* Iubet Do-
minus, et ego oblatum bibo.

48. Ille, vt facile est ad credendum, cum sin-
gulare et insolitum me animal videret, pretium
meum soluere iubet, procuratorum aliquem ei,
qui me emerat, et alterum tantum. Me autem
liberto cuidam suo adolescenti tradit, et docere
iubet, quibus faciendis maxime illum oblecta-
rem. Facilia huic fuere omnia. Statim ego ob-
ediebam, docilis ad omnia. Ac primum accum-
bere me in lecto vt hominem, cubitu nixum, in-
stituit. Deinde etiam luctari secum, quin etiam
saltare,

καὶ μὴ ἐνὶ δρεχέσσιν, ἐπὶ τῆς δύο ἐπαυσαμένον
 ἔρπον, καὶ κατατεύσει, καὶ ἀνανεύσει πρὸς τὰς
 Φωνάς, καὶ πάνθ' ὅσα ἐδυνάμην μὲν, καὶ δίχα
 τῷ μανθάνειν, ποιῆν. καὶ τὸ πρᾶγμα περιβοή-
 τον ἦν, ὅσος δ' τῷ δεσπότης, οἰνοπότης, πα-
 λαίων, ἐρχόμενος. τὸ δὲ μέγιστον, ἐπὶ πρὸς
 τὰς Φωνάς ἀνένευον ἐν καιρῷ, καὶ κατένευον·
 καὶ πρὶν δέ, ὅποτε θαλάσσαιμι, ἦσαν τοῖς ὀφ-
 θαλμοῖς τὸν οἰνοχόον κινήσας· καὶ οἱ μὲν ἐθαύ-
 μαζον τὸ πρᾶγμα, ὡς παράδοξον, ἀγνοῦντες
 ἀνδραπῶν ἐν τῷ ὄνῳ κείμενον· ἐγὼ δὲ τρυφήν
 ἐπιδεικνύμενην τὴν ἐκείνων ἀγνοίαν· καὶ μὴν καὶ βαδί-
 ζειν ἐκείνου, καὶ κομίζεν τὸν δεσπότην ἐπὶ
 τῷ νώτῃ, καὶ τρέχειν δρόμον ἀλυπτότατον, καὶ
 τῷ

salutare, in duos pedes erectum stare, et annuere
 et renuere ad voces, et quaecumque potuisssem
 etiam sine disciplina facere. Celebratur ergo res
 fama, Asinus domini, potor vini, luctator, sal-
 tator: Maximam vero illud, quod ad voces an-
 nuebam opportuisse, et renuebam: et si quando
 bibere vellem, poscebam, oculis mouens pin-
 cernam. Atque illi quidem rem mirabantur ut
 plane inusitatam, cum nescirent hominem inclu-
 sum in asino: ego vero ad delicias meas utebar
 illorum ignorantia. Verum etiam badizare disce-
 bam, et tergo portare dominum, et cursum cur-
 rere minime molestum, et quem vix sentiret e-
 Cc 2 ques.

τῷ ἀναβάτῃ ἀναίσθητον. καὶ σκευὴ μοι ἦν περ
 λυτελής· καὶ σρώματα πορφύρεα ἐπιβάλλομαι·
 καὶ χαλινὰς εἰσεδεχόμενῃ ἀργύρῳ καὶ χρυσῷ περ
 ποικιλμέναι· καὶ κώδωνες ἐξήπτοντό με μέλος
 μυσικώτατον ἐκφωνῶντες.

Ὁ δὲ Μενεκλῆς ὁ δεσπότης ἡμῶν, ὥσπερ ἔ-
 φην, ἐκ τῆς Θεσσαλονίκης δεῦρο ἐληλύθει ἐπὶ
 αἰτία τοιαύτη· ὑπέσχετο τῇ πατρίδι θεῶν
 παρέξειν ἀνδρῶν, ὅπλοις πρὸς ἀλλήλους μονομα-
 χεῖν εἰδότεων. καὶ οἱ μὲν ἄνδρες τῆς μάχης ἦδη
 ἦσαν ἐν παρασκευῇ, καὶ ἀφίκτο ἡ περὶ αὐτοὺς ἐξε-
 λαύνομεν ἂν ἔωθεν· καὶ γὰρ τὸν δεσπότην ἔφερον,
 εἴ ποτε χωρίον ἦν τῆς ὁδοῦ τραχὺ, καὶ τοῖς ὀχή-
 μασιν ἐπιβαίνειν χαλεπόν. ὥς δὲ κατέβημεν
 ἐπὶ Θεσσαλονίκην, ἐκ ἧν ὅσις ἐπὶ θεῶν ἐκ ἡπεί-
 γετο,

ques. Etiam paratus mihi erat sumtuosus, et
 fragula mihi purpurea iniiciebantur, et frena
 recipiebam argento atque auro distincta, et tin-
 tinnabula mihi argutissimum concentum eden-
 tia appendebantur.

49. Venerat autem Menecles noster herus, ut
 dixi, Thessalonice in hanc urbem, tali causa.
 Promiserat patriae gladiatorum spectaculum: et
 viri quidem iam ad pugnam exercebantur: iam
 instabat profectio. Mane igitur eximus, et ego
 dominum porto sicubi regio esset in via aspera,
 et ad vehendum curru difficilis. Cum vero Thef-
 salonicem venissemus, non erat quisquam qui
 ad

γέτο, καὶ τὴν ὄψιν τὴν ἐμήν. ἡ γὰρ ἐμὴ δόξα
προεληλύθει ἐκ μακρῆς, καὶ τὸ πολυπρόσωπον
καὶ τὸ ἀνδρώπινον τῶν ἐμῶν ὀρχημάτων καὶ πα-
λαισμάτων. ἀλλ' ὁ μὲν δεσπότης τοῖς ἐνδοξο-
τάτοις τῶν αὐτῆς πολιτῶν παρὰ τὸν πότον ε-
δείκνυέ με, καὶ τὰ παράδοξα ἐκεῖνα ἐν ἐμοὶ παι-
γνικῇ ἐν τῷ δείπνῳ παρετίθει.

Ὁ δὲ ἐμὸς ἐπιστάτης πρόσδοτον εὗρεν ἐξ ἐμῶν
πολλῶν πάντο δραχμῶν. κατακλείσας γὰρ με
ἐνδον εἶχεν ἐσῶτα, καὶ τοῖς βελομένοις ἰδεῖν ἐμὴν,
καὶ τὰ μὲν παράδοξα ἔργα, μισθῶ τὴν θύραν ἡ-
νογγεν; οἱ δ' εἰσπεσόντες ἄλλος ἄλλοι τῶν ἐδω-
κίμων, μάλιστα τὸ ἐχθρὸν εἶναι ὅτι χαρτὶ δεικνύ-
εγω

ad spectaculum non festinaret, et ad me viden-
dum. Nani fama de me e longinquo praeco-
currerat, quam multas agero personas possem,
quam humanum in morem saltare atque luctari.
At dominus nobilissimis suorum cium in vino
me ostendebat, et mirandos illos in me lusus
producebat in coena.

50. Meus vero magister reditum de me mul-
tarum plane drachmarum repererat. Intus enim
conclusum me et stabulantem habebat, et me
atque admiranda illa opera mea videre volentibus
mercede intercedente aperiebat ianuam. Hi in-
ferebant alius aliud quid cibi, maxime quod ini-
micum asini alio videretur. Ego vero deuora-

ἔγω δὲ ἤσθονα, ὥς ὀλίγων ἡμερῶν τοῦ δεσπό-
 τη, καὶ τοῖς ἐν τῇ πόλει συναριστῶν, μέγας τε
 καὶ πῶτα δυνῶς ἦδη ἐγεγένειεν· καὶ ποτε γυνή
 ξένη, ἑμετέρη νεκρημένη, τὴν ὄψιν ἰσάνη, παρ-
 αλυσσά· εἶσα ἰδὼν ἐμὲ ἀριστῶσα, εἰς ἔρωτά με
 θερμὸν ἐμπλήσσει· τῷτο μὲν τὸ κάλλος ἰδῶσα πᾶ-
 ὦνα· τῷτο δὲ τῷ παραδόξῳ τῶν ἐμῶν ἐπιτη-
 δευμάτων, εἰς ὑπερβολὰν φρονεῖσας, προελθὼσα
 καὶ διαλέγεται πρὸς τὸν ἐπιτάσων τὸν ἐμὸν, καὶ
 μεθ' αὐτὸν ἀδρὸν αὐτῇ ὑπέσχετο, εἰ συγχωρήσειεν
 αὐτῇ, εὖν ἐμοὶ τὴν νύκτα ἐκπαύσεσθαι, καὶ
 καθὼς ἂν ἐν φροντίσας, εἴτε ὑπὸ ἀπείρῃ ἐκείνῃ
 ἔξ' ἐμῆς, εἴτε καὶ κατ' ἐμῆς, λαμβάνει τὸν μεθόνα·

Köster.

bam. Itaque intra paucos dies, cum hero meo
 et ciuibus aliis cum pranderem magnus et re-
 menter pinguis iam euaseram. Aliquando pere-
 grina mulier non modico iter diues, specie satis
 honesta, ingressa ut me prandentem videret, in
 amorem mei incidit feruidum, partim specie af-
 fini capta, partim inuistatis meis artibus ad concu-
 bitus mei cupiditatem progressa. Agit ergo meo
 cum magistro, sed mercedem illi succulentam pol-
 licetur, si noctem vnant mecum quiescendi co-
 piam sibi fecisset. Ille parum sollicitus, siue illa
 aliquid a me impetraret, siue minus, mercedem
 capit.

51. Ve-

Καίπερ ἰσπέραι περὶ ἡδὴ ἦν, καὶ τὰ συμποσίῃ
 ἐφῆμεν ἡμᾶς ἃ δεσπόσῃ, ἀνταρξέσθμεν ἔνθα
 ἐκαθέσθμεν, καὶ τὴν γυναῖκα εὐρόμεν πάλαι
 ἀφῆμεν ἐπὶ τὴν εὐνὴν εὐνήν. ἐκατόμισο δὲ αὖ
 τῇ προσωφάλλαι μαλακῇ, καὶ στρώματα δίσοι
 κατέβαντο, καὶ χαρμεῖνον ἡμῖν εὐαρεστές ἦν, εἴ-
 τα οἱ μὲν τῆς γυναικὸς θέραιπεντος, αὐτῇ πρὸς
 πηχάον πρὸ τῆς δωματῆς ἐκαθέσθον, ἡ δὲ λή-
 γον ἐνδον ἔκαστο μέγαν, τῷ κυρτῷ λαμπρόμονον
 ἔπειτα ἀποδυσαμένη, παρῆσθ τῷ λυχνῷ κυμνῇ
 ὄδῃ, καὶ μύρον ἐπιτικός ἀλαβάστρου, προσκαμένη
 πάντῃ ἀλοιφσάμην, καὶ δὲ μακρῇ, ἔκδον μά-
 λιστα τὴν εὐνὴν μεμύρωμεν ἐπλησθον, εἴτῃ με κατ-
 ἐφύλησα, καὶ οἶα πρὸς αὐτῆς ἐρώμενον, καὶ ἀν-
 θρω-

51. Vespera iam erat, de conviviō nos dimi-
 ferat dominus, cum eo, ubi dormiebamus, re-
 didimus; et mulierem invenimus, quae diu iam
 meum ad cubile venerat. Apportata autem illi
 fuerant cernicalia mollia, et stragula vestis intus
 deposita, et humi stratum nobis decentissimum.
 Tum mulieris servi in propinquo ante cellam cu-
 bitum eunt: illa vero lucernam intus accendit
 magnam igne lucentem. Tum exitis vestibus
 lucernae adstat nuda integra, fusque de alaba-
 stro unguento se ungit, et me quoque, in pri-
 mis vero nares mihi unguentis implet. Deinde
 osculis me inuadit, et tanquam cum amasio suo,

θρωπον, διαλέγεται, καὶ με ἐκ τῆς Φαρβείας
 ἐπιλαβομένη ἐπὶ τὸ χερματίον εἶλκε· καὶ γὰρ ἔ-
 δὲν τρίτῃ παρακαλέσοντας εἰς τῆπο, δαίμενας,
 καὶ οἶνω δὲ παλαιῷ πολλῷ ὑποβαβεγμένας, καὶ
 τῷ χρωτὶ τῆ μύρῃ οἰσθημένους, καὶ τὴν παιδί-
 σκην ὁρῶν πάντα καλὴν, κλίνομαι, καὶ σφόδρα
 ἠπόρεν, ὅπως ἀναβήσομαι τὴν ἀνθρωπον. καὶ
 γὰρ ἐξ ὅτῃ ἐγγέγονεν ὄνος, συνεχσίας ἀλλ' ἑδὲ τοῖς
 ὄνοις συνήδης ἔτυχον ἐφαψάμενος, ἑδὲ γυναῖκα
 ἐχρησάμην ὄνω· καὶ μὴν καὶ τὐτό μ' εἰς δέος
 ἔχῃ μέτρεον ἦγε, μὴ ἔχωρήσασα ἢ γυνὴ δια-
 σκασθεῖν, καὶ γὰρ, ὥσπερ ἀνδροφόνος, καλὴν
 δώσω δίκην. ἠγνόουν δὲ ἅκ' εἰς δέον δεδιώς. ἡ
 γὰρ γυνὴ πολλοῖς τοῖς Φιλήμασι, καὶ τούτοις
 ἐρωτι-

et homine, colloquitur, et me capistro prehen-
 sum trahit in stratum. Ego vero tertio quodam
 hortatore ad hoc nihil indigens, et vino antiquo
 multo madidus, et vnguenti odore stimulatus,
 et puellam videns pulchram vndique, acclinor.
 Sed vehementer in eo anxius eram, quomodo
 mulierem inscenderem. Ex quo enim tempore
 asinus fueram, venerem ne asinis quidem con-
 suetam attigeram, neque asina femina fueram
 usus. Verum hoc quoque metum mihi non me-
 diocrem incuriebat, ne mulier non capiens me,
 laceraretur: et ego deinde ut homicida egregie
 poenas darem. Ignorabam scilicet, me sine
 causa metuere. At mulier multis osculis iisque
 ama-

ἄνθρωποις, προκαλεμένη, ὡς εἶδεν ἔκαστον ἑκόν-
τα, ὥσπερ ἀνδρὶ παρακαμένη. περιβάλλεται
με, καὶ ἀράσα εἰσω ὅλον παρεδέξατο. καὶ ὡ-
μὸν ὁ θεὸς ἐδεδόκειν ἔτι, καὶ ὀπίσω ἀπὸ τῶν
ἐμαυτὸν ὑπερῶν. ἡ δὲ τῆς τε ἐσφύρας τῆς ἐμῆς
εἴχετο, ὥς μὴ ὑπαχωρεῖν, καὶ αὐτὴ εἶπετο τὸ
Φεῦγον. ἐπεὶ δὲ ἀκριβῶς ἐπέσθην, ἔτι μοι
καὶ προσδεῖν πρὸς τὴν τῆς γυναίκος ἡδονὴν τῶν
καὶ τέλει, ἀδελφῶν λοιπὸν ὑπέρτατα, ἐννοήμα-
τος, ὡς ἂν εἶην κακίων τῶν τῆς Πασίφαις μο-
χθῆ. ἡ δὲ γυνὴ, ἔως ἦν ἄρα ἕως τῶν Ἀφροδίσια
ἐτοίμη, καὶ τῆς ἀπὸ τῆς συναισθήσεως ἡδονῆς ἀκόρε-
τος, ὥς ὅλην τὴν νύκτα ἐν ἐμοὶ ἐδαπάνησεν.

Ἄμμ

amatoris, me alliciens, cum videret me non
iam continere, tanquam ad virum se applicans
me amplectitur, et tollens intra se totum recipit.
Et ego meticulosus adhuc verebar, et sensim me
subducebam. At illa humbis inhaeret meis, ut
subtrahere me non possem, et ipsa, quod fugere
videbatur, insequitur. Cum quidem satis accu-
rate edoctus essem, adhuc deesse mihi aliquid
ad voluptatem et delectationem mulieris, sine
metu quod supererat subseruebam, cogitans,
non deteriores me esse Pasiphaes adultero. Mu-
lier autem adeo erat parata ad Venerem, adeo
insatiabilis eius quae ex coitu petitur voluptatis,
ut totam in me noctem contriuerit.

Ἄμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ, ἣ μὲν ἀναστὰς ἀπὸ τοῦ κοι-
 θεμένη πρὸς τὸν ἐπιστάτην τὸν ἐμὸν αἰσεν, ἐπὶ
 τοῖς αὐτοῖς τὸν κοῦρον τὸν αἰκὸν τῆς νυκτός.
 ὁ δὲ ἄμα μὲν πλεονέτερος ἐν τῶν ἐμῶν γινόμε-
 νος, καὶ τῷ δεσπότη κατώτερον ἐν ἐμοὶ ἐπιδει-
 ξόμενος, συγκατακλείει με τῇ γυναικί. ἡ δὲ
 κατεχρήσατό μοι δεινῶς. καὶ ποτε ἐλθὼν ὁ
 ἐπιστάτης, ἀπαγγέλλει τῷ δεσπότη τὸ ἔργον,
 ὡς ἦν αὐτὸς διδάξας, καὶ ἐμὲ μὲν εἰδότες ὄντας
 αὐτὸν ἐσπέρας ἤδη, ἔνθα ἐκαταβόσκον, καὶ δια-
 τινὸς ἐπὶ τῆς θύρας δαίνυσθαι με, ἔνδον τῇ μέ-
 ρει συνευναζόμενον. ὁ δὲ ἡσθεὶς τῇ θέᾳ, καὶ
 δημοσίᾳ με δεῖξαι πάντα ποιεῖντα ἐπαδύμηναι,
 καὶ κελεύει πρὸς μηδένα ἕξαι τὰτο εἰπεῖν. ἴσας
 εἶπεν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς θεᾶς παραγάγωμεν τῶ-
 του

52. Cum luce autem surgens discessit, pacta
 meo cum magistro iisdem de rebus idem noctis
 pretium. Hic simul ditior mea opera factus, et
 ostensurus in me novum quiddam domino, cum
 muliere me concludit, quae gnauiter me abusa
 est. Aliquando magister domino rem denunciat,
 quasi ipse docuisset, ac me inscio deducit illum
 iam vespere in eum locum, ubi concumbe-
 bimus, et per rimam ianuae ostendit me intus cum
 puella coeuntem. Ille delectatur spectaculo, et
 iam publice me ostendere facientem ista cupiebat.
 habet igitur nemini hoc annuciari, ut, inquit,
 ipso spectaculo de producimus hunc in theatrum,

τοὺς τὸ θέατρον εὐν τινι τῶν καταδεδικασμέ-
νων γυναικῶν, καὶ πάντων ὀφθαλμοῖς ἐπὶ τὴν
γυναικα ἀναβήσεται. καὶ τινὰ τῶν γυναικῶν,
ἥτις καταδικεῖτο θηρίοις ἀποθανεῖν, ἄγχι ἐν-
δον παρ' ἐμέ, καὶ προσέειπε τε ἐκέλευον, καὶ
ψάυσεν ἐμῶ.

Εἶτα τὸ τελευταῖον τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐνστά-
σης, ἐν ᾗ τὰς φιλοτιμίας ἤγεν ὁ ἐμὸς δεσπό-
της, εἰσάγεσθ' ἐγγυσάν με εἰς τὸ θέατρον· καὶ
εἰσήκα ἔσω· κλίνη ἦν μεγάλη, ἀπὸ χελώνης Ἰν-
δικῆς τετελειωμένη, χρυσῶ ἐσφηνωμένη, ἐπὶ ταύ-
της με ἀνακλίνεσθαι, κοίμει μοι τὴν γυναῖκα πα-
ρκατακλίναν. εἶτα ἔτως ἡμᾶς ἐπέθηκαν ἐπὶ
πυλῶν μηχανήματος, καὶ εἰσω εἰς τὸ θέατρον
παρε-

*cum damnatarum mulierum aliqua; ibique in o-
mnium oculis, mulierem inscender. Iamque mulie-
rum aliquam quae damnata erat ad bestias, intus
ad me deducunt, accedere ad me iubent, et me
mulsere.*

53. Denique instante iam die, qua munus ho-
noris petendi caussa editurus erat meus dominus,
statuunt introducere me in theatrum. Et intraui
hoc modo. Lectus erat magnus, de testudine
Indica factus, clavis aureis distinctus, in hoc me
deponunt, et iuxta me mulierem iubent accum-
bere. Tum ut eramus nos in machinam quan-
dam impositos, et ita in theatrum delatos, de-
ponunt

παρενέγκαντες, κατέθηκαν ἐν τῷ μέσῳ, καὶ οἱ
 ἄνθρωποι μέγα ἀναβόησαν, καὶ κρότος πάσης
 χειρὸς ἐξήλατο ἐπ' ἐμοί, καὶ τράπεζα ἡμῖν πα-
 ρέειτο, καὶ πολλὰ εὐσκευασμένα ἐν αὐτῇ ἕκαστα
 ὅσα τρυφῶντες ἄνθρωποι ἐν δείπνῳ ἔχουσι. καὶ
 παῖδες ἡμῖν παρεισήμεσαν οἰνοχόοι, καλοὶ, τὸν
 οἶνον ἡμῖν χρυσίῳ διακονήμενοι. ὁ μὲν ἐν ἐπι-
 στήτης ἐσῶς ὄπισθεν, εἰδὼς με ἀρίστῳ ἔσθῃ
 δέ, ἅμα μὲν ἡδέων ἐν τῷ θεάτρῳ κατακείμε-
 νος, ἅμα δὲ ἐδεδόκειν μὴ πτε ἀρκτος ἢ λέων ἀνα-
 πηδήσηται.

Ἐν τῷ δέ τινες ἄνθη φέροντος παροδεύον-
 τος, ἐν τοῖς ἄλλοις ἄνθεσιν ὄρεῖ καὶ ῥόδων χλαυ-
 ρῶν φύλλα, καὶ μηδὲν ἔτι ὀκυῶν, ἀναπηδήσας
 τῷ λέλῃ ἐκπίπτω, καὶ οἱ μὲν ὦντό με ἀνίστα-
 σθαι

ponunt in medio. Magnos tollunt clamores,
 plausus omnium manibus mihi datur: mensa no-
 bis erat apposita, et multa in ea parata, quae in
 coenis adhibere delicati homines solent. Pueri
 nobis adstabant, pincernae pulchri, vinum no-
 bis in auro ministrantes. Magister a tergo ad-
 stans prandere me iubet. At ego partim pudore
 efficiebar in theatro ita iacens: partim metuebam,
 ne aliunde versus aut leo exsiliret.

54. Inter haec praetereunte quodam qui flores
 ferret, alios inter flores video etiam rosarum re-
 centium folia: et nihil cunctatus exsiliens de le-
 ſto me proripio. Atque illi putant me confur-
 gere

σθαμ ὀρχησόμενον. ἐγὼ δὲ ἐν ἑξ ἑνὸς ἐπιτρέχων,
καὶ ἀπανθίζόμενος ἀπ' αὐτῶν τῶν ἀνθέων τὰ
ρόδα, κατέπινον. τῶν δὲ ἔτι θαυμαζόντων ἐπ'
ἐμοί, ἀποπίπτει ἐξ ἐμῆ ἐκείνη ἢ τῇ κτήνους
ἄψις, καὶ ἀπόλλυται, καὶ ἀφανὴς ἦν ἐκεῖνος ὁ
πάλαμ ὄνος; ὁ δὲ Λέκιος αὐτὸς ἔνδον μοι γυμνὸς
εἰσήκει· τῇ δὲ παραδόξῳ ταύτῃ καὶ μηδέποτε
ἐλπισθείσῃ θεῶν πάντες ἐκπεπληγμένοι, δεινὸν
ἐπεθορύβησαν, καὶ τὸ θάατρον εἰς δύο γνώμας
ἐσχίζετο. οἱ μὲν γὰρ ὥσπερ Φάρμακα δεινὰ
ἐπιζάμενον, καὶ κακὸν τι πολύμορφον, ἡξίου
εὐθὺς ἔνδον πυρὶ με ἀποθανεῖν· οἱ δὲ περιμέ-
ναι καὶ τὰς ἀπ' ἐμῆ λόγους ἔλεγον δεῖν, καὶ πρό-
τερον διαγνῶναι, εἴθ' ἔτω δικάσαι περὶ τάτῳ.
καὶ γὰρ

gere ad saltandum. Ego vero vnum ex altero
percurrrens *naribus* florem, carptas inde rosas de-
voro. His adhuc in admiratione mei defixis, de-
cidit a me illa iumenti species et perit, disparat-
que ex oculis asinus ille antiquus: adstatque
mihi ipse ille, qui intus adhuc fuerat, Lucius.
Inopinato hoc insperatoque spectaculo percul-
si omnes, tumultum dedere horribilem, scis-
sumque in duas sententias est theatrum. Alteri
quidem vt malorum veneficiorum peritum, et
versipelle portentum, postulabant statim hic in-
tus igne me mori; alteri exspectandam dicebant
meam orationem, et prius cognoscendum, de-
inde sic de his ferendam sententiam. Ego vero
accur-

καὶ γὰρ δραμῶν πρὸς τὸν ἄρχοντα τῆς ἐπαρχίας, ἔτυχε δὲ τῇ θῆα ταύτῃ παρὼν, ἔλεγον κατὰ-
θεν ὅτι γυνή με Θετταλή, γυναῖκός Θετταλῆς
δᾶλη, χρίσματι μεμαγευμένῳ ἐπαλείψασα, ὅ-
νον ποιήσεις. καὶ ἰκτέυον αὐτὸν, λαβόντα ἔχεν
με ἐν Φερεῶ, ἐς ᾧ αὐτὸν πείσαμεν, ὡς ἔκα-
ταψεύδομαι ἔτω γεγονώς.

Καὶ ὁ ἄρχων, Λέγε, Φησὶν, ἡμῖν ὄνομα τὸ
σὸν, καὶ γονέων τῶν σῶν, καὶ συγγενῶν, εἴ
τινας Φῆς ἔχειν τῷ γένει προσήκοντας, καὶ πό-
λιν. καὶ γὰρ, Πατὴρ μὲν, ἔφην, ἔσι μοι Λού-
κιος, τῷ δὲ ἀδελφῷ τῷ ἐμῷ Γάϊος 14). ἄμφω
δε

accurrens ad praefidem provinciae, qui forte spe-
taculo aderat, ab inferiori loco dico, ut me
Thessala mulier, Thessalae mulieris ancilla, ma-
gico unctum unguento, asinum fecerit, et sup-
plico, ut in suam me fidem ac tutelam recipiat,
donec probare illi possem, me de illo facto non
mentiri.

55. Et Praeses, *Dic nobis, inquit, nomen tuum
et parentum tuorum et cognatorum, si quos habere
te ais genere tibi coniunctos et urbem. Et ego,
Pater, inquam, mihi est Lucius, fratri autem
meo praenomen Caius, ambo reliqua nomina com-
munia*

14. Πατὴρ μὲν — Γάϊος] Quomodo ista co-
haerent? *Pater mihi est Lucius, fratri autem
meo Caius.* Interrogauerat Praeses primo de
nomi-

δὲ τὰ λοιπὰ δύο ὀνόματα κοινὰ ἔχομεν. καὶ γὰρ
 μὲν ἱστοριῶν καὶ ἄλλων εἰμὶ συγγραφεὺς· ὁ δὲ
 πατρὸς ἐλεγεῖων ἐστὶ, καὶ μάντις ἀγαθός· πα-
 τὴρ δὲ ἡμῖν, Πάτρις τῆς Ἀχαιῆας. ὁ δὲ δικα-
 στής, ἐπεὶ ταῦτα ἤκουσε, Φιλτάτων ἐμοί, ἔφη,
 λίαν ἀνδρῶν ἢς εἰ καὶ ξένων, οἰκίᾳ τέ με ὑπο-
 δεξα-

*munia habemus. Ego historiarum, et aliorum li-
 brorum scriptor sum; ille elegorum poeta, et vates
 bonus: patria nobis Patrae, urbs Achaiae. Au-
 diens ista Praeses, Carissimorum longe mihi homi-
 num, inquit, filius es atque hospitem, qui et do-
 mo*

30

nomine novi ex asino hominis, tum de pa-
 rentibus et cognatis. Nomen itaque suum
 debebat dicere ante omnia: nomen deinde
 fratris sui indicare voluisse, satis ipsa stru-
 ctura orationis indicat. Quid enim aliud
 possunt haec sibi velle, *fratri autem meo Ca-*
ius? Itaque in versione ipsum hoc nomen &
 praenomen potius supplēvimus. Caeterum,
 nisi omnia me fallunt, lacuna hic est, eius-
 modi *πατὴρ μὲν ἐστὶ μοι* — hic nominavit
 patrem et avum forte, et perrexit deinde,
ὄνομα δὲ ἐμοί μὲν ἐστὶ Λακίος, τῷ δὲ ἀδελ-
φῷ τῷ ἐμῷ Γαῖος. Patrem et forte avum
 ab eo appellatum, satis responsio Praefidis
 indicat: sed qui potuit dissimulare suum,
 cum tamen suae professionis mentem faciat,
 etc. *Gesner.*

δεξαμένων, καὶ δώροις τιμησάντων, καὶ ἐπίσταμαι ὅτι ἔδεν ψεύδη, παῖς ἐκείνων ὢν· καὶ τοῦ δίφρου ἀναπηδήσας, περιβάλλει τὲ, καὶ πολλὰ ἐφίλει, καὶ με καὶ οἶκαδε ἤγεν ὡς ἑαυτόν. ἐν τῷ τῷ δὲ καὶ ὁ ἀδελφὸς ὁ ἑμὸς ἀφίκετο, ἀργύριον, καὶ ἄλλα μοι πολλὰ κομίζων, ἵκων τῷ με ὁ ἀρχὼν δημοσίᾳ πάντων ἀκκόντων, ἀπολύει· καὶ ἐλθόντες ἐπὶ θάλατταν ναῦν ἐσκεψάμεθα, καὶ τὴν ἀποσκευὴν ἐνεθέμεθα.

Ἐγὼ δὲ κρείττισον εἶναι ἔγνων ἐλθεῖν παρὰ τὴν γυναῖκα τὴν ἐρασθεῖσάν με τῷ ὄντι, καλλίων αὐτῇ φανεῖσθαι λέγων, νῦν ἐν ἀνθρώπῳ ὢν· ἡ δέ μ' ἀσμένῃ τε εἰσεδέξατο, τῷ παραδόξῳ, οἶμαι, τῷ πράγματι ἐπιτερομένη, καὶ
δειπνεῖν

mo me exceperunt, et bonorarunt donis: et nihil se quidquam mentiri noui, eorum qui sis filius, ex-filienque de sella amplectitur me, et multum osculatur, domumque ad se me deduxit. Inter-ea vero frater meus quoque aduenerat, pecuniam mihi et alia multa adferens. Interim etiam Prae-fes me publice audientibus omnibus, absoluit. Tum ad mare descendentes nauim circumspecti-mus, sarcinasque in eam imponimus.

56. Caeterum consultum putabam accedere ad mulierem, quae meo asini amore correpta fuerat, cogitans pulchriorem me nunc illi, postquam homini redditus essem, visum iri. Illa lubens me excepit miraculo rei delectata, arbitror, ac
coena-

δειπνῆν· σὺν αὐτῇ, καὶ καθεύδειν ἰκέτευε, καὶ γὰρ ἐπειθόμην, Νεμέσεως ἄξιον εἶναι νομίζων τὸν ὄνον ἀγαπηθέντα, νῦν γεγόμενον ἄνθρωπον, ὑπερτρύφᾰν, καὶ τὴν ἐρασθεῖσαν ὑπερορᾰν· καὶ δειπνῶ σὺν αὐτῇ, καὶ ἐκ τῆς μύρᾰ ἀλείφομαι, καὶ σεφανῆμαι τῷ φιλτάτῳ καὶ ἐς ἀνθρώπους με ἀνασώσαντι ῥόδῳ· ἐπεὶ δὲ ἦν νύξ βαθεῖα, ἤδη καὶ καθεύδειν ἔδει, καὶ γὰρ δ' ἐπανίσταμαι, καὶ ὥσπερ μέγα τι ποιῶν ἀγαθόν, ἀποδύομαι, καὶ ἵσταμαι γυμνός, ὥς δῆθεν ἔτι μᾶλλον ἀρέσων ἐκ τῆς πρὸς τὸν ὄνον συγκρίσεως. ἡ δὲ ἐπειδὴ εἶδε με πάντα ἀνθρώπινα ἔχοντα, προσπτύσασά μοι, Οὐ φθείρῃ ἀπ' ἐμῆς, ἔφη, καὶ τῆς ἐμῆς οἰκίας, καὶ μακρὰν ποι' ἀπελθὼν, κοιμήσῃ;

coenare secum et cubare ut vellem rogavit. Obsequor ego, indignum ratus, si is qui in asino amatus esset, nunc homo factus fastidire vellet, et amatricem suam despiceret. Itaque coeno eum illa, et unguento ungor, et coronam fumo de carissima mihi et servatrice rosa. Cum iam profunda nox esset, et somni tempus, surgo, et uti magnum quiddam bonum facturum, exuo me ac nudus adsto, magis nimirum ex comparatione cum asino placiturus. At illa, ubi videt, omnia me humana habere, despuens me, Non, inquit, in malam rem a me meaque domo faceffis, et longe hinc quocumque abiens dormis? Me vero interro-

Luc. Op. T. V.

D d

gan-

μήση; ἐμᾶ δ' ἐρομένε, Τί γάρ καί ἡμάρτηται
 μοι τοιῶτον; Ἐγὼ δὲ, ἔφη, μὰ Δία, ἔχι σὲ,
 ἀλλὰ τῷ ὄνου τῷ σὲ ἐρώσα τότε, ἐκείνω, καί
 ἔχι σοί, συνεκάρτευδον. καὶ ὦμην σε καὶ νῦν
 καὶ ἐκείνῳ γε μόνον τὸ μέγα τῷ ἔνε σύμβολον
 διασώζειν, καὶ σύρειν. σὺ δέ μοι ἐλήλυθας ἐξ
 ἐκείνου τῷ καλῷ καὶ χρησίμῳ ζῶν ἐς πίθηκον με-
 παμορφωθείς. καὶ καλεῖ ἤδη εὐθύς τὰς οἰκί-
 τας, καὶ κελεύει με τῶν νῶτων μετέωρον κοι-
 σθῆναι ἔξω τῆς οἰκίας, καὶ ἐξωσθεὶς πρὸ τοῦ
 δωματίου ἔξω γυμνός, καλός, ἐξεφανωμένος,
 καὶ μεμυρισμένος, τὴν γῆν γυμνὴν περιλαβὼν,
 ταύτῃ συνεκάρτευδον. ἅμα δὲ τῷ ὄρθεω γυμνός
 ὢν, ἔθεον ἐπὶ ναῦν, καὶ λέγω πρὸς τὸν ἀδελ-
 Φόν

gante, *Quod enim tantum peccatum commisi? At
 ego, inquit, non tui, sed asini tui amore ar-
 dens, cum illo, non tecum cubavi: putabamque te
 nunc etiam illud certe solum magnum asini insigne
 servatum adhuc trahere. Iam vero tu mihi venis
 ex pulchro illo et utili animali mutatus in spiritur-
 nicium. Et aduocatis iam statim servis imperat,
 ut me tergis sublimem domo exportent. Itaque
 exclusus, ante domum extra, nudus, pulcher,
 coronatus, et vinctus, terram nudam complexus,
 cum hac dormio. Cum prima vero luce nudus
 ad nauim curro, ridensque fratri quid mihi ac-
 cidisset*

Φὸν τὴν ἐμαυτοῦ ἐν γέλωτι συμφορὰν 15).
 ἔπειτα ἐκ τῆς πόλεως δεξιῷ πνεύσαντος ἀνέμου,
 πλέομεν ἔνθεν, καὶ ὀλίγαις ἡμέραις ἔρχομαι εἰς
 τὴν ἐμὴν πατρίδα. ἐνταῦθα θεοῖς σωτῆρσιν
 ἔδουον, καὶ ἀναθήματα ἔθηναι, μὰ Δί', οὐκ ἐκ
 κυνὸς πρῶκτοῦ (τοῦτο δὲ τὸ τοῦ λόγου) ἀλλ'
 ἐξ ὄντος περιεργίας 16) διὰ μακροῦ πάνυ, καὶ οὐ-
 τω δὲ μόλις, οἴκαδε ἀνασωθεῖς.

Ζεὺς

cidisset narro. Deinde vento de vrbe secundo
 flante, inde soluius: paucisque diebus in meam
 venimus patriam. Hic seruatoribus Dis sacrifi-
 caui, et posui donaria, qui, non profecto e ca-
 nis podice, quod aiunt, verum asini, per lon-
 gos inanisque labores, et vix tamen ita, saluus
 tandem rediissem.

Dd 2

Iupi-

15. Τὴν — συμφορὰν] Non voluit, puto,
 calamitatem hic intelligi, sed simpliciter,
 quid accidisset. Μέσον esse συμφορὰν, ap-
 paret etiam ex *Herod.* I, 32. med. πᾶν ἐστὶ
 ἄνθρωπος συμφορῇ. Qui totam argumen-
 tationem considerauerit, non dubitabit. Ad-
 de *Aristoph.* Equ. 652. δοκεῖ Ἐπὶ συμφο-
 ραῖς ἀγαθαῖσιν εἰσηγγελημέναις Εὐαγγέλια
 θύειν. Diferte hic Scholiastes, μέσον, ait
 ὄνομα ἢ συμφορὰ. Etiam *Lysistr.* 1288.
 ἀγαθῶν συμφορῶν fit mentio. *Gesner.*

16. Εξ ὄντος περιεργίας] Non videntur sibi
 bene opponi prouerbialis ille κυνὸς πρῶκτος
 et

Ζεὺς ἐλεγχόμενος.

Κυνίσκος καὶ Ζεῦς.

KTN. **Ε**γὼ δὲ, ὦ Ζεῦ, τὰ μὲν τοιαῦτα οὐκ ἐνοχλήσω σε, πλῆτον, ἢ χρυσόν, ἢ βασιλείαν αἰτῶν, ἅπερ εὐκτατότατα τοῖς πολλοῖς, σοὶ δ' οὐ πᾶν ῥάδια παρασχέιν. ὅρῳ γὰρ

Iupiter confutatus.

Cyniscus et Iupiter.

CYN. **E**go vero tibi, Iupiter, propter ista non ero molestus, diuitiis, aut auro, aut regno petendo; quae vulgo maxime optabilia videntur, tibi autem ad praebendum non omnino facilia.

et ὄντ περιεργία, etsi conferas illam supra exclamationem noui asini c. 15. ὦ τῆς ἀκαίρῃ ταύτης περιεργίας. Videbatur tolerabilior sententia esse, quam dedi, quae tamen hoc habet incommodi, quod vel ponendum est, μακρῷ Attice scriptum pro μακρᾷς, vt post initium huius libelli μάγος et μάχλος Hipparchi vxor dicitur: licet eius rei in hoc nomine exemplum desiderem, cum frequens adeo sit altera in α terminatio: vel librario- rum culpa μακρῷ legi pro μακρᾷς. Qui neutrum potest concòquere, vertat, ex lon- gis atque inanibus asini laboribus. Gesner.

γέν. σε τὰ πολλὰ παρακίζοντα εὐχομένων αὐτῶν.
 ἔν δέ, καὶ τῷτο ῥᾷσον, ἐβελόμεν παρὰ σὲ μοι
 γενέσθαι. ΖΕΤΣ. Τί τῷτο ἐσιν; ὦ Κυνίσκε·
 ἃ γὰρ ἀτυχήσεις, καὶ μάλιστα μετρίων, ὡς ἔφης,
 δεόμενος. ΚΤΝ. Ἀπόκριναι δὴ μοι πρὸς τινὰ
 ἃ χαλεπὴν ἐρώτησιν. ΖΕΤΣ. Μικρὰ γε ὡς
 ἀληθῶς ἡ εὐχή, καὶ πρόχειρος· ὥς ἐρώτα. ἃ-
 πόσα ἂν ἐθέλης. ΚΤΝ. Ἰδὲ ταῦτα, ὦ Ζεῦ·
 ἀνέγνως γὰρ δηλονότι καὶ σὺ τὰ Ὅμηρε καὶ Ἡ-
 σίοδε ποιήματα· εἰπέ ἔν μοι, εἰ ἀληθῆ ἐσιν,
 ἃ περὶ τῆς Εἰμαρμένης καὶ τῶν Μοιρῶν ἐκείνοι
 ἔρραψωδῆκασιν, ἄφυστα εἶναι, ὅποσα ἂν αὐ-
 τὰ ἐπινήσωσι γενεομένη ἐκάστω. ΖΕΤΣ. Καὶ
 πάντα

facilia. Video enim saepe te preces illorum quasi
 non auditas transmittere. At vnum, idque fa-
 cillimum, a te mihi velim contingere. IVP.
 Quid illud est, Cynisce, nec enim repulsam fe-
 res, praesertim, si mediocria, ut dicebas, pe-
 tieris. CYN. Responde mihi ergo ad aliquam
 interrogationem non difficilem. IVP. Paruum
 reuera votum et expeditum. Igitur interroga
 quantumcunque volueris. CYN. En ista roga-
 bo, Iupiter. Legisti nimirum ipse quoque Ho-
 meri et Hesiodi poemata. Dic mihi ergo, utrum
 vera sunt, quae de Fato et Parcibus illi cecinerunt,
 euitari non posse, quaecumque illae nascenti
 vnicuique neuerint. IVP. Omnino vera. Ne-
 que

πάνν ἀληθῇ ταῦτα. ἔδέν γάρ ἐσιν, ὅτι μὴ αἱ
Μοῖραι διατάττῃσιν. ἀλλὰ πάντα, ὅποσα γί-
γνεται, ὑπὸ τῷ τούτων ἀτράκτῳ σρεφόμενα
εὐθύς ἐξ ἀρχῆς ἑκάσον ἐπιτεκλωσμένην ἔχει τὴν
ἀπόβασιν, καὶ ἐ θεμῖς ἄλλως γενέσθαι.

KYN. Οὐκοῦν ὁπόταν ὁ αὐτὸς Ὅμηρος ἐν
ἑτέρῳ μέρει τῆς ποιήσεως λέγῃ·

Μὴ καὶ ὑπὲρ Μοῖραν δόμον Ἀΐδος εἰσαφί-
κηαι.

καὶ τὰ τοιαῦτα, ληρεῖν δηλαδὴ Φήσομεν τότε
αὐτόν; ZEYΣ. Καὶ μάλα· ἔδέν γάρ ἔτω γέ-
νοιτ' ἂν ἔξω τῶ νόμῳ τῶν Μοιρῶν, ἔδὲ ὑπὲρ τὸ
λῖναν. οἱ ποιηταὶ δὲ ὁπόσα μὲν ἂν ἐκ τῶν Μο-
σῶν κατεχόμενοι ἄδουσιν, ἀληθῇ ταῦτά ἐσιν.
ὁπόταν δὲ ἀφῶσιν αὐτοὺς αἱ θεαί, καὶ καθ' αὐτὰς

que enim quidquam est, quod non Parcae ordi-
nent: sed quaecumque fiunt, illorum versata
fuso, inde ab initio statim decretum habent ex-
itum, nec fas est aliter fieri.

2. CYN. Ergo cum idem ille Homerus in
alia operis parte ait,

Ne supra fatum subeas Plutonia templa,
et hisce similia, toties nempe delirare illum di-
cemus? IVP. Sane. Sic enim nihil quidquam
fiat praeter Parcarum legem, neque praeter illud
filum. Nempe quae musarum afflatu canunt
poëtae, ea vera sunt: cum vero deserti a dea-
bus,

αὐτὰς ποιῶσι, τότε δὴ καὶ σφάλλονται, καὶ
ὑπεναντία τοῖς πρότερον διεξέρχονται. καὶ συγ-
γνώμη, εἰ ἄνθρωποι ὄντες, ἀγνοῶσι τὰ ληθές,
ἀπελθόντος ἐκείνου, ὃ τέως παρὸν, ἐρραψώδει
δι' αὐτῶν. ΚΤΝ. Ἀλλὰ τῆτο μὲν ἔτω φήσο-
μεν. ἔτι δὲ καὶ κείνῳ μοι ἀποκρίναί. εἰ τρεῖς αἱ
Μοῖραι εἰσι, Κλωθῶ, Λάχεσις, οἶμαι, καὶ Ἀ-
τροπος; ΖΕΥΣ. Πάνυ μὲν ἔνι.

ΚΤΝ. Ἡ Εἰμαρμένη τοίνυν, καὶ ἡ Τύχη
(πολυθρύλλητοι γὰρ καὶ αὗται) τίνας εἰσὶν, ἢ
τί δύναται αὐτῶν ἐκατέρω; πρότερον τὰ ἴσα ταῖς
Μοῖραις, ἢ τί ὑπὲρ ἐκείνας; ἀκρω γοῦν ἀπάν-
των λεγόντων, μηδὲν εἶναι Τύχης καὶ Εἰμαρμέ-
νης.

bus, pro se faciunt versus, tunc nimirum fallun-
tur, et contraria aliquantum superioribus nar-
rant. Atque ignoscendum illis est, si, homines
cum sint, verum ignorant, discedente illo, quod,
quam diu praesens erat, per ipsos fundebat car-
mina. CYN. Hoc ergo sic dicemus. Iam vero
illud quoque mihi responde. Nonne tres sunt
Parcae, Clotho, Lachesis, puto, et Atropos.
IUP. Recte.

3. CYN. Fatum ergo, et Fortuna, multum
trita enim ista quoque nomina, quae sunt, aut
quid possunt singulae? vtrum aequalem Parcis
potestatem habent, an aliquid supra illas valent?
Audio enim dicere vniuersos, nihil esse Fortuna

νης δυνατώτερον. ΖΕΥΣ. Οὐδέμις ἅπαντά
σε εἰδέναι, ὦ Κυνίσκε. τίνος δ' ἔν' ἕνεκα ἡρώ-
τησάς τὸ περὶ τῶν Μαιρῶν;

ΚΤΝ. Ἦν πρότερόν μοι, ὦ Ζεῦ, καὶ κείνο εἶ-
πης· εἰ καὶ ὑμῶν αὐτὰ ἀρχαί; καὶ ἀνάγκη
ὑμῖν ἡγεῖσθαι ἀπὸ τῆς λίνης αὐτῶν. ΖΕΥΣ.
Ἀνάγκη, ὦ Κυνίσκε. τί δ' ἔν' ἐμειδίαςας; ΚΤΝ.
Ἀνεμνήσθην, ἐκείνων τῶν Ὀμήρου ἐπῶν, ἐν οἷς
πεποίησάμ' αὐτῷ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν θεῶν δη-
μηγορῶν, ὅποτε ἡπείλεις αὐτοῖς, ὡς ἀπὸ σει-
ρᾶς τίνος χρυσῆς ἀναρτησόμενος τὰ πάντα. ἔ-
φη· γὰρ αὐτὸς τὴν μὲν σειράν καθήσειν ἐξ ἑρανῆ,
τὰς θεὰς δὲ ἅπαντας, εἰ βέλοιντο ἐκκρεμαννυ-
μένους κατασπᾶν βιάζεσθαι, καὶ μὴν κατασπάσειν
γε, σὺ δὲ, ὅποτεν ἐθελήσης, ῥαδίως ἅπαντας
Αὐ-

et Fato potentius. IVP. Fas haud est, Cynisce,
scire te omnia. Cuius vero tandem rei causa in-
terrogasti de Parcis?

4. CYN. Si prius illud mihi dixeris, Iupiter,
vobisne etiam illae imperent, cogaminique vos
ab illorum filo pendere? IVP. Cogimur, Cyni-
sce. Quid vero risisti? CYN. Recordabar illo-
rum Homeri versuum, in quibus ab eo induce-
ris in concione Deorum verba faciens, vbi mi-
nabaris illis, te aurea quadam catena omnia sus-
pensurum. Dicebas enim, illam te catenam
caelo demissurum, Deos vero omnes si velint ab
illa suspensi vi te detrahare, non detracturos: te
vero, si velis, facile vniuersos

Αὐτῇ κεν γαῖη ἐρύσται, αὐτῇ τε θαλάσῃ.
τότε μὲν ἔνθαυμάσιος ἐδόκει μοι τὴν βίαν, καὶ
ὑπερέφριττον μεταξὺ ἀνέων τῶν ἐπῶν. νυνὶ δὲ
αὐτόν σε ἤδη ὁρῶ μετὰ τῆς σειρᾶς, καὶ τῶν ἀπ-
ειλῶν, ἀπὸ λεπτῆς νήματος, ὡς Φῆς, κρεμά-
μενον. δοκεῖ δ' ἔν μοι δικαιότερον ἂν ἢ Κλωθῶ
μεγαλαυχήσασθαι, ὡς καὶ αὐτόν σε ἀνάσπα-
σον αἰωρῆσα ἐκ τῆς ἀτράκτε, καθάπερ οἱ ἀλιεῖς
ἐκ τῆς καλάμης τὰ ἰχθυῖδια.

ΖΕΥΣ. Οὐκ αἶδ' ὅ, τι σοι ταυτὶ βέλεται
τὰ ἐρωτήματα. ΚΥΝ. Ἐκεῖνο, ὦ Ζεῦ, καὶ
πρὸς τῶν Μοιρῶν, καὶ τῆς Εἰμαρμένης, μὴ τρα-
χέως, μηδὲ πρὸς ὀργὴν ἀνέσης με ταλῆθ' ἡ μετὰ
παρρησίας λέγοντος. εἰ γὰρ ἔτως ἔχει ταῦτα,
καὶ

Ipsa cum terra tracturum, ipsoque profundo.
Tunc quidem igitur admirabili mihi quadam vi
videbare. praeditus, perhorrescebamque versus
istos cum audirem. Modo vero ipsum te iam vi-
deo una cum catena illa et minis, a tenui filo,
ut ais, suspensum. Videtur ergo mihi iustius
gloriarī posse Clotho, ut quae ipsum te quoque,
pendulum de colo sua libret, ut piscatores de
arundine pisciculos.

5. IUP. Nescio, quid hae sibi tuae quaestio-
nes velint. CYN. Illud, Iupiter; et per ego te
Parcas, et Fatum obsecro, ne aspere, neque ira-
cunde audias me; quae vera sunt, cum fiducia
dicentem. Si enim ita se habent illa, et omnia

καὶ πάντων αἱ Μοῖραι κρατῶσι, καὶ ἔθεν ἂν ὑπ' ἔθενός ἐτι ἀλλαγείη τῶν ἅπαξ δοξάντων αὐταῖς, τίνος ἕνεκα ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι θύομεν, καὶ ἐνατόμβας προσάγομεν, εὐχόμενοι γενέσθαι ἡμῖν παρ' ὑμῶν τὰ ἀγαθὰ; ἔχ' ὅρῳ γὰρ ὃ, τι ἂν ἀπολαύσασθαι τῆς ἐπιμελείας ταύτης, εἰ μήτε τῶν Φαύλων ἀποτροπὰς εὐρέσθαι δυνατόν ἡμῖν ἐκ τῶν εὐχῶν, μήτε ἀγαθᾶ τινος θεοσδότου ἐπιτυχεῖν.

ΖΕΥΣ. Οἶδα ὅθεν σοι τὰ κομψὰ ταῦτα ἐρωτήματα ἐσι, παρὰ τῶν καταράτων σοφιστῶν, οἱ μὴδὲ προνοεῖν ἡμᾶς τῶν ἀνθρώπων φασίν. ἐκείνοι γὰρ τὰ τοιαῦτα ἐρωτῶσιν ὑπ' ἀσεβείας, ἀποτρέποντες καὶ τὰς ἄλλας θύειν, καὶ εὐχεσθαι,

in Parcarum potestate sunt, neque quidquam eorum, quae semel illis placuere, a quoquam porro mutari potest: cuiusnam rei gratia vobis sacrificamus homines, et hecatombas admouemus, precati, ut nobis contingant a vobis bona? Neque enim video, quid boni ad nos ab illo cultu redeat, si neque malorum depulsiones inuenire nobis licet precibus, neque bonum quidquam diuino munere nancisci.

6. IVP. Noui vnde habeas argutas illas interrogationes; a Sophistis illis facerrimis, qui etiam prouidere nos hominibus negant. Illi enim prae impietate talia quaerunt, et alios quoque, ne sacrificare velint, aut precari, dehortantur, tanquam

σθαι, ὡς εἰκαῖον ἐν· ἡμᾶς γὰρ ἔτε ἐπιμελεῖσθαι τῶν πραττομένων παρ' ὑμῖν, ἔθ' ὅλως τί δύνασθαι πρὸς τὰ ἐν τῇ γῇ πράγματα· πλὴν ἔχαιρῶσσί γε, τὰ τοιαῦτα διεξίοντες. KTN.

Οὐ, μὰ τὸν τῆς Κλωθῆς ἄτρακτον, ὦ Ζεῦ, ἔχ' ὑπ' ἐκείνων ἀναπεισθεῖς, ταῦτά σε ἠρώτησα. ὁ δὲ λόγος αὐτὸς (ἐκ οἷδ' ὅπως ἡμῖν προΐων εἰς τοῦτο ἀπέβη) περιττὰς εἶναι τὰς θυσίας Φησίν, αὐθις δ' εἰ δοκεῖ, διὰ βραχέων ἐρήσομαί σε, σὺ δὲ μὴ ἐκνήσης ἀποκρίναςθαι, καὶ ὅπως ἀσφαλές ἐρον ἀποκρίνη. ZETΣ. Ἐρώτα, εἰ σοι σχολὴ τὰ τοιαῦτα ληρεῖν.

KTN. Πάντα Φῆς ἐκ τῶν Μοιρῶν γίγνεσθαι;

ZETΣ. Φημί γάρ. KTN. Ὑμῖν δὲ δυνατὸν ἀλλάτ-

quam frustra sit: nos enim neque curam gerere eorum, quae apud vos agantur, neque omnino posse quidquam, ad res terrestres. Verum non gaudebunt *impune se auferre*, eiusmodi disputationes. CYN. Non profecto, per illum Clothūs fūsum, Iupiter, non ab illis inductus, ista te interrogavi: sed ipse noster sermo (non habeo dicere quomodo progressus huc nobis euaserrit) superuacanea esse ait sacrificia. Iterum autem, si videtur, paucis te rogabo: tu vero respondere ne graueris, et *fac* vt respondeas firmitus. IVP. Roga si satis tibi otii est ad sic delirandum.

7. CYN. Omnia ais a Parcīs fieri? IVP. Nempe. CYN. In vestra autem potestate est muta-

ἀλλάττειν ταῦτα, καὶ ἀνακλώθην; ΖΕΥΣ.
 Οὐδαμῶς. ΚΤΝ. Βέλει γὰρ ἐπαγάγω καὶ τὸ
 μετὰ τοῦτο, ἢ δῆλον, καὶ μὴ εἶπω αὐτό;
 ΖΕΥΣ. Δῆλον μὲν. οἱ δὲ γε θύοντες οὐ τῆς
 χρείας ἕνεκα θύουσιν, ἀντίδοσιν δέ τινα ποιέ-
 μενοι, καὶ ὥσπερ ὠνέμενοι τὰ ἀγαθὰ παρ' ἡ-
 μῶν, ἢ τιμῶντες *) ἄλλως τὸ βέλτιον. ΚΤΝ.
 Ἰκανὸν

mutare ista, et retractare? IVP. Nequaquam.
 CYN. Vis igitur inducam, quod sequitur; an
 manifestum id est, etiam si non dixerō? IVP.
 Manifestum id quidem. Verumtamen qui sacri-
 ficiant, non tam indigentiae causa sacrificant, re-
 muneracionem quandam facientes, et quasi emen-
 tes a nobis bona, quam alioquin honore prae-
 stantiorē naturam afficiunt. CYN. Satis etiam
 hoc

* [Ἡ τιμῶντες.] Apparet ex interpretatione
 nostra, omissum nos putare in priore mem-
 bro μᾶλλον, ὅσον vel simile quid, quod
 ante τὴν ἢ non insolens esse constat. Illud
 quidem videbatur nobis ex tota serie aper-
 tum, remoueri a causa sacrificiorum χρείαν
 et cognatam illi ἀντίδοσιν, ac τὸ ὠνεῖσθαι,
 relinqui. Similis locus est Iou. Trag. c. 46.
 Οὐκ ἔφερεν ὑμᾶς τότε ὁ ἀνεμος — ἢ οἱ
 ἐρέττοντες. Et in ipso fine eius libelli:
 Ἐβακόμεν ἂν ἓνα τοιαῦτον ἔχειν — ἢ μυ-
 ρίας μοι βαθυλῶνας ὑπάρχειν. Gesner.

Ἰκάνον καὶ τῆτο, εἰ καὶ σὺ Φῆς ἐπὶ μηδενὶ χρησίμῳ γίνεσθαι τὰς θυσίας, χρηστότητι δέ τινι τῶν ἀνθρώπων τιμώντων τὸ βέλτιον. καίτοι εἴ τις τῶν σοφιστῶν ἐκείνων παρῆν, ἤρετο ἂν σε καθ' ὃ, τι βελτίως Φῆς τὰς θεάς, καὶ ταῦτα ὁμοδῆλως τῶν ἀνθρώπων ἔντας, καὶ ὑπὸ ταῖς αὐταῖς δεσποίναις ταῖς Μείραις ταττομένως. οὐ γὰρ ἀποχρήσει αὐτοῖς τὸ ἀθανάτως εἶναι, ὡς δι' αὐτὸ ἀμείνως δοκεῖν. ἐπεὶ τῆτό γε μακροῦ χεῖρόν ἐστιν, εἴγε τὰς μὲν, εἰ μηδὲν ἄλλο, θάνατός γε εἰς ἐλευθερίαν ἀφείλετο· ὑμῶν δὲ εἰς ἀπείρον ἐκπίπτει τὸ πρᾶγμα, καὶ αἰδῖος ἡ δολεία γίγνεται, ὑπὸ μακροῦ τῷ λίνῳ σρεφομένη.

ZETΣ.

hoc est, si tu quoque dicis, nullius utilitatis causa fieri sacrificia, sed benignitate quadam hominum, honore praestantiorum naturam afficientium. Quamquam si quis Sophistarum illorum adesset, fortasse te interrogaret, quam rem praestare dicas Deos, idque cum hominum sint conserui, iisdem dominabus Parcibus subiecti. Neque enim, quod immortales sunt, hoc iis suffecerit, ut ideo meliores videantur: quandoquidem multo hoc est deterius; ubi illos, si nihil aliud, at certe mors in libertatem asserit; vobis autem in infinitum res exit, et aeterna seruitus oritur, quae longo illo filo torqueatur.

9. IVP.

ZETΣ. Ἀλλ', ὦ Κυνίσιε, τὸ αἰδίων τῆτο, καὶ ἄπειρον, εὐδαιμον ἡμῖν ἐστὶ, καὶ ἐν ἅπασιν ἀγαθοῖς ἡμεῖς βιῶμεν. ΚΥΝ. Οὐχ ἅπαντες, ὦ Ζεῦ, ἀλλὰ διώριζαι καὶ παρ' ὑμῖν τὸ πρᾶγμα, καὶ πολλὴ ταραχὴ ἔνεσι, σὺ μὲν γὰρ εὐδαιμων, βασιλεὺς γὰρ, καὶ δύνασαι ἀνασπᾶν τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλατταν, ὥσπερ ἰμενίαν καθείς· ὁ δὲ Ἥφαιστος χολός ἐστι, βάναισός τις καὶ πυρίτης τὴν τέχνην· ὁ Προμηθεὺς δὲ καὶ ἀνεσκολοπίσθη ποτέ. τὸν γὰρ πατέρα σε τί ἂν λέγοιμι, πεδῆτην ἔτι ἐν τῷ ταρτάρῳ ὄντα; καὶ ἐρᾶν δὲ Φαεσιν ὑμᾶς, καὶ τιτρώσκεισθαι, καὶ δαλύειν ἐνίοτε παρὰ τοῖς ἀνθρώποις, ὥσπερ ἀμέλει καὶ τὸν σὸν ἀδελφὸν παρὰ τῷ Λαομέδοντι; καὶ παρὰ τῷ

9. IVP. Verum, Cynisce, in ipsa illa aeternitate et infinitate inest nobis beatitas, atque in bonis omnibus vivimus. CYN. Non omnes, Iupiter, sed diuersa etiam apud vos ratio est, et multa inest confusio. Nam tu quidem beatus, qui rex sis, et possis terram cum mari attrahere puteali quasi fune demisso. At Vulcanus claudus est, vilis opifex, et fuliginosus. Prometheus etiam in alto affixus quondam. De patre enim tuo quid dicam, qui sit compeditus adhuc in tartaro. Aiunt autem vos amare etiam, et vulnerari, et seruire interdum hominibus, vt nempe fratrem tuum Laomedonti, et Admeto Apol-

τῷ Ἀδμήτῳ τὸν Ἀπόλλω. ταῦτα δέ μοι οὐ πάνυ εὐδαίμονα εἶναι δοκεῖ, ἀλλ' εἰκάσιν ὑμῶν οἱ μὲν τινες εὐτυχεῖς τε καὶ εὐμοῖροι εἶναι, οἱ δὲ ἔμπαλιν. ἐγὼ γὰρ λέγειν ὅτι καὶ λησέυσθε, ὥσπερ ἡμεῖς, καὶ περισυλαῖσθε ὑπὸ τῶν ἱεροσύλων, καὶ ἐκ πλᾶσιωτάτων πενέσατοι ἐν ἀναρχεῖ χρόνῳ γίγνεσθε. πολλοὶ δὲ καὶ κατεχωνεύθησαν ἤδη; χρυσοῖ ἢ ἀργυροῖ ὄντες, οἷς τᾶτο εἴμαρτο δηλαδὴ.

ZETΣ. Ὁραῖς; ταῦτ' ἤδη ὑβριστικά, ὦ Κυνίσκε, Φῆς· καὶ σοι τάχα μεταμελήσει ποτὲ αὐτῶν. CYN. Φεῖδε, ὦ Ζεῦ, τῶν ἀπειλῶν, εἰδὼς ἔδέν με πεισόμενον, ὅ, τι μὴ καὶ τῇ Μοίρᾳ πρὸ σοῦ ἔδοξεν. ἐπεὶ οὐδ' αὐτοὺς ἐκείνους
ὄρω

Apollinem. Ista quidem non valde mihi videntur beata. Sed verisimile est, quosdam vestrum fortunatos et felices esse; alios autem contra. Omitto dicere, quod etiam in latrones inciditis sicut nos, et spoliamini a sacrilegis, et ex ditissimis pauperrimi temporis momento fitis. Multi vero iam conflati sunt, aurei cum essent vel argentei: quibus nempe id ipsum fato decretum fuerat.

9. IVP. Vides, Cynisce, ista iam contumeliosa sunt quae dicis: atque erit forte cum te illorum poenituerit. CYN. Parce minis, Iupiter, cum scias, nihil mihi euenturum, quod non Parcae ante te visum fuerit: quandoquidem nec
ipsos

ὁρῶ τὰς ἱεροσύλας κολαζομένας, ἀλλ' οἷγε πλεῖστοι διαφεύγουσιν ὑμᾶς· ἐ γὰρ εἵμαρτο, οἷμα, ἀλῶναι αὐτάς. ΖΕΥΣ. Οὐκ ἔλεγον· ὥς ἄρ' ἐκείνων τις εἴ, τῶν ἀναιρέντων τὴν πρόνοιαν τῷ λόγῳ; ΚΤΝ. Πάνυ, ὦ Ζεῦ, δέδιδας αὐτοὺς, ἐκ οἷδ' ὅτε ἔνεκα. πάντα γὰρ ὑπόσα ἂν εἴπω, οἷσι ἐκείνων παιδεύματα εἶναι.

Ἐγὼ δὲ παρὰ τίνος ἂν ἄλλε τάληθές, ἢ παρὰ σὲ μάθοιμι; ἡδέως δ' ἂν καὶ τᾷτο ἐροίμην σε, τίς ἢ πρόνοια ὑμῖν αὕτη ἐστί, Μοῖρα τίς, ἢ καὶ ὑπὲρ ταύτας θεός, ὥσπερ ἄρχεσθα καὶ αὐτῶν ἐκείνη; ΖΕΥΣ. Ἦδη σοι καὶ πρότερον ἔφην, ἐ θεμιτὸν εἶναι πάντα σε εἰδέναι· σὺ δ' ἐν τι ἐν ἀρχῇ ἐρωτήσῃς φήσας, ἐ παύη τοσαῦτα

ipfos illos puniri video sacrilegos: sed plerique vos effugiunt, nec enim puto capi illos in fatis est. IVP. Nonne praedixi, illorum te *de grege* esse, qui tollunt disputando providentiam. CYN. Vehementer illos, Iupiter, metuis, nescio quae de causa. Quaecumque enim ego dico, illorum putas e disciplina esse.

10. Ego vero a quonam alio verum quam a te discam? Libenter vero illud quoque te interrogauerim, quatenam illa vobis sit Providentia, Parcarum ne una, an etiam maior illis Dea, et illis quasi imperans? I.V.P. Iam ante tibi dixi equidem, non fas esse scire te omnia. At tu qui principio unum quiddam te interrogaturum dixi-

τα πρὸς μέ λεπτολογούμενος. καὶ ὁρῶ ὅτι σοι
τὸ κεφάλαιόν ἐστι τῷ λόγῳ, ἐπιδείξαι ἔδενός
ἡμᾶς προνοῶντας τῶν ἀνθρωπίνων. ΚΤΝ. Οὐκ
ἐμὸν τῷτο, ἀλλὰ σὺ μικρὸν ἔμπροσθεν ἔφησθα
τὰς Μοῖρας εἶναι τὰς πάντα ἐπιτελέσας, ἐκ-
τός εἰ μὴ μεταμέλει σοι ἐκείνων, καὶ μετατίθε-
σαι αὐθις τὰ εἰρημένα, καὶ ἀμφισβητεῖτε τῆς
ἐπιμελείας, παρωσάμενοι τὴν Εἰμαρμένην.

ΖΕΥΣ. Οὐδαμῶς· ἀλλ' ἡ Μοῖρα δι' ἡμῶν
ἐκάσα ἐπιτελεῖ. ΚΤΝ. Μανθάνω, ὑπηρεῖται
καὶ διάκονοί τινες τῶν Μοιρῶν εἶναι Φατέ. πλὴν
ἀλλὰ καὶ ἔτιως ἐκείνοι ἀν εἶεν αἱ προνοῶσαι, ὑ-
μεῖς δὲ ὥσπερ σκευὴ τινὰ, καὶ ἐργαλεῖα ἐς αὐ-
τῶν.

dixeras, non desinis minutas mihi nugas eius-
modi obblaterare: et video, caput tibi disputa-
tionis hoc esse, vt ostendas, nullam nos rerum
humanarum curam agere. CYN. Non meum
hoc est; sed tu paullo ante dicebas, Parcas esse,
quae perficiant omnia: nisi forte poenitet te illo-
rum, et dicta illa tua retractas, disceptantibus
vobis de cura rerum et Fatum ab ea repellen-
tibus.

11. IVP. Nequaquam. Sed per nos Fatum
omnia perpetrat. CYN. Percipio, Ministros et
famulos quosdam Parcarum vos esse dicitis. Ve-
runtamen sic quoque illae fuerint quae proui-
dent. Vos autem velut vasa quaedam illarum et
Luc. Op. T. V. E e instru-

τῶν. ΖΕΤΣ. Πῶς λέγεις; ΚΤΝ. Ὡς περ, οἶμαι, καὶ τὸ σκέπαρον τῷ τέκτονι, καὶ τὸ τρυπανον, συνεργεῖ μὲν τι πρὸς τὴν τέχνην, ἄλλοις δὲ ἂν εἴποι ὡς ταῦτα τεχνίτης ἐστίν, ἃ δ' ἡ καὺς ἔργον τῷ σκεπάρνῃ, ἢ τῷ τρυπάνῃ, ἀλλὰ τῷ ναυπηγῷ· ἄνωγ ἀνάλογον, ἢ μὲν ναυπηγουμένη ἕκαστα, ἢ Εἰμαρμένη ἐστίν· ὑμεῖς δὲ ἄρα τρυπανα καὶ σκεπαρνα ἐς τῶν Μοιρῶν· καὶ, ὡς ἔοικεν, οἱ ἄνθρωποι δέον τῇ Εἰμαρμένῃ θύειν, καὶ παρ' ἐκείνης αἰτεῖν τὰ γαθὰ· οἱ δὲ ἐφ' ὑμᾶς ἴασι, προσάδοις καὶ θυσίαις γεραίροντες, οἱ δ' ἃ δὲ τὴν Εἰμαρμένην τιμῶντες ἂν, εἰς δέον αὐτὸ ἐπραττον. ἔ γάρ οἶμαι δυνατόν εἶναι, ἃ δὲ αὐταῖς ἔτι ταῖς Μοίραις ἀλλ' ἄξαι, καὶ μετατρέψαι

instrumenta estis. IVP. Quid ais? CYN. Puto quemadmodum securis fabro et terebra conferunt illa quidem aliquid ad artem, nemo vero haec esse dixerit artificem; neque navis opus est securis aut terebrae, sed naupegi: eadem ratione, quod architectatur hanc magnam nauim, Fatum est; vos autem nimirum secures Parcarum estis ac terebrae. Et, ut apparet, homines cum Fato sacra facienda essent, et ab illo petenda bona, illi vero ad vos eunt, salutationibusque vos et sacrificiis colunt. Sed neque, si Fatum colerent, recte illud facerent. Neque enim, puto, ipsis Parcis integrum est mutare, et aliorum con-

verte-

ψα τι τῶν ἐξ ἀρχῆς δοξάντων περὶ ἐκάστου. ἡ γὰρ Ἀτροπος ἐκ ἀνάσχοιτο αὐτῶν, εἴ τις εἰς τὸναντίον τρέψει τὸν ἀτράκτον, ἀνταλύνων τῆς Κλωθῆς τὸ ἔργον.

ZETΣ. Σὺ ἤδη, ὦ Κυνίσκε, ἔδδ' τὰς Μοῖρας τιμᾶσθαι πρὸς τῶν ἀνθρώπων ἀξιοῖς, ἀλλ' εἰσικας ἅπαντα συγχεῖν προαιρεῖσθαι. ἡμεῖς δὲ εἰ καὶ μηδενὸς ἄλλου ἔνεκα, τῷ γε μάντεύεσθαι, καὶ προμηνύειν ἐκάστα τῶν ὑπὸ τῆς Μοῖρας κεκυρωμένων, δικαίως τιμοῖμεθα αὐτῶν. ΚΥΝ. Τὸ μὲν ὅλον, ἄχρησον, ὦ Ζεῦ, προειδέναί τε μέλλοντα, οἷς γε τὸ φυλάξασθαι αὐτὰ παντελῶς ἀδύνατον. ἐκτὸς εἰ μὴ τῷτο Φῆς, ὡς ὁ προμαθὼν, ὡς ὑπ' αἰχμῆς σιδηρᾶς τεθνήσκειται, δύναται.

vertere quidquam eorum, quae ab initio inde de vnaquaque re decreta sunt: nec patiatur Atropos, si quis in contrarium torquere velit fufum, et Clothonis opus resolvere.

12. IVP. Tu iam, Cynisce, neque Parcas coli ab hominibus aequum censes, sed videris hoc agere, ut confundas omnia. At nos, si vel nulla alia, ea certe causa honoremur merito, quod vaticinamur, et quae rata sunt apud Parcam singula praedicimus. CYN. In vniuersum quidem inutile est, Iupiter, praescire futura illis, quibus negatum plane sit illa cauere. Nisi forte ad hoc *valere* dicas, ut ille, qui didicit a mucrone ferri se moriturum, effugere mortem in-

ναιτ' ἂν ἐκφυγεῖν τὸν θάνατον, καθεύξας ἑαυ-
τὸν· ἀλλ' ἀδύνατον· ἐξάγει γὰρ αὐτὸν ἡ Μοῖρα
κυνηγετήσοντα, καὶ παραδώσει τῇ αἰχμῇ· καὶ
ὁ Ἀδραστος ἐπὶ τὸν σὺν Ἄφεις τὴν λόγχην, ἐκεί-
νῃ μὲν ἀμαρτήσεται, Φονεύσει δὲ τὸν Κροίσου
παῖδα, ὡς ἂν ἀπὸ ἰσχυρῆ προσάγματος τῶν
Μοιρῶν Φερομένη τῇ ἀκοντίῃ ἐπὶ τὸν νεανίσκον.

Τὸ μὲν γὰρ Λαίῃ καὶ γελοῖον, τὸ·

Μὴ σπείρε τέκνων ἄλoκα, δαιμόνων βία,

Εἰ γὰρ τεκνώσεις (Φησὶ) παῖδα, ἀποκτε-
νεῖ σ' ὁ Φύς.

περιττὴ γὰρ, οἶμαι, ἡ παραίνεσις πρὸς τὰ πάν-
τως ἔτω γενησόμενα. τοιγάρτοι μετὰ τὸν χρη-
σμόν, καὶ ἔσπειρε, καὶ ὁ Φύς ἀπέκτεινεν αὐ-
τόν.

cludendo se possit. Sed fieri non potest. Edu-
cit enim illum Fatum, ut venetur, et mucroni
tradet: et Adrastus, emissa in aprum hasta, ab
illo aberrabit, interficiet autem Croesi filium,
cum a validiori Parcarum imperio feratur hasta
in iuuenem.

13. Illud de Laio etiam ridiculum;

Ne sparge sulcum liberum, vetant Dii:

Nam si creaueris, ait, necat te filius.

Superuacanea enim, puto, admonitio in his,
quae omnino ita futura sunt. Igitur post ora-
culum et seminauit, et, qui natus est, ipsum
inter-

τόν. ὥς ἐχ' ὁρῶ ἀνδ' ὅτ' ἀπαιτοῖτε τὸν μισθὸν ἐπὶ τῇ μαντικῇ.

Ἐὼ γὰρ λέγειν ὡς λοξὰ καὶ ἐπαμφοτερίζοντα τοῖς πολλοῖς χρᾶν εἰώθατε, εἰ πάνυ ἀποσαφῆντες, εἰ ὁ τὸν Ἄλυν διαβὰς τὴν αὐτῆ ἀρχὴν καταλύσει, ἢ τὴν τῆ Κύρου. ἄμφω γὰρ δύναται ὁ χρησμός. ΖΕΥΣ. Ἦν τις, ὦ Κυνίσκε, τῷ Ἀπόλλωνι ὁργῆς αἰτία κατὰ τῆ Κροίσου, διότι ἐπειρᾶτο ἐκείνος αὐτῆ, ἀρεῖα κρέα καὶ χελώνης ἐς τὸ αὐτὸ ἔψων. ΚΤΝ. Ἐχρῆν μὲν μηδὲ ὀργίζεσθαι, θεὸν ὄντα, πλὴν ἀλλὰ τὸ ἐξαπατηθῆναι τῷ Λυδοῖ ὑπὸ τῆ χρησμῶ ἐπέπρωτο, οἶμαί. καὶ ἄλλως τὰ μὴ σαφῶς ἀκῆσαι τὰ μέλλοντα

interfecit. Itaque non video quo nomine mercedem vestrorum vaticiniorum repetatis.

14. Mitto dicere quam obliqua, quam ambigua respondere vulgo solcatis, non satis declarantes, suumne ille, qui Halyn transit, an Cyri imperium eversurus sit. Vtrumque enim significat oraculum. IVP. Erat quaedam, Cynisce, Apollini irae causa contra Croesum, quod illum tentauerat, coquendis vna agninis et testudinis carnibus. CYN. Oportebat quidem, si Deus est, ne irasci quidem. Sed nimirum fatale, puto, fuerat. Lydo, ab oraculo ut deciperetur: et alioqui Fatum illud neuerat, ne dilucide futura

λοντα ἡ Εἰμαρμένη ἐπέλωσεν. ὥς καὶ ἡ μαν-
τικὴ ὑμῶν ἐκείνης μέρος ἔσάν.

ΖΕΥΣ. Ἡμῶν δὲ ἔδεν ἀπολείπεις, ἀλλὰ μά-
την θεοὶ ἔσμεν, ἔτε πρόνοιάν τινα εἰσφερόμε-
νοι εἰς τὰ πράγματα, ἔτε τῶν θυσιῶν ἄξιοι,
καθ' ἀπεριτρίπανα, ὡς ἀληθῶς, ἡ σκέπαρνα,
καὶ μοι δακρυῖς εἰκότως με καταφρονεῖν, ὅτι κε-
ραυνόν, ὡς ῥέξ, διηγκυλημένος ἀνέχομαι σου
τοσαῦτα κατ' ἡμῶν διεξιόντος. ΚΥΝ. Βάλλε,
ὦ Ζεῦ, εἰ μοι κεραυνῷ πληγῇνα εἵμαρται, καὶ
σε ἔδεν αἰτιάσομαι τῆς πληγῆς, ἀλλὰ τὴν Κλω-
θῇ τὴν διὰ σὲ τιτρώσμεσσαν. ἔδε γὰρ τὸν κε-
ραυνὸν αὐτὸν φαίην ἂν αἰτιὸν μοι γενέσθαι τῆ
τραύματος· πλὴν ἐκείνὸ γε ὑμᾶς ἐρήσομαι, καὶ
σὲ

intelligeret. Itaque vestra etiam illa divinatio
istius pars est.

15. I. V. R. N. Nobis autem nihil relinquis, sed
frustra Dii superus, neque providentiam adhibe-
mus rebus, neque digni sumus victimis, ut tere-
brae nimirum aut secures? Et merito videris me
contemnere, quod fulmine iam adiacctum parato
adstans, fero te ista contra nos disputantem.
CYN. Feri, Iupiter, si mihi fatale est fulmine
percuti; nec te plagae illius nomine accusabo,
sed vulnerem per te Clothos, scilicet neque
ipsum fulmen causam mihi vulnbris fuisse dicam.
Verum illud quidem vos rogauerim, te pariter
ac

σέ καὶ τὴν Εἰμαρμένην· σὺ δέ μοι καὶ ὑπὲρ ἐκεί-
νης ἀπόκριναι· ἀνέστησας γάρ με, ἀπειλήσας.

Τί δήποτε τὰς ἱεροσύλας, καὶ ληστὰς ἀφέν-
τες, καὶ τοσάτους ὑβρισταί καὶ βιαίαι, καὶ ἐπι-
όρκαί, δρῶν τίνα πολλάκις κεραινεῖτε, ἢ λίθον,
ἢ νεὼς ἴσον, ἢ δέν ἀδικήσης; ἐνίκα δὲ χρηστὸν
τίνα καὶ ὅσιον ὁδοιπόρον; τί σιωπᾶς, ὦ Ζεῦ,
ἢ ἔδὲ τέτό με θέμις εἰδέναι; ΖΕΥΣ. Οὐ γάρ,
ὦ Κυρίσκει· σὺ δὲ πολυπράγμων τις εἶ, καὶ ἐκ
οἷδ' ὅθεν ταῦτα ἤκες μοι συμπεφορηκώς. ΚΤΝ.
Οὐκ ἔν μιν ἐκείνο ὑμᾶς ἔρωσιν, σέ τε καὶ τὴν
Πρόνοιαν, καὶ τὴν Εἰμαρμένην, τί δήποτε Φω-
κίων μὲν ὁ χρηστὸς, ἐν τοσαύτῃ πενίᾳ καὶ σπά-
ναι

ac Fatum: tu autem mihi et pro illo responde;
admonuisti enim me minis tuis.

16. Quī tandem omīssis sacrilegis, et latroni-
bus, totque contumeliosis, violentis, et periur-
is hominibus, quercum saepe quandam fulmi-
natis, aut lapidem, aut navis malum, quae ni-
hil mali fecerit: interdum etiam bonum quen-
dam et sanctum viatorem? Quid taces, Iupiter?
numquid hoc etiam me scire nefas est? IVP.
Enimvero nefas. At tu curiosulus es, et istis
omnibus nescio unde corrasis huc mihi venis.
CYN. Igitur neque illud vos interrogaverim te-
que, et Providentiam, et Fatum, quī tandem
Phocion ille vir bonus in tanta paupertate et ne-

νει τῶν ἀναγκαίων ἀπέθανε, καὶ Ἀριστείδης πρὸ αὐτῶ· Καλλίας δὲ καὶ Ἀλκιβιάδης, ἀκόλαστα μεράκια, ὑπερεπλάτυν, καὶ Μειδίας ὁ ὕβριστης, καὶ Χάροψ ὁ Αἰγινήτης, κίναδος ἄνθρωπος, τὴν μητέρα λιμῶ ἀπεκτονῶς· καὶ πάλιν Σωκράτης μὲν παρεδόθη τοῖς ἑνδεκα, Μελίτος δὲ οὐ παρεδόθη· καὶ Σαρδανάπαλος μὲν ἐβασίλευσε θῆλυς ὢν· Περσῶν δὲ τοσαῶτοι καλοὶ καὶ γαθοὶ ἄνδρες ἀνεσκολοπιζοντο πρὸς αὐτῶ, διότι μὴ ἡρέσκοντο τοῖς γιγνομένοις.

Ἰνα δὲ ὑμῖν μὴ τὰ νῦν λέγω καθ' ἕκαστον ἐπεξιῶν, τὰς μὲν πονηρὰς εὐδαιμονεύοντας, καὶ τὰς πλεονέκτας, ἀγομένους δὲ καὶ φερομένους τὰς χρη-

τὰς

cessariorum penuria mortuus sit, atque ante ipsum Aristides? Callias autem, et Alcibiades, corrupti adolescentuli, abundarint diuitiis, et insolens ille Midias, et Charops Aeginetes, cinædus, quique suam matrem fame interemit? et rursus, Socrates vndecimuiris capitalibus traditus sit, Melitus autem traditus non sit? et Sardapalus, effeminatus homo, regnauerit, Persarum vero tot praeclari et boni viri in palum ab illo acti sint, quod praesens rerum status illis displiceret?

17. Ne vobis praesentia dicam percurrans singula, malos homines atque auaros, eosdem esse felices; agi autem et ferri bonos viros, paupertate,

ζῆς ἐν πανίᾳ καὶ νόσοις, καὶ μυρίαῖς κακοῖς πιε-
ζομένους. ΖΕΥΣ. Οὐ γὰρ οἶσθα, ὦ Κυνίσκε,
ἡλικίας μετὰ τὸν βίον· οἱ πονηροὶ τὰς κολάσεις
ὑπομένουσιν, ἢ ἐν ὅσῃ οἱ χρεστοὶ εὐδαιμονίᾳ δια-
τρίβουσιν; ΚΥΝ. Ἄδην μοι λέγεις, καὶ Τιτυὸς,
καὶ Ταντάλῳ. ἐγὼ δὲ, εἰ μὲν τι καὶ τοιῶτόν
ἐστιν, εἴσωμαι τὸ σαφὲς ἐπειδὴν ἀποθάνω. τὸ
δὲ νῦν ἔχον, ἐβελόμην τὸν ὅποσον ἂν τέτον χρό-
νον εὐδαιμόνως διαβιώσας, ὑπὸ ἐκκαίδεκα γυ-
πῶν κείρεσθαι τὸ ἥπαρ ἀποθανών, ἀλλὰ μὴ ἐν
ταῦθα δηήσας, ὥσπερ ὁ Τάνταλος, ἐν μακά-
ρων νήσοις πίνειν μετὰ τῶν ἡρώων, ἐν τῷ Ἥλυ-
σίῳ λειμῶνι κατακείμενος.

ΖΕΥΣ:

tate, et morbis et malis sexcentis oppressos. IVP.
Ignoras enim, Cynisce, quanta post hanc vitam
supplicia mali sustineant, aut in quanta felicitate
versentur boni? CYN. Inferos mihi narras, et
Tityos, et Tantalos. Equidem fit ne tale quid-
quam, dilucide sciam cum ero mortuus. Ut
autem nunc res sunt, optem, *ea lege*, hoc quan-
tulumcunque est, temporis feliciter transigere,
ut mortui iecur a sexdecim vulturibus tondeatur;
sed nolim *ea condicione* Tantali instar hic sitire,
ut in beatorum infulis, in Elysio prato accu-
bens cum Heroibus bibam.

Ee 5.

18. IVP.

ΖΕΥΣ. Τί φής; ἐπιβεῖς εἶναι τινὰς κολά-
 σεις, καὶ τιμὰς, καὶ δικαστήριον; ἔνθα δὲ καὶ
 ἐξετάσεται ὁ ἑκάστου βίος. ΚΤΝ. Ἀπὸ τινὰ
 Μίνω Κρήτῳ διακτείνω κατὰ τὰ τοιαῦτα; καί
 μοι ἀποκριθῆτι καὶ ὑπὲρ ἐκείνου; σὸς γὰρ υἱὸς
 εἶναι λέγεται. ΖΕΥΣ. Τί δὲ καὶ δι' αὐτὸν
 ἐρωτᾷς, ὦ Κυνίσκε; ΚΤΝ. Τίνας κολάζει μά-
 ρις; ΖΕΥΣ. Τὰς πονηρὰς δηλαδὴ, οἷον ἀν-
 δροφόνους, καὶ ἱεροσάλας. ΚΤΝ. Τίνας δὲ πα-
 ρὰ τὰς ἡρώας ἀποπέμπει; ΖΕΥΣ. Τὰς ἀγα-
 θὰς τε καὶ ἀσείεις, καὶ κατ' ἀρετὴν βεβιωκότας.
 ΚΤΝ. Τίνες ἐνθάδε, ὦ Ζεῦ; ΖΕΥΣ. Διότι οἱ
 μὲν τιμῆς, οἱ δὲ κολάσεως ἄξιοι. ΚΤΝ. Εἰ δὲ
 τις ἀκούσιόν τι δεινὸν ἐργάσαιο, κολάσσομαι
 καὶ

18. IVP. Quid ais? non credis esse poenas
 quasdam et praemia, et iudicium, ubi vita unius-
 cuiusque examinetur. CYN. Audio a Minoe
 quodam Cretenfi iudicari talia apud inferos. Et
 responde mihi etiam aliquid de illo, tuus enim
 filius esse dicitur. IVP. Quid vero de illo inter-
 rogas. Cynisce? CYN. Quos punit maxime?
 IVP. Malos, nempe, velut homicidas et sacrile-
 gos. CYN. Quos autem dimittit ad Herosa?
 IVP. Bonos ac sanctos, qui cum virtute vixe-
 runt. CYN. Cur hoc, Iupiter? IVP. Quod
 alteri praemio, poena autem alteri digni sunt.
 CYN. Si quis vero involuntarium malum fecerit,
 puniri

καὶ τῆτοι δίκαιοι; ΖΕΥΣ. Οὐδαμῶς. ΚΤΝ.
 Οὐδ' ἄρα εἴ τις ἄνων τι ἀγαθὸν ἔδρασεν, ἄδ' ἔ-
 τῆτον τιμᾶν ἀξιώσειεν ἄν; ΖΕΥΣ. Οὐ γὰρ
 ἔν. ΚΤΝ. Οὐδένα τοι γάρ γε, ὦ Ζεῦ, ἔτε τι-
 μᾶν ἔτε κολάζειν αὐτῷ προσήκει. ΖΕΥΣ. Πῶς
 ἄδ' ἔνα; ΚΤΝ. Ὅτι ἄδ' ἐκόντες οἱ ἄνθρωποι
 ποιῶμεν, ἀλλ' ὅ τινι ἀνάγκῃ ἀφύκτω κακελευ-
 σμένοι, εἴ γε ἀληθῆ ἐκείνα ἐσι τὰ ἐμπροσθεν
 ἐμολογημένα, ὥς ἡ Μοῖρα πάντων αἰτία· καὶ
 ἦν Φονεῦση τις; ἐκείνη ἐστὶν ἡ Φονεύσασα, καὶ
 ἦν ἱερουκλή, προσεταγμένον αὐτῷ δρᾶν. ὥς ἐ-
 γε τὰ δίκαια ὁ Μίνως δικάζειν μέλλοι, τὴν Εἰ-
 μαρμένην ἀντὶ τῆ Σισύφου κολάσεται, καὶ τὴν
 Μοῖραν

puniri ne hunc etiam aequum putat? IVP. Ne-
 quaquam. CYN. Nec igitur, si quis praeter
 voluntatem boni quidquam fecerit, praemio affi-
 ciendum talem arbitratur? IVP. Nempe. CYN.
 Itaque nullum, Iupiter, neque praemio afficere,
 neque poena illi convenit. IVP. Quomodo ne-
 minem? CYN. Quia nihil voluntate nostra fa-
 cimus homines, sed inevitabilis cuiusdam neces-
 sitatis imperio adacti, siquidem verum est, de
 quo ante inter nos convenit, Parcā esse cae-
 sam omnium, et si quis caedem faciat, illā est
 quae fecit, et si sacrilegium committat, impe-
 rata facit. Igitur si quidem iuste iudicare Minos
 voluerit, Fatum pariet pro Sisypho, et Parcā
 pro

Μοῖραν ἀντὶ τῆς Ταντάλης· τί γὰρ ἐκεῖνοι ἠδίκησαν πεισθέντες ταῖς ἐπιτάγμασιν;

ΖΕΥΣ. Οὐκ ἔτι ἔδὲ ἀπακρίνεσθαί σοι ἄξιον τοιαῦτα ἐρωτῶντι· θρασὺς γὰρ εἶ, καὶ σοφιστής· καὶ σε ἄπεμμι ἤδη καταλιπών. ΚΤΝ. Ἐδδόμην μὲν καὶν ἔτι τῆτο ἔρῃσθαι, πῶς αἱ Μοῖραι διατρίβουσιν, ἢ πῶς ἐφικνῶνται τῇ ἐπιμελείᾳ τῶν τοσούτων ἕς τὸ λεπτότατον, καὶ ταῦτα τρεῖς ἔσσι; ἐπίτανον γὰρ τινα, καὶ ἐκ ἁμῶν ῥόν μοι δοκᾷσι βίαν τὸν βίον, τοσαῦτα ἔχουσα πράγματα, καὶ ὡς ἔοικεν, οὐ πάνυ ἔδὲ αὐτὰ ὑπὸ χρησῆ. Εἰμαρμένη ἐγεννήθησαν. ἐγὼ γούν, εἰ μοι αἵρεσις δαθείη, ἐκ ἂν ἀλλαχάμην πρὸς αὐτὰς τὸν ἐμαυτοῦ βίον, ἀλλ' ἐλοῖμην ἂν ἔτι

πενέ-

pro Tantalo, quid enim iniuste fecerunt illi, obsecuti imperiis?

19. IVP. Nec responsione iam porro dignus es, qui talia interrogas: audax enim es, et Sophista. Itaque iam relicto te discedo. C Y N. Operae mihi erat etiam illud adhuc rogare, ubi versentur Parcae, et quomodo pares esse curationi tot tantarumque rerum ad minutias usque possint; idque cum tres modo sint? Intentam enim quandam, neque nimis beatam mihi vitam videntur agere, quae tot sustineant negotia; et, ut videtur, Fato ipsae non valde propitio natae sunt. Equidem, si detur mihi optio, non permutaverim meam cum illis vitam, sed vel pauperior

πενέσερος διαβιῶναι, ἥπερ καθῆσθαι κλώθων
 ἄτρακτον τοσούτων πραγμάτων μεσόν, ἐπιτη-
 ρῶν ἔκαστα. εἰ δὲ μὴ ῥαδίῳ σοι ἀπεκρίνησθαι
 πρὸς ταῦτα, ὦ Ζεῦ, καὶ τούτοις ἀγαπήσομεν,
 αἷς ἀπεκρίνω. ἱκανὰ γὰρ ἐμφανίσαι τὸν περὶ
 τῆς Εἰμαρμένης καὶ Προνοίας λόγον· τὰ λοιπὰ
 δ' ἴσως οὐχ εἴμαρτο ἀκούσαί μοι.

perior etiam viuere praeoptauerim, quam sedere
 fufum torquens, tot rerum plenum, et intentus
 omnibus. Si vero tibi facile non est, Iupiter,
 respondere ad haec, etiam illis, quae respondi-
 sti, contenti sumus, ut quae sufficiunt ad expli-
 candam illam de Fato et Prouidentia disputatio-
 nem, reliqua audire fortasse fatale mihi non fuit.

Ζεὺς Τράγωδός.

ΕΡΜ. Ω Ζεῦ, τί σύννεος καταμόνας σαυτῷ
λαλεῖς,

Ὡχρὸς, περιπατῶν, φιλοσόφου τὸ χρεῶν
ἔχων;

Ἐμοὶ προσανάθου, λάβε με σύμβουλον πόων,
Μὴ καταφρονήσης οἰκέτου Φλυαρίας.

ΑΘΗΝ. Ναὶ πατέρ' ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατα
κρείόντων,

Γενῆμαί σε θεὰ γλαυκῶπις, τριτογένεια,

Ἐξαῦδα, μὴ κεῖθε νόω, ἵνα εἶδωμεν ἤδη,

Τίς

Iupiter Tragoedus

Mercur., Minerva, Iupiter, Iuno, Ne-
ptun., Venus, Colossus, Momus,
Apollo, Hercules, Hermagoras,
Timocles, Damis.

MERC. Quid ira cogitabundus, Iupiter, et
solus tecum ipse loqueris inambu-
lans, pallidus, philosophi colorem habens; me-
cum communica, me cape laborum tuorum con-
siliarium: noli nugas seruuli contemnere.

MIN. Eia pater noster, Saturnie, maxime regum,
Supplex te veneror Tritonia, caesia Pallas,
Eloquere, o, nec mense premia, ut cognoscere de-
tur,

Quod

Τίς μῆτις δάκνει σε κατὰ Φρένα, καὶ κατὰ
θυμόν;

Ἡ τί βαρὺ σενάχεις, ὥχρός τέ σε εἶλε πα-
ρειάς;

ZETΣ. Οὐκ ἔσιν ἄδέν δεινόν, ὧδ' εἰπεῖν ἔπος,
Οὐδὲ πάθος, ἔδὲ συμφορὰ τραγωδική,

Ἦς ἐν ἅν' ἄροισ' ἄχθος ἡ θεῶν φύσις.

ΑΘΗΝ. Ἀπολλόν, οἷσις Φροϊμίσις ἀρχηλόγων.

ZETΣ. ὦ παγκάμιστοι, χθόνια γῆς παιδεύ-
ματα,

Σὺτ', ὦ Προμηθεῦ, οἷά μ' εἰργασαί κακά.

ΑΘΗΝ. Τί δ' ἐσί; πρὸς χορὸν γάρ οἰκείων
ἔρεῖς.

ZETΣ. ὦ μεγαλσμάραγκ σεροπαῖς ροίζημα,
τί (μοι) ῥέξεις;

ΑΘΗΝ.

*Quod tibi consilium rodat praecordia, mentemque:
Aut graue quid gemis? aut pallor cur occupat ora?*

IVP. *Non est mali quidquam, breuiversu canam,
Nec aegritudo, nec facinus Tragoedicum,
Cuius Deum natura onus non sentiat.*

MIN. *Apollo! quanta ordire iam proemia?*

IVP. *O pessimi, terrena gens Sophistica,
Tuque o Prometheus quod dedisti mi malum!*

MIN. *Quid ergo? quin dicis choro domestico?*

IVP. *Magnicrepi o ionitru stridor mibi quid
praestas?*

MIN.

ΑΘΗΝ. Κοίμισον ὄργαν, εἰ μὴ κωμῶδῃν ὥσπερ ἔτοι δυνάμεθα, μηδὲ τὸν Εὐριπίδην ὅλον κατὰπεπώκαμεν, ὥς σε τοι ὑποδραματίζω.

ΗΡΑ. Ἀγνοεῖν ἡμᾶς νομίζεις τὴν αἰτίαν τῆς λύπης, ἥ τις ἐσί σοι;

ΖΕΤΣ. Οὐκ οἶσθ', ἐπεί τοι καὶ ἐνώκτες μέγα.

ΗΡΑ. Οἶδα τὸ κεφάλαιον αὐτὸ, ὦν πάσχεις, ὅτι ἐρωτικὸν ἐστίν, ἔ μὴν κωκύω γε, ὑπὸ ἔθους ἤδη πολλὰ κίς ὑβρισθεῖσα ὑπὸ σὲ τὰ ταιαῦτα. εἰκὸς γὰρ ἦτοι Δανιὴν τινὰ, ἢ Σεμέλην, ἢ Εὐρώπην αὐθις εὐρόντα σε ἀνιᾶσθαι ὑπὸ τῷ ἔρωτος, εἴτα βεβλῆσθαι ταῦρον, ἢ σάτυρον, ἢ χρυσὸν γενόμενον, ῥυῆναι διὰ τῷ ὀρόφῳ εἰς τὸν κόλπον

M I N. Compesce impetum, si non comoedias agere sicut isti possumus, nec Euripidem totum deuorauimus, ut subseruire fabulae tuae queamus.

2. I V N. Ignorare nos putas causam tui doloris?

IVP. Si noris ipsa, cuncta fletu misceas.

IVN. Noui caput eorum, quae te perturbant: amatorium quiddam est: nec tamen ploro, consuetudine quadam, cum saepe iam talibus in rebus contumelia me laeferis. Credibile nimirum est, Danaënam quandam, aut Semelen, aut Europen te reperisse, cuius amore crucieris: deinde consilia te agitare, taurus ne velis an Satyrus fieri, an aurum, et per tegulas influere in sinum amasiae.

non fuit amoris causa, sed fuit amoris causa

κάλπον τῆς ἀγαπωμένης· τὰ σημεῖα γὰρ ταῦ-
 τα, οἱ στεναγμοί, καὶ τὰ δάκρυα, καὶ τὸ ὥχρον
 εἶναι, ἐκ ἄλλου τε, ἢ ἔρωτός ἐστιν. ΖΕΤΣ.
 ὦ μακχρία, ἥτις ἐν ἔρωτι καὶ ταῖς τοιαύταις
 παιδιαῖς οἶσι τὰ ἡμέτερα πρᾶγματα εἶναι. ΗΡΑ.
 Ἀλλὰ τί ἄλλο, εἰ μὴ τῷτο ἀνιά σε, Δία ὄντα;
 ΖΕΤΣ. Ἐν ἐσχάτοις, ὦ Ἥρα, τὰ θεῶν
 πρᾶγματα, καὶ τῷτο δὴ τὸ τῷ λόγῳ, ἐπὶ ξυρεῖ
 ἔσηκεν, εἴτε χρὴ ἡμᾶς τηρᾶσθαι ἔτι, καὶ τὰ γέ-
 ρα ἔχειν τὰν τῇ γῇ, εἴτε καὶ ἡμελῆσθαι παντά-
 πασι, καὶ τὸ μηδὲν εἶναι δοκεῖν. ΗΡΑ. Μῶν
 γίγαντας τινὰς ἢ γῇ αὖθις ἔφυσεν; ἢ οἱ Τιτᾶ-
 νες τὰ δεσμὰ διακρήξαντες, καὶ τῆς Φρερᾶς ἐπι-
 κρατήσαντες αὖθις ἡμῖν ἐναντία αἶρονται τὰ
 ὅπλα; ΖΕΤΣ. Θάρσει, τὰ νέρθεν ἀσφα-
 λῶς

amasiae. Signa quippe ista, gemitus, lacrimae,
 pallor, non alterius rei quam amoris sunt. IVP.
 Inepta, quae in amore et eiusmodi lusibus res
 nostras versari existimes. IVN. Verum quid
 aliud quam hoc te angit, qui sis Iupiter?

3. IVP. In ultimis, Iuno, *periculis versantur*
res Deorum: in nouacula, quod est in prover-
 bio, consistit, oporteat ne nos coli adhuc, et
 honores habere in terra, an negligi omnino, et
 plane nihil esse videri. IVN. Numquid gigan-
 tes quosdam terra rursus genuit; an Titanes ru-
 ptis vinculis, custodibusque superatis, rursus
 inimica nobis arma capiunt? IVP. *Quiesce*:
 Luc. Op. T. V. Ff nil

λαῖς ἔχει θεοῖς. ΗΡΑ. Τί ἂν ἄλλο δεπὸν ἀν-
γένοιτο; ἔχ' ἐρῶ γάρ, ὅτε μὴ τὰ τοιαῦτα πα-
ραλυποῖ, ἐφ' ὅτῳ Πῶλος, ἢ Ἀριστόδημος, ἀντὶ
Διὸς ἡμῖν ἀναπέφηνας.

ΖΕΥΣ. Τιμοκλῆς, ὦ Ἡρα, ὁ Στωϊκός, καὶ
Δάμις ὁ Ἐπικυρεὺς, χθές, ἐκ οἷδα ὅθεν σφί-
σιν ἀρξαμένῳ τῷ λόγῳ, προνοίας πέρι διωλεγέ-
σθην, παρόντων μάλα συχινῶν καὶ δοκίμων ἀν-
θρώπων· ὅπερ μάλιστα καὶ ἠνίασέ με, καὶ ὁ μὲν
Δάμις ἅτ' εἶναι θεὸς ἔφασκεν, ἅθ' ὅλως τὰ γι-
γνόμενα ἐπισκοπεῖν, ἢ διατάττειν· ὁ Τιμοκλῆς
δὲ ὁ βέλτιστος ἐπειρᾶτο ξυναγωνίζεσθαι ἡμῖν, εἴ-
τα ὅχλῳ πολλῷ ἐπιρρυνέντος, ἅδεν πέρρας ἐγένε-
το τῆς συνασίας. διελύθησαν γὰρ εἰσαῦτις ἐπι-
σκέψα-

nil metus Diis ab inferis. IVN. Quid igitur aliud
terribile possit accidere? Nec enim video, nisi
italia te dolore afficiant, ob quam rem Polus no-
bis aut Aristodemus pro Ioue prodieris.

4. IVP. Timocles, Iuno, Stoicus, et Epicu-
reus Damis, heri nescio vnde orto illis sermone,
de providentia disputarunt, praesentibus quam-
plurimis et probatis hominibus, quod quidem
vel maxime molestum mihi fuit. Ac Damis qui-
dem, nec esse Deos, dixit, nec omnino ea quae
fiunt inspicere aut ordinare: optimus autem vir
Timocles causam nostram agere studebat: tum
ubi populus confluxerat multus, exitum non ha-
buit colloquium: discesserunt enim, condicto,
reliqua

σκέψασθαι τὰ λοιπὰ συνθέμενοι, καὶ νῦν με-
τέωροι πάντες 1) εἰσὶ πρὸς τὴν ἀηρόασιν, ὅπο-
τερος κρατήσει, καὶ ἀληθέστερα δόξει λέγειν.
ἔρᾳτε τὸν κίνδυνον, ὡς ἐν σφαῶ παντάπασιν τὰ
ἡμέτερα, ἐν ἐνὶ ἀνδρὶ κινδυνευόμενα; καὶ δυοῖν
θάτερον, ἢ παρεωρᾶσθαι ἀνάγκη τὰ ἡμέτερα,
ὀνόματα μόνον εἶναι δόξαντα, ἢ τιμᾶσθαι ὥς-
περ πρὸ τῆς, ἣν ὁ Τιμοκλῆς ὑπέροσχεν λέγων.

H P A. Δεινότατα, ὡς ἀληθῶς, καὶ οὐ μά-
την, ὦ Ζεῦ, ἐπετραγώδεις αὐτοῖς. Z E T Σ.

Σὺ

reliqua etiam se consideraturos. Et iam suspensī
omnes sunt expectatione audiendī, vter vincat,
et veriora dicere videatur. Videtis periculum,
quam in angusto sint omnino res nostrae, et in
homine vno periclitentur. Atque alterutrum ho-
rum necesse est, aut despici nos, et nomina tan-
tum videri, aut honorari, vt olim, si dicendo
Timocles superauerit.

5. IVN. Grauiſſima ſane, Iupiter, ſunt quae
narras; nec fruſtra in illis agebas tragoedias. IVP.

Ff 2

Tu

1. Μετέωροι πάντες] Eos metaphorice quaſi
in aere ſuſpenſos vocari, qui in magna ver-
ſantur expectatione, ſi non ſatis notum
eſt, conſeras Icarom. c. 3. f. Ac Demoſth.
encom. c. 28. Et Alciubr. 2. Ep. 4. p. 250.
adeaſque Bergler. ibi haec Luciani aliaque
adducentem. Reitz.

Σὺ δὲ ὦχ, Δανάης τινός, ἢ Ἀντιόπης, εἶναι
 μοι λόγον ἐν ταράχῃ τοσάτῳ· τί δ' ἔν, ὦ Ἑρ-
 μῇ, καὶ Ἥρᾳ, καὶ Ἀθηνᾷ, πράττοίμεν ἄν; συν-
 τυρίσκετε γὰρ καὶ αὐτοὶ τὸ μέρος. ΕΡΜ. Ἐ-
 γὼ μὲν ἐπὶ τὸ κοινόν φημι δεῖν τὴν ἐπίσκεψιν
 ἐπαυαγαγεῖν, ἐκκλησίαν συναγαγόντα. ΗΡΑ.
 Καὶ μοι ταῦτα συνδοκεῖ, ἅπερ καὶ τέτῳ. ΑΘΗΝ.
 Ἀλλ' ἐμοὶ τάναντία δοκεῖ, ὦ πάτερ, καὶ μὴ
 συνταράττειν τὸν ἔρανόν, μηδὲ δηλοῦν εἰναι σε
 θορυβήμενον τῷ πράγματι, πράττειν δὲ ἰδίᾳ
 ταῦτα, ἐξ ὧν κρατήσῃ μὲν ὁ Τιμοκλῆς λέγων,
 ὁ Δάμις δὲ καταγελασθεὶς ἀπίοι ἐκ τῆς συνου-
 σίας. ΕΡΜ. Ἀλλ' ἔτε ἀγνοήσεται ταῦτα, ὦ
 Ζεῦ, ἐν Φανερῷ ἐσομένης τῆς ἐρίδος τοῖς φιλο-
 σοφοῖς,

Tu vero putabas Danae cuiusdam aut Antiopae
 rationem me habere in tanta rerum perturbatione.
 Quid ergo Mercuri, et Iuno, et Minerva, fa-
 cimus? reperite et vos pro sua quisque parte ali-
 quid. MERC. Equidem ad commune *Deorum*
 puto considerationem huius rei referendam, con-
 vocata concione. IVN. Etiam mihi eadem quae
 huic probantur. MIN. Sed alia omnia mihi vi-
 dentur pater, non perturbari caelum, *censeo*,
 nec manifestum fieri, te moveri hoc negotio;
 sed priuatim id agendum, ut vincat dicendo Ti-
 mocles, derisus autem Damis de disputatione
 discedat. MERC. Verum neque ignorabuntur
 ista, Iupiter, cum contentio philosophorum in
 publico

σόφοις, καὶ σὺ δόξεις τυραννικὸς εἶναι, μὴ κοι-
νῶμενος περὶ τῶν ἔτω μεγάλων καὶ κοινῶν ἁ-
πασιν.

ZETΣ. Οὐκᾶν ἤδη κήρυττε, καὶ παρέσωσαν
ἅπαντες· ὀρθῶς γὰρ λέγεις. EPM. Ἴδὲ δὴ
εἰς ἐκκλησίαν συνέλθετε οἱ θεοί· μὴ μέλλετε,
ἐνέλθετε πάντες, ἦκατε, περὶ μεγάλων ἐκκλη-
σιάσομεν. ZETΣ. Οὕτω ψιλὰ, ὦ Ἑρμῇ, καὶ
ἄπλοικὰ καὶ περὶ κήρυτταις, καὶ ταῦτα ἐπὶ τοῖς
μεγίστοις συγκαλῶν; EPM. Ἀλλὰ πῶς γὰρ,
ὦ Ζεῦ, ἀξιοῖς; ZETΣ. Ὅπως ἀξιῶ; ἀπο-
σεμνύναι Φημί δέιν τὸ κήρυγμα μέτροις τισὶ
καὶ μεγαλοφωνίᾳ ποιητικῇ, ὥς μᾶλλον συνέλ-
θοισιν.

publico sit futura: ac tu tyrannidem exercere vi-
deberis, si non communices de magnis adeo re-
bus, quaeque communes sint omnium.

6. IVP. Ergo iam praeconium fac, et adfunt
omnes. Recte etenim dicis. MERC. Heus in
concionem conuenite Dii, ne cunctamini, con-
uenite omnes: venite; de magnis rebus concio-
nem habebimus. IVP. Ita nude, Mercuri, et
simpliciter, et pedestri oratione praeconium fa-
cis, idque cum de maximis rebus *Deos* conuo-
ces? MERC. Quomodo igitur iubes, Iupiter?
IVP. Quomodo iubeam? Grauitatem concilian-
dam aio praeconio versibus quibusdam, et ma-
gniloquentia poetica, ut magis conueniant.

θοιεν. ΕΡΜ. Ναί. ἀλλ' ἐποποιῶν, ὦ Ζεῦ, καὶ
 ῥαψωδῶν τὰ τοιαῦτα· ἐγὼ δὲ ἤκιστα ποιητικὴς
 εἰμι· ὥςτε διαφθερῶ τὸ κήρυγμα, ὑπέρμετρα
 ἢ ἐνδὲξ ξυνείρων, καὶ γέλως ἔσαι παρ' αὐτῶν
 ἐπὶ τῇ ἀμυσίᾳ τῶν ἐπῶν. ὁρῶ γὰρ καὶ τὸν Ἀ-
 πόλλω γελῶμενον ἐπ' ἐνίοις τῶν χρησμῶν, καί-
 τοι ἐπικρυπτέσης τὰ παλλὰ τῆς μαντικῆς ἀσα-
 φείας, ὥς μὴ μάνυ σχολὴν ἄγειν τὰς ἀκόνοντας
 ἐξετάζειν τὰ μέτρα. ΖΕΥΣ. Οὐκ ἔν, ὦ Ἑρ-
 μῆ, τῶν Ὀμήρου ἐπῶν ἐγκαταμίγνυε καὶ πολ-
 λὰ τῷ κηρύγματι, ὥς ἐκείνος ἡμᾶς συνεκάλει,
 μελνῆσθαι δὲ πε εἰκός. ΕΡΜ. Οὐ πάνυ μὲν
 οὕτω σαφῶς, καὶ προχείρως, πειράσομαι δὲ
 ὅμως.

Μήτε

MERC. Esto. Sed versificatorum ista, et carini-
 na ad virgam canentium: at ego minime aptus
 sum ad poëticam: itaque corruero praeconium,
 vel excedentes mensuram versus, vel deficientes
 confarcinans: et risus orietur ab illis propter im-
 peritiam carminum. Video enim ipsum quoque
 Apollinem rideri de oraculis quibusdam; quan-
 quam multa hic tegat vaticinii obscuritas, vt,
 qui audiunt, non multum habeant otii ad ver-
 sus examinandos. IVP. Ergo Mercuri de Ho-
 meri carminibus multa admisce praeconio, vt ille
 nos conuocabat, meminisse autem te credibile
 est. MERC. Non equidem omnino plane et ex-
 pedite. Periculum tamen faciam.

— Ne

Μήτε τις ἐν θήλεια θεός, τόγῃ μήτε τις
ἄρσῃ,

Μηδ' αὐτῶν ποταμῶν μενέτω νόσφ' Ὠ-
κεανοῖο,

Μηδέ τε νυμφάων, ἀλλ' ἐς Διὸς ἔλθετε
πάντες.

Εἰς ἀγορῇν, ὅσσοι τε κλυτὰς δαίνυσθ' ἐπα-
τόμβας·

Ὅσσοι τ' αὖ μέσατοι, ἢ ὕφατοι, ἢ μέλα
πάγχυ.

Νώνυμοι, βωμοῖσι παρὰ κνίσσησι κἀθησθε.

ZEYΣ. Εὖχε, ὦ Ἑρμῆ, ἄριστα κεκήρυκτά
σοι, καὶ συνθέσει γὰρ ἡδὴ· ὥς παραλαμβά-
νων κάθισε αὐτὰς, κατὰ τὴν ἑξίαν ἕνασον, ὥς
ἂν ὕλης ἢ τέχνης ἔχη· ἐν προεδρίᾳ μὲν τὰς χρυ-
σῆς,

— Ne qua igitur mulier Dea, neue vir ullus,
Neu quis de fluuiis ipsis patris Oceani absit!
Neu quae Nympharum, verum ad Iouis omnis
adepto

Concilium, quotquot celebres editis becatombas:
Qui medii, qui postremi, qui nomine nullo,
Ora supinati nidore sedetis ad aras.

7. IVP. Euge Mercuri. Optime functus es
praeconio. Etenim iam concurrunt. Itaque ex-
ceptis sedilia praebe pro dignitate cuique, prout
vel quantum ad materiam se habent vel quantum
ad artem. Primo quidem loco apreis, tum post
illos

σῶς, εἴτα ἀπὶ τέτοις τὰς ἀργυρᾶς, εἴτα ἐξῆς, ὅποσοι ἐκεφάντινοι, εἴτα τὰς χαλκᾶς, ἢ τὰς λιθίνας, καὶ ἐν αὐταῖς τέτοις, αἱ Φειδίε μὲν, ἢ Ἀλκαμένεας, ἢ Μύρωνος, ἢ Εὐφράνορος, ἢ τῶν ὁμοίων τεχνητῶν, προτετιμῆσθων· αἱ συμφετώδεις δὲ ἔτοι καὶ ἄτεχνοι πρόβω πε συνωσθέντες καθεδοῦνται σιωπῇ, ἀναπληροῦντες μὲν τὴν ἐκκλησίαν. ΕΡΜ. Ἐσται ταῦτα, καὶ καθεδοῦνται ὡς προσήκει. ἀλλ' ἐκεῖνο ἔπρόχειρον εἰδέναι, ἣν τις αὐτῶν χρυσᾶς μὲν καὶ πολυτάλαντος ἢ τὴν ὅλην, καὶ ἀκριβοῦς δὲ τῇ ἐργασίᾳ, ἀλλὰ κομιδῇ ἰδιωτικὸς, καὶ ἀσύμμετρος, πρὸ τῶν χαλκῶν τῶν Μύρωνος, καὶ Πολυκλείτου, καὶ τῶν Φειδίε, καὶ Ἀλκαμένεας τῶν λιθίνων καθε-

illos argenteis, deinde iuxta hos, qui sunt eburnei, tum aereis aut lapideis: et in his ipsis, qui Phidiae sunt, aut Alcamenis, aut Myronis, aut Euphranoris, aut similibum artificum, praeferantur. At illi de faece, artis omnis expertes, porro *in angulum aliquem* contrusi silentio, concionis modo explendae causa, affideant. MERC. Fient ista: sedebunt ut conuenit. Verum illud non expeditum est scire, si quis illorum aureus quidem ille sit, et multorum talentorum pondere, sed idem non curiose elaboratus, sed plebeius omnino, et parum commensu sibi respondens, hic ne ante aeneos Myronis, Polyeleti, Phidiae, et lapideos Alcamenis affidebit? an putandum, praeferen-

καθεδῶται, ἢ προτιμητέον χρῆναι ἢ οὐκ εἶναι
τὴν τέχνην; ΖΕΥΣ. Ἐχρῆν μὲν ἔσθως, ἀλλ'
ὁ χρυσὸς ὁμῶς προτιμητέος. ΕΡΜ. Μανθάνω,
ὅτι Πλατίνον κτελείς, ἀλλὰ μὴ Ἀριστόν κα-
θίζειν, καὶ ἀπὸ τμημάτων ἤκατε ἔνεις τὴν
προεδρίαν ὑμεῖς οἱ χρυσοῖ.

Εοίμασι δ' ἔν, ὦ Ζεῦ, οἱ βαρβαρικοὶ προ-
δρεύουσιν μόνοι, ὥς τὰς γὰρ Ἑλλήνας ὁρᾷς ὁποῖοί
εἰσι, χαρίεντες μὲν, καὶ εὐπρόσωποι, καὶ κα-
τὰ τέχνην ἐσχηματισμένοι, λίθιναι δέ, ἢ χαλ-
κοὶ ὁμῶς ἅπαντες, ἢ οὔγε πολυτελέστατοι αὐτῶν
ἐλσφάντινοι, ὀλίγον ὅσον τῷ χρυσῷ ἐπισίλβον
ἔχοντες, ὥς ἐπικεχρῶσθαι καὶ ἐπηγασθαι μό-
νον, τὰ δὲ ἔνδον ὑπόξυλοι, καὶ ἄτοι μυῶν ἀγέ-
λας

ferendam esse artem? IVP. Sic quidem decebat?
sed praeferendum tamen est aurum. MER C.
Audio. Nempe ex dititlis atque censu iubes,
non ex nobilitate et praestantia illos a me collo-
cari. Venite ergo in priuas sedes vos aurei.

8. Videntur proinde, Iupiter, prima sedilia
occupaturi soli barbarici, Graecos enim, quales
sint, vides: venusti illi quidem, et boni vultus,
et ex arte figurati: sed iidem lapidei aut aerei in
vniuersum omnes; aut pretiosissimi quidem illo-
rum eburnei, pauxillum quantum auri resfulgen-
tis habentes, vt colore illo et splendore induati
tantum sint. Intus vero lignei sunt, et totos

λας ὅλας ἀμπολιτευσόμενας σκέποντες. ἡ Βεν-
δὶς δὲ αὕτη, καὶ ὁ Ἀναβὶς ἐκείνοσί, καὶ παρ'
αὐτὸν ὁ Ἄττις, καὶ ὁ Μίθρης, καὶ ὁ Μὴν ὅλοι
ὀλόχρυσαι, καὶ βαρεῖς, καὶ παλῦτιμοι ὡς ἀληθῶς.

ΠΟΣ. Καὶ πᾶ τῷτο, ὦ Ἑρμῆ, δίκαιον, τὸν
κυνοπρόσωπον τῷτον προκαθίζειν μετὰ τὸν Αἰγύ-
πτιον, καὶ ταῦτα Ποσειδῶνος ὄντος; ΕΡΜ.
Ναί. ἀλλὰ σὲ μὲν, ὦ ἐννοσίγαιε, χαλκοῦν ὁ
Λύσιππος καὶ πτωχὸν ἐποίησεν, οὐκ ἐχόντων
τάτε Κορίνθίων χρυσόν. οὗτος δὲ ὅλαις μετάλ-
λοις πλουσιώτερός ἐστιν. ἀνέχεσθαι οὖν χρῆ
παρεωσμένον, καὶ μὴ ἀγανακτεῖν εἰ τις εἶναι
τῆλικυτὴν χρυσὴν ἔχων προτιμήσεται σου.

ΑΦΡ.

murium greges, ibi rempublicam habentes, te-
gunt. At illa Bendis, et Anubis iste, et iuxta
illum Attis et Mithres, ex auro solido toti, et
graves et multi reuera pretii.

9. NEPT. Et vbi hoc iustum est, Mercuri,
hunc camino vultu praeditum ante me sedere Ae-
gyptium, idque cum ego Neptunus sim? MERC.
Sic est. Verum te, quassator telluris, aerem
Lysippus et pauperem fecit, non habentibus eo
tempore aurum Corinthiis, at hic totis metallis
ditior est. Ferre itaque oportet, te submoueri,
nec indignari si quis tantum ex auro rostrum ha-
bens tibi praefereatur.

10. VEN.

ΑΦΡ. Οὐκοῦν, ὦ Ἑρμῆ, καί μ'ε λαβὼν, ἐν τοῖς προεδρίοις πακὰ θίζε· χρυσῇ γάρ εἰμι. ΕΡΜ. Οὐχ ὅσα γε, ὦ Ἀφροδίτη, καί μ'ε δρᾶν, ἀλλ' εἰ μὴ πάνυ λημῶ, λίθ' τ'ε λευκῇ Πεντέληθεν, οἶμαι, λιθοτομηθεῖσα, εἴτα δόξαν ἔτω Πραξιτέλει, Ἀφροδίτῃ γενόμενῃ, Κνιδίαις παρεδόθη. ΑΦΡ. Καὶ μὴν ἀξιόπιστόν σοι μάρτυρα τὸν Ὀμηρον παρέξομαι, ἄνω καὶ κάτω τῶν βαψφειῶν χρυσῇν με τὴν Ἀφροδίτην εἶναι λέγοντα. ΕΡΜ. Καὶ γὰρ καὶ τὸν Ἀπόλλω ὁ αὐτὸς πολὺ χρυσον ἔφη εἶναι καὶ πλεῖστον· ἀλλὰ νῦν ὅψι κακῆϊνον ἐν τοῖς ζευγίταις 2) πακὰ κθήμενον, ἀπασεφαινωμέ-

10. VEN. Ergo me etiam in primis alicubi colloca subfelliis; etenim aurea sum. MERC. Non quantum ego quoque videre, Venus, possum. Sed si non plane lippio, ex candido lapide, Pentelico arbitror, excisa, deinde cum ita Praxiteli videretur, Venus facta, et tradita es Cnidiiis. VEN. At ego fide dignum tibi testem Homerum adducam, qui hinc inde suis in carminibus auream me Venerem esse dicit. MERC. Nimirum idem etiam Apollinem multi esse auri dicit ac diuitem. Sed iam videbis illum quoque sedentem inter iugarios, corona exutum a latronibus,

2. Ἐν τοῖς ζευγίταις] Cum mox τ'ε θήτικῃ, tum πεντακοσιομεδίμνιον et ἱππάδος etiam mentio iniiciatur, optimum fuerit hic vno loco

νωμένον γε ὑπὸ τῶν ληστῶν, καὶ τὰς κόλλοπας
τῆς κισθάρας περισβυλημένον, ὥς ἀγάπα καὶ
σὺ μὴ πάνυ ἐν τῷ θητικῷ ἐκκλησιάζεσθαι.

KOL.

nibus, et verticillis lyrae. a sacrilegis spoliatum;
itaque contenta esto, quod non omnino in capi-
te census fers suffragium.

II. COL:

loco proponere antiquum illum Solonis cen-
sum, ad quem respicitur: faciemus hoc *Plu-
tarchi* verbis, Solone p. 160. *Sierb.* Τὰς ἐν
ξηροῖς ὁμᾷ καὶ ὕδροις (oleo, arbitror) μέτρα
πεντακοσία (quingenas s. quingentas de
vnoquoque genere) ποιᾶντας, πρώτας
ἑταξε, καὶ πεντακοσιομεδίμνας προσηγό-
ρευσε· δευτέρους δὲ τὰς ἵππον τρέφειν
δυναμένους, ἣ μέτρα ποιεῖν τριακόσια·
(trecenas, trecentas de vnoquoque gene-
re) καὶ τούτους ἵππάδα τέλοῦντας ἐκά-
λυν. ζευγίται δὲ οἱ τῆ τρίτῃ τιμήματος
ὠνομάσθησαν, οἷς μέτρον ἦν συναμφοτέ-
ρων τριακοσίων (vtriusque generis simul
sumti trecentorum) οἱ δὲ λοιποὶ πάντες
ἐκαλῶντο θῆτες, οἷς ἑδεμίαν ἀρχὴν ἔδωκεν
ἄρχειν, ἀλλὰ τῷ συνεκκλησιάζειν καὶ δικά-
ζειν μόνον μετείχον τῆς πολιτείας. Hinc ap-
paret, *classicos* vel *primi census* homines vocari
posse πεντακοσιομεδιμναιας, *equifrem* *At-
ticorum* censum esse τὴν ἵππάδα, ζευγίτας
s. *iuiarios* dictos, quod duo iuncti vnum
equum publicum alerent, θῆτας denique
cum *capite census* Romanorum comparari vt-
cunque posse. *Gesner.*

ΚΟΛ. Ἐμοὶ δέ τις ἂν ἐρίσαι τολμήσειεν, ἡ-
λίων τε ὄντι, καὶ τηλικύτῳ τὸ μέγεθος; εἰ δ'
ἔν μὴ ὑπερφυᾷ 3), μὴδ' ὑπέρμετρον οἱ Ῥόδιοι
κατασκευάσασθαι με ἠξίωσαν, ἀπὸ τῶ ἴσθ τε-
λέσματος ἐκκαίδεκα χρυσῶς θεὰς ἐπεποιήντο
ἂν· ὥς ἀνάλογον πολυτελέστερος ἂν νομιζοίμην,
καὶ πρόσβειν ἡ τέχνη, καὶ τῆς ἐργασίας τὸ ἀκρι-
βὲς ἐν μεγέθει τοσούτῳ. ΕΡΜ. Τί, ὦ Ζεῦ,
χρὴ ποιεῖν; δύσκριτον γὰρ ἐμοὶ γὰρ καὶ τοῦτο.
εἰ μὲν γὰρ ἐς τὴν ὕλην ἀποβλέπομαι, χαλκοῦς
ἐσιν· εἰ δὲ λογιζοίμην, ἀφ' ὀπίσσων ταλάντων
κεχάλευται, ὑπὲρ τοὺς πεντακοσιομεδίμνους,
καὶ

11. COL. Mecum vero certare quis auit, qui
et Sol sim, et tanta magnitudine? Nisi enim por-
tentose magnum et mensuram omnem supergref-
sum exstruere me voluissent Rhodii, de aequali
impensa sexdecim aureos facere Dcos poterant:
hac itaque proportionis regula maioris ego pretii
iudicer. Accedit ars, et exquisitum in tanta ma-
gnitudine artificium. MERC. Quid agendum,
Iupiter? difficile enim mihi iudicatu hoc quoque:
si enim ad materiam respiciam, aeneus est; si
reputem, quibz talentis fabricatus est, ultra pri-
mum

3. Εἰ δ' ἐν ὑπερφυᾷ] Sententia postulare vi-
detur, vt vnica mutata literula legamus
εἰ γὰρ. Certe in interpretando hoc sum secu-
tus. Gesner.

καὶ τὴν ἱππάδα ἂν εἴη. ΖΕΤΣ. Τί γὰρ εἶδαι
παρεῖναι καὶ τῷτον ἐλέγχοντα τὴν τῶν ἄλλων
μικρότητα, καὶ ἐνοχλήσοντα τῇ καθέδρᾳ; πλὴν
ἀλλ', ὦ Ῥοδίων ἄριστε, εἰ καὶ ὅτι μάλιστα προ-
τιμητέος εἰ τῶν χρυσῶν, πῶς ἂν καὶ προσδρεύοις,
εἰ μὴ δεήσει ἀναστῆναι πάντας, ὡς μόνος καθέ-
ζοιο, τὴν Πνύκα ὅλην θατέρᾳ τῶν πυγῶν ἐπι-
λαβών; ὡς' ἄμεινον ποιήσεις ὀρθοσάδην ἐκκλη-
σιάζων, ἐπικεκυφὼς τῷ συνεδρίῳ.

ΕΡΜ. Ἴδὲ πάλιν ἄλλο δύσλυτον καὶ τοῦτο.
χαλκῶ μὲν γὰρ ἀμφοτέρῳ ἐσόν, καὶ τέχνης τῆς
αὐτῆς, Λυσίππε ἐκείτερον τὸ ἔργον, καὶ τὸ μέ-
γιστον, ὁμοτίμω τὰ ἐς γένος, ἅτε δὴ παῖδες ὄν-

768

num pariter censum et equestrem fuerit. IVP.
Quid enim hunc quoque oportebat adesse, qui
reliquorum arguat paruitatem, et confessum tur-
bet? Verum heus tu, Rhodiorum optime, si vel
maxime praepo-nendus es aureis: quomodo tan-
dem sedem priamam occupabis; nisi debeant sur-
gere omnes, vti solus assideas, qui totam Pnycen
altera clunium occupes? Itaque melius feceris,
si erectus stes in concione, capite versus confes-
sum inclinato.

12. MERC. En tibi aliud, solutu difficile et
ipsum. Aerei enim sunt ambo, et artificii eius-
dem, Lyssippi opus vterque, et quod maximum,
genere aequales, vtpote filius vterque Iouis; hic
Bac-

πες Διός, ὁ Διόνυσος εἶπός, καὶ Ἡρακλῆς. πό-
τερος ἔν' αὐτῶν προκαθεδεῖται; Φιλονεικῆσι γάρ
ὡς ἐρᾷς. ΖΕΥΣ. Διατρίβομεν, ὦ Ἑρμῆ, πά-
λαι δέον ἐκκλησιάζειν· ὥς· νῦν μὲν ἀναμῖξ κα-
θίζόντων, ἔνθα ἂν ἕκαστος ἐθέλῃ, εἰσαῦθις δὲ
ἀποδοθησεται περὶ τέτων ἐκκλησία· κῶ γ' εἴ-
σομαι τότε, ἢν τινα χρὴ ποιήσασθαι τὴν τά-
ξιν ἐπ' αὐτοῖς.

ΕΡΜ. Ἀλλ', Ἡράκλεις, ὡς θορυβῶσι, τὰ
κοινὰ καὶ τὰ κατ' ἡμέραν ταῦτα βοῶντες, δια-
νομας, πᾶ τὸ νέκταρ, καὶ ἡ ἀμβροσία ἐπέλιπε;
πᾶ αἱ ἐκατόμβαι; κοινὰς τὰς θυσίας. ΖΕΥΣ.
Κατασιώπησον αὐτὰς, ὦ Ἑρμῆ, ὡς μάθωσιν
ὅτις ἕνεκα ξυνελέγησαν, τὰς λήρας τὰς ἀφέν-
τες.

Bacchus, et Hercules. Vter igitur horum prio-
rem sedem occupabit? contendunt enim ut vides.
IVP. Tempus, Mercuri, terimus, cum olim
oportuerit concionem habere. Itaque nunc pro-
miscue sedeant, ubi quisque voluerit: in poste-
rum concia de his dabitur: atque ego tum con-
stituiam, quis ordo in illis sit seruandus.

13. MERC. Sed quantos, Hercules, tumultus
cient, communia ista et quotidiana clamantes,
viscerationes, ubi nectar et ambrosia defecit: ubi
becatombae? communes victimas! IVP. Silentium
illis impera, Mercuri, ut audiant, cuius rei causa
huc collecti sint, nullis hisce omisiss. MERC.
Non

τες. ΕΡΜ. Οὐχ ἅπαντες, ὦ Ζεῦ, τὴν Ἑλ-
λῆνων συνιᾶσιν. ἐγὼ δὲ ἔ' πολὺγλωσσός εἰμι,
ὥς τε καὶ Σκύθαις, καὶ Πέρσαις, καὶ Θραξί, καὶ
Κελτοῖς συνετὰ κηρύττειν. ἄμεινον ἔν, οἶμαι,
τῇ χειρὶ σημαίνειν, καὶ παρακλεῦσθαι σιω-
πᾶν. ΖΕΥΣ. Οὕτω ποίει.

ΕΡΜ. Εὖγε, ἁφρονότεροι γέγεννητά σοι τῶν
σοφιστῶν. ὥς τε ὦρα δημογορεῖν ὁρᾷς, πάλαμ
πρὸς σέ ἀποβλέπῃσι, περιμένοντες ὅ, τι καὶ
εἰρήεις. ΖΕΥΣ. Ἄλλ' ὅ γε πέπονθα, ὦ Ἑρμῆ,
ἂν ἂν ὀκνήσαιμι πρὸς σέ εἰπεῖν ἤν ὄντα. οἶσθα
ὅπως θαρσάλεός ἀεὶ, καὶ μεγαλήγορος ἐν ταῖς
ἐκκλησίαις ἦν; ΕΡΜ. Οἶδα, καὶ ἐδεδείην γε ἁ-
κίων σου δημηγοροῦντος. καὶ μάλιστα ὁπόταν
ἡπαί-

Non omnes, Iupiter, Graece intelligunt. Ego
autem non ita multarum peritus linguarum sum,
ut concionari possim, quae etiam Scythae, Per-
sae, Thraces, et Celtae intelligant. Melius igitur,
puto, fuerit, manu silentium poscere. IVP.
Sic facito.

14. MERC. Euge magis muti tibi facti sunt,
quam Sophistae. Itaque iam concionis habenda
tempus est. Vides, olim te adspiciunt, quid
dicturus sis, expectantes. IVP. Sed quid mihi
usu veniat, Mercuri, non cunctabor tibi dicere,
filio meo. Nosti, quam audax semper, et ma-
gniloquus fuerim in concionibus. MERC. No-
vi, et metuebam, si quando audirem te concio-
nantem:

ἡπείλεις ἀνασπάσσειν ἐκ βάθρων τὴν γῆν καὶ τὴν
 θάλασσαν αὐτοῖς θεοῖς, τὴν σειρὰν ἐκείνην τὴν
 χρυσὴν καθεῖς. ΖΕΥΣ. Ἀλλὰ νῦν, ὦ τέκνον,
 ἐκ οἶδα, εἴτε ὑπὸ μεγέθους τῶν ἐφεσώτων δει-
 νῶν, εἴτε καὶ ὑπὸ πλήθους τῶν παρόντων (πο-
 λυθεωτάτη γὰρ ὡς ὄρεῖς ἢ ἐκκλησία) διατετά-
 ραγμαί πῆν γνώμην, καὶ ὑπότρομός εἰμι, καὶ ἡ
 γλῶττά μοι πεπεδημένη ἔοικε· τὸ δὲ ἀτοπώ-
 τατον ἀπάντων, ἐπιλέλυσμαι τὸ προοίμιον ἀ-
 πάντων τῶν λόγων, ὃ παρεφθρευσάμην, ὡς
 εὐπροσωποτάτη μοι ἡ ἀρχὴ γένοιτο πρὸς αὐτάς.
 ΕΡΜ. Ἀπολώλεκας, ὦ Ζεῦ, πάντα, οἱ δὲ
 ὑποπτεύουσι τὴν σιωπὴν, καὶ τί ὑπέρμεγα κα-
 κὸν ἀκῆσεσθαι προσδοκῶσιν, ἐφ' ὅτῳ σὺ δια-
 μέλλεις.

nantem: praesertim cum minareris, te de fun-
 damentis suis extracturum terram et mare cum
 Diis, demissa illa catena aurea. IVP. Ast iam,
 fili, nescio utrum a magnitudine instantium ma-
 lorum, an a multitudine praesentium, (celeber-
 rima enim Diis, ut vides, concio est) perturbā-
 tus sum animo, et aliquantum trepido, et com-
 pedita mihi videtur lingua. Quod autem omnium
 est absurdissimum, oblitus sum prooemii totius
 orationis, quod paraueram, ut speciosissimo apud
 illos principio vterer. MERC. Corrupisti, Iu-
 piter, omnia. At illi suspectum habent silen-
 tium, et aliquod ingens malum se audituros ex-
 spectant, in quo tu euncteris. IVP. Vis ergo,
 Luc. Op. T. V. Gg Mercu-

μέλεις. ΖΕΥΣ. Βάλε γὰρ, ὦ Ἑρμῆ, τὸ Ὀμηρικὸν ἐκείνο προοίμιον ἀναγερῶ δῶσω πρὸς αὐτούς; ΕΡΜ. Τὸ ποῖον; ΖΕΥΣ.

Κέλυτέ μευ πάντες τὰ θεοί, πᾶσαι τε
θεάοναι.

ΕΡΜ. Ἀπαγε, ἱκανὰ καὶ πρὸς ἡμᾶς πεπαρώδηται 4) σοι τὰ πρῶτα. πλὴν, εἰ δοκεῖ, τὸ μὲν

Φορτι-

Mercuri, Homericum illud prooemium apud illos rursus cantem? MERC. Quod igitur? IVP.

Huc omnes patri auscultate Diique Deaeque!

MERC. Apage. Satis etiam nobis prima illa obcantasti. Verum, si videtur, carminum illam mole-

4. Πεπαρώδηται] Inquinatissime antehac legebatur πεπαρώνηται. du Soul.

Quamquam παροινεῖν de iis qui ebriorum more bacchantur, aliisque molesti sunt, recte hic primo intuitu videtur dictum; tamen cum de metro hic sermo sit, et respiciat ad parodias illas tragicas, quas Iupiter protulit c. I. 3. 4. ita certa mihi visa Soulii emendatio, ex ipso Luciano petita, ut eam recipere non dubitauerim. Cui tamen vulgata reuocanda videtur, reuocet etiam versionem Gesneri, quae erat: *Satis etiam apud nos prima illa quasi per ebriam contumeliam effudisti.* Sed obstare videtur sequens πλὴν, quod cum pro aduersatiua coniunctione acceperint Interpretes, non potuere cogitare de παρωδία. At si, quod reuera significat,

πλὴν

Φορτικὸν τῶν μέτρων ἄφες· αὐτὸς δὲ τῶν Δημο-
σθένους δημηγορούντων κατὰ Φιλίππου ἢν τινα
ἐν ἐθέλοις εὐνεκεν, ολίγα ἐναλλαττων. οὕτω
ἔσονται οἱ πολλοὶ νῦν ῥήτορες ποιῶσιν. Z E T Σ.
Εὖ λέγεις, σύντομόν τινα ῥητορείαν, καὶ ῥα-
διουργίαν ταύτην εὐκαίρον τοῖς ἀπορκεμένοις.

Ἄρξομαι δ' ἂν πότε· „ Ἀντὶ πολλῶν ἄν, ὧ
ἄνδρες θεοί, χρημάτων, ὑμᾶς ἐλάσσαι νομίζω,
εἰ φανερόν γένοιτο ὑμῖν; ὅ, τι δὴ πότε ἄρα τῶ-
τό ἐστιν, ἐφ' ἧτ' ἄτ' ἄν νῦν συνελθῆτε. ὅτε τοίνυν
ἐκτ' ἔτιω ἔχει, προσήκει προθύμως ἀνερῶ-
σθαι με λέγοντος· ἃ μὲν ἔν παρῶν καιρὸς, ὧ
θεοί, μονοναχὶ λέγει Φωνὴν ἀφίεις, ὅτι τῶν
παρῶν

molestiam omitte; sed illarum Demosthenis con-
tra Philippum concionum quamcumque volueris,
paucis immutatis, confarcina. Ita enim plerique
iam oratores faciunt. IVP. Bene me mones de
compendiaria quadam dicendi arte, et commento
laborantibus opportuno.

15. Sed tandem aliquando incipiam. „Prae
multis vos, Viri Dii, opibus praeoptaturos pu-
to, si manifestum vobis fiat, quid tandem illud
sit, propter quod iam congregati estis. Quae
cum ita sint, conuenit propenso animo me au-
dire dicentem. Praesens igitur tempus, Dii,
tantum non emissā voce dicit, praesentibus for-

G g 2

titer

πλὴν reddas quod reliquum est, iam belle
procedent omnia. Reitz.

παρόντων ἐρρώμενως ἀντιληπτέον ἡμῶν εἶναι· ἡ-
μεῖς δὲ πάνυ ὀλιγώρως εἶχεν δοκᾶμεν πρὸς αὐτά.
Βάλομαι δὲ ἤδη, καὶ γὰρ ἐπιλείπει ὁ Δημοσθέ-
νης, αὐτὰ ὑμῖν δηλῶσαι σαφῶς, ἐφ' οἷς διατα-
ραχθεῖς, συνήγαγον τὴν ἐκκλησίαν. χθὲς γάρ,
ὡς ἴδε, Μνησιθέξ τᾷ ναυκλήρῃ θυόσαντος τὰ
σωτήρια ἐπὶ τῇ νηὶ ὀλίγα δεῖν ἀπολαμμένη περὶ
τῶν Καφηρέα, εἰσιώμεθα ἐν Πειραιῇ, ὅπου σους
ἡμῶν ὁ Μνησιθέος ἐπὶ τὴν θυσίαν ἐκάλεσεν.
ἔτα μετὰ τὰς σπονδὰς, ὑμεῖς μὲν ἄλλος ἄλλην
ἐτραπέσθε, ὡς ἐκάτω ἔδοξεν. ἐγὼ δὲ (ἐδέπετο
γὰρ πάνυ ὅψε' ἦν) ἀνῆλθον εἰς τὸ αἶψυ, ὡς περι-
πατήσοιμι τὸ δειλινὸν ἐν Κεραμεῖῳ, ἐννοῶν ἄ-
μα τᾷ Μνησιθέξ τὴν μικρολογίαν· ὃς ἐνκαίδεα
θεῶς

titer admonendam esse manum: at nos negli-
genter admodum affecti ad ea videmur. Volo
autem iam (deficit enim Demosthenes) illa vo-
bis dilucide exponere, quibus perturbatus con-
cionem hanc convocavi. Heri enim, ut nostis,
Mnesitheo nauclero sacrificium offerente pro ser-
vata naui, quae tantum non circa Capharea per-
ierat, epulabamur in Piraeo, quotquot nostrum
Mnesitheus ad sacrificium vocauerat. Deinde
post libationes vos quidem alio alius, ut cuique
collibitum est, discessistis. Ego vero, neque
enim valde serum erat, in urbem ascendi, in-
ambulaturus vespere in Ceramico, Mnesithei si-
mul fordidam cogitans parsimoniam, qui sexde-
cim

θεῶς ἐξισίων, ἀλεκτρυόνα μόγον κατέθυσσ, γέροντα
κακῆϊνον ἤδη καὶ κορυζῶντα, καὶ λιβανῶτ' ἁλόν-
δρες τέτταρας, εὖ μαλα εὐρωτιῶντας, ὡς αὐ-
τίκα ἀποσβεσθῆναι τῷ ἀνδρακι, μηδὲ ὅσον ἄ-
κρα τῇ ῥινὶ ὁσφραλισθαι τῇ καπνῇ παραπχόν-
τος· καὶ ταῦτα ἑκατόμβας ὅλας ὑποσχόμενος,
ὅπως ἡ ναῦς ἤδη πρόσσεφέρετο τῷ σκοπέλῳ,
καὶ ἐντὸς ἦν τῶν ἐσμάτων.

Ἐπεὶ δὲ ταῦτα ἐννοῶν γίγνομαι κατὰ τὴν Παι-
κίλην, ὁρῶ πληθὺς ἀνθρώπων πάμπολυ συνε-
σηκός· ἐνὶ μὲν ἔνδον ἐν αὐτῇ τῇ σοᾷ, πολλὰ
δὲ καὶ ἐν τῷ ὑπάθρῳ· καὶ τινὰς βοῶντας, καὶ
διατεινομένους ἐπὶ τῶν θαλῶν καθημένους, εἰκά-
σας ἅν ὅπερ ἦν, Φιλοσάφης εἶναι τῶν ἐρισικῶν
τάτων.

cim Diis vocatis ad epulas, solum gallum macta-
verit, eumque vetulum, et pituita iam laboran-
tem; tum turis grana quatuor, bene sane mucida,
ut statim exstinguerentur in carbonibus, et
ne tantillum quidem fumi, quod extremas ferire
posset nares, praebentis; idque cum totas heca-
tombas promississet, quo tempore navis iam fere-
batur ad scopulum, et intra vada erat.

16. Inter has cogitationes cum ad Poecilē ve-
nio, video ibi maximam vna stare hominum mul-
titudinem, quosdam intus in ipsa porticu, mul-
tos autem sub diuo, et clamantes quosdam vo-
cemque contendentes, qui in sedilibus assidebant.
Coniiciens ergo quod res erat, philosophos esse

τάτων ἐβελήθη ἐπιστὰς ἀκούσαι αὐτῶν ὅ, τι καὶ
 λόγεσι. καὶ ἔτυχον γὰρ νεφελῇ τῶν παχειῶν
 περιβεβλημένοι, σχηματίσας ἑμαυτὸν εἰς πόν
 εἰκείνων τρόπον· καὶ τὸν πύργον ἐπισυνασάαι-
 νος, εὖ μάλιστα κῆρυξ Φιλοσόφου· καὶ δὴ παραγ-
 κωνισάμενος τὰς πολλὰς, εἰσέρχομαι ἀννοήμα-
 νος ὅς τις εἴη· εὐρίσκω δὲ τὸν Ἐπικύρειον Δά-
 μων, τὸν ἐπίτρηπτον, καὶ Τιμοκλέα τὸν Ἑτω-
 πῶν, ἀνδρῶν βέλτερον, ἐκθύμως πάντῃ ἐρίζοντας.
 ὁ γὰρ Τιμοκλῆς καὶ ἰδὼν, καὶ τὴν φωνὴν ἤδη ἐξ-
 ἐκέκοπτο ὑπὸ τῆς βῆης· ὃ Δάμις δὲ, τὸ Σαρ-
 δώνιον ἐπιγελῶν, ἔτι μᾶλλον παρώξυνε τὸν Τι-
 μοκλέα.

Ἦν δὲ ἄρα περὶ ἡμῶν ὁ πᾶς λόγος αὐτοῖς. ὁ
 μὲν γὰρ κατάρατος Δάμις οὔτε προνοεῖν ἡμᾶς
 ἔφασκε

de contentiosis illis, volui adstans illos audire,
 quid dicerent: nubem enim densam forte induc-
 ram, figuraque illorum et habitu fumto, ac bar-
 ba demissa, satis eram philosopho similis. Pluri-
 bus itaque cubito dimotis ingredior, ignotus
 quis essem. Inuenio autem Epicureum Damionem,
 perditissimum nebulonem, et Timoclem Stoicum,
 virum optimum, ferio valde contententes. Nam
 sudabat Timocles, vocemque clamore iam obtu-
 derat. Damis autem Sardonio risu anagis etiam
 incendebat Timoclem.

17. Erat autem tota illorum de nobis disputa-
 tio; cum facerimus ille Damis providere nos
 nega-

ἔφασκε τῶν ἀνθρώπων, ὅτε ἐπιθεκοπῆν τὰ γι-
γνώμενα παρ' αὐτοῖς, ἔδεν ἄλλο, ἢ μηδὲ ὅλως
ἡμῶς εἶναι λόγων. τοῦτο γὰρ αὐτῷ δηλαδὴ ὁ
λόγος εἰδυμένο, καὶ ἦσαν τινὲς, οἱ ἐπῆγγεν αὐτῶν
ὁ δ' ἕτερος τὰ ἡμέτερα ὁ Τιμακλῆς ἐφρένει, καὶ
ὑπερμαχεῖ, καὶ ἡγανάνκει, καὶ πάντα τρόπον
συνηγωνίζετο, τὴν ἐπιμέλειαν ἡμῶν ἐπαινῶν
καὶ διεξῶν, ὡς ἐν κόσμῳ τε, καὶ τάξει τῇ προσ-
ήκοῃ ἐξηγάμεθα, καὶ διατάττομεν ἕκαστα. καὶ
εἴχε μὲν τινὰς καὶ αὐτὸς πᾶς ἐπαινῶντας. πλήρως
ἐκεκμήκει γὰρ ἡδὴ, καὶ πονήρως ἐφύκει, καὶ τὸ
πλήθος εἰς τὰν Δαμῖν ἀπέβλεπε. σὺν αἰς δὲ ἐγὼ
τὸ κινδυνευόμενον, τὴν νύκτα ἐκέλευσα περιχυ-
θεῖσας διαλύσαι τὴν συνουσίαν. - ἀπῆλθον οὖν,
εἰς

negaret hominibus, aut inspicere adeo, quae
apud illos fiant; nihil aliud sibi volens, quam
nos nec omnino esse: nam eo nimirum illius va-
lebat disputatio. Atque erant, qui illum lauda-
rent. At alter, qui a nobis erat, Timocles pu-
gnabat supra vires, et indignabatur, et omni
modo pro causa nostra decertabat, cum nostram
laudaret providentiam, et enarraret, quanto or-
natu, quam ordine convenienti regeretur omnia
atque instituerentur. Atque habebat quidem et
ipse suos quosdam laudatores; verum . . . fessus
enim iam erat, et male clamabat, et multitudo
respiciebat ad Damim. Intellecto periculo, no-
ctem ego iussi circumfusam solvere disputationem.

εἰς τὴν ὑπεραίαν συνθέμενοι εἰς τέλος ἐπεξελεύ-
σασθαι τὸ σκῆμμα, καὶ γὰρ παρομαρτῶν τοῖς πολ-
λοῖς, ἐπήκον μεταξύ ἀπιόντων οἷαδὲ κατ' αὐ-
τὰς ἐπικινέων τὰ τῇ Δάμιδος, καὶ ἤδη παρὰ
πολὺ αἰρεμένων τὰ ἐκείνη. ἦσαν δὲ καὶ οἱ μὴ
ἀξίζοντες προκατεγγινώσκαι τῶν ἐναντίων, ἀλλὰ
περιμένειν εἴτι καὶ ὁ Τιμοκλῆς αὐρίον ἔρεϊ.

Ταῦτ' ἐστὶν ἐφ' οἷς ὑμᾶς συνεκάλεσα, καὶ μι-
κρά, ὧ θεοί, εἰ λογίσεσθε ὡς ἡ πᾶσα μὲν ἡμῖν
τιμὴ, καὶ δόξα, καὶ πρόσθετος, οἱ ἄνθρωποι εἰ-
σιν. εἰδ' ἔτοι πεισθεῖεν ἢ μηδὲ ὅλως θεὸς εἶναι,
ἢ ὄντας ἀπρονοήτως εἶναι σφῶν αὐτῶν, ἀθῦτα
καὶ ἀγέραςα καὶ ἄτιμα ἡμῖν ἔσαι τὰ ἐκ γῆς, καὶ
μάτην

Discesserunt igitur, pacti, postridie se ad finem
deducturos quaestionem: et ego comitatus mul-
titudinem, sublegi illorum dum domum eunt
sermones, probantium partes Damidis, et multo
iam maiori numero ad illas se adiungentium.
Erant vero etiam, qui praedamnare aduersas illi
partes nollent, sed expectare, si quid Timocles
diceret postridie.

18. Haec sunt propter quae vos conuocaui,
non parua, Dii, si consideraueritis, omnem no-
bis honorem, et gloriam, et redditum, esse ho-
mines. His vero si persuadeatur, aut omnino
Deos non esse, aut si sint, ipsorum curam non
habere; nec victimas, nec munus, nec hono-
rem e terra percipimus, et frustra desidebimus
in

μάτην ἐν ἄρανῳ καθάδεσθαι, λιμῶ ἐχόμενοι,
 ἐορτῶν ἐκείνων, καὶ πανηγύρεων, καὶ ἀγώνων,
 καὶ θυσιῶν, καὶ παννυχίδων, καὶ πομπῶν σε-
 βόμενοι. ὥς ἐν ὑπὲρ τηλικαύτων Φημί δεῖν ἅπαν-
 τας ἐκινεῖν τι σωτήριον τοῖς παρῆσι, καὶ ἀφ' ὅ-
 τε κρατήσῃ μὲν ὁ Τιμοκλῆς, καὶ δόξῃ ἀληθέ-
 σαρα λέγειν, ὁ Δάμις δὲ καταγελασθήσεται πρὸς
 τῶν ἀκρόντων· ὥς ἔγωγε εἰ πάνυ τῷ Τιμοκλεῖ
 πέποιθα, ὥς κρατήσῃ καθ' ἑαυτὸν, ἢν μὴ καὶ
 τὰ παρ' ἡμῶν αὐτῷ προσγίνηται. κήρυττε, ὦ
 Ἑρμῆ, τὸ κήρυγμα τὸ ἐν τῷ νόμῳ, ὥς ἀνιστάμε-
 νοι συμβαλεῦσιν., EPM. "Αἰε, σίγα, μὴ τά-
 ραττε, τίς ἀγορεύειν βέλεται τῶν τελείων θεῶν),
οἷς

in coelo vexandi fame, diebus illis festis, et ce-
 lebritatibus, et sacrificiis, et peruigiliis, et pom-
 pis carentes. Tamquam igitur de rebus tanti
 momenti, aio, excogitare omnes debere aliquod
 salutare consilium rebus praesentibus, cuius ope
 superior discedat Timocles, et veriora videatur
 dicere; Damis vero ab audientibus derideatur.
 Neque enim valde confido Timocli, *futurum* ut
 per se vincat, nisi a nobis ipsi aliquid *auxilii* ac-
 cedat. Praeconium fac, Mercuri, de more, ut
 surgant consilii dandi causa., MERC. Audi:
 tace: ne turba: quis concionari vult Deorum
iustae

5. Τελείων Θεῶν] Alii hoc aliter intelligunt:
 Ego de aetate intelligendum, eo potissimum
indu-

οἷς ἔξεσι; τί τοῦτο, οὐδείς ἀνίσταται, ἀλλ' ἡσυχάζετε, πρὸς τὸ μέγεθος τῶν ἡγγελμένων ἐκπεπληγμένοι;

MOM. Ἀλλ' ὑμεῖς μὲν πάντες ὕδωρ καὶ γάλα γένοισθε. Ἐγὼ δὲ, εἴγε μοι μετὰ παρρησίας λέγειν

iustae aetatis quibus licet? Quid hoc? nemo surgit? sed tacetis magnitudine eorum, quae denuntiata vobis sunt, perculsi?

19. MOM. *At vestrum iam quisque li tum fuit et humor!* Ego vero si mihi loquendi cum fiducia

inductus censeo, quia c. 26. Apollinem audio, sententiam sibi, utpote iuniori, non licere pro concione dicere. Eoque sensu vocem passim usurpari notum. Vid. Xenoph.

Cyrop. VIII. p. 133. 35. Plut. τέλειον ἡμᾶτιον pro toga virili usurpat in Anton. τέλειοι θεοί Luciano ii sunt, quibus per aetatem sententiae dicendae ius fasque est. Ridet enim quosdam Deos velut infra Senatoriam aetatem. Et quia mos apud Athenienses obtinebat, ut nemini triginta annis minori publice liceret dicere; ita et inter Deos silentio eos damnari voluit, qui siue imberbes adhuc, seu alia de causa ad aetatem virilem nondum pervenisse rite censeri poterant. Sententiae nostrae firmandae causa unicum hunc amplius Chrysostomi locum addam Homil. XIX. ad Pop. Antioch. p. 183. 2. οἱ μὲν καὶ εὐγενεῖς ὡσιν, ὡσι δὲ ἀτελεῖς πολλὰς τῶν δαλῶν δεδοίκασι, du Soul.

λέγειν δεθείη, πολλά αὖ, ὦ Ζεῦ, ἔχοιμι εἰπεῖν.

ZETΣ. Λέγε, ὦ Μῶμε, πάνυ θαρρύν. δῆλος γὰρ εἰ ἐπὶ τῷ συμφέροντι παρρησιαζόμενος.

MOM. Οὐκ ἄν ἀκούετε, ὦ θεοὶ πάντες, τὰ γὰρ ἀπὸ καρδίας, Φασίν. ἐγὼ γὰρ καὶ πάνυ προσεδύκων ἐς τόδε ἀμηχανίας περιττήσασθαι τὰ ἡμέτερα, καὶ πολλὰς τοιούτας ἀναφυήσασθαι ἡμῖν σοφιστὰς, παρ' ἡμῶν αὐτῶν τὴν αἰτίαν τῆς τέλμης λαμβάνοντας. καὶ, μὰ τὴν Θέμιν, οὕτω τῷ Ἐπικύρῳ ἄξιον ὀργίζεσθαι, ὅτε τοῖς ἐμιληταῖς αὐτοῦ, καὶ διαδόχοις τῶν δογμάτων, εἰ ποιαῦτα περὶ ἡμῶν ὑπερήφασιν. ἢ τί γὰρ αὐτὰς ἀξιώσειέ τις ἂν φρονεῖν, ὅποτε ὀρώσι τοσαύτην ἐν τῷ βίῳ τὴν ταραχὴν; καὶ τοὺς μὲν

χρη-

cia facultas detur, multa, Iupiter, habeo, quae dicam. IVP. Audacter, Moime, dicito. Apertum enim est, te utilitatis causa fiduciam sumere. MOM. Audite ergo Dii omnes, quae ex animo, aiunt, *proferam*. Ego enim, et valde quidem exspectabam, ad hoc angustiarum perventuras res nostras, multasque id genus exorturos nobis Sophistas, a nobis ipsis audaciae suae obtentum capientes. Et, per Themidem, non irascendum est Epicuro, neque ipsius Iodolibus, et successoribus sententiarum, si talia de nobis putarunt. Quid enim sentire illos aliquis postulet, cum tantam in vita perturbationem rerum obser-

χρηστές αὐτῶν ἀμελεσμένους, ἐν πενίᾳ, καὶ νόσοις καὶ δαλείᾳ καταφθειρομένους· παμπονήρους δὲ καὶ μιαιφάνες ἀνθρώπους προτιμωμένους, καὶ ὑπερπλετύντας, καὶ ἐπιτάττοντας τοῖς κρείττοσι καὶ τὰς ἱεροσύλας ἐκολαζομένους, ἀλλὰ διαλαθάνοντας· ἀνασκολοπιζομένους δὲ, καὶ τυμπανιζομένους ἐνίοτε τὰς ἑδὲν ἀδικούντας; εἰκότως τοῖσιν ταῦτα ὁρῶντες ἔται διανοῶνται περὶ ἡμῶν, ὡς ἔσθ' ὅλως ὄντων.

Καὶ μάλιστα ὅταν ἀκῶσι τῶν χρησμῶν λεγόντων·

Ὡς διαβὰς τὸν Ἄλυν, μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει· οὐ μέντοι δηλάντων, εἴτε τὴν αὐτοῦ, εἴτε τὴν τῶν πολεμίων; καὶ πάλιν,

Ω

obseruant; qui boni inter illos sunt, neglectos, in paupertate, et morbis, et feruitute, pereuntes: pessimos contra impurosque homines, praelatos illis, diuites ultra modum, imperantes melioribus; sacrilegos non punitos, sed latentes; in crucem vero actos, et fustibus caesos interdum eos qui nihil iniuste egerunt? Merito igitur ea cum vident, ita de nobis cogitant, quasi omnino non simus.

20. Praefertim si audiant oracula dicere:

Qui superabit Halyn, magnam peruerter opum vim, nec tamen indicare, suam ne an hostium?
Et rursus,

O Sa-

ὦ θεή Σαλαμίς, ἀπολεῖς δὲ σὺ τέκνα γυναικῶν.

καὶ Πέρσαι γάρ, οἶμαι, καὶ Ἕλληνες, γυναικῶν τέκνα ἦσαν. ὅτε μὲν γὰρ πάλιν τῶν ξαψυδῶν ἀκῆσιν, ὅτι καὶ ἐρῶμεν, καὶ τιτρωσκόμεθα, καὶ δαλεύομεν, καὶ δεσμέμεθα, καὶ σασιάζομεν, καὶ μυρία ὅσα πρᾶγματα ἔχομεν, καὶ ταῦτα μακάριοι καὶ ἄφθαρτοι ἀξιῶντες εἶναι, τί ἄλλο-ἢ δικαίως καταγελωσι, καὶ ἐν ἄδενί λόγῳ τίθενται τὰ ἡμέτερα; ἡμεῖς δὲ ἀγανακτοῦμεν, εἴ τινες ἀνδρωποὶ ὄντες, ἔπᾶν ἀνόητοι, διελύχουσι ταῦτα, καὶ τὴν πρόνοιαν ἡμῶν παρωθῶνται, δέον ἑκάπᾶν εἴ τινες ἡμῖν ἔτι θύουσι, τοιαῦτα ἐξαμαρτάνουσι.

Καὶ

O Salamis perdes muliebri e corpore natos.

Et Persae enim, arbitror, et Graeci muliebri e corpore nati erant. Nam carminum furores rursus cum audiunt, nos et amare, et vulnerari, et ferire, et vinciri, et dissidere, et sexcentas molestias habere, idque cum beati et immortales esse postulemus: quid aliud, quam merito nos derident; et nullam nostri rationem habent? Nos vero indignamur, si qui homines non plane amentes reprehendunt ista, et nostram providentiam respuant: cum satis habere debeamus, si quidam adhuc nobis post tot nostra peccata sacrificant.

21. At-

Καί μοι ἐνταῦθα, ὦ Ζεῦ (μόνοι γάρ ἐσμέν, καί ἑδείς ἄνθρωπος πάρεσιν ἐν τῷ συλλόγῳ, ἔξω Ἡρακλῆς, καί Διονύσῃ, καί Γανυμήδεσ, καί Ἀσκληπιῷ, τῶν παρεγγράπτων τέτων) ἀποκρίναί μοι μετ' ἀληθείας, εἴ ποτέ σοι ἐμέλησεν ἔς τοσῶτον τῶν ἐν τῇ γῇ, ὡς ἐξετάσαι οἱ τινες αὐτῶν οἱ Φαῦλοι, ἢ οἱ τινες οἱ χρησαί εἰσιν· ἢ ἂν ἂν εἴποις. εἰ γὰρ μὴ ὁ Θησεύς ἐκ Τροί-
ζηνος εἰς Ἀθήνας ἰὼν, ὁδῷ πάρεργον ἐξέκοψε τὰς μακέρους, ὅσον ἐπὶ σοι καί τῇ σῇ προνοίᾳ, ἐδὲν ἂν ἐκώλυε ζῆν ἐντρυφῶντας ταῖς τῶν ὁδῷ βα-
δίζόντων σφαγαῖς, τὸν Σκείρωνα, καί τὸν Πι-
τυοκάμπτην, καί Κερκύονα, καί τὰς ἄλλας. ἢ εἶγε μὴ ὁ Εὐρυσθεύς, ἀνὴρ δίκαιος, καί προνοη-
τικός,

21. Atque hic mihi, Iupiter (soli enim su-
mus, neque est in coetu hoc hominum quisquam,
praeter Herculem et Bacchum, Gandyamedem et
Aesculapium, adscripticios illos) responde mihi
ex vero, an vnquam tibi tantum ea, quae in
terra aguntur, curae fuerint, vt exquireret, qui
illorum mali, et qui boni sint? verum non di-
xeris. Nisi enim Theseus, Troezenē Athenas
pergens, obiter excidisset maleficos, quantum
ad te tuamque prouidentiam, nihil prohibebat vi-
vere et in viatorum caedibus luxuriari Scironem,
et Pityocampum, et Cercyonem, et reliquos.
Et nisi Eurystheus vir iustus et prouidens, hu-
mani-

τικὸς, ὑπὸ Φιλανθρωπίας ἀναπυνθανόμενός τὰ
παρ' ἑκάστοις, ἐξέπεμπε τετραγὶ τὸν αἰκέτην αὐ-
τῷ, ἐργατικὸν ἄνθρωπον, καὶ πρόθυμον εἰς τὰς
πόδας, ὦ Ζεῦ, σὺ ὀλίγον ἐφρόντισας ἂν τῆς
Ίδρας, καὶ τῶν ἐν Στυμφάλῳ ὀρνέων, καὶ ἵπ-
πων τῶν Θρακικῶν, καὶ τῆς Κενταύρων ὑβρείως,
καὶ παροιτίας.

Ἀλλ' εἰ χρή τὰ ληθῆ λέγειν, καθήμεθα τῷ το-
μόνῳ ἀπιτηρεῦντες, εἴ τις θύει, καὶ κνισσᾷ περὶ
τὰς βωμῆς. τὰ δ' ἄλλα κατὰ ῥῆν φέρεται,
ὡς ἂν τύχοι ἕκαστον παρασυρόμενα. τοιγαροῦν
εἰκόταν ὧν πάσχομεν, καὶ ἐτι πεισόμεθα, ἐπει-
δὲν κατ' ὀλίγον οἱ ἄνθρωποι ἀνακλύπτοντας εὐ-
ρίσκωσιν, οὐδὲν ὄφελος αὐτοῖς ὄν, εἰ θύοιεν
ἡμῖν.

manitate ductus, explorato quid apud quosque
ageretur, misisset hunc suum famulum, opero-
sum hominem, et ad labores promptum, tu, Iu-
piter, parum curasses Hydram, et illas in Strym-
phalo volucres, et equos Thracicos, et ebriosas
Centaurorum contumelias.

22. Sed si verum dicendum est, sedemus in
hoc solum intenti, si quis sacrificet, et nidorem
excitet circa altaria. Reliqua suo fluxu feruntur,
et trahuntur vnumquodque ut fors tulerit. Ita-
que nihil praeter spem nobis accidit, et in poste-
rum accidet, quum apertis paullatim oculis ho-
mines invenient, nihil sibi prodesse, si sacrifi-
cent

ἡμῖν, καὶ τὰς πομπὰς πέμπουσιν 6). εἴτ' ἐν
 βραχεὶ ὄψει κατωμαλῶντας μὲν τὰς Ἐπικύρους,
 καὶ Μητροδώρους, καὶ Δάμιδας, κραταμένους δὲ,
 καὶ ἀποφραττομένους ὑπ' αὐτῶν 7), τὰς ἡμε-
 τέρας

cent nobis, et libamina mittant. Tum paulo
 post videbis illudentes nobis Epicuros, et Metro-
 doros, et Damides, victos vero ab illis iugula-
 tosq̃ue

6. Εἰ θύοιεν ἡμῖν καὶ τὰς σπονδὰς πέμπουσιν] Pro σπονδὰς Græuius in MS. legi ait πομπὰς. Equidem non dubito, quin lectio MS. sit γνήσιος. Voce θύειν comprehendit hic Momus omne sacrificii genus: per πομπὰς πέμπειν autem intelligit ludos votiuos, solennes pompas, θεωρίας, et id genus omnia. Caeterum si de σπονδαῖς potius quam πομπαῖς voluisset Lucianus hic loqui Momum, non σπονδὰς πέμπειν, sed σπονδὰς σπένδεσθαι longe concinnius dixisset, quemadmodum in *Timone* c. 43. *lenfius*.

Non reprehendo formulam πομπὰς πέμπειν, et fit πομπῶν mentio paulo ante c. 18. Sed puto hic de sumtu sermonem esse et impensia, ac de alimentis Deorum adeo. Mittere etiam apud Romanos in sacrificiis vsitatum, et aliquoties de infestiis vsurpatum *Virgilio* atque *Ouidio*. *Gesner*.

7. Καὶ ἀποσφάττομένους ὑπ' αὐτῶν] Apud Latinos sane iugulare aduersarium legitur, pro ad incitas redigere. Sed Græcos ad ista has voces σφάττειν et ἀποσφάττειν non existi-

τέρας συνηγόρας, ὥς ἐν ὑμέτερον ἂν εἴη παύειν,
καὶ ἰᾶσθαι τὰ τοιαῦτα, τῶν καὶ ἐς τόδε αὐτὰ
προα-

tolque nostros patronos. Vestrum ergo fuerit se-
dare ac sanare talia, qui nempe ea in hunc sta-
tum

existimo transtulisse. Emenda ex MS. ἀπο-
φραττομένως. Patronos hosce nostros victos,
ei os eis obstructum esse. Nam ἀποφράττειν
est os obturare aduersario, vt ne hircere pos-
sit. Aliud est inferius c. 43. cum Momo
intempestiua interpellatione obtundente
Deos, Iupiter respondisset, Σὺ ἡμᾶς ἐπι-
σφάττεις, ὦ Μῶμε, quod non est, tu ma-
ctas nos; sed Latini dicunt, *Enecas nos*, vt
Terent. Andr. IV, 1. cur me enecas? Graeu.

Praefero hic etiam antiquam lectionem, et ver-
sionem *ingulatos*, quae ad disputationem ta-
lem bene conuenit: praesertim cum hoc
ipso libello: deinde ἐπισφάττειν etiam me-
taphora simili adhibeatur. Credo ego ἀπο-
φραττομένως esse glossam: certe nemo sa-
nus potuit τῷ ἀποφραττομένως substituere
ἀποσφάττομένως, sed contra. *Gesner.*

Nōn potui denegare quatuor codicum colla-
tionibus, quin earum lectionem reciperem;
et sensus adeo planus est ab ea, vt nemo
alium sit desideraturus. At verum est ἀπο-
σφάττω. elegans esse, si Latinorum more
dictum intelligas; sed dum exempla deside-
ro, Codices sequor. *Reitz.*

Lat. Op. T. V.

H h

προαγαγάντων. Μώμω δὲ ἔ μέγας ὁ κίνδυνος,
εἰ ἄτιμος ἔσαι, ἔδὲ γὰρ πάλαι τῶν τιμωμένων
ἦν, ὑμῶν ἔτ' εὐτυχάντων, καὶ τὰς θυσίας καρ-
πυζμένων.

ΖΕΥΣ. Τῷτον μὲν, ὦ θεοί, ληρεῖν ἐάσω-
μεν, αἰετράχυν ὄντα, καὶ ἐπιτιμητικόν. ἔσι
μὲν γάρ, ὡς ὁ θαυμαστὸς Δημοσθένης ἔφη, τὸ
μὲν ἐγκαλέσαι, καὶ μὲμψασθαι, καὶ ἐπιτιμῆ-
σαι, ῥάδιον καὶ τῷ βελομένῳ παντός· τὸ δὲ
ὅπως τὰ παρόντα βελτίω γένηται, συμβεβη-
σαι, τοῦτ' ἔμφρονος ὡς ἀληθῶς συμβούλου·
ὅπερ οἱ ἄλλοι, εὖ οἶδ', ὅτι ποιήσετε, καὶ τού-
του σιωπῶντος.

ΠΟΣ.

tum perduxeritis. Momo quidem non magnum
imminet periculum, si honore carebit, neque
enim olim inter honoratos fuit, cum vos adhuc
felices frueremini victimis.

23. IVP. Hunc, Dii, delirare patiamur, aspe-
rum semper, et ad reprehensiones proclivem.
Est nimirum, ut admirabilis *vir* Demosthenes
dixit, accusare quidem et reprehendere, et in-
crepare facile, et vniuscuiusque, qui modo vo-
luerit: sed consilium dare, quomodo meliora
fiant praesentia, illud demum prudentis re vera
consiliiarii est: quod vos reliqui, probe scio, vel
tacente isto, facietis.

24. NEPT.

ΠΟΣ. Ἐγὼ τὰ μὲν ἄλλα ὑποβρύχιός εἰμι,
ὡς ἴσε, καὶ ἐν βυθῷ πολιτεύομαι, κατ' ἐμαυ-
τὸν εἰς ὅσον ἐμοὶ δυνατὸν, σῶζων τὰς πλεόν-
τας, καὶ παραπέμπων τὰ πλοῖα, καὶ τὰς ἀνέ-
μους καταμαλάττων. ὅμως δ' οὖν (μέλας γάρ
μοι καὶ τῶν ἐνταῦθα) Φημί δεῖν τὸν Δάμιν τῶ-
τον ἐκπαδῶν ποιήσασθαι πρὶν ἐπὶ τὴν ἔριν ἦκειν,
ἥτοι κεραυνῷ, ἢ ἄλλῃ τινὶ μηχανῇ, μὴ καὶ ὑπ-
έρσχη λέγων. (Φῆς γάρ, ὦ Ζεῦ, πιθανόν τινα
εἶναι αὐτόν.) ἅμα γάρ καὶ δείξομεν αὐτοῖς, ὡς
μετερχώμεθα τοὺς τὰ τοιαῦτα κατ' ἡμῶν διε-
ξιάντας.

ΖΕΥΣ. Παίξεις, ὦ Πάσειδον, ἢ τέλεον ἐπι-
λέλησθα, ὡς ἂν ἐν ἡμῶν τῶν τοιούτων ἔσιν,
ἀλλ'

24. NEPT. Ego de caetero, submersus sum,
ut nostis, et in fundo *maris* versor, pro me,
quantum possum, seruans nauigantes, et nauig-
ia deducens, et molliens ventos. Interim ta-
men (nam haec etiam mihi curae sunt) aio opor-
tere hunc Damin tollere ante de medio, quam
ad contentionem veniat, vel fulmine, vel alia
quodam ratione, ne dicendo superet. (Dicis
enim, Iupiter, probabilem esse hominem) simul
ostenderimus illis, quam vlcisci soleamus eos, qui
talia contra nos disputant.

25. IVP. Ludis, Neptune, an plane oblitus
es, nihil talium in nostra potestate esse, sed nere

αἰδ' αἱ Μοῖραι ἐνάσω ἐπικλήθης, τὸν μὲν κεραυνῷ, τὸν δὲ ξίφει, τὸν δὲ πυρετῷ. ἡ Φθόη ἀποθανόντην. ἐπεὶ εἴ γε μοι ἐπ' ἐξέκλειας τὸ πρῶγμα ἦν, αἶσα ἂν οἶε τὰς ἱεροσύλας πρώην ἀπελθεῖν ἀκεραυνιάτας ἐξ Ὀλυμπίας, δύο με τῶν πλοκάμων ἀποκοίραντας, ἐξ μνάς ἐκάτερον ἔλκοντα; ἢ σὺ αὐτὸς περιῖδες ἂν ἐν Γεραεστῷ τὸν αἰεεῖα τὸν ἐξ Ὀρεῶ, ὑφαίρκεμενόν σε τὴν τρίαιναν; ἄλλως τε, καὶ δόξομεν ἀγανκτεῖν, λευπηθέντοι τῷ πρῶγματι, καὶ δεδιέναι τὰς παρὰ τῷ Δάμιδος λόγους, καὶ δι' αὐτὸ ἀποσχευάζεσθαι τὸν ἄνδρα, καὶ περιμείναντες ἀντεξετασθῆναι αὐτὸν τῷ Τιμοκλεῖ· ὥς τί ἄλλα, ἢ ἐξ ἐρήμης κρατεῖν ἔτιω δόξομεν; ΠΟΣ. Καὶ μὴν σύντομόν τινα ταύτην

vnique Parcas, vt alius fulmine, gladio alius, alius febris aut tabe moriatur. Alioqui, si quidem in mea potestate res fuisset, passusne essem, putas, sacrilegos nuper discedere non fulminatos Olympias, qui duos de meis cirris detonderant, sex minas pendentem vnumquemque? aut tu ne ipse neglecturus eras in Geraesto piscatorem ex Oreο, qui tridentem tibi subduxit? Caeterum etiam videbimur indigne ferre, et dolere ob hoc negotium, et metusre argumenta Damidis, et propter hoc ipsum amoliri hominem, nec expectare vt cum Timocle comparetur: itaque quid aliud, quam indicta ab aduersario causa, vincere sic videbimur? NEPT. At ego compen-

dia-

την ὥμην ἐπινενονκέναι ἔγωγε πρὸς τὴν νίκην
 ΖΕΥΣ. Ἀπαγε, θυμνώδες τὸ ἐνδύμημα, ὡ
 Πόσειδον, καὶ κομιδῇ παχὺ, προαναρεῖν τὸν
 ἀνταγωνιστὴν, ὡς ἀποθάνη ἀήττητος, ἀμφήρι-
 σον ἔτι, καὶ ἀδίακριτον καταλπὼν τὸν λόγον.
 ΠΟΣ. Οὐκὲν ἀμεινόν τι ὑμῖς ἐπινοεῖτε ἄλλοι,
 εἰ τὰμᾶ ἔτως ὑμῖν ἀπέκλυονίσα.

ΑΠΟΛ. Εἰ καὶ τοῖς νέοις ἔτι καὶ ἀγενεῖσι
 ὑμῖν ἐφέσσε ἐκ τῆ νόμου δημηγορεῖν, ἴσως ἂν εἴ-
 πον τι συμφέρον εἰς τὴν διάσκεψιν. ΜΟΜ.
 Ἡ μὲν σκέψις, ὦ Ἀπόλλων, ἔτω περὶ μεγάλων,
 ὥς μὴ κατ' ἡλικίαν, ἀλλὰ κοινὰ ἅπασιν προ-
 κέσθαι τὸν λόγον. χαρίεν γὰρ εἰ καὶ περὶ τῶν
 ἐσχά-

diariam hanc excogitasse mihi videbar ad victo-
 riam viam. IVP. Apage, thunnorum hoc com-
 mentum fuerit, et nimis pingue, ante interfi-
 cere aduersarium, vt inuictus moriatur, disputa-
 tionem relinquens non diiudicatam, et de qua
 contentioni adhuc locus sit. NEPT. Ergo me-
 litis vos aliud excogitate, si mea adeo ad thun-
 nos a vobis ablegantur.

26. APOL. Si iuuenibus etiam, et adhuc im-
 herbibus nobis permiffum lege esset concionari,
 forte dicerem aliquid vtile ad nostram delibera-
 tionem. MOM. Deliberatio, Apollo, adeo de
 magnis rebus est, vt non secundum aetatem,
 sed communis omnibus dicendi facultas propo-
 sita sit. Lepidum quippe fuerit, si, cum in ex-

εὐχάτων κινδυνεύοντες, περὶ τῆς ἐν ταῖς νόμοις
 ἐξουσίας σμικρολογούμεθα. σὺ δὲ καὶ πᾶν ἤδη
 ἔννομος εἴδημηγόρος, πρόπαλαι μὲν ἐξ ἐφηβῶν
 γεγωνώς, ἐγγεγραμμένος δὲ ἐς τὸ τῶν δώδεκα
 ληξιαρχικόν· καὶ ὀλίγου δέου, τῆς ἐπὶ Κρόνου
 βουλῆς ὦν· ὥστε μὴ μεταστῆναι πρὸς ἡμᾶς,
 ἀλλὰ λέγε θάρρῶν ἤδη τὰ δοκῶντα, μὴ αἰδεσθεῖς
 εἰ ἀγάνειος ὦν δημηγορήσεις, καὶ ταῦτα βαθυ-
 πώγωνα καὶ εὐγένειον· ἔτω δ' ἔχων τὸν Ἀσκλη-
 πιον. ἄλλως τε καὶ πρόπον' ἂν εἴη σοὶ νῦν μάλι-
 στα ἐκφαίνειν τὴν σοφίαν, εἰ μὴ μάτην ἐν τῷ
 Ἑλικῶνι κάθησαι ταῖς Μῆσαις συμφιλοσοφῶν.
 ΑΠΟΛ. Ἀλλ' ἔσέ, ὦ Μῶμε, χρὴ τὰ ταῦτα
 ἐφίε-

tremis versetur periculis, de potestate legitima
 subtiliter et ieiunè disputemus. Tu vero etiam
 omnino iam legitimus concionator es, qui ephe-
 bis olim excelesseris, et in duodecim *Deorum* al-
 bum relatus, atque tantum non de illo sub Sa-
 turno consilio *unus* sis. Quare noli apud nos ado-
 lescentuli pudorem simulare, sed audacter iam,
 quae tibi videntur, dicito, nihil verecundatus,
 si imberbis concionere, praesertim cum promissa
 adeo barba, et menti probe hirsuti filium habeas
 Aesculapium. Caeterum decet te nunc praeser-
 tim tuam proferre sapientiam, nisi frustra in He-
 licone resides, et philosophare cum Musis. ΑΠΟΛ.
 Atqui tuum non est, Mome, eam facultatem
 dare,

ἐφίεναι 8) τὸν Δία δέ, καὶ ἦν ἄτος κελύσῃ
τάχ' ἀν.τι ἐκ αὐτὸν εἰποιμι, ἀλλὰ τῆς ἐν τῷ
Ἑλκιδῶνι μελέτης ἄξιον. Ζ Ε Υ Σ. Λέγε, ὦ
τέκνον, ἐφίημι γάρ.

ΑΠΟΛ. ὍΤιμοκλῆς ἄτος ἕως χρηστὸς ἀνὴρ
καὶ Φιλόθεος, καὶ τὰς λόγους πάνυ ἠκρίβωκε τὰς
Στωϊκὰς ὥς καὶ συνέσιν ἐπὶ Φιλοσοφίᾳ πολ-
λοῖς τῶν νέων, καὶ μισθὸς ἐκ ὁλέγας ἐπὶ τέτῳ
ἐκλέγει, σφόδρα πιθανὸς ὢν, ὁπόταν ἰδῷ τοῖς
μαθη-

dare, sed Iouis. Hic si iusserit, forte aliquid
dixero a Musis non alienum, sed exercitatione,
quam in Helicoe instituimus, dignum. IVP.
Dic, fili, permitto enim.

27. APOL. Bonus vir videtur esse iste Timo-
cles, et Deorum amans, et rationes Stoicorum
plane perdidicit. Itaque multis cum iuuenibus
philosophiae causa versatur, mercedesque eo no-
mine non parvas conficit, qui fit probabilis ad-
modum, quum priuatim disputat cum adole-
scenti-

H h 4

scenti-

8. Τὰ τοιαῦτα ἐφίεναι] Parum hic distant,
permittere, mandare, facultatem dare: nihil
vel verbo ἐφίεναι repugnat, vel rei, de
qua agitur: quod vel inde apparet, quia sta-
tim subiungitur, ἦν ἄτος κελύσῃ. Placuit
praesertim facultatem dare, quia hoc verbo
Praesidis potestas commode exprimitur. Ges-
ner.

μαθηταῖς διαλέγοιτο· ἐν πλήθει δὲ εἰπεῖν ἀτολ-
 μώτατός ἐστι, καὶ τὴν φωνὴν ἰδιώτης καὶ μίχο-
 βάριβαρος, ὥς γε γέλωτα ὀφλισκάνειεν διὰ τὴν
 ἐν ταῖς συνεστίαις ἔσυνείρων, ἀλλὰ βατταρίζων
 καὶ ταραττόμενος· καὶ μάλιστα ὅποτεν οὕτως
 ἔχων καὶ καλλιῤῥημοσύνην ἐπιδείκνυσθαι βέλη-
 ται· συνεῖναι μὲν γὰρ ἐς ὑπερβολὴν ὀξύς ἐστι καὶ
 λεπτογνώμων, ὥς Φασιν οἱ ἄμεινον τὰ τῶν
 Στωικῶν εἰδότας. λέγων δὲ καὶ ἐρμηνεύων ὑπ'
 ἀσθενείας διαφθεῖρει αὐτὰ καὶ συγχεῖ, ἔκ ἀπο-
 σταφῶν ὅ, τι βέλεται, ἀλλ' αἰνύμασιν εἰκότα
 προτείνων, καὶ πάλιν καὶ πολὺ ἀσαφές εἶναι πρὸς
 τὰς ἐρωτήσεις ἀποκρινόμενος. οἱ δὲ, ἔσυνιέν-
 τες, καταγελῶσιν αὐτοῦ. δεῖ δὲ, οἷμαί,
 σαφῶς

scitibus. In turba autem dicere minime aude-
 et vocem habet imperiti hominis, ac semibarbarus
 est, ut risum propter ista debeat in congressibus,
 qui non connectat verba, sed balbutiat et pertur-
 betur: et maxime quoties cum hoc ingenio et-
 iam venuste dicendi facultatem vult ostendere.
 Ad intelligendi enim vim acutissimus est, et
 subtiliter cogitat, ut affirmant, qui Stoicorum
 res optime norunt. Cum vero dicit et explicat,
 prae imbecillitate ea corrumpit, et confundit,
 qui non clare quid sibi velit explanet, sed aeni-
 gmatibus similia proferat, ac rursus multo etiam
 obscurius ad interrogata respondeat. Qui vero
 illum non intelligunt, derident. Oportet au-
 tem,

αὐφῶς λέγειν, καὶ τὰτε μάλιστα ποιῆσθαι πολλὰν τὴν πέναιαν, ὡς συνήσασιν οἱ ἀκούοντες.

ΜΩΜ. Τᾷτο μὲν ὀρθῶς ἔλεξας, ὦ Ἀπολλοῦ, ἐπαυχάας τὰς αὐφῶς λέγοντας, εἰ καὶ μὴ πάνυ ποικίς σὺ τᾷτο ἐν τοῖς χρησμοῖς, λοξόφων, καὶ γριφώδης, καὶ ἐς τὸ μεταίχμιον 9) ἀσφαλῶς ἀπαρρίπτων τὰ πολλὰ, ὡς τὰς ἀκούοντας ἄλλα δεῖσθαι Πυθίᾳ πρὸς τὴν ἐξηγήσιν αὐτῶν.

tem, puto, dilucide dicere, eiusque rei multam adhibere providentiam, vt intelligant qui audiunt.

28. M O M. Recte tu quidem illud, Apollo, quod laudas dilucide dicentes, etsi minime omnium ipse hoc facis in oraculis, obliquus, et perplexus, et qui in medium inter certantes locum tutus ipse multa proicias, vt, qui audierunt, alio opus habeant ad ea interpretanda Pythio.

9. Ἐς τὸ μεταίχμιον] Vix est, vt interpretatio simplex vim et elegantiam huius loci adsequatur. Nempe μεταίχμιον est locus inter duas acies iam iam concurrere parantes, interiectus: quidquid est in hoc μεταίχμιῳ, incertum est, cuius sit, sequitur victoriam. Apollo oracula sua, vt ipse tutus sit, ne mendacii queat convinci, proiicit ἐς τὸ μεταίχμιον, in eum locum, vnde rapere ad se conetur vterque pugnantium, vindicet sibi et retineat idem, qui et campum aciei et victoriam. *Gesner.*

τῶν. ἀτὰρ τί τὸ ἐπὶ τῷ συμβουλευεῖς; τίνα ἴασιν ποιήσασθαι τῆς Τιμοκλέους ἀδυναμίας ἐν τοῖς λόγοις;

ΑΠΟΛ. Συνήγορον, ὦ Μῶμε, εἴ πως δυναθῆμεν αὐτῷ παρασχεῖν ἄλλον τῶν δευῶν τέτων, ἐρχόμενα κατ' ἀξίαν, ἅπερ ἂν ἐκεῖνος ἐνθυμηθεῖς ὑποβάλλῃ. ΜΩΜ. Ἀγόνειον τὸ τοῦ ἁληθῶς εἰρηκας, ἔτι παιδαγωγῶ τινος δεόμενον, συνήγορον ἐν συνκρίσει φιλοσόφων παραστήσασθαι ἐρμηνεύοντα πρὸς τὰς παρεντάς, ἅπερ ἂν δοκῇ Τιμοκλεῖ· καὶ τὸν μὲν Δάμιν, αὐτοπρόσωπον, καὶ δι' αὐτῆς λέγειν, τὸν δὲ ὑποκριτῇ προσχρώμενον, ἰδίᾳ πρὸς τὸ ἑς ἐκείνῳ ὑποβάλλειν τὰ δοκῶντα· τὸν ὑποκριτὴν δὲ ζητοῦντα, καὶ αὐτὸν ἴσως

thio. Verum quid post illa consulis? quam medicinam facere Timoclis in dicendo imbecillitati?

29. APOL. Patronum, Mome, si qua possemus illi adiungere alium de vehementibus illis, qui pro dignitate dicat, quaecumque iste excogitata illi subiecxit. MOM. Vere pro imberbi istuc dixisti, et qui paedagogo adhuc indigeat, patronum in philosophorum disputatione adstare, explicantem praesentibus, quid sentiat Timocles: ac Damini ex sua persona et pro se loqui; alterum autem histrione uti, et seorsum illi in aurem, quae videantur, subicere, ac patronum deinde magnifice verba facere, qui forte nec ipse quae

ἴσως συνιέντα δ, τι ἀκέραιε. ταῦτα πῶς ἔγελως αὖ εἴη τῷ πλήθει; ἀλλὰ τῆτο μὲν ἄλλως ἐπινοήσομεν.

Σὺ δὲ, ὦ θαυμάστε, (Φῆς γὰρ καὶ μάντις εἶναι, καὶ μισθὰς ἐκ ὀλίγας ἐπὶ τῷ τοιᾷτῳ ἐξέλαβας, ἄχρι τῆ καὶ πλύνθας χρυσᾶς ποτε εἰληφέναι) τί ἐκ ἐπέδειξω ἡμῖν κατὰ κἀρὸν τὴν τέχνην, προειπὼν ὁπότερος τῶν σοφιστῶν κρατήσει λέγων; οἶσθα γὰρ πού τὸ ἀποβησόμενον μάντις ὦν. ΑΠΟΛ. Πῶς, ὦ Μῶμε, δυνατόν ποιεῖν ταῦτα, μήτε τρίποδος ἡμῖν παρόντος, μήτε θυμιαμάτων, ἢ πηγῆς μαντικῆς, οἷα ἡ Καχλία ἐστίν; ΜΩΜ. Ὁρᾶς; ἀποδιδράσκεις τὸν ἐλεγχον; ἐν τῷ σενῶ ἐχόμενος. ΖΕΤΣ. Ὁ

μως,

quae audiuit intellexerit. Ista quomodo non risus erunt multitudini? Verum de illis quidem aliter cogitabimus.

30. At tu, praestantissime, dicis enim te vatem esse, et mercedes non paruas eo nomine cepisti, adeo ut lateres etiam aureos aliquando acciperis: quin tu ostendis nobis hoc tempore artem, praedicens, vter Sophistarum dicendo superaturus sit? Nosti enim scilicet, quid futurum sit, cum diuinus sis. APOL. Quomodo, Momie, fieri potest, ut faciam talia, cum neque tripus nobis praesto sit, neque suffimenta, neque fons satidicus, qualis est Castalius. MOM. Vides? fugis conuinci, in angusto deprehensus.

IVP.

μως, ὦ τέκνον, εἰπὲ, καὶ μὴ παράσχῃς τῷ συ-
κοφάντῃ τέτῳ ἀφορμαῖς διαβάλλειν καὶ χλευά-
ζειν τὰ σά, ὡς ἐπὶ τρίποδι, καὶ ὕδατι, καὶ λι-
βανωτῷ κείμενα· ὥς· εἰ μὴ ἔχῃς ταῦτα, σε-
ρησόμενόν σε τῆς τέχνης. ΑΠΟΛ. "Αμεινον μὲν
ἦν, ὦ πάτερ, ἐν Δελφοῖς, ἢ Κολοφῶνι, τὰ
τοιαῦτα ποιῆν, ἀπάντων μοι τῶν χρησίων
παρόντων, ὡς ἔθος. ὅμως δὲ καὶ ἔγωγε γυμνὸς
ἐκείνων, καὶ ἄσχευος περὶάσομαι προσιπ. ἵν' ὅπο-
τέρῃ τὸ κράτος ἔξω· ἀνέξουσθε δὲ, εἰ μὴ ἔμμε-
τρα λέγοιμι. ΜΩΜ. Λέγε, σαφῆ δὲ μόνον, ὦ
"Απολλων, καὶ μὴ συνηγὼς καὶ αὐτὰ ἢ ἐρμηνεύς
θεόμενα. καὶ γὰρ ἐκ ἀρνεία κρέα καὶ χαλῶνῃ νῦν
ἐν Λυδίᾳ ἔψεται· ἀλλὰ οἶσθα περὶ ὅτι ἡ σκέ-
ψις.

IVP. Tamen dic, fili, nec praeste calumniatori
isti obtentum calumniandi et irridendi tuas *divi-*
nationes, tamquam in tripode, et aqua, ac ture
positas, ut, si ista non habeas, arte quoque ipsa
careas. APOL. Melius quidem erat, Pater, Del-
phis aut Colophone talia facere ubi praesto mihi
sunt pro more, quae ad rem faciunt omnia. At-
tamen sic etiam, nudus illis et imparatus tentabo
praedicere, cuius futura sit victoria: sustinebitis
autem, si non satis modulata dixerō. ΜΟΜ.
Dic, verum dilucida modo Apollo, nec Patrone
atque interprete ipsa quoque indigentia. Nec
suum agninae carnes aut testudo nunc coquitur in
Lydia: verum scis qua de re deliberetur. IVP.
Quid

ψις. ΖΕΥΣ. Τί ποτε ερεῖς, ὦ τέκνον; ὡς τάγε
πρὸ τῆ χρησμῶ, ταῦτα ἤδη φοβερά· ἡ χροά
τετραμμένη, οἱ ὀφθαλμοὶ περιφερῆς, κόμη ἀ-
νασοβημένη, κίνημα κορυβαντῶδες, καὶ ἔλως
κατόχιμα πάντα, καὶ Φρικώδη, καὶ μυτικά.

ΑΠΟΛ. Κέλνυτε μαντιπόλῃ τόδε θεόφατον

Ἀπόλλωνος,

Ἀμφ' ἐρίδος κρυερῆς, τὴν ἀνέρες ἐξήσαντο

Ὀξυβόῃ, μύθοισι κορυτσόμενοι πυκνιοῖσι.

Πολλὰ γὰρ ἔνθα καὶ ἔνθα μόθου ἑτεραλκεί
κλωγμῶ,

Ταρφέος ἀνὰ κόρυμβα 10) καταπλήσσεσιν
ἐχέτλης.

Ἀλλ'

Quid tandem dices, fili? Nam ea, quae praee-
dunt oraculum, terribilia ista, iam adfunt: mu-
tatus color, oculi huc illuc torti, coma cum
horrore turbata, motus Corybanticus: et in vniuer-
sum possessi hominis omnia, et horribilia, et mystica.

31. APOL. Percipite, o superi, quae iam ca-
nit augur Apollo,

Lite super rigida, quam constituere valentes

Arguo clamore viri, verbisque petulci,

Multum hinc alternis croticibus aera et inde,

Non sine lucentis stinae terroribus, implent,
Curus

10. Ταρφέος ἀνὰ κόρυμβα] Ridiculus fit, si
quis se plane interpretari posse dicat, quae
Momus ipse obscuritatis nomine effuse ri-
det. Illa obscuritas ab hoc versu incipit.
Singul-

Ἄλλ' ὅταν αἰγυπιδὸς γαμφώνυχος ἀκρίδα
μαρψῇ,

Δὴ

*Curuo ai vli vuliur comprehenderit ungue ci-
cadam:*

Tum

Singula verba verbis si reddere velimus, ταρφῆς est densus, vt filua, vt fruges; κόρυμβα dici possunt summa, q. d. κορυφαία, vniuscuiusque rei, vt corymbi plantarum, vt aplustria nauium; ἐχέτλην stiuam esse aratri, constat; poni nonnunquam etiam pro sulco, monet *Hesychius*. Igitur vel hic sensus esse potest, ab hoc tumultu disputantium philosophorum spicas in densis sulcibus mōteri: vel, quoniam nihil alias occurrit oraculo, quod ad irridendam Deorum, Iouis in primis, anxietatem et sollicitudinem pertineat, ταρφέος ἐχέτλης ἀκρα κόρυμβα est absurda, et similis oraculis aliis descriptio caeli, Deorumque. Nam ἐχέτλην, si serio nugari porro placeat, dixisse potest, per μεταλεψιν pro ἀμάξῃ s. plauastro illo caelesti, (vid Il. Σ, 488.) quod polo vicinum est; polum pro coelo, cui ἀκρα κόρυμβα tribuere non inepte potuit; caelum pro Diis ipsis. Hoc cum videretur sententiae magis accommodatum, sequi in interpretatione placuit. Porro ἀκρίς potest alludere ad τεττιγοφορίαν Atheniensium, (si, vt videtur, Timocles Atheniensis fuit: Damis autem comparari vulturi. Quorsum pertineant ὄξυβοάα, κλωγμός, κορῶναί, ὄνοι, ἡμίονοι, et verba prope

Δὴ τότε λοισθήιον ὀμβροφόροι κλάγξουσιν
κορυῶναι.

Νίκη δ' ἡμιόνων, ὁ δ' ὄνους θοὰ τέκνα κο-
ρύψαι.

ZETΣ. Τί τῆτο ἀνεκάγχασας, ὦ Μῶμε; καὶ
μὴν ἔ γελοῖα τὰ ἐν ποσὶ παῦσαι κακοδαίμον,
ἀποπνιγήσῃ ὑπὸ τῆ γέλωτος. ΜΩΜ. Καὶ πῶς
δυνατὸν, ὦ Ζεῦ, ἐφ' ἔτω σαφεῖ καὶ προδήλω
τῷ χρησμῷ; ZETΣ. Οὐκ ἔν ἤδη καὶ ἡμῖν ἐρ-
μηνεῦσις ἀν αὐτὸν ὅ, τι καὶ λέγοι. ΜΩΜ. Πά-
νυ πρόδηλα, ὥς ἐδὲν ἡμῖν Θεμιστοκλῆς δεήσει.
Φησὶ γὰρ τὸ λόγιον ἔτωσι διαρρήδην, γόητα
μὲν εἶναι τῆτον, ἡμᾶς δὲ ὄνους κανθηλείους, νῆ
Δία,

Tum sane imbriferae cornices ultima clangunt.

Victores muli; ast asinus sobolem arietat acrem.

IVP. Quid pleno ita rictu rides Mome? Verum
ridicula non sunt praesentia. Desine, infelix,
suffocaberis a risu. MOM. Et qui possim desinere,
Iupiter, super oraculo ita claro ac dilucido?

IVP. Ergo etiam nobis illud explicaveris, quid
sibi velit. MOM. Manifestum omnino. Itaque
nihil nobis opus erit Themistocle, adeo diserte
dicit oraculum, hunc praestigiatores esse, nos
vero asinos clitellarios, ita me Iupiter, et mulos,
qui

prope omnia, nempe ad iniuriam et irrisio-
nem philosophorum; non est obscurum, si
quis velit attendere. *Gesner.*

Δία, καὶ ἡμίονος, τὰς πιστεύοντας αὐτῷ, οὐδ' ὅσον αἱ ἀκρίδες τὸν νῦν ἔχοντας.

ΗΡΑΚ. Ἐγὼ δέ, ὦ πάτερ, εἰ καὶ μέτοιχός εἰμι, ἐκ δυνήσω ὅμως τὰ δοκῶντά μοι εἰπεῖν. ἐπότεν γὰρ ἤδη συνελθόντες διαλέγονται τηνικαῦτα, ἣν μὲν ὁ Τιμοκλῆς ὑπέρσχη, ἐάσωμεν προχωρεῖν τὴν συκοφάντιαν ὑπὲρ ἡμῶν· ἣν δέ τι ἐτεροῖον ἀποβαίνει, τότε ἤδη τὴν σοὴν αὐτὴν ἔγωγε, εἰ δοκεῖ, διασείσας, ἐμβαλῶ τῷ Δάμειδι, ὥς μὴ κατάρματος ὢν ὑβρίζει ἐς ἡμᾶς. ΜΩΜ. Ἡράκλεις, ἰὼ Ἡράκλεις, ἄγροικον τέτο εἴρηκας, καὶ δεινῶς Βοιωτίον, ξυναπολέσας ἐνὶ πονηρῷ τασάτεις, καὶ προσέτι τὴν σοὴν, αὐτῷ Μαραθῶνι, καὶ Μιλτιάδῃ, καὶ Κυναίγειρῃ; καὶ πῶς ἂν τέτων

qui credamus illi, et neque tantum mentis quantum cicadas habere.

32. HERC. Ego vero, Pater, quamquam inquilinus modo, tamen non cunctabor quid mihi videatur dicere. Nempe cum iam congressi disputabunt, tum ego, si quidem Timocles superauerit, procedere sinam *institutam* pro nobis disputationem: si vero quid secius euenerit, tum iam ego ipsam concussam, si ita videtur, porticum in Damidem iniiciam, ne *homo* execrabilis contumeliis porro nos afficiat. ΜΩΜ. Hercules! heus Hercules! rusticum illud est, quod dixisti, et valde Boeoticum, perdere cum vno malo tot *homines*, et insuper totam porticum cum suo Marathone, et Miltiade, et Cynaegiro. Et quomodo

των συμπεσάντων, οἱ ῥήτορες ἔτι ῥητορεύοιεν, τὴν
 μεγίστην εἰς τὰς λόγους ὑπόθεσιν II) ἀφ' ἡρημέ-
 νοι; ἄλλως τε ζῶντι μὲν σοι δυνατόν ἴσως ἦν τι
 πράξαι τοιοῦτο· ἀφ' οὗ δὲ θεὸς γεγέννησαι,
 μεμάρθηκας, οἶμαι, ὡς αἱ Μοῖραι μόναι τὰ
 τοιαῦτα δύνανται, ἡμεῖς δὲ αὐτῶν ἄμοιροι ἐσμέν.
 ΗΡΑΚ. Οὐκ αὖν ὁπότε τὸν λέοντα, ἢ τὴν ὕ-
 δραν ἐφάνευον, αἱ Μοῖραι δι' ἐμοῦ ἐκείνα ἐπρατ-
 τον; ΖΕΥΣ. Καὶ μάλιστα. ΗΡΑΚ. Καὶ
 νῦν

modo his vna pereuntibus in posterum orationem
 ornabunt oratores, maximo illo dicendi argu-
 mento priuati? Praeterea. viuus quidem cum
 esses, poteras forsan tale quid efficere: a quo au-
 tem tempore Deus factus es, didicisti, puto, Par-
 cas solas posse talia, nos autem eorum esse ex-
 pertes. HERC. Igitur cum leonem aut hydram
 interficerem, Parcae illa per me faciebant? IVP.
 Omni-

II. Τὴν μεγίστην — ὑπόθεσιν] Ridiculum ar-
 gumentum, et simile illi, qui caput sibi ne
 praecideretur, deprecatus, illud caussabatur,
 se non habiturum, vbi pileum imposeret.
 Nempe deridet iusiurandum illud *Demosthe-
 nis*, Οὐ μὰ τὰς ἐν Μαραθῶνι περικινδυνεύ-
 σαντας, quod expendit *Longinus* f. 16. vbi
 omnia, quae hic dici possent, Viri docti,
 praesertim *Tollius*. *Gesner*.

νῦν ἢ τις ὑβρίσῃ εἰς ἐμὲ, ἢ περισυλῶν μου τὸν νεῶν, ἢ ἀνατρέπων τὸ ἄγαλμα, εἰ μὴ ταῖς Μοῖραις πάλαι δεδογμένον ἦ, οὐκ ἐπιτρέψω αὐτόν; ΖΕΥΣ. Οὐδ' αὖτως. ΗΡΑΚ. Οὐκ οὖν ἀκουσον, ὦ Ζεῦ, μετὰ παρρησίας. ἐγὼ γὰρ, ὡς ἂν κωμικός εἴην, ἀγροικός εἰμι, τὴν σκάφην, σκάφην λέγω. εἰ τοιαῦτά ἐσι τὰ ὑμέτερα, μακρὰ χαίρειν φράσας ταῖς ἐνταῦθα τιμαῖς, καὶ κνίσσῃ, καὶ ἱερῶν ἀμιατι, κἀτειμι εἰς τὸν ἄδην, ὅπου με γυμνὸν ἔχοντα τὸ τόξον, καὶ τὰ εἰδῶλα φοβηθήσεται τῶν ὑπ' ἐμοῦ πεφονευμένων θηρίων. ΖΕΥΣ. Εὖγε, οἶκοςθεν ὁ μάρτυς, Φασίην· ἀπέσωσας γοῦν τῷ Δάμιδι ταῦτα εἰπεῖν ὑποβάλλων.

Ἄλλα

Omnino. HERC. Et iam si quis contumeliosus in me sit, aut templum spoliando meum, aut evertenda statua, nisi Parcis olim ita decretum fuerit, illum non elidam? IVP. Nequaquam. HERC. Itaque audi, Jupiter, libere *dicentem*. Ego enim, ut ait Comicus, *sum rusticus: scapham nunc simplex scapham*. Si haec est vestra conditio, longum ego valere iussis vestris istis honoribus, et nidore, et victimarum sanguine, ad inferos descendo, ubi me, nudum si habeam arcum, umbrae certe interfectarum a me belluarum metuent. IVP. Euge, domesticus, aiunt, testis! compendifecisti enim Damidi ne illa dicat, cum ipse subiicias.

33. Sed

Ἄλλα τίς ὁ σπουδῇ προσκινὸν οὗτός ἐστιν, ὁ
χαλκοῦς, ὁ εὐγραμμὸς, ὁ εὐπερίγραφος, ὁ ἀρ-
χάιος τὴν ἀνάδεσιν τῆς κόμης; μᾶλλον δὲ ὁ
σὸς, ὦ Ἑρμῇ, ἀδελφὸς ἐστίν, ὁ ἀγοραῖος, ὁ
παρὰ τὴν Ποσειδάων πίπτου γούν ἀναπέπλη-
σαι, ὁ σημέραι ἐκματτόμενος ὑπὸ τῶν ἀνδριαν-
τοποιῶν. τί, ὦ παῖ, δρομαῖος ἡμῖν ἀφίξαι;
ἢ που τι ἐκ γῆς νεώτερον ἀναγγέλλεις; EPM.
Ἵπέρμεγα, ὦ Ζεῦ, καὶ μυρίας τῆς σπαδῆς
δεόμενον. ZETΣ. Λέγε ἤδη, εἴ τι καὶ ἄλλο
ἡμᾶς ἐπανισάμενον λελήθεν. EPM.

Ἐσπύχανον μὲν ἄρτι χαλκουργῶν ὑπο-

Πιττάμενος σέρνον τέ καὶ μετάφρενον.

33. Sed quis est ille cum festinatione accedens,
ille aeneas, ille lineamentis omnibus circum-
circa pulchre et ad amussim factus, ille prisco
more reuinctus cotnam? quin tuus frater, Mer-
curi, Ἰδενσις ille; iuxta Pœcilen; pice enim
oppletus est, qui quotidie exprimitur a statuariis.
Quid, fili, sic curriculo ad nos venisti? Num-
quid noui nobis de terta adfers? HERM. In-
gens quiddam, Iūpiter, et infinita diligentia
dignum. IVP. Dic iam; num quid præterea
seditionis nobis imprudentibus ortum est? HERM.

Statuariis modo pro more præbui

Pice oblinendam pectus atque tergora.

Θώραξ δέ μοι γέλοιος ἀμφὶ σώματι
 Πλασθεὶς, παρηώρητο μιμηλῇ τέχνῃ
 Σφραγίδα χαλκῷ πᾶσαν ἐντυπήμενος.
 Ὄρω δ' ὄχλον στήχοντα, καὶ τινὰς δύο
 Ὠχρούς κεραικτάς, πυγμαίχους σοφισμά-
 των,
 Δάμνη τε καὶ —

ΖΕΥΣ. Πάυε, ὦ Ἑρμαγόρα βέλτιζε, τρα-
 γωδῶν. οἶδα γὰρ αὖς τινὰς λέγεις, ἀλλ' ἐκεί-
 νὸ μοι φράσον, εἰ πάλαι συγκροτεῖται αὐ-
 τοῖς ἡ ἔρις. ΕΡΜ. Οὐδέπω, ἀλλ' ἐν ἀκρο-
 βοκισμοῖς ἐτι ἦσαν, ἀποσφειδανῶντες ἀλλή-
 λοις, πόρρωθεν ποδὲν λοιδορέμενοι. ΖΕΥΣ.
 Τί οὖν ἐτι χρὴ ποιεῖν λοιπὸν, ὦ θεοί; ἡ
 ἀκροᾶ-

*Loricæ corpori tenax, risum mouens;
 Afficta iam pendebat arte simia,
 Signum velut totius aeris exprimens.
 Turbam uenire carno, et inter hæc duo
 Gloriosos, pallidos, pugiles sophismatum,
 Daminque et —*

Ι. Μ. Ρ. Define, optime Hermagora, tragoedias
 agere. Noui enim, quos dicis. At illud mihi
 dicere diu commissum est illis pugna? HERM.
 Nondum: sed adhuc erant in velitationibus, fun-
 dis petentes se iniicem, conuiciis e longinquo
 iactandis. ΙΥΡ. Quid ergo iam faciendum super-
 est,

ἀκροᾶσθαι ἐπικύψαντας αὐτῶν; ὥςθ' ἀφαι-
ρεῖτωσαν αἱ Ὠρεαὶ τὸν ποχλὸν ἤδη, καὶ ἀπά-
γεσσι τὰ νέφη ἀναπεταίνυντ' αὖτις πύλας
τοῦ οὐρανοῦ.

Ἡράκλεις, ὅσον τὸ πλῆθος ἐπὶ τὴν ἀκροά-
σιν ἀπηντήκασιν. ὁ δὲ Τιμοκλῆς ἔτος ἔπα-
νυ μοι ἀρέσκει, ὑποτρεμῶν καὶ ταραττόμε-
νος, ἀπολεῖ πάντα σῦτος τήμερον. δῆλος
γούν ἐστιν οὐδὲ ἀντάρασθαι τῷ Δάμιδι δυνησό-
μενος, ἀλλ' ὅπερ ἡμῖν δυνατώτατον, εὐχόμε-
θα ὑπὲρ αὐτοῦ.

Σιγῇ, ἐφ' ἡμέων, ἵνα μὴ Δάμις γε πύ-
θῃται.

TIM.

est, Dii, quam ut prospicientes illos audiamus?
Quare iam remoueant Horae obicem reductisque
nubibus portas caeli pandant.

34. Hercules! quanta turba auditum conue-
nit. At iste Timocles non valde mihi placet con-
tremiscens et perturbatus: corrumpet iste omnia
hodie: apparet enim, illum neque contra Dami-
dem aufurum se attollere. Verum quod maxime
possumus, vota faciamus pro illo,

Sed taciti intra nos, feriant ne Damidis aures.

Ii 3

35. TIM.

TIM. Τί Φῆς, ὦ ἱερόσυλε Δάμι, θεὸς μὴ εἶναι, μὴδὲ προνοεῖν τῶν ἀνθρώπων; ΔΑΜ. Οὐκ· ἀλλὰ σὺ πρότερον ἀποκρίναί μοι, ὦ τινι λόγῳ ἐπείσθης εἶναι αὐτὸς. TIM. Οὐ μενουν, ἀλλὰ σὺ, ὦ μίαρὲ, ἀποκρίναί. ΔΑΜ. Οὐ μενουν, ἀλλὰ σὺ. ΖΕΤΣ. Ταῦτ' ἐμὲ παρὰ πολὺ ὁ ἡμέτερος ἄμεινον, καὶ εὐφωρότερον τραχύνεται. εὐγε, ὦ Τιμόκλεις, ἐπὶ χεῖρ τῶν βλασφημιῶν, ἐν γὰρ τούτῳ σοι τὸ κράτος, ὥς τὰ γε ἄλλα ἵχθῦν σε ἀποφανεῖ ἐπισημίζων. TIM. Ἀλλὰ, μὲ τὴν Ἀθηναῖαν, οὐκ ἂν ἀποκρίναίμην σοι πρότερον. ΔΑΜ. Οὐνοῦν, ὦ Τιμόκλεις, ἐρώτα· ἐκράτησας γὰρ τὸ τό γε, ὁμωμοκῶς· ἀλλ' ἀνευ τῶν βλασφημιῶν, εἰ δοκεῖ.

TIM.

35. TIM. Quid ais, sacrilege Dami, Deos non esse, neque providere hominibus? DAM. Non. Sed tu prius mihi responde, quo argumento illos esse credideris. TIM. Non ita. Sed tu, impure, responde. DAM. Non inquam. Sed tu. IVP. Huc vsque multo noster melius et vocalius exasperatur. Euge Timocles:ingere conuicia: in hoc enim tibi robur; quantum ad alia, piscem te obturando ore efficiet. TIM. Ego vero, ita me Pallas, prior tibi non respondero. DAM. Ergo, Timocles, interroga: hoc enim certe iuratus vicisti: sed absque maledictis, si videtur.

36. TIM.

TIM. Εὖ λέγεις, εἰπὲς εὖν μοι, οὐ δοκοῦσί σοι, ὦ καταράτε, προνοεῖν οἱ θεοί; ΔΑΜ. Οὐδαμῶς. TIM. Τί φῆς; ἀπρογόντα οὖν ταῦτα πάντα; ΔΑΜ. Ναί. TIM. Οὐδ' ὑπὸ τινι οὖν θεῷ τάττεται ἢ τῶν ὄλων ἐπιμέλει; ΔΑΜ. Οὐ. TIM. Πάρτα δὲ εἰρή φέρεται ἀλόγῳ τῇ Φορῇ; ΔΑΜ. Ναί. TIM. Εἴτ' ἄνθρωποι, ταῦτα ἀκούοντες, ἀνέχεσθε, καὶ οὐ καταλεύετε τὸν ἀλιτῆριον; ΔΑΜ. Τί τοὺς ἀνθρώπους ἐπ' ἐμὲ παραξύνεις, ὦ Τιμόκλεις; ἢ τίς ὢν ἀγανακτεῖς ὑπὲρ τῶν θεῶν; καὶ ταῦτα ἐκείνων αὐτῶν οὐκ ἀγανακτούντων; εἰ γέ οὐδὲν δεσπὸν διατεθήκασί με πάλαι ἀκούοντες,

36. TIM. Bene istuc dicis. Dic igitur mihi, non videntur tibi, homo, execrabilis, providere Dii? DAM. Nequaquam. TIM. Quid ais? sine providentia itaque fiunt haec omnia? DAM. Sane. TIM. Neque a quodam Deo igitur procuratio vniuersorum ordinatur? DAM. Non. TIM. Omnia autem temere feruntur irrationabili impetu? DAM. Nempe. TIM. Tum vos, qui ista auditis, patimini, nec lapidibus obruitis impium? DAM. Quid homines contra me irritas, Timocles? aut quis es, qui Deorum vicem irascaris, idque illis ipsis non irascentibus? ut qui nihil in me grauius consuluerint, olim licet audierint,

οντες, εἰ γε ἀκούουσι. TIM. Ἀκούουσι γάρ, ὦ Δάμι, ἀκούουσι, καὶ σε μετίασι ποτὲ χρόνῳ ὕστερον.

ΔΑΜ. Καὶ ποτὲ ἂν ἐκεῖνοι σχολὴν ἀγάγοιεν ἐπ' ἐμὲ, τοσαῦτα, ὡς Φῆς, πράγματα ἔχοντες, καὶ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ, ἅπειρα τὸ πλήθος ὄντα, οἰκονομούμενοι; ὥς οὐδὲ σέ πω ἡμύναντο ὧν ἐπιτοκεῖς αἰεὶ, καὶ τῶν ἄλλων, ἵνα μὴ βλασφημεῖν καὶ αὐτὸς ἀναγκάζωμαι παρὰ τὰ συγκεκμηνα. καίτοι οὐχ ὅςῃ ἦν τινα ἂν ἄλλην ἐπίδειξιν τῆς ἐαυτῶν προνοίας μείζω ἐξενεγκεῖν ἐδύναντο, ἢ σὲ κακόν, κακῶς ἐπιτρέψαντες, ἀλλὰ δῆλοί εἰσιν ἀποδημοῦντες ὑπὲρ τὸν Ὠκεανόν

dierint, modo audiant. TIM. Enim vero audiunt, Dami, audiunt, et aliquando te suo olim tempore vlcifcentur.

37. DAM. Et quando illi otium ad me *punientum* habeant; qui tot, vt ais, negotia sustineant, et res huius vniuersi, infinitas numero, administrent? Itaque necdum te vlti sunt ob perpetua tua periuria, et reliqua, *quae raceo*, ne et ipse maledicere praeter pacta cogar. Quamquam non video, ecquam aliam demonstrationem prouidentiae suae maiorem possint edere, quam malum te *mortalem* male obterendo. Sed apparet illos peregre abesse trans Oceanum forte apud Aethiopas
Heroas

νὸν ἴσως μετ' ἀκύνοντας Αἰθιοπῆας. ἔθος γοῦν αὐτοῖς συνεχῶς ἵστασθαι παρ' αὐτοὺς ἐπὶ δαίται, καὶ αὐτεπαγγέλτοις ἐνίοτε.

TIM. Τί πρὸς τοσούτην ἀνασχυντίαν εἵ-
 παμι, ὦ Δάμι; DAM. Ἐκεῖνο, ὦ Τιμόκλεις,
 ὃ πάλα ἐγὼ ἐπόθουν ἀκοῦσά σου, ὅπως ἐπεί-
 σθης οἶσθαι προνοεῖν τοὺς θεοὺς. TIM. Ἡ
 τάξις με πρώτη τῶν γιγνομένων ἐπείσεν, ὃ ἥ-
 λιος αἰετὴν αὐτὴν ὁδὸν ἰὼν, καὶ σελήνη κατὰ
 ταῦτα, καὶ ὥραι τρεπόμεναι, καὶ φυτὰ φυό-
 μενα, καὶ ζῶα γεννώμενα, καὶ αὐτὰ ταῦτα οὕ-
 τως εὐμηχάνως κατεσκευασμένα, ὥς τρέφε-
 σθαι, καὶ κινεῖσθαι, καὶ ἐννοεῖν, καὶ βαδίζειν,
 καὶ

*Heroes crimine puris. Mos enim illis frequenter
 ad illos abire coenatum; interdum etiam cum ipsi
 sponte condixerunt.*

38. TIM. Quid ad tantam impudentiam di-
 cam, Dami? DAM. Illud, Timocles, quod
 olim ego audire ex te cupio, quomodo in eam
 opinionem veneris, uti putes Deos providere.
 TIM. Ordo primum eorum, quae fiunt, mihi
 persuasit: sol eandem semper viam tenens, et eo-
 dem modo luna, et tempestatum vices, et plan-
 tarum fatus, et generationes animalium, eaque
 ipsa animalia tanto artificio perfecta, ut nutriri,
 moveri, cogitare, incedere, fabricare, coriariam

καὶ τεκταίνεσθαι, καὶ σκυτοτομέειν, καὶ τὰλλα
 ταῦτα προνοίας ἔργα εἶναι μοι δοκεῖ. ΔΑΜ.
 Αὐτό περ τὸ ζητῶμεν, ὦ Τιμόκλεις, συναρ-
 πάξεις. οὐδέπω γὰρ δῆλον, εἰ προνοία τούτων
 ἔκχσον ἐπιτελεῖται· ἀλλ' ὅτι μὲν τοιαῦτα ἐστὶ
 τὰ γιγνόμενα, φαίην ἂν καὶ αὐτός· οὐ μὲν αὐ-
 τήκα πεπεῖσθαι ἀνάγκη, καὶ ὑπὸ τινὸς προμη-
 θείας αὐτὰ γίνεσθαι. ἐνὶ γὰρ καὶ ἄλλως ἀρ-
 ξάμενα, νῦν ὁμοίως, καὶ κατὰ ταυτὰ συνίστα-
 σθαι, σὺ δὲ τάξιν αὐτῶν ὀνομάζεις τὴν ἀνάγκη.
 εἴτα δηλαδὴ ἀγανακτήσεις, εἴ τις σοι
 μὴ ἀκολουθοίη, τὰ γιγνόμενα μὲν, ὅποια ἐστὶ,
 καταριθμουμένῳ καὶ ἐπαινοῦντι, αἰομένῳ δὲ ἀ-
 πόδειξιν ταῦτα εἶναι, τοῦ καὶ προνοία δια-
 τάττε-

facere possint: haec, et alia in eo genere provi-
 dentiae opera esse mihi videntur. DAM. Ipsum
 quodāmodo, quod in quaestione est, pro argu-
 mento arripis, Timocles. Nondum enim mani-
 festum, an providentia horum vnumquodque
 perficiatur. Sed talia quidem esse, quae sunt,
 ipse quoque dixerim; sed non statim necesse est
 ut credamus, etiam a providentia quadam illa
 fieri. Potest enim fieri, ut a fortuito initio nunc
 similiter et eodem rhodo consistant. Tu autem
 ordinem illorum vocas necessitatem. Deinde ni-
 mirum indignaberis, si quis tibi non obsequatur,
 ea quae fiunt, sicut sunt, enumeranti et laudan-
 ti; simul vero putanti, hanc demonstrationem
 esse,

σάττεσθαι 12) αὐτῶν ἕκασον. ὥς· κατὰ τὸν
κωμικόν, Τὰτὶ μὲν ὑπομάχθηρον, ἄλλο δέ μοι
λέγε·

TIM. Ἐγὼ μὲν οὐκ οἶμαι καὶ ἄλλης ἐπὶ τοῦ-
τοις δεῖν ἀποδείξεως. ὅμως δ' οὖν ἐρῶ, ἀπό-
κριναι γάρ μοι· "Ὅμηρός σοι δοκεῖ ἄριστος ποιη-
τῆς γενέσθαι; ΔΑΜ. Καὶ μάλα. TIM. Οὐκοῦν ἐκένω ἐπέισθην, τὴν πρόνοιαν τῶν
θεῶν ἐμφανίζοντι. ΔΑΜ. Ἀλλ', ὦ θαυμά-
σιε, ποιητὴν μὲν ἀγαθὸν "Ὅμηρον γενέσθαι,
πάντες

esse, providentia quadam illorum vnumquodque
vices suas servare. Igitur, ut est in comoedia,
Hoc subdolum videtur: adfer alterum.

39. TIM. Equidem non puto alia opus esse in
hiscē demonstratione: Attamen interrogabo. Et-
enim responde mihi: Homerusne videtur tibi
optimus poeta fuisse? DΑΜ. Sane. TIM. Illi ergo credidi providentiam Deorum declaranti.
DΑΜ. Verum enim vero, homo admirabilis,
poetam quidem bonum fuisse Homerum, omnes
tibi

12. [Διατάττεσθαι] Hoc praetuli vulgatae
διαλλάττεσθαι, quia quatuor Codd. iube-
bant, et melius videtur; versionem Gesneri
non attigi, quae non multum abit ab resti-
tuta lectione. Reitz.

πάντες σοι συνομολογήσουσι, μάρτυρα δὲ ἀλη-
θῆ περὶ τῶν τοιούτων, οὐθ' ἐκείνον, αὐτὲ ἀλ-
λον ποιητὴν οὐδένα. οὔτε γὰρ ἀληθείας μέλειν
αὐτοῖς οἶμαι, ἀλλὰ τοῦ κηλεῖν τοὺς ἀκούοντας,
καὶ διὰ τοῦτο μέτροις τε κατὰδουσι, καὶ μύ-
θοις κατηχοῦσι, καὶ ὅλως, ἅπαντα ὑπὲρ τοῦ
τερπνοῦ μηχανῶνται.

Ἄτὰρ ἡδέως ἂν ἀκούσαιμι οἷς τίσι μάλιχα
ἐπίσθης τῶν Ὀμήρου· ἄρα οἷς περὶ τοῦ Διὸς
λέγει, ὡς ἐπεβούλευον συνδῆσαι αὐτὸν ἡ θυγά-
της, καὶ ὁ ἀδελφός, καὶ ἡ γυνή; καὶ εἶγε μὴ
τὸν Βριάρεων ἡ Θέτις ἐκάλεσεν, ἐλέησασα τὸ
γιγνόμενον, ἐπεπέδητο ἂν ἡμῖν ὁ βέλτιστος Ζεὺς,
συναρπασθεῖς. ἀνθ' ὧν καὶ ἀπομνημονεύων
τῇ

tibi largientur: testem autem idoneum talium,
neque illum, neque alium quemcumque poetam.
Neque enim veri illis curam esse puto, sed ut
auditores demulceant; atque ob id ipsum, versi-
bus occinunt, et personant fabulis, et in uniuersum
iucunditatis causa machinantur omnia.

40. Verum libenter audierim, quibus maxime
Homeri dictis fidem habueris: num illis quae de
Ioue dicit, insidias illi fecisse ut ligarent, filiam,
et fratrem, et uxorem? et nisi Briareum aduo-
casset Thetis, miserata factum, in compedes forte
raptus nobis esset Iupiter optimus. Pro quo et-
iam

τῇ Θέτιδι τὴν εὐεργεσίαν, ἐξαπατᾷ τὸν Ἀγαμέμνονα, ἐνείρον τινα ψευδῇ ἐπιπέμψας, ὥς πολλοὶ τῶν Ἀχαιῶν ἀποθάνοιεν. ὁρᾷς; ἀδύνατον γὰρ ἦν αὐτῷ, κεραυνὸν ἐμβαλόντι, καταφλέσαι τὸν Ἀγαμέμνονα αὐτὸν, ἄνευ τοῦ ἀπαιτεῖν εἶναι δοκεῖν. ἢ ἐκείνᾳ σε μάλιστα εἰς τὴν πίσιν ἐπεσπάσατο ἀκούοντα, ὥς Διομήδης μὲν ἔτρωσε τὴν Ἀφροδίτην, εἶτα τὸν Ἄρην αὐτὸν, Ἀθηναῖς παρακλεῦσει, μετὰ μικρὸν δέ, αὐτοὶ συμπεσόντες οἱ θεοὶ ἐμονομάχουν ἀναμῖξ ἄρρενές τε, καὶ θήλειαι, καὶ Ἀθηναῖ μὲν Ἄρην καταγωνίζεται, ἅτε καὶ πεπονηκότα, οἶμαί, ἐκ τοῦ τραύματος, ὃ παρὰ τοῦ Διομήδους εἰλήφει, Λητοῖ δ' ἀντέστη σῶκος ἐρίου-

iam beneficio gratiam relaturus Thetidi, decipit Agamemnonem, immisso somnio mendaci, quo Achivorum multi perirent. Vides? non poterat nempe iacto fulmine ipsum comburere Agamemnonem, ut non videretur esse impostor. Aut illa forte ad credendum te pertraxerunt, cum audires, a Diomede vulneratam Venerem, ac ipsum deinde, Minerua instigante, Martem? paullo post autem, ipsi irruentes in se inuicem Dii praelia miscuere viri pariter ac feminae, et Minerua quidem Martem superat, laborantem puto ex vulnere, quod a Diomede acceperat; *Latonam*

ἑριούνιος Ἑρμῆς. ἢ τὰ περὶ τῆς Ἀρτέμιδος σοι
 πιθανὰ ἔδοξεν, ὥς ἐκείνη μεμψιμοιροῦσα ἡγα-
 νάκτησεν οὐ κληθεῖσα ἐφ' ἐξίαςιν ὑπὸ τοῦ Οἰ-
 νέως. καὶ διὰ τοῦτο σὺν τινι ὑπερφυᾷ, καὶ
 ἀνυπόστατον τὴν ἀλήθειαν, ἐπαφῆκεν ἐπὶ τὴν χω-
 ραν αὐτοῦ. ἄρα οὖν τὰ τοιαῦτα λέγων σε Ὀ-
 μηρος πέπεικε;

ZETΣ. Βαβαί. ἡλίκον, ὦ θεοί, ἀνεβόη-
 σε τὸ πλῆθος, ἐπαινοῦντες τὸν Δάμιν· ὁ δ'
 ἡμέτερος, ἀπορουμένῳ ἔοικε· δέδιδε γοῦν, καὶ
 ὑποτρέμει, καὶ δῆλός ἐστιν ἀπορρέψων τὴν ἀ-
 σπίδα, καὶ ἤδη περιβλέπει οἱ παρεκδύς ἀποδρα-
 σεται. TIM. Οὐδ' Εὐριπίδης ἄρα σοι δοκεῖ
 λέγειν

*at contra stetit utilium dator Hermes. Aut istaec
 de Diana probabilia tibi visa sunt, cum illa ae-
 gre fert et indignatur, se non vocatam ab Oeneo
 ad epulas: atque eam ob causam aprum horribili
 magnitudine, et robore cui resistere nihil posset,
 in regionem illius immittit. Num quid ergo
 talia dicens Homerus tibi persuasit?*

41. IVP. Hem! quanto, o Dii, clamore mul-
 tudo laudavit Damin. At noster desperare vi-
 detur, metuit enim, et aliquantum tremit, et
 apparet abiecturum esse clypetum: et iam circum-
 spicit, qua se subducens queat aufugere. TIM.
 Neque Euripides igitur tibi sanum quid videtur
 dicere,

λέγειν τι ὑγίης, ὅποτεν αὐτοὺς ἀναβιβασάμε-
νος τοὺς θεοὺς ἐπὶ τὴν σκηνὴν, δεκνύη σώζον-
τας μὲν τοὺς χρησοὺς τῶν ἡρώων, τοὺς πονη-
ροὺς δὲ, καὶ τὴν ἀσέβειαν κατὰ σὲ ἐπιτρεῖβον-
τας; Δ Α Μ. Ἀλλ', ὦ γενναϊστάτε Φιλοσό-
φων Τιμόκλει, εἰ ταῦτα ποιοῦντες οἱ τρα-
γωδοὶ πεπείκασί σε, ἀνάγκη δυοῖν θάτερον,
ἤτοι Πῶλον, καὶ Ἀριστόδημον, καὶ Σάτυρον,
ἡγεῖσθαί σε θεοὺς εἶναι τότε, ἢ τὰ πρόσωπα
τῶν θεῶν αὐτὰ, καὶ τοὺς ἐμβάδας, καὶ τοὺς
ποδήρεις χιτῶνας, καὶ χλαμύδας, καὶ χειρί-
δας, καὶ προγασιδία 13), καὶ σωματία, καὶ
τάλλ',

dicere, cum Deos ipsos in scenam productos o-
stendit, vt seruant bonos inter Heroas, malos
vero et impietatem, qualis tua est, obterunt?
D A M. Sed o generosissime philosophorum, Ti-
mocles, si, haec dum agunt, persuasere tibi
Tragici; oportet alterutrum horum, aut Polum,
et Aristodemum, et Satyrum, putare te Deos
esse tunc, aut ipsas Deorum personas, et cothur-
nos, et talares togas, et chlamydes, et manicas,
et ventralia, et thoraces, et alia quibus illi tra-
goe-

13. Προγασιδία] Cum προγάσῃ sit, cui
venter prominet, possis προγασιδία putare
puluillos assumulando ventri prominulo apta.
Sed etiam possit vestis esse ante ventrem sus-
pendi solita etc. *Gesner.*

ταῦτα, οἷς ἀκείνοι περιώνυσσι τὴν τραγωδίαν,
 ὅσπερ καὶ μεγαλοτάτον οἶμαι. ἐπεὶ καθ' ἑαυτὸν
 ἐπτόταν ὁ Εὐριπίδης, μηδὲν ἐπαιγούσης τῆς
 χρείας τῶν δραμάτων, τὰ δοκοῦντα οἱ λόγοι
 ἀκούσθαι αὐτοῦ τόσα παρρησιαζομένου,

Ὁραῖς τὸν ὑψοῦ, τὸν δ' ἀπείρον' αἰθέρα,
 Καὶ γῆν περὶξ ἔχονθ' ὕγραῖς ἐν ἀγκά-
 λαις,

Τοῦτον νόμιζε Ζῆνα, τόνδ' ἡγᾷ θεόν.
 καὶ πάλιν,

Ζεὺς, ὅσις ἐστὶν ὁ Ζεὺς.

Οὐ γὰρ οἶδα, πλην λόγῳ κλύων.
 καὶ τὰ τοιαῦτα.

TIM.

goediam ornant, quod quidem maximae ridicu-
 lum arbitror. Alioqui ubi pro se Euripides, ni-
 hil urgente fabularum necessitate, quae sibi vi-
 deantur dicit, audias ipsum tunc libere pronun-
 ciantem:

*Sublime fufum cernis, immensum aethera,
 Cuius tenetur mollibus complexibus
 Terra: hoc putato Numen, hunc perhibe Iove-
 vem.*

et rursus,

*O Iupiter, quicumque demum es Iupiter;
 Nec enim nisi sermonibus mihi notus es:*

et similia.

42. TIM.

TIM. Οὐκοῦν ἅπαντες ἄνθρωποι, καὶ τὰ
ἔθνη, ἐξηπάτηνται, θεοὺς νομίζοντες, καὶ παν-
ηγυρίζοντες. ΔΑΜ. Εὖγε, ὦ Τιμόκλεις, ὅτι
με ὑπέμνησας τῶν κατὰ τὰ ἔθνη νομιζομένων,
ὡφ' ὧν μάλιστα συνίδοι τις ἄν, ὥς γε εἰδέν βέ-
βαιον ὁ περὶ θεῶν λόγος πῶς ἔχει. πολλή
γὰρ ἡ ταραχὴ καὶ ἄλλοι ἄλλα νομίζουσιν, Σκυ-
θαί μὲν Ἀκινάκη θύοντες, καὶ Θραῖκες Ζαμόλ-
ξιδι, δραπέτῃ ἀνθρώπῳ ἐν Σάμου, ὥς αὐ-
τοὺς ἤκοντι, Φρύγες δὲ Μήνη, καὶ Αἰθίοπες
ἡμέρα, καὶ Κυλλήνιοι Φάλητι, 14) καὶ Ἀσ-
σύριοι

42. TIM. Igitur omnes homines et populi
decepti sunt, qui Deos esse putent, ac celebrent.
DAM. Bene, Timocles, admonuisti me eorum,
quae inter gentes moribus legibusque recepta
sunt: e quibus nimirum maxime cognouerit ali-
quis, quam nihil firmum illa, quae de Diis fe-
runtur, habeant. Multa enim confusio, et alii
alia sanxerunt: Scythae sacrificantes acinaci, et
Zamolxidi Thraces, qui fugitiuus e Samo ad il-
los venit; Phryges autem Menae, *id est Lunae*;
et Diei Aethiopes; et Cyllenii Phaneti; et Assy-
rii

14. Κυλλήνιοι Φάλητι.] Quis sit Phales, cui
sacra faciant Cyllenii, equidem non dixe-
rim. Dedi in versione Phanetem, notum
ex Orphicis versibus ab Athenagora Legat.
Luc. Op. T. V. Kk c. 16.

σύριοι περισεῖα, καὶ Πέρσαι πυρὶ, καὶ Αἰγύπτιοι ὕδατι. πάντοι μὲν ἅπασι κοινὸν τοῖς Αἰγυπτίοις τὸ ὕδωρ, ἰδίᾳ δὲ, Μεμφίταις μὲν ὁ βοῦς θεός· Πηλουσιώταις δὲ κρόμμυς· καὶ ἄλλοις ἰβίς, ἢ κροκόδειλος, καὶ ἄλλοις κυνοκέφαλος, ἢ αἰλουρος, ἢ πίθηκος· καὶ ἔτι κατὰ κώμας, τοῖς μὲν ὁ δεξιὸς ὦμος θεός· τοῖς δὲ κατ' ἀντιπέραις οἰκῆσαι, ἄτερος· καὶ ἄλλοις κεφαλῆς ἡμίτομον, καὶ ἄλλοις ποτήριον κερამεῦν, ἢ τρύβλιον. ταῦτα πῶς οὐ γέλως ἐστίν, ὦ καλὲ Τιμόκλεις; ΜΩΜ. Οὐκ ἔλε-

rīi columbae; et Persae igni; et aquae Aegyptii. Quamquam communis quidem Aegyptiis omnibus Deus est aqua; priuatim vero Memphis Deus bos est; Pelusiotis cepe; et aliis ibis, aut crocodilus, cynocephalus, aut feles, aut simia: et insuper per vicos aliis humerus dexter Deus est; e regione autem habitantibus, sinister; et aliis caput dimidiatum, et aliis figulinum poculum aut patella. Haec quomodo non ridicula sunt; o pulcher Timocles? M O M. Nonne prae-

c. 16. seruatis, itemque aliis, quos debemus *Macrobio* Sat. I, 18. Qui etiam docet tum l. c. tum c. 17. Solem esse Phaneta. De *Phanete* omnia *Eschenbachius* in *Epigene*. *Gesner*.

ἔλεγον, ὦ θεοί, ταῦτα πάντα ἤξεν εἰς τοῦμ
Φανές; καὶ ἀκριβῶς ἐξετασθήσεσθαι; ΖΕΤΣ.
Ἐλεγες, ὦ Μῶμε, καὶ ἐπετίμας ὀρθῶς, καὶ
ἔγωγε περᾶσομαι ἐπανορθώσασθαι αὐτὰ, ἢ
τὸν ἐν ποσὶ κίνδυνον διαφύγωμαι.

TIM. Ἀλλ', ὦ θεοῖς ἐχθρὲ σὺ, τὰς χρη-
σμούς καὶ προαγορεύσεις τῶν ἐσομένων, τίνος
ἔργον ἂν εἴποις, ἢ θεῶν καὶ τῆς προνοίας τῆς
ἐκείνων; ΔΑΜ. Σιωπήσον, ὦ ἄρισε, περὶ
τῶν χρησμῶν, ἐπεὶ ἐρήσομαι σε, τίνος αὐτῶν
μάλιστα μεμνήσθαι ἀξιοῖς; ἄρ' ἐκείνου, ὃν τῷ
Λυδῷ ὁ Πύθιος ἔχρησεν; ὃς ἀκριβῶς ἀμφή-
κης ἦν καὶ διπρόσωπος, οἷοί εἰσι τῶν Ἑρμῶν
ἐνιοί,

praedicebam, Dii, futurum, vt proferrentur in
lucem haec omnia, et accurate examinarentur?
IVP. Praedixisti, Mome, et recte nos reprehen-
disti; ac studebo corrigere ista, modo praesens
periculum effugerimus.

43. TIM. Verum tu Diis inimice, oracula,
et praedictiones futurorum, cuius opus dixeris,
nisi Deorum illorumque prouidentiae? DAM.
Tace, vir bone, de oraculis. Nam interrogabo
te, cuius illorum maxime velis mentionem fieri?
num illius quod Lydo Pythius reddidit, quod
exacte ambiguum erat ac vultu duplici, quales
Kk 2 sunt

ἔνιοι, διττοὶ καὶ ἀμφοτέρωθεν ὅμοιοι, πρὸς
ὁπότερον ἂν αὐτῶν μέρος ἐπιστραφῇσιν· ἢ τί
μᾶλλον ὁ Κροῖσος διαβὰς τὸν Ἄλυν, τὴν αἰ-
τῆ ἀρχὴν, ἢ τὴν Κύρου καταλύσει; καί τοι οὐκ
ὀλῶγων ταλάντων ὁ Σαρδιανὸς ἐκείνος ὄλεθρος,
τὸ ἀμφιδέξιον τῆτο ἔπος ἐπρίματο. ΜΩΜ.
Αὐτὰ που, ὦ θεοί, ἀνὴρ διεξέρχεται λόγων,
ἃ ἐγὼ ἐδεδίειν μάλισσά· ποῦ νῦν ὁ καλὸς ἡμῶν
κιθαρωδός; ἀπολόγησάμιν αὐτῷ κατελθὼν πρὸς
ταῦτα. ΖΕΥΣ. Σὺ ἡμᾶς ἐπισφάττεις, ὦ
Μῶμε, οὐκ ἐν καιρῷ νῦν ἐπιτιμῶν.

TIM. Ὅρα οἷα ποιεῖς, ὦ ἀλιτῆρι· Δάμι,
μονονουχί τὰ ἔδη αὐτὰ τῶν θεῶν ἀνατρέπεις
τῷ

sunt Hermarum quidam, duplices, et vtrunque
similes, ad quamcumque illorum te partem con-
vertas? Aut vtrum magis superato Croesus Ha-
lye, suum imperium an Cyri dissoluet? Atqui
non paucis talentis Sardiana illa perniciēs an-
cipitem istum versum emerat? MOM. Illa ipsa fe-
re, Dii, hic vir disputat, quae ego maxime me-
tuebam. Vbi nunc est nobis pulcher ille citha-
roedus? Descende, responde isti pro te ad haec
crimina. IVP. Enecas tu nos, Mome, importu-
nis illis reprehensionibus tuis.

44. TIM. Vide quid agas, execrande Dami,
tantum non sedes ipsas Deorum disputatione tua
euer-

τῷ λόγῳ, καὶ βωμοὺς αὐτῶν. Δ Α Μ. Οὐ
 πάντας ἔγωγε τοὺς βωμοὺς, ὦ Τιμόκλεος, τί
 γὰρ καὶ δεινὸν ἀπ' αὐτῶν γίγνεται, εἰ θυμια-
 μάτων καὶ εὐωδίας μεσαί εἰσι; τοὺς δὲ ἐν Ταύ-
 ροις τῆς Ἀρτέμιδος ἠδέως αὖ ἐπεῖδον ἐκ βά-
 θρων ἐπὶ κεφαλῇ ἀνατρεπόμενους, ἐφ' ὧν
 τοιαῦτα ἤπαρθ' ἐνός εὐωχουμένη ἔχαρε. ΖΕΤΣ.
 Τοῦτ' ἐπὶ πόθεν ἡμῖν τὸ ἄμαχον κακὸν ἐπῆλθεν;
 ὡς δαμόνων ἔθενός ἀνὴρ φείδεται, ἀλλ' ἐξ
 αἰμάξης παρρησιάζεται, καὶ

Μάρπτεε ἔξέης, ὅς' αἴτιος, ὅςτ' καὶ αὐκί-
 Μ Ω Μ. Καὶ μὴν ὀλίγους αὖ, ὦ Ζεῦ, τοὺς
 ἀναιτίους εὐροῖς ἐν ἡμῖν· καὶ περ τάχα προῖων
 ὁ ἄνθρωπος ἄψεται καὶ τῶν κορυφαίων κτερός.

TIM.

eueris, ipsorumque altaria. DAM. Non omnia
 equidem altaria, Timocles: quid enim mali ab
 his fiat, si suffitus et boni odoris plena sint? Sed
 illa Tauricae Dianae libenter sane viderem e fun-
 damentis in caput euerfa, in quibus talibus epu-
 lis virgo illa gauisa est. IVP. Vnde nobis inui-
 ctum istud malum insonat? ut nulli Deorum vir
 parcat! sed *tanquam* e plaustro confidenter male-
 dicit,

Es lacerat deinceps insones atque nocenses.

MOM. Verum paucos sane Iupiter inneneris in-
 ter nos insones. Et forte progressus homo tan-
 get etiam summorum quendam.

Kk 3

45. TIM.

TIM. Οὐδὲ βροντῶντος αὐτοῦ τοῦ Διὸς ἀκούεις, ὦ θεομαίχε Δάμι; ΔΑΜ. Καὶ πῶς οὐ μέλλω βροντῆς ἀκούειν, ὦ Τιμόκλεις; εἰ δὲ ὁ Ζεὺς ὁ βροντῶν ἐστὶ, σὺ ἂν ἄμεινον εἰδείης, ἐκείθεν ποθεν παρὰ τῶν θεῶν ἀφικνόμενος· ἐπεὶ οἱ γὰρ ἐκ Κρήτης ἤκοντες ἄλλα ἡμῖν διηγοῦνται, τὰ φοβ. τινὰ κείθι δείκνυσθαι, καὶ σῆλην ἐφελάναι δηλῆσαν ὡς οὐκέτι βροντῆσειεν ἂν ὁ Ζεὺς, τεθνεὺς πάλαμ. ΜΩΜ. τοῦτ' ἐγὼ πρὸ πολ-
 λοῦ ἠπιστάμην ἐροῦντα τὸν ἄνθρωπον. τί δ' οὖν, ὦ Ζεῦ, ὠχρίσθης ἡμῖν, καὶ συγκροτεῖς τὰς ἀδόντας, ὑπὸ τοῦ τρόμου; θαρρύν χρὴ, καὶ τῶν τοιούτων ἀνθρωπίσινων καταφρονεῖν.
 ΖΕΥΣ. Τί λέγεις, ὦ Μῶμε, καταφρονεῖν;
 ΜΩΜ. οὐχ

49. TIM. Neque tonantem ipsum Iovem au-
 dis, hostis Deorum Dami? DAM. Quidni to-
 nitru audiam, Timocles? Vtrum vero Iupiter
 sit, qui tonat, melius tu noris, qui forte a Diis
 alicunde veneris: quando, qui e Creta veniunt,
 alia nobis narrant, sepulcrum ibi quoddam osten-
 di, et columellam adstare, quae declaret, non
 tonaturum amplius Iovem, qui olim sit mortuus.
 MOM. Hoc diu ego sciebam dicturum esse ho-
 minem. Quid ergo, Iupiter, expalluisti nobis,
 et dentes tremore collidis? Bono animo oportet
 esse, ceteriusmodi homunciones contemnere. IVP.
 Quid ais, Mome, contemnere? Non vides, quot
 ipsum

εὐχ' ὁρᾷς. ὅσοι ἀκούουσι, καὶ ὡς συμπεπεισμέ-
νοι εἰσὶν ἤδη κατ' ἡμῶν, καὶ ἀπάγει αὐτοὺς
ἀναδυσάμενος τῶν ὠτων ὁ Δάμις; ΜΩΜ.
Ἀλλὰ σὺ ὁπόταν, ὦ Ζεῦ, θελήσης, σειρῇν
χρυσείην καθεῖς, ἅπαντας αὐτὰς.

Αὐτῇκεν γαίῃ ἐρύσαις αὐτῇ τε θαλάσῃ.

TIM. Εἰπέ μοι, ὦ κατάρατε, πέπλευκας
ἤδη ποτέ; ΔΑΜ. Καὶ πολλάκις, ὦ Τιμό-
κλεις. TIM. Οὐκοῦν ἔφερεν ὑμᾶς τότε ὁ ἀνερ-
μος ἐμπίπτων τῇ ὀθόνη, καὶ ἐμπιπλὰς τὰ
ἀνάτια, ἢ οἱ ἐρέττοντες; 15) ἐκυβέρνα δὲ εἰς
τις

ipsum audiant, et quam illius persuasionibus
contra nos occupati sint? abducaturque illos auri-
bus deuinctos Damis? MOM. At tu, cum vo-
lueris, Iupiter, catena aurea demissa omnes

Ipsa cum terra hac et cum mare traxeris ad nos.

46. TIM. Dic mihi, execrabilis homo, an
aliquando nauigasti? DAM. Et saepe, Timo-
cles. TIM. Nonne ferebat tum vos ventus, in
lintheum irruens, et implens vela, magis quam
remigantes? gubernabat autem quidam governa-
culo

K k. 4

15. "H οἱ ἐρέττοντες] Omissa ante ἡ vox μᾶλ-
λον. Vid. ad Ion. Conf. c. 7. Gesner.

τις ἐφεςως, καὶ ἔσωζε τὴν ναῦν; ΔΑΜ. Καὶ μάλα. ΤΙΜ. Εἴτα ἡ ναῦς μὲν οὐκ ἂν ἔπλε μὴ κυβερνωμένη, τὸ δὲ ὅλον τοῦτο ἀκυβέρνητον οἶε, καὶ ἀνηγαμένον Φέρεσθαι; ΖΕΤΣ. Εὖγε συνετῶς ταῦτα ὁ Τιμοκλῆς, καὶ ἰσχυρῶς τῷ παραδείγματι.

ΔΑΜ. Ἀλλ', ὦ Θεοφιλέστατε Τιμόκλης, τὸν μὲν κυβερνήτην ἐκείνον εἶδες ἂν, αἰεὶ τὰ συμφέροντα ἐπινοοῦντα, καὶ πρὸ τοῦ καιροῦ παρασκευαζόμενον, καὶ προσάττοντα τοῖς ναῦταις, ἀλυσίτελές δὲ ἐδὲ ἄλογον ἐδὲν τι εἶχεν ἡ ναῦς, ὃ μὴ χρήσιμον πάντως καὶ ἀναγκαῖον ἦν πρὸς τὴν ναυτιλίαν αὐτοῖς. ὁ δὲ σὸς ἔτος
κυβερ-

culo admotus, nauemque seruauit. ΔΑΜ. Sane. ΤΙΜ. Tum nauis. quidem non nauigasset nisi esset gubernata: hoc uniuersum autem sine gubernatore atque duce ferri arbitraris? ΙΡΡ. Euge prudenter ista Timocles, et valide disputas similitudine.

47. ΔΑΜ. Verum, carissime Diis Timocles, gubernatorem illum videbas semper cogitare utilia, et ante tempus parare se, et imperare nautis: inutile autem aut irrationabile nihil habebat nauis, quod non omnino utile et necessarium ipsis esset ad nauigationem. At tuus iste gubernator,

κυβερνήτης, ὃν τῇ μεγάλῃ ταύτῃ νηϊ ἔφεσαν
ναυ αἰχμοῖς, καὶ οἱ συνναῦται αὐτοῦ, οὐδὲν εὖ-
λόγως, ἐδὲ κατὰ τὴν αἰξίαν διατάττουσιν·
ἀλλ' ὁ μὲν πρότονος, 16) εἰ τύχοι, εἰς τὴν
πρύμνην ἂν ἀποτέταται, οἱ πόδες δὲ εἰς τὴν
πρώραν 17) ἀμφότεροι· καὶ χρυσαῖ μὲν αἱ
ἀγκυ-

nator, quem magnae praeesse naui postulas, et
socii illius nautae, nihil ratione neque pro di-
gnitate constituunt. Sed protonus forte *funis*
ad puppim tentus est, pedesque ad proram utri-
que: et ancorae interdum aureae, cheniscus au-

Kk 5 tem

16. Ὁ μὲν πρότονος] *Προτόνης* et *πρότονα* ex-
plicant *Homeri* Interpretes ad Il. A, 434. et Od.
B, 425. itemque *Hesychius*, duplices funes, a
carchesio hinc in proram, hinc in puppim
tentos. Sed in ea, quae hic, describitur na-
vi, *πρότονος* vim nominis sui seruare de-
bet, et funis esse versus proram s. antero-
rem naus partem tentus, cuius ope eriga-
tur demissus antea malus, qui renitatur, ne
versus puppim recidere malus possit: nam
ne a ventis versus proram queat deiici, satis
impedit reliqua constructio. *Gesner.*

17. Οἱ πόδες δὲ εἰς τὴν πρώραν] Nempe πό-
δες h. e. funes, quibus inum latus veli ex
utroque angulo ad nauem alligabatur, de-
bebant

ἄγκυραι ἐνίοτε, ὁ χηνίσκος δὲ μολιβδῆς· καὶ
τὰ μὲν ὕφαλα κατὰ γράφα, τὰ δὲ ἐξάλα τῆς
νεῶς ἀμορφα.

Καὶ αὐτῶν δὲ τῶν ναυτῶν ἰδοὺς ἂν τὸν μὲν
ἀργὸν καὶ ἄτεχνον, καὶ ἄτολμον πρὸς τὰ ἔργα,
διμοιρίτην ἢ τριμοιρίτην. 18) τὸν δὲ κατακλ-
λυμβή-

tem plumbeus; et picta, quae mari emergun-
tur, quae vero eminent, deformia.

48. Inter ipsos vero nautas videas alium qui-
dem pigrum atque inertem, et ad opera susci-
pienda timidum, dimidiaae esse vel tertiae parti
navis praefectum: alium vero ad natandum fre-
nuum,

bebant, vt ventis ferentibus reniterentur,
tenti necessario esse versus puppim. *Gesner.*

18. Διμοιρίτην ἢ τριμοιρίτην] Cum ex con-
trario appareat, hic non tam de stipendio,
et commodis, quam de munere et honore
agi: malui hoc sequi, quod et scholia ad
h. l. primum ponunt, et e *Suida* probari
potest, et confirmatur ex *Aeliani* *Tacticis*,
apud quem p. 20. Blanc. λόχος in aliquot ἐνω-
μοτίας διuiditur, deinde dicitur p. 21. τὰς
δὲ δύο ἐνωμοτίας διμοιρίαν, καὶ τὸν ἡγέ-
μενον τᾶτων διμοιρίτην καλεῖσι. Hoc certe
apparet, praefecturae cuiusdam nomen apud
Aelia-

λυμβῆσαι τε δεινόν, καὶ ἐπὶ τὴν κεράϊαν ἀνά-
 πηδῆσαι ῥάδιον: καὶ εἰδότες τῶν χρησίμων ἕκα-
 στα, μόνον τοῦτον ἀνελεῖν προσεταγμένον. τὰ
 δὲ αὐτὰ καὶ ἐν τοῖς ἐπιβάταις, μασιγίαν μὲν
 τινὰ ἐν προεδρίᾳ παρὰ τὸν κυβερνήτην καθή-
 μενον, καὶ θεραπευόμενον, καὶ ἄλλον κίναιδον,
 ἢ πατραλοῖαν, ἢ ἱερόσυλον, ὑπερτιμώμενον,
 καὶ τὰ ἄλλα τῆς νεῶς κατελληφότα· χαρίεν-
 τας δὲ πολλοὺς ἐν μυχῶ τοῦ σκάφους σενοχω-
 ρουμένους, καὶ ὑπὸ τῶν πρὸς ἀλήθειαν χειρό-
 των πατουμένους. ἐννόησον γοῦν, ὅπως Σω-
 κράτης μὲν καὶ Ἀριστείδης ἐπλευσε, καὶ Φωκίων,
 οὐδὲ

num, ad exfiliendum in antennas agilem, et
 vtilium omnium scientem, solum exhaustire *sen-
 tinam* iussum: eandemque inter vectores esse ra-
 tionem: furciferum quendam primo loco apud
 gubernatorem assidere et coli; aliumque cinae-
 dum, aut parricidam, aut sacrilegum, supra re-
 liquos honorari, et summa navis occupare: ho-
 nestos autem multos in angulo navis confertos
 ab iis, qui re vera deteriores sunt, conculcari.
 Cogita enim, quomodo Socrates et Aristides na-
 vigauerint, et Phocion, qui neque alimentorum
 satis

Aelianum διμοιρίτην potius esse, quam com-
 modi. *Gesner.*

ἔδὲ τὰ ἄλφιστα διαρκῆ ἔχοντες, ἔδὲ ἀποτεῖναι
 τοὺς πόδας δυνάμενοι ἐπὶ γυμνῶν τῶν παιδῶν
 παρὰ τὸν ἀντλον· ἐν ὅσοις δὲ ἀγαθοῖς Καλ-
 λίας, καὶ Μειδίας, καὶ Σαρδανάπαλος ἐν-
 τρυφῶντες, καὶ τῶν ὑφ' αὐτοῖς καταπτύαν-
 τες. 19)

Τοι-

fatis habuerint, neque extendere pedes nudis in
 tabulis ad ipsam sentinam potuerint: in quantis
 contra bonis fuerint Callias, et Midias, et Sar-
 danapalus luxuriantes, eosque qui sub se erant,
 despuentes.

49. Τα-

19. Ἐντρυφῶντες, καὶ τῶν ὑπὲρ αὐτὰς κα-
 ταπτύοντες] Sine dubio corrigendum ὑπ'
 αὐτοῖς. Quid enim? An potentes illi et
 delicatuli eos, qui se maiores erant, contu-
 meliose habuerunt? Immo eos, qui sibi
 subiecti erant (quod ad Sardanapalum maxi-
 me referendum) contumeliis insolenter pro-
 culcarunt. *Iensius.*

Ἐπὲρ αὐτὰς] Ὑπ' αὐτὰς legendum videtur.
Guietus.

Ἐφ' αὐτοῖς] Non dubitavi ὑπὸ pro ὑπὲρ ex
 duobus Codd. recipere, quod *Iensii* et *Gui-
 ieti* coniecturam confirmat, et ad sensum re-
 quiritur: nam etsi ὑπ' αὐτοῖς, quod ad or-
 thographiam quoque cum *Iensio* hic fere
 praeferrem, satius tamen duxi codicis scri-
 pturam sequi, quae sensum reddit sanum.

Et

Τοιαῦτα ἐν τῇ νηϊ σου γίνεται, ὦ σοφώ-
τατε Τιμόκλεις· διὰ τοῦτο αἱ ναυαγίαί μιν·
εἰ

49. Talia tua in naui fiunt, Timocles, vir sa-
pientissime, ac propterea naufragia mille. Si
quis

Et licet vulgatum ὑπὲρ αὐτῶν, ab *Gesnero*
conuersum, et multum se praestantiores viros
despuentes, primo adspectu probum videa-
tur, ac Dial. seq. atque apud alios etiam hoc
significatu occurrat; tamen rem propius in-
tuenti patebit, quanto potior sit lectio resti-
tuta. Quem enim, quaeso, supra se habe-
bat Sardanapalus similesque tyranni? anne
vero simplex et vera est narratio, eum omnes
subditos contumeliose tractasse, iisque in-
sultasse? Demus tamen, quod negari non
potest, eum etiam viris se melioribus insul-
tasse; At hoc ipsum iam non excluditur;
nam inter dignitate inferiores etiam erant
meliores. Contemserit praefectum Arbactum
Sardanapalus, se meliorem (vid. *Iustin.* I, 2.)
ambigue tamen nimis eius virtus eo signi-
ficaretur, si ὑπὲρ τὸν Σαρδανάπαλον dicere-
tur; quare quod planum est et verum prae-
ferendo peccare, quam coacta, vt videban-
tur, dare malui. Lector autem vulgatam
potiorem existimans eam retinere poterit.
Est vulgatae aliquid praesidii in verbis prae-
missis χαριέντας πολλὰς — ὑπὸ χειρόνων
πατρ-

εἰ δέ τις κυβερνήτης ἐφεσὼς ἐώρα καὶ δίστατ-
 τεν ἕνασθαι, πρῶτον μὲν οὐκ ἂν ἠγνόησεν οἱ τι-
 νες οἱ χρηστοί, καὶ οἱ τινες οἱ Φαῦλοι τῶν ἐμ-
 πλεόντων, ἔπειτα ἐκάσῳ κατὰ τὴν ἀξίαν τὰ
 προσήκοντα ἀπένειμεν ἂν, χώραν τε τὴν ἀμεί-
 νω τοῖς ἀμείνοσι παρ' αὐτὸν ἄνω, τὴν κάτω
 δὲ τοῖς χείροσι, καὶ συσσίτους ἔσιν ἔς ἀμείνους
 καὶ συμβούλους ἐποίησεν ἂν· καὶ τῶν ναυτῶν
 ὁ μὲν πρόθυμος ἢ πρῶρας ἐπιμελητὴς 20) ἀπεδέ-
 δεικτ'

quis vero gubernator adstans videret et constitue-
 ret singula; primo quidem non ignoraret, qui
 boni, quique mali inter nauigantes; deinde uni-
 cuique pro dignitate, quae illi conueniunt, tri-
 bueret, locumque meliorem melioribus apud se
 supra, inferioremque deterioribus; et conuictō-
 res quosdam ex inelioribus consiliariosque face-
 ret; atque inter nautas promptus ille aut proram
 cura-

παταμένους, quibus similiter conqueritur
 praestantiores ab inferioribus ludibrio habe-
 ri; sed melius Sardanapalus iam dicitur eo-
 dem more, quo superiores in naui collocati,
 (licet indigni) insultant inferioribus dignio-
 ribus, despuere in infra se positos, (licet et
 ii seuera sint digniores) adeoque vel resti-
 tuta lectio sic adcuratius cohaeret cum prae-
 missis, ad quae certe haec sunt aptanda. R.
 20. Πρῶρας ἐπιμελητὴς] Πρωρεὺς hic vulgo
 audie-

δεικτ' ἂν, ἢ τοίχου ἄρχων 21), ἢ πάντως πρὸ τῶν ἄλλων · ἐ δὲ ὀκνηρὸς, καὶ ῥάθυμος, ἐπαίετ' ἂν τῷ καλωδίῳ πεντάκις ἰτῆς ἡμέρας τὴν κεφαλὴν. ὥς σοι, ὦ θαυμάσιε, τὸ τῆς νεῶς τοῦτο παράδειγμα κινδυνεύει περιτετράφθαι, καὶ κοῦ τοῦ κυβερνήτου τετυχηκός.

MOM. Ταυτὶ μὲν ἤδη κατὰ ῥοῦν προχωρεῖ τῷ Δάμιδι, καὶ πλησίσιος ἐπὶ τὴν νίκην φέρεται.

curare, vel latus, aut omnino praeesse aliis iubetur: contra iste piger et omissus, quinquies in diem fane in caput pulsaretur. Itaque haec tibi navis comparatio, vir optime, ne evertatur periculum est, quae malum adeo gubernatorem nata sit.

50. MOM. Haec secundo sane fluxu procedunt Damidi, plenisque ad victoriam velis inuehitur

audiebat. Ἐτ. XIV. Gubernatori dignitate, vt inter nautas proximus. *Famulum gubernatoris* vocat Xenoph. Οἰκονομ. Post hanc τοίχου ἄρχων, de cuius officio disceptatur. Vide Plur. 1458. initio fere vitae Agidis, et Xenoph. Ἀναβ. V. p. 217. 25. ὅταν δὲ χειμῶν ἦ, ἔχ' ὁρᾶτε, ὅτι καὶ νεύματος μόνη ἐνεκα χαλεπαίνει μὲν πρῶτος τοῖς ἐν πρῶται, χαλεπαίνει δὲ κυβερνήτης τοῖς ἐν πρύμνῃ. du Soul.

21. Τοίχου ἄρχων] Hic vulgo dicebatur τοίχαρχος. Vide Suidam voce Τοίχαρχος. Kuster. Luc. Op. T. V. L1

ρεται. ΖΕΥΣ. Ὁρθῶς, ὦ Μῶμε, εἰ
κάζεις. ὁ δ' οὐδὲν ἰσχυρὸν ὁ Τιμόκλῆς ἐπι-
νοεῖ, ἀλλὰ τὰ κοινὰ ταῦτα, καὶ καθ' ἡμέ-
ραν ἄλλα ἐπ' ἄλλοις εὐπερίτρεπτα πάντα ἐπ-
αντλεῖ.

ΤΙΜ. Οὐκοῦν ἐπεὶ τῆς νεῶς τὸ παράδειγ-
μα οὐ πάνυ σοι ἰσχυρὸν ἔδοξεν εἶναι, ἀκουσον
δὴ τὴν ἱεράν, Φασιν, ἀγκυραν, καὶ ἦν οὐδεμιᾶ
μηχανῇ ἀπορρήξεις. ΖΕΥΣ. Τί ποτε ἄρα
καὶ ἐρεῖ; ΤΙΜ. Ἴδοις γὰρ εἰ ἀνέλκουθα ταῦ-
τα συλλογίζομαι, καὶ εἰ πῇ αὐτὰ δυνατόν σοι
περιτρέψαι. εἰ γὰρ εἰσὶ βωμοί, εἰσὶ καὶ θεοί·
ἀλλὰ μὴν εἰσὶ βωμοί, εἰσὶν ἄρα καὶ θεοί· τί
πρὸς ταῦτα Φῆς; ΔΑΜ. Ἦν πρότερον γελᾶσω
εἰς κόρον, ἀποκρινέμαι σοι. ΤΙΜ. Ἀλλ' ἔα-
κας

hitur. IVP. Recte coniecis, Mome. At hic Ti-
mocles firmum nihil excogitat; verum communia
ista et quotidiana, aliud post aliud, quae tamen
facile euertantur omnia; effundit.

51. ΤΙΜ. Quandoquidem igitur navis tibi
comparatio non satis valida visa est, audi iam sa-
cram, aiant, ancoram, quam nulla machina
abrupas. IVP. Quid tandem dicet? ΤΙΜ.
Videas enim, an consequentia colligam ista, et
si qua euertere illa possis: si enim sunt altaria,
sunt etiam Dii. At sunt altaria, sunt ergo etiam
Dii. Quid ad haec dicis? ΔΑΜ. Cum primum
satis risero, tibi respondebo. ΤΙΜ. Sed videris
non

κας εἰδὲ παύσασθαι γελῶν, εἰπέ δὲ ὁμῶς ὅπῃ
 σοι γελάσιμον ἔδοξε τὸ εἰρημένον εἶναι. ΔΑΜ.
 "Οτι ἐπ' αἰσθάνῃ ἀπὸ λεπτῆς κρόκης ἐξαψάμε-
 νός σε τὴν ἄγκυραν, καὶ ταῦτα ἱερὰν ἔσαν. τὸ
 γὰρ εἶναι θεός, τῷ βωμῷ εἶναι συνδήσας, ἰ-
 σχυρὸν οἶα ποιήσασθαι ἀπ' αὐτῶν τὸν ὄρμον.
 ὥς ἐπεὶ μηδὲν ἄλλο τέτε Φῆς ἔχειν εἰπεῖν ἱε-
 ρώτερον, ἀπίωμεν ἤδη.

TIM. Ὁμολογεῖς τοίνυν ἠττησθαι προαπιών;
 ΔΑΜ. Ναί, ὦ Τιμόκλεις. σὺ γὰρ ὥσπερ οἱ
 ὑπὸ τινῶν βιαζόμενοι, ἐπὶ τῷ βωμῷ ἡμῖν κα-
 ταπέφευγας. ὥς, νῆ τὴν ἄγκυραν τὴν ἱερὰν,
 εἰθέλω σπείσασθαι ἤδη πρὸς σέ, ἐπ' αὐτῶν τε
 τῶν βωμῶν, ὡς μηχανῆτι περὶ τέτων ἐρίζοιμεν.

TIM.

non desiturus ridere. Dic vero tamen, qua tibi
 parte ridiculum visum sit, quod dixi. D A M.
 Quod non sentis a tenui te fido suspendisse anco-
 ram tuam, eamque sacram. Cum enim illud,
 Deos esse, ad illud alterum alligasti, altaria esse,
 putas firmum ex his te funem fecisse. Quando
 igitur negas quidquam te his habere sanctius
 quod dicas, iam abeamus.

52. TIM. Confiteris ergo te victum, cum
 prior discedas? D A M. Recte, Timocles. Tu
 enim ut illi, quibus vis ab aliis infertur, ad alta-
 ria nobis confugisti. Itaque per ancoram illam
 sacram, volo iam foedus tecum ad ipsa illa altaria
 libatione interposita facere, nos non amplius de
 hisce rebus tecum velle contendere. TIM. Ca-

TIM. Εἰρωνεύη ταῦτα πρὸς ἐμὲ τυμβωρύχε, 22) καὶ μίαν, καὶ κατάπτυσε, καὶ μασιγία, καὶ κάθαρμα. ἔ γάρ ἴσμεν ἔ τινας μὲν πατὴρ εἰ, πῶς δὲ ἡ μήτηρ σε ἐπορνέυστο; καὶ ὡς τὸν ἀδελφὸν ἀπέκτεινας, καὶ μοιχεύεις, καὶ τὰ μαιρένια διαφθείρεις, λιχνότατε καὶ ἀναισχυντότατε. μὴ Φεῦγε δ' ἐν, ἕως καὶ παρ' ἐμὲ πληγὰς λαβὼν ἀπέλθῃς· ἤδη γάρ σε τάτω τῷ ὀσφράκῳ ἀποθραύσω, παμμίαρον ὄντα.

ZETΣ. Ὁ μὲν γελῶν, ὦ θεοί, ἄπεισιν, ὁ δ' ἀπολαθεῖ λοιδορέμενος, ἔ φέρων κατατρυφῶν-
τα

villaris ista ad me sepulcrorum effossor, et impure, et despuende, et verbero, et purgamentum. Nonne enim scimus quo sis patre natus, ut meretriciam mater tua vitam egerit, ut etiam fratrem interfeceris, et adulter sis, et pueros corrumpas, heluo, et impudentissime. Noli vero ante fugere quam plagis a me acceptis abeas: iam enim hac tibi testa cerebrum impuratissimo dispergam.

53. IVP. Alter quidem ridens, Dii, discedit; alter vero sequitur maledicens, indigne ferens
insul-

22, Τυμβωρύχε] Deserui scripturam Editionum principum secundam corripientium. Nam longa est etiam apud alios, et *Aristoph.* *Ran.* 1180. Οὕτω γ' ἂν εἴη πρὸς πατὴρ τυμβωρύχος. *Reitz.*

τα τὸν Δάμιν· καὶ ἔοικε πατάξειν αὐτὸν τῷ
 κεράμῳ ἐς τὴν κεφαλὴν. ἡμεῖς δὲ τί ποιῶμεν
 ἐπὶ τέτοις; EPM. Ὁρθῶς ἐκείνῳ μοι ὁ κωμι-
 κὸς εἰρηκέναι δοκεῖ, Οὐδὲν πέπονθας δεινόν,
 ἂν μὴ προσποιῇ. τί γὰρ καὶ ὑπέρμεγα κακόν,
 εἰ ὀλίγοι ἄνθρωποι πεπεισμένοι ταῦτα, ἐπιά-
 σι; πολλοὶ γάρ εἰσιν οἱ τάναντία γιγνώσκοντες
 πλείους Ἑλλήνων, ὃ πολὺς λεῶς καὶ ὁ σύρφαξ,
 βάρβαροί τε πάντες. ZETΣ. Ἄλλ' ὦ Ἑρμῆ,
 τὸ τῷ Δαρείῳ πᾶν καλῶς ἔχον ἐστίν, ὃ εἶπεν
 ἐπὶ τῷ Ζωπύρῳ· ὥς καὶ αὐτὸς ἐβελόμην ἄν' ἕνα
 τοιᾶτον ἔχειν οἷον τὸν Δάμιν, σύμμαχον, ἢ μυ-
 ρίας μοι Βαβυλῶνας ὑπάρχειν.

insultare sibi Damin: et videtur caput illi per-
 cussurus tegula. At nos quid facimus post haec?
 MERC. Recte mihi illud dixisse videtur Comi-
 cus, *Non passus es, si non fatere, iniuriam.* Ec-
 quod enim ingens malum, si pauci homines per-
 suasum de istis habentes abeunt? Multi enim sunt,
 qui contraria sentiant: plures Graecorum, mul-
 titudo populi, atque faex vulgi, omnesque bar-
 bari. IVP. Verum, Mercuri, Darii illud oppi-
 do praeclarum est, quod dixit de Zopyro. Ita-
 que et ipse malim vnum talem habere qualem
 Damin, auxiliatorem, quam sexcentas mihi Ba-
 bylones esse.

p. 415. in Not. lin. 2. a fine pro mentem leg.
 mentionem.

Demo-

D emonactis vita	1
Amores (non videntur Luciani)	38
Imagines	133
Pro imaginibus	168
Toxaris, siue Amicitia	207
Lucius, siue Asinus	317
Iupiter Confutatus	420
Iupiter Tragoedus	446

732

L I P S I A E
EX OFFICINA SOMMERIA.

BURZIA